

1945. június 28.

HETI HÍREK 1. szám

1. Bécsi képek - 44 m
2. Teniszmérkőzés [a Magyar Teniszsövetség bemutatója] - 19 m (Horváth Ferenc)
3. A közlekedés újjáépítése - 43 m (Kerti Lajos)
4. Élelmiszerosztás – Szovjet teherautók átadása Budapest segítésére - 60 m (Kerti Lajos, Horváth Ferenc, Berendik István)

1. Bécsi képek

Hitler megtartotta szavát, csakugyan új foglalatba foglalta Bécszet. Néhány külvároson, a népszerű Práteren kívül, a belváros több történelmi jelentőségű épülete is megsérült. Többek között a világhírű Stephanskirche is. De az osztrák nép nem csügged, Renner Károly, a demokrácia régi harcosa megalakítja az ideiglenes kormányt. Megkezdődik az újjáépítés nagy munkája. A történelmi értékű szobrokat aprólékos munkával az eredeti darabokból állítják össze. A szabad május elsejét és a háború befejezését már közismert jókedvével ünnepli a bécsi nép. Nagy lelkesedéssel ünneplik Innitzer hercegeket, aki a 7 év óta először megtartott úrnapi körmenetre érkezik.

Képleírás

Téglafalba elhelyezett kőtábla a következő vésett felirattal: "Diese Stadt ist in meinen Augen eine Perle! Ich werde sie in jene Fassung bringen, die dieser Perle würdig ist. - Adolf Hitler am 9 April 1938."

Duna Bécsnél, Práter, Riesenrad /totál/ Stephanskirche romjaiban, külső és belső kép. Bécsi Parlament ülésterme, Renner Károly képviselő beszél, restaurációs munka, szoborrészek, darabok, újjáépítési munkaképek, romeltakarítás. Tömegfelvonulás Bécsben május elsején táblákkal, zászlókkal, dekorációval, utcabál. Innitzer érsek érkezik, Közben áldást oszt, úrnapi körmenet.

2. Teniszmérkőzés

A Magyar Teniszsövetség bemutatóján legjobb játékosaink mutatják be tudásukat a Szövetséges Ellenőrző Bizottság tagjai előtt.

Képleírás

A nézők között az első sorban a Szövetséges Ellenőrző Bizottság tagjai figyelik a játékot. A nemzetek zászlói a pályán.

3. A közlekedés újjáépítése

A BSZKRT (Beszkárt) lelkes vezetősége és munkásgárdája egymásután adja át a romokból újjáépített vonalakat. Bensőséges házi ünnepség keretében megindult Európa legrégebb földalatti vasútja is. Dr. Szemere János vezérigazgató az új vezetőség élén, megköszöni a dolgozók kitartó munkáját. Maróti Károly, az üzemi Bizottság elnöke beszél, és ő vezeti az ünnepi vonatot is. Megindul a fogaskerekű vasút is. Újra a népszerű fogas viszi fel a jó levegőre a fáradt dolgozókat. Fát hoz a hegyekből a sütőiparosok ellátására. A megnyitás alkalmával a Beszkárt vezetősége megtekinti a Széchényi-hegyi Golf szállót.

Képleírás

Szépművészeti Múzeum épülete romosan, Villamos menet közben, dr. Szemere János beszél, Csaplár Péter az ünneplők között Földalatti vasút földfeletti állomásán, ünneplő közönség, várják az első földalatti villamos érkezését. Fogaskerekű vasút kocsija, sváb-hegyi tájak kirándulókkal, Golf szálló épülete, Fával rakott fogaskerekű, Dr. Szemere János és kísérete a fogaskerekű kocsijára száll fel, a Golf szálló megtekintése után jönnek ki a szálló épületéből

4. Élelmiszerosztás – Szovjet teherautók átadása Budapest segítésére

Filmhíradók 1945-1949

A szovjet kormány és a Vörös hadsereg parancsnoksága Vorosilov marsall közbenjárására hatalmas mennyiségű élelmiszert bocsátott rendelkezésre Budapest lakossága számára. Vas Zoltán polgármester, a főváros közellátási kormánybiztosa még ugyanaznap bemutatta Neuestadt alezredesnek és Pavlov őrmesternek – a Vörös Hadsereg képviselőinek - az élelmiszerelosztásra kidolgozott tervét. Másnap reggel a főváros nagyközönsége az éjszaka elkészített plakátokon már nyomtatásban olvashatta a lényegesen felemelt új fejadagokat. Délre már befut az első cukorszállítmány. A főváros élelmiszerellátásának további megkönnyítésére a szovjet kormány rendelkezésre bocsátott 250 nagyteljesítményű teherautót. A hatalmas gépkocsiparkot népes tiszti küldöttség élén, Pavlov altábornagy, a Vörös Hadsereg helyettes intendáns főnöke Gerő Ernő kereskedelmi miniszter jelenlétében ünnepélyesen adta át Vas Zoltán polgármesternek, aki a főváros soha el nem múló hálóját fejezte ki a Vörös hadseregnek.

Képleírás

Szovjet tisztek Vas Zoltánnál megbeszélik az elosztás tervét, plakátragasztók csoportja munkára indul, plakátragasztás, plakát az új fejadagokról, élelmiszeres ládák, zsákok rakodása. Teherautók ünnepélyes átadása, Gerő Ernő az átadásnál, Vas Zoltán beszél, a teherautók a Hősök terén.

1945. július

HETI HÍREK 2. szám

1. Postaalkalmazottak nagygyűlése - 12 m (Horváth Ferenc)
2. Birkózóverseny a Sportcsarnokban -11 m (Kerti Lajos)
3. Autóbuszjárat beindítása - 20 m (Kerti Lajos)
4. Iskolaszanatórium a Szabadság-hegyen - 30 m (Kerti Lajos)
5. Ünnepe a Washington-szobornál [az amerikai függetlenségi nyilatkozat 169. évfordulóján] - 7 m (Horváth Ferenc)

1. Postaalkalmazottak nagygyűlése

A Postások Szabad Szakszervezetének nagygyűlésén Gerő Ernő kereskedelmi és közlekedési miniszter nagy beszédet mondott a postások feladatairól. Posta nélkül nincs újjászületés és feltámadás. Ha minden becsületes magyar összefog, ha mindenki legnagyobb erejét fejt ki, ha kifejlesztjük a munkaversenyt, ha meggyorsítjuk a posta újjáépítésének ütemét, meggyorsítjuk az ország újjáépítését is - mondotta a miniszter. Bejelentette továbbá, hogy szeptember 1.-ig elkészül Lakihegyen a 20 KW-os Budapest II. rádió adóállomás.

Képleírás

Nagygyűlés, felvonuló postások, Gerő Ernő kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter beszél, közönségképek, postások régi egyenruhában, sapkában, mozgóposta magyar címerrel.

2. Birkózóverseny a Sportcsarnokban

A Sportcsarnokban rendezett pankrációs birkózóversenyen Tasnády József Európa bajnok és Stefanovics Iván jugoszláv bajnok izgalmas küzdelemben mutatták be tudásukat. A mérkőzés döntetlenül végződött.

Képleírás

Sportcsarnok, Tasnády József Európa bajnok és Stefanovics Iván jugoszláv bajnok a szorítóban, közönségképek

3. Autóbuszjárat beindítása

A BSZKRT (BESZKÁRT) autóbuszjáratokat indított az Apponyi tér és Gellért tér között. A főváros közlekedése szempontjából rendkívül fontos járat máris nagy népszerűségnek örvend a közönség körében.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Apponyi tér villamosforgalommal, 1-es autóbusz a Szabadság-hídon és az Apponyi téren, Szovjet hősi emlékmű a Gellért téren.

4. Iskolaszanatórium a Szabadság-hegyen

Gyermekparadicsom a Szabadság-hegyen. A Nemzetközi Vöröskereszt Hans Weiermann magyarországi delegátus vezetésével nagyszabású üdültetési akciót rendez a fővárosi gyermekek részére. A leromlott, rosszul táplált gyerekek az erős hegyi levegőn, állandó orvosi felügyelet alatt és főleg a napi többszöri bőséges étkezés következtében, három hét múlva már meghízva, megerősödve hagyják el az iskolaszanatóriumot. Váltakozó csoportokban őszig több ezer budapesti gyermek részesül a Nemzetközi Vöröskereszt jótéteményében.

Képleírás

Az épület a Szabadság-hegyen. Parkrészlet, játszó gyermekesereg, foglalkoztatás a szabadban, étkezés a szabadban, asztal körül ülő gyermekek, ételosztás, pihenés a szabadban.

5. Ünnepség a Washington-szobornál [az amerikai függetlenségi nyilatkozat 169. évfordulóján]

Július 4.-én, az amerikai függetlenségi nyilatkozat 169. évfordulóján hatalmas tömeg gyűlt egybe a városligeti Washington szobornál rendezett emlékünnepeken. Megjelentek a szövetséges hatalmak képviselői, Dálnoki Miklós Béla miniszterelnök vezetésével az egész magyar kormány, Zsedényi Béla, az ideiglenes Nemzetgyűlés elnöke, Vas Zoltán polgármesterrel az élén a főváros vezetősége, a Nemzeti Bizottság tagjai, a pártok vezetői, a katonai küldöttségek és az egyház vezetői. Kemenesi István tábori lelkész fohásza után Schoenefeld Arthur, az Amerikai Egyesült Államok magyarországi képviselője tartott beszédet, és idézte a függetlenségi nyilatkozat szavait: Önként értetődő igazságnak tartjuk, hogy születésénél fogva minden ember egyenlő, hogy a teremtő minden embert bizonyos el nem idegeníthető jogokkal ruházott fel, ezek közé tartozik az élethez, szabadsághoz és a boldoguláshoz való jog. Utána Key altábornagy, az amerikai katonai bizottság vezetője beszélt: Amikor mi, amerikaiak, függetlenségünk évfordulóját ünnepeljük, lélekben egyesülünk a világ minden szabadságszerető népével, és imádkozunk a bölcs és kegyelmes istenhez, hogy a béke és jóakarát tartósan uralkodjék ezen a földön – mondotta Key altábornagy. Ezután Schoenefeld követ megkoszorúzta Washington szobrát. Az amerikai függetlenség ünnepe után a szövetséges tisztek klubjában rendezett villásreggelin a szövetséges és magyar vezető személyiségeknek fesztelen eszmecsere nyílt alkalmuk.

Képleírás

Dálnoki Miklós Béla, Zsedényi Béla az ünnepeken, Schoenefeld amerikai követ beszél, amerikai katonai díszőrség, Key altábornagy beszél, Szakasits Árpád, Károlyi Mihály, Rákosi Mátyás, Vas Zoltán a meghívottak között, koszorúzások. Kovách György amerikai alezredes és Schoenefeld Arthur amerikai követ fogadáson.

1945. július

HETI HÍREK 3. szám

1. Rohammunka [az Iparügyi Minisztériumban] - 30 m (Kerti Lajos)
2. Labdarúgás [Ferencváros - Újpest] - 51 m (Kerti Lajos, Horváth Ferenc)
3. Jávor Pál [újra itthon] - 22 m (Kerti Lajos)
4. „Béke” postabélyeg kibocsátása - 21 m (Kerti Lajos)
5. Sportcsarnoki revüműsor - 92 m (Kerti Lajos)

1. Rohammunka [Iparügyi Minisztérium]

Filmhíradók 1945-1949

Rohammunka az Iparügyi minisztériumban. A tisztviselők szombat délutáni szabadidejüket Bán Antal miniszter személyes vezetésével a minisztérium új székházának, a volt Ipari Anyaghivatal épületének helyreállítására fordítják.

Képleírás

Bán Antal iparügyi miniszter hivatalában, Iparügyi minisztérium romos épülete, rohammunkára induló minisztériumi tisztviselők táblákkal, romeltakarítás, törmelékfordítás, téglatisztítás.

2. Labdarúgás [Ferencváros - Újpest]

Rekkenő hőségben, 20000 néző előtt mérkőzött Újpest és a Ferencváros csapata a bajnokságért. Az izgalmas küzdelem az újpestiek 3:2 arányú, megérdemelt győzelmével végződött. Újpest csapata ezzel nemcsak a mérkőzést, hanem emberi számítás szerint a bajnokságot is megnyerte.

Képleírás

Ferencváros-Újpest mérkőzés, 3:2 az Újpest javára, közönségképek, páholyok, mezőnyjáték.

3. Jávor Pál [újra itthon]

Hölgyeim és Uraim! Örömmel mutatjuk be önöknek a közeli egy éves távollét után hazaérkezett Jávor Pált! Mint látható, a magyar filmek közönségének első számú kedvencét a megpróbáltatások nem viselték meg. Legalábbis ennek semmi nyomát nem látjuk. Kérdezzük meg, nincs-e valami közölnivalója az önök számára. /Jávor szinkron:/ "Örülök, hogy a híradó útján beszélhetek Önökhöz és megköszönhetem szíves érdeklődésüknek és szeretetüknek azt a sok jelét, amivel visszaérkezésem óta elhalmoztak. Hiszem, hogy a rövidesen meginduló új magyar filmgyártás mindnyájunknak sok kellemes órát fog szerezni."

Képleírás

A Hunnia udvarán Jávor riporternak nyilatkozik /szinkron/.

4. „Béke” postabélyeg kibocsátása

Az európai harcok megszűnésével kapcsolatban a posta "Béke" bélyegeket bocsátott forgalomba. A négy bélyegből álló sorozat 25 pengős névértékéhez 75 pengő felár járul, a békeidők egyik legfontosabb intézménye, a népfőiskolák javára. Egy sorozat vételára tehát 100 pengő. A bélyegyűjtő közönség rendkívül nagy érdeklődéssel várta az új bélyegeket. A kibocsátás napján már kora reggel nagy tömegek álltak az árusításra kijelölt postahivatalok előtt. Minden vásárló azonban csak egy sorozatot vehetett.

Képleírás

Képek a bélyegekről, nyomtatásukról, postahivatal előtt sorban állók várnak bélyegre

5. Sportcsarnoki revüműsor

Idén még a legnagyobb nyári kánikulában is élvonalbeli művészeink gondoskodnak a munkában kifáradt közönség szórakoztatásáról. A Sportcsarnok revüjében is a közönség színpadi kedvencei szerepelnek elsőrangú artistaszámokkal váltakozva.

Képleírás

Bordy Bella táncol, csoportos táncszám, orosz tánc, Sárdy János, Dayka Margit és Csörtös Gyula jelenet, közönségképek, artistaszám, kerékpár akrobaták, balettszám, Rátonyi Róbert és Selényi Eta páros jelenete, Pataki Jenő és Rév Erzsébet páros, Latabár Kálmán és Csikós Rózsi.

1945. augusztus

HETI HÍREK 4. szám

1. Távolsági autóbusz - 21 m (Kerti Lajos)

Filmhíradók 1945-1949

2. A Kossuth-híd [építése] - 28 m (Kerti Lajos)
3. Csortos Gyula temetése - 39 m (Horváth Ferenc)
4. Amerikai gyógyszersegély - 26 m (Horváth Ferenc)
5. Ökölvívóverseny [egyesületek között] - 27 m (Horváth Ferenc)
6. Állatkert [újjaépítése, benépesítése] - 35 m (Kerti Lajos)

1. Távolsági autóbusz

A MÁVAUT dolgozóinak kitartó és lelkes munkája eredményeképpen megnyílt az autóbusz forgalom Budapest-Gyöngyös és Budapest-Kecskemét között. Az első ünnepélyes indításkor megjelentek a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium képviselőiben Hermann László miniszteri osztálytanácsos, Gál György dr. a sajtóosztály vezetője és a MÁVAUT vezetősége. Az autóbuszok most már naponta indulnak az Oktogon térről, ami jelentős haladást jelent az ország közlekedésének újjaépítése terén.

Képleírás

Oktogon téri állomás, Budapest-Gyöngyös autóbusz indul, Hermán László min. osztálytanácsos beszél, Gál György sajtóosztály vezető az indításkor, autóbusz az Andrássy úton halad.

2. A Kossuth híd [építése]

Épül a híd. Serény munkáskezek fáradhatatlanul dolgoznak az új budapesti Duna-híd építésén. Már kész a betonozott cölöpök leverése, csaknem egy hónappal előbb, mint ahogy a terv előírta. De fontos is, hogy a híd minél előbb elkészüljön, mert jégzajláskor ennek a hídnak kell majd biztosítania a forgalmat Buda és Pest között.

Képleírás

Építési munkálatok, munkaképek, hídroncsok a Dunában és környéke, királyi vár romosán, Parlament romosan

3. Csortos Gyula temetése

Meghalt Csortos Gyula, a Nemzeti Színház örökös tagja, a legnagyobb magyar színészek egyike. Tragikus hős, amorózó, vagy bonviván, komikus vagy bohóc, Csortos Gyula nem válogatott a szerepekben. Akár vezető- akár epizódszerepben, akár a Nemzeti színpadán, akár a cirkusz porondján érző és eleven embert formált mindegyikből. Csortos Gyula az életet figyelte, és élettől töltötte meg a színpadot. Éppen ezért vált színésztörténetünknek egyik leggazdagabb egyéniségévé. Alakításait a magyar színészet soha nem felejt el, halálában is tanítómestere marad az ifjabb nemzedéknek. Halálával a magyar filmgyártást is pótolhatatlan veszteség érte. Számos nagysikerű filmjéből mutatjuk be ezeket a jeleneteket. Legutolsó felvételünk előző híradónk részére halála előtt néhány nappal készült a Mesterről.

Képleírás

Gyászoló közönség, gyászmenet, Csortos Gyula szerepeiben, egyházi szertartás, sír körül gyászoló közönség

4. Amerikai gyógyszersegély

A Magyar amerikai segélyakció Kerekes Tibor professzor vezetésével már tíz millió pengőt gyűjtött össze gyógyszervásárlásra. A szállítmányt Genfből Marseilles-en át hajón Nápolyba vitték, ahonnan az amerikai katonai légi szolgálat repülőgépei hozták Budapestre. A gyógyszereket Key altábornagy, az amerikai katonai misszió vezetője adta át a Magyar Vöröskeresztnek. Hangsúlyozta, hogy ez az ajándék jelkepe Amerika baráti érzésének Magyarország iránt. A Magyar Vöröskereszt nevében Szentiványi Sándor elnök köszönte meg az adományt. Utána az akció kezdeményezője, Kovách György alezredes beszélt az amerikai magyarok nevében. Bejelentette, hogy ez a küldemény csak kis része adományainak, amelyet sok-sok küldemény fog követni. A magyar nép és a kormány nevében dr. Molnár Erik népjóléti miniszter mondott köszönetet.

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

A segély érkezése, ládák rakodása, átadása a Magyar Vöröskeresztnek, Key altábornagy adja át, Szentiványi Sándor mond köszönetet, Kovách György amerikai alezredes beszél, Zsedényi Béla, Vas Zoltán, Molnár Erik az átadásnál, Molnár Erik népjóléti miniszter köszönetet mond.

5. Ökölvívóverseny [egyesületek között]

Szép sportot nyújtott a Vasas Sportklub meghívásos ökölvívó versenye. A könnyűsúlyban Fogarasi /MADISZ/ győzött Agárdi /VASAS/ ellen. A nehézsúlyban régi ellenfelek: Torma II. /VASAS/ és Szigeti /FTC/ találkoztak. A küzdelem Torma II. győzelmével végződött.

Képleírás

Bokszmérkőzés VASAS, MADISZ és FTC között, közönségképek a verseny alatt

6. Állatkert [újjáépítése, benépesítése]

Sok az üres lakás a Székesfővárosi Állatkertben. A háború vihara alaposan megritkította a budapesti gyermekek kedvenceinek sorát. A több ezer főnyi nagy értékű gyűjtemény legnagyobb része kipsztult. Az állatok közül alig egy tucatnyi, a legszívósabb fajtából tudta csak elviselni a megpróbáltatásokat. De itt is megindult már az újjáépítés munkája. Remény van rá, hogy a népes víziló-család egyes tagjaiért cserébe nemsokára új lakók érkeznek az Állatkertbe.

Képleírás

Üres ketrecek, víziló kicsinyeivel éppen mászik ki a vízből, Krokodil tátogva, látogatók az elefánt ketrece előtt, etetik, látogatók a teve ketrece előtt, zebra ketrecben.

1945. augusztus

HETI HÍREK 5. szám

1. Bagdasar román egészségügyi miniszter látogatása Budapesten - 12 m
2. Ukrán népi együttes Budapesten - 90 m
3. Sportverseny a Városligetben - 73 m
4. Labdarúgás [osztrák-magyar válogatott] - 30 m
5. Koszorúzás [az Országos Sportnapok befejezéséül] - 25 m
6. Az SZDP kongresszusi felvonulása - 20 m
7. A Szent Jobb ereklye ünnepélyes visszahozatala - 40 m

1. Bagdasar román egészségügyi miniszter látogatása Budapesten

A Magyar Orvosok Szabad Szakszervezetének meghívására Budapestre érkezett Bagdasar román egészségügyi miniszter. A világhírű agysebész és kísérei megtekintették a fontosabb közegészségügyi intézményeket, köztük a Magánalkalmazottak Biztosító Intézetét.

Képleírás

Bagdasar látogatása a MABI-ban, a rendelő folyosóin halad nagy kísérettel, megvendégelik, terített asztaloknál ülnek a vendég és a vendéglátók.

2. Ukrán népi együttes Budapesten

A Magyar Szovjet Művelődési Társaság rendezésében, Vas Zoltán polgármester meghívására, a Városi Színházban mutatkozott be az Ukrán Állami Ének- és Táncegyüttes. A népművészet üde báját tükröző tökéletes előadásukkal óriási sikert értek el és megnyerték a főváros közönségének tetszését. A szereplők a közönséggel együtt lelkesen ünnepelték művészeti vezetőjüket, Lidia Csernisovát, az ukrán állam művésznőjét.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Városi Színház homlokzata, bejárata a következő felirattal: "Ukrán Népi Együttes vendégjátéka VIII. 15-19. MSZT rendezésében." Az együttes tánca, kóruskísérettel, tapsoló közönség.

3. Sportverseny a Városligetben

A Motorkerékpáros Nagydíj izgalmas versenye nyitotta meg az Első Országos Sportnapokat a Nemzeti Sportbizottság rendezésében. Az összes sportágakat felölelő versenyekben, alig néhány hónappal a felszabadítás után, az újjáéledő magyar sport elpusztíthatatlan életerejéről tett tanúságot.

Képleírás

Motoros verseny rajtja, versenyképek, Millenniumi emlékmű romosan, kerékpárverseny a Millenárison, atlétika, torna, úszóverseny az Országos Sportnapok keretében

4. Labdarúgás [osztrák-magyar válogatott]

A sportnapok legkiemelkedőbb eseménye a hét év után először megrendezett osztrák-magyar válogatott labdarúgó mérkőzés volt. A magyar csapat 2:0 arányban győzött.

Képleírás

Osztrák-Magyar válogatott mérkőzés, 2:0 a magyarok javára

5. Koszorúzás [az Országos Sportnapok befejezéséül]

Az Országos Sportnapok befejezéséül a versenyzők Hidas Ferenc, az ötös Sporttanács tagja és Sztretkovics osztrák kiküldött beszéde után megkoszorúzták a Szabadság-téri orosz hősi emlékművet. Majd Teleki Géza közoktatásügyi miniszter felavatta a magyar sport új zászlaját.

Képleírás

Szabadság téri szovjet hősi emlékmű koszorúzása az osztrák vendégekkel együtt, zászlóavatás, ünnepség, Teleki Géza közoktatási miniszter avat.

6. Az SZDP kongresszusi felvonulása

A Szociáldemokrata Párt első szabad pártgyűlésének ünnepélyes megnyitása alkalmából Budapest és környékének munkássága százezres tömegben vonult fel az Andrássy úton és, lelkesen ünnepelte a párt vezetését és a kongresszusra érkezett küldötteket.

Képleírás

A pártvezetés és vendégek az Operaház erkélyéről nézik a felvonulást, a felvonulás részei, transzparensok, táblák, emblémák.

7. A Szent Jobb ereklye ünnepélyes vissza hozatala

Pontosan Szent István napjára érkezett haza az amerikai hadsereg jóvoltából a nyilasok által elrabolt Szent Jobb. A szent ereklyét az amerikai katonai misszió vezetője, Key altábornagy ünnepélyesen adta át őrzőjének, Witz Béla érseki helytartónak. A hagyományos Szent István napi körmeneten a kormány, a főváros képviselői és a lakosság nagy tömegei vettek részt.

Képleírás

Key altábornagy adja át Witz Béla érseki helytartónak, Szent István napi körmenet, az ereklye a körmenetben, ünnepi mise a Bazilika előtt, Zsedényi Béla a körmenetben, Apácák csoportja a körmenetben, Diplomata a körmenetben.

1945. szeptember – 180 m

HETI HÍREK 6. szám

Filmhíradók 1945-1949

1. A Nemzeti Színház évadnyitása
2. Az Országos Levéltár tornyának robbantása
3. A Gyermekbarátok Egyesületének nyárvégi záróünnepélye
4. Hadifoglyok érkezése
5. Az Ideiglenes Nemzetgyűlés első ülése a Parlamentben

1. A Nemzeti Színház évadnyitása

A Bánk Bán díszelőadásával ismét régi otthonában nyitotta meg új évadját a Nemzeti Színház. Az előadás előtt bensőséges ünnepség keretében, a színpadon összegyűlt rohammunkások előtt Tolnai Pál, az állami színházak műszaki főfelügyelője adta át Major Tamás igazgatónak az újjáépült Nemzeti Színházat. Az igazgató emléklappal tüntette ki mindazokat, akik az újjáépítésben részt vettek, közöttük a nagy munkát minden rendelkezésükre álló eszközzel támogató Oltványi Imre pénzügyminisztert, Vas Zoltán polgármestert; Gergő Zoltánt, a Nemzeti Segély elnökét és Fischer József újjáépítési kormánybiztost. Nagy János és Szemcsák István munkások beszédei után, Barabás József elnök bejelentette a Nemzeti Színház Munkásbaráti Körének megalakulását. Utána Zilahy Lajos meleg, szeretetteljes szavakkal köszöntötte az újjáépült Nemzeti Színházat. Major Tamás igazgató évadnyitó beszéde fejezte be az ünnepséget. Utána a társadalmi, politikai és művészeti életünk kitűnőségeiből álló közönség előtt szétnyílt a függöny a Bánk Bán új betanulású előadására.

Képleírás

Bánk Bán színházi plakát, A Nemzeti Színház épülete az ostrom után, külseje még romos, zászlódíszben, nézőtér, páholsorok közönséggel, Színpadon Tolnai Pál ünnepélyesen adja át a színházat Major Tamás főrendezőnek, a színészek félkörben állnak a szónok mögött, Major Tamás emléklapokat ad át Oltványi Imre pénzügyminiszternek, Vas Zoltán polgármesternek, Gergő Zoltánnak, a Nemzeti Segély elnökének, Fischer József újjáépítési kormánybiztosnak. Zilahy Lajos ünnepi beszédet mond, Major Tamás évadnyitó beszéde, Bánk Bán nyitó jelenete.

2. Az Országos Levéltár tornyának robbantása

A Vár esztelen védelme alatt az Országos Levéltár tornya annyira megsérült, hogy helyreállítására gondolni sem lehetett. A Közmunkák Tanácsa, Fischer József elnök személyes irányítása mellett robbantással távolította el a tornyot, mert a lebontása életveszélyes lett volna.

Képleírás

A levéltár romos tornya, szinte a levegőben lóg, robbantással távolítják el. Robbantás utáni por és füstfelhő, épületmaradvány a levéltárból.

3. A Gyermekbarátok Egyesületének nyárvégi záróünnepélye

A Gyermekbarátok Egyesülete a napközi nyaraltatásban részt vett gyermeksereggel vidám záróünnepélyt rendezett a városligeti tónál. A jól sikerült nyár után, testben és lélekben megerősödött gyerekek indulnak az új tanév elébe.

Képleírás

Gyermek nyaraltatása a Városligeti tónál. Gyermekműsor, csoportos tánc közönség előtt, a Városligeti tóban fürdőző gyerekek, sétáló gyermekcsoport a tóparton.

4. Hadifoglyok érkezése

A Szovjetunió nagylelkűségéből már a békekötés előtt hazatérhetnek katonáink a fogolytáborokból. A visszaérkező hadifoglyok fogadásáról, gondozásáról és a polgári életbe való elhelyezéséről a Hadifogly, Deportált és Menekültügyi Kormánybiztosság gondoskodik.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Vonatról leszálló katonák fogadása, ellátása, sebesültek elsősegélyben részesítése Ételosztás, alma, cigaretta.

5. Az Ideiglenes Nemzetgyűlés első ülése a Parlamentben

Országházunk világhírű épülete még magán viseli a náci barbárság súlyos sebeit, de szeptember 5.-re mégis használható állapotban várta a teljes Ideiglenes Nemzetgyűlés első ülésére érkező képviselőket, és vendégeket. A folyósokon, ahol azelőtt az úri Magyarország országvesztő intrikái szövődtek, most a megújuló, demokratikus Magyarország népi képviselői gyülekeznek. A sok vihart látott pompás ülésterem is benépesedik. A padosorokban egymásután foglalják el helyeiket a Magyar Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt, a Szakszervezeti Tanács, a Független Kisgazdapárt, a Nemzeti Parasztpárt és a polgári Demokrata Párt képviselői. A diplomaták páholyaiban megjelennek az Ellenőrző Bizottság tagjai, megtelnek a karzatok, az újságírók páholyai és a telt ház feszült figyelme kíséri Zsedényi Bélát, a Nemzetgyűlés elnökét, amikor felmegy az emelvényre, hogy az ülést megnyissa: „Tisztelt Nemzetgyűlés! Amidőn az újjáéledt demokratikus Magyarország nemzetgyűlésének első budapesti ülését megkezdjük, szívem mélyében és minden dobbanásában érzem, és tudom, hogy velem együtt önök is átérzik mindannyian e perc súlyos történelmi jelentőségét. A nemzedékek sorsát eldöntő történelmi munka kezdetén első gondolatunk és szavunk csak a hála lehet, mely azokhoz a népekhez és azokhoz a férfiakhoz kiknek ezt a pillanatot köszönhetjük. A demokrácia, melynek megalapozása ennek a nemzetgyűlésnek a feladata, nem melyet készen kapva egyszerűen felhúzzunk magunkra. A demokrácia politikai, gazdasági és társadalmi életrendet jelent, amelyet magunknak kell megtervezni és elkészíteni, féltő gondnal, nagy szakértelemmel és messzire látó óvatossággal. A nemzet legjobb munkásait kell igénybe vennünk a feladathoz, mert a demokrácia ruhájának nem csak újnak kell lenni, hanem illenie is kell a magyar nép testére. A miniszterelnök úr kíván szólni.” (Dálnoki Miklós Béla:) „Tisztelt Nemzetgyűlés! Amikor a nemzeti kormány 1944 december 22-én programot adott, a vérét vesztett nemzet egy része alig ocsúdott fel a kábulattól, melybe sorsának tragédiája ejtette, másik része még eszeveszetten harcolt saját érdekei ellen, hogy teljessé váljék a magyarság fölött szörnyű végzete. Programját az ideiglenes nemzeti kormány valóban a nemzet sírja szélén mondta, ahol máskor halotti beszédek hangzanak el. A szövetséges nagyhatalmak előlegzett bizalma, különösen a felszabadító Vörös Hadsereg jóindulat egyrészt, az elnyomott, az éveken át hamu alatt parázsló demokratikus belső magyar erők lelkes lánggra lobbanása másrészt bizalmat öntöttek azok lelkébe, akik a rabságából felszabadult magyarság képviselőjében nemzetgyűlést alkottak és kormányt választottak.”

Képleírás

Parlament romos épülete, a kupola csúcsa derékszögben elhajlik, parlamenti folyosó képviselőkkel, ülésterem képviselőkkel (Rajk László, Rákosi, Révai, Tildy Zoltán, Nagy Ferenc, Kéthly Anna, Erdei Ferenc, Nagy Imre, Vörös János, Gyöngyösi János, a kormány többi tagja), Zsedényi Béla megnyitó beszéde, karzat közönséggel, sajtópáholy újságírókkal, Dálnoki Miklós Béla beszéde.

1945. szeptember

HETI HÍREK 7. szám

1. Az Országos Nemzeti Bizottság alakuló ülése - 36 m (Tubai László, Török Vidor)
2. A „százlábú híd” helyreállítása [Kerepesi út] - 46 m (Török Vidor, Kerti Lajos)
3. Árucseré akció [iparcikk-, élelmiszercsere] - 45 m (Török Vidor)
4. Választási előkészületek - 25 m (Horváth Ferenc, Kerti Lajos)
5. A lakihegyi nagyadó újjáépítve - 60 m (Hegyi Barnabás)

Filmhíradók 1945-1949

1. Az Országos Nemzeti Bizottság alakuló ülése

Az Országos Nemzeti Bizottság alakuló ülését ünnepélyes külsőségek között a Budapesti Nemzeti Bizottság elnöke, Szakasits Árpád nyitotta meg: Erről a helyről kötelességemnek tartom hálás köszönetemet kifejezni az ország minden részében működő nemzeti bizottságok sok ismeretlen tagjának, akik munkájukkal hozzájárultak, hogy az ország átállítódott a békés termelő munkára - mondotta, majd bejelentette, hogy a pártok megállapodása szerint az Országos Nemzeti Bizottság elnöke: Tildy Zoltán. Székfoglaló beszédében Tildy Zoltán többek közt a következőket mondotta: Az Országos Nemzeti Bizottság a politikai élet útmutató szerve kivan lenni. Ezt a feladatát teljesítenie is kell a közeljövőben, mert a választójogi törvény az Országos Nemzeti Bizottságra bízta annak elbírálását, melyek azok a pártok, amelyek a választáson indulhatnak. Utána Rákosi Mátyás, a Magyar Kommunista Párt, Kéthly Anna, a Szociáldemokrata Párt, Kovács Imre, a Nemzeti Parasztpárt, dr. Szentiványi Sándor, a Polgári Demokrata Párt nevében, végül Szentgyörgyi Albert professzor méltatta az Országos Nemzeti Bizottság jelentőségét.

Képleírás

Szakasits Árpád, a Budapesti Nemzeti Bizottság elnöke megnyitója, bejelenti, hogy az Országos Nemzeti Bizottság elnöke Tildy Zoltán. Tildy Zoltán beszél, Zsedényi Béla elnököl, Kodály Zoltán a küldöttek között, Rákosi Mátyás beszél, Kéthly Anna beszél, Kovács Imre /Parasztpárt/ beszél, dr. Szentiványi Sándor /Polgári Demokrata Párt nevében/ beszél, Szentgyörgyi Albert professzor beszél, tapsoló küldöttek

2. A „százlábú híd” helyreállítása [Kerepesi út]

A BSZKRT (BESZKÁRT) és a HÉV dolgozói rohammunkával helyreállították a Kerepesi úti úgynevezett "százlábú" hidat, amelyet a németek teljesen elpusztították. A százlábú híd helyreállításával a Budapest-Gödöllői vonal járatai újra befuthatnak a Keleti pályaudvar melletti végállomásig. Az ünnepélyes avatáson megjelent Vas Zoltán polgármester és a főváros nevében átvette a hidat. Ismét úrrá lettünk egy fasiszta gonosztett felett. A magyar munkások két kezük munkájával teszik jóvá azt, amit oly lelkiismeretlenül vétett ellenünk a fasizmus - mondotta. Szemere János vezérigazgató beszédében köszönetet mondott a munkásoknak és a mérnököknek a jól végzett munkáért. Bejelentette, hogy a BSZKRT (BESZKÁRT) a közreműködőknek jutalomként egy heti fizetésüket adományozza. A budapesti végállomáson Orosz Zsigmond, a HÉV üzemi Bizottság elnökének beszéde fejezte be az ünnepséget.

Képleírás

Százlábú híd ünnepélyes avatása, munkaképek, Vas Zoltán beszél, az első mozdony (villany) áthalad a hídon, Szemere János vezérigazgató beszél, vasutas zenekar játszik, áthaladó vonat.

3. Árucsera akció [iparcikk-, élelmiszercsere]

A közellátásügyi miniszter árucsera akciójának első gépkocsi karavánja vasárnap délelőtt indult el a Hangya telepéről. Az ünnepélyes indításon megjelentek: Rónai Sándor közellátásügyi miniszter, Nagy Imre földművelésügyi miniszter, a demokratikus pártok, a szakszervezetek és az akciót lebonyolító szövetkezetek vezetői. Szimbolikus jelentőségű ez az akció - mondotta Rónai Sándor közellátásügyi miniszter. A tehergépkocsik a városi dolgozók rohammunkájának eredményét, a gyárak iparcikkeit viszik cserébe azért a kenyérért, amit a falu dolgozói adnak. Jelképe ez az ipari munkásság, és a magyar parasztság ország építő összefogásának. A csereakciónak az ad jelentőséget, hogy a gazdák hivatalos áron jutnak hozzá a legfontosabb iparcikkekhez. A gazdák így sokkal jobban járnak, mintha feketeáron adnák el búzájukat és szintén szabad forgalomban vásárolnának iparcikkeket. Az első állomáson dr. Szabó János közellátásügyi államtitkár ismertette a gazdák előtt az árucsera akció előnyeit.

Képleírás

Méteráru gégek és egyéb iparcikkek rakodása teherautókra, Hangya telepről induló megrakott teherautók, Rónai Sándor közellátási miniszter az autók indításánál, Nagy Imre földművelési miniszter az indításnál, autókaraván úton, vidékiek válogatnak, tapintják a cserélendő árukat, csere bonyolítása.

Filmhíradók 1945-1949

4. Választási előkészületek

Budapest választásra készülődik. A demokratikus pártok teljes felkészültséggel indulnak a küzdelembe az első szabad választáson.

Képleírás

Hangos autó az utcán, röplapszórás, választási plakátok a házak falain, Rákosi Mátyás, Szakasits Árpád választási beszéde vidéken.

5. A lakihegyi nagyadó újjáépítve

Újra hallható egész Európában a magyar rádió hangja. A fasiszta barbárság romba döntötte összes adóállomásainkat, közöttük a magyar rádió büszkeségét, a lakihegyi nagyadót. De május elsejére mégis megszólalt az ideiglenes, kisteljesítményű adón keresztül az új, demokratikus Magyarország hangja. És ahogyan Gerő Ernő kereskedelem és közlekedésügyi miniszter már akkor bejelentette, szeptember 15-re valóban felavathatta az új 20 kilowattos adóállomást Lakihegyen. Dr. Udvarhelyi Ödön posta-vezérigazgató ismertette a vállalt és végrehajtott munka nehézségeit. Gerő Ernő kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter őszinte, meleg köszönetet mondott mindazoknak, akik a komoly, nagy munkában részt vettek. Dr. Ortutay Gyula, a Magyar Központi Híradó Rt. elnöke hangsúlyozta, hogy az elvégzett munka teremtő erőnk és élni akarásunk bizonyítéka. Másnap, szeptember 16-án, megszólalt az új adó. A stúdióban dr. Udvarhelyi posta-vezérigazgató felkérte Gerő Ernő kereskedelem- és közlekedésügyi minisztert, hogy az új adóállomást adja át rendeltetésének. A miniszter, rámutatva az esemény nagy fontosságára, az adóállomást a Magyar Központi Híradó Rt. rendelkezésére bocsátotta. Dr. Ortutay Gyula, a Magyar Központi Híradó Rt. elnöke mondotta el ezután avató beszédét.- Az új adó hullámain dr. Zsedényi Béla, az Ideiglenes Nemzetgyűlés elnöke, majd Dálnoki Miklós Béla miniszterelnök szólott először az egész világ magyarságához.

Képleírás

Lakihegyi nagyadó romokban, majd újjáépítve Ünnepélyes átadás, Gerő Ernő beszél, dr. Udvarhelyi Ödön postavezérig. Beszél, dr. Ortutay Gyula beszél, Zsedényi Béla beszél a rádióban, Dálnoki Miklós Béla miniszterelnök beszél a rádióban, Himnusz hangjai.

1945. október – 180 m

HETI HÍREK 8. szám

1. Anya- és Csecsemővédő Intézet [Vas utcai központ]
2. Gyászünnepe [Bajcsy-Zsilinszky Endre, Kiss János, Nagy Jenő és Tartsay Vilmos emlékére]
3. Az Amerikai Misszió vetítése [kultúrfilmbemutató]
4. Országos postás sportnap
5. Labdarúgás [magyar-román Budapesten]
6. Választási agitáció
7. Háborús főbűnösök hazahozatala

1. Anya- és Csecsemővédő Intézet [Vas utcai központ]

A főváros első női tanácsnokának, Stern Szerénának meghívására, a Filmhíradó ellátogatott a társadalmpolitikai ügyosztály anya- és gyermekvédelmi intézményeihez. A Vas utcai központban a szülők társadalmi állására való tekintet nélkül állandó, ingyenes, orvosi ellenőrzés alatt állnak az intézmény kicsiny látogatói. Az intézet tejkonyhájában naponta háromezer csecsemőnek orvosi előírásra 15 féle tejes ételt készítenek. A gyermekekre felügyelő védő- és gondozónők az intézetben gondos kiképzésben részesülnek. A

Hidegkúti úton levő gyermekotthonban 6 éves korig gondoskodik a főváros az arra rászoruló gyermekekről. Az ügyosztály Budapestből a kacagó gyermekek városát kívánja megteremteni.

Képleírás

Az intézet Vas utcai épülete, rendelője, gyermekek vizsgálata, tejkonyha, védőnők, gondozónők oktatása, Hidegkúti úti Gyermekotthon udvara játszó gyermekekkel.

2. Gyászünnepség [Bajcsy-Zsilinszky Endre, Kiss János, Nagy Jenő és Tartsay Vilmos emlékére]

Az ellenállási mozgalom életben maradt vezetői kegyeletes ünnepséggel áldoztak vasárnap délelőtt a Kerepesi temetőben a mártírhalt halt Bajcsy-Zsilinszky Endre, Kiss János, Nagy Jenő és Tartsay Vilmos emlékének.

Képleírás

A Kerepesi úti temetőben Bajcsy-Zsilinszky Endre, Kiss János, Nagy Jenő és Tartsay Vilmos emlékére koszorúzás, tisztelgés.

3. Az Amerikai Misszió vetítése

Az amerikai misszió tájékoztató irodája díszelőadáson mutatta be első kultúrfilmjeit.

Képleírás

Scala mozi bejárata, a moziba érkező közönség.

4. Országos postás sportnap

Az Országos Postás Sportnapot dr. Udvarhelyi Ödön posta-vezérigazgató nyitotta meg. A legkülönbözőbb sportágakat felölelő mérkőzéseken az osztrák posta kiküldöttjei is részt vettek

Képleírás

Postás sporttelepen sportünnepség, sportversenyek; vívás, röplabda, kerékpár, birkózás, atlétika, labdarúgás.

5. Labdarúgás [magyar-román Budapesten]

Az egymásután lezajló nemzetközi sportesemények megrendezésével a magyar sport ismét elől járt külföldi kapcsolataink kiépítésében. Legutoljára a román válogatott labdarúgó csapatot látta vendégül a magyar futballválogatott. A nagy formát mutató magyar csapat kitűnő iskolajátékkal 7:2 arányban győzött.

Képleírás

Üllői úti pálya, mezőnyjáték, gólok, közönségképek, Rákosi Mátyás, Szakasits Árpád az egyik páholyban.

6. Választási agitáció

Az egész országban megindult a választási küzdelem. A debreceni parasztnapon a Tiszántúl minden részéről összesereglettek a szegény parasztság tömegei a Nemzeti Parasztpárt nagygyűlésére. Kecskeméten a Független Kisgazdapárt tartott választói gyűlést, a Duna-Tisza köze kisgazdáinak tömeges részvételével. Budapesten a két munkáspárt hatalmas tömegei vonultak fel a Hősök terén tartott népgyűlésre.

Képleírás

Kecskeméten Tildy Zoltán és Balogh páter beszélnek a Független Kisgazdapárt választási gyűlésén, közönségképek, vidéki hallgatóság. Budapest, Hősök tere, felvonuló tömegek az MKP-SZDP nagygyűlésen táblákkal, transzparenszekkel, Szakasits Árpád beszél, Rákosi Mátyás beszél

7. Háborús főbűnösök hazahozatala

A magyar kormány kérésére a Szövetséges Ellenőrző Bizottság hazaszállította a magyar háborús főbűnösök első csoportját. Az ország romboló Szálasi, Imrédy, Bárdossy, Endre László, Reményi Schneller és társai most a politikai rendőrségen várják, hogy a magyar igazságszolgáltatás előtt feleljenek tetteikért.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Háborús főbűnösök rabomobilból szállnak ki, megbilincselik, és az Andrássy út 60.-ba viszik Szállásit, Imrédyt, Bárdossyt, Endre Lászlót, Reményi Schnellert.

1945. október

HETI HÍREK 9. szám

1. Gyászünnepség [Fornet Kornél 48-as honvédőrnagy emlékére] -19m
2. Mindszenty József az új hercegprímás - 18 m
3. Villamos különvonatok [élelmiszerszállításra] - 50 m
4. A Hunnia Filmgyár [a „Tanítónő” című film forgatása] - 50 m
5. Bő szőlőtermés exportra
6. Atlétika [osztrák-magyar, női] - 36 m

1. Gyászünnepség [Fornet Kornél 48-as honvédőrnagy emlékére]

A Magyarok Világszövetsége október 6-án gyászünnepséget rendezett a Kerepesi temetőben (Fornet Kornél) 48-as honvédőrnagy, később amerikai ezredes sírjánál. Máthé Elek, a magyarok világszövetsége nevében angol és magyar nyelvű beszédben Fornet Kornél életét ismertette. Az amerikai misszió képviselőjében Townsend ezredes mondott beszédet, majd Veres tábornok elhelyezte a síron a magyar honvédség koszorúját.

Képleírás

Kerepesi temetőben Fornet Kornél 48-as honvédőrnagy sírja, ünnepség, emlékbeszéd a sírnál, katonai tisztelgés, koszorú

2. Mindszenty József az új hercegprímás

Magyarország új hercegprímása, Mindszenty József esztergomi érsek, a Bazilikában pontifikálta első főpásztori szentmiséjét az ország fővárosában

Képleírás

Bazilika romosan, Mindszenty József az új hercegprímás első főpásztori miséje a Bazilikában, Mindszenty érkezése, mise a Bazilikában Mindszenty főpapok kíséretében távozik a miséről, közben áldást oszt.

3. Villamos különvonatok [élelmiszerszállításra]

A BSZKRT (Beszkárt) a "főváros mindenese", különleges járatok beállításával igyekszik segíteni a főváros nehéz helyzetén. A nagyvásártelepről erre a célra átalakított villamosok szállítják be a csarnokokba és a kereskedőkhöz a gyümölcsöt és a főzeléket. A romba dőlő házak törmelékének elszállítását a BSZKRT elmés papucsvágány rendszerével sikerült megoldani. Dr. Szemere János vezérigazgató ellenőrző szemléjén elmagyarázza Millok Sándor elnök államtitkárnak, a bárhol lefektethető papucsvágány előnyeit. Ennek segítségével a villamos minden romházat meg tud közelíteni és így a törmelék könnyen elszállítható. Budapest kenyérellátásának egyik legsúlyosabb kérdése a sütőüzemek fával való ellátása. A budai hegyek erdőiben erre a célra kitermelt fát a Beszkárt a fogaskerekűvel szállítja le a városmajori végállomáshoz, ahonnan teherkocsik viszik rendeltetési helyére. A Beszkárt mozgókönyvtárrá alakított kocsijain a fővárosi könyvtár hetenként háromszor kölcsönkönyvekkel látja el a külső kerületek lakosságát. A BSZKRT különvonat gyerekeket visz kirándulni. Nana gyerekek, ne olyan rendetlenül, mint a felnőttek.

Képleírás

Villamos élelmiszert szállít a Nagyvásártelepről, villamos a romeltakarításban törmeléket szállít el, Villamos fával rakottan, a pékeknek szállít fát, villamos mozgókönyvtár, villamos különvonat gyermekekkel, viszi ki őket a szabadba, Millók Sándor államtitkár ellenőrző körúton.

4. A Hunnia Filmgyár [a „Tanítónő” című film forgatása]

Számtalan nehézség ellenére mégis megindult az új demokratikus szellemű magyar filmgyártás. Az újjáépített Hunnia Filmgyár műtermében Bródy Sándor Tanítónőjét forgatják, Keleti Márton rendezésében.

Képleírás

Filmgyári műterem, a Tanítónő című film forgatásánál Jávor Pál a sminkszobában, maszkírozás alatt, a forgatócsoport munkában, Keleti Márton, Zákonyi Sándor, Eiben István. Jelenetek a filmből: Jávor Pál mulat, Simor Erzsé és Rózsashegyi Kálmán jelenete.

5. Bő szőlőtermés exportra

Bőséges és jó minőségű szőlőtermésünk némi kárpótlást ad az országnak az idej aratás különben sovány eredményéért. A világhírű Batya üzemek budapesti képviselője, a Kotva részvénytársaság, nagy mennyiségben teherautókon szállítja ki a pompás gyümölcsöt Csehszlovákiába és cserébe kitűnő gumitalpakat hoz be a dolgozók részére.

Képleírás

Szüretelés, szőlő csomagolása, ládázás exportra

6. Atlétika [osztrák-magyar, női]

Az osztrák-magyar válogatott női atlétikai mérkőzésen a magyar nők izgalmas küzdelmek után egy ponttal győztek.

Képleírás

Osztrák-magyar női atlétikai verseny Budapesten: diszkoszvetés, magasugrás, gerelyhajítás.

1945. november

HETI HÍREK 10. szám

1. Népbírósi tárgyalás a Zeneakadémia Nagytermében [Bárdossy László kihallgatása] - 24 m (Török Vidor, Kerti Lajos)
2. Szovjet építőművész [Borisz Mihajlovics Jofan] látogatása - 21 m (Török Vidor)
3. Rádió stúdió [a „Budai cukrászda” című rádiójáték próbája] - 26 m (Kerti Lajos)
4. Az „Új Szó” című lap 1 éves évfordulója - 25 m (Kerti Lajos)
5. A főkapitánysági épület bontása - 26 m (Török Vidor)
6. Kerekpárverseny [a Szabadság-hegyen] - 31 m (Török Vidor, Kerti Lajos)
7. Claude Pepper [amerikai szenátor] rádióbeszéde - 11 m (Kerti Lajos)
8. Szovjet hősi emlékmű Bécsben

1. Népbírósi tárgyalás a Zeneakadémia Nagytermében

A szigorú rendőrkordonnal elzárt Zeneakadémia nagytermében kezdte meg a budapesti Népbírósi Majortanácsa a háborús főbűnösök felelősségre vonását, Bárdossy László ügyének tárgyalásával. A vádirat felolvasása után az elnök megkezdte Bárdossy kihallgatását. Igen nagy érdeklődés nyilvánult meg a külföldi és belföldi sajtó részéről a történelmi jelentőségű per megnyitása iránt, amiről a rádió is helyszíni közvetítést adott. Megjelent a tárgyaláson az amerikai misszió részéről Townsend ezredes és Kovács alezredes, akik a közönséggel együtt élénk érdeklődéssel hallgatták az országot veszítő háborús politika

Filmhíradók 1945-1949

kulisszatitkait leleplező vallomását annak a Bárdossy Lászlónak, aki hadat üzent a baráti érzelmű Szovjetuniónak.

Képleírás

Zeneakadémia bejárata rendőri készültséggel, népbíróság, Majortanács a tárgyalóasztalnál, Bárdossy László a népbíróság előtt, amerikai megfigyelők a hallgatóság között.

2. Szovjet építőművész [Borisz Mihajlovics Jofan] látogatása

Fischer József a Közmunkatanács Elnöke, országos építésügyi kormánybiztos, a Budapesten tartózkodó Borisz Mihajlovics Jofan szovjet építőművész akadémikust, a legfőbb szovjet építésügyi tanács tagját a moszkvai Lenin mauzóleum és más neves orosz építőművészeti alkotás tervezőjét végigkálauzolta a főváros jelentékenyebb modern középületein. A látogatás nagyban hozzájárult az építőművészetek terén kifejlődő szovjet-magyar kapcsolatok megerősödéséhez.

Képleírás

Borisz Mihajlovics Jofan Budapesten Fischer József építésügyi kormánybiztos kíséretében megtekinti a főváros épületeit: Tanács körúti házak, Pasaréti templom, OTI torony.

3. Rádió stúdió [a „Budai cukrászda” című rádiójáték próbája]

Próba a stúdióban. Élvonalbeli művészeink közül Somlay Artúr és Timár József, a felszabadulás óta először léptek mikrofon elé Szántó Dénes: "Budai cukrászda" című hangulatos rádiójátékában. Tímárt törött karja egy időre hallgatásra ítéli a színpadon, de rádiószereplését nem akadályozza. Halassy Mariska és Mészáros Ági játsszák a női szerepeket. Csanády főrendező vezeti a próbát: hol maga is a mikrofon előtt intézkedik, hol a rendező fülkéből telefonon közli észrevételeit. De az előadáson, mikor a mikrofon az antennához van kapcsolva, csak fényírással érintkezhetik a stúdióval. És Isten ments; hogy más szöveg jelenjen meg a jelzőtáblán, mint...

Képleírás

"Budai cukrászda" rádiójáték próbája, Somlay Artúr a mikrofonnál, Timár József, Halassy Mariska, Mészáros Ági, Csanády főrendező rendezés közben.

4. Az „Új Szó” című lap 1 éves évfordulója

Szellemi és politikai életünk sok kiváló képviselőjének jelenlétében ünnepelte a Vörös Hadsereg magyar nyelvű lapja, az Új Szó, fennállásának egy esztendő évfordulóját. Illés Béla őrnagy, főszerkesztő beszámolója után Szviridov altábornagy felolvasta Vorosilov marsall üdvözlő levelét, majd Gyöngyösi János külügyminiszter a kormány, Vörös János honvédelmi miniszter a hadsereg, Tildy Zoltán a Kisgazdapárt, Szakasits Árpád a Szociáldemokrata Párt, Vas Zoltán polgármester a főváros, Glasznyikov vezérőrnagy a Vörös Hadsereg budapesti parancsnoksága, Zilahy Lajos a Magyar Szovjet-Művelődési Társaság és végül Dálnoki Miklós Béla miniszterelnök az egész magyarság nevében köszöntötték a lapot és munkatársait.

Képleírás

Ünnepség az "Új Szó" fennállásának 1 éves évfordulóján: Illés Béla beszél, Szviridov altábornagy felolvassa Vorosilov marsall üzenetét, Gyöngyösi János külügyminiszter beszél, Vörös János honvédelmi miniszter beszél, Tildy Zoltán beszél, Szakasits Árpád beszél, Vas Zoltán polgármester beszél, Geraszimov vezérőrnagy beszél, Zilahy Lajos /MSZT/ beszél, Dálnoki Miklós Béla miniszterelnök beszél.

5. A főkapitánysági épület bontása

Súlyos szerencsétlenséget okozott a Főkapitányság összebombázott épületének beomlása. A villamossínek közelsége miatt az életbiztonságot fenyegető romokat nem lehetett robbantással ledönteni. Ezért a Honvédelmi Munkaszolgálat önkéntes jelentkezői kézi erővel végzik el a veszélyes munkát.

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

Főkapitányság régi épülete romokban, kézi bontása.

6. Kerekpárverseny [a Szabadság-hegyen]

A Szabadság-hegyen tartott kerékpáros hegyi bajnokságot erős küzdelem után Pataky, MTE nyerte.

Képleírás

Start, versenyképek és cél.

7. Claude Pepper [amerikai szenátor] rádióbeszéde

Claude Pepper amerikai szenátor európai körútja alkalmából rádió interjút adott a budapesti stúdióban.

Képleírás

Claude Pepper amerikai szenátor angol nyelvű beszéde a rádióban: Pepper és a riporter a stúdió asztalánál.

8. Szovjet hősi emlékmű Bécsben

A Vörös Hadsereg Bécs ostromában elesett hőseinek emlékére állított emlékművet díszes ünnepség keretében leplezték le az osztrák főváros egyik legszebb terén, a Schwarzenbergplatzon.

Képleírás

Szovjet hősi emlékmű leleplezése Bécsben a Schwarzenbergplatzon, bécsi totál.

1945. június

Bemondó: Nagy László

MAFIRT KRÓNICA 1.

Szirtes, Berendik, Icsey, Kereszti, Pásztor, Nagy munkája

1. Ünnepség a Kossuth-szobornál – 38 m (Berendik István)

A Kossuth-szobor előtt Vörös János honvédelmi miniszter vezetésével az új honvédség katonai ünnepséget rendezett abból az alkalomból, hogy az ideiglenes magyar kormány a fővárosba költözött. A kormány nevében Vörös János honvédelmi miniszter helyezte koszorút a szobor talpzatára. Dr. Csorba János Kossuth Lajos szellemét idézte beszédében, hódolva a nagy magyar szabadsághős emlékének. Vörös János az új honvéd hadsereg nevében tett fogadalmat, hogy hűségesek maradnak Kossuth szelleméhez. A Vörös Hadsereg küldöttsége is leróta kegyeletét a szabadság nagy hőse előtt. Az ünnepség a kivonult díszszázad tiszteletével ért véget.

Képleírás

Kossuth szobor, körülötte ünneplő közönség. Vörös János honvédelmi miniszter koszorút helyez el a szoborhoz. Dr. Csorba János koszorúz. Vörös János beszél, Veres Péter az ünnepségen. Díszszázad tiszteleg, elvonul.

2. Nyilas terrorcselekmények áldozatainak exhumálása a Maros utcai kórház tömegsírijából – 33 m (Icsey Rudolf)

A borzalmas emlékü nyilas terrorcselekmények egyik fészket, a Maros utcai kórház udvarán lévő tömegsírokat számolta fel a hatóság agnoszkálási kirendeltsége. A magokkal tehetetlen betegeket ágyaikban lötték agyon orvosokkal és ápolónőikkel együtt. A drámai tetemrehívásra elővezetett vérszomjas nyilas terroristák, akik már az igazságszolgáltatás kezén várják aljas gattetteikért méltó büntetésüket.

Képleírás

Maros u.16. házsámtábla, majd a bombasérült ház /Rendelő, röntgen.../. Rendelő épülete /totál/. A kórház udvarán ásás, tömegsírok feltárása, a sírok mellett az exhumált hullák sorban. Nyilas bűnözők sora a sírok mellett.

3. Burgonya- és petróleum-ellátás – 26 m (Berendik István, Icsey Rudolf)

A legszükségesebb és legolcsóbb táplálékot, a burgonyát a Közellátási Kormánybiztosság népszerű vagonjaiból közvetlenül a fogyasztók részére mérik ki a főváros különböző pontjain. Hála Vas Zoltán erélyes intézkedéseinek, ezzel az akcióval sikerült letörni a profitéhes feketepiac szemérmetlenül magas árait. A világítás nélkül maradt fővárosi lakosságot az átmeneti időre a Közellátási Kormánybiztos benzinkútjaiból látta el olcsó petróleummal.

Képleírás

Burgonyával rakott vagonok a pesti utcán, mellette a földön mérleg. Kosarakba lapátolják és mérik ki a burgonyát a sorban álló lakosságnak.

Petróleummérés benzinkutakból a lakosság részére, üvegekbe és demizsonokba.

4. Vízmedencéből strandfürdő

A főváros ostromának emlékét idéző víztárolókat a pesti gyermeksereg előléptette strandfürdővé. A jövő generáció életkedvének a kirobbanása az a gondatlan lubickolás, egészséges sportolási vágy, amellyel az ifjúság öntevékenyen a birtokába vette ezeket a céljukat vesztett vízmedencéket.

Képleírás

Baross tér, Keleti pu. homlokzata. Víztároló medencében lubickoló gyermekek.

5. Dózsa-ünnepség Cegléden – 127 m (Berendik István, Icsey Rudolf)

Abból az alkalomból, hogy Dózsa György tüzes trónja megváltotta a baromi igában verejtékező magyar parasztságot, a Nemzeti Parasztpárt május 13-án országra szóló, lelkes hangulatú Dózsa-ünnepséget rendezett Cegléden. Már a korahajnali órákban megindult az ország minden részéből Ceglédre zarándokoló, öntudatra ébredt földművesség és parasztság népvándorlása. Az évszázadok óta elnyomott magyar nép ezen a napon ünnepelte először szabadon szabadságharcának egyik legdicőségesebb alakját, a tüzes vértrónusán mártírhalált halt Dózsa Györgyöt, aki szembe mert szállni az úri Magyarországgal, aki jobbágseregei élén fegyveres harcot vívott az urak kénye-kedvére kiszolgáltatott parasztság jogaiért és szabadságáért. A magyar föld népe több mint 400 esztendő meddő harca után, álmainak beteljesedésekor meghajtotta zászlaját azelőtt a Dózsa György előtt, akinek szelleme átvilágított az évszázadokon, és ma is hitet és erőt sugároz a föld munkásnépe felé. A szónoki emelvényt ugyanazon a helyen állították fel, ahol 400 évvel ezelőtt Dózsa György beszélt jobbágytestvéreihez. Most a Nemzeti Parasztpárt vezetői szólnak erről a helyről Dózsa György földhöz jutott unokáihoz. Kovács Imre, a párt főtitkára idézte Dózsa szellemét. Annak a népnek a kegyeletét tolmácsolta, amelyik a legelnyomottabb osztály volt Magyarországon, ahol mindig az elnyomottak harcoltak a szabadságért. Hitet tett amellest, hogy a magyar nép soha nem tűri el a zsarnokságot, felszabadult és élni is fog a szabadságával. Erdei Ferenc belügyminiszter a sikeresen végrehajtott földreformról beszél. A magyar föld végre a magyar parasztság kezében van. Hangsúlyozta, hogy munkával és szervezéssel kell küzdeni azért, hogy amit a parasztság megszerzett, meg is tarthassa, és a jövő századokra biztosítsa az öntudatos, szabad magyarság helyét a többi szabad népek sorában. Ennek az eljövendő munkának a jelképe az a három eke, amelyet, mint a föld munkásaival testvéri közösségben élő ipari proletariátus első munkáját, a Nemzeti Parasztpárt ajándékozott a föld új gazdáinak.

Darvas József a Szabad Szó főszerkesztője a szellem és a szabadság szövetségéről beszélt. Nincs közöttünk egy sem – mondotta – aki ne ült volna börtönben, akit nem vertek meg a csendőrök, akit nem üldözött az úri Magyarország. Ezen a szép napon együtt vannak a felszabadult parasztság és a felszabadult magyar szellem képviselői. Ez a szövetség új, szabad és demokratikus Magyarországot akar és tud is felépíteni.

Muhoray Elemér felolvasta azt az utókor számára fennmaradt beszédet, amelyet Dózsa György 1514-ben ugyanerről a helyről intézett népéhez: Fel hát magyarok! Fel, olyan tettekre, amelyek méltók legyenek hozzátok és őseitekhez! Veres Péter, a Nemzeti Parasztpárt elnöke, vagy amint az éljenző tömeg köszöntötte. „a nép bölcse”, volt a következő szónok. Az ünneplő parasztság határtalan lelkesedéssel

fogadta szavait: A mi népünk sohasem tudott beletörődni abba, hogy szolgálja legyen a saját hazájában. A magyar földet soha többé nem adja vissza a magyar parasztság olyanoknak, akik nem dolgoznak. Soha többé nem lehet elválasztani a falut a várostól, az úri rendek nem fognak még egyszer éket verni a parasztság és a munkásság közé. A magyar nép, a magyar nemzet örökké fennmarad, amíg emberi élet lesz a földön.

Képleírás

Országút szekérsorokkal, szekereken parasztság ünneplőben, zászlókkal, táblákkal. "Dózsa György emlékűnnep Cegléden 1945.V.13.-án" feliratú tábla, menetelő parasztság zászlókkal. MNDSZ csoport. Emlékoszlop Cegléden, a ceglédi templom tornya. Ünnepség elnöksége és szónokai: Kovács Imre a Nemzeti Parasztpárt főtitkára beszél, Veres Péter az elnökségben, Darvas József az elnökségben. MADISZ csoport transzparenszekkel, Nagy Imre az elnökségben, Muhorai Elemér felolvas Dózsa Gy. beszédéből. Veres Péter beszél, Közönségképek.

1945. június Bemondó: Nagy László Bemondószöveg

MAFIRT KRÓNKA 2.

Szirtes, Berendik, Ágai, Kereszti, Pásztor, Nagy munkája

1. Motoros személyszállítás a Dunán – (Ágai István)

A főváros felrobbantott Duna-hídjainak és elsüllyesztett propellerek pótlására a MFTR motoros személyszállító járatokat helyezett forgalomba, hogy ezzel is megkönnyítsék a két part közötti közlekedési nehézségek leküzdését.

Képleírás

Dunai hajóállomás Budapestnél, MFTR személyszállító motoros járat a két part között. Motoros személyszállító a Dunán utasokkal telve, több oldalról fényképezve. Kiszálló utasok.

2. MADISZ felvonulás és gyűlés – (Berendik István)

Az elmúlt héten a Hősök terén kezdődött a MADISZ néven oly hamar népszerűvé lett Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség országos ünnepe. Az esti órákban gyors egymásutánban futottak be az ifjúság tüzeit és lángoló lelkesedését jelképező lobogó fáklyákkal a magyar vidékről és szomszédos országokból érkező ifjú kiküldöttek, hogy részt vegyenek a haladó szellemű ifjúság problémáit és feladatait megvitató nagygyűlésen. Másnap a Vörösmarty téri MADISZ központ előtt gyülekeznek, és innen indult nagyszerű menetben a Népligetben rendezett nagygyűlésre a megbonthatatlan egységbe tömörült ifjúság, hogy meghallgassa vezéreit. A Népligetben hatalmas táborban gyűltek az emelvények köré az ifjúság különböző szervezeteinek küldöttsége, akikhez először a MADISZ elnöke, Szabó Zoltán intézett beszédet. A nagygyűlésen azután felszóltak a vezető demokratikus pártok szónokai: az ifjúság nagy barátja, Rákosi Mátyás, a Magyar Kommunista Párt, Szakasits Árpád, a Szociáldemokrata Párt, Tildy Zoltán, a Kisgazda Párt és Kovács Imre, a Magyar Nemzeti Parasztpárt részéről, majd a demokratikus hadsereg megbízottja szólalt fel. A szónokok az új, dolgozó Magyarország ifjúságának utat mutattak a jövőre és leszögezték, hogy erre az ifjúságra nagy építő feladat vár, amely elhozza a jobb és szebb élethez fűzött minden remény beteljesedését. A nagygyűlés után az ifjúsági sport jól sikerült versenyei fejezték be az ünnepséget.

Képleírás

MADISZ felvonulás Budapesten: Hősök tere, ifjúsági nagygyűlés. Fáklyás staféták érkezése a gyűlésre. Milleniumi emlékmű körül a gyűlés résztvevői. Gyülekező fiatalok a Vörösmarty téren. Felvonuló ifjúság. Nagygyűlés a Népligetben, fiatalok tömege. Szabó Zoltán MADISZ elnök beszél, Vas Zoltán, Tildy Zoltán,

Szakasits Árpád, Kovács Imre, a vendégek között. Rákosi Mátyás beszél. Tildy Zoltán beszél. Kovács Imre beszél. Sportversenyek: futball, atlétika, kerékpár.

3. Ablaküveg hulladék gyűjtése – 15 m (Icsey Rudolf)

Az ostrom alatt mintegy ötmillió budapesti ablak üvegei törtek össze. Hogy a lakosság a téli hideg ellen idejében védve legyen, az ifjúság vállalta a feladatot: összegyűjteni a tömérdek üveghulladékot, amelyből ismét táblaüveget készítenek. Mindenki hozzájárul az újjáépítéshez, aki az üvegtörmeléket nem a szemétkosárba, hanem a minden házban erre a célra felállított ládába dobja, hogy onnan a főváros ifjúsága össze fogja gyűjteni.

Képleírás

Épületek ablaküveg nélkül. Üveghulladék gyűjtése. Ifjúság részvétele a gyűjtésben. Üveghulladék lapátolása vagonokba.

4. Újjáépített vasúti híd – (Ágai István)

Június 18-án adták át a forgalomnak a Szent Imre útvonalon újjáépített vasúti hidat, amelyet Pozsgay Gyula Kereskedelmi és Közlekedésügyi államtitkár vett át minisztérium megbízásából. Ennek a hídnak rohammunkával való gyors elkészítése tette lehetővé, hogy a dorogi szén közvetlen úton eljusson a főváros Andor utcai villamos áramfejlesztő telepére.

Képleírás

Szent Imre úti vasúti híd ünnepélyes átadása a forgalomnak. Vasúti híd áthaladó vonattal.

5. MÁV újjáépítés – (Ágai István)

A fasiszta pusztítás által, talán legjobban tönkretett intézményünk a vasút. Szerte az országban a szétlőtt pályaudvarok, égnek meredő vasúti sínparók, roncsokban heverő vasúti kocsik és mozdonyok várják, hogy újra szolgálhassák a magyar közlekedés életbevágó fontosságú ügyét. (Gerő Ernő kereskedelem és közlekedésügyi miniszter az újjáépítés legelső feladatává tette, hogy az egész magyar ipar arccal a vasút felé fordulva válllvetve dolgozzék a vasút újjáépítésén.) A MÁV Északi Főműhelyének dolgozói szó szerint vették Gerő Ernő buzdítását. 24 órás munkatempóval ezen a héten elkészítették a századik kijavított mozdonyt, amelyet megható ünnepségekben adtak át a miniszternek. Az Északi Főműhely üzemi bizottságának elnöke nyitotta meg az ünnepséget. Utána művészi műsorban Gobbi Hilda, a Nemzeti Színház tagja József Attila „Munkások” című versét szavalta nagy hatással, majd Székely Mihály, az Operaház tagjának dalai után Major Tamás, a Nemzeti Színház igazgatója Petőfi Sándor „Vas-út” című költeményét adta elő a hálás munkásközönségnek. A kereskedelmi miniszter beszédében rámutatott arra, hogy az ország újjáépítésének alapköve a vasutak helyreállítása. Vasút nélkül nincs újjáépítés, újjáépítés nélkül nincs élet. Kiadta a jelszót: Arccal a vasút felé! Ezt most megtoldotta azzal, hogy: Arccal a vasutasok felé! Mert a munkát emberek végzik el és a miniszter szerint, akik ezt az építőmunkát végzik, ezek elsősorban érdemlik meg, hogy ellátásukról gondoskodás történjék. Aki többet termel, az többet érdemel – mondotta a miniszter – és az ország felépítésének munkáját elsősorban a vasutas-munkás végzi!

Képleírás

Romos pályaudvarok, vasúti kocsik romjai, sínparók a levegőben, ostrom utáni képek. Újjáépítési munkaképek a MÁV Északi Főműhelyében. Ünnepség a századik kijavított mozdony átadása alkalmából. Műsor az ünnepségen: Gobbi Hilda szaval, Székely Mihály énekel, Major Tamás szaval. Munkásközönség munkaruhában. Gerő Ernő beszél.

6. Kerékpárverseny a Millenárison

Június 17-én rendezték a Budapesti Rendőr Sportegyesület kerékpáros versenyét, amelyen először osztották ki a főváros felszabadulásának emlékére, a főkapitány által alapított „Szabadság” vándordíjat.

Filmhíradók 1945-1949

Erdei Ferenc belügyminiszter, Sólyom rendőrfőkapitány és Ratulovszky főkapitány-helyettes társaságában végignézte az izgalmas versenyt. Sólyom főkapitány átadta a vándordíjat első védőjének, Nagy Bélának, a Munkás Testező Egyesület kiváló kerékpárversenyzőjének.

Képleírás

Romos pályaudvarok, vasúti kocsik romjai, sínparók a levegőben, ostrom utáni képek. Újjáépítési munkaképek a MÁV Északi Főműhelyében. Ünnepség a századik kijavított mozdony átadása alkalmából. Műsor az ünnepségen: Gobbi Hilda szaval, Székely Mihály énekel, Major Tamás szaval. Munkásközönség munkaruhában. Gerő Ernő beszél.

1945. június

Bemondó: Nagy László

MAFIRT KRÓNICA 3.

Szirtes, Berendik, Ágai, Kereszti, Pásztor, Nagy munkája

1. Romeltakarítás Budapesten

Fokozott tempóban folyik a főváros közterületein és utcáin lerakott szemét eltakarítása. A Köztisztasági Hivatal alkalmazottai teljes számban részt vesznek az eltakarítás munkájában. A Szovjetunió által rendelkezésre bocsátott teherautókat is beállították a személtakarítás szolgálatába, hogy minél hamarabb, újra a régi tisztaságában pompázhasson az ország fővárosa.

Képleírás

Romeltakarítók, talicskázók a Duna parton, vagonokba lapátolják a törmeléket. Teherautók sora, lapátolják fel a törmeléket.

2. A Gázművek újjáépítési munkái

A Fővárosi Gázművek egyre fokozódó tempóban kapcsolja be a fogyasztók ezreit a gázellátásba. Lázás munkával javítják a tönkretett gázvezetékeket és a hatalmas gáztartályokat. A munka gyümölcse, a pesti oldalon is egyre több helyen bekapcsolt gázszolgáltatás. Újra égnek a gáztűzhelyek, újra világítanak a közutak gázlámpái.

Képleírás

Gázművek munkakepei, gáztartály hegesztés, gázszolgáltatás bekapcsolása, égő gázrezsók, világítás.

3. Hálátüntetés a Szabadság téren – (Ágai István)

Budapest hálás népe a Szabadság téren hatalmas népgyűlésen köszönte meg a Szovjetunióknak a főváros lakosságának ajándékozott élelmiszert. Vas Zoltán polgármester beszédében azt kívánta, hogy az élelmiszer-ajándék segítse hozzá a főváros dolgozóit, hogy még keményebben fogják meg a kalapácsot, s hogy még keményebben harcoljanak a reakció ellen. A demokratikus pártok szónokai a Szovjetuniót és Sztálin marsallt éltető tömeg előtt felszólaltak, és kifejezték nagy barátainknak a város soha el nem múló háláját.

Képleírás

Szabadság téri emlékmű, népgyűlés a téren, tömegképek. Transzparensok: MADISZ V.ker. szervezete. Vas Zoltán beszél. Szónokok.

4. Vízi sport

A Császár-fürdőben rendezték az első idei úszóversenyt, amelyen a fiatal Szathmáry 1 perc 1 másodperces idővel legyőzte nagy ellenfelét, Tátost. Az első vízipóló-mérkőzést az FTC és UTE csapatai játszották a Felszabadulási Kupáért. Az izgalmas mérkőzést az FTC 3:2 arányban nyerte meg.

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

Császár uszoda medencéjében úszók verseny közben, nézőközönség előtt. Vízipóló-mérkőzés részletei, nézőközönség.

A két munkáspárt rohammunkája

5. A két munkáspárt rohammunkája – (Ágai István)

A két munkáspárt VII. kerületi pártszervezetei rohammunkanapot rendeztek az elmúlt héten. A Keleti pályaudvar helyreállítási munkálataihoz tömegesen jelentkeztek önkéntes munkára a Kommunista- és Szociáldemokrata Párt VII. kerületi pártszervezeteinek tagjai, hogy meggyorsítsák a Magyar Államvasutak újjáépítését.

Képleírás

Szociáldemokrata párt transzparens. Rohammunkások munka közben: téglaadogatás, lapátolás, romeltakarítás a Keleti pályaudvaron.

6. Juniális a hűvösvölgyi Nagy-réten. – (Berendik István)

Az egész héten az újjáépítésért dolgozó fővárosi munkásság a vasárnapi pihenőnapon nagyszabású juniális ünnepet rendezett a Hűvösvölgyi nagyréten. Az idillikus hangulatú ünnepségen munkástestvéreik között láttuk Rákosi Mátyást, Vas Zoltánt, Ratulovszky főkapitány-helyettest, Major Tamást, és a munkásság számtalan értelmiségi dolgozója is együtt élvezte a jól megérdemelt pihenést és új erőt gyűjtött az újjáépítésben reá váró nagy feladatokhoz

Képleírás

Hűvösvölgyi nagyret szórakozókkal, pihenőkkel. Rákosi Mátyás, Vas Zoltán, Ratulovszky főkapitány-helyettes, Major Tamás a juniálison. Rákosi Mátyás cukrot oszt a gyermekeknek.

7. Labdarúgás (FTC-MTK)

A régi nagy riválisok derbymérkőzésének hangulatában rendezték meg az FTC – MTK bajnoki labdarúgó mérkőzését. Tizenötezer néző előtt 4:0 arányban az FTC győzött.

Képleírás

FTC sportpálya, zsúfolt tribünökkel. Kifutó játékosok, mezőnyjáték. FTC-MTK 4:0.

8. Az USA függetlenségi nyilatkozata 169. évfordulójának ünnepsége – (Berendik István)

A városligeti Washington-szobornál ünnepelték meg az Egyesült Államok függetlenségi nyilatkozatának 169. évfordulóját. A szövetséges hatalmak katonai és diplomáciai vezetői, a magyar kormány, a politikai pártok vezérei, a Nemzetgyűlés és a Nemzeti Bizottság elnökei, a főváros polgármestere és honvédség küldöttségének jelenlétében Kemenes István, tábori lelkész fohásza nyitotta meg az ünnepséget. Arthur Schoenfeld, az Egyesült Államok magyarországi képviselője méltatta az évforduló jelentőségét és Amerika szerepét a demokrácia győzelméért folytatott háborúban. William Key altábornagy, az Amerikai katonai Bizottság vezetője éltette Nagy-Britannia, az Egyesült Államok és a Szovjetunió együttműködését, mely Európa részére már meghozta a szabadságot és a békét.

Képleírás

Washington szobor a Városligetben, ünnepség a szobornál. Széksorok, meghívott vendégekkel, diplomatákkal. Kemenes László tábori lelkész imádkozik. Schönfeld Arthur beszél, William Kay altábornagy beszél. Koszorúzás. Az egyik koszorún az amerikai zászló virágokból kirakva Amerikai lobogó /total/.

1945. július

Bemondó: Nagy László

MAFIRT KRÓNKA 4.

1. Könyvnap 1945 – (Berendik István)

Az idei könyvnap megnyitó ünnepségét a Nemzeti Színház előtt, a Szikra Könyvkiadó Vállalat és a Népszava könyvsátrainál tartották. Egész sereg új kiadvánnyal vonult fel a felszabadult magyar sajtó, amelynek képviselőit az elsöpört reakciós sajtó bebörtönözte és elnémította, mert tollukkal a független, szabad, demokratikus Magyarország megteremtéséért harcoltak. A nagysikerű könyvnapon a politikai pártok vezetői haladó szellemű magyar írótaikkal együtt, maguk árusították a könyveket, amelyek az új idők új Magyarországnak sorskérdéseivel foglalkoznak.

Képleírás

Könyvnap sátrak a Nemzeti Színház előtt. Szikra, Népszava sátor. Rákosi, Szakasits, Kállai, Gerő a könyvsátrónál. Veres Péter, Rákosi Mátyás, Révai József, Kállai Gyula, Kis Sándor könyvnezegetés közben.

2. A városligeti nagycirkusz műsora – (Berendik István, Ágai István)

A főváros legnépibb szórakozása a Városligeti Nagycirkusz. Állandóan nagy közönsége van a világhírű magyar artistaszámokból összeállított tarka műsornak. Az előadás fő attrakciója a hagyományos stílizált magyar ruhában fellépő akrobatacsoport.

Képleírás

Részletek a műsorból: artisták, bohócszám, egykerekes kerékpár-produkció, akrobaták. Közönségkép a cirkuszban.

3. Egészségügyi propaganda – (Ágai István)

A felgyülemlett fővárosi szeméthegeken milliószámra szaporodtak el a tífusz, vérhas és sok más fertőző betegség terjesztői, a legyek. A piacokon és utcákon felgyülemlett szemét eltakarítása éppen ezért egyik legsürgősebb feladata a főváros közegészségügyi szervezeteinek. A közegészségügy szempontjából fontos helyiségeket, kórházakat, étkezőhelyiségeket, de magánháztartásokat is a Fertőtlenítő Intézet kezei egy, az emberi egészségre ártalmatlan vegyszerrel bepermetezik, mely a falra kerülő legyeket percek alatt elpusztítja.

Képleírás

Plakát a legyek elleni védekezésről. Szemétdombok nyüzsgő legyekkel, piaci élelmiszerek legyekkel belepve. Permetezés a legyek ellen.

4. Új rendőrségi újonckiképzés – (Berendik István)

A reakciós elemektől megtisztított új, demokratikus fővárosi rendőrség újoncainak kiképzése még polgári ruhában folyik, míg új egyenruhájuk elkészül. Ezek a rendőrújoncok már az új szellem szolgálatában veszik át felelősségteljes állomáshelyeiket, hogy eligazítsák a főváros egyre növekedő forgalmát és örködjék a polgárság vagyona felett.

Képleírás

Gyakorlatozó újoncok civil ruhában.

5. Szovjet sofőrök – (Berendik István)

A főváros közellátásának további fokozása céljából a Vörös Hadsereg újabb hatalmas teherautóparkot bocsátott Vas Zoltán közellátási kormánybiztos rendelkezésére. Az autók átvétele alkalmával Vas Zoltán látogatás tett a Vörös Hadsereg sofőrjeinél, akik a legnagyobb önfeláldozással dolgoznak a főváros közellátásának szolgálatában

Képleírás

Szovjet sofőrök körében Vas Zoltán közellátási kormánybiztos.

6. Szakasits Árpád beszéde a reakció ellen – (Ágai István)

Filmhíradók 1945-1949

A Szociáldemokrata Párt vezére, Szakasits Árpád a reakció elleni harcra szólította fel az ország lakosságát: „A Nemzeti Bizottság nem először emeli fel szavát a reakció ellen. Nem először hívja fel az ország demokratikus közvéleményét azokra a jelenségekre, amelyek azt mutatják, hogy még mindig akadnak, akik arra számítanak, hogy a fiatal magyar demokrácia nem lesz képes megbirkózni azokkal a roppant feladatokkal, amelyek vállaira hárulnak. A nyilas banditizmusnak ezek a szegénylegényei és haszonélvezői előbb csak lesben állottak, alattomos manőverekkel igyekeztek zavart kelteni és megnehezíteni az egészséges fejlődést. Most már azonban odáig merészkednek, hogy nyíltan is fellépnek. Szemérmertlenségük nem ismert határt. A Nemzeti Bizottságok nem tűrhetik el tovább, hogy a régi rendszer gonosz bűntevői, becstelen hazaárulói, akiknek politikája a legborzalmasabb katasztrófába döntötte az országot, most, amikor a dolgozó tömegek irtózatossá válva a romokat eltakarítják, hogy új országot építsenek, előmerészkedjenek és megzavarják az újjáépítés művét. Még egy utolsó figyelmeztetést küldünk nékik, s ha ennek sem lesz foganatja, jön a könnyörtelen és végső leszámolás. Elérkezett az ideje annak, hogy ismételten és teljes nyomatékkal felhívjuk a főváros minden kerületi, különösen pedig az ország valamennyi Nemzeti Bizottságának figyelmét a reakció elleni küzdelemre. E kérdés teljes felszámolása fontos és sürgős feladat. Nem szabad tőrni, hogy az elmúlt idők itt maradt aljas kiszolgálói még csak kísérletet is tehessenek az új, demokratikus Magyarország tekintélyének és egységének megbontására.”

Képleírás

MSZDP székház, a volt Palace szálló épülete. Plakát: Kalapácsos ember. Szakasits Árpád íróasztalánál ül, beszél /szinkron/.

7. A Kereskedelem- és Közlekedésügyi Minisztérium tisztviselőinek rohammunkája a keleti pályaudvaron – (Ágai István) Hiányzik a híradóból!

A Kereskedelem- és Közlekedésügyi Minisztérium tisztviselői kara és összes alkalmazottai kivonultak a Keleti pályaudvarra, hogy részt vegyenek a vasút helyreállításáért folyó rohammunkában. Az értelmiségi- és munkáskezek egybefonódtak abban a lelkes munkában, amellyel Gerő Ernő kereskedelmi miniszter felszólítására „arccal a vasút felé” fordulva, újjá fogják építeni az országnak ezt a legfontosabb közlekedési intézményét.

Képleírás

1945. augusztus

Bemondó: Nagy László

MAFIRT KRÓNKA 5.

Hamza, Berendik, Ágai, Sárdi, Pásztor, Nagy munkája

1. A budapesti központi városháza romokban – (Berendik István)

A rommá lőtt Központi Városháza udvarán Vas Zoltán polgármesterrel, Kóvágó és Morvai alpolgármesterekkel az élükön a Városháza dolgozói nagyszerű rohammunkát végeztek. Az ostrom pusztításaiból felgyülemlött romhulladékot és szemetet mintegy 650 köbméternyi mennyiséget, négyórás bravurmunkával takarította el a főváros több, mint ezer tisztviselője, altisztje és egyéb dolgozója. A munkából a napilapok fővárosi rovatvezetői is kivették részüket.

Képleírás

Romeltakarítók munkában, talicskákon hordják el a törmeléket. Vas Zoltán és Kóvágó József a romeltakarítók között. Városházi tisztviselők, újságírók romeltakarító munkán. A Városháza Károly körüti része az ostrom után.

2. Feketézők – (Berendik István)

Filmhíradók 1945-1949

A feketepiac profitéhes hiénáinak köszönhető, hogy a közellátás problémái napról napra súlyosabbak. Kártékonyabbak, mint a bacilusok, csak a saját zsebükre és a reakciót szolgálják! Az államrendőrség most erélyes kézzel teremtett rendet köztük. Egy nap alatt több mint 400 feketeárust fogtak el és internáltak. Most személtakarítással és egyéb közmunkákkal vezekelnek bűneikért.

Képleírás

Spekulánsok, zugárosok az utcán összegűjva, leplezve cserélik ki értékeiket. Feketézők csoportja romeltakarító munkára indul.

3. Gyermeknyaraltatás a Népligetben – (Nagy László)

A főváros Társadalompolitikai Ügyosztálya a Népligetben rendezi a Budapesten rekedt gyermekek nyaraltatását pótló kirándulásokat. A Nagy-Budapest területéről a Gyermekbarátok Egyesülete által összegyűjtött gyermekeseregnek nem csak a szórakozásáról és neveléséről gondoskodnak, hanem kétszeri uzsonnával és kiadós ebéddel is ellátják őket, a gyermekek sorsát ma már fokozottabb gonddal és szeretettel a szíven viselő főváros illetékes intézményei.

Képleírás

Gyermekek étkeztetése, szórakozó és játszó gyermekek, napközi.

4. Dr. Szent-Györgyi Albert előadása

A Szovjet – Magyar Tudományos Társaság első ülésén érdekes előadást tartott a magyar tudományos élet büszkesége, a Nobel-díjas Dr. Szent-Györgyi Albert professzor, aki most érkezett haza oroszországi tanulmányútjáról. Előadásában részletesen beszámolt az orosz tudományos élet nagy fejlettségéről és arról a nagyszabású alkotómunkáról, amely oly nagyra tette a tudományos munkát a legmesszebbmenően támogató Szovjet-Oroszországban. A magyar tudományos élet előkelőségei nagy figyelemmel hallgatták, és nagy tetszéssel fogadták a magas színvonalú előadást.

Képleírás

Dr. Szent-Györgyi Albert előadása a Szovjet-Magyar Tudományos Társaság előadásán. Képek a hallgatóságról.

5. Amerikai gyógyszerküldemény – (Ágai István)

A Budapesten székelő Amerikai Misszió hatalmas ládába csomagolva nagymennyiségű gyógyszerárut és kötszert juttatott a magyar közegészségügy megsegítésére. A most érkezett küldeményt Key altábornagy adta át, az amerikai demokrácia igazi segítségét az új, demokratikus Magyarország részére. Az ünnepségen megjelent Schoenfeld amerikai követ is. A magyar származású Kovách alezredes további amerikai gyógyszersegítséget helyezett kilátásba. A főváros képviselőjében Vas Zoltán, Budapest polgármestere, a magyar kormány nevében Molnár Erik népjóléti miniszter vette át az ajándékot, aki meghatott szavakkal köszönte meg az amerikai népnek a gyógyszerküldeményt, amely méltó szimbóluma az igazi demokráciának.

Képleírás

Amerikai zászló. "Vöröskereszt Genf" feliratú ládában gyógyszerküldemény lerakása. Kay tábornagy, Schönfeld követ, Kovách alezredes a gyógyszerküldemény átadásánál. Vas Zoltán és Molnár Erik veszik át a küldeményt. Molnár Erik köszönetet mond. Amerikai zászló.

6. Teniszverseny a Margitszigeten – (Berendik István)

A felszabadulás óta most rendezték meg az első nemzetközi teniszversenyt, amelyen az Amerikai és az Angol Katonai Missziók sportszerető tagjai indultak el a magyar teniszgárda éljátékosaival. A verseny végén kiosztották a tiszteletdíjakat, többek között a kizárásos versenyben résztvevő McNebe angol és Merill amerikai játékosok tiszteletdíjait.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Teniszjáték. Amerikai és angol teniszezők csoportképe. Tiszteletdíjak átadása.

7. Az első újjáépített teherautó és Autóbusz átadása – (Berendik István)

A MÁVAUT gépkocsi-üzemében most adták át Gerő kereskedelem- és közlekedésügyi miniszternek az újjáépítési versenyben elkészült első teherautót és autóbuszt. Gerő Ernő miniszter hangsúlyozta beszédében az autóbuszüzem munkásainak az újjáépítésben való fontos szerepét és további, fokozott munkára hívta fel az üzem dolgozóit. Hermann László miniszteri osztályfőnök köszönetét fejezte ki az eredményes rohammunkáért és a legeredményesebb munkások között jutalmakat osztott ki.

Képleírás

Gerő Ernő beszél a munkásokhoz. Munkásgyűlés résztvevői munkaruhában. Hermann László min. osztályfőnök beszél, utána jutalmakat oszt.

8. SZDP ünnepség

A Szociáldemokrata Párt fővárosi Végrehajtó Bizottsága a VII. kerületi székházban tartotta a pártszervezeti munka ünnepélyét. Az ünnepi beszédet Szakasits Árpád mondta: „Angliában összeomlott egy politikai rendszer és győzött a munkáspárt. Abszolút többséget kapott szavazatokban és mandátumokban egyaránt. Ezzel az angol világbirodalom népei előtt megnyílt a szabad fejlődés és a szociális átalakulás lehetősége. A bányák és a bányák népe felszabadul a tőkés iga alól. Gyárak és üzemek egész sora a nép ellenőrzése alá kerül. Külpolitikában a Szovjetunióval való szíves és szoros barátság lesz az uralkodó jel az angol világbirodalom fölött. A politika feketepiacának spekulánsai mind-mind abban reménykedtek, hogy az angol konzervatívok győzelemhez jutnak az angol választásokon, és majd segítséget nyújtanak az európai reakciónak a szabadság és a demokrácia ellenében. Arra spekuláltak, hogy az angolszász népek és a Szovjetunió között megteremtett szerencsés együttműködés megszakad, hogy konfliktusok és áthidalhatatlan ellentétek keletkeznek, s akkor: „Hajrá! Hajrá! Újra trónjára kerülhet a fasiszta reakció!” Kávéházak szögleteiben és a nagyurak szalonjaiban éppen úgy, mint a nyilas banditák barlangjaiban erről folyt a szó, erről álmodoztak, ebben reménykedtek, s a hivatalokban is, a hadseregben is ebben a reményben szabotáltak. Most azonban mindennek vége!” Az ünnepély végén Szakasits Árpád átadta a májusi pártszervezeti verseny győzteseinek a VII., XIII. és IV. kerületi szervezeteknek a díjakat, a Szociáldemokrata Párt zászlóit.

Képleírás

Szociáldemokrata pártház nagyterme a Dohány u.76.sz. alatti épületben. Szakasits Árpád, Kéthly Anna, Vágvölgyi Tibor, Fenyvesi Gáborné, Szakasits György az elnökségben. Szakasits Árpád beszél /szinkron/. Zászlóátadás a VII., XIII., IV. kerület képviselőinek. Szakasits György átveszi a VII. kerület nevében a zászlót Szakasits Árpádtól.

1945. augusztus

Bemondó: Nagy László

MAFIRT KRÓNIKA 6.

Hamza, Berendik, Ágai, Sárdi, Pásztor, Nagy munkája

1. Távúszás a Dunán – 32 m (Icsey Rudolf)

Dr. Fauzulín Iskander, a Vörös Hadsereg orvos századosa, a Szovjetunió sportmestere, az orosz táv- és bűvárúszás bajnoka rekordot állított fel: Dunaradványból Budapestig 100 kilométert úszott 18 óra alatt. A start előtt a kiváló orosz sportférfi a következőket mondta: Ezt az úszásomat az emberiség békéjének megvalósulására ajánlom, valamint a gárdista katonáknak és a Szovjetunió hőisének, Glagov vezérezredesnek.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Dunaradvány községtábla, úszót csónakok követik a Dunán, távolban az esztergomi Bazilika kupolája.

2. Svájci Vöröskereszt adományok – 32 m (Nagy László)

A svájci Nemzetközi Vöröskereszt szeretetadományai megérkeztek fővárosunkba. Az élelmiszer- és gyógyszeradományokat Nagy Ferenc újjáépítési miniszter beszéd kíséretében vette át. A miniszter kiemelte a Vöröskereszt áldásos működését.

Képleírás

Vöröskeresztes autók francia jelzéssel, több autó egymás után. Ünnepeles fogadás a Hősök terén. Nagy Ferenc újjáépítési miniszter átveszi az adományokat, beszédet mond. Ládák lerakása az autókról.

3. A honvédelmi minisztérium dolgozóinak a rohammunkája – 30 m (Ágai István)

A Honvédelmi Minisztérium is kiveszi részét az ország újjáépítéséből. Az új cölöphíd feljárójánál rohammunkával végzik a töltés munkálatait.

Képleírás

Papíron egy felirat, miszerint „Itt a Honvédelmi Minisztérium végez rohammunkát”. Átöltöző katonák, majd a Kossuth-híd pillérei láthatóak, háttérben a Parlamenttel. Bem szobor, alatta törmelékelt lapátoló emberek. Mindenütt romos házak. A munkások egy szekeret húznak és borítják le róla a sítet. Nők és férfiak vegyesen lapátolnak és nagyon lelkesek.

4. Új ötpengősök verése (Állami Pénzverde) – 30 m (Berendik István)

Az Állami Pénzverő Intézet megkezdte az új ötpengős érmék verését.

Képleírás

"Állami Pénzverde" feliratú épület. Munkaképek a pénzverdéből, présgép működésben, 5 pengősök ládáiban.

5. Rendőrségi újoncvizsga – 50 m (Berendik István)

Erdei Ferenc belügyminiszter jelenlétében tartotta meg az új, demokratikus rendőrség a KISOK pályán újoncvizsgáját. Az újoncok mind elméleti, mind pedig gyakorlati haladásukról tettek tanúbizonyságot. A jól sikerült vizsgát díszfelvonulás fejezte be.

Képleírás

Erdei Ferenc érkezik a KISOK pályára, nézi az újoncvizsgát. Újoncok gyakorlatokat mutatnak be, díszfelvonulás.

6. A Császár uszoda – 40 m (Berendik István)

A Császár uszodában tartották meg a jövő nagyságainak úszóversenyét. Az elért jó eredmények komoly biztatást jelentenek a jövőre. A 4x50 méteres stafétát az FTC csapata nyerte meg.

Képleírás

A Császár uszoda úszómedence versenyzőkkel. Stafétaúszás. Nézőközönség.

7. Majális a hűvösvölgyi Nagyréten – 50 m (Berendik István)

A hűvösvölgyi Nagyréten a Vegyipari Munkások Szabad Szakszervezete jól sikerült majálist rendezett. A közönség hálásan fogadta a vidám, szórakoztató számokat. Az ünnepség végén a Szociáldemokrata Párt részéről Szakasits Árpád üdvözölte a munkásságot. Vas Zoltán a Kommunista Párt nevében intézett lelkesítő beszédet az egybegyűltekhez.

Képleírás

Műsor, szabadtéri színpad, táncszámok. Szakasits Árpád, Lakatos Éva, Vas Zoltán az ünneplők között. Szakasits Árpád beszél, Vas Zoltán beszél.

1945. augusztus

Bemondó: Nagy László

MAFIRT KRÓNKA 7.

Hamza, Berendik, Ágai, Sárdi, Pásztor, Nagy munkája

1. A Kereskedelmi Alkalmazottak Szabad Szakszervezete kiállításának megnyitója – (Berendik István)

Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára fényes külsőségek között nyitotta meg a Kereskedelmi Alkalmazottak Szabad Szakszervezetének kiállítását. Beszédében hangsúlyozta, hogy a kiállításon résztvevő kereskedők, karöltve a munkássággal, részt kérnek a faszimus által lerombolt főváros újjáépítéséből. A szorgalmas munkáskezek úgyszólván semmiből valóságos békebeli kirakatversenyt varázsoltak a kiállítási teremben.

Képleírás

Kossa István SZOT főtitkár beszél a Kereskedelmi Alkalmazottak kiállítás megnyitóján. Kirakatrendezői pavilon, különféle áruk bemutatása. Közönség a kiállításon.

2. A Nemzeti Parasztpárt első országos nagygyűlése – (Berendik István)

Abból az alkalomból, hogy a Nemzeti Parasztpárt a Városi Színházban megrendezte első országos nagygyűlését, a párt fővárosi és környéki szervezetei megszabású felvonulást rendeztek.

Képleírás

Nemzeti Parasztpárt felvonulása Budapesten: vidékiek, népviseletbe öltözött vidékiek.

3. Szovjet katonák úszóversenye – (Icsey Rudolf)

Faizulin őrnagyot, a Vörös hadsereg kiváló távúszóját 100 kilométeres rekordja alkalmából a Dunán rendezett ünnepségen az egész magyar úszógárda és 300 orosz katonai úszó üdvözölte. A kiváló úszó nagyszerű teljesítményéért a Vörös Hadseregtől gyönyörű serleget kapott. A honvédelmi miniszter megbízottja Déryné ifiasszony gyönyörű szobrát ajándékozta Faizulin őrnagynak. Csont Ferenc, a Nemzeti Sportbizottság nevében pompás serleget nyújtott át a kiváló sportembernek.

Képleírás

Faizulin őrnagy, a verseny győztese átveszi a serleget és Déryné porcelánszobrát. Csont Ferenc köszönti a győztest.

4. Rákosi Mátyás kecskeméti látogatása – (Berendik István)

Országos beszámoló körútján Rákosi Mátyás, a Magyar Kommunista Párt vezére ezúttal Kecskemétre látogatott el, hogy részt vegyen a munkások és parasztok együttes nagygyűlésén. A városba érkező pártvezért Kecskemét polgármestere és a különféle szervezetek küldöttségei üdvözölték. A nagygyűlésre ötvenezer földesgazda és munkás vonult fel, hogy meghallgassa Rákosi Mátyást. A Magyar Kommunista Párt vezére beszámolt arról, hogy a földosztás eredményeképpen októberre telekkönyvileg is az új gazdák nevére lesz írva a föld. A Kommunista Párt javaslatára – mondotta Rákosi Mátyás – napirendre tűzzük a bányák államosítását is. Ugyancsak a Magyar Kommunista Párt segítségével és közbenjárására, hazatérhetett ötvenezer magyar hadifogoly. De ez még csak a kezdet, mert a párt delegáltja, Farkas Mihály belügyi államtitkár megállapodást írt alá, mely szerint rövideken kétszáz ezer fogoly és deportált szabadul Ausztriából és Németországból. A Magyar Kommunista Párt lépéseket tett, hogy még a tél beállta előtt legalább százötvenezer hadifogoly térhessen vissza családjához és munkájához. Bejelentette Rákosi Mátyás, hogy az ősszel megejtendő választásokon a munkás-paraszt egység nevében indul a Magyar Kommunista

Párt. Ezen a választáson hitvallást kell tennie az országnak, a demokratikus erők, és ezen belül a Kommunista Párt mellett.

Képleírás

Rákosi Máttyás Kecskeméten. Ünnepeyles fogadtatás, nagy tömeg transzparenssekkel. Rákosi szekéren vonul a nagygyűlésre. Felvonuló csoportok a gyűlésen. Rákosi Máttyás beszél a tömeghez.

5. Hátatüntetés Vorosilov marsall előtt a magyar hadifoglyok hazatérése alkalmából

Annak öröme, hogy a Szovjetunió a magyar hadifoglyokat szabadon bocsátja, és azok hazatérhetnek családjukhoz, a főváros lakossága impozáns hátatüntetést rendezett Vorosilov marsall Andrassy úti szállása előtt. A nép háláját Tildy Zoltán a Kisgazdapárt, Veres Péter a Parasztpárt, Tildy Zoltánné a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége és Rákosi Máttyás a Magyar Kommunista Párt nevében meghatott szavakkal fejezte ki.

Képleírás

Hátatüntetés Vorosilov marsall Andrassy úti szállása előtt. "MKP VII." transzparens a tömegben. Tildy Zoltán beszél, Veres Péter beszél, Tildy Zoltánné beszél, Rákosi Máttyás beszél, Szakasits Árpád beszél. Vorosilov marsall fogadja az üdvözléseket.

6. Az Ügetőverseny-pálya megnyitása (Hiányzik) – (Berendik István)

(Most nyitották meg az ostrom alatt megrongált Ügető-versenypályát, amelyen a felszabadulás óta ezúttal rendezték az első versenyt. Szitányi miniszteri biztos adta át a magyar lótenyésztés e fontos intézményét rendeltetésének. A megnyitó ünnepség díszes parádéja után tartották meg az első idei ügetőversenyt.)

Képleírás

7. Magyar-román baráti kapcsolatok elmélyítése– (Ágai István)

Az egyre élénkebb magyar-román baráti kapcsolatok elmélyítésére Farkas Mihály belügyi államtitkár a román fővárosban fontos tárgyalásokat folytatott, és részt vett az antifasiszta kongresszuson, amelyen nagyhatású beszédet mondott.

Képleírás

Farkas Mihály Bukarestben hallgatóság előtt beszél. Román nyelvű transzparens, Lenin és Sztálin képék a dekorációban.

8. Bagdasar román egészségügyi miniszter látogatása Budapesten – (Ágai István)

A magyar-román barátsági kapcsolatok másik eseménye Bagdasar román egészségügyi miniszter budapesti látogatása volt, amely során autósétát tett az ostrom által megrongált Királyi Várban. Dr. Bagdasar meglátogatta a Magyar Kommunista Párt székházában Rákosi Máttyást, akivel beható tanácskozást folytatott.

Képleírás

Dr. Bagdasar román egészségügyi miniszter látogatása Budapesten. Séta a romos Királyi Várban, Rónai Sándor kíséretében. Fogadáson Rákosi Máttyásnál. Bagdasar és Rákosi tanácskozik.

9. Filmnapot rendezet a Kisgazdapárt – (Ágai István)

A demokratikus magyar filmgyártás újjáépítése érdekében filmnapot rendezett a Kisgazdapárt. A jól sikerült filmnapon a budapesti színészek színe-java is fellépett. A bevételt teljes egészében a filmgyártás megindítására fordítják.

Képleírás

Kisgazdapárti filmnap a Kisgazdapárt székházában /Simmelweiss u /. Lukács Margit szaval, Bulla Elma, Rác Vali, Pethes Sándor, Góth Sándor, Keleti László, Senyési Vera, Peti Sándor, Latabár Kálmán, Gregus Zoltán szóló számai. Czappy zenekara játszik. Táncoló közönség.

10. Gerő Ernő és Bán Antal hazaérkeztek a moszkvai gazdasági tárgyalásokról. – (Berendik István)

A mátyásföldi repülőtéren érkeztek meg kétheti moszkvai látogatásuk során a magyar gazdasági szakminiszterek: Gerő Ernő kereskedelmi- és közlekedésügyi miniszter és Bán Antal iparügyi miniszter. A Szovjetunióval való gazdasági kapcsolataink kiépítésében fontos állomás volt ez a látogatás. Ennek eredményeképpen egész sorát kötöttük a kereskedelmi szerződéseknek, amelyek az ország nyersanyaghiányát fogják lényegesen enyhíteni

Képleírás

Mátyásföldi repülőtér, landoló repülőgéppel. Gerő Ernő és Bán Antal érkeznek. Fogadtatás, Kállai Gyula a fogadók között.

1945. szeptember 13.

Bemondó: Nagy László

MAFIRT KRÓNICA 8.

Hamza, Berendik, Ágai, Sárdi, Pásztor, Nagy munkája

1. Javítják az ostrom alatt megrongált Százados úti művésztelepet – (Nagy László)

Még javítják az ostrom alatt megrongált Százados úti művésztelepet, de alkotóművészeink máris nagy lendülettel dolgoznak művészi álmaiknak megvalósításán. Mikus Sándor megrongált műterme előtt javítja „Mosakodó nő” című sikerült szobrát. Kallós Ede „Háry János” című kúttervén dolgozik. Soproni Stöckert Károly „Az üldözött” című szobrát mintázza. Medgyessy Ferenc több alkotáson is dolgozik, közöttük a „Honfoglaló” című lovas szobron. Ungvári Lajosnak is több műve megsérült. Most az „Marokszedőlány” című szobrát javítja.

Képleírás

Százados úti művésztelep parkja, épülete törött műteremablakkal. Művészek munkában: Mikus Sándor sérült szobrát javítja, Kallós Ede munka közben, Soproni Stöckert Károly munka közben, Medgyessy Ferenc munka közben, Ungváry Lajos sérült szobrát javítja.

2. Kommunista művészek nagygyűlése – (Ágai István)

A kommunista művészek zeneakadémiai nagygyűlésén Kállay Gyula tartott bevezető beszédet. A Székesfővárosi Zenekar Somogyi László vezényletével Beethoven Egmont nyitányát adta elő. Háy Gyula a kommunista művészek nevében tartott érdekes előadást: „Tiszazug és Voronyezs közé beékelve, tiszta lelkiismerettel, magyar írástudó ember létemre nem lehettem mást, mint kommunista. Néhány héttel ezelőtt újból, nagyon hosszú idő után Tiszazugon jártam. Megváltozott viszonyokat találtam, de nem megváltozott szellemet. A Tiszazug még mindig Tiszazug. De a gyökerek, amelyekből ez a tiszazugi szellem táplálkozik, már talajtalanok lettek”. Lukács György, az európai híró esztéta és irodalomtörténész az új társadalomművészeti lehetőségekről beszélt.

Képleírás

Gyűlés a Zeneakadémián. Kállai Gyula beszél a kommunista művészyűlésen. Somogyi László karnagy vezényel. Képek a hallgatóságról. Háy Gyula beszél. Tapsoló közönség. Lukács György beszél.

3. Újjáéled a magyar textilipar – (Ágai István, Berendik István)

A megbénított magyar textilipar is újjáéled. Az iparügyi miniszter támogatásával üzembe helyezték az Első Magyar Gyapjúfonó és Finomposztógyárat, hogy a demokratikus államrendőrség legénysége részére

egyenruhaposztót szőhessenek. A miniszter nyersanyagáról is gondoskodott és lehetővé tette, hogy az új meleg egyenruhák még a tél beállta előtt elkészüljenek. A gyár munkáját és az elkészített posztót Sólyom rendőrfőkapitány, Péter és Ratulovszky főkapitány-helyettesek kíséretében Erdei Ferenc belügyminiszter [Farkas Mihály belügyi államtitkár] is megtekintette.

Képleírás

Szövőgyári munkaképek, szövőgép működésben, nagy vég posztó. Sólyom rendőrfőkapitány, Farkas Mihály belügyi államtitkár, Péter Gábor főkapitány-helyettes, Ratulovszky főkapitány-helyettes gyárlátogatáson a szövőgyárban.

4. Megnyitó díszelőadás az újjáépített Royal Apollóban – (Ágai István)

Igazi kommunista rohammunkával építették újjá az ostrom alatt súlyosan megsérült Royal Apollót. A megnyitó díszelőadásra a demokratikus Magyarország előkelőségei egymás után érkeztek, élükön Rákosi Mátyás, a Magyar Kommunista Párt vezére.

Képleírás

A Royal Apolló újjáépítve, a mozi bejárata élénk forgalommal. Díszelőadásra érkező vendégek: Rákosi Mátyás és felesége Ratkó Annával érkezik, Kállai Gyula és felesége érkezik. Filmplakátok a mozi homlokzatán: „Lenin 1918”.

5. Móricz Zsigmond emlékezete – (Ágai István)

A magyar föld első népi írójának, Móricz Zsigmondnak halála évfordulóján emlékünnepet rendeztek a kiváló író sírjánál. Veres Péter a Nemzeti Parasztpárt nevében, Millók Sándor a szociáldemokraták, Supka Géza a Demokratapárt, Révai József a Magyar Kommunista Párt és Ortutay Gyula a Magyar Rádió nevében emlékezett meg Móricz Zsigmondról. Az erdélyi írók nevében dr. Jordák Lajos kolozsvári egyetemi tanár mondott emlékbeszédet.

Képleírás

Móricz Zsigmond síremléke, körülötte ünneplő közönség az író halálzási évfordulóján. Veres Péter beszél. Miliók Sándor beszél. Supka Géza beszél. Révai József beszél. Ortutay Gyula beszél. Dr. Jordák Lajos beszél.

6. Vetőgép beállítása a mezőgazdaságba – (Nagy László)

Csökkenet igásállat-állományunk nagy gondokat okoz a magyar mezőgazdaságnak. Az újjáépítésért harcoló ipari munkásság itt is pompás találmánnyal sietett a föld munkásainak segítségére. Vaszinka Ignác vasmunkás olyan kézi fészekvetőgépet szerkesztett, amely a tengeri, napraforgó, vagy bab kézi vetésének napi nyolc-tízszeresét eredményezi. Az állami- és mezőgazdasági szakemberek előtt bemutatott fészekvetőgép kezelése olyan könnyű, hogy azzal egy nő, vagy nagyobb gyermek is elvégezheti a vetést. Különös előnye az új találmánynak, hogy egyenletes sorokat, egyenlő növénytávolságot, egyforma mélységet biztosít. A nagy feltűnést keltett új mezőgazdasági gépet egy és két soros vető megoldásban hozzák forgalomba.

Képleírás

Új vetőgép bemutatása: Vaszinka Ignác vasmunkás konstrukciója a bizottság előtt. A gép működésben.

7. Geraszimov szovjet festőművész ünneplése – (Ágai István)

A Gellért Szállóban gyönyörű banketten ünnepelte meg a magyar társadalom a Szovjetunióból érkezett kiváló vendéget, Geraszimov festőművészt. A banketten megjelent Miklós Béla miniszterelnök, Gyöngyösi külügyminiszter, Gerő kereskedelmi miniszter, Zsedényi Béla, a Nemzetgyűlés elnöke, [Puskin orosz követ,] Vorosilov marsall, Malinovszkij tábornagy, Rákosi Mátyás, Vas Zoltán, Erdei belügyminiszter, Szakasits Árpád és a szellemi élet kiválóságai. Zilahy Lajos, a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság elnökének beszéde után Geraszimov megköszönte magyar barátainak az ünneplést, majd Puskin orosz követ beszélt. Kodály

Filmhíradók 1945-1949

Zoltánt, a Szovjetunióban is jól ismert kiváló magyar zeneszerzőt a kellemes hangulatú estély orosz tiszti vendégei tüntető szeretettel vették körül.

Képleírás

Gellért szálló termében fogadás. Geraszimov festőművész a vendégek között. Miklós Béla miniszterelnök, Gyöngyösi János külügyminiszter, Gerő Ernő kereskedelmi miniszter, Zsedényi Béla, a Nemzetgyűlés elnöke, Vorosilov marsall, Malinovszkij tábornok, Rákosi Mátyás és felesége, Vas Zoltán, Erdei Ferenc belügyminiszter, Szakasits Árpád és felesége, Gobbi Hilda a fogadáson. Zilahy Lajos beszédet mond. Puskin szovjet követ beszél. Kodály Zoltán a vendégek között.

8. Balatoni úszóverseny Siófokon – (Berendik István)

(A Magyar Úszósövetség ebben az évben is megrendezte Siófokon a balatoni úszóversenyt. Dr. Molnár Erik népjóléti miniszterrel az élén, nagyszámú közönség nézte végig a kétnapos verseny úszószámait és vízipólómérkőzéseit).

Képleírás

/Ez az esemény a híradóból hiányzik/

9. A Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezetének közgyűlése – (Ágai István)

A Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezetének első közgyűlését Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára nyitotta meg a Zeneakadémiában. Várkonyi Zoltán és a Szalmás-kórus művészi műsora után, a Szovjetunióból nemrég hazatért Szántó Béla beszélt, majd a Szociáldemokrata Párt nevében Kéthly Anna szólalt fel. Rákosi Mátyás, a Magyar Kommunista Párt vezére aktuális politikai problémákról beszélt: „A magyar demokrácia fő tartóoszlopa: ez a munkásegység. A két nagy munkáspárt és a szakszervezetek egységén alapul tulajdonképpen a magyar demokrácia. [Ez a döntő kérdése ma a magyar demokráciának, különösen döntő kérdése ma, a választások küszöbén.] Ebben a harcban a munkásegység, a dolgozók egységének harcában és a demokrácia erősítésében óriási szerep vár erre a szakszervezetre, amelynek én is büszkén vagyok tagja, és amely rendkívül fontos összekötő híd az ipari munkásság és az értelmiség többi rétegei felé”.

Képleírás

Kossa István SZOT főtitkár beszél. Közgyűlés elnöksége. Küldöttek a nézőterén. Várkonyi Zoltán szaval. Szalmaskórus szereplése. Szántó Béla beszél, Kéthly Anna beszél. Rákosi Mátyás beszél /szinkron/. Tapsoló küldöttek.

10. Atlétikai verseny az Üllői úti pályán – (Ágai István, Nagy László)

Az idei atlétikai bajnokságokat szépszámú közönség előtt az Üllői úti sporttelepen bonyolították le. A százméteres síkfutó-bajnokságot Csányi György 11,1 másodperces idővel nyerte. A távolugrás bajnoka a debreceni Nagyházi lett. A gerelyvető bajnokságot Várszegi József nyerte. [A női magasugrás bajnoka Rohonczy Mária lett. Ötezer méteres síkfutásban Garay Sándor, a Vasasok népszerű atlétája nyerte el a bajnoki címet.] A száztíz méteres gátfutásban 16 másodperces idővel Kiss József lett a bajnok. A súlydobó bajnokságot Némethvári nyerte 13 méter 55 centiméteres eredménnyel. A népes mezőnyök azt is bizonyították, hogy az atlétika egyre inkább tömegsporttá válik.

Képleírás

100 méteres síkfutás. Távolugrás, gerelyvetés, 110 méteres gátfutás. Tribünképek.

1945. szeptember

Bemondó: Nagy László

MAFIRT KRÓNICA 9.

Hamza, Berendik, Ágai, Sárdi, Pásztor, Nagy munkája

Filmhíradók 1945-1949

1. Üzembe helyezték az Első Magyar Gyapjúmosó és Finomposztó gyárat – (Ágai István)

A megbénított magyar textilipar is újjáéled. Az iparügyi miniszter rendeletére üzembe helyezték az Első Magyar Gyapjúmosó és Finomposztógyárat, amelyet nyersanyaggal is elláttak, hogy első munkájával biztosítsa a demokratikus államrendőrség legénységének téli egyenruha szükségletét. A frissen gyártott, jó minőségű posztót Farkas Mihály belügyi államtitkár is megtekintette, Sólyom László rendőrfőkapitány, Péter és Ratulovszky főkapitány-helyettesek társaságában.

Képleírás

Első Magyar Gyapjúmosó és Finomposztó gyár: gépek működésben. Szövőgép, óriási vég posztó. Farkas Mihály belügyi államtitkár, Sólyom László rendőrfőkapitány, Péter Gábor, Ratulovszky főkapitány helyettes gyárlátogatáson.

2. Riport Nagy Imre földművelésügyi miniszter munkájáról – (Berendik István)

A fővárosban tartózkodó orosz filmoperatőrök riportot készítettek a Magyar Kommunista Párt által delegált Nagy Imre földművelésügyi miniszter munkájáról. A földosztás minisztere éppen egy vidéki földműves követséggel tárgyalt, amelynek tagjai az idei földosztás során jutottak földhöz.

Képleírás

Nagy Imre földművelésügyi miniszter dolgozószobájában parasztküldöttséget fogad, beszélget a küldöttséggel, közben szovjet honvéd filmoperatőrök fényképezik az eseményt.

3. Első útjára indul az újjáépített 250 lóerős csavargőzös – (Berendik István)

Most indították első útjára Karcag Imre miniszteri tanácsos és Lakos Pál, a Mefter alelnökének jelenlétében a pest-budai forgalom célját szolgáló első, újjáépített 250 lóerős csavargőzöst, amelyet rövidesen követni fognak a máris kiemelés alatt lévő, illetve már javítás alatt álló többi személyszállító csavargőzösök.

(Képleírás

Újjáépített 250 lóerős csavargőzös indítása ünnepélyesen. Pesti Dunapart, Hajógyár hídja, hajógyári munkaképek.

4. Választói nagygyűlés a Szabadság téren – (Icsey Rudolf)

A munkásegység két nagy pártja a Szabadság téren rendezte meg Budapest északi kerületének választói nagygyűlését. Révai József, a Magyar Kommunista Párt országos vezetőségi tagja leszögezte, hogy ha a választásokon a munkásegység pártjai győznek, három év alatt teljesen újjáépítik a fasiszmus által tönkretett országot. Farkas Mihály belügyi államtitkár, a Magyar Kommunista Párt központi vezetőségi tagja szavá tette, hogy a reakció most a külföld előtt akarja tönkretenni jó hírnevünket. Éppen ezért, most mindenkinek a munkásegységet kell támogatnia, hogy a béketárgyalások előtt a választások eredményével tudjuk bizonyítani a külföld felé a magyar demokrácia végleges győzelmét.

Képleírás

Tömegképek, szovjet hősi emlékmű /totál/. Révai József beszél, Farkas Mihály beszél.

5. Ellenforradalmár emlékmű ledöntése a Ságvári téren – (Icsey Rudolf)

A Ságvári téren éktelenkedő Ellenforradalmár-emlékművet, amely az új, demokratikus Magyarország mártírjainak megcsúfolása volt, a főváros ifjúsága ledöntötte talpazatáról, hogy ezentúl eggyel kevesebb emlék őrizze a reakció hőseinek dicsőségét.

Képleírás

Az ifjúság hurokkal húzza le a szobrot helyéről.

6. 300 pár ökröt kapott Kecskemét az orosz megszálló parancsnokságtól – (Icsey Rudolf)

Filmhíradók 1945-1949

Az orosz megszálló hatóság az igásállathány enyhítésére 300 pár ökröt bocsát Kecskemét város gazdáinak rendelkezésére. Az orosz katonai parancsnokság már meg is kezdte az igásállatok átadását, hogy az őszi szántásokat zavartalanul befejezhessék.

Képleírás

Kecskeméti gazdák átveszik a szovjet katonai parancsnokságtól a kapott 300 pár ökröt. Ökrök terelése.

7. MNDSZ nők felvonulása – (Nagy László)

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége most tartotta országos nagygyűlését, amelyre az egész városból tömött sorokban vonultak fel a Sportcsarnokhoz a nőtársadalom értelmiségi- és munkástagjai, hogy megismerjék sorsdöntő problémáikat.

Képleírás

MNDSZ nők felvonulása a Rákóczi úton a Keleti felé, a Sportcsarnok irányába.

8. Az első újjáépített tiszai személyszállító gőzös útnak indítása– (Ágai István)

Egész Szeged ünnepelte az első újjáépített tiszai személyszállító gőzös útnak indítását. A Mefter (MFTR) dolgozói rohammunkával hozták rendbe az újjáépítés nagy harcosáról, Rákosi Mátyásról elnevezett gőzhajót. Az átadási ünnepséget Hajtovics alezredes, Szeged orosz városparancsnokának jelenlétében Baló Elemér szavalata nyitotta meg. A gyönyörű hajót Dénes polgármester vette át a város nevében, amelyet Lakos Pál, a Mefter alelnöke adott át rendeltetésének. Horváth József a szakszervezetek megbízásából, Beberich miniszteri tanácsos a Kereskedelmi- és Közlekedésügyi Minisztérium képviselőjében és Kócsa Mihály, a Vasmunkásszövetség főtitkára, a dolgozók nevében méltatta az újjáépítésnek ezt a szép eredményét.

Képleírás

Szegedi Tisza part, az első újjáépített tiszai személyszállító gőzös ünnepélyes útnak indítása. Baló Elemér szaval az ünnepség előtt. Lakos Pál Mefter alelnök beszél, Beberich Lajos miniszteri tanácsos az ünnepségen. Kócsa Mihály beszél. Vasmunkásszövetség. Hajó "Rákosi Mátyás" felirattal /totál/.

9. Kerékpárverseny Szegeden – (Ágai István)

Szeged utcáin első ízben megrendezett nemzetközi kerékpáros és motoros Grand Prix-t mintegy tizenötezer főnyi közönség jelenlétében rendezték meg. A kerékpárverseny után került lebonyolításra a száguldó kismotorosok 200 köbcentiméteres kategóriájának versenye, amelyet Szabó Andor, az FTC versenyzője nyert meg 125 köbcentiméteres DKW motorjával. A nagyobb úrtartalmú motorok versenyén az osztrák Runtsch győzött, 350 köbcentiméteres Norton motorkerékpárjával.

Képleírás

Szeged város utcáin a kerékpárversenyzők, az utak szélén nézőközönség.

10. Választói nagygyűlés Zalaegerszegen – (Berendik István)

A zalaegerszegi választói nagygyűlésen húszezer hallgató előtt Horváth Ferenc polgármester üdvözölte a Magyar Kommunista Párt vezérét, Rákosi Mátyást, aki leszögezte beszédében, hogy a Kommunista Párt egyetlen olyan intézkedést sem hozott, amely az egyházat sértette volna eddigi jogaiban. Ellenkezőleg, éppen Zalában sok helyen a kommunisták segítették földhöz a papságot. Követelte Rákosi, hogy a hadifogságból hazatérő katonákat is juttassák földhöz, adják nekik a hazaáruló svábok földjét. Méltatta a választások bel- és külpolitikai jelentőségét, hangsúlyozta, hogy a béketárgyalásokon a választások eredménye szerint fognak bennünket demokratikus államnak elismerni. Felszólította a hallgatóságot, hogy a választásokon fegyelmezetten vegyenek részt és vigyázzanak a választások tisztaságára.

Képleírás

Zalaegerszegi választói nagygyűlés, tömeg táblákkal, Horváth Ferenc polgármester köszönti Rákosi Mátyást. Rákosi Mátyás beszél.

11. Nagygyűlés a Hősök terén – (Nagy László)

A választások előtti utolsó vasárnapon, szeptember 30-án tartja meg közös nagygyűlését az egységbe tömörült két nagy munkaspárt. A Hősök terén tartandó nagygyűlésen Rákosi Mátyás és Szakasits Árpád beszélnek a főváros népéhez.

Képleírás

Választási plakát: Szeptember 30.-i közös nagygyűlés a Hősök terén. Rákosi Mátyás és Szakasits Árpád plakát.

1945. október

Bemondó: Nagy László (1-10)

MAFIRT KRÓNICA 10.

Hamza, Icsey, Berendik, Ágai, Zólyomi, Kereszti, Sárdi, Nagy, Pásztor munkája

1. A torbágyi villamos erőmű újjáépítése – (Icsey Rudolf)

A Budapesti – Hegyeshalmi vasútvonal villamosítását a MÁV dolgozói rohammunkával hozták rendbe, hogy a tatabányai szenet gyorsabb tempóban juttathassák el az ipari újjáépítés centrumába. A torbágyi villamos erőművek gyors újjáépítése tette lehetővé, hogy ezen a fontos vonalon ismét elektromos erővel hajtott vasút közlekedhessen. Az első elektromos személyvonat szerelvény Varga László MÁV elnök és Gerő Ernő kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter képviseletében megjelent Pozsgay államtitkár jelenlétében indult el első útjára. Bebrics kereskedelmi és közlekedésügyi minisztériumi osztályfőnök és Orlov orosz alezredes jelenlétében ünnepélyes keretek között indították el Felsőgalláról Budapestre az első villamosított szénszállító szerelvényt.

Képleírás

Torbágyi villamos erőmű újjáépítés után. Elektromos személyvonat szerelvény ünnepélyes indítása, Varga László MÁV elnök beszél, Gerő Ernő beszél. Bebrich Lajos közlekedési miniszteri osztályfőnök az ünnepségen. Orlov szovjet alezredes az ünnepségen. Szénnel megrakott szerelvény útban Felsőgalláról Budapestre. Sínpárok.

2. Mindszenty József beiktatása – (Zólyomi Gyula)

Újra régi fényében ragyogott az esztergomi Bazilika, Magyarország új hercegprímásának, Mindszenty József esztergomi érseknek beiktatásán. Egymás után érkeztek az ünnepségre Zsedényi Béla, a Nemzetgyűlés elnöke, Vörös János honvédelmi miniszter, majd az új pírmas, Mindszenty esztergomi érsek. A Bazilika zsúfolásig megtelt a hívők seregével, akik között megjelent a hercegprímás édesanyja is. A kinevezési okmány felolvasása után Mindszenty József rövid beszédet mondott, majd főpapi áldást osztott.

Képleírás

Ünnepség. Mindszenty József hercegprímás beiktatásánál Zsedényi Béla érkezik, Vörös János honvédelmi miniszter érkezik, Mindszenty József érkezik főpapok kíséretében. Közben áldást oszt. Mindszenty beszél a szószékről.

3. Rádiófelhívás az amerikai magyarsághoz – (Icsey Rudolf)

Az Amerikai Egyesült Államok Katonai Missziójának magyar származású tagja, Kovách alezredes üzenetet küldött az amerikai magyarságnak: „Életbevágóan fontos, hogy az amerikai magyarság testvéri jobbát nyújtsa óhazabeli vérei felé, és eljuttassa ide a legszükségesebbeket: legyen az kondenzált tej, kakaó a gyermekeknek, vitamin a terhes és szoptató anyáknak, ruha a nélkülözőknek, orvosság a gyógyulást

áhitóknak. És ki nem szorul itt gyógyulásra akár testi, akár lelki értelemben? Ezért kérem az amerikai magyarokat, hogy adjanak rögtön és erejükön felül, és sose legyen elég az adakozásból.”

Képleírás

Kovách, USA alezredes rádióüzenete az amerikai magyarságnak/szinkron/. Íróasztalnál ülve olvassa beszédét

4. Hídavató ünnepség - (Icsey Rudolf)

A tönkretett Boráros téri híd mellett a baráti Vörös Hadsereg műszaki csapatai 24 óra alatt pompás pontonhidat építettek az egyre növekvő személy- és teherforgalom lebonyolítására. A hídavató ünnepségen Trajnin ellentengernagy, a Vörös Flotta egyik parancsnoka, Tildy Zoltán és Vas Zoltán jelenlétében Gerő Ernő kereskedelmi miniszter köszönetet mondott a Vörös hadseregnek és Maszik orosz ezredes műszaki csapatainak a híd felépítéséért. Két híd áll itt egymás mellett – mondotta – az egyiket romba döntötték a fasiszták, a másikat felépítették orosz barátaink, akikkel együtt akarunk haladni az újjáépítés munkájában.

Képleírás

Boráros téri pontonhíd, Petőfi híd építési munkái szovjet katonák által. Hídavató ünnepség, a híd átadása a forgalomnak. Trajnin szovjet ellentengernagy az ünnepségen, Tildy Zoltán az ünnepségen, Vas Zoltán az ünnepségen, Gerő Ernő beszél.

5. Nagy-Budapest törvényhatósági választása – (Icsey Rudolf, Berendik István)

A választási propagandának méltó befejezése volt az a sok színes plakát és röpcédula, amely bevezette Nagy-Budapest törvényhatósági választásait. A főváros és környékének népe példás rendben és fegyelmezetten járult az urnák elé. Az egyes körzetekben minden tumultus nélkül bonyolódott le a szavazás, melynek során az urnák elé járultak a munkáspártok vezetői is, hogy eleget tegyenek demokratikus kötelezettségüknek. Vas Zoltán és Tildy Zoltán körüljárták a várost, és személyesen ellenőrizték a választások szabályos lebonyolítását.

Képleírás

Választási plakátok, röplapok az utcán. Söprik össze a röpcédulákat az utcákon. Képek a szavazásról: rákospalotai szavazóhelység bejárata, Rákosi Mátyás és felesége szavazni megy. Szakasits Árpád és felesége szavazni megy. Vas Zoltán és Tildy Zoltán ellenőrzési úton a szavazás napján.

6. Eger-Putnok vasútvonal átadása – (Zólyomi Gyula)

A vasutas rohammunka újabb nagyszerű bizonyágát, az Eger-Putnoki vasútvonalat most adta át rendeltetésének Bánhidi Antal MÁV igazgató. Ez a vonal különösen fontos az ország újjáépítése szempontjából, mert megnyitása lehetővé tette, hogy a bélapátfalvi cementgyár termelése gyorsan eljusson rendeltetési helyére, és újra bekapcsolta az ország vérkeringésébe ezt a fontos iparvidéket.

Képleírás

Bánhidi Antal MÁV igazgató beszél. Dekorált gőzmozdony szerelvényrel a vonalon.

7. Kerékpárverseny a Millenáris pályán – (Nagy László)

A Millenáris versenypályán rendezték meg Magyarország 1945. évi 25 kilométeres kerékpáros bajnoki küzdelmeit. A verseny lefutása alatt érkezett célba Kiss, az idei maratoni futóbajnokság győztese is, aki kitűnő idő alatt futotta le a 42 kilométeres távot.

Képleírás

Kerékpárverseny a Millenáris pályán. 1945 évi 25 km-es verseny Kiss maratoni futóbajnok célba érése.

8. Fogadás John Hair angol munkáspárti képviselő tiszteletére – (Ágai István)

Az Angol Munkáspárt Budapesten időző tagjának, John Hair képviselőnek a tiszteletére a Szociáldemokrata Párt fogadást rendezett, amelyen John Hair üdvözlő beszédét dr. Szalai Sándor tolmácsolta magyar nyelven. A fogadáson Szakasits Árpád, Kéthly Anna és Rónay Sándor vezetésével az egész pártvezetőség megjelent.

Képleírás

Ünnepélyesen terített asztal, körülötte vendégek és vendéglátók: Szakasits, Hair, Jusztusz Pál, Szalai Sándor, Kéthly Anna, Rónai Sándor, Schiffer Pál.

9. A cinkotai tömegsír feltárása – (Berendik István)

Ez a felvétel a náci barbarizmus magyarországi kegyetlenkedéseinek egyik véres emlékét örökítette meg. 1944 október 18-án német SS-katonák kihurcoltak Cinkota határába 25 munkaszolgálatost, azt ígérve nekik, hogy munkájuk végeztével leszerelik őket. Árkot ásattak velük, lemészárolták, és önmaguk ásta sírjaikba dobálták őket. Most folyik a szerencsétlen áldozatok kihantolása és agnoszkálása, akiknek nyomára a hatóságot egyik társuk vezette, akinek sikerült megszöknie a halál torkából.

Képleírás

Cinkota határában tömegsír feltárása, a sírból kiemelt hullák sorban egymás mellett.

10. Orosz szakszervezeti küldöttség látogatása a borsodi bányavidéken - (Ágai István)

A borsodi bányavidéken tett látogatása során, a Magyarországon időző orosz szakszervezeti küldöttség vezetője, Vesnyikov ellátogatott Mezőkövesdre is, ahol bemutatták neki a matyók festői népviseletét és népi táncait.

Képleírás

Szovjet szakszervezeti küldöttség látogatása Borsodban. Vesnyikov, a küldöttség vezetője A küldöttség Mezőkövesden, matyó népviselet és népi táncok bemutatása.

11. Megérkezett a háborús főbűnösök második szállítmánya

Megérkezett a háborús bűnösök második szállítmánya is. Tizennyolc áruló nyilas országrontó száll ki a repülőgépből. Amerikai bilincsből magyar bilincsbe teszik őket. Ez Csia Sándor, nyilas „széktartó”, vagy hogy hívták... Szász Lajos, közellátási miniszter. Ez Basch Ferenc, a Volksbund áruló vezére. Vitéz Szakváry Emil, Gömbös volt tikára, Szálasi iparügyi minisztere. Pálffy Fidél, a nyilaskeresztes gróf. Íme, Hain Péter, a Gestapo magyar spionja. Hubay Kálmán elvetemült apacsképe van előttünk. Össze van láncolva a hírhedt Bakó László államtitkárral. Beregfy-Berger Károly, volt nyilas honvédelmi miniszter, aki Budapestet elárulta. Kolosváry-Borcsa Mihály, Szálasi sötét sajtófőnöke. Antal István, aki a Propaganda- és Nemzetvédelmi Minisztériumból uszította az országot a reménytelen háborúra. És Kiss Ferenc, a nyilas idők felelőtlen pojacája, a „méltóságos kamarai elnök úr”. Péter Gábor [rendőr] vezérőrnagy aláírja az amerikaiaknak az átvételi okmányt. Ezalatt már szállítják a bűnösöket az Andrásy út 60. alá. A cellafolyosón ebédre sorakoznak ezek a bitangok [Magyarország szomorú sorsának okozói]: Szombathelyi vezérezredes, Fiala Ferenc sajtófőnök, Rátz Jenő ördögi, torz képe, Basch Ferenc, a Volksbundista, Szakváry Emil, aki a magyar ipart tette tönkre Szálasi alatt. Gróf Pálffy Fidél, Szálasi helyettese és Kolosváry-Borcsa Mihály, [a sajtó gúzsba kötője, a könyvek gyilkosa]. Nézzünk az arcukba az elvetemülteknek! Ebédelni mennek, de nem érdemlik meg ezek az istentelenek az isten kenyereit. Nem érdemli meg Kiss Ferenc sem, aki népszerűségével csalta a nyilasokhoz a tömegeket. Hiába színészkedsz Kiss Ferenc, ripacs-könyvednek nem hiszünk! Bakó László és Endre László, ez a két tömeggyilkos áll előttünk. Felelni fogtok gazságaitokért, sötét gonosztevők! Nézzetek egymásra, egy húron pendültök, egy lesz a sorsotok! Péter Gábor politikai rendőrfőnök megkezdte kihallgatásukat. Kolosváry-Borcsa Mihályt hozzák be. Eszeveszett vad módjára vetette rá magát ez a szakállas dúvad a magyar betűre, a magyar kultúrára. Kiirtotta a szabad gondolatot, vágóhídra küldte a magyar újságíró társadalom színe-javát. Máglyára rakatta, papírzúzó malomba dobálta a világirodalom és a magyar szabad gondolat rengeteg értékes könyvét. Minden írást ki akart irtani, ami nem

nyilas, és nem a németeket szolgálja. Borzalommal forduljunk el sötét emléktől! Antal István, aki szerette magát „magyar Göbbelsnek” nevezni, ugyanolyan káros volt, mint náci kollégája. A propaganda- és nemzetvédelmi miniszter úrnak nem volt drága sok százezer magyar vér. Hősiesen uszította őket. És most gyáván dünyög, sírásra görbült szájjal, férfiatlanul nyivákol. Álmatlanságról panaszkodik szegényke, aki milliók álmát rontotta meg. Vigyék vissza börtönébe ezt a kísérteties figurát! Baky László, volt csendőr őrnagy és államtitkár, a deportálások egyik kezdeményezője, sok százezer ember halála terheli lelkiismeretét. Cinikus és megrögzött bűnös, aki ma sem bánta meg szörnyűségeit. Százerek átka száll fejére. Följegyzik vallomását. Most Hain Péter áll a politikai rendőrfőnök előtt. Bajuszt növesztett, hogy ne ismerjenek rá, hogy elbújhasson. Évekig titkos ügynöke volt a németeknek. Későbbben szállította nekik a magyar közélet, a becsületes magyar politika, a munkásmozgalmak legjobbjait. Halálba küldte őket, deportálásba, internálásba. Bilincsbe verte őket, most az ő kezére rakják a bilincset addig, amíg felelni fog bírái előtt. Kiss Ferenc, komédiás őméltósága most játssza el életének utolsó előtti szerepét. Utolsó szerepét a Népbíróságon fogja alakítani. Ez a propagátor, hatalmi örületében tobzódva szállította a magyar színházat és filmet a nyilasoknak, hogy azok a németek javára Págerekkel, Szeleczykkel, Fedákokkal, Murátikkal és Vaszarykkal együtt ágyúötlékeknek adják oda fiainkat. Beregfy-Berger Károly vezérezredes gonosztevő arcától nem is lehet várni mást, mint amit tett. Ő volt a nyilas hadügyminiszter, pocskolta a magyar vért, irtotta az ifjúságot, árvákká tett és özvegyekké százezreket, gonoszul elrendelte Budapest céltalan védelmét a gigászi orosz erők ellen. Ha száz élete volna, elég lenne a bűnhődésre? Nézzük ezt a csinos csizmát és a hozzá tartozó fekete bricseszt! Hubay Kálmán, ez a politikai selyemfiú, ez a rothadtlelkű kalandor hordja ezt. Csak a zöld selyeming, antantszójak és nyilas karlendítés maradt el most mellőle. Alvilági hangjára, sátáni szerepére borzongva gondolunk vissza. Mindent tagad. Jegyzőkönyvek örökítik meg sunyi, férfiatlan, alattomos gyávaságát. A gonosztevők jó kezekben vannak. A volt Húség Háza most a hűtlenek börtöne. Itt fognak megérni a Népbíróság ítéletére!

Képleírás

Repülőgépből kiszálló háborús bűnösök: Csia Sándor, Szász Lajos, Basch Ferenc, vitéz Szakvály Emil, Pálffy Fidél, Hain Péter, Hubay Kálmán, Baky László, Beregffy Berger Károly, Kolozsvári Borcsa Mihály, Antal István, Kiss Ferenc. Egyenként bilincset raknak kezükre. Péter Gábor aláírja az átvételi okmányt az amerikai átadónak. Börtönfolyosó, a háborús bűnösök libasorban csajkával ebédre várnak. Kiss Ferenc cellájában. Baky László és Endre László börtöncellában. Péter Gábor kihallgat. Kolozsvári Borcsa Mihály, Baky, Hain Péter, Kiss Ferenc, Beregffy, Péter Gábor előtt. Andrassy út 60. épület sarka rácsos ablakkal.

1945. október

Bemondó: Nagy László

MAFIRT KRÓNKA 11.

Hamza, Icsey, Berendik, Ágai, Zólyomi, Kereszti, Sárdi, Nagy, Pásztor munkája

1. Az államrendőrség első női szakaszának kiképzése – 28 m (Berendik István)

Megkezdődött az Államrendőrség első női szakaszának kiképzése. A női rendőrség ugyanolyan fegyelemben, ugyanazt a kiképzést kapja, mint férfikollégáik, de szolgálati beosztásuk főképpen a nőkkel és gyermekekkel kapcsolatos intézkedésekkel lesz összefüggésben. A tanfolyamon résztvevők felszerelése ma még hiányos, de a kiképzés befejezésre már elkészülnek a női rendőrség egyenruhái is.

Képleírás

Nők kiképzésén, gyakorlatozás közben. Női rendőrök, csak a sapkájuk egyforma; szoknya, cipő, zokni más-más.

2. Átadták hivatásának az Almássy téri görögkeleti templomot – (Ágai István)

Az Almássy téri templomot, a görögkeleti egyház első magyarnyelvű templomát ünnepélyes keretek között, a Vörös hadsereg és Puskin szovjet követ képviselőinek jelenlétében felszentelték és átadták hivatásának.

Képleírás

Almássy téri templom épülete, szentelési szertartás, görögkeleti egyházi szertartás. Pap és kísérete körbejárja az épületet és beszenteli.

3. A textilgyárak feldolgozzák a Szovjetunióból importált gyapotot – 23 m (Icsey Rudolf)

A szovjet-magyar kereskedelmi szerződés eredményeképpen importált orosz gyapotot széjjelosztották a textilgyárak között, és az újjáéledő magyar textilipar gőzerővel kezdett annak feldolgozásához. Az így elkészült fonalakkból már szövök azokat az anyagokat, amelyekből elsősorban a lerongyolódott magyar dolgozókat fogják felruházni.

Képleírás

Kistext gyár épülete, szövőgyári gépek, orsók fonallal, szövőgép működésben.

4. Fizikai és kémiai kutatások – 24 m (Ágai István)

A Nobel-díjas Szent-Györgyi professzor az izom működésével kapcsolatban Szegeden elkezdett kutatásait most a Budapesti Biokémiai Intézetben folytatja. Munkatársa, Gerendás doktor éppen az izomrostok tízmilliószoros nagyításának modelljét készíti. Erdős doktor az izomból készült kivonatok sajátosságait tanulmányozza. A most alakult Természettudományi Akadémián belüli együttműködést szolgálja a kiváló atomfizikus, Gombás professzor látogatása, hogy egyeztessék Szent-Györgyi professzorral a fizikai és biokémiai kutatásaiknak eredményeit. Guba doktor az izomból készült oldatokkal kísérletezik. Szent-Györgyi professzor kutatásainak gyümölcse az az oldat, amely a kémcsőben ugyanúgy összehúzódik, mint testünkben az izom. Ez az eredmény megvilágította és pontosan mérhetővé tette testünk legitokzatosabb életjelenségét, a mozgást.

Képleírás

Pázmány Péter Tudomány Egyetem Biokémiai Intézet épülete. Szent-Györgyi Albert laboratóriumában, kísérletezés közben. Szent-Györgyi Gerendás doktorral munka közben. Szent-Györgyi és Gombás professzorok munka közben, Guba doktor kísérletezés közben, Szent-Györgyi jelenlétében.

5. Megindul az élet e hármashatár-hegyi vitorlázó repülőknél – 24 m (Zólyomi Gyula)

Amióta Vorosilov tábornagy engedélyezte a sportrepülést, újból megindult az élet a hármashatár-hegyi vitorlázórepülőknél. A Műegyetem, az Államrendőrség, a Beszkárt és a többi egyesületek sportrepülői egyre nagyobb számban jelentkeznek vitorlázórepülői kiképzésre, amely a legjobb alapja a pilótanevelésnek.

Képleírás

Sportrepülés. Vitorlázórepülés a Hármashatár-hegyen

6. Pincér ügyességi verseny – 25 m (Nagy László)

A Vendéglátóipari Munkások Országos Szabad Szakszervezete most rendezte őszi pincér-ügyességi versenyét. 150 résztvevő indult a Kossuth Lajos tértől az Apponyi térig húzódó három és fél kilométeres távon. A verseny győztese Fejes István éttermi munkás, akit gyönyörű tiszteletdíjjal jutalmaztak.

Képleírás

Pincérek üveggel, pohárral rakott tálcával, gyors léptekkel igyekeznek a cél felé a Belvároson keresztül. Fejes István a győztes.

7. Női nagygyűlés a Parlamentben

A Parlament üléstermében rendezték Nagy-Budapest dolgozóinak női nagygyűlését, amelyen dr. Andics Erzsébet beszélt a nők feladatairól, a demokratikus újjáépítésben. A nagygyűlés ünnepi szónoka, Rákosi

Filmhíradók 1945-1949

Mátyás rámutatott annak fontosságára, hogy a magyar nőtársadalom azzal harcol a leghatásosabban a kenyérgond, az áruhiány, a pénz elértéktelenedése ellen, ha az országos választásokon a dolgozók pártjára, a Magyar Kommunista Pártra szavaz. (Rákosi Mátyás:) „Meg lehet magyarázni nekik, hogy mihelyt a reakció újra felüti a fejét, újra vége lesz a kezdődő biztonságnak, [amiért annyit harcolunk]. Vége lesz a békességnek, [újra megrendül a jogrend, megint bajok lesznek a magántulajdon biztosításával,] szóval mindazzal, amiért a fiatal demokrácia háromnegyed esztendőn keresztül annyit küszködött, és amiért maga a Kommunista Párt is elsősorban annyi verejtéket adott. Meg lehet ezt magyarázni az asszonyoknak, egész szépen elfogadják. De bele kell feküdni ebbe a munkába, mert meg kell vallanunk elvtársnők, hogy ebben a tekintetben kicsit elhanyagoltuk az apró munkát. Na, most azért jöttünk ide össze, hogy ennek tudatában legyünk és az előttünk álló két hétben ezt pótoljuk. Két hét nagy idő, ha jól dolgozunk, és rengeteg sok munkát lehet ezalatt a két hét alatt végezni, különösen, ha azokból, akik ezt a munkát végzik, dől a meggyőződés heve, sugárzik a meggyőződés ereje, és akivel beszél, az érzi, hogy ennek az elvtársnőnek, száz százalékgig igaza van, ez tudja, hogy miért harcol, és érdemes követni azt a pártot, amelyiknek ilyen nőharcosai vannak.”

Képleírás

Parlamentari ülésterem nőkkel. Andics Erzsébet szónoklás közben, majd Rákosi Mátyás beszél.

8. Ökölvívó csapatbajnokság – (Berendik István)

Az ökölvívó csapatbajnokságok küzdelmei során a Vasasok és a Csepel csapatainak mérkőzésén izgalmas küzdelemben, Thorma I., a Vasas többszörös bajnoka győzött Bogács ellen.

Képleírás

Ökölvívó mérkőzés, a szorító körül nézőközönség.

1945. november

Bemondó: Nagy László

MAFIRT KRÓNKA 12.

Hamza, Icsey, Berendik, Ágai, Zólyomi, Kereszti, Sárdi, Nagy, Pásztor munkája

1. Halottak napja – 39 m (Zólyomi Gyula)

A háború borzalmainak szomorú mementójaként, halottak napján óriási tömegek zarándokoltak a temetőbe. Emlékeztető a nyilas rémnapokra, koszorút kap a Duna halottja. Vas polgármester megkoszorúzza az orosz katonák hősi emlékművét.

Képleírás

Kerepesi temető bejárata, síremlékek, sírok díszítve virággal, koszorúkkal, égő gyertyák a sírokon. Zsúfolt villamos, elején koszorú. Virágárusok vevőkkel. Duna parton gyászoló közönség, a vízbe dobnak csokrokat. Szovjet hősök emlékműve koszorúzása a Szabadság téren. Vas Zoltán koszorúz.

2. Az első szabad Őszi Vásár – 50 m (Nagy László)

A németek és a nyilasok által tönk szélére jutott nemzet élni akarásának hatalmas bizonyítéka az első szabad őszi vásár. Az újjáéledő magyar ipar és kereskedelem hihetetlen erőfeszítésének árán, nehézségek és nélkülözések közepette is teljes erővel vesz részt az ország újjáépítésének munkájában.

Képleírás

Nagy Ferenc, Gerő Ernő, Vas Zoltán, Bán Antal a vásáron. A vásár részei: Hangya pavilon, cigaretták, textilanyagok kiállítása. Magor pavilon, Tungsram pavilon. "Arccal a vasút fele" felirat.

3. Matiné a honvéd hadifoglyok javára (Mészáros Ági, Bordy Bella, Harangozó Gyula) – 60 m (Berendik István, Ágai István)

Filmhíradók 1945-1949

(Mészáros Ági:) „Köszöntő, írta: Farkas Imre. Hátaltemen nézünk föl a magas égre, és köszöntjük őket, százszor szenvedőket, akik hazajöttek, hazajöttek végre. Felhős égen napfény az ő hazatértük. Alig van egyebünk egy falat kenyérünk, de megosztjuk velük, oh, megosztjuk velük. Fáradt léptük alatt virágszőnyeg a mi hálánk. Sziklás, szöges úton, amiről álmodtak, azt itt megtalálják, újra megtalálják. Gyilkos háborúnak nagy örökös végét, száz szenvedés között csillanó örömet, napsugaras békét, napsugaras békét.”

Képleírás

Színházi nézőtér katonaközönséggel. Hazatért katonáknak műsor: a színpadon Mészáros Ági magyar ruhában szaval /szinkron/, magyar tánckettős /Bordy Bella és partnere/, énekszám /Gyurkovics Mária/.

4. Magyar állampolgárok hazaszállítása Németországból – 50 m (Icsey Rudolf)

Megindult a Németországban kint rekedt magyar állampolgárok hazaszállítása. A hegyeshalmi határállomáson a hadifogoly szolgálat megbízottjai fogadják a hazatérőket, akik mindenképp előtt meleg ételhez jutnak. Az első hazai olvasnivaló. Az alapigazolások megejtése után szülők, gyermekek, elhurcoltak, betegek, rokkantak azonnal visszatérhetnek otthonukba. A többiek szűrőtáborokba kerülnek, ahonnan a háborús bűnösök kivételével egy-két napon belül mindenki hazatérhet. Tömpe András rendőrezredes, kormánybiztos-helyettes ellenőrzi a komáromi szűrőtábort. Csendőrök, akik fennakadtak a szűrőn. SS-kötelékben szolgáló hazaáruló magyarok. Hurokra került svábok, akik vezető szerepet játszottak a magyarországi Volksbundista mozgalomban. Mindnyájan háborús bűnösök, akik felelni fognak nemzetgyilkos tevékenységükért.

Képleírás

Hegyeshalom, pályaudvar, határállomás. Hazatérők /civiliek és katonák/ ünnepélyes fogadtatása. Melegétel osztása a hadifoglyoknak. Igazolóbizottság működés közben. Szűrés a komáromi szűrőtáborban. Tömpe András rendőrezredes ellenőrzi a szűrést. Csendőrök, volt SS-ek, nyilasok csoportja.

5. Új híd Zalabéren – 14 m (Paulovits Mihály)

Zalabér község elpusztított hídját az első honvéd hadosztály utászszázlójára újraépítette. Szalay vezérőrnagy, a hadosztály parancsnoka, ünnepélyes keretek között adta át az új hidat Zala vármegye alispánjának.

Képleírás

Zalabér újjáépített hídja, ünnepélyes átadása. Avatási ünnepség, a forgalom megindulása. Sallay vezérőrnagy beszél, emléktábla az újjáépítésről (1945).

6. A Vírus Oltóanyag Termelő Intézet avatása – 30 m (Nagy László)

A Lovas úti Sziklakórházban a kormány és a főváros megbízottainak jelenlétében avatták fel a Vírus Oltóanyag Termelő Intézetet. Dr. Thanhoffer Lajos, az intézet igazgatója, megnyitójában ismertette azokat a körülményeket, amelyek folytán az egykori légvédelmi kórház szérumtermelő intézetté alakult át. A Vírus Oltóanyag Termelő Intézet főleg a tífusz megbetegedésének megelőzését és leküzdését szolgálja majd.

Képleírás

Dr. Thanhoffer Lajos igazgató ünnepi beszéde. Ünneplő közönség. Laboratóriumi munkaképek, szérumtermelés.

7. Mártírhalált halt rendőrök emlékűnepe – 20 m (Ágai István)

A Mosonyi utcai rendőrlaktanyában a főkapitány és belügyminiszter képviselőinek jelenlétében tartották meg a mártírhalált halt rendőrök emlékűnepe. Az orosz katonai hatóságok képviseletében megjelenő Szviridov altábornagy megkoszorúzta az emléktáblát.

Képleírás

Mosonyi utcai rendőrlaktanya udvara. Ünnepség, a mártírhalált halt rendőrök emléktáblájának koszorúzása. Díszszázad régi rendőregyenruhában. Szviridov altábornagy koszorúzása.

8. A szovjet – magyar sportkapcsolatok kiszélesítése – 20 m (Nagy László)

Adamov Georgij, az orosz teniszsport egyik vezetője a két ország sportkapcsolatainak kimélyítése céljából megtekintette éljátékosaink őszi tréningjét.

Képleírás

Teniszmérkőzés, szovjet és magyar teniszezők mérkőzése. Nézőközönség között szovjet vendégek.

1945. november

Bemondó: Nagy László

MAFIRT KRÓNICA 13.

Hamza, Icsey, Berendik, Ágai, Zólyomi, Kereszti, Sárdi, Nagy, Darvas munkája

1. Puskin, a Szovjetunió követe átnyújtja megbízólevelét – (Icsey Rudolf, Nagy László)

Puskin, a Szovjetunió követe az orosz követségről az Országházba indul, hogy a Nemzeti Főtanács tagjainak átnyújtsa megbízólevelét. A győztes nagyhatalmak közül a Szovjetunió elsőnek ismerte el a demokratikus pártok együttműködéséből alakult magyar kormányt. [Keleti nagy szomszédunk, irántunk tanúsított jóindulatának és bizalmának újabb jelenként küldte követét a magyar fővárosba.] A Főtanács tagjainak jelentik a követ érkezését. Puskin követ rövid üdvözlőbeszéd kíséretében átnyújtja megbízólevelét. [Puskin orosz nyelvű beszéde] Zsedényi Béla, a Nemzetgyűlés elnöke válaszol Puskin szavaira: „Követ úr! A Magyar Nemzeti Főtanács tisztelettel átveszi megbízólevelét, melyben a Szocialista Szovjet Köztársaságok Szövetsége Főtanácsának Elnöksége önt, mint rendkívüli követet Magyarországon akkreditálja. [Örömmel és őszinte hálaival állapítjuk meg, hogy a Szovjetunió az első a szövetséges hatalmak közül, amely Magyarországgal a diplomáciai viszonyt helyreállítja: Ehhez a magyar nép ugyanannak a jóindulatnak folytatását látja, amely a Szovjetunió hatalmas szövetségeseivel együtt lehetőséget adott a fegyverszünet megkötésére és ezzel független állami életünk és jövőnk boldogulásunk megalapozására. Ily módon a magyar nemzet elfoglalhatta helyét a demokratikus népek nagy családjában. Ezen hálaérettől eltekintve a magyar kormány és az egész magyar nemzet őszinte törekvése hatalmas szomszédjának, a Szovjetunióknak megbecsülését elnyerni, különösképpen reméljük az országaink között fennálló baráti kapcsolatok elmélyítését, valamint a Szocialista Szovjet Köztársaságok Szövetsége és Magyarország gazdasági kulturális együttműködésének továbbfejlesztését. Ebben a törekvésünkben megerősít minket a követ úr szavaiból kicsendülő bizalomnak a megnyilvánulása, amellyel a Szovjetunió elismeri a hitleri Németország elleni küzdelemben való hathatós részvételünket és lojalitásunkat a fegyverszüneti egyezményben vállalt kötelezettségünk teljesítése tekintetében.] Meggyőződésünk, hogy azok a kapcsolatok, amelyek országaink között a mai napon helyreállnak, népeink komoly és tartós barátságára fognak vezetni, és elő fogják segíteni a szabadság szerető népeknek a világbéke megszilárdítására irányuló törekvését. [Legyen meggyőződve követ úr, hogy mind a Nemzeti Főtanács, mind a magyar kormány mindenkor igaz és őszinte megértéssel fogja önt segíteni és támogatni a kormány által követ úrra ruházott feladata teljesítésében.]” A fogadás után a kormány tagjai és illusztris vendégük baráti eszmecsereét folytattak.

Képleírás

Puskin szovjet követ indul a Parlamentbe a Szabadság téren át. Kúria épülete. Szovjet hősi emlékmű koszorúzása. Puskin és kísérete a Parlamentbe érkezik, a kormány tagjai fogadják: Zsedényi, Nagy Ferenc, Rákosi, Szakasits, Dr. Ries István. Puskin beszél. Zsedényi Béla beszél. Pohárköszöntők, távozás a fogadról.

2. Terménybeszolgáltatás Békéscsabán – (Ágai István)

Békéscsabán az új gazdák dicséretre méltó készséggel tesznek eleget terménybeszolgáltatási kötelezettségüknek. A vármegye képviselőjében Keresztes Mihály főispán személyesen ellenőrzi a nagyjelentőségű akció sima lebonyolítását.

Képleírás

Zsákokkal megrakott ökrösszekerek. Kézi targoncán 1 zsák termény. Malomépület, előtte beszolgáltatók. Keresztes Mihály főispán a beszolgáltatásnál.

3. Partizántemetés Sátoraljaújhelyen – (Zólyomi Gyula)

Sátoraljaújhelyen a felszabadult város lakossága kegyeletének jeléül exhumáltatta, és díszsírhelyen temettette el a németek által kivégzett partizánok földi maradványait. Szerb és magyar nyelven búcsúztatták azt a hetven kivégzett újvidéki és bácskai szabadsághóst, akik kitörték a sátoraljaújhelyi fegyházból, és fegyveresen vették fel a harcot a megszálló német brigantikkkal. Tizenegyet közülük a németek a fegyház udvarán akasztattak fel, a többiek pedig az embervadászat során a környező erdőkben lőtték halomra. A felemelő szertartáson a felvidéki város egész lakossága megjelent.

Képleírás

Gyászünnepség egyházi szertartással.

4. Szekérgyár megnyitása [Nyíregyháza] – (Berendik István)

Az első mezőgazdasági szekérgyár megnyitása alkalmából Házy Árpád alispán méltatta e nagyfontosságú esemény jelentőségét. Az elmúlt háború és a németek rablógazdálkodása következtében a falvak közlekedési eszközei is erősen megfogyatkoztak. A termelés zavartalaná tétele érdekében hathatós segítséget jelent az újonnan magnyílt mezőgazdasági szekérgyár.

Képleírás

Szekérgyár megnyitása Nyíregyházán. Házy Árpád alispán beszél. Szekérgyári munkaképek, kerékgyártás.

5. Autó és motorkerékpár verseny – (Zólyomi Gyula, Nagy László, Ágai István)

November 11-én, vasárnap délelőtt a Magyar Automobil Motorkerékpár és Motorcsónak Szövetség nemzetközi autó és motorkerékpár versenyt rendezett a Szabadság-hegyen. A versenyzők szép számú közönség előtt kitűnő eredményeket értek el.

Képleírás

/Ez az esemény a híradóban nincs meg/

1945. november

Bemondó: Nagy László

MAFIRT KRÓNICA 14.

Hamza, Icsy, Berendik, Ágai, Zólyomi, Keresztes, Sárdi, Nagy, Darvas munkája

1. Letette esküjét az ország első végleges kormánya – 31 m (Ágai István)

November 16-án tették le az esküt az ország első végleges kormányának tagjai. Tildy Zoltán, Rákosi Mátyás, Szakasits Árpád, Gerő Ernő, Ries István, Bán Antal, Gyöngyösi János, Gordon Ferenc, Antall József, Bárányos Károly, Kovács Béla, Rónai Sándor, Dobi István, Keresztury Dezső, Nagy Imre, Molnár Erik. A pártok erőviszonyainak megfelelő összeállítású koalíciós kormány igen nehéz időben, de az ország osztatlan bizalmának birtokában lép hivatalába.

Képleírás

Parlament épülete romos kupolával. Az első végleges koalíciós kormány eskütétele 1945. XI. 16.-án. A képen Rákosi Mátyás, Zsedényi, Tildy, Szakasits, Gerő, Ries sorban egymás mellett. A kormány tagjai együtt,

Filmhíradók 1945-1949

mögöttük az államtitkárok: Tildy Zoltán, Rákosi Mátyás, Szakasits Árpád, Gerő Ernő, Ries István, Bán Antal, Gyöngyösi János, Gordon Ferenc, Antal József, Bárányos Károly, Kovács Béla, Rónai Sándor, Dobi István, Keresztury Dezső, Molnár Erik, Nagy Imre. Az operatőrök működése látható.

2. Hídátadás – 99 m (Zólyomi Gyula)

Petőfi Sándorról nevezték el Budapest legújabb hídját, mely a nácik vandalizmusa következtében elpusztult Erzsébet-híd tőszomszédságában köti össze a főváros pesti és budai oldalát. 400 munkás közreműködésével július 15-én kezdték el a 350 méter hosszú híd építését. Az építéshez szükséges 600 tonna vasanyagot az Erzsébet-híd, Lánchíd és a Ferencz József-híd roncsaiból mentették át. Az új híd elkészítéséhez 1200 méter faanyagot és 800 méter hosszú sodronykötelet használtak fel. A munkások éjt nappallá téve dolgoztak, hogy a híd a kitűzött időben elkészüljön. Az ünnepélyes megnyitás alkalmával Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter, Vas Zoltán polgármester és Tildy Zoltán miniszterelnök mondottak beszédet. Gerő közlekedésügyi miniszter átadja a Petőfi-hidat a forgalomnak. Az új híd négy hónapi megfeszített munka eredménye, nagymértékben megkönnyíti Pest és Buda személyi- és áruforgalmának zavartalan lebonyolítását.

Képleírás

Petőfi híd ünnepélyes átadása. Munkaképek a híd építéséről, éjszakai munka. A Dunából kiemelt hídroncok felhasználása. Gerő Ernő beszél, Vas Zoltán beszél, Tildy Zoltán beszél. A forgalom megindulása.

3. Az Iparművészet Főiskola munkája. – 39 m (Nagy László)

Az Iparművészeti Iskola Szent Domonkos utcai kerámia műhelyében lelkes munkával tökéletesítik tudásukat a jövő iparművészei. Kiváló mesterek irányítása mellett készülnek a világhírű magyar kerámiaipar szebbnél-szebb alkotásai

Képleírás

Iparművészeti Főiskola műhelye /Szent Domonkos utca/. Keramikusok munkaképei, korongozás, formázás, mintázás, mázolás, kemence lezárás.

4. Háborús bűnös tárgyalása – 31 m (Ágai István)

A Zeneakadémia zsúfolásig megtelt nagytermében tárgyalták az elmúlt évek egyik legsötétebb politikai szereplőjének, Imrédy Bélának bűnperét. A németek legelvakultabb kiszolgálójaként hatalmas szerepet játszott az ország tönkretételében. Rátz Jenő, a nemzetgyilkos nyilas kormány miniszterének tanúvallomása. Pálffy Fidél, nyilasvezér tanúként kihallgatása. Imrédy, bűntársaihoz hasonlóan, szántalmasan és ostoba mesékkal védekezik vádlói előtt. A független magyar bíróság demokratikus szelleme biztosíték arra, hogy nem kerül el megérdemelt büntetését.

Képleírás

Zeneakadémia épülete, homlokzata. Az épület előtt rendőri készültség. Zeneakadémia nagyterme, háborús bűnösök tárgyalása A bíróság tagjai. Imrédy Béla a bíróság előtt, Rátz Jenő a bíróság előtt, Pálffy Fidél tanúkénti kihallgatása.

5. FTC-Győri ETO futballmérkőzés – 32 m (Ágai István)

Az elmúlt vasárnap sporteseménye a Ferencvárosi Torna Club és a győri ETO futballcsapatainak mérkőzése volt. Az izgalmas és mindvégig fordulatos játékot az FTC nyerte 6:0 arányban.

Képleírás

Futballmérkőzés a Ferencvárosi pályán, 6:0 az FTC javára.

MAFIRT KRÓNKA 15.

Hamza, Icsy, Berendik, Ágai, Zólyomi, Kereszti, Sárdi, Nagy, Darvas munkája

1. Eltemették Kiss János vezérezredest – (Zólyomi Gyula)

A Kúria előcsarnokában ravatalozták fel Kiss János vezérezredest, az ellenállási mozgalom hős vértanúját, a nemzet egyik leghűségesebb fiát, hogy innen kísérik utolsó útjára. Ezen a kegyeletes aktuson teljes számban jelentek meg a kormány, a külföldi hatalmak budapesti megbízottai, a honvédség, az ellenállási mozgalom tagjai és a demokratikus pártok képviselői, hogy utolsó útjára kísérik azt a férfiút, akit Bajcsy-Zsilinszky Endre a „bátrak legbátrabbikának” nevezett. A beszentelést Folba János vezéresperes végezte. Majd Tombor Jenő honvédelmi miniszter búcsúztatta a nagy halottat. Szviridov altábornagy Vorosilov marsall képviselőjében emlékezett meg a hős katonáról és mártírról, aki nem áldozta fel hiába életét, mert a közös ellenség, a faszizmus örökre megsemmisült. A honvédség nevében Almássy Pál vezérőrnagy, a főváros és a lakosság nevében Kővágó József búcsúztatta Kiss János vezérezredest. A gyászmenet végeztével a koporsó a nemzet nagy vértanújával elindul Kőszegre, ahol a családi kriptában helyezik örök nyugalomra.

Képleírás

Kúria épülete. Kúria előcsarnoka Kiss János vezérezredest ravatalával. A ravatal körül díszőrség. A kormány tagjai, diplomaták a gyászolók között (Vas, Rajk). Egyházi szertartás, koporsó beszentelés. Tombor Jenő honvédelmi miniszter beszél, Szviridov altábornagy beszél, Almássy Pál vezérőrnagy beszél, Kővágó József polgármester beszél. Koporsót nagy pompával kísérik a vasútállomáshoz.

2. Lőszerrobbanás – (Ágai István)

A Rákosrendezői pályaudvaron történt lőszerrobbanás ügyében Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter utasítására Karczag Imre miniszteri osztálytanácsos a helyszínen vizsgálatot tartott. Ennek során beszélget a súlyosan megsérült Mezei Gyula állomásfőnökkel, aki önkéntes jelentkező vasúti személyzete élén a mentési munkálatokat vezette, és így sikerült elhárítania a további robbanásokat. Finocskin őrnagy, a pályaudvar orosz katonai parancsnoka a mentés közben ugyancsak súlyosan megsérült.

Képleírás

Uszály kiemelése, újjáépítése. Gyufagyári munkaképek

3. Képzőművészeti kiállítás – (Nagy László)

A Képzőművészeti Főiskola fiataljai jól sikerült kiállítást rendeztek. A kiállítást a kultuszminiszter képviselőjében Takács Menyhért miniszteri tanácsos nyitotta meg. A kiállított anyag, amely nem mentes minden túlzástól, hű képe fejlődésképes generációknak, és úgy tekinthetjük, mint a fiatal művészcsesmeték első szárnypróbálgatásait.

Képleírás

Képzőművészeti Főiskola kiállítása: képek, szobrok, tárlatlátogatók.

4. Úszódaru a Dunán. – (Zólyomi Gyula)

A közlekedésügyi kormányzat mindent elkövet a közelgő tél beálltával fenyegető árvízveszély leküzdésére. Ezért helyezték üzembe a Dunán, Európa legnagyobb úszódaruját, hogy a felrobbantott Duna-hidak roncsait kiemelhessék, nehogy ezek a jégzajlást megállítva, árvizet okozhassanak. A hatalmas daru 50 tonnás roncsrészeket emel ki a Dunából, ezzel elhárítja az akadályokat, és igen fontos nyersanyagot juttat az újjáépítés szolgálatába

Képleírás

Úszódaru működésben, hídroncsokat emel ki a Dunából.

Filmhíradók 1945-1949

5. SZOT-kongresszus – (Zólyomi Gyula)

A Magyar Szabad Szakszervezetek Országos Szövetsége a Vasmunkások Székházában tartotta impozáns külsőségek között első kongresszusát. A kongresszuson a kormány Tildy Zoltán miniszterelnök, Rákosi Mátyás és Szakasits Árpád miniszterek útján képviseltette magát. Tildy Zoltán miniszterelnök a hallgatóság ünneplése közben kijelentette, hogy ő az első miniszterelnök, aki Magyarországon szakszervezeti összejöveteleken megjelent, és véleménye szerint megdönthetetlenül kell tenni a szakszervezeteket. Azután Rákosi Mátyás beszélt, aki az egység és a munkafegyelem fontosságát fejtegette a hallgatóságnak. Majd Szakasits Árpád szólott, aki az államosítás fontosságának kérdéséről beszélt. A kormány képviselőinek üdvözlése után Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtárgyalója tartotta meg beszámolóját az utolsó tíz hónap eseményeiről. Beszámolójának főbb pontjai: az üzemi bizottságok felállítása és a mozgó bérskála bevezetése.

Képleírás

A Vasas székházban Rákosi, Tildy, Szakasits a kongresszuson. Tildy Zoltán beszél, Kossa István beszél, Rákosi Mátyás beszél, Szakasits Árpád beszél. Kossa István beszámolóját olvassa fel.

6. Megindult a gyufagyártás – (Nagy László)

A Dunába süllyesztett uszályok közül egyet a szállítási nehézségek leküzdésére, a Budafoki gyufagyár dolgozói rohammunkával kiemelték és szállítóképessé tettek. Ezzel a gyufagyártás folyamatosságát lehetővé tették, és a közellátási nehézségein is hatásosan enyhítettek.

Képleírás

Uszály kiemelése, újjáépítése. Gyufagyári munkaképek

7. Ökölvívó mérkőzés – (Nagy László)

A Sportcsarnokban tartották meg a bokszt-csapatbajnokság küzdelmeit a Csepel és a BTK csapatai között. A viadal, amely bővelkedett izgalmas jelenetekben, a Csepel csapatának győzelmével végződött.

Képleírás

Csepel-BTK ökölvívó mérkőzés a Sportcsarnokban. Ökölvívás a szorítóban, a Csepel győz.

1945. december

Bemondó:

MAFIRT KRÓNICA 16.

Hamza, Icsey, Berendik, Ágai, Zólyomi, Kereszti, Sárdi, Nagy, Darvas munkája

1. A Gázművek újjáépítési ünnepe – (Zólyomi Gyula)

December 8-án a Városi Színházban zsúfolt nézőtér előtt ünnepelték a Gázművek rohammunkásait. Sóskuty Endre vezérigazgató bevezető beszédében méltatta a munkások teljesítményét, akik emberfeletti munkával állították helyre a főváros elpusztított gázvezetékeit: „Beszámolómat befejeztem, még egyszer isten áldását kérem mindannyiunk munkájára, és fogadják hálás köszönetemet az új munkában, a segítő munkástársaink és munkásbarátaink, és minden jóakarátú, aki az üzem érdekeit előre akarja vinni, ezért a hatalmas munkáért.” [Ezután népszerű színművészek gondoskodtak a közönség szórakoztatásáról. [2 Latabár]

Képleírás

Városi Színház színpada és nézőtere. Sóskuty Endre vezérigazgató beszédet mond. Nézőtér és erkélysorok közönséggel. Műsor részlet, szereplők: Sárdy János, a két Latabár, Szörényi Éva.

2. A Budapest Hall megnyitása – 27 m (Berendik István)

Új színnel gazdagodott a főváros. „Budapest Hall” néven jegyiroda, tájékoztató kiállítás és áruház nyílt meg. Van itt bélyegüzlet, drogéria, lámpák, ernyők, kötöttáru üzlet, ékszerész, női kalapok, cipész, bizsutéria, gyermekholmik, pazar, elegáns étterem. A megnyitáson előkelő közönség és a hivatalos világ vette át az érdekes intézményt a főváros számára.

Képleírás

Budapest Hall, a jelenlegi Corvin áruház részei, osztályai árukkal, étterem vendégekkel. Somlay Artúr a vendégek között.

3. Keszthelyi főhadnagy kitüntetése – 25 m (Ágai István)

A náci pribékek által kivégzett Keszthelyi főhadnagyot, aki az amerikai hadsereg kötelékében harcolt hazája felszabadításáért, MacKey, az Egyesült Államok hadseregének generálisa, a második legnagyobb katonai kitüntetésben részesítette. A tábornok beszédét Kovách amerikai alezredes tolmácsolja Keszthelyi főhadnagy édesanyjának. MacKey tábornok átadja a kitüntetést Keszthelyinének.

Képleírás

Két amerikai katona kíséretében érkezik gyászruhában Keszthelyiné. Kovách amerikai alezredes tolmácsol. Kitüntetés szertartásos átadása.

4. A Dunakeszi-Csepel villamos vonal újjáépítése – 45 m (Zólyomi Gyula)

A Beszkárt rohammunkásai Pásztor Mihály igazgató vezetésével még a nyár folyamán hozzákezdtek a Dunakeszi-Csepeli villamosvonal elpusztított Duna-hídjainak újjáépítéséhez. Fáradhatatlan munkájuk eredményeként december 7-én ünnepélyes keretek között nyitották meg az elkészült hidakat. Millok Sándor elnök, Karczag Imre miniszteri tanácsos és Bechtler alpolgármester beszédeire a Magyar Munkások Szakszervezete nevében, Nagy István munkás válaszolt. A két hidat dr. Szemere János, a Beszkárt vezérigazgatója, beszéd kíséretében adta át a forgalomnak. Az állam, a főváros és a Beszkárt képviselői kézfogással tüntették ki a legjobb rohammunkásokat: Karcagi Imrét, Fajta Józsefet, Bagi Józsefet, Györffy Benőt és Topánka Imrét. Az ünnepség résztvevői után az első villamos is áthalad az új hidakon.

Képleírás

A helyreállítás után ünnepélyes átadás: Millók Sándor elnök beszél, Karczag Imre miniszteri tanácsos beszél, Bechtler Péter alpolgármester beszél, Nagy István munkás beszél. Szemere János dr. vezérigazgató átadja a hidakat a forgalomnak. Az első villamos áthalad a hídon.

5. Mentőautó autóröncsokból – (Nagy László)

A rákospalotai mentők és tűzoltók közös rohammunkával autóröncsokból új mentőautót állítottak össze, nehéz és felelősségteljes munkájuk ellátásának megkönnyítésére. Szóts Áron polgármester üdvözlőbeszéde után Zubriczky Ireneus tűzoltóparancsnok ismertette a meghívottak előtt a rákospalotai mentők korszerű, új betegszállító eszközét.

Képleírás

Autóröncsokból összeállított mentőautó. Szóts Áron polgármester beszél.

6. Főzőverseny tápszerrel – (Berendik István)

A közellátás javítására Sertamin-főzőversenyt rendeztek az egyik fővárosi étteremben. A húsban lévő vitaminokat helyettesítő tápszerrel – sörélesztővel – a legkülönbözőbb ételeket készítették el. Az elkészült ételeket szakemberekből álló zsűri vizsgálta felül, s a legjobban sikerült ételeket díjazták. A kóstoló nagy sikert aratott a meghívott, különösen a nagy számban meghívott ifjú vendégek körében is.

Képleírás

Étteremben zsűri kóstol. Kiss Sándor a vendéglátó-ipari szakszervezet titkára, valamint Csikós Rózsi az étkezők között

Filmhíradók 1945-1949

7. Iparművészeti Főiskola – (Nagy László)

Az Iparművészeti Főiskola szobrásznövendékei kiváló mesterek irányítása mellett tökéletesítik művészetté tehetségüket. Máris szebbnél szebb alkotások kerülnek ki a jövő művészeinek a keze alól.

Képleírás

Tanterem, növendékek munkában: formázás, vésés, és a modell.

8. Családi ünnep Tildy Zoltánál – (Zólyomi Gyula)

Örvendetes családi esemény színhelye volt Tildy Zoltán miniszterelnök Andrassy úti lakása, ahol a köztisztelőben álló pártvezér unokáját tartotta keresztvíz alá Ravasz László református püspök. A bensőséges szertartáson a miniszterelnök családján kívül az állam és főváros számos kitűnősége is megjelent.

Képleírás

Tildy Zoltán otthona. Tildy unokájának keresztelője, Ravasz László református püspök végzi a szertartást. Az anya az újszülöttemel, vendégek a keresztelőn.

9. A városligeti műjégpálya – (Zólyomi Gyula)

A korcsolyasport híveinek apraja-nagyja megjelent a városligeti műjégpályán, ahol a legnépszerűbb télisport kedvelőin kívül számos kiváló bajnokunk csillogtatta művészetét.

Képleírás

Korcsolyázók, köztük Terzák Elemér, Botond Éva.

1946. január

Bemondó: Nagy László

MAFIRT KRÓNKA 17.

Hamza, Icsy, Berendik, Ágai, Zólyomi, Kereszti, Sárdi, Nagy, Darvas munkája

1. Az Ideiglenes Nemzeti Kormány megalakulásának 1. évfordulója – (Zólyomi Gyula, Berendik István)

Az Ideiglenes Nemzeti kormány, amely a legnehezebb időkben vállalkozott az ország vezetésére, a Parlamentben ünnepelte megalakulásának első évfordulóját. Az ünnepségen megjelent a Nemzetgyűlés elnöke, a kormány képviselői, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság tagjai és a közélet számos kitűnősége.

Képleírás

Ünnepség a Parlamentben: Szakasits Árpád, Rákosi Mátyás, Tildy Zoltán, Nagy Imre, Gerő Ernő, Nagy Ferenc, Rajk László, Veres Péter, Révai József, Molnár Erik, Farkas Mihály, Bán Antal, Zsedényi Béla az ünnepségen.

2. Karácsonyi ünnepség a Központi Városházán

A szeretet ünnepének alkalmából a főváros bensőséges hangulatú ünnepélyt rendezett a Központi Városházán. A genfi Vöröskereszt által adományozott ajándékcsomagokat Kővágó József polgármester osztotta szét a sokgyermekes családok között.

Képleírás

Kővágó József polgármester és Pollakné Stern Szerén osztja ki az ajándékcsomagokat. A csomagok átvétele.

3. Mindenki karácsonyfája – (Berendik István, Nagy László)

A Ferenciek terén az Amerikai Katonai Misszió állította fel a Mindenki Karácsonyfáját Budapest szegényei részére. Az Egyesült Államok hadseregének képviselőjében Kovách amerikai alezredes osztotta szét a szeretetadományokat.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Ferenciek tere óriási karácsonyfával. Kovách amerikai alezredes ajándékcsomagokat oszt.

4. Honvédségi karácsony – (Zólyomi Gyula)

Az új, demokratikus honvédség első nagyszabású ünnepségeként a budapesti első honvédkerületi parancsnokság is karácsonyfa-ünnepélyt rendezett a Vörös Hadsereg kultúrházában. Platthy Pál altábornagy, kerületi parancsnok és neje megvendégelte a résztvevő gyermekeket. Az ünnepély alkalmából neves budapesti színészek örömmel bocsátották művészetüket a honvédség rendelkezésére.

Képleírás

Platthy Pál altábornagy megajándékozza a gyermekeket. Műsor Gobbi Hilda, Pethes Sándor, Bordy Bella szereplésével.

5. Bécsi Admira – FTC futballmérkőzés – (Nagy László)

Karácsony hetének kiemelkedő sporteseménye volt a bécsi Admira és a Ferencváros futballmérkőzése, melyet a Ferencváros csapata nyert meg 6:1 arányban.

Képleírás

Futballmérkőzés az FTC pályán. Mezőnyjáték zsúfolt tribünök előtt. 6:1 a Ferencváros javára.

6. Szilveszteri MAFIRT bál. – (Icsey Rudolf)

A szilveszteri multságok során a Magyar Filmipari Részvénytársaság Könyves Kálmán körúti műtermében jól sikerült házi ünnepséget rendezett. Az újjáéledő magyar filmgyártás művészi és műszaki dolgozóin kívül, a közéletünk számos kitűnősége is megjelent a Mafirt szilveszteri multságán, amely mindvégig kitűnő hangulatban, a reggeli órákban ért véget

Képleírás

Szilveszteri multság a MAFIRT Könyves Kálmán körúti műtermében. Bilicsi, Ráthonyi, Misoga szerepelnek, Chappy és zenekara játszik. Táncolók.

1946. január

Bemondó: Nagy László

MAFIRT KRÓNKA 18.

Hamza, Icsey, Berendik, Ágai, Zólyomi, Kereszti, Sárdi, Nagy, Darvas munkája

1. Önkéntes bányász fiatalok– (Zólyomi Gyula)

A súlyos méreteket öltő szénhiány leküzdésére több száz lelkes MADISZ-ifjú önkéntes bányamunkára jelentkezett. Új, tisztább szellemiség hatja át a mai fiatalságot, amely a fizikai munka fokozottabb megbecsülésén túl a főváros és a vidék dolgozóinak nagy kézfogását készíti elő a szebb jövő érdekében. Indulás a Déli pályaudvarról.

Képleírás

MADISZ fiatalok csoportja hídon át halad a Déli pályaudvar felé. Déli pályaudvar peronja, induló vonat fiatalokkal, akik búcsút intenek a kísérőknek.

2. A lengyel kereskedelmi miniszter Budapesten– (Berendik István)

A lengyel-magyar kereskedelmi tárgyalásokra Budapestre érkezett Wyrozembsky lengyel helyettes külügyminiszter és kísérete. Gyöngyössy János és Rónai Sándor miniszterek jelenlétében lengyel vonatkozású filmeket mutattak be a Royal Apolló filmszínházban.

Képleírás

Royal Apolló moziból távozó vendégek. Wyrozembsky lengyel külügyminiszter és kísérete, Gyöngyössy János és Rónai Sándor a vendégekkel jönnek ki a filmszínházból.

3. A Kommunista Párt fővárosi szervezetének éves beszámolója– (Icsey Rudolf)

A Kommunista Párt fővárosi szervezeteiben tömörült párttagjainak képviselői a VI. kerületi párt szervezet székházában gyűltek össze, hogy meghallgassák a vezetőség beszámolóját, és útmutatást kapjanak a párt elkövetkezendő feladataira. A kongresszus résztvevői bizalmukat fejezték ki a párt vezetőségének.

Képleírás

A VI. kerületi székházban Gerő Ernő beszél, Rajk László a gyűlésen. Révai József beszél. Tapsoló közönség.

4. Hídkárok a fagy miatt. – (Zólyomi Gyula)

A kemény téli fagy súlyosan megrongálta a főváros szükséghidjait. Elsőül a Margit-híd úgynevezett úszó részét vitte el a zajló jég. Baleset nem történt, a hídrészleten rekedt átkelőknak az egyik orosz jégtörő hajó sietett segítségükre, és rövid, de eredményes munka után valamennyiüket partra szállította. Budapest másik hídja, a Petőfi-híd is súlyos sérüléseket szenvedett. Az erős jégáramlat elsodorta az épülő Kossuth-híd állványzatát is. A fáradtságot nem ismerő munkások a károkat rövid idő alatt helyreállították

Képleírás

Jégtáblák a Dunán. Szükséghidak sérülése a jégtábláktól. Szovjet jégtörőhajó a mentési és elhárítási munkában. Hídépítési munka nehézségei, küzdelem a jégtorlódás ellen.

5. Szocialista írók értekezlete – (Berendik István)

Horváth Antal vezérigazgató nyitotta meg a szocialista írók értekezletét, amelyet a Szikra Részvénytársaság rendezett a kiadóvállalat és az írók kapcsolatainak elmélyítése céljából. Az írók nevében dr. Lukács György, egyetemi tanár, a kiváló esztéta vázolta a magyar író új feladatait.

Képleírás

Horváth Antal vezérigazgató beszél. Hosszú asztal körül ülő írók, Várnai Zseni az írók között, Lukács György beszél.

6. Szeretetadomány a Kossuth-híd építőinek – (Nagy László)

Budapest lakossága hálája jeléül szeretetadományokkal sietett a Kossuth-híd hősiessé dolgozó munkásainak segítségére. A beérkezett adományokat Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtákaros osztotta szét a munkások között.

Képleírás

Kossa István ajándécsomagokat oszt a hídmunkásoknak.

7. Jelmezes jégparádé a műjégpályán – (Icsey Rudolf, Nagy László)

A Budapesti Korcsolyázó Egylet január 13-án rendezte meg az első jelmezes jégparádáját a Városligeti Műjégpályán.

Képleírás

BKE jégparádé a Műjégen. A műsor számai és a közönség.

1946. január

Bemondó:

MAFIRT KRÓNICA 19.

Hamza, Icsey, Berendik, Ágai, Zólyomi, Kereszti, Sárdi, Nagy, Darvas munkája

1. A Kossuth-híd felavatása

Filmhíradók 1945-1949

Vasárnap ünnepélyes keretek közt avatták fel Budapest első, újonnan épült állandó hídját, a Kossuth-hidat, amely a magyar munkás áldozatkészségének és fiatal demokráciánk erejének egyaránt hatalmas bizonyítéka. Kegyeletes aktus kíséretében emlékeztek meg a hídépítés áldozatairól. A szónokok közül Tildy Zoltán miniszterelnök, Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtákará és Széchy Károly miniszteri tanácsos például állították a híd munkásait az ország minden dolgozója elé. Horváth Lajos hídépítőmunkás válaszbeszédében hitet tett a dolgozók nevében, hogy felépítik a többi hidakat és az új, boldogabb Magyarországot is.

Képleírás

Tildy Zoltán beszél, Gerő Ernő beszél, Szakasits Árpád beszél, Rákosi Mátyás beszél, Kossa István beszél, Horváth Lajos hídépítő segédmunkás beszél. Parlament épülete, romos kupolával. Ünneplő közönség zászlókkal, táblákkal.

2. Gyermekek telettése

Molnár Erik népjóléti miniszter akciója több száz nélkülöző gyermek telettését tette lehetővé. A minisztérium és a Nemzeti Segély együttes munkájának eredményeként indultak el a kicsinyek, hogy néhány hónapon át a vidék különböző városainak vendégszeretét élvezzék.

Képleírás

Pályaudvar gyermekekkel, zsúfolt vonattal. Induló vonatból integető gyermekek. Vonatkerekek.

3. 5 tonnás emelődaru – (Nagy László)

Az Újpesti Vízművek öttonnás daruját az orosz katonai parancsnokság újból a főváros rendelkezésére bocsátotta. A Vízművek részéről Jámbor Alajos vezérigazgató vette át a nagyfontosságú gépezetet.

Képleírás

Jámbor Alajos vezérigazgató beszél.

4. Munkaszolgálatosok exhumálása. – (Icsey Rudolf)

Száz névtelen koporsót helyeztek örök nyugalomra a náci tömeggyilkosok áldozatainak földi maradványaival. A szomorú szertartás alkalmával Hevesi [Ferenc] főrabbi mondott emlékbeszédet. A nyilas idők borzalmainak ismeretében is megrendítő ezeknek a munkaszolgálatos ifjaknak a tragédiája, akiket a kiskunhalasi vasútállomáson SS-katonák, csendőrök és nyilasok gyilkoltak le, és földeltek el tömegsírban

Képleírás

Rákoskeresztúri zsidó temető. Gyászünnepe 100 névtelen koporsó előtt: gyászszertartás, gyászoló közönség. Hevesi Ferenc főrabbi beszél

5. Láng Gépgyári turbina – (Zólyomi Gyula)

A Váci úti Láng Gépgyárban hosszú és lelkiismeretes munkával elkészült az első turbina, amellyel az ország megkezdte jótételi adósságainak törlesztését.

Képleírás

Munkaképek, vasöntés.

6. Schoenefeld amerikai követ átadja megbízólevelét – (Berendik István)

Schoenefeld amerikai követ ünnepélyes keretek közt adta át megbízólevelét. [A Parlament bejáratánál] Gyöngyössy külügyminiszter és Szele Lajos stockholmi követ fogadták az amerikai követség tagjait. Schoenefeld követ rövid, szívélyes hangú beszéd kíséretében nyújtotta át megbízólevelét. Nagy Ferenc, a Nemzeti Főtanács elnöke válaszbeszédében annak a reménynek adott kifejezést, hogy a két ország kapcsolatai a jövőben még jobban elmélyülnek. A kölcsönös üdvözlések után Schoenefeld követ bemutatta követségének tagjait.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Schoenfeld amerikai követ koszorút helyez el a Szabadság téri emlékművön. Schoenfeld amerikai követ és kísérete a Parlamentbe érkezik, fogadják. Megbízólevelét ünnepélyes átadása, üdvözlőbeszéd. Nagy Ferenc, Rajk László az átadásnál.

7. Magyar – osztrák jégchoki – (Berendik István)

Érdekes sportesemény színhelye volt a Városligeti Műjégpálya, ahol a válogatott magyar és osztrák jégchoki játékosok mérték össze tudásukat. A mérkőzést a magyar csapat nyerte meg 8:1 arányban.

Képleírás

Mezőnyjáték, közönségképek. 8:1 a magyarok javára

1946. február

MAFIRT KRÓNICA 20. /Hiányzik!/

Február 9-én a Nemzeti Múzeumban előcsarnokából helyezték örök nyugalomra a Budapest felszabadításáért folytatott harcokban hősi halált halt szovjet katonákat és tiszteket. A Ludovika előtti téren megrendezett ünnepségen résztvettek az orosz és magyar katonai hatóságok, a kormány és a demokratikus pártok képviselői, akik a hősi emlékműnél beszédet mondtak. Ennek során Szviridov tábornok, a Vörös Hadsereg nevében szólalt fel. Nagy Ferenc miniszterelők a magyar kormány, Rajk László pedig a Kommunisták Pártjában méltatta a szovjet hősök érdemeit. – (Nagy László)

A Városi Színházban tartották meg a Weiss Manfréd és a MÁVAG gyárak között lefolyt hathónapos újjáépítési munkaverseny díjkiosztó ünnepségét. A kormány képviselőjében Rákosi Mátyás beszélt. „Üdvözlöm a szocialista versenyben győztesen kikerült MÁVAG-dolgozókat! Az egész magyar dolgozó népnek, hazánk fiatal köztársaságának üdvére és erősítésére. Szabadság!”

Bán Antal iparügyi miniszter beszélt.

„Most, amikor a versenynek vége van, amikor aláhúztuk a vonalat és megállapítottuk, hogy , hogy ki futott be, azt kell mondanom, hogy szerintem a teljesítmény – ha nem is érte el a kitűzött száz százalékot – ragyogó, mert a semmiből indultunk és idáig jutottunk.”

A MÁVAG kultúr- és sportegyesület színdarabot mutatott be.

„A tegnapi gyárértekezleten a ti döntésetek értelmében munkaversenyre szólítottuk a WM dolgozóit. A munkaverseny szeptember 31-én fejeződik be. Tudjátok mit jelent e nemes verseny? Az ország romokban hever, az új, népi Magyarországot nekünk, dolgozóknak kell felépíteni!”

Az Üzemi Bizottság vezetői ismertették a verseny végét. Az Iparügyi Minisztérium vándordíját Nógrádi Sándor államtitkár nyújtotta át a MÁVAG képviselőinek. – (Berendik István)

A Mafirt egyéves fennállása alkalmából emléktáblát helyeztek el az Uránia Filmszínház homlokzatán. Ez alkalommal Kovács István, a Mafirt vezérigazgatója tartott ünnepi beszédet. – (Nagy László)

Nagyszámú gyászoló részvéte mellett temették el a Kerepesi temetőben a magyar színjátszás egyik kiválóságát, Törzs Jenőt. Pályatársak búcsúztatták a hosszas betegeskedés után elhunyt nagy színművészt. – (Nagy László)

A Zeneakadémia nagytermében megtartott népbíróvási tárgyaláson felel bűneiért Szálasi Ferenc. A helyiséget az érdeklődő közönség, zsúfolásig megtöltötte. – (Berendik István)

Filmhíradók 1945-1949

A Műjégpályán tartották meg Budapest 1946. évi műkorcsolya bajnokságát. A versenyen a jég sport nevezetességei csaknem valamennyien résztvettek. A közönség és a versenybírák előtt igyekeztek tudásukat bebizonyítani. – (Zólyomi Gyula)

1946. február

Bemondó: Nagy László

MAFIRT KRÓNICA 21.

Hamza, Icsey, Berendik, Ágai, Kereszti, Sárdi, Nagy, Darvas munkája

1. Emlékünnepségek Budapest felszabadításának évfordulóján – 35 m (Zólyomi Gyula, Nagy László)

Az orosz hősök Szabadság téri emlékünnepe Szakasits Árpád államminiszter mondott nagyhatású beszédet, hazánk felszabadulásának egyéves évfordulója alkalmából. A Kultuszminisztérium és a honvédség képviselői megkoszorúzzák az emlékművet. A Vígadó téri hősi emlékműnél Balogh István államtitkár és Katona János polgármester emlékezett meg erről, az országunk történetében új korszakot nyitó évfordulóról. Kővágó polgármester koszorút helyez az emlékműre. Az ünnepségek alkalmából a magyarság az amerikai hősök temetőjében is leróta kegyeletét.

Képleírás

Ünnepség, koszorúzás a Szabadság téri szovjet hősi emlékműnél. Szakasits Árpád beszél. Vígadó téri emlékműnél koszorúzási ünnepség. Balogh István államtitkár beszél, Katona János alpolgármester beszél, Kővágó József polgármester koszorúz.

2. Tiszai árvíz – 25 m (Török Vidor)

A Tiszának Szeged és Tápé közötti részén a télvégi jégáramlat árvízveszéllyel fenyegetett. A jégtorlasz a tiszai szükséghidat is elsodorta. Takách Ferenc földművelésügyi államtitkár, országos vízvédelmi kormánybiztos, Pálffy György szegedi főispán társaságában megtekintette az árvízveszély leküzdésére irányuló munkálatokat. A jégtorlaszokat robbantásokkal szabadítják fel.

Képleírás

Jégár a Tiszán. Jégtorlaszok robbantása árvízveszély elhárítására. Takách Ferenc földművelésügyi államtitkár és Pálffy György főispán megtekintik a munkálatokat.

3. A rendőrség felszabadulási emlékünnepe – 19 m (Berendik István)

Az új magyar demokratikus rendőrség a Hősök terén tartotta meg a felszabadulás emlékünnepe. Nagy Imre belügyminiszter beszédében hangsúlyozta, hogy a demokrácia új biztonsági szerve készen áll a reakció elleni fokozott harcra. Sólyom főkapitány válaszbeszédében utalt arra, hogy a nép fiaiból toborzott új magyar rendőrséget többé semmiféle hatalom sem fordíthatja szembe a néppel.

Képleírás

Hősök tere, rendőrség ünnepe: Nagy Imre belügyminiszter beszél. Sólyom László főkapitány beszél.

4. Ünnepe a városligeti Washington-szobornál – 25 m (Berendik István)

A városligeti Washington-szobornál rendezett ünnepélyen MacKey altábornagy, az Amerikai Katonai Misszió vezetője mondott beszédet. Mint a Szövetséges Ellenőrző Bizottságnak Magyarországon működő tagjai – mondotta többek között MacKey altábornagy – ígérjük, hogy mindenkor Washington szellemében fogunk cselekedni és bizonyosak vagyunk abban, hogy örökké, kitartó megbecsülést szerzünk magunknak és nemzetünk számára a magyar nép részéről.

Képleírás

Washington szobra a Városligetben. Ünnepe a szobornál W.S. Key altábornagy beszél.

5. Az American Joint segélyadománya – 33 m (Zólyomi Gyula)

A Kispesti Textilgyár telepén ünnepélyes keretek között vette át az American Joint budapesti bizottsága azt a 37 vagon használt ruhaneműt, amelyet az Egyesült Államok dolgozói gyűjtöttek [a magyarországi ínségesek részére]. Dr. Görög Frigyes, a Joint budapesti elnökének rövid beszédére Schoenfeld amerikai követ válaszolt. Bejelentette, hogy a most érkezett küldeményt rövidesen továbbiak követik. A kormány nevében Molnár Erik népjóléti miniszter mondott köszönetet az amerikai nép részéről megnyilvánuló segítőkészségért.

Képleírás

Kispesti Textilgyár telepe, a gyár épülete. Joint küldemény átvétele, dr. Görög Frigyes Joint elnök beszél. Schönfeld Arthur amerikai követ beszél. Dr. Molnár Erik népjóléti miniszter beszél.

6. Rendőrségi ünnepség Kaposvárott – 35 m (Zólyomi Gyula)

Kaposvár demokratikus rendőrsége Nagy Imre belügyminiszter jelenlétében ünnepelte meg fennállásának egyéves évfordulóját. A rendőrlegénység gyakorlatai. A díszszázad ellép a belügyminiszter előtt.

Képleírás

Kaposvár, a demokratikus rendőrség 1 éves fennállásának ünneplése. Nagy Imre előtt elvonuló díszszázad.

1946. március

Bemondó:

MAFIRT KRÓNICA 22.

Hamza, Icsy, Berendik, Ágai, Kereszti, Sárdi, Nagy, Darvas munkája

1. Tömeggyűlés Mecsekszabolcson – (Berendik István)

A pécsi bányavidék dolgozói az elmúlt vasárnap Mecsekszabolcson hatalmas tömeggyűlést tartottak. A bányászok nagy lelkesedéssel fogadták Rákosi Mátyás miniszterelnök-helyettest, a gyűlés vezérszónokát. Kranz Pál nemzetgyűlési képviselő megnyitóbeszéde után Drahos Lajos, a csepeli Weiss Manfréd gyár Üzemi Bizottságának elnöke nagy tetszéssel fogadott beszédben jelentette be, hogy a Wiess Manfréd gyár dolgozói csillék és szerszámok szállításával segítik elő a bányászok eredményes munkáját. Azután Rákosi Mátyás emelkedett szólásra. Ismertette a széncsata jelentőségét, a tovább nem halogatható belpolitikai változások szükségességét, és hangsúlyozta a munkáspártok erős harci egységét. Bejelentette, hogy a kormány a jövőben is mindent elkövet a bányászok fokozott megsegítésére.

Képleírás

Rákosi Mátyás és Erdei Ferenc érkezése, fogadtatása. Tömegképek a nagygyűlésről, Kranz Pál nemzetgyűlési képviselő beszél. Drahos Lajos csepeli ÜB elnök beszél. Rákosi Mátyás beszél.

2. Komjádi Béla sírjánál – (Zólyomi Gyula)

Komjádi Béla, a magyar vízi sport nagy halottjának emlékre kegyeletes ünnepséget rendeztek a rákoskeresztúri temetőben. Sárkány Miklós vízipóló kapitány meleg szavakkal emlékezett meg Komjádiról, akinek nevéhez a magyar vízi sport legnagyobb nemzetközi sikerei és olimpiai bajnokságai fűződnek.

Képleírás

Síremlék "Itt nyugszik a Magyar Úszósport fáradságot nem ismerő harcosa 1892-1933 Komjádi Béla." – felirattal. A síremléken az olimpiai karikák. Sárkány Miklós vízipóló kapitány beszél. Az emlékünneprésztevői a sír körül.

3. A medvei Duna-híd felavatása – (Zólyomi Gyula)

A győri városháza előtti téren Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter részvételével tartották meg az újjáépített medvei Duna-híd felavatási ünnepélyét. Magyar részről Gerő miniszter adta át a forgalomnak az új hidat,

melynek a Csallóköz és a Dunántúl összekötésén kívül nemzetközi jelentősége is van, mert a legrövidebb útvonalon fekszik Lengyelország és az Adria között. Az utolsó szegecseket Galiczky vezérezredes és Gerő miniszter verik be a hídba. Az orosz katonai hatóságok részéről Galiczky vezérezredes nyitotta meg a hidat. A híd további őrzését az orosz katonai parancsnokság a magyar határőrségnek adta át. A híd teherbírásának első vizsgálója.

Képleírás

Győri városháza épülete, Gerő Ernő a városháza erkélyéről beszél a medvei Duna-híd avatása alkalmából. Medvei Duna-híd képe. Gerő Ernő és Galiczky vezérezredes az utolsó szegecseket verik be. Gerő Ernő átadja a hidat a forgalomnak. Medvei Duna-híd teherpróbája, tank halad át a hídon.

4. A Vasas Sport Club Kabók emlékversenye – (Nagy László)

Nagy sikerrel rendezte meg a Vasas Sport Club Kabók-emlékversenyét. A 800 méteres női futóverseny népes mezőnyéből Körmöczi Irén került ki győztesen. Az ötezer méteres férfi futóversenyt Szegedi, a „Testvériség” atlétája nyerte. A győzteseknek járó díjakat Böhm Vilmos, rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter osztotta ki.

Képleírás

Női futóverseny: 800 m. Férfi futóverseny: 5000 m. Böhm Vilmos és Farkas Mihály a versenyen. Díjkiosztás.

5. Újjászervezett ipari árucserre akció – (Török Vidor)

A közellátásügyi miniszter szélesebb alapokon újjászervezte a múlt évben megindított mezőgazdasági és ipari árucserre-akciót. A falu által annyira nélkülözött iparcikket a gyárakból tárházakba gyűjtik, onnan osztják szét az ország minden részébe. A közellátásügyi miniszter az akció munkáját a helyszínen ismertette a hivatalos körök és a sajtó képviselői előtt. Dr. Szabon János államtitkár üdvözölte a megjelenteket. Hamburger Sándor, az Országos Szövetkezeti Tanács elnöke ismertette a szövetkezetek feladatait az akcióban. Dr. Bárányos Károly közellátási miniszter beszédében arra kérte a falu népét, fogadja szeretettel az ipari munkásság termékeit, és minél bőségesebben járuljon hozzá a városi lakosság élelmiszeriségének enyhítéséhez. Vidéken a gazdák a „Futura” tárházaiába hordják be terményeiket, ahol utalványt kapnak. Az utalványért azután az elosztóhelyen megkapják cserébe a kiválasztott iparcikket. „Kenyércsatát kell indítanunk, – mondotta Szabon János államtitkár – hogy a parasztság és az ipari munkásság testvéri összefogásából megszülethessen az erős, demokratikus Magyarország!”

Képleírás

Hangya árucserre akció. Hangya udvarán teherautókra rakodnak Szabon János államtitkár beszél, Hamburger Sándor beszél, Bárányos Károly közellátási miniszter beszél. Rakott teherautók sora indulásban. Mezőgazdasági termékek behordása vidéken a tárházakba. Utalvány iparcikkekre.

6. Tüntetés a Kisgazda Párt jobbszárnya ellen – (Nagy László, Zólyomi Gyula, Berendik István)

Budapest dolgozói hatalmas tömegtüntetéssel tiltakoztak a Független Kisgazdapárt jobbszárnyán tömörült reakciós erők tevékenysége ellen. A főváros főbb útvonalain már a koradélutáni órákban ellepték a Magyar Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt, a Nemzeti Parasztpárt és a szakszervezetek tüntető csoportjai. A magyar dolgozók impozáns menete példás fegyelmezettséggel vonult fel a tömeggyűlés színhelyéül kijelölt Hősök terére. A gyűlést Kisházi Ödön, a Szakszervezeti Tanács elnöke nyitotta meg. Rákosi Mátyás, a Kommunista Párt vezére hatalmas beszédben követelte, hogy a Kisgazdapárt vezetősége haladéktalanul tisztítsa meg a pártot reakciós elemeitől. Utalt arra, hogy a dolgozó tömegek csak akkor vállalnak további áldozatokat, ha azok valóban egy demokratikus ország javát szolgálják. Megfogadjuk, hogy a nép ügyét győzelemre visszük – fejezte be óriási lelkesedéssel fogadott beszédét Rákosi Mátyás. Szakasits Árpád, a Szociáldemokrata Párt vezére leszögezte, hogy a magyar nép többé nem elégszik meg félmegoldásokkal. A dolgozók nem szétrobbantani, hanem erősíteni akarják a koalíciót, és a reakció elleni harcban számítanak a

Kisgazdapárt valóban demokratikus erőinek támogatására. Veres Péter, a Nemzeti Parasztpárt nevében tett hitet a dolgozók egységfrontja mellett. Felépítjük, - mondotta – de csak magunknak a parasztok, munkások és értelmiségiek szabad országát. Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára bejelentette, hogy a magyar szakszervezetek minden erejükkel támogatják a három párt célkitűzéseit. A beszédek után Kisházi Ödön ismertette a határozati javaslatot, melyet a gyűlés résztvevői egyhangú lelkesedéssel fogadtak el.

Képleírás

Tömegfelvonulás a Hősök terére. A menet részei táblákkal, emblémákkal. Kisházi Ödön, SZOT elnök beszél. Rákosi Mátyás beszél, Szakasits Árpád beszél. Tömegképek transzparenssekkel. Veres Péter beszél, Kossa István, SZOT főtitkár beszél. Kisházi Ödön felolvassa a gyűlés határozatát.

7. FTC-MTK labdarúgó mérkőzés – (Nagy László, Berendik István)

Vasárnap délután játszották le az FTC és MTK csapatai hagyományos rangadó mérkőzésüket, melyet a Ferencvárosi Torna Club 3:0 arányban nyert meg.

Képleírás

Tribünkép, mezőnyjáték. 3:0 az FTC javára.

1946. március

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 23.

Hamza, Icsey, Berendik, Ágai, Kereszti, Sárdi, Nagy, Darvas munkája

1. Március 15-i ünnepségek

A magyar főváros és az ország egész népe nagy lelkesedéssel ünnepelte március 15-ét. A Kossuth-szobor előtti ünnepségen a honvédség, a rendőrség és az ifjúság jelenlétében Sz. Szabó Pál parasztpárti képviselő, a népi ifjúság elnöke mondott ünnepi beszédet. Az Országos Márciusi Ifjúság képviselői és a székesfőváros nevében Katona alpolgármester megkoszorúzták Kossuth szobrát. A Nemzeti Múzeum előtt rendezett emlékünnepélyen a magyar kormány, a főváros és az orosz katonai parancsnokságok küldöttségileg képviseltették magukat. A beszéd során felolvasták Tildy Zoltán köztársasági elnöknek, a magyar ifjúsághoz küldött üzenetét: Az ifjúság a múltból csak azokat vállalja hőseiként – hangsúlyozta az elnöki üzenet – akik a nemzet szabadságáért és a népmilliók javáért egyformán küzdöttek. Legnagyobb hősük maga a nép legyen, amely nemzetünk megmaradásáért és a szabadságáért annyi vért és verejtéket áldozott. Az üzenet felolvasása után az ifjúság szónokai beszéltek, lelkesen ünnepelve a szabad, demokratikus Magyar Köztársaságot, a köztársasági elnököt és a munkás-paraszt-értelmiségi egységet. Az ünnepség Táncsics Mihálynak, a 48-as idők nagy magyar parasztforradalmárának Tömő utcai háza előtt folytatódott, ahol az ifjúság képviselői megkoszorúzták a Táncsics tiszteletére nemrégiben leleplezett emléktáblát. Ugyancsak koszorút helyezett el Kővágó József polgármester a főváros nevében Petőfi Sándor szobránál.

Képleírás

Március 15.-i ünnepség a Kossuth szobornál

Sz. Szabó Pál parasztpárti képviselő beszél, Katona János alpolgármester beszél. Koszorúzások

Március 15.-i ünnepség a Nemzeti Múzeum előtt

Csoportok között "VII. SZIM" feliratú transzparens. Szónoklatok. Ünnepség Táncsics Mihály lakóházán elhelyezett emléktáblánál /Tömő utca/. Ünnepi beszédek.

2. Magyarországi svábok kitelepítése – (Zólyomi Gyula)

A magyarság régi adósságát törleszti a hazai svábokkal szemben, amikor kitelepíti őket arról a földről, amely érdemtelenül volt otthonuk évszázadokon át. A magyarországi svábság az utolsó öt esztendő alatt különösképpen bizonyította, hogy idegen a nemzet nagy érdekeitől. A náci uralom előőrseiként

Filmhíradók 1945-1949

szerepeltek és Volksbundista alakulatokban szervezkedtek az ország elárulására. Kitelepítésük az emberségesség és messzemenő jóindulat jegyében történt meg.

Képleírás

Sváb kitelepítés

Hiányzik a híradóból!

3. Tatabányai széncsata – (Zólyomi Gyula)

Kilencven kőbányai munkás indult el a Déli pályaudvarról, hogy önkéntes munkával csatlakozzék a tatabányai széncsatához, amelynek legközelebbi célja a május elsejére kitűzött 2500 vagonos termelés. Ez az önkéntes munkavállalás újabb bizonyítéka annak, hogy valamennyi dolgozó felismerte a bányászok megsegítésének, és ezen keresztül a termelőmunka általános fokozásának a fontosságát.

Képleírás

Déli pályaudvar. Vonatra szálló munkások. Induló szerelvényből búcsút intő munkások.

4. Ötvösművészek az Iparművészeti Főiskolán

Az Iparművészeti Főiskolán szakértő mesterek irányítása mellett tökéletesítik tudásukat a jövő grafikusai.

Képleírás

Tanterem, oktatás.

5. A Magyar Nemzeti Szabad Kikötőüzem újjáépítési munkái – (Icsey Rudolf)

Csepelen a minisztériumok, a munkáspártok és a szakszervezetek képviselőinek jelenlétében ünnepelte a Magyar Nemzeti Szabad Kikötőüzem a nácik által felrobbantott gépberendezéseinek újjáépítését. Utolsó munkaként két darab héttonnás híddaru javítását fejezték be, újabb tanújelét adva az újjáéledő magyar ipar munkakészségének.

Képleírás

Csepeli szabad kikötő, ünnepség a gépi berendezések újjáépítése alkalmából. Munkaképek.

6. Ferencváros-Bratislava futballmérkőzés

Nagyszámú nézőközönség előtt mérték össze tudásukat a Ferencváros és a pozsonyi Bratislava futballcsapatai. A mindvégig érdekes mérkőzést a Ferencváros 1:0 arányban nyerte meg.

Képleírás

Ferencvárosi pálya, mezőnyjáték zsúfolt tribün előtt. 1:0 a Ferencváros javára.

1946. április

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNKA 24.

Hamza, Icsey, Berendik, Gáti, Kereszti, Sárdi, Nagy, Darvas munkája

1. Nagy Ferenc miniszterelnök Pécsen – (Zólyomi Gyula)

Pécs város nagyjelentőségű politikai esemény színhelye volt. A bányavidék lakossága meleg szeretettel fogadta Nagy Ferenc miniszterelnököt és kíséretét. A kormányelnök kül- és belpolitikánk minden kérdését felölölő hatalmas beszédében hangsúlyozta a harcos demokrácia szükségességét és a pártok együttműködésének fontosságát. Ismertette a kormány államosítási tervét és harcot hirdetett mindenfajta sovinizmus ellen. Bejelentette a bankok állami ellenőrzését és a közalkalmazottak létszámának csökkentését. A miniszterelnök beszédét a hallgatóság nagy lelkesedéssel fogadta.)

Képleírás

Pécsi pályaudvar, vonatról leszálló politikusok, fogadtatásuk. Nagy Ferenc, Tildy Zoltán, Ries István érkeznek. Nagygyűlés, tömegképek, Dobi István a gyűlésen. Népviseleti csoportok, Rajk László a gyűlésen.

2. Járművek biztonsági vizsgálata – (Zólyomi Gyula)

Az Egressy úti autótelepen Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter jelenlétében tartották meg a járművek biztonsági vizsgálatát.

Képleírás

Egressy úti autótelepen teherautók egymás mellett. Gerő Ernő közlekedési miniszter a vizsgáztatásnál.

3. Felvonulás a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége első országos találkozásán – (Icsey Rudolf)

A főváros és a vidék demokratikus női végeláthatatlan sorokban vonultak fel a főváros utcáin első országos találkozásuk alkalmával. A köztársasági elnök és felesége, a Magyar Nők Demokratikus Szövetségének országos elnöke, szeretettel viszonozták a kongresszus résztvevőinek üdvözlését.

Képleírás

MNDSZ nők felvonulása Budapesten. Tildy Zoltán és felesége erkélyükről köszöntik a felvonuló nőket.

4. Baky László és Endre László háborús bűnösök kivégzése – (Berendik István)

A népbírószági ítéletek során két újabb háborús bűnös nyerte el büntetését. Baky László és Endre László, a nyilasuralom legelvetemültebb pribékjei feleltek a nemzettel szemben elkövetett vétkeikért. Uralkodásuk idején példátlan szadizmussal ölettek meg vagy deportáltatták a magyarság ezreit. Cinizmusuk és kegyetlenségük még a náci rémtettek ismerői előtt is világszerte megdöbbenést és felháborodást keltett. Büntetésükkel a demokratikus Magyarország újabb lépéseket tett a múlt teljes felszámolása felé.

Képleírás

Fogházudvar közönséggel, a kivégzést nézik. Baki László akasztása, Endre László akasztása.

5. Április 4-i ünnepségek Magyarország felszabadításának első évfordulóján – (Icsey Rudolf, Nagy László, Zólyomi Gyula, Berendik István)

A Ludovika téri szovjet hősi emlékműnél kezdődtek azok a felemelő ünnepségek, amelyekkel a főváros lakossága az ország felszabadulásának első évfordulóját ünnepelte. A hatalmas tömeg előtt először Kállay Gyula államtitkár mondott beszédet, meleg szavakkal emlékezvén meg a Szovjetunió hős katonáiról. Kondratov vezérőrnagy beszédében kifejtette, hogy a szovjet hősi halottak számára az lesz a legmaradandóbb emlékmű, ha a magyar demokrácia megerősödik. A Gellért téri ünnepségeket Millók Sándor államtitkár nyitotta meg. Beljanov tábornok beszédében a Szovjetunió és a magyar nép szoros barátsága mellett tett hitet. Tombor Jenő honvédelmi miniszter a demokratikus magyar hadsereg nevében róta le kegyeletét a Szovjetunió hős katonái iránt. A szovjet repülők Vígadó téri hősi emlékműve előtt Veres Péter, a Nemzeti Parasztpárt vezére beszélt. „A keletről jött katonák – mondotta – olyat hoztak, ami örökkévaló: a szabadságot a magyar népnek.” Kegyeletes ünnepség színhelye volt a Budaörsi úton lévő amerikai temető is, ahol Antall József újjáépítési miniszter emlékezett meg a hősi halált halt amerikai katonákról. A szovjet katonai küldöttség nevében Ripnyov őrnagy mondott beszédet. Az Amerikai Misszió részéről Dietrich kapitány hangoztatta, hogy az itt nyugvó katonák jó ügyért, Magyarország felszabadításáért áldozták életüket. A nap legnagyobb ünnepsége a Szabadság téri hősi emlékmű előtt zajlott le. A teret és a környező utcákat már a kora délelőtti órákban hatalmas tömeg lepte el. Tildy Zoltán köztársasági elnökön kívül megjelentek a kormány képviselői, a szovjet tisztí küldöttség, a dunai Vörös Flotta díszszázada és a németek ellen fegyveresen részt vett magyar szabadságharcosok. Nagy Ferenc miniszterelnök beszédében a következőket mondotta:

„[A felszabadítás áldozatának és ajándékának elfogadásával belső kötelezettséget vállaltunk a Szovjetunió felé. Azt, hogy örök időkre emlékeztünkben tartjuk és utódainkra is örökölni hagyjuk, hogy] sohasem szabad

lelkünkben kiveszni engedni a hála érzését az iránt a nagy nép iránt, amely fiainak millióit áldozta föl az emberiség szabadságáért és százazreit a magyar szabadságért. [Így vált a Szovjetunió népének, népeinek vezére és felemelője, Sztálin generalisszimusz a magyar népnek is atyai jótevőjévé.]”

Szviridov altábornagy beszédében az orosz és a magyar nép törhetetlen barátsága mellett tett bizonyosságot.

„Azt kívánjuk – mondotta – hogy ez a barátság mindkét nép érdekében fejlődjen és erősödjön. Éljen a fiatal Magyar Köztársaság! Éljen a barátság a Szovjetunió népe és a demokratikus Magyarország között!” Rajk László belügyminiszter a Magyar Kommunista Párt nevében beszélt.

„Április 4-e, a magyar nép felszabadulásának ünnepe. De április 4-e legyen örök figyelmeztető a magyar népnek arra is, hogy milyen nemzeti katasztrófába sodorta nemzetünket a múltbűnös politikája.

[Emlékeztessen bennünket arra is, hogy soha nem szabad népünknek megalkudnia, kíméletlen eréllyel kell végigvinnie harcát a múlt felszámolása érdekében.]”

Ries István a Szociáldemokrata Párt nevében emlékezett meg a Vörös Hadseregről.

„Mint a tisztít szélvihar, száguldottak végig a fasiszta gonosztevők által megszállott területeken, s szabadították fel az elnyomott népeket. Ma egy éve végleg felszabadították hazánkat. [Nem kérdeztek semmit, nem követeltek semmit. nem néztek hátra, csak előre.]”

Keresztury Dezső kultuszminiszter a Nemzeti Parasztpárt nevében tolmácsolta az ország háláját.

„A magyar nép [nem fog erről sohasem megfeledkezni. De ha hálával és szeretettel írja szívébe mindazok nevét, akik a szabadságot, az emberi élet lehetőségét adták neki,] kegyeletes érzéssel emlékezik meg azokról a milliókról és százazerekről, akik életüket adták a legdrágábbért, ami emberé lehet: a szabadságért.”

A Független Kisgazdapárt szónoka Gyöngyössy János külügyminiszter volt.

„A dicsőséges Vörös Hadsereg gyönyörű haditényete tette lehetővé a Szovjetunió nagylelkűségével párosultan, hogy az utolsó pillanatban, a végső katasztrófától megmentsük a független, szabad Magyarországot.”

A magyar demokratikus ifjúság stafétával, kerékpáros versennyel és motoros felvonulással ünnepelte az ország felszabadulását. A díjkiosztás előtt Keresztury Dezső kultuszminiszter mondott rövid beszédet. A díjakat Zamercev vezérőrnagy, Budapest városparancsnoka meleg szavak kíséretében osztotta ki. Az ünnepség során tartották meg a Gellérthegyen lévő felszabadulási emlékmű második alapkövetését is. Az emlékmű alapító okmányát Kővágó polgármester helyezte el az alapkövben. Ez a monumentális szobor Kisfaludi Strobl Zsigmond alkotása, örökké hirdetni fogja, hogy április 4-e nem csak a magyarországi náci uralom végleges megdöntését jelentette, hanem egy új, szociálisabb világ hajnalát is.

Képleírás

Koszorúzási ünnepség a Ludovika téri szovjet hősi emlékműnél. Kállai Gyula államtitkár beszél. Kondratov vezérőrnagy beszél. Gellért téri szovjet hősi emlékmű, ünneplő közönség. Millók Sándor államtitkár, Beljanov tábornok beszél. Ünneplő közönség, háttérben hídoncs a Dunában. Tombor Jenő honvédelmi miniszter beszél, majd koszorút helyez el az emlékműnél. Vigadó téri szovjet hősi emlékmű ünneplő közönséggel. Veres Péter beszél, majd koszorút helyez el az emlékműnél. Amerikai katonatemető /Budaörsi út/, gyászünneplés, Antal József újjáépítési miniszter beszél. Ripnyov szovjet őrnagy és Dietrich kapitány, az Amerikai Misszió tagja mond beszédet. Szabadság téri szovjet hősi emlékmű ünneplő közönséggel. Tildy Zoltán, Rákosi Mátyás, Rónai Sándor, Szakasits Árpád, Gerő Ernő, Rajk László, Ries István az ünnepségen. Szovjet díszszázad. Nagy Ferenc miniszterelnök beszél. Szviridov altábornagy beszél. Rajk László belügyminiszter beszél. Ries István beszél, Gyöngyössy János külügyminiszter beszél, Keresztury Dezső beszél.

Ifjúsági stafétafutók. Kerékpárverseny. Motoros felvonulás. Keresztury Dezső beszél, Zamercev vezérőrnagy átadja a díjakat.

Kővágó polgármester beszél. Dunai látkép. Az emlékmű rajza, Kisfaludi Strobl Zsigmond alkotása

1946. április

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 25.

Hamza, Icsy, Berendik, Gáti, Kereszti, Sárdi, Nagy, Darvas munkája

Kedves mozilátogató! Huszonötödször jelenik meg a Mafirt Krónika a dolgozó Magyarország kultúrájának szolgálatában.

1. Az első dunai tengerjáró hajó a Ganz Hajógyárban – (Zólyomi Gyula)

A Ganz Hajógyár telepén vízrebocsátották az első Duna tengerjáró hajót. Az ünnepségen megjelentek Tildy Zoltán köztársasági elnök, Trainin orosz ellentengernagy és a politikai élet számos kiválósága. A hajót a Ganz gyár munkásai a májusi verseny keretében jóvátételi célokra készítették el.

Képleírás

Ganz hajógyári munkaképek, tengerjáró hajó ünnepélyes vízrebocsátása. Tildy Zoltán az ünnepségen.

2. A Fészek Klub megnyitása – (Zólyomi Gyula)

A főváros politikai és művészvilágának számos kiválósága jelent meg az újjáalakult Fészek Klub megnyitásán.

Képleírás

Fészek nagyterme vendégekkel: Vas Zoltán, Balogh István, Ortutay Gyula a vendégek között.

3. Emlékmű a Vöröskő Sziklánál – (Zólyomi Gyula)

A Természetbarátok Turista Egyesülete, mely az elnyomtatás éveiben az ellenállási mozgalom egyik rejtett szerve volt, népes kirándulás keretében kereste fel a Pilis-hegységben lévő Vöröskő-sziklát. Ezen, a Horthyék vadászterületéhez tartozó, tilosnak nyilvánított turistahelyen aránylag kevesebb kockázattal találkoztak a német elnyomás ellen szervezkedő szocialisták. A Természetbarátok Turista Egyesülete emlékmű felállításával örökíti meg a felszabadulás évfordulóját, amely a Vöröskő-sziklát örökre hozzáférhetővé tette a békés kirándulók számára. Kijelölik az emlékmű helyét. Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára és Zamercev tábornok, Budapest városparancsnoka méltatják az esemény jelentőségét.)

Képleírás

Kossa István, SZOT főtitkár beszél. Zamercev tábornok, Budapest városparancsnoka beszél.

Természetbarátok csoportjai a Vöröskő sziklánál.

4. Az MTK pálya újjáépítése – (Nagy László)

A háború előtt izgalmas nemzetközi futballmérkőzések színhelye volt a Hungária úti MTK pálya. Ma az egész sporttelep romokban hever. A nagynevű egyesület régi és új játékosai lelkes munkával kezdtek a pálya rendbehozatalához. Hajós Alfréd építész tervei szerint ilyen lesz majd az újjáépített MTK pálya.

Képleírás

Hungária úti sportpályáról régi kép, a pálya romosan. Sportolók romeltakarítás közben. Hajós Alfréd terve az újjáépítendő pályáról.

5. Újabb szénlelőhelyek feltárása Dudaron – (Zólyomi Gyula)

Magyarország egyik leggazdagabb szénvidékén, Dudaron újabb területek feltárása kezdődött el. A kiaknázást megkönnyítő hét és fél kilométer hosszú keskenyvasút bányászok, parasztok és vasutasok lelkes rohammunkájával, rengeteg nehézség között készült el. A vasútvonal segítségével a dudari lejtősakna napi termelését ötszörösére fokozzák. A kisvasutat Zircen, ünnepség keretében adták át a forgalomnak. Faller

Jenő központi bányagazgató beszéde után Nógrády Sándor iparügyi államtitkár köszönetét fejezte ki a kisvasút építőinek, lelkes munkájukért. A kórházaknak felajánlott első hat vagon szén elindult Budapest felé.

Képleírás

Faller Jenő bányagazgató beszél. Nógrádi Sándor iparügyi államtitkár beszél. Az első szénszállító szerelvény indulása.

6. Kormányküldöttség hazaérkezése Moszkvából – (Berendik István, Zólyomi Gyula)

A mátyásföldi repülőtéren Tildy Zoltán köztársasági elnök és a kormány tagjai várják a moszkvai tárgyalásokról hazaérkező Nagy Ferenc miniszterelnököt és kíséretét.

„Felejthetetlen benyomásokkal jöttünk vissza Moszkvából. Mondhatom, nem találok szavakat annak az érzésnek a kifejezésére, amely eltölt, amikor visszagondolok a moszkvai látogatásra. Úgy fogadtak bennünket Moszkvában, mint egy szabd, független állam képviselőit. És azok a tárgyalások, amelyek közöttünk folytak, amellet, hogy a legszívélyesebb légkörben folytak, komoly eredményeket is hoztak a számunkra. Egy kétségtelen; ez a látogatás a Szovjetunió és Magyarország közötti jó viszonyt nagymértékben megszilárdította, és a magyar közvéleménynek csak egy feladata van, hogy ezt a barátságot ápolja tovább.”

Képleírás

Mátyásföldi repülőtér, érkező repülőgéppel. Szakasits Árpád, Nagy Ferenc lép le a gépről. Rajk László, Rákosi Mátyás, Tildy Zoltán a fogadók között. Nagy Ferenc beszél /szinkron/.

7. A Magyar Kommunista Párt nagygyűlése Békéscsabán – (Zólyomi Gyula)

A Magyar Kommunista Párt húsvét hétfőjén hatalmas seregszemlére hívta egybe Békéscsabára a Viharsarok dolgozó népét. A gyűlés vezérszónoka, Rákosi Mátyás beszédében leszögezte, hogy a fiatal demokrácia egyik legfontosabb erőforrása a népi tömegekre való támaszkodás. A továbbiakban kijelentette, hogy a moszkvai út sikere fordulópontot jelent a magyar demokrácia életében, egyben szembeszállt azzal a Csehszlovákiában elterjedt nézettel, hogy a magyarok üldözését a Szovjetunió helyeselné. Rákosi Mátyás hangsúlyozta, hogy ha kell, a csehszlovákiai magyarok ügyét a béketárgyaláson a nagyhatalmak elé visszük.

Képleírás

Tömegképek. Rákosi Mátyás beszél. Vas Zoltán, Rajk László, Molnár Erik a gyűlésen.

8. Szovjet hajók átadása – (Zólyomi Gyula)

Április 24-én 12 órakor a Vígadó téren adta át a Szovjetunió a Magyar-Szovjet Hajózási Társaságnak azt a 28 különféle hajót, amely hivatva van Budapest szén, fa, gabona, építőanyag és olaj ellátásának szállítását biztosítani. A kormány, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság és a pártok képviselőinek jelenlétében Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter vette át a kis flottát

Képleírás

Vígadó téri hajóállomás. Szovjet hajók ünnepélyes átadása. Tildy Zoltán, Gerő Ernő, Nagy Ferenc, Rákosi Mátyás az átadásnál.

9. Kerékpárverseny a Városligetben – (Nagy László)

Húsvét vasárnapján rendezte a Magyar Kerékpáros Szövetség ötvenkörös összetett versenyét a Városligetben, ahol az utolsó húsz kört a döntőben maradt versenyzők kismotoros vezetéssel fejezték be.

Képleírás

Versenyzők. Az út két oldalán nézőközönség. Romos Millenniumi emlékmű.

1946. május

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 26.

Popper, Icsey, Berendik, Gáti, Kereszti, Sárdi, Nagy, Kertész munkája

Énekel az Acélhang dalárda

1946 május 1 Budapesten – (Berendik István, Icsey Rudolf, Nagy László, Zólyomi Gyula)

Május elseje, a szebb világért küzdő dolgozó nép harcos ünnepe. Ez jutott kifejezésre a második szabad májusban. Ilyen hatalmas méretű felvonulást, ilyen egységes akarattal történt tömegmegmozdulást, ilyen pompás ünnepséget még nem látott Budapest. Nyolcórás csodálatos felvonuláson tüntettek a tömegek a demokrácia, a munkásegység és a munkás-paraszt szövetség mellett. Az első között meneteltek a magyar szabadságharcos partizánok, akik a háborúban fegyverrel, most pedig munkájukkal küzdenek a demokráciáért. Majd a gyárak, üzemek, pártszervezetek dolgozói és a kerületek lakossága következett. Budapest dolgozói követelték a márciusi ígéretek haladéktalan teljesítését, hitet tettek a magyar-szovjet barátság és a magyar béke mellett. A tömegek nem csak látták, hanem önmaguk alkották a menetet. Önmaguk adták az ötlete a színt, az erőt, a szépséget hozzá. A dolgozók a város különböző részeiből az Andrássy úton át vonultak a Hősök terére. A menet elsőnek a Köröndön elhelyezett Szabad szakszervezeti emelvény előtt vonult el, ahol Kossa István főtitkár a bolgár szakszervezetek képviselőinek társaságában üdvözölte a dolgozókat.

„A Szakszervezeti Tanács nevében köszöntöm a Vörös Csepel dolgozóit, a magyar szakszervezeti mozgalom leghűbb katonáit. Vörös Csepel vezet a harcban, Vörös Csepel vezet a munkában.”

Az emberhullám szünet nélkül hömpölygött. Külön csillogást és fényt jelentettek benne az asszonyok és a gyermekek tízezrei, soraik élén sok száz gyermekkocsival. Pár házzal arrébb Tildy Zoltán köztársasági elnök erkélye alatt vonultak el a tömegek. A Magyar Köztársaság elnöke hitvesével együtt fogadta a szívből jövő ünneplést. A Hősök teréhez érkeve egyre nőtt a tömeg lelkesedése. Szünni nem akaró ünneplésben részesítették a Millenniumi Emlékmű előtt felállított dísztribünön lévő munkásvezetőket. Rákosi Mátyás, Szakasits Árpád, és Veres Péter, a Nemzeti Parasztpárt elnöke álltak az emelvény elején.

[Rákosi Mátyás:] „Meleg üdvözlétem küldöm Nagy-Budapest május elsején tüntető dolgozóinak a második szabad május alkalmával.”

[Szakasits Árpád:] „Köszöntöm Budapest dolgozó népét, akik ezt az új magyar demokráciát minden erejükkel és mindenkivel szemben megvédelmezik.”

Egymás után vonultak el előttünk a gyárak, üzemek, a kerületi, pártszervezetek dolgozói. Ott látjuk az értelmiségi egyesületeket is, a Gyórfy-, Petőfi-, Eötvös kollégistákat is, ami bizonyítja, hogy az értelmiség megértette a dolgozók hívó szavát. A felvonulás után sem fejeződött be az ünnepély. Az Állatkertben ebédet kaptak a gyermekek. A Cukrárszok és Mézeskalácsosok Szakszervezete kétszáz dolgozó gyermekét látta vendégül. A Millenáris sportpályán különböző bemutatókat rendeztek. A magyar munkásság forró ünnepén bebizonyosodott, hogy lelkesedéssel és meggyőződéssel sok akadályt le lehet győzni. A Városligetben igen gazdag, változatos műsor szórakoztatta az ünneplő dolgozókat. A liget területét kerületekre osztották fel. A Munkás Kultúrszövetség rendezésében számos színjátszó csoport, zenekar, dalárda gyönyörködtette Nagy-Budapest dolgozóit. A Városligeti tó betonján tömegtáncra perdült a sokaság. A késő éjszakai órákig szólt a zene, csengett a kacagás, állt a bál. Budapest dolgozó népe tanújelét adta egészséges élni akarásának és törekvésének, hogy a demokrácia útjáról soha többé senki le nem téríthesse.

Képleírás

Felvonulás, a menet részei, éneklő felvonulók, köztük csepeliek a menetben. SZOT tribünje a Köröndön, Kossa István SZOT főtitkár beszél, mellette bolgár vendégek /Kossá szinkron/. Bányászok a menetben, guruló dekorációk, táblák, transzparensok. Tildy Zoltán köztársasági elnök erkélyéről üdvözli a felvonulókat. MAFIRT dolgozók a menetben. Hősök tere tribünje a vezetőkkel: Szakasits Árpád, Rákosi Mátyás, Gerő Ernő,

Veres Péter, Vas Zoltán, Rajk László a tribünön. Rákosi Mátyás köszönti a felvonulókat /szinkron/. Szakasits Árpád köszönti a felvonulókat /szinkron/. Nagy Imre a tribünön. Pollákné Stern Szerén, Szakasits Árpádné, Schiffer Pál Szakasits mögött, előtérben gyermekei. Rajk László a tribünön, tapsol. Erdei Ferenc, Gerő Ernő, Veres Péter, Rákosi Mátyásné, Szakasits Árpádné, Gerő Ernőné egymás mellett a tribünön. A tribün előtt elvonuló menet. Repülők a Hősök tere felett, léggömbök a levegőben. Vidámpark május elsejei ünneplő közönséggel. Népünnepély a Városligetben. Gyermekek uzsonnáztatása, Pollákné Stern Szerén a gyermekek között. Sportbemutató a Millenárison: felvonuló sportolók zsúfolt tribünök előtt, tornabemutatók, atlétika, labdarúgó-mérkőzés. Városliget, Széchenyi fürdő előtti szabadtéri színpad műsora. Óriáskerék, hajóhinta, elvarázsolt kastély, stb. Mutatványosok szórakozó közönséggel. Városligeti tó betonján utcabál /táncolók/.

1946. május

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 27.

1. A szolnoki Tisza-híd megnyitása – (Zólyomi Gyula)

A szolnoki Tisza-híd újjáépítési munkái befejeződtek. A szolnoki híd építésével, akárcsak a Kossuth-híddal, a magyar hídépítők rekordteljesítményt végeztek. Az ott dolgozó mintegy 900 munkás annyi öntudattal végezte nehéz munkáját, hogy valóban minden dicséretet megérdemel. Az ünnepélyes megnyitás előtt a sajtó képviselőit tájékoztatták a munkálatokról. A megnyitás díszes külsőségek között zajlott le. Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter méltatta a hídépítés jelentőségét. Tildy Zoltán köztársasági elnök a Magyar Köztársaság nevében átadta a hidat a forgalomnak.

Képleírás

Hídépítési munkaképek. Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter beszél. Tildy Zoltán átadja a hidat a forgalomnak. A forgalom megindulása a hídon.

2. A Kisgazda Párt nagygyűlése Székesfehérvárott – (Zólyomi Gyula)

A Kisgazda Párt múlt vasárnap Székesfehérvárott nagygyűlést rendezett, amelyen megjelent Nagy Ferenc miniszterelnök is. A miniszterelnök és kísérete a Várkapu előtt felállított emelvényről nézték végig a gyűlésre összesereglett tömeg felvonulását. Nagy Ferenc miniszterelnök nagyhatású beszédet tartott a fasiszta összeesküvőről és a békecélokról. Megemlékezett a magyar demokrácia eddigi nagy vívmányairól és hangsúlyozta, hogy a magyar nép példát akar mutatni a világnak, hogyan kell elbánni azokkal, akik a magyar népre ezt a szörnyű romlást hozták. Beszédét a miniszterelnök a moszkvai út jelentőségének méltatásával és az ott elért eredmények ismertetésével fejezte be. A miniszterelnök után Tombor Jenő honvédelmi miniszter beszélt a belső béke szükségességéről. Antall József újjáépítési miniszter bejelentette, hogy a kormány a jövő héten rendeletileg intézkedik arról, hogy a városi lakásépítő akcióhoz hasonlóan, a falvak népe is kedvező kölcsönhöz jusson az újjáépítkezéshez.

Képleírás

Felvonulás a nagygyűlésre: csikósok a menetben, zászlós csoportok. Szónoki emelvény a várkapu előtt, Nagy Ferenc beszél, Balogh István /páter/ az elnökségben. Közönségképek, tömeg. Tombor Jenő honvédelmi miniszter beszél. Antal József újjáépítési miniszter beszél.

3. Az épülő Szabadság híd – (Zólyomi Gyula)

A Szabadság-híd újjáépítési munkáit megtekintette a napokban Tildy Zoltán köztársasági elnök, Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter társaságában. 1200 hídépítő munkás, köztük a honvédség műszaki osztálycsoportja végzi a munkálatokat. Hatszázan állandóan az épülő hídon dolgoznak. A többi a kőbányai MÁV műhelyben, a Ganzban és öt kisebb üzemben gyártja, szereli, termeli az újjászülető híd alkatrészeit. A köztársasági elnök több mint háromnegyed órát tartózkodott az épülő hídon.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Munkaképek. Tildy Zoltán az épülő hídon Gerő Ernő társaságában.

4. Angol képviselők Budapesten – (Zólyomi Gyula)

A nemrégiben Budapesten járt angol képviselőküldöttség megtekintette fővárosunkat. Látták a romokat, a nehézségeket, amelyekkel meg kell küzdenünk. Ugyanekkor érdeklődéssel figyelték azt a munkát, amelyet a magyar nép az újjáépítés terén végez.

Képleírás

A küldöttség városnézés közben romok között a Várban, beállványozott épületeknél. Újjáépítési képek.

5. A Kossuth híd építőinek kitüntetése – (Zólyomi Gyula)

A Kossuth híd építői számára a Nemzetgyűlés épülete előtt Nagy Ferenc miniszterelnök és Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter kiosztotta azokat az emlékérmeket, amelyeket a magyar kormány alapított. Nagy Ferenc miniszterelnök üdvözölte a Kossuth-híd munkásait és mérnökeit. Hangsúlyozta, hogy Európában ez az első új, véglegesen felépített híd a háború befejezése óta. Az ünnepségen megjelent Trainin ellentengernagy, Kossa István, a képviselőház alelnöke, valamint Kővágó polgármester. 84 ezüstérmét és 650 bronzérmét osztott ki a miniszterelnök és Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter a hídépítő munkások között.

Képleírás

Ünnepség a Parlament előtt a Kossuth-híd építői számára. Nagy Ferenc beszél, Gerő Ernő kitüntetéseket ad át a hídépítőknek. Trainin ellentengernagy az ünnepségen. Kossa István az ünnepségen, Katona János alpolgármester az ünnepségen.

6. Román operaénekesek vendégjátéka Budapesten – (Nagy László)

A bukaresti opera művészei a magyar-román énekművész-csere keretében operaházunkban hat estét betöltő vendégjátékot nyújtottak. Operaházi tagjaink bukaresti vendégszereplése és a román operaénekesek budapesti vendégjátéka nagy művészi sikerrel járt, és azt bizonyítja, hogy a két ország közötti kulturális kapcsolat kimélyítésének komoly lehetőségei vannak.

Képleírás

Román művészek városnézés közben a pesti Duna parton.

7. A Mancsi híd átadása – (Icsey Rudolf)

A teljesen újjáépített Mancsi-pontonhidat Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter vasárnap délután, nagyszámú közönség jelenlétében, ünnepélyes keretek között adta át a forgalomnak. Bechtler Péter alpolgármester a miniszternek, a munkásoknak és a mérnököknek köszönetet mondott. Gerő miniszter megnyitja a hidat. Az ünnepélyen képviseltette magát a szovjet katonai parancsnokság, a főváros és a műszaki hadosztály.

Képleírás

A híd ünnepélyes átadása a forgalomnak, Gerő Ernő beszél.

8. A Magyar Partizánszövetség kongresszusa – (Zólyomi Gyula, Berendik István)

A Mártírok útján lévő katonai fogház falán a Magyar Partizánszövetség nagygyűlésének első napján kegyeletes ünnepség keretében leleplezték az ellenállási mozgalom és a Magyar Kommunista Párt két évtizedes harca vértanúinak emléktábláját. Az ünnepségen Kővágó József, Budapest polgármestere és Nonn György, a partizánok szónoka beszélt.

Másnap délelőtt a partizánkongresszus résztvevői a Szabadság téri szovjet emlékműnél rótták le kegyeletüket szovjet bajtársaik emléke előtt. Az ünnepi beszédet Kossa István, a képviselőház alelnöke mondotta. Beszédében többek között kifejtette, hogy a magyar népnek újra van reménye, hogy

visszatérhet a szabadságszerető népek közé, s ebben a legnagyobb érdemük a magyar partizánoknak van, akik tettükkel a magyar becsület megmentői voltak. A beszéd elhangzása után a spanyol Nemzetközi Brigád nevében Rajk László belügyminiszter, majd utána külföldi partizándelegátusok koszorúzták meg az emlékművet. A kongresszus záróülésén, amelyet a Városi Színházban tartottak, [vonultak fel a partizánok. Ott] felolvasták Tildy Zoltán köztársasági elnök nagyhatású üzenetét is.

Képleírás

Katonai fogház /Mártírok-útja/ épülete falán elhelyezett ellenállási mozgalom emléktábla leleplezési ünnepség. Kővágó József polgármester beszél, Non György beszél. Szabadság téri szovjet emlékmű koszorúzási ünnepsége. Kossa István, a képviselőház alelnöke beszél. Rajk László koszorút helyez el az emlékműnél. Városi Színház homlokzata filmplakáttal /Napkeleti szerelmesek/. Partizánkongresszus záróünnepség a Városi Színházban.

9. Rákosi Mátyás Szombathelyen – (Berendik István)

A szombathelyi nagygyűlésre utazó Rákosi mátyást őszinte szeretettel fogadta Dunántúl dolgozó népe. Eljött a falvak apraja-nagyja. Munkások, parasztok, értelmiségiek. Ez a lelkes tömeg bizonyítéka annak, hogy a Dunántúl népe a szívébe zárta a Kommunista Pártot és a dolgozók harcos vezérét, Rákosi Mátyást. Szombathelyen még soha nem látott tömegek gyűltek egybe. Az emelvényen Rákosi Mátyás, Farkas Mihály és Kovács István, a Magyar Kommunista Párt központi vezetőségének tagjai és a megyei vezetők foglaltak helyet. Rákosi Mátyás bevezetőjében hangsúlyozta, hogy az országot ma két nagy kérdés izgatja: a jó pénz és a jó béke. A mezőgazdaság és az ipar részéről megvannak a jó pénz előfeltételei. A továbbiakban hangsúlyozta annak jelentőségét, ha Amerikától visszakaphatnánk javainkat, amelyeket a nyilasok Nyugatra hurcoltak. A fölösleges tisztviselők leépítésének szükségességével. Kapcsolatban megemlítette, hogy ez nem bosszú, hanem a demokrácia megerősítésének egyik módja. A Kisgazda Párttól szólva kijelentette, hogy az láthatólag nem tud, de nem is akar a nemezt sorsdöntő kérdéseiben egységes lenni. A parasztság – mondotta Rákosi – a továbbiakban balfelé tart. A jó béke biztosítéka – hangsúlyozta – az erőteljes demokrácia az országon belül, amely szomszédjainkat megnyugtatja. Rákosi kiemelte, hogy a magyar nép nem háborút, hanem nyugalmat és rendet akar. Ezért kell kíméletlenül fellépni az összeesküvők ellen. Nagyhatású beszámolóját Rákosi Mátyás azzal fejezte be, hogy az egyetlen aranyalap a magyar dolgozók szorgalma, takarékosága és önfeláldozó munkája.

Képleírás

Rákosi Mátyást és kíséretét nagy lelkesedéssel fogadják Várpalotán. Nagygyűlés Szombathelyen, tömegképek. Nagygyűlés emelvényén Rákosi Mátyás, Kovács István, Farkas Mihály. Rákosi Mátyás beszél.

10. Ügetőverseny – (Berendik István)

Az ügetőn Tildy Zoltán köztársasági elnök díját zsúfolt tribünök előtt futották. A díjat a köztársasági elnök adta át a „Gladiátor” nevű ló tulajdonosának.

Képleírás

Start és futam, közönségképek, páholyok. Tildy Zoltán az ügetőverseny nézői között. Tildy Zoltán díjat ad át a győztes ló tulajdonosának.

1946. június

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 28.

Czóbel, Icsey, Berendik, Nagy, Kereszti, Sárdi, Gáti, Kertész munkája

1. A Rába üzem teherautó-ajándéka bányászoknak – 14 m (Zólyomi Gyula)

Háromtonnás teherautót adományozott a Rába üzem munkássága a bányászoknak. Az autót roncsból túlórás rohammunkával állították helyre az üzem lelkes dolgozói, hogy ezzel is hozzájáruljanak a széncsata győzelméhez.

Képleírás

Teherautó virággal díszítve, a Rába üzem dolgozói ünnepélyesen adják át a bányászoknak.

2. Közlekedési alkalmazottak emlékműve – 15 m (Zólyomi Gyula)

A közlekedési alkalmazottak mártírjainak emlékművét ünnepélyes külsőségek között leplezték le a szakszervezet Vilma királyné úti székháza előtt. Az ünnepségen Tóth Mihály, a Közlekedési Alkalmazottak Szakszervezetének főtitkára beszélt.

Képleírás

Közlekedési Szakszervezet épülete. A parkban emlékmű lepellel, ünneplő közönséggel. Emlékműről lehulló lepel, Tóth Mihály főtitkár beszél, koszorúzás.

3. Münnich Ferenc beiktatása főkapitányság–vezetői tisztébe – 14 m (Icsey Rudolf)

A budapesti főkapitányság új vezetőjét, dr. Münnich Ferenc rendőr altábornagyot ünnepélyes keretek között iktatták be hivatalába. A beiktató beszédet Rajk László belügyminiszter tartotta. Dr. Benjámin Olivér rendőrvezérőrnagy üdvözölte az új főkapitányt. Végül dr. Münnich Ferenc válaszolt az elhangzott beszédekre.

Képleírás

Rajk László beszél, Benjámin Olivér vezérőrnagy beszél, Münnich Ferenc beszél.

4. A Nemzeti Parasztpárt Dózsa ünnepe Cegléden – 29 m (Nagy László)

A Nemzeti Parasztpárt Cegléden nagyszerű Dózsa-ünnepélyt tartott. Dózsa és Kossuth városa méltó színhelye volt az ünnepegeknek, ahová az ország minden részéből eljöttek a föld dolgozói. Kovács Imre hangoztatta, hogy Dózsa harca még nincs befejezve. A parasztságnak a munkássággal és a haladó értelmiséggel karöltve kell a demokrácia vívmányait megvédeni. Veres Péter arról beszélt, barátoknak, ellenségnek egyaránt meg kell mutatni a parasztság erejét. A továbbiakban kiemelte, hogy a parasztság az elnyomatásban és most is, csak a munkásságtól kapott segítséget és védelmet. Erdei Ferenc kiemelte a paraszt-munkás szövetség jelentőségét.

Képleírás

Felvonulás a környékről az ünnepegre, cigányzenekar, lovas bandérium. Kovács Imre beszél. Ceglédi városképek. Veres Péter beszél, Erdei Ferenc beszél. Tömegkép, hallgatóság.

5. Az első vasutas üdülő megnyitása – 19 m (Zólyomi Gyula)

Az Államvasutak „Konzum” Szövetkezete megépítette az első vasutas üdülőt. Az ünnepélyes megnyitáson Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter is megjelent. Az üdülő fő célja, hogy a vasúti újjáépítés dolgozóinak biztosítsanak egy helyet, ahol kipihenhetik a túlfeszített munka fáradalmait.

Képleírás

Az üdülő egyes részei, Gerő Ernő beszél.

6. Baloldali gyűlés Kaposvárott – 42 m (Icsey Rudolf)

Kaposváron gyűlést hirdetett a magyar demokrácia baloldala. Már kora reggel megindult Kaposvár és környéke dolgozó népe a sportpálya felé, hogy ott meghallgassa a szónokokat. Elsőnek Bán Antal iparügyi miniszter emelkedett szólásra: „Az országot a dolgozó magyar népnek építjük. Sajátmagunknak és nem másnak.” Veres Péter a Nemzeti Parasztpárt nevében szólalt fel.: „A parasztságnak tudnia kell, hogy össze kell fognia a dolgozó ipari munkássággal.” „A jó pénzzel egymagában nem szűnik meg egy csapásra minden

baj – mondotta Rákosi Mátyás. Szerintünk a legjobb béke előkészítés, ha vaskézzel sújtunk le a reakcióra. Rajta leszünk, hogy a békének ezt az előkészítését jól végezzük el.” A beszédek elhangzása után közös kiáltványt olvastak fel, amely a Baloldali Blokk megalakulását is jelentette.

Képleírás

7. Dobi István a püspökbolyi gazdaságban – 28 m (Icsey Rudolf)

Dobi István földművelésügyi miniszter, látogatást tett a püspökbolyi gazdaságban, amelyet az állam saját kezelésébe vett. Az állami birtok megfelelő szakemberek vezetése mellett gondoskodik a mezőgazdasági termelés korszerűsítése, a terméshozam emelése és az állatállomány minőségének javítása érdekében szükséges feladatok ellátásáról. A kezdeti nehézségek ellenére a közeljövőben már komoly eredményekre van kilátás, amelyeket a kisgazdaságok rendelkezésére bocsátanak.

Képleírás

Kaposvár, nagygyűlés a sportpályán. Felvonulók a környékről. A nagygyűlés elnöksége emelvényen. Szurdi István az elnökségben, Bán Antal beszél, Veres Péter beszél, Rákosi Mátyás beszél.

8. MADISZ felvonulás – 28 m (Zólyomi Gyula)

A Magyar Ifjúság napján [június 2.] a Szabadság téren gyülekezett a fiatalság. A díszfelvonulást az Operaház erkélyéről végignézték a kormány tagjai. Az ifjúsági szervezetek vezetői köszöntötték a menetet. Tildy Zoltán köztársasági elnök az elnöki palota erkélyéről üdvözölte a felvonuló fiatalokat. Ez a hatalmas megmozdulás bizonyítéka annak, hogy az egységes magyar ifjúság kész a demokráciáért síkraszállni. A felvonulás legszebb rendezéséért Tildy Zoltán serlegét a MADISZ kapta meg.

Képleírás

Díszfelvonulás az ifjúság napján. Gyülekezés a Szabadság téren. Vonulás az Andrássy úton. Dísztribün az Opera erkélyén, közéleti személyiségekkel. Tildy Zoltán az elnöki palota erkélyéről üdvözli a felvonuló fiatalokat. Tildy Zoltán serlegét ad át a MADISZ-nak a felvonulás rendezéséért.

9. 50 éves a budapesti földalatti vasút – 33 m (Zólyomi Gyula)

Ötven éves a budapesti földalatti vasút. A kontinens első földalatti vasútjának eme jubileumát az esemény kulturális jelentőségének megfelelően ünnepelte meg a BESZKÁRT. Az ünnepséget Millok Sándor nyitotta meg. Hangoztatta, hogy mindent elkövetnek a földalatti gyorsvasút mielőbbi megépítésére. Bechtler Péter alpolgármester arról beszélt, hogy a földfeletti villamos helyett a földalatti villamost kell fejleszteni. Dr. Szemere János, a BESZKÁRT vezérigazgatója üdvözölte a földalatti legrégebb alkalmazottait, akik részt vettek a földalatti építésében, és kezdettől fogva teljesítenek szolgálatot: Tar István, Schreiber Frigyes és Turián Mihály. Az ünnepség színhelyén a posta egy földalatti kocsiban alkalmi postahivatalt állított fel, ahol különleges jubileumi bélyegzőt is használtak.

Képleírás

Földalatti villamoskocsi menet közben. 50 éves jubileumi ünnepség, Millok Sándor beszél. Ünneplő közönség, Bechter Péter alpolgármester beszél, Szemere János köszönti a legrégebb alkalmazottakat /Tar István, Schreiber Frigyes, Turián Mihály/. Földalatti kocsiban alkalmi postahivatal a jubileum napján.

10. Ünnepség a hazatért hadifoglyok javára – 15 m (Icsey Rudolf)

A Kommunista Párt Hadifogoly Bizottsága az Állatkertben a hazatért hadifoglyok javára ünnepséget rendezett. Farkas Mihály, a bizottság nevében beszédet mondott, amelyben kiemelte a Kommunista Párt élenjáró tevékenységét a hadifoglyok hazaszállítása érdekében.

Képleírás

Szabadtéri nézőtér közönséggel /civil és egyenruhás vegyesen/. Farkas Mihály beszél. Megvendégelik a volt hadifoglyokat.

Filmhíradók 1945-1949

11. Új akna Tatabányán – 21 m (Nagy László)

Tatabányán ünnepélyes keretek között avatták fel Rákosi Mátyás nevét viselő új aknát. Dr. Mohi Rezső bányagazgató beszéde után a rohamvájárok nevében Héder József üdvözli a Kommunista Párt népszerű vezérét. „Remélem, hogy a tizenötös akna, amely mostantól kezdve az én nevemet viseli – mondotta Rákosi Mátyás – nem fog szégyent hozni sem rám, sem azokra, akik benne dolgoznak. Ha ez megtörténne, akkor eljövök és leszedem róla a keresztvizet”

Képleírás

Avatási ünnepség, Rákosi Mátyás beszél.

12. Szociáldemokrata Ifjú Munkások nagygyűlése – 27 m (Zólyomi Gyula)

A Szociáldemokrata Ifjú Munkások szórakozással egybekötött nagygyűlést rendeztek a Húvösvölgyi Nagyréten. A Gyűlésen felszólaltak a SZIM vezetői, közöttük Marosán György, nemzetgyűlési képviselő, aki nem régen nőtt ki az ifjúsági mozgalomból. A szórakozó fiatalság késő estig maradt kint a Nagyréten.

Képleírás

Szociáldemokrata ifjúsági nagygyűlés a Húvösvölgyi nagyréten. Marosán György beszél. Népszórakozás, játékok, táncolók, ökölvívók, hajóhintázók, sakkozók.

1946. június

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 29. szám

Czóbel, Icsey, Berendik, Nagy, Kereszti, Sárdi, Gáti, Kertész munkája

1. Magyar kormányküldöttség utazása Washingtongba – 15 m (Icsey Rudolf)

A Mátyásföldi repülőtérrel magyar kormányküldöttség indult Washingtonba, hogy politikai és gazdasági természetű megbeszéléseket folytassanak a legidősebb kérdésekről. Nagy Ferenc miniszterelnök, Rákosi Mátyás államminiszter, Gyöngyössy János külügyminiszter és Ries István igazságügy miniszter utaztak el az amerikai fővárosba, hogy az angolszász nagyhatalmak előtt közvetlenül is felvessék a magyar problémákat.

Képleírás

Mátyásföldi repülőtér, a repülőgép rendszáma, kormányküldöttség búcsúztatása. Tildy Zoltán, Rákosi Mátyás, Nagy Ferenc, Gyöngyössy János. Rákosi Mátyásné a repülőtéren. Induló repülőgép.

2. Károlyi Mihály Kál-Kápolnán – 28 m (Zólyomi Gyula)

Pünkösdi vasárnapján ünnepélyesen fogadták Kál-Kápolnán Károlyi Mihályt, aki 1919-ben itteni birtokainak szétosztásával tette meg az első lépést a földreform felé. Az egész környékről összegyűlt hatalmas tömeg nevében Domszlay István gazda köszöntötte Károlyi Mihályt. A hosszú emigrációból hazatért volt köztársasági elnök ünnepi beszédében hitet tett a magyar demokrácia mellett és hangsúlyozta a földreform óriási jelentőségét. A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után Gojha András átadta Károlyinak azt a karót, amellyel az első földreformot elindította. Az ünnepség után Károlyi Mihály meghallgatta a falu népének panaszait és kívánságait.

Képleírás

Kál-Kápolna ünnepi díszben, diadalkapu virágfüzérrel, ünneplő közönséggel. Károlyi Mihály és felesége érkezik kísérettel. Domszlay István gazda üdvözlő beszédet mond. Károlyi Mihálynak csokrot nyújtanak át. Károlyi Mihály beszél, Károlyi Mihály a nép között. Mezőgyeoszlop: 1919.11.23-felirattal.

3. A Nemzeti Segély gyermeknyaraltatása – 13 m (Nagy László)

A Nemzeti Segély gyermeknyaralattási akciójának keretében 1200 gyermek indult el Romániába. A gyermekeket indulás előtt Katona János alpolgármester búcsúztatta el a főváros részéről.

Lispe és környékének olajmezői az ország egyik leggazdagabb nyersanyagforrása és legfontosabb jótéteti fizetési eszköze. A németek a gyors orosz előnyomulás folytán nem tudták a tervezett pusztításokat végrehajtani, úgyhogy az olajmezők orosz katonák és szakemberek segítségével ma már békebeli mennyiséget termelnek, sőt újabb fúrások vannak folyamatban. – 37 m (Zólyomi Gyula)

Képleírás

Keleti pályaudvar homlokzat. Nemzeti Segély transzparenszel vonatba szálló gyermekek, Katona János alpolgármester búcsúbeszédet intéz a gyermekekhez. Induló vonatból búcsút integető gyermekek.

4. Lispe és környékének olajmezői – 37 m (Zólyomi Gyula)

Lispe és környékének olajmezői az ország egyik leggazdagabb nyersanyagforrása és legfontosabb jótéteti fizetési eszköze. A németek a gyors orosz előnyomulás folytán nem tudták a tervezett pusztításokat végrehajtani, úgyhogy az olajmezők orosz katonák és szakemberek segítségével ma már békebeli mennyiséget termelnek, sőt újabb fúrások vannak folyamatban. **Képleírás**

Fúrótorony működésben, olajmező fúrótoronyokkal, olajtermelési munkaképek.

5. A Kőbányai Dohánygyár kultúrhelyiségének megnyitása – 32 m (Nagy László, Zólyomi Gyula)

A Kőbányai Dohánygyár munkásai bensőséges ünnepélyt rendeztek kultúrhelyiségük megnyitása alkalmából. Az ünnepségen Tildy Zoltán köztársasági elnök és felesége is megjelentek. A gyár dolgozóinak nevében Szamosi Ferenc, az üzemi bizottság elnöke mondott ünnepi beszédet. Tildy köztársasági elnök nagy figyelemmel nézte végig a gyári munka különböző fázisait. A gyár újonnan megnyílt üzemi konyhájának első ebédén Tildy Zoltán és hitvese is részt vettek.

Képleírás

Kultúrterem, Tildy Zoltán és felesége érkezik. Szamosi Ferenc ÜB elnök beszél. Tildy és felesége megtekintik a gyártást, automata gépek működésben. A gyár konyhája nagy üstökkel, főzés. Szabadban terített ünnepi asztal.

6. Hidak helyreállítása – (Paulovits Mihály, Zólyomi Gyula)

Az ország elpusztított hídjainak helyreállítása gyors ütemben folyik. Az újjáépítés munkálataiból a honvédség is kiveszi a részét. Munkájuk eredményeként Tiszazug-Szentes és Algyő tönkretett hídjai nemsokára újra beállíthatók az ország vérkeringésébe. A főváros szétrombolt hídjai közül az összekötő vasúti híd helyreállítása is folyamatban van. Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter személyesen ellenőrzi a munkálatokat.

Képleírás

Hídroncsok, hídépítési munkaképek. Honvédség a hídmunkálatoknál. Tiszai-híd építési munkaképei. Gerő Ernő látogatása a hídépítők között.

7. Paprikatermelés Kalocsán – 28 m (Icsey Rudolf)

Kalocsa az országnak egyik legfontosabb paprikatermelő vidéke. Dobi István földművelésügyi miniszter kíséretével munka közben meglátogatta a kalocsai paprikaföldeket. Kalocsa környékén jóformán minden házban száradnak a paprikafüzérek, amelyek feldolgozása egész éven át tart. A paprika az ország egyik legfontosabb exportcikke és jótéteti fizetési eszköze. Az értékesítés a szövetkezet útján történik, az állami minőségi ellenőrzés után.

Képleírás

Paprikatermelés, munkaképek a paprikaföldeken Paprikafüzérek vidéki házak tornácain. Dobi István és kísérete meglátogatja a paprikaföld munkásait.

8. MADISZ-ifjak tanoncversenye – 21 m (Nagy László)

A MADISZ-ifjak tanoncversenyeén az első díjat a salgótarjáni ifjúmunkások nyerték, kitűnően sikerült mechanikai megoldású [vasút]modelljükkel.

Képleírás

Villamosvasút-modell a tanoncversenyen. A kis vonat keresztül-kasul halad a kis terepen, amelyet nézők, felnőttek és gyermekek vesznek körül.

9. MNDSZ gyermekdélután – 21 m (Nagy László)

Ezer gyermeket látott vendégül a Magyar Nők Demokratikus Szövetségének VII. kerületi szervezete, vidám műsorral egybekötött uzsonnán.)

Képleírás

Gyermekserg, gyermekek műsora, uzsonnaosztás, kakaó és kifli.

10. Berendik István filmoperatőr halála – (Zólyomi Gyula)

Nagy veszteség érte a magyar filmgyártást. Meghalt Berendik István, a MAFIRT kiváló operatőrije. Őrála, aki annyi riportot készített, akinek felvételeit filmek százai őrzik, elkészült az utolsó riport. A sírnál Kovács István vezérigazgató a MAFIRT nevében búcsúzott a kitűnő munkatárstól.

Képleírás

Berendik István koporsóját hozzák ki és teszik halottaskocsira. Síró hozzátartozók, gyászolók. Gyászmenet a temetőben és a sírnál. Kovács István igazgató beszél a sírnál.

11. Motorkerékpárverseny a Városligetben – 33 m (Nagy László)

Nagy érdeklődés közepette futották le a Budapest motorkerékpáros nagydíjat, amelynek győztesei a genfi nemzetközi viadalon is részt vesznek. Az oldalkocsis futamban Balzer, a BKTE tagja győzött. Az 500-as kategória győztese Puhony, a BRE versenyzője lett.

Képleírás

A városligeti verseny részei nézőközönséggel, start és cél.

1946. július

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 30.

Czóbel, Icsey, Berendik, Nagy, Kereszti, Sárdi, Gáti, Kertész munkája

1. Szovjet katonák temetése Budapesten – 41 m (Nagy László)

Óriási részvét mellett helyezték örök nyugalomra a fasiszta orgyilkosok merényletének áldozatul esett szovjet katonákat. A magyar dolgozók őszinte felháborodásának jeléül tízezres tömegek vonultak fel a temetésre. A kormány nevében Szakasits Árpád miniszterelnök helyettes beszélt. „Szégyenkező haragunkban – mondotta többek között – nem csak ezt a merényletet ítéljük el, hanem azt a szellemet is, amely ily gaztetteket kitervelt és hosszú esztendőkn keresztül uralkodott Európa nagy részén.” Szviridov altábornagy, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság elnöke megrázó beszédben utalt arra, hogy Magyarországon golyóval fizettek az ország felszabadítására kiontott orosz vérért. „Reméljük, – mondotta – hogy a kormány drákói szigorúsággal folytatja a legerélyesebb harcot a fasiszták és cinkosaik ellen.”

Képleírás

Demonstráló gyászmenet a főútvonalakon. Szakasits Árpád beszél. Szviridov altábornagy, a SZEB elnöke beszél. Tildy Zoltán a gyászolók között a temetőben. Katonai gyászpompa.

2. A tízezredik vasúti kocsi – 28 m (Nagy László)

Az „Arccal a vasút felé” mozgalom hatalmas eredményeként a MÁV Istvántelki Főműhelyében elkészült a tízezredik vasúti kocsi. Az ünnepség alkalmából megjelent Tildy Zoltán köztársasági elnök. Varga Lajos, a MÁV elnöke üdvözölte az elnököt. A főműhely dolgozói a termelő, alkotó munkás örök emlékezetére szobrot állítottak a névtelen munkásnak. Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter méltatta a névtelen munkások hősi küzdelmét. – 28 m (Nagy László)

Képleírás

Istvántelki főműhely, munkagépek, kocsik helyreállítása. Tízezredik helyreállított vasúti kocsi ünnepélyes átadása. Tildy Zoltán az ünnepségen, Varga Lajos MÁV elnök beszél. Gerő Ernő beszél. Névtelen Munkás emlékmű leleplezése.

3. Kormányküldöttségünk hazaérkezése – 22 m (Zólyomi Gyula)

Külföldről hazaérkező kormányküldöttségünk fogadására a Mátyásföldi repülőtéren megjelentek a magyar politikai és diplomáciai élet képviselői. A tárgyalások eredményeként Magyarország visszakapja a németek által külföldre hurcolt aranykészletét, aminek gazdasági helyzetünk megalapozása szempontjából döntő jelentősége van.

Képleírás

Mátyásföldi repülőtér, fogadásra megjelent közéleti személyiségekkel. Érkező gép, leszálló kormányküldöttség. Nagy Ferenc, Gerő Ernő, Gyöngyössy János, Rákosi Mátyás beszélnek.

4. A Szociáldemokrata Párt nagygyűlése Debrecenben – 47 m (Icsey Rudolf, Zólyomi Gyula)

Óriási tömegek vonultak fel a Szociáldemokrata Párt debreceni nagygyűlésén. Szakasits Árpád miniszterelnök helyettes a nemzet valamennyi problémáját felölelő beszédében megjelölte a párt legközelebbi feladatait.

„Olyan szociális adórendszert teremtünk, amely védi a szegényeket, védi az asszonyt és a gyereket, védi a nemzeti vagyont legértékesebb részét, az emberi munkaerőt, és megterheli a gazdagokat, a tőkéseket, a bankárokat. Elindulunk egy úton, és eljutunk az emberi élet birodalmába, eljutunk a béke és biztonság korszakába.”

Képleírás

Kalapácsos ember embléma, Marx, Engels, Sztálin, Szakasits, Petőfi képek a menetben. Nagygyűlés a Nagyerdőben, Kállai Gyula az elnökségben, Szakasits Árpád beszél /Szinkron/.

5. Alkalmi IBUSZ-vonat – 14 m (Icsey Rudolf)

Az IBUSZ alkalmi vonatával a pesti dolgozók százai utaztak a Balaton mellé. Az indulásánál jelen voltak Molnár Erik népjóléti miniszter, Rajcsányi Mihály, az IBUSZ vezérigazgatója és Karczag miniszteri tanácsos.

Képleírás

Déli pályaudvar, zsúfolt kocsik, Ibusz alkalmi vonat indítása, Molnár Erik népjóléti miniszter, Rajcsányi Mihály Ibusz vezérigazgató és Karczag Imre államtitkár az indulásnál.

6. Nagy Ferenc ajándéka – 21 m (Zólyomi Gyula)

Szviridov altábornagy és Beljakov vezérőrnagy jelenlétében Szoboljev szovjet kereskedelmi megbízott ünnepélyes külsőségek között adta át Nagy Ferenc miniszterelnöknek a Szovjetunió kormánya által ajándékozott gépkocsit. A gépkocsi a moszkvai Zisz-gyár 110-es típusú legújabb gyártmánya. 140 lóerős, 8 hengeres motorja van, és tökéletes rádióval szerelték fel.

Képleírás

ZISZ 110 típusú személyautó ajándék átadása Nagy Ferenc miniszterelnöknek. Nagy Ferenc átveszi az ajándékot Szoboljev szovjet kereskedelmi megbízotttól. Szviridov altábornagy és Beljakov vezérőrnagy az átadásnál.

7. Tildy Zoltán a mezőhegyesi állami birtokon – 63 m (Icsey Rudolf, Zólyomi Gyula)

A mezőhegyesi állami birtokon Tildy Zoltán köztársasági elnök és kísérete megtekinti az aratást. Dobi földművelésügyi miniszter is arat. Az államelnök meglátogatja az állami állatgazdaságot, amelyet a felszabadulás után jóformán a semmiből hoztak létre. [A különböző állatfajták megtekintése után frissen fejt tejjel kínálják meg az elnököt és a vendégeket.]

Képleírás

Tildy Zoltán és Dobi István látogatása. Dobi István arat. Állatgazdaság bemutatása a vendégeknek.

8. Aratóünnep Szegeden

Szegeden aratóünnepet rendeztek a Széchenyi téren, amelyen Tildy Zoltán köztársasági elnök is megjelent. Felvonul a Szeged környéki tanyavilág apraja-nagyja, hogy jelen legyen az új kenyér ünnepén. Tildy Zoltán ünnepi beszédében méltatja a gazdatársadalom erőfeszítéseit és eredményeit. Utána Nagy Ferenc miniszterelnök nagy beszédben ismerteti az amerikai út eredményeit és vázolja a kormány jövődó programját. Befejezésül a tápéi bokrétások magyar táncokat mutatnak be.

Képleírás

Szeged, Széchenyi tér az ünnepség színhelye. Felvonulók (szegediek és környékeliek) népviseletben. Bányászok a menetben. Tildy Zoltán és Nagy Ferenc beszélnek. Tápéi táncegyüttes bemutatója.

9. Magánalkalmazottak Szakszervezetének úszóversenye – 9 m (Nagy László)

A Magánalkalmazottak Szakszervezetének úszóegyesülete jól sikerült kétnapos úszóversenyt rendezett a Margitszigeti Nemzeti Sportuszodában. A versenyen a székesfőváros és Eger legkitűnőbb hölgy- és férfiversenyzői indultak. A versenyen kiváló eredmények születtek.

Képleírás

Margitszigeti Sportuszoda. Magánalkalmazottak Szakszervezete és Eger úszóversenye. Tribün az uszodában

10. Értelmiségi nagygyűlés a Zeneakadémián – (Icsey Rudolf, Zólyomi Gyula)

A Zeneakadémia nagytermében, az értelmiség előtt tartotta meg beszámolóját a magyar kormánydelegáció nyugati útjáról Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes.

„Kedves hallgatóim! A magyar kormánydelegációnak Franciaországban, Angliában és az Egyesült Államokban történt látogatását kívánom ismertetni. A modern magyar történelemben először fordul elő, hogy a kormány vezető férfiai két hónap leforgása alatt ellátogattak a négy nagyhatalom fővárosába, és közvetlenül ismertették velük a magyar békecélokat és a magyarság helyzetét. Az volt az általános benyomásunk, hogy azt a bánásmódot, aminek jelenleg a szlovákiai magyarság ki van téve, a nyugati államok felelős államférfiai és közvéleménye elítéli. Annál sajnálatosabbnak tartom, hogy a magyarság üldözése Szlovákiában változatlanul tart, sőt éppen most, egyben, másban fokozódik. Az angol közvéleménynek könyökén nő ki a sok győztes háború, aminek a végső eredménye az, hogy Anglia szegényebb, mint a háború megkezdésekor. Még inkább ez a hangulat Franciaországban. Úgyhogy ezekben az országokban a nép óriási többsége hallani sem akar semmiféle új háborúról. Angliában és az Egyesült Államokban hozzá vannak szokva, hogy a két nagy párt egy-egy választási eredmény alapján fölváltva kormányozzon. Ezért meglehetősen figyelték a kormánydelegáció munkáját, melynek koalíciós összetételéről természetesen legtöbbször jól voltak informálva. Meg kell mondanom, hogy ebben a tekintetben a delegáció jól vizsgázott. A kormánydelegáció nyugati útját a Moszkvában tett látogatás jó folytatásának, és gazdasági szempontból sikeresnek tartom. Olyannak, amely alkalmas arra, hogy

megalapozza hazánk jó hírnevét nyugat felé, anélkül, hogy változtatna azon a jó viszonyon, ami magyar demokráciát nagy szomszédunkhoz, a felszabadító Szovjetunióhoz fűzi.”

Képleírás

Nagyterem hallgatósággal. Rákosi beszél /szinkron/. Nagy Imre, Révai József az elnökségben. Marosán György, Major Tamás, Molnár Erik a gyűlésen. Gyorsírók asztala. Tapsoló közönség.

1946. július

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNKA 31. szám

Czóbel, Icsey, Berendik, Nagy, Kereszti, Sárdi, Gáti, Darvas munkája

1. Könyvnap 1946 – (Zólyomi Gyula)

Ünnepélyes keretek közt nyitották meg a második szabad magyar könyvnapot. A nagy nehézségek közt dolgozó nyomdai munkásság lelkes fáradozása tette lehetővé, hogy a kedvezőtlen gazdasági helyzet ellenére is megtarthassák a magyar könyv hagyományos ünnepét. Az olvasók szeretettel vették körül a könyvnap népszerű íróit. A könyvek – ezúttal első ízben – a gyárak dolgozóit is felkeresték. – (Zólyomi Gyula)

Képleírás

Könyvsátrak a Nemzeti Színház előtt. Athenaeum sátonnál Tildy, Nagy Ferenc, Kállai Gyula, Szakasits Árpád, Bán Antal. Nyomdai munkaképek, szedőterem, nyomás, könyvkötészet, expedálás, könyvpéldányok. A Szikra sátonnál írók és olvasók. MSZT tárónál írók és olvasók.

2. Key S. William távozik – (Zólyomi Gyula)

A Budapesten működő amerikai misszió vezetője, Key tábornagy, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság és a magyar kormány képviselőinek jelenlétében búcsúzott el Budapestről.

Képleírás

Mátyásföldi repülőterén Key S. William, az amerikai misszió vezetője búcsúzik, búcsúztatják. Felszálló repülőgép.

3. Szovjet ifjúsági delegáció

A részlet hiányzik!

A MADISZ meghívására Budapesten tartózkodó héttagú szovjet ifjúsági delegáció megkoszorúzta a Szabadság téri orosz emlékművet. Elutazásuk előtt meglátogatták leányfalusi otthonában Tildy Zoltán köztársasági elnököt.

Képleírás

A részlet hiányzik!

4. Herceghalmi Földműves-Szövetkezet – (Nagy László)

A falu-város csereakció keretében a Postások Beszerzési Szövetkezetének vezetői és a Közlekedésügyi Minisztérium részéről Gerő Ernő miniszter, megtekintették a Herceghalmi Földműves Szövetkezet gazdaságát.

Képleírás

A gazdaság. Látogatók érkezése: Gerő Ernő, Rónai Sándor és kíséretük megtekintik a gazdaságot.

5. A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság első kongresszusa – (Icsey Rudolf)

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság a magyar és az orosz nép kultúrájának kölcsönös megismerésén keresztül szorosabbra fűzi a két nép kapcsolatait. Az első országos kongresszust Szentgyörgyi Albert

Filmhíradók 1945-1949

díszelnök nyitotta meg. Tildy Zoltán köztársasági elnök az ünnepség jelentőségét méltatja. A társaság munkáját és a különböző problémákat Zilahy Lajos elnök, Vaszilij Parin professzor, a szovjet delegáció vezetője, Nagy Ferenc miniszterelnök és Barulin követségi tanácsos ismertették. A Kommunista Párt nevében Rákosi Mátyás, a Szociáldemokrata Párt részéről Szakasits Árpád, a Nemzeti Parasztpárt képviselőjében pedig Darvas József mondtak beszédet. A felszólalások során Gyöngyössy János külügyminiszter, Keresztury Dezső kultuszminiszter, Katona József alpolgármester, Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtítkára és Háy Gyula, a Magyar-Szovjet Társaság főtítkára üdvözölték a kongresszus résztvevőit.

Képleírás

Elnökség, közönségképek, küldöttek. Szent-Györgyi Albert, Tildy Zoltán, Zilahy Lajos elnök, Vaszilij Ferin a szovjet delegáció vezetője. Nagy Ferenc beszél. Ries István, Rákosi Mátyásné, Vas Zoltán, Kodály Zoltán, Keleti Márton a küldöttek között. Szakasits Árpád, Rákosi Mátyás, Darvas József, Gyöngyössy János, Keresztury Dezső, Katona János, Kossa István, Háy Gyula beszél. Küldöttek sorai, MSZT embléma /totál/.

6. Kecskeméti gyümölcsnap – (Zólyomi Gyula)

A gyümölcs városában, Kecskeméten indul hódító útjára a világhírű magyar barack. A nagy barackszüret alkalmából tartott gyümölcsnapon a köztársasági elnök is megjelent.

Képleírás

Kecskeméti gyümölcsösök, gyümölcsfa termésével, barackszüretelés. Barackok kosarakban, ládákban exportra készen. Konzervgyári munkaképek, barackbefőtt üvegekben, barackpálinka. Tildy Zoltán és kísérete a kecskeméti gyümölcsnapon.

7. Magyar-osztrák kerékpárverseny – (Nagy László)

A Millenáris Sporttelepen megtartott magyar-osztrák kerékpáros-versenyt a kitűnő formában lévő osztrák csapat nyerte.

Képleírás

Versenyzők a betonpályán.

8. FTC-Egri Barátság vízipóló-mérkőzés – (Nagy László)

Az FTC és egri „Barátság” bajnoki vízipóló-versenyét változatos játék után a Ferencváros nyerte meg 5:0 arányban.

Képleírás

FTC-Egri Barátság vízipóló-mérkőzés. 5:0 az FTC javára. Nézőközönség az uszodában

9. József Attila szanatórium – (Nagy László)

A dolgozók részére avatták fel az Elektromos Művek óbudai József Attila Szanatóriumát. A felavatáson Katona János alpolgármester is jelen volt.

Képleírás

A szanatórium épülete, park részlete. A szanatórium avatása, Katona János alpolgármester beszél, Tildy Zoltán az avatási ünnepségen.

10. Galoppverseny – (Nagy László)

A Lovaregylet versenypályáján a felszabadulás óta először rendezték meg a nagy népszerűségnek örvendő galoppversenyeket.

Képleírás

Ügetőpálya, istállók előtti rész, tribün és páholysorok. Korzó közönsége. Tildy Zoltán és Nagy Ferenc páholyból figyelik a versenyt. A befutó.

Filmhíradók 1945-1949

11. Forgalomba kerül a forint – (Zólyomi Gyula)

Búcsúzunk a pengőtől. Forgalomba kerül az új értékálló pénz, a forint. Az Állami Pénzverőben lázas ütemben folyik a munka. Tömbökké öntik a pénzérmék nyersanyagát, az izzásban lévő fémet. A fémtömböket szalagokká hengerlik. Ez még nem forint, ez csak lapka-vágás. Az érmék peremét verés előtt kissé legömbölyítik. Az érem két oldalának mintázása és a perem recézése egyszerre történik. Az Állami Pénzjegynyomdában születnek meg a különféle címletű forintbankjegyek. Ez az úgynevezett „pantográf”, a mintakicsinyítő. Az enyvezéstől lesz olyan ropogós az új bankjegy.

Képleírás

Pengő papírhalmaz összeserése. Állami Pénzverde munkaképei: fémtömbök megmunkálása, öntés, gépből kihulló forintérmék szortírozása. Állami pénzjegynyomda munkaképei: forint-bankjegy készítése, nyomása, nagy ívek feldarabolása, bankjegyekötegek.

1946. augusztus

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 32. szám

Czóbel, Icsy, Berendik, Nagy, Kereszti, Sárdi, Gáti, Darvas munkája

1. Szovjet gyapot feldolgozása – (Nagy László)

Oroszországgal kötött kereskedelmi szerződésünk értelmében, az oroszok által rendelkezésünkre bocsátott gyapotból 35 százalék készárut a szovjetnek kell szállítanunk, a készlet 65 százaléka pedig, munkabér fejében, a magyar textilszükségletet elégíti ki. A hazai textilgyárak munkásai az oroszországi sztahanovista-mozgalom mintájára életre hívott „Termelj többet!” akció keretén belül éjt nappallá tevő munkával dolgoztak, hogy a szerződés követelményeinek eleget tudjanak tenni. A munkaverseny eredményeként a kikötött nyolcmillió méter készáru július 30-án elindult Oroszország felé. A sikeres teljesítményt vacsorával ünnepelte meg, a „Termelj többet!”-mozgalom vezetősége és résztvevői. A legkiválóbb munkások kitüntetéseit és jutalmait Vas Zoltán államtitkár osztotta ki.

Képleírás

"Dolgozz Magyar! Termelj többet!" feliratú plakett. Gyapotbálák kirakása vagonokból. Textilgyárak védjegyei: Győri textil, Kistex, Grab-féle textilipar, Goldberger, Lovag védjegyek. Szövőgyári munkaképek, méterárúk, készáru szállítása. Szabadban terített hosszú asztalsorok ünneplőkkel, Vas Zoltán kitüntetések és jutalmakat ad át.

2. Csavargó gyermekek – (Zólyomi Gyula)

A háború demoralizáló hatása elsősorban a kiskorúakat fertőzte meg. A razziákban összeszedett bűnöző, vagy elhagyott gyermekeket a Nemzeti Segélyhez viszik. Kihallgatják a gyerekeket, és megállapítják a züllöttség fokát és a javulásra vezető módszert. Sok fiatal lányt ki kell ragadni az otthoni környezetből, ahol rossz példa lebeg előtte. A már megjavult gyerekek felkerülnek a Szabadsághegyi gyermekotthonba.

Képleírás

Budapest, Rákóczi út és Körút kereszteződése nagy forgalommal. Rendőrségi razzia a csavargó gyermekek között. A gyermekek rongyos ruháinak zsebéből előkerülő lopott holmi. 8 év körüli kisfiú cigarettázva, rongyos ruhában, piszkosan. Nemzeti Segély gyermekmentési akciója, a bűnöző kiskorúakat javító-nevelő munkára viszik, majd a Szabadság-hegyi szanatóriumba. A szanatórium, épülete üdül gyermekekkel.

3. Tűzszerészek munkája – (Paulovits Mihály)

Állandó életveszély mellett dolgoznak a demokratikus honvédség tűzszerészei. Felkutatják és hatástalanítják a náci és fasiszták gyilkos hagyatékát, az elrejtett aknákat és fel nem robbant lövedékeket.

Filmhíradók 1945-1949

Sok békés, munkás életet ment meg hősi önfeláldozásuk. A szegedi dolgozók hálája emlékművet emelt az aknakutatás közben hősi halált halt honvéd tűzszerészek emlékére. Tildy Zoltán köztársasági elnök, Tombor Jenő honvédelmi miniszter és Kartyenov gárda-alezredes vezetésével megjelent orosz tiszti küldöttség előtt leplezik le a demokratikus Magyarország első honvéd-emlékművét.

Képleírás

Felkutatják és hatástalanítják a fel nem robbant lövedékeket. Aknák kiemelése. Honvéd emlékmű leleplezése Szegeden. Tildy Zoltán a leleplezésnél, Tombor Jenő honvédelmi miniszter az ünnepségen. Szovjet tisztek az emlékmű leleplezésénél

4. Tombor Jenő honvédelmi miniszter temetése – (Zólyomi Gyula)

Óriási részvét mellett temették el a tragikus hirtelenséggel elhunyt Tombor Jenő honvédelmi minisztert. A gyászszertartáson Nagy Ferenc miniszterelnök, Szviridov altábornagy és a kormány tagjai is részt vettek. Tombor Jenő a demokratikus Magyarország bátor előharcosaként már az első magyar köztársaságban is fontos szerepet játszott, mint a Tanácsköztársaság hadügyi népbiztosságának vezérkari főnöke.

Képleírás

Katonai gyászpompá, Parlamentből hozzák ki a koporsót és helyezik ágyútalpakra. Nagy Ferenc, Szviridov altábornagy a gyászolók között. A gyászmenet. Gyászolók a sir körül, egyházi szertartás, sírkereszt. Tombor Jenő sírján: Élt 65 évet, meghalt 1946. VII. 25.

5. Látogatás a filmgyárban. – (Icsey Rudolf)

Tildy Zoltán köztársasági elnök, felesége és Jékely miniszter kíséretében megtekintette a Magyar Filmipari Rt. gyártelepét. A filmgyárban Kovács István vezérigazgató és Popper Imre gyárvezető-igazgató fogadták a vendégeket, akik a forgatás alatt álló „Csak forintért!” című rövidfilm felvételeit tekintették meg. A köztársasági elnök meglepedését fejezte ki a nagy nehézségekkel küzdő MAFIRT eredményes munkájáért

Képleírás

Tildy Zoltán és felesége látogatása a filmgyárban /HDF/. Kovács István vezérigazgató és Popper Imre gyárvezető fogadják a vendégeket, és kísérik a gyárban. Keleti Márton a kíséretben. A vendégek a forgatásnál, a látogatók megvendégelése.

6. Katonai díszszemle a Városligetben – (Icsey Rudolf)

A Városligetben Kuthy altábornagy, a honvédség felügyelője, Sólyom tábornok és Bezugli ezredes jelenlétében tartotta díszszemláját a magyar határvédelem ezred. Pálffy vezérőrnagy beszédében a demokratikus honvédség feladatairól, a határvédelem ezred fontosságáról és a szilárd fegyelemlről emlékezett meg.

Képleírás

Kuthy altábornagy, Sólyom László, Bezugli alezredes a szemlén. Pálffy vezérőrnagy beszél.

7. Országos vándor szakorvosi körút – (Purczel Miklós)

A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének az UNRRA-tól ajándékozott egészségügyi autója országos vándor-szakorvosi körútra indult. A gyógyszerekkel, műszerekkel és gyermektápszerekkel megrakott modern teherautó első állomása Hajdúnánás volt.

Képleírás

Az MNDSZ működése, az UNRRA-tól kapott egészségügyi autóval vidéken. Vidéki gyermekek orvosi vizsgálata Hajdúnánáson. Vidéki gyermekek gyógyszerellátása, étkeztetése.

8. Pünkösdfürdő – (Zólyomi Gyula)

Budapest dolgozó, mikor a munka szünetel, hatalmas tömegekben keresik fel a pestkörnyéki üdülőhelyeket. A Pünkösdfürdő strandolói egész heti fáradságos munka után a víz, a napfény és a levegő jótékony áldását élvezik.

Képleírás

Strand, medence, park táncolókkal, szórakozó közönséggel.

1946. augusztus

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNIKA 33. szám

Czóbel, Icsey, Berendik, Nagy, Kereszti, Sárdi, Gáti, Kertész munkája

1. Vértanuk emlékűnepe – 35 m (Zólyomi Gyula)

A magyar népszabadság vértanúinak emlékét ünnepelte a főváros és az ország. Ságvári Endrének, az Ellenállási Mozgalom, Gestapo-pribékek által kivégzett hőséne emléktábláját leplezték le a Budakeszi úton. A Magyar Kommunista Párt másik két vértanújának, Sallai Imrének és Fürst Sándornak hősiességét is emlékoszlop hirdeti., kivégzésük helyszínén, a Gyűjtőfogházban. A székesfőváros díszsírhelyen helyezte örök nyugalomra Sallai Imre, Fürst Sándor, Rózsa Ferenc, Schönherz Zoltán és Ságvári Endre földi maradványait. A vértanuk emlékét méltatták a Magyar Kommunista Párt nevében Rajk László belügyminiszter, a kormány képviselőjében nagy Ferenc miniszterelnök, a Szociáldemokrata Párt részéről Szakasits Árpád miniszterelnök helyettes, a főváros nevében pedig Bechtler Péter alpolgármester.

Képleírás

Budakeszi úti Nagy Ferenc cukrászda kertje ünneplő közönséggel, zászlókkal. Emléktábla: "Itt esett el 1944. július 27.-én a fasiszta elnyomókkal vívott fegyveres harcban Ságvári Endre, a magyar ifjúság szabadságharcosa, élete és halála." Ries István az ünneplők között. Emlékoszlop a Gyűjtőfogház falán: "A szabadság" eszméjéért e helyütt halt mártírhalált 1932. július 29. Sallai Imre és Fürst Sándor" felirattal. Gyászünnepe a Kerepesi úti temetőben. Sallai, Fürst, Rózsa, Schönherz, Ságvári hamvai egy koporsóban, a koporsót vállukon viszik: Rajk, Gerő, Farkas, Révai. Nagy Ferenc és Tildy Zoltán a gyászolók között. Gyászoló közönség. Rajk László, Nagy Ferenc, Szakasits Árpád, Bechtler Péter alpolgármester beszél. Sírfelirat: „A magyar szabadságért: Sallai Imre Fürst Sándor Rózsa Ferenc Schönherz Zoltán Ságvári Endre. A Magyar Kommunista Párt vértanúi." Gyászoló közönség.

2. BSZKRT kocsivezetői tanfolyam – 40 m (Zólyomi Gyula)

A nők közül egyre többen helyezkednek el a gyakorlati pályán, hogy kivegyék részüket a termelőmunkából. A BeSZKáRT nyolchetes kocsivezetőnői tanfolyama Földvári Aladár tanácsos elméleti és gyakorlati képességvizsgálattal kezdődik. A megfeleltetteknek a kocsi szerkezetét alaposan át kell tanulmányozniok. A jelöltek tapasztalt oktatók irányítása mellett sajátítják el a forgalmi szabályokat és a kocsivezetést. A képesítést vizsga előzi meg. A vizsgáztató bizottság tagjai: Szemere János vezérigazgató, Fellner Jenő helyettes vezérigazgató és Tóth Mihály szakszervezeti főtitkár. A hallgatók a tanfolyam sikeres elvégzése után munkájukkal bizonyítják be, hogy a nők e felelősségteljes poszton is megállják a helyüket.

Képleírás

Női hallgatók. Földvári Aladár tanácsos táblánál ábrákkal magyaráz. Gyakorlati vizsga, tankocsi női vezetővel. Vizsgáztató bizottság: Szemere János vezérigazgató, Fellner Jenő helyettes vezérig., Tóth Mihály szakszervezeti főtitkár. Végzett növendékek bizonyítványaikkal távoznak. Rákóczi út és Körút kereszteződése villamos és gyalogos forgalommal.

3. MNDSZ nagygyűlés Salgótarjánban – 40 m (Zólyomi Gyula)

Filmhíradók 1945-1949

Salgótarjánban, a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége hatalmas arányú nőgyűlést tartott. A gyűlés résztvevői tábori misén vettek részt, majd felvonultak a sportpályára. Rajk Lászlóné, a szövetség főtitkárának megnyitója után a gyűlés vezérszónoka, Rákosi Mátyás a jó pénz megvédésére és a terménybeszolgáltatás maradéktalan teljesítésére szólította fel az asszonyokat. A gyűlést Tildy Zoltánné zárószavai fejezték be. A beszédek elhangzása után tornászbemutatók és a Gyöngyösbokrétások táncai szórakoztatták a nagyszámú közönséget.

Képleírás

Felvonuló nők, tábori mise a nagygyűlés keretében. Felvonulás a sportpályára zászlókkal, emblémákkal, palóc népviseletek. Rákosi Mátyás, Tildyné, Farkas Mihály a tribünön. Rákosi Mátyás, Tildy Zoltánné beszél. Tornabemutató, Gyöngyösbokréta együttes táncai.

4. MAFIRT dolgozók rohammunkája – 24 m (Nagy László)

A MAFIRT dolgozói önkéntes részvétellel járultak hozzá a Szabadság-híd befejezési munkálataihoz. A lelkes rohammunkások a visszafelé vezető utat már az új hídon keresztül tették meg.

Képleírás

A Szabadság-híd befejezésénél téglaadogatás, talicskázás, gerendacipelés. MAFIRT táblával felvonuló csoport a forgalomnak átadott hídon

5. Forintárok a piacokon – 16 m (Purczel Miklós)

Az új pénz megjelenésével a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége forintvédő bizottságai ellenőrzik az új piaci árakat.

Képleírás

Társadalmi ellenőrök az árusok között.

6. Gyermekjátsszótér építése a Ferenc téren – 27 m (Purczel Miklós)

A IX. kerület dolgozói a napi munka befejezte után gyermekjátsszótér építenek a Ferenc téren, a Kommunisták Pártja kongresszusi versenyének keretében. A lelkes rohammunkások a Kálvária téri gyermekjátsszótér mintáját tartják szem előtt.

Képleírás

Társadalmi munkások munka közben, rendezik a teret. Játsszó gyermekek a téren. Bábelőadás a gyermekeknek.

7. Kisgazdapárti nagygyűlés Bicskén – 19 m

Bicskén, a Független Kisgazdapárt nagygyűlést tartott, amelyen Nagy Ferenc miniszterelnök, a párt elnöke is megjelent. A miniszterelnök a magyar békeszerződés feltételeiről beszélt. „Egyik szomszédunk se állítson fel velünk szemben olyan brutális követelést, – mondotta többek közt – amely a magyar nép életlehetőségeit bénítaná meg. Történelmi sorsunk és hivatásunk, hogy saját szenvedéseink árán is szerepet töltsünk be az európai népek életében.”

Képleírás

Nagy Ferenc érkezése. Nagy Ferenc beszél. A nagygyűlés résztvevői, közönségképek, népviseletek.

8. A Fővárosi Nagycirkusz mősora – 44 m (Icsey Rudolf)

A Fővárosi nagycirkusz augusztusi mősorának egyik legérdekesebb száma Christophe, a francia Herkules. A kitűnő artista önhipnózis segítségével hajtja végre különleges mutatványait.

Képleírás

Részletek a mősorból: francia erőművész, Christoph produkciói.

1946. augusztus

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 34. szám

Czóbel, Icsey, Nagy, Purcel, Sárdi, Gáti, Világ munkája

1. Falujárók – 40 m (Zólyomi Gyula, Nagy László)

„Segítünk a falun!” – mondják a kommunisták, akik megszervezték az üzemek védnökségét a falu felé. A munkások feláldozzák szabadnapjukat, hogy a föld dolgozó népének ipari hiányait és szükségleteit kielégítsék. A megjavított kútból már csurog is a víz. Itt a Beszkárt teherautói. Az ipari munkások házról-házra járnak és közlik az örömhírt. Itt is áll az ingyen műhely. A kapa, kasza, fazekak mellett még ingyen borbély is akad. Így valósul meg a munkások és parasztek egysége.

Képleírás

Falujárók teherautón, országúton. Falujárók munka közben: edényjavítás, kerékjavítás, forrasztás, kútjavítás. BSZKRT teherautók falujárókkal. Falujárók házról-házra mennek, munkaképek: gépjavítás, műszerésmunka, borbély munka közben.

2. Szent István napi körmenet – 36 m (Nagy László)

Szent István napján ünnepi külsőségek között tartották meg a hagyományos Szent Jobb-körmenetet, Mindszenty hercegprímás vezetésével, amelyen a hívők nagy számban vettek részt. A köztársasági elnök képviselőjében jelen volt Bartha Albert honvédelmi miniszter, a kormány részéről Nagy Ferenc miniszterelnök és a kormánynak több tagja. Ma a demokráciában megújuló nemzet az igazi István királyt ünnepelheti, aki nem csak akarta, hanem meg is tudta valósítani és védelmezni az ország függetlenségét külső és belső ellenségekkel szemben.

Képleírás

Bazilika /sérülten/, főbejárat. Körmenet indul a templomból. Mindszenty hercegprímás a menetben. Szent Jobb ereklye a menetben. A kormány tagjai a körmenetben, katonai díszalakat /háttérben a Parlament/. Nagy Ferenc a körmenetben. Romos budai házak. Koronázó (Mátyás) templomhoz érő menet.

3. Úttörők táborozása a Szabadság-hegyen – 17 m (Nagy László)

A Szabadság-hegyen, az egykori Chorin-villában most proletárgyermekek százai táboroznak. Ez az úttörők gyermekmozgalma, amely a magyar demokrácia eszméin nevelkedik. Természetesen az eszmék mellett a vidámság, a játék, a szórakozás is fontos.

Képleírás

Chorin villa épülete és parkja. Játszó gyermekek a parkban. Ételosztás a gyermekeknek, szórakozó gyermekek.

4. Az új kenyér ünnepe Kecskeméten – 22 m (Purcel Miklós)

Kecskeméten az új kenyér ünnepén összegyűlt az Alföld parasztsága. A föld dolgozóinak színes és gazdag felvonulása tarkította a menetet. Rákosi Mátyás, a Magyar Kommunista Párt vezére beszélt a munkanélküliség elhárításáról, az iparcikkek árainak letörését követelte. A béketárgyalásokkal kapcsolatban kiemelte, hogy a jóvátételt is csak úgy tudjuk kifizetni, ha visszkapjuk nyugatra hurcolt javainkat. Hangsúlyozta, hogy nem csak munkásegységre, hanem munkás és parasztegységre is szükség van.

Képleírás

Kecskemét, parasztyűlésre vonuló vidékiek. A vonulók között egy élő libát pórázon vezető kislány "Ludas Matyi" táblával. lovascsoporthoz a menetben. Népviseletek. Rákosi Mátyás beszél.

5. Rendőrnapi Csepelen – 34 m (Nagy László)

Filmhíradók 1945-1949

Jól sikerült rendőrnapot tartottak Csepelen, a Weiss Manfréd sporttelepén. A borús idő nem zavarta a gazdag műsort. Izgalmas akadályverseny is szerepelt a műsoron. Nagy tetszést arattak a motoros bemutatók.

Képleírás

Rendőrnapi a csepeli sportpályán. Népszórakozás, körhinta, sportesemények, motoros bemutató.

6. Nyúltenyészet Rákospalotán – 17 m (Nagy László)

Rákospalota nagyszabású újjáépítési kiállítását tekintette meg Tildy Zoltán köztársasági elnök. Újjáépült a híres rákospalotai nyúltenyészet is. Ezek a nyulak enyhítik a város hússzükségletét. A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége finom nyúlpaprikással látta vendégül a napközi gyermekotthon lakóit.

Képleírás

Rákospalota, újjáépítési kiállítás. Tildy Zoltán és Nagy Ferenc megtekintik a kiállítást. Nyúltenyészet. Gyermekmek megvendégelése nyúlpaprikással.

7. Sportnapok – 47 m (Icsey Rudolf, Purcel Miklós, Zólyomi Gyula)

Gyönyörű látványt nyújtottak az idei Magyar Sportnapok. A sportolók ezrei felvonulnak, hogy színes tömegükkel magukhoz vonzzák azt a fiatalságot, amely még eddig nem ismerte a sport örömeit és előnyeit. Tildy Zoltán köztársasági elnök érdeklődéssel és élvezettel figyelte a díszes csoportokat. Az Operaház erkélyéről a kormány tagjai tekintették meg a felvonulást, amely a magyar sport erejét és élni akarását bizonyítja. A Vörös hadsereg Szabadságtéri emlékművét a sportolók számtalan koszorúval borították el. A Millenáris pályán sportbemutatót rendeztek. A magyar népsport fejlődése reményt kelt, hogy helyünket a külföldiekkel szemben is derekasan megálljuk.

Képleírás

Sportnapi felvonulás a Hősök teréről az Andrássy úton. Látványos felvonulása a különböző sportágaknak. Tildy Zoltán palotája erkélyéről nézi a felvonulást. Operaház erkélyén dísztribün, Rákosi Mátyás a dísztribünön. Szabadság téri szovjet emlékmű koszorúzása. Sportbemutató a Millenáris pályán. Ries Sándor és Millók Sándor a tribünön.

1946. szeptember

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 35. szám

Czóbel, Purcel, Sárdi, Gáti, Világ munkája

1. Parasztnapok Budapesten – (Zólyomi Gyula, Purcel Miklós)

Budapest dolgozó népe örömmel várja a Parasztnapokra a fővárosba érkező falusiakat. Az Állatkertben megrendezett „Ipar a mezőgazdaságért” című kiállítást Tildy Zoltán köztársasági elnök nyitja meg. Az üzemek dolgozói hősies erőfeszítéssel termelték ezeket az iparcikkeket. [A falunak szüksége van rá.] Így kovácsolódik össze a munkásság a parasztsággal. A falusiak nagy budapesti üzemeket látogatnak meg. A munkások lelkesen fogadják vidéki dolgozó testvéreiket. A parasztnapok maguk győződnek meg az ipari dolgozók nehéz munkájáról. Színes menet vonul az Andrássy úton a népgyűlésre. Tildy Zoltán palotája erkélyéről üdvözlö az ünnepelőket. A Hősök terén megtartott ünnepség vezérszónoka Nagy Ferenc miniszterelnök. Beszédében hangsúlyozta, hogy a magyar parasztnak nem szabad többé senki uszítására harcolnia a másik nagy dolgozó réteg, a munkásság ellen.

Képleírás

Érkező vonatról leszálló vidékiek. Kiállítás az Állatkertben, Tildy Zoltán és kísérete a kiállításon. Nagy Ferenc, Rajk László a kiállításon. Pavilonok: Lampart edények. Vidékiek a kiállításon. Állatkerti részek, elefánt ketrecben. Vidékiek üzemlátogatáson, gépek bemutatása működésben, vasgyári munkaképek. Vidékek felvonulása a Hősök terére. Tildy Zoltán palotája erkélyéről üdvözlö a felvonulókat. Nagy Ferenc az erkélyen.

Filmhíradók 1945-1949

Hősök tere tribünnel. Vidékiek a népgyűlésen. Nagy Ferenc beszél. Rákosi Mátyás, Veres Péter, Tildy Zoltán a tribünön. Tömegképek vidékiekkel. Kovách amerikai ezredes a tribünön.

2. Gyermekszanatórium a Szabadság-hegyen – (Nagy László)

A Magyar Nemzeti Segély már a felszabadulás óta gyermek tüdőszanatóriumot tart fenn a Szabadsághegyen. A legnagyobb nehézségek ellenére a beteg gyermekek elsőrendű ápolást és ellátást kapnak.

Képleírás

A szanatórium épülete. Rendelő, vizsgálat, mérés, (Röntgen) átvilágítás. Ápolónő a kórteremben kezelés közben. Gyermekek a parkban, étkezés.

3. Nemzeti teniszbajnokság – (Nagy László)

Az idei nemzeti teniszbajnokságon megjelent Szakasits Árpád miniszterelnök helyettest üdvözlik a bajnokság résztvevőit. A versenyzők kiválogatják a labdákat. A férfi egyes döntőjében Asbóth József örökös bajnok, a BBTE versenyzője győzött, Szigeti Ottó, az újpestiek éljátékosa fölött. Tildy Zoltán köztársasági elnök is megjelent a nézők között. A női egyes bajnoki mérkőzésen Körmöczy Zsuzsa szép küzdelemben győzött Peterdi Márta ellen.

Képleírás

Újpesti pálya. Szakasits Árpád, Tildy Zoltán a nézők között. Asbóth József - Szigeti Ottó páros mérkőzése. Körmöczy Zsuzsa - Peterdi Mária mérkőzés.

4. Bona kóstoló – (Purczel Miklós)

Nagy öröme volt a pesti gyermekeknek: ingyen Bona-kóstolót kaptak.

Képleírás

Ostyatölcsérekben osztott csemege a gyermekeknek /Fagylalt szerű/. Bona kóstoló.

5. Troyanoff szabadtéri balettiskolája – (Nagy László)

A krónika ezúttal Troyanoff balettakadémiáját látogatta meg a szabadban.

Képleírás

Balett-növendékek gyakorlatozása a szabadban, táncgyakorlatok.

6. Országos atlétikai verseny – (Nagy László)

Jó eredményeket hozott az idei országos atlétikai verseny. 110 méteres gátfutás, 100 méteres síkfutás. Rohonczy Mária nagyszerű országos rekorddal győzött a gerelyvetésben: 41 méter 97 centiméter.

Képleírás

Gátfutás, síkfutás, diszkoszvetés, gerelyvetés, súlylökés.

1946. szeptember

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNKA 36. szám

1. Szabadság Érdemrend – 30 m (Zólyomi Gyula, Nagy László)

Szabadságérdemrenddel tüntettek ki számos szovjet katonát és tisztet, akik életük kockáztatásával segítettek felszabadítani Magyarországot. Nagy Ferenc miniszterelnök az ünnepséget megnyitó beszédében rámutatott arra, hogy a magyar nép őszinte és tiszta barátságot érez a Szovjetunió iránt és becsületesen fog élni visszaadott szabadságával. Tildy Zoltán köztársasági elnök nyújtotta át az érmeket. A kitüntetettek nevében Szviridov altábornagy mondott köszönetet.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Szabadság téri szovjet emlékmű. Katonai ünnepség a Parlament előtt. Nagy Ferenc miniszterelnök beszél. Tildy Zoltán Szabadság érdemrend kitüntetések ad át, Puskin szovjet követ az ünnepségen. Szviridov altábornagy beszél, szovjet díszszázad elvonulása.

2. Gombás Pál professzor látogatása a Drasche-gyárban – 47 m (Zólyomi Gyula)

A munkások és tudósok egymásra vannak utalva. Termelés nincs tudomány nélkül, tudomány nincs termelés nélkül. A szellemi és fizikai dolgozók barátságát bizonyítja Gombás Pál atomkutató professzor látogatása és előadása a Drasche-gyárban, ahol a munkások elmagyarázzák a tudósnak a gyártás menetét. Az egyetem ostrom okozta sérüléseit a MÁVAG dolgozói 48 ezer ingyenes munkaórával és komoly anyagi áldozattal hozzák rendbe. A munkások ellátogatnak a helyreállított kolloidkémiai intézetbe. Buzágh Aladár professzor, az intézet igazgatója és asszisztense, dr. Szőnyi Jolán örömmel mutatják be munkájukat és kísérleteiket vendégeiknek. A Szépművészeti Múzeum tetejét is ingyen javítják a munkások. Munkások, művészek, tudósok közös erővel építik az új, demokratikus magyar jövőt.

Képleírás

Gombás Pál atomkutató látogatása a Drasche gyárban. Munkaképek, bemutatják a gyárat. Műegyetem helyreállítási munkaképei. Munkások látogatása az egyetemen, laboratóriumi képek. Kísérletek bemutatása a munkásoknak. Buzágh Aladár professzor és asszisztense Szőnyi Jolán dr. kísérleteket végeznek a munkások előtt. Szépművészeti Múzeum tetőjavítása, üveglapok behelyezése a hiányzók helyére.

3. Terménybeszolgáltatás – 31 m (Zólyomi Gyula)

A magyar paraszt nem tagadja meg a beszolgáltatást. Szállítják a terményt a városi közellátás részére. Jó búzáért jó forint jár. Az ipari munkásság gondoskodott, hogy ez az eke szántson már az ősszel. A malmok viszont harácsolnak, amit a Fékoszhoz érkező sok száz levél bizonyít. A becsapott parasztok rossz minőségű és kevés lisztet kapnak.

Képleírás

Terménybeszolgáltatási képek: zsákolás, mázsálás, a beszolgáltatott terményért forinttal fizetnek. Mezőgazdasági gépek üzemben, malomipari munkaképek.

4. Kardvívók a balatoni sporthéten. – 19 m (Nagy László)

A világhírű magyar kardvívók jól szerepeltek a Balatoni Sporthéten. A győztes dr. Erdélyi Jánosnak a siófoki főjegyző felesége, dr. Zákonyiné adja át a serleget.

Képleírás

Vívás. A győztes: dr. Erdélyi János serleget vesz át.

5. MNDSZ akció a tanítás biztosítására – 26 m (Purczel Miklós)

Veszélyben az iskoláztatás. A gyermekek tízezrei nem bírják megfizetni a tankönyveket. Közéleg a tél, sok száz iskolában nincs ablaküveg. A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége hatalmas, országos akciót indított a tanítás biztosításáért. A szűkös viszonyok között élő dolgozók is segítenek. Az akción belül az egyik kommunista körzeti pártszervezet tanszerekkel látja el a legszegényebb gyermekeket.

Képleírás

Iskolás gyermekek felvonulása, iskolánkénti táblákkal a Hősök terére: "Jól felszerelt iskola, tudásnak otthona" felirattal. Rottenbiller utcai iskola táblája. Tanulók tömege a Hősök terén. Iskolák ablakainak üvegezése. MNDSZ akció: utcán sátrak felállítása gyűjtés céljából. Rákosiné és MNDSZ aktívák a gyűjtésnél. Tanszerek osztása szegény gyermekeknek, mezítlábas gyermekek sorban veszik át a tanszereket.

6. Vasutas dolgozók gyűlése– 50 m (Zólyomi Gyula)

Filmhíradók 1945-1949

[A romokból újjáépített közlekedés dolgozó és az ipari munkásság teljes erővel dolgozik a termelés fokozásáért.] Megállapították a vasúti szállítások és a forgalmi szolgálat normáit. A vasúti dolgozók gyűlésükön lelkesen elfogadják az új munkarendszert. A gurítódombon végzett kísérletek a tolatás egyszerűsítését szolgálják. Újrendszerű sarufék csökkenti az ütközést. A termelés fokozásában kiváló eredményt ért el a Ferrotechnika gépgyár. Egy év előtt hatezer munkaóra alatt egy gép készült el, ma öt gépet gyártanak ugyanennyi idő alatt. Az ésszerű munkarendszer bevezetésével az egyéni teljesítmény fokozásával érik el ezt az eredményt. Testvéri szellemben tanítja a tapasztalt, idősebb munkás a fiatalabbat. Az új munkanormákat a Termelési Tanács felülvizsgálja és jóváhagyja. Az üzemi bizottság és az igazgatóság együttesen beszél meg hetenként a tennivalókat. A termelés növekedésével csökkent az ár, emelkedett a munkáskereset. A magasabb teljesítmény a jól dolgozó munkás számára is meghozza jól megérdemelt gyümölcsét.

Képleírás

Budapest-Ferencváros pályaudvar, munkaképek: tolatás, fekbér rendszabályozás. Munkaképek a Ferrotechnika gépgyárban /gépmunka, esztergályozás/. Üzemi Bizottsági és igazgatósági ülés. Termelési grafikon. Bérkifizetés

7. Műugrást tanulnak a gyerekek – 53 m (Nagy László)

Korán kezdje, aki mester akar lenni! Műugrást tanulnak a gyerekek. Példaképeik az igazi bajnokok. Hidvégi László mesteri ugrása. A műugrás női bajnoka Zságot Irén. Így ugranak ők: a mérnök úr..., a szende kisasszony. Részeg ember ne menjen a vízhez! Ennek az öngyilkosnak csak a kötél hiányzik. Nagy Károly tréner megmutatja, hogy szépen is tud ugrani.

Képleírás

Úszómedence trambulinja, műugrás, oktatás gyermekek számára. Hidvégi mester ugrása. Zságot Irén műugróbajnok ugrása. Mókás mutatványok, műugrások az uszoda nézői előtt. Nagy Károly tréner tréfás ugrásai.

8. Az MKP III. kongresszusa

Csak zene: Internacionálé

Képleírás

Lózungok: Munkát minden dolgozónak!

Virágzó mezőgazdaságot!

Jómódú parasztságot!

Nem a tőkéseknek, a népnek építjük az országot!

1946. október

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 37. szám

1. Október 6. emlékűnnep – 15 m (Zólyomi Gyula)

A német önkény ellen folytatott harcban vértanúhalált halt aradi tizenhárom emlékűnnepén megkoszorúzzák a Batthyány-örökmécsest. Bartha Albert honvédelmi miniszter és Görgényi Dániel, a Partizánszövetség alelnöke mondanak emlékbeszédet.

Képleírás

Ünnepség a Batthyány örökmécsestnél. Bartha Albert honvédelmi miniszter, Görgényi Dániel, a Partizánszövetség alelnöke beszélnek. Katonák tisztelgése, koszorúzás, katonazenekar.

2. 100 éves a balatoni gőzhajózás – 20 m (Zólyomi Gyula)

Filmhíradók 1945-1949

Száz esztendő a balatoni gőzhajózás. A balatonfüredi ünnepség keretében felavatták a Széchenyi motoros vontatóhajót. Siófokon Tildy Zoltán köztársasági elnök jelenlétében leplezték le a száz éves balatoni hajózás emléktábláját.

Képleírás

Balatonfüred, ünnepség a Balaton parton, táncolók a mólón. Széchenyi motoros vontató avatása. Siófok: emléktábla leleplezés "100 éves a balatoni hajózás". Tildy Zoltán az emléktábla leleplezésénél.

3. A Magyar Kommunista Párt III. kongresszusának megnyitása – 19 m (Zólyomi Gyula, Purczel Miklós)

Hatalmas harcos tömegek vonultak fel a Hősök terére, a Magyar Kommunista Párt harmadik kongresszusának megnyitására. A külföldi kommunista pártok kiküldöttei is megjelentek Nagy-Budapest dolgozó népe előtt. Rákosi Mátyás irányt mutató beszédet mondott, amelyben kemény, elszánt harcot követelt a népi demokrácia megvalósításáért. A Magyar Kommunista Párt az Országházban a nép küldötteivel tárgyalta meg a nemzet ügyeit. A késéssel érkezett Cachint, a Francia Kommunista Párt híres harcosát meleg szeretettel üdvözlük a munkáspártok vezérei.

Képleírás

A nagygyűlés tribünjen: Rákosi Mátyás, Szakasits Árpád, Farkas Mihály, Nagy Imre, Bán Antal. Rákosi Mátyás beszél. Parlament épülete, ülésterme kongresszusi küldöttekkel. Cachin, a Francia Kommunista Párt küldöttének fogadása, Rákosi és a többiek köszöntik.

4. Győrffy Kollégium – 32 m (Zólyomi Gyula)

Ács Pál, 18 éves érettségizett leánya szorgalmasan végzi napi munkáját. Nem fejlődhetett volna tovább, ha nem ad rá lehetőséget a budapesti Győrffy Kollégium. Ács Ilona orvos lesz. Munkások és parasztok gyermekei találnak tanulási lehetőséget a népi kollégiumokban.

Képleírás

Ács Ilona vidéki leány házkörűli munkája: tejet fej, takarít, majd útnak indul, szekéren ül. Anyja felpakolja. Ács Ilona Budapesten, Apponyi téren villamosról leszáll és halad a Győrffy kollégium felé. Győrffy kollégium bejárata, Ács Ilona belép az épületbe. Orvosegyetem tanterme, fiatalok boncolást figyelnek.

5. Szüret – 30 m (Zólyomi Gyula)

Ősz van. Megelevenednek a szőlőtermelő hegyoldalak. Most érik be a magyar föld leghíresebb gyümölcse. A szüretelőket meglátogatja Tildy Zoltán köztársasági elnök és kísérete. Évszázados népi hagyomány a szüreti mulatság.

Képleírás

Szőlőtermő vidék. Szüretelés, fürtök kosárba, majd puttonyba rakása. Tildy Zoltán, felesége és kísérete szüreti mulatságon Szüreti mulatság, üveges tánc, táncoló párok, cigányzenekar.

6. Hajdúhadházi gyermekotthon – 33 m (Purczel Miklós)

Hajdúhadházián teremtett otthon hadiárva és elhagyott gyermekek részére a Népjóléti Minisztérium. Az önkormányzatban élő gyerekek minden reggel jókedvűen indulnak munkára. Különböző szakmákat tanulnak. Kerti munkát végeznek 2300 holdas saját birtokukon. Dolgoznak az asztalosműhelyben. Varrni tanulnak. Szellemi és testi fejlődésükről is gondoskodnak. Az újszerű nevelési módszerrel működő gyermekvárost meglátogatta Molnár Erik népjóléti miniszter. Munkával, pihenéssel, tanulással, játékkal töltik napjaikat az első magyar gyermekváros lakói.

Képleírás

Élet a gyermekotthonban, foglalkoztatás, kerti munka, asztalos munka, varroda. Orvosi vizsgálat. Molnár Erik látogatása az otthonban.

7. Osztrák-Magyar futballmérkőzés – 27 m (Zólyomi Gyula)

A szakadó eső ellenére tízezrek nézték végig az osztrák-magyar labdarúgó mérkőzést. A magyar csapat hatalmas iramú küzdelemben 2:0 arányban győzelmet aratott.)

Képleírás

Mezőnyjáték zsúfolt tribünök előtt. Rákosi Mátyás a tribünön /2:0 a magyarok javára/.

1946. október

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNKA 38. szám

1. MADISZ II. kongresszusa – 25 m (Purczel Miklós)

A márciusi ifjúság szellemének örököse, a MADISZ, második kongresszusára vonul a Múzeumkertbe. Az ország különböző vidékeinek szín pompás küldöttségei tarkítják a menetet. Non György, a MADISZ főtitkára, az ifjúság feladatairól beszél. A küldöttek kegyelettel adóznak Petőfi szellemének.

Képleírás

A Nemzeti Múzeum épülete. Népviselőes fiatalok a menetben. Non György beszél.

2. Amerikai árukölcsön – 30 m (Purczel Miklós)

A 15 millió dolláros amerikai árukölcsön eredményeképpen megérkeztek a az első vagonok. Böhm Vilmos, stockholmi követ megtekinti a csepeli raktárt. A Magyar Külforgalmi részvénytársaság, amely az áruk szétosztását bonyolítja le, bemutatótermet létesített. Megnyitásáról a rádió helyszíni közvetítést ad a sajtó és a gazdasági tárcák képviselőinek jelenlétében.

Képleírás

Amerikai áruk rakodása a csepeli tárházakba. Bemutatóterem, minták az érkezett árukból. Bemutatóterem látogatókkal, újságírókkal.

3. Tervszerű erdőgazdálkodás – 30 m (Zólyomi Gyula)

Közeleg a tél. A sok egyéb gond mellett mindjobban előtérbe kerülnek a tüzelőgondok. A helyes fakitermelés biztosítja a tüzelőt. A háború okozta tüzelőanyag-hiány miatt az elmúlt évben a lakosság önkényes, rendszertelen fairtása sok erdőt tarolt le. A tervszerű erdőgazdálkodás facsometék nevelésével és ültetésével hozza helyre a pusztítást.

Képleírás

Munkaképek, csometék ültetése.

4. Karikatúra kiállítás – 38 m (Purczel Miklós)

Nagy sikert aratott a karikatúra-kiállítás. Nevetni mindenki szeret. A látogatók saját magukat is lerajzoltathatják. Hont Ferenc ismert arcéle szinte vonzza a karikaturistákat. – 38 m (Purczel Miklós)

Képleírás

A kiállítás termei látogatókkal. Karikatúrák, rajzok. Hont Ferenc a kiállításon, és a róla készült karikatúra.

1946. október

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNKA 39. szám

1. Tüdőszanatórium Baktalórántházán – (Purczel Miklós)

Az MKP kongresszusi versenyén Szabolcs megye győzött. Többek között munkásszanatóriumot létesített Baktalórántházán. Az egykori grófi kastélyban ezentúl a tüdőbeteg dolgozók egészségét állítják helyre.

Filmhíradók 1945-1949

Molnár Erik népjóléti miniszter meglátogatja a szanatóriumot. Minden kormánytámogatás nélkül, huszonötezer ingyenes munkaórával készült el a magyar demokrácia legújabb eredménye.

Képleírás

Munkásszanatórium parkja, Molnár Erik látogatása a szanatóriumban. Molnár Erik beszél. A szanatórium épülete.

2. Csontváry Tivadar műveiből rendezett kiállítást a második kerületi Kommunista Párt – 26 m (Purczel Miklós)

A század elejének egyik legkimagaslóbb és legegényibb festőművésze Csontváry Tivadar. Műveiből, nagy gonddal összegyűjtött kiállítást rendezett a második kerületi Kommunista Párt. Szegi Pál műkritikus ismerteti Csontváry művészetét, a kiállítást megtekintő nagyszámú közönség előtt. A festőművész kibontakozását és hatását erősen gátolta az akkori akadémikus festészet. Ez a kiállítás, ha elkésetten is, de hangos dokumentáció a halott festő örökérvényű művészete mellett.

Képleírás

Csontváry képei a tárlaton, tárlatlátogatók vezetővel.

3. A Magyar- Francia Kereskedelmi Kamara díszülése

A francia kereskedelmi attasé, Jacques Diemer előadást tart a magyar-francia kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeiről. A Magyar – Francia Kereskedelmi Kamara díszülésén megjelent Henry Gauquié francia meghatalmazott miniszter is és számos magyar kitűnő kereskedelmi szakember, akik közül többen részt vettek az előadást követő vitában. – (Purczel Miklós)

Képleírás

4. Repülőjárat Debrecenbe – (Zólyomi Gyula)

A közlekedés újjáépítése során új elemet hódított meg a demokrácia teremtő eleme: a levegőt. A budaörsi repülőtérről ünnepélyes külsőségek között indítja el az első gépet a Magyar-Szovjet Polgári Légiforgalmi Részvénytársaság. A Debrecenbe menő repülőgép rossz látási viszonyok között tette meg azt az utat. A repülőtéren örömmel fogadják a leszálló gépet, és a város vezetői hálájuknak adnak kifejezést, hogy rendszeres repülőgépjárat kapcsolja most már össze a vidéket a fővárossal.

Képleírás

5. Cserfalvy Eliz hegedűművésznő első díja – (Purczel Miklós)

A fiatal magyar hegedűművésznő, Cserfalvy Eliz, Zathureczky Ede kitűnő tanítványa, nyerte az első díjat a genfi nemzetközi hegedűversenyen.

Képleírás

Cserfalvy Eliz hegedűművésznő előadása és a kísérő zongorista.

6. Szociáldemokrata honvédnapi Szegeden – (Zólyomi Gyula)

A Magyar Szociáldemokrata Párt impozáns keretek között tartotta meg Szegeden a Honvédnapi. Az ünnepre leutazott Szakasits Árpád miniszterelnök helyettes, és az egybesereglett sok ezernyi hallgatóság előtt nagy beszédet mondott. Beszédében hangsúlyozta, hogy a honvédség legyen a magyar népé, legyen őrzője, egyre fejlődő rendőrségünkkel együtt, belbékének, példamutatója a nemzeti fegyelemnek és előharcosa a békének.

A Honvédnapi alkalmából változatos sportmutatványokkal szórakoztatták az egybegyűlteket.

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

Szakasits Árpád érkezése. Szakasits Árpád beszél. Tömegkép. Sportbemutatók a honvédenapon, zsúfolt tribünök előtt. Bán Antal a tribünön.

7. A Nagy Péter c. film díszelőadása a Royal Apolló Filmszínházban

Nagy Péter"-t, az orosz filmgyártás remekművét díszbemutató keretében tűzte műsorára a Royal Apolló Filmszínház. A díszelőadason megjelent a magyar művészvilág és közélet számos vezetője, élükön Tildy Zoltán köztársasági elnökkel.

Képleírás

A film plakátja a Royal Apolló homlokzatán, majd az érkező vendégek láthatóak. A vendégek közt ott volt Gyöngyössy János, Tildy Zoltán és felesége. A Royal Apolló villogó neonja.

1946. október

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 40. szám

1. Svájci gépek a MÁVAG-ban –32 m (Purczel Miklós)

A Svájcban vásárolt gépek megérkeztek a MÁVAG budapesti telepére, ahol azokat rövidesen üzembe helyezik. Bán Antal iparügyi miniszter a gépek megtekintésére látogatást tesz a MÁVAG-nál. Borbély Kálmán vezérigazgató üdvözlöi a minisztert. Bán miniszter válaszában méltatta a szerszámgépek munkába állításának jelentőségét az ország újjáépítésének szempontjából.

Képleírás

"Originál Haag Zürich" táblával ellátott gépszállítmány érkezik a Mávagba. Bán Antal iparügyi miniszter látogatása a Mávagban. Borbély Kálmán vezérigazgató fogadja. Bán Antal beszél.

2. Gyermekhalandóság – 33 m (Purczel Miklós)

Megdöböntő a fővárosi perifériák egészségügyi állapota. Száz élve született csecsemő közül a halálozási arányszám a belvárosban és villanegyedekben egytől három százalékig terjed, ugyanakkor a munkáskerületekben százból 23 pusztul el. Ennek az oka elsősorban az elképesztő lakásviszonyokban rejlik. Az egyik ablaktalan, kétágyas szobában három felnőtt és 11 gyermek van összezsúfolva. A tüdővésztesztes apa együtt fekszik mumpszos kicsinyével. Egy gyári napközi otthon orvosa vizsgálatnak vetette alá a felveendő gyermekeket, és megállapította, hogy 14 gyermek közül tizenegy átment a gümös fertőzésen. Sok gyermekkorházunkat sikerült a romokból felépíteni, azonban a felszerelés, ágyak, ágyneműk beszerzését a társadalom tegye lehetővé. Segítsenek, mert veszélyben a jövő magyar nemzedék egészsége.

Képleírás

Mária Valéria telep. Nyomorlakások kívül és belül. Grafikon a gyermekhalandóság arányáról a belvárosban és a munkáskerületekben. Nyomorképek. Napközi otthon, orvosi vizsgálat.

3. Az ENSZ élelmezési konferenciája – 28 m

Koppenhágában tartották meg az Egyesült Nemzetek élelmezési konferenciáját. Korányi Jenő magyar kiküldött beszéde után egyhangú határozattal fogadta el az ezernyi delegátus Magyarország felvételét. A dán parlament gyönyörű zászlódszben ünnepli a konferencián résztvevő államokat, köztük immár Magyarországot is.

Képleírás

Koppenhágai városképek. ENSZ élelmezési konferenciája. Korányi Jenő magyar küldött beszél. Küldöttségek a konferencián. Dán parlament homlokzata, a nemzetek zászlóival.

4. Takarékosági hét – 26 m (Purczel Miklós)

Filmhíradók 1945-1949

Tildy Zoltán köztársasági elnök is részt vesz a Takarékosági Hét ünnepélyes megnyitására. Rácz Jenő pénzügyminiszter megnyitja a Takarékosági Hetet. Tildy Zoltán előadásában hangsúlyozza a takarékosági mozgalom fontosságát és kijelenti, hogy ezen a téren sok lemondás és céltudatos tevékenység vár ránk, de ezzel tartozunk a stabil forintnak, a nemzetnek és önmagunknak. Bíró József, a Postatakarékpénztár vezérigazgatója ismerteti, milyen intézkedésekkel jutalmazza a Postatakarékpénztár a közönséget. A takarékosági mozgalom hatásos és nagyszerű fegyver a forint stabilizálásáért vívott küzdelemben.

Képleírás

Tildy Zoltán a takarékosági hét megnyitására. Rácz Jenő pénzügyminiszter beszél. Bíró József takarékpénztári igazgató beszél.

5. Motorverseny a Városligetben – 28 m (Zólyomi Gyula)

A Városligetben a munkás motorkerékpár versenyen, minden kategóriában nagy tömegek indultak. Az utolsó pillanatban érkezett a nehezen várt osztrák bajnok, Fassel. A verseny legkiemelkedőbb száma az 500 köbcentiméteres motorverseny, melyben az osztrák bajnok nagy fölényrel győzött.

Képleírás

Versenyképek a Városligetben, Fassel osztrák versenyző nyeri az 500 köbcentiméteres motorversenyt.

1946. November

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNKA 41. szám

1. Szerb Antal temetése – 23 m (Purczel Miklós)

Hagyományos kegyelettel zárandokol a főváros közönsége a temetőbe, hogy a szeretet virágait elvigye elköltözött kedvesei sírjához, és meggyújtsa az emlékezés mécsesét. Szerb Antalt, a nyilas uralom tragikus áldozatát, a kiváló író és esztétát temetik el végleges nyugalóhelyére. A temetési szertartást Sík Sándor végezte. A sírra koszorút helyez a kormány és az elhunyt író sok híve, barátja és tisztelője.

Képleírás

Kerepesi úti temető, sírok virágokkal, gyertyákkal. Szerb Antal temetése: gyászoló közönség, egyházi szertartás, gyászolók a sír körül. Sírkerezt: Szerb Antal, meghalt 1945. 1. 27.-én, élt 44 évet.

2. Épül a déli összekötő vasúti híd – 46 m (Zólyomi Gyula)

A felszabadulás után épült ideiglenes vasúti híd rövidesen befejezi szerepét. Tavasz óta folyik lázas ütemben az új híd, déli összekötő vasúti híd építése. A felfokozott tempójú munka országos érdek, hiszen az épülő vasúti híd fogja összekötni Nyugat- és Kelet-Magyarországot. A kis vasszabványokból álló részeket nem hegesztéssel, hanem csavarokkal illesztik össze. Rákosi Mátyás és Gerő Ernő jelenlétében tartják meg a híd teherpróbáját. Az ünnepélyes felavatásra megérkezik Tildy Zoltán köztársasági elnök, Nagy Ferenc miniszterelnök kíséretében. Az ünnepség első szónoka Ferenc Gyula munkás, aki a híd valamennyi dolgozója nevében fogadalmat tesz arra, hogy tovább folytatják építőmunkájukat mindaddig, amíg az ország minden lerombolt hídja újjá nem épül. Gerő közlekedésügyi miniszter beszédében rámutat arra, hogy ez a híd nem csak hazai, de európai vonatkozásban is nagyfontosságú, mert ez köti össze a Balkán-félsziget országait Nyugat-Európával.

Képleírás

Építési munkaképek: csavarozás, sínek összeillesztése. Rákosi Mátyás és Gerő Ernő a híd teherpróbájánál. Tildy Zoltán és Nagy Ferenc a híd avatásánál. Ferenc Gyula hídépítő munkás beszél. Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter beszél.

3. Az 1918-as őszi forradalom évfordulója – 26 m (Purczel Miklós)

Filmhíradók 1945-1949

Az 1918-as őszi forradalom évfordulóját ünnepli az a hatalmas tömeg, amely a Szociáldemokrata Párt kezdeményezésére felvonul a Parlament elé. Jusztusz Pál nyitja meg a gyűlést, ahol felszólalnak Várnai Zseni költő, Buchinger Manó nemzetgyűlési képviselő, Károlyi Mihályné, a 18-as köztársasági elnök felesége, Bán Antal iparügyi miniszter, Halász Alfréd, a szakszervezetek képviselője. Mindannyian lelkes szavakkal méltatták a mai demokratikus Magyarország győzelmének örökre emlékezetes dicső előfutárát, az októberi forradalmat.

Képleírás

Felvonuló tömeg a Parlament előtt. Jusztusz Pál, Várnai Zseni, Buchinger Manó, Károlyi Mihályné, Bán Antal, Halász Alfréd beszél. Tömegképek a Parlament előtt.

4. Fővárosi iskolák ablakainak beüvegezése – 38 m (Zólyomi Gyula)

Több mint négyezer négyzetméter üveggel, megkezdik a fővárosi iskolák ablakainak beüvegezését. Ez az eredménye a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége iskolagyűjtési akciójának. Az iskolás fiúk boldog igyekezettel távolítják el az ablakokról a rosszlelkű üvegpótló papirosokat, hogy helyükre a tél küszöbén üvegtáblák kerüljenek. Most már a tanulás is jobb kedvvel indul meg. Hála és elismerés jár a Nőszövetség vezetőinek.

Képleírás

Iskolák ablakainak üvegezési munkálatai, papírok eltávolítása. Világos tantermek, üvegezett ablakkal. Ries István köszönetet mond az MNDSZ vezetőknek tevékenységükért.

5. Ökölvívó csapatbajnokság – 25 m (Purczel Miklós)

Az ökölvívó csapatbajnokság előmérkőzéseit megkezdik a Sportcsarnokban. Fordulatos és izgalmas menetekben küzdenek a csapatok az elsőségért. Nagyszámú közönség figyel és izgulja végig kedvenceinek ökölvívó-szereplését.

Képleírás

Nézőközönség a ring körül, mérkőzésképek.

1946. november

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 42. szám

1. USA autószállítmány – 23 m (Zólyomi Gyula)

Megérkezett az Egyesült Államoktól a 15 millió dolláros hitel keretében vásárolt gépjárművek első szállítmánya. A legkülönbözőbb típusú kocsikat kivagonírozzák, és rendeltetési helyükre irányítják. Újságírók jelenlétében tartják meg az egyes kocsik üzemképességének vizsgáját, hogy azután átadhassák azokat a forgalomnak.

Képleírás

Különböző gépkocsik, jeepek, teherautók. Átvétel, bizottság és újságírók jelenlétében.

2. Református nagygyűlés a Sportcsarnokban – 27 m (Purczel Miklós)

A Sportcsarnokban tartották meg az idei református nagygyűlést. Tildy Zoltán köztársasági elnök és hitvese megjelennek a nagygyűlésen. Bereczky Albert lelkipásztor, nemzetgyűlési képviselő tartja az ünnepi beszédet. Beszédében megemlékezik az 1944 szegényletes őszeről, és rámutat arra, hogy nincs jövő, amíg ezt a múltat gyökeresen meg nem ítéljük. És nincs jövő anélkül, hogy a jelenben adott új életlehetőséget alázatosan és engedelmesen elfogadjuk. Békeffy Benő felolvassa a nagygyűlés deklarációját, melyben a református egyház hitvallást tesz a demokrácia mellett.

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

Sportcsarnok, református nagygyűlés kepei. Tildy Zoltán és felesége a gyűlésen. Bereczky Albert és Békeffy Ernő beszél.

3. Rákosi Mátyás a MÁVAG-ban – 20 m (Purczel Miklós)

A MÁVAG gyártelepét meglátogatja Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes. Borbély Kálmán, a gyár vezérigazgatója fogadja. Rákosi élénken érdeklődik a gyár dolgozóinál, munkájuk és életviszonyuk felől. A hatalmas műhelyekben izzó lelkesedéssel dolgoznak az újjászülető ország pompás gépein, mozdonyain.

Képleírás

Mávag gyárépület, Rákosi Mátyás érkezik, Borbély Kálmán vezérigazgató fogadja. Rákosi látogatása a műhelyekben, beszélget munkásokkal.

4. A Kőbányai Serfőző napközi otthona – 35 m (Purczel Miklós)

A Kőbányai Serfőző üzemi bizottsága és orvosa közös munkával és áldozatkészséggel korszerű napközi otthont hozott létre a gyári dolgozók gyermekei számára. Reggelenként, a munka megkezdése előtt hozzák be a gyermekeket, akiket gondos orvosi vizsgálatnak vetnek alá. Tisztaság, fél egészség. Gyönyörű terem, telve a legszebb játékokkal, a gyerekek kedvenc tartózkodási helye, ahol gondtalanul élhetik ki játékos kedvüket. Tildy Zoltánné, a köztársasági elnök felesége meglátogatja a napközi otthont, és szerető figyelemmel kíséri a gyermekek játékos életét. Minden nap más-más gyerek a napos felszolgáló. Ízletes falatokkal kínálja kis társait. Ebéd után édes a pihenés a kis ágyakban. Aztán a szabadban nagy hancúrozás következik, amelyet az otthon óvónője a legmodernebb pedagógiai szellemben vezet. Legyen ez a napsugaras gyermekotthon irányt adó és buzdító példa, hasonló intézmények létrehozására.

Képleírás

A Kőbányai Polgári Serfőző és Szent István Tápszerművek részvénytársaság épületének homlokzata. A gyár napközi otthona, parkja. Gyermekek orvosi vizsgálata. A napközi otthon szobái sok játékkal, játszó gyermekek. Tildy Zoltánné látogatása a napközi otthonban. A gyermekek foglalkoztatása, napos tevékenysége, ebéd utáni pihenés, játék az udvaron.

5. Sportrepülés napja – 37 m (Zólyomi Gyula)

A „Barátság” Sportegyesület vitorlázó repülői a felszabadulás óta először tartják meg a sportrepülés napját. A gépek összeállítása nem vesz sok időt igénybe. Rövidesen vontató-gumikötélre akasztják. Egy hatalmas rántás és már levegőbe is emelkedik a kecses formájú gép. A kedvezőtlen szélviszonyok miatt csak rövid ideig maradhatnak a levegőben. De a lelkes sportrepülők fáradhatatlanul új starthoz állanak, hogy minél többször kivegyék részüket a motornélküli repülés izgalmaiból és élvezetéből.

Képleírás

Barátság Sportegyesület sportrepülés napja. Gépek összeállítása, vontató gumira akasztás, emelkedés. Vöcsök vitorlázó női vezetővel, nézőközönség figyeli a vitorlázókat.

1946. november

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 43. szám

1. Magyar árucserre-forgalmi egyezmény európai országokkal – 11 m (Purczel Miklós)

Hosszabb külföldi úttjáról visszatért Rónai Sándor kereskedelemügyi miniszter, akinek sikerült árucserreforgalmi egyezményt kötnie Magyarország és Franciaország, valamint Svédország, Románia, Dánia, Norvégia, Svájc és Olaszország között. Barátai és hívei lelkes fogadtatásban részesítik a hazatérő minisztert.

Képleírás

Rónai Sándor kereskedelmi miniszter külföldi útjáról érkezik. Vonatról száll le. Szocdem. R. gárdisták fogadják.

2. Konzervgyártás – 34 m (Zólyomi Gyula)

Gyümölcs- és főzeléktermésünk hatalmas készlete kerül ősszel a konzervgyárakba, hogy az egyhangú téli étkezéseket változatosabbá tegye. A nagy keverő- és pároló kondérok után a megfőtt gyümölcs édesítését cukorszívó gépek végzik. A kész gyümölcs, vagy lekvár a gyártás hosszú és titokzatos útja után végre belekerül abba a csomagolási formába, amelyben az ország lakossága a magyar konzervet oly előnyösen ismeri és várja.

Képleírás

Konzervgyári munkaképek: feldolgozás, főzés, ládázás, raktározás.

3. Az Algyői híd avatása

Impozáns tömeg gyűlt egybe az algyői híd ünnepélyes megnyitására. Nagyjelentőségű ez a híd, mert ez az első vasúti és közúti első állandó hidunk, amely a nagy magyar Alföldet a Tiszántúllal összeköti. A híd dolgozói nevében Nagy Sándor emlékezett meg a hősi hídépítő munkáról. Az ünnepi beszédet Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter mondja. Díszes keretek között nyitja meg az új hidat. A miniszter megkoszorúzza a hídmunkálatok hősi áldozatainak emlékművét. A híd megnyílt, és ünnepélyesen gördül végig rajta az első vasúti szerelvény.

Képleírás

Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter beszél. Emlékmű koszorúzás a híd közelében. Az első szerelvény áthalad a hídon.

4. Késnek az őszi szántó-vető munkák – 34 m (Zólyomi Gyula)

A rossz időjárás, a vetőmag és az igavonó állatok hiánya miatt csak elkésve foghatott az ország földművelő népe az őszi szántó-vető munkához. Az új gazdák minden tőlük telhetőt megtesznek, hogy az ország földjének egy talpalatnyi helye se maradjon bevetetlenül. Az őszi áldott esőtől megpuhult földet felhasítja az eke. A nagygazdáknál a traktor alaposan megkönnyíti a dolgot. Négyes eke hasítja a kövér barázdákat. A feltárult földet boronák egyengetik simára. A vetőgépre ömlik a jövő termést jelentő mag. Az új gazdák nem tudják a traktor kölcsönárát megfizetni, és még ma is kézzel kénytelenek vetni. A kenyérmagvak a földbe kerültek, hogy rövid téli álom után kisarjadjon, és kalászba szökkenjen az ország életető ereje, a mindennapi kenyérünk izzadsággal szentelt ígérete.

Képleírás

Munkaképek: Szántás lovakkal, ekevas traktorral, borona lóvontatással, vetőgép feltöltése, vetőgép működésben, kézi vetés.

5. Szabó Iván szobrász- és Kurucz Dezső festőművész kiállítása – 21 m (Zólyomi Gyula)

Nagy érdeklődés kíséri a kép- és kisplasztikai kiállítást, mely Szabó Iván szobrászművész és a parasztszármazású Kurucz Dezső festőművész alkotásait tárja a közönség elé. A kiállítást felkereső munkás látogatókat Pogány Ödön Gábor művészettörténész vezeti. Kurucz Dezső őstehetségtől duzzadó zsáner- és tájképei, biztató ígéretei a tehetséges művésznek. Élénk figyelmet kelt Szabó Iván monumentálisan ható szobrászata és több érdekes reliefje.

Képleírás

Kép- és kisplasztikai kiállítás. Pogány Ödön Gábor művészettörténész, mint tárlatvezető. Szabó Iván szobrászművész, és Kurucz Dezső festőművész alkotásai.

6. MADISZ jubileumi staféta – 25 m (Zólyomi Gyula, Purczel Miklós)

Filmhíradók 1945-1949

A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség egyéves fennállásának alkalmából stafétát rendezett a Magyar Ifjúság Országos Tanácsa. A hideg, nyirkos őszi nap kedvezőtlenül hat az érdekes mérkőzésre, de a lelkes résztvevők így is nagyszerű lendülettel futják le a stafétát. Négyyszer futják végig az Andrássy utat, százméterenkénti váltással. A határvadászok csapata fut be elsőnek. A következő a Szent István kereskedelmi iskola csapata. A harmadik helyre a csepeli MADISZ kerül. Non György, a MADISZ főtitkára üdvözli a staféta résztvevőit. Az első díj a MADISZ ezüst serlege. Az értékes díjakat Frankó Mihály, a Nemzeti Sportbizottság elnöke osztja ki.)

Képleírás

MADISZ stafétafutók az Andrássy úton. Non György beszél. Díjkiosztás

1946. november

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNKA 44. szám

1. Az első nyersgumi szállítmány – 24 m (Purczel Miklós)

A Ruggyantagyárba megérkezik az első nyersgumi-szállítmány, a magyar gumiipar számára. Ebből az alkalomból a gyárat meglátogatják Bán Antal iparügyi- és Gerő Ernő közlekedésügyi miniszterek, akik beható érdeklődéssel szemlélik meg a kerékpárgumit készítő üzem működését. A külföldi szállítási kötelezettségeink lebonyolítása után remélhető, hogy a gyár rövidesen fedezni fogja a magyar autó- és kerékpárgumi szükségletet is.

Képleírás

A Ruggyanta Árugyár bejárata. Cordatic feliratú teherautó hozza a szállítmányt. Rakodás. Bán Antal iparügyi miniszter és Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter látogatása a gyárban, a munkafolyamatokat szemlélik. Kerékpárgumi gyártása.

2. Harc az árdrágítók ellen – 38 m (Purczel Miklós)

Kirakataink telve szebbnél szebb árukkal. Kellene már egy új cipő. Szép, de jó lesz egy egyszerűbb is. Sajnos, erre se telik. A kiskereskedő nem tehet erről. Az áru, amíg eljut hozzá a közvetítőkön keresztül, a láncolás és árdrágítás folytán megfizethetlenné válik. Így van ez minden közsükségleti cikknél. A dolgozók kenyere, ruhája és cipője függ attól, hogy megvédjük a láncolókat és árdrágítókat ellen a forintot.

Képleírás

Kirakatok árukkal, megfizethetetlen árakkal. Láncolás, zugkereskedelem illusztrálása, egymás közt összebújva üzletek bonyolítása.

3. Magyarok menekülése Csehszlovákiából – 50 m (Illés György)

Az éj leple alatt szünet nélkül úzi át a Dunán a csehszlovák határterületen lakó magyarokat a deportálástól való félelem. De még a nappali átkelés minden veszélyét is inkább vállalják, sem hogy szeretteiktől elszakítva vitessék magukat a kényszermunka kegyetlen útjára. A legszükségesebb kis holmijukkal érkeznek Magyarországra menekülő nők, férfiak, öregek, gyermekek. Elbeszéléseiket a helyszínrre érkezett külföldi laptudósítók hallgatják és jegyzik, hogy újságjaiknak hiteles adatok alapján számolhassanak be a csehszlovák eljárás embertelenségéről. A sorsüldözötteket a határmenti községek magyar lakossága és hatóságai részesítik ellátásban. Minden magyar kapuja tárva van szerencsétlen testvéreink előtt.

Képleírás

Éjszaka csónakon átkelő családok batyukkal. Dunacsány községtábla, menekülő csoportok. Menekültek ellátása élelmiszerral. Újságírók a menekültek között. Menekültek elhelyezése a lakosságnál.

4. Ötvösművész növendékek – 25 m (Nagy László)

Filmhíradók 1945-1949

A fiatal ötvösművész nemzedék lázas buzgalommal készül tanáraik vezetése alatt, jövő hivatásuk gyakorlására.

Képleírás

Fém kalapálás, fiatalok oktatása, ötvös munkák.

5. Hármás ikrek – 15 m (Zólyomi Gyula)

A 26 éves Hölzler Imréné, egy 20 hónapos kislány boldog anyja, három egészséges fiúgyermeket hozott világra. Az elsőszülött Gábor Fiorello két és fél kiló, a második Zoltán két kiló, 25 deka, a harmadik Dezső 1 kiló, 30 deka. Sajnos, a kórházból hazatérő, erősen megnövekedett családot csak egyszobás, albérleti lakás várja.

Képleírás

Charité kórház szülészeti kórterme. Hölzler Imréné szülőanya és hármás ikrei.

1946. december

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 45. szám

1. Az MNDSZ karácsonyi akciója – 32 m (Purczel Miklós)

Mit adhat gyermekének karácsonyra a nyomorral küzdő, szegény szülő? Talán semmit. Ezen akar enyhíteni a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége, amikor sorra felkeresi a legszegényebb negyedek lakóit, hogy a helyszínen kitudakolja, ki van legjobban rászorulva a karácsonyi ajándéokra. A szövetségbe tömörült asszonyok, délutánjaikat azzal töltik, hogy szabnak-varrnak ruhát, fehérneműt, gyermekjátékot készítenek. Lázas tevékenységükkel el akarják érni, hogy az ország százezer gyermekének arcára a boldogság mosolyát csalják, a részükre kiosztandó ajándékokkal.

Képleírás

Mária Valéria telepi nyomorlakások kívül és belül. Sikátorok rongyos gyermekekkel. Nyomorképek, MNDSZ plakát. MNDSZ aktívák látogatása a szegénytelepen. MNDSZ asszonyok asztal körül ülve szorgoskodnak, horgolnak, kötnek, varrnak, játékot készítenek.

2. Díszszólvó átadás a MÁV Dunakeszi főműhelyében

Rákosi miniszterelnök helyettes, Gerő közlekedésügyi miniszter kíséretében megérkezik a MÁV dunakeszi főműhelyébe. Ez a műhely ért el legjobb eredményt a Magyar Kommunista Párt III. Kongresszusának versenyében, üzemi, kulturális és szervezési munkájával. A párt központi vezetőségének ajándékát, a díszszólvót átadják az ünneplő munkásságnak. – 22 m (Zólyomi Gyula)

Képleírás

A műhely bejárata, Rákosi Mátyás és Gerő Ernő érkeznek, ünnepélyes fogadtatásuk. A munkások sorfala között haladnak a gyár udvarán, közben Rákosi Mátyás beszél az egyik gyermekhez.

3. Ludas Matyi című lap rejtvénye – 50 m (Purczel Miklós, Zólyomi Gyula)

A Ludas Matyi elrejtett a sorok közé egy libát. A boldog megtalálók között jutalmul száz libát oszt ki a Ludas Matyi szerkesztősége a MAFIRT gyártelepén. A megjelenteket a Ludas Matyi munkatársa, az ismert humorista, Darvas Szilárd üdvözlí.

„Szeretettel köszöntöm rejtvénypályázatunk Pestkörnyéki nyerteseit ebből a felemelő ünnepség alkalmából, mely bármennyire jelentéktelennek is tűnik, nekünk mégis nagyon fontos, mert azt a kölcsönös ragaszkodást juttatja kifejezésre, amely a Ludas Matyi és olvasói között, hála istennek, fennáll.

Mindenesetre meg kell cáfolnom azt a babonát, mintha mi azért ajándékoznánk meg az olvasóinkat, hogy népszerűek legyünk. Ennek az ellenkezője igaz: azért tudjuk megajándékozni őket, mert, hála istennek,

Filmhíradók 1945-1949

népszerűek vagyunk. Nem állunk meg a félúton, és nem nyugszunk addig, amíg minden olvasónk legalább egy hátsólapot nem nyer.”

Képleírás

"Ludas Matyi szenzációs pályázata: hetenként 100 libát sorsol ki olvasói között" - szövegű plakát. Ludas Matyi címlapja és egy példánya. MAFIRT gyártelep /Könyves Kálmán körút/ elé libákkal rakott teherkocsi érkezik. Műteremben egybegyűlt közönség, Darvas Szilárd üdvözlő szavakat mond /szinkron/. A nyertesek átvesszik a libákat, közben Darvas Szilárd megjegyzéseket tesz. Fialal nő karon ülő gyermekével lép elő nevének olvasására. A MAFIRT gyártelepről távozó nyertesek, a gyár kerítése látható.

4. Röplabdajáték gyakorlása – 36 m (Zólyomi Gyula)

Nálunk még nagyon kevesen ismerik ezt az egészséges és szórakoztató sportjátékot, a röplabdát. Az Elektromos Művek és a Ganz gyár csapatai már elég jól elsajátították, és élvezettel gyakorolják. Egy szervadobással indul el a játék. A túlsó oldalon állók háromszori labdaérintési lehetőséggel úgy igyekeznek visszadobni a labdát, hogy az ellenfelük földre ejtse, ami már gólt jelent. Az egymásnak adogató összjáték igen fontos, mert ez teszi lehetővé a visszadobhatatlan lapos labdákat. Reméljük, hogy ez a csekély felszerelést igénylő labdajáték nálunk is hamarosan népszerű lesz.

Képleírás

Röplabdázók játéka teremben.

1946. december

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 46. szám

1. Vitaelőadás sorozat az értelmiség és a demokrácia viszonyáról a Zeneakadémián – (Zólyomi Gyula)

A Zeneakadémia nagytermét zsúfolásig megtöltötte a magyar értelmiség színe-java. A gyűlést Molnár Erik népjóléti miniszter nyitja meg. A Magyar Kommunista Párt tudományos és művészeti vitaelőadás-sorozatának bevezetőjét, az értelmiség és a demokrácia viszonyáról Gerő Ernő mondja el. Beszédében hangsúlyozta a nagy szerepet, amelyet a magyar értelmiség a hároméves gazdasági és kulturális terv megvalósításában játszani fog. Major Tamás szavalata után Hernády Lajos, Bartók szerzeményeit adta elő. Befejezésül a zenepedagógusok kórusa énekelt. – (Zólyomi Gyula)

Képleírás

Zeneakadémia nagyterme, nézőközönség és elnökség. Molnár Erik beszél. Ortutay Gyula, Gyöngyössi János, Szakasits Árpád az elnökségben. Gerő Ernő beszél. Major Tamás szaval, Hernády Lajos a zongoránál. A zenepedagógusok kórusa énekel (nem hallható)

2. Külkey László énekel – (Purczel Miklós)

Kodály „Rákóczi kesergőjét” éneklő maeleczky Oszkár tanítványa, egy évi tanulás után már az Operaház ösztöndíjas tagja, Külkey László, akit a salgótarjáni bányász-közönség fedezett fel.

Képleírás

Zongora kísérettel énekel Külkey László.

3. Asszonyok tüntetése a drágaság ellen – (Zólyomi Gyula)

A főváros asszonyainak hatalmas tömege tüntet az Országház előtt az egyre jobban fenyegető drágaság ellen. A Parlament erkélyén megjelent Kéthly Anna, aki tüntető asszonytársait a Parlament egy másik kapuja felé irányítja, ahol a kormány több tagja meghallgatta az asszonyok követeléseit, és ígéretet tett arra, hogy rövidesen erőteljes, komoly tettek következnek a drágaság letörésére

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

Asszonyok tüntetése a Parlament előtt, hadonászó tüntetők. Kéthly Anna a Parlament erkélyéről beszél az asszonyokhoz.

4. Újjáépült a soroksári Izsák Részvénytársaság Vegyészeti Gyár – (Icsey Rudolf)

A soroksári Izsák részvénytársaság vegyészeti gyárat nem belövések vagy bombák zúzták össze. A kivonuló nácik szadista, pusztító ösztöne gyújtotta és robbantotta fel a hatalmas üzemet. A vállalat munkássága óriási erőfeszítés árán újjáépítette a gyárat, és azt az üzemi bizottság most ünnepélyes keretek közt átadja rendeltetésének. A romok helyén újult erővel indul meg a festékgyár termelő munkája.

Képleírás

A vegyészeti gyár romokban. Újjáépítése. Ünnepély a gyár udvarán a gyár átadása alkalmából. Munkaképek a gyárból

5. Mikulásnap

Vidám, boldog Mikulás-napot szerzett a pesti gyermekeknek a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége. A kiosztott ajándékok bár szerények, de a gyermekek még ezzel is boldogok. Reméljük, hogy az ország gazdagodásával, jövőre már gazdagabb Mikulás látogat el a gyerekekhez.

Képleírás

Mikulás napi gyermekszórakozás. Műsor: harmonikázó kisleány, virgácsot osztó jelmezes Mikulás.

6. Bécs-Budapest válogatott labdarúgó mérkőzés Ausztriában

Most érkezett meg a Budapest-Bécs válogatottjainak labdarúgó mérkőzéséről készült osztrák filmriport. A két köztársaság sok közjogi előkelőségének és vagy hatvanezer főnyi nézőközönségének jelenlétében folyt le a rendkívül szép és izgalmas mérkőzés. A magyar csapat már 3:0-ra vezet, amikor az osztrák csapatnak sikerül áttörnie a nagyszerű magyar védelmet és az első gólt megszerzi. A közönség persze tombolva ünnepli az osztrák gólt. Ez a gól szinte fordulópontja lett a mérkőzésnek, rövidesen követi a második, majd a harmadik kiegyenlítő gól. Betetőzte a magyar csapat balszerencséjét, hogy az üresen hagyott kapuba szinte begurította az osztrák csapat a győztes gólt.

Képleírás

Mezőnyjáték. 4:3 az osztrákok javára.

1946. december

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNKA 47. szám

1. Könyvhét Szegeden – (Illés György)

Szeged városa ünnepélyesen fogadja a magyar könyvhétre megérkező Tildy Zoltán köztársasági elnököt. A könyvkiállítás megnyitásán a magyar írók összessége nevében Barabás Tibor üdvözli a köztársasági elnököt. A magyar írók illusztris sora, élükön Heltai Jenővel, könyveik dedikálásával emelik a kiállítás színvonalát. Pesten is nagyszabású könyvkiállítást rendezett a Szikra Könyvkiadó Vállalat. A kiállításon megjelenő közönségnek maguk a könyvek írói szolgálnak tanáccsal és tájékoztatással, hogy mit vásároljanak és olvassanak. Személyes kapcsolatot szerez ifjú olvasóival a 13 éves Balázs Évi, legfiatalabb mesekönyv írónk is.

Képleírás

Szegedi pályaudvar, érkező vonattal. Tildy Zoltán érkezik, Barabás Tibor író mond üdvözlőbeszédet. Heltai Jenő dedikál. Szikra könyvkiadó sátra a könyvnapon. Budapesten érdeklődők a sátor körül, könyvválogatás.

2. Munkaszolgálatosok temetése – (Zólyomi Gyula)

Filmhíradók 1945-1949

Megrendítő gyászszertartás mellett teszik közös sírba a fasiszta gonosztevőktől legyilkolt 1526 magyar munkaszolgálatos maradványait, melyeket a Hidegségben, Ilona-majorban és Fertőrákoson feltárt sírokból hoztak fel a fővárosba. A tömegsír felett Dr. Katona József főrabbi tart gyászbeszédet. A köztársasági elnök képviselőjében Antal, nyugalmazott miniszter, a MUSZ Egyesület nevében nagybaconi Nagy Vilmos és a Kommunista Párt részéről Szél Jenő mond búcsúbeszédet.

Képleírás

Rákoskeresztúri temető, gyászszertartás a munkaszolgálatosok közös sírba helyezésénél. Dr. Katona József főrabbi beszél. Antal József nyugalmazott miniszter, Nagybaconi Nagy Vilmos, Szél Jenő beszél.

Gyászszertartás, gyászoló tömeg.

3. Kijevi Vörös Hadsereg Színház társulata Budapesten – (Zólyomi Gyula)

Nagy művészi eseményt jelent a főváros színházi életében a kijevi Vörös Hadsereg Színház együttesének szereplése. Most éppen a „Figaró házassága” című darab előadására készülnek. Ilyen vidám, klasszikus produkciókkal kísérte e színház a frontkatonákat a háború alatt harcba. A társulat magas színvonalú művészete rendkívül nagy sikert arat. – (Zólyomi Gyula)

Képleírás

Vendégszereplés Budapesten: nézőtér közönséggel az előadás alatt. Részlet a Figaró házasságából

4. Szolnok vármegye új főispánja Földi István – (Illés György)

Az ősi Szolnok vármegye új főispánja a nyolcholdas úrgazda, Földi István. A kommunista főispán átvette hivatalát. Mint egy jó gazda, végigjárja megyéjét. A falvakban rossz utak és sártenger fogadja. Az új gazdák és régi kubikustársai éppen panasznapot tartanak a községháza előtt. Neheztelnek az MSZK-ra, a vetőmag körül is sok a baj és a közmunka is szorítja őket. A község apaállatt-állományát büszkén mutogatja a hozzáértő főispánnak a gazdasági előjáró. A tiszapüspöki határban Bódi János gazda tengeri alá szánt. Azt panaszolja a volt napszámos főispánnak, hogy drága az ekevas élesítése. Földi István meghallgatja a közellátási felügyelő beszámolóját a megye feketéző malmairól. Utána megtekint egy malomüzemet és meggyőződik a liszt minőségéről. Szolnokra visszajövet a papírgyár munkásai üdvözlik sorstársukat, az egyszerű parasztból lett főispánt.

Képleírás

Földművelési Minisztérium épülete. Rákóczi falva új gazdái, gazdaságok. Szajoli gazdaságok, mezőgazdasági munkák. Földi István, az új főispán látogatása az úrgazdánál és a Szolnoki papírgyárban.

5. Pankrációs birkózás. – (Zólyomi Gyula)

Vadnyugati temperamentummal vívott küzdelem. Nem kímélik egymást. A győzelemért mindent szabad. Nincs irgalom, nincs kegyelem.

Képleírás

Birkózás nézőközönség előtt, pankráció.

1946. december

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 48. szám

1. Hazaérkezett a Szófiában tartott nemzetközi kongresszus két kiküldöttje – 15 m (Zólyomi Gyula)

A Magyar Földmunkások és Kisbirtokosok Szövetsége ünnepélyes fogadtatásban részesíti a Szófiában tartott nemzetközi kongresszusokról hazatérő két kiküldöttjét, Tury Istvánt és Rácz Gyulát, akik örömmel számolnak be a kongresszus eredményes munkájáról.

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

Gyűlés szónokkal: Thury István és Rác Gyula beszél.

2. A Nemzeti segély élelmiszerakciója – 15 m (Purczel Miklós)

A Nemzeti Segély karácsony előtt igyekszik enyhíteni a munkásnegyedek lakóinak élelmezési gondjait. Ez alkalommal tízezer tojást osztanak ki a rászorulóknak között.

Képleírás

Sorban állók, tojás árusítás.

3. Falujárók – 38 m (Illés György)

A miskolci vasutasok és gyárak falujáró csoportjai indulnak a községekbe, hogy segítséget vigyenek a parasztságnak. A Kádár-brigádot és a Szabad Föld szerkesztőjét szeretettel fogadja a falu népe. Az olajkazánt meg kell hegeszteni és egy sor lyukas fazék vár javításra. A Rákosi-brigád Gesztelyen üti fel hadiszállását. Azon a helyen, ahol 1919-ben 29 kommunistát végeztek ki a Horthy-pribékek. Hordják a fát a sérült templom kijavítására. A község református lelkésze a miskolci kommunista dolgozókhoz fordult segítségért. Épül is a torony. Rendbehozzák a katolikus templom ablakait is. A kommunisták jó munkájáért a lelkész és az egész falu, hálás köszönetet mond.

Képleírás

Falujárók Miskolc környékén. Sajóvamos község, falusi utca, munkaképek, templomjavítás.

4. Munkás képzőművészek Csepelen – 42 m (Purczel Miklós)

Csepel dolgozói, az ország újjáépítésének pionírjai, nehéz munkájuk után időt szentelnek művészi hajlamaik kiképzésére és továbbfejlesztésére is. A gyár előzékenysége és a dolgozók áldozatkészsége lehetővé tette, hogy szakszerű vezetés mellett festhessenek, rajzolhassanak és mintázzanak. A munkások között nem egyben a tehetség igazi jelei mutatkoznak meg. Vannak, akik a szobrászatnak hódolnak. A tanár szintén a gyár dolgozói közül való. Akik nem vesznek aktív részt az alkotó munkában, mint modellek segítik elő a művészképzést.

Képleírás

Csepeli munkaképek. Munkás képzőművészeti kör: festő, szobrász, mintázó.

5. A hároméves gazdasági terv irányelvei – 29 m (Zólyomi Gyula, Purczel Miklós)

A Magyar Kommunista Párt nyilvánosság elé tárta a hároméves gazdasági tervet, amelynek kidolgozását a párt III. Kongresszusa határozta el. A terv kidolgozója Gerő Ernő miniszter felvázolja a legfőbb adatokat és irányelveket, rámutat arra, hogy a terv megvalósítása nem könnyű feladat. De a dolgozók áldozatkészsége a termelőerők tervszerű bevonása, az erőforrások ésszerű kihasználása, a minden vonalon keresztülvitt takarékoság, lehetővé teszi a kitűzött feladatok megoldását. Rác Jenő pénzügyminiszter alapján hozzájárul az előadott tervhez, és köszönetet mond a Kommunista Párt nagyszerű tervezetért. Kemény György pénzügyi államtitkár hozzászólásában, szintén a terv mellett foglal állást. Zárszávaiban Gerő Ernő annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a kommunisták javíthatatlan optimizmusát az idő igazolni fogja: a tervből valóság lesz.

Képleírás

MKP embléma nagygyűlésen 3 éves terv ismertetése. Gerő Ernő beszél. Révai József és Farkas Mihály az elnökségben. Rác Jenő pénzügyminiszter és Kemény György pénzügyi államtitkár beszél. Gerő Ernő zárszáva. Nézőtéri kép a hallgatóságról.

6. Az „Eskü” c. szovjet film moszkvai sikere – 15 m

Az „Eskü” című nagy szovjet filmnek óriási sikere volt Moszkvában. Az egyik előadás után a film alkotói megjelennek a nézőközönség előtt. Csiarelli, a film rendezője. Koszmatov, operatőr. A hősi anya alakítója, Giacincova művésznő. Geloványi művész, aki a nagy Sztálin szerepét játssza.

Képleírás

Csiarelli filmrendező, Koszmatov operatőr, Giacintova és Geloványi színésznő az Eskü című film alkotói a közönség előtt, a film bemutatása után.

7. A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének karácsonyi ünnepe Csepelen – 53 m (Purczel Miklós)

A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének csepeli szervezete boldog karácsonyi ünnepet rendezett a munkásgyerekeknek, akik maguk is közreműködnek a színes játékban. Külön szórakozást jelent a népi jelenetek bemutatása, melyet a főváros Népművelési Központja rendezett. A boszorkánynak öltözött lányok berontanak a házba és elkergetik a kis legényeket.

Képleírás

Karácsonyi játék, gyermekszereplők, Betlehemesek rigmusokkal.

1946. december

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNKA 49. szám

1. Honvéd újoncok eskütétele – 52 m (Zólyomi Gyula)

Szekszárdra érkezik Tildy Zoltán köztársasági elnök, a magyar demokratikus hadsereg újoncainak eskütételére. Pécs városát is meglátogatja a köztársasági elnök, a honvéd újoncok eskütétele alkalmából. A főváros újoncai is leteszik az esküt.

Képleírás

Szekszárdi pályaudvar. Újoncok sorfala a pályaudvaron, különböző fegyvernemek felsorakoztatása. Az esküre feltartott kezű újoncok Tildy előtt. Díszfelvonulás. Pécsi pályaudvar, Tildy Zoltán vonatról száll le. Katonai szemle, újoncok eskütétele. Pécsi székesegyház kupolája. A fővárosi újoncok eskütétele. Katonai parádé.

2. A Nyugatra szállított dunai hajók visszavétele – 34 m (Zólyomi Gyula)

A magyar vízi közlekedés öröme, a nációk által nyugatra hurcolt dunai hajók visszaérkezése. Utasszállítók. Motoros vontató. Tengerjáró hajó. A hajóátvétel ünnepségének vezérszónoka Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter. Beszédében hangsúlyozza, e hajók tavasszal már munkásokat és közszükségleti cikkeket fognak szállítani, ami az agyonterhelt vasúti parknak nagy tehermentesítést fog jelenteni. Lakos vezérigazgató, a MFTR nevében, jelképesen átveszi hajókat. Az újjászületett demokratikus ország vezetőinek nagy sikeréről tanúskodnak ezek az idegenből hazatért hajók. – 34 m (Zólyomi Gyula)

Képleírás

Utasszállító, vontató, tengerjáró hajó. Horgony vízbedobása. Gerő Ernő közlekedési miniszter beszél. Lakos MFTR vezérigazgató beszél. Tildy Zoltán a hajók érkezésénél. Duna parton a meghívott közönség figyeli a hajók átvételét.

3. Szociáldemokrata Ifjómunkások iparművészeti kiállítása – 23 m (Purczel Miklós)

A Szociáldemokrata Ifjómunkások nagyszerű kiállítást és vásárt rendeztek saját készítésű iparművészeti cikkekkel. A kiállítást Szakasits Árpád miniszterelnök helyettes nyitja meg és nagy érdeklődéssel szemléli végig a kiállítás izléses anyagát.

Képleírás

Szakasits Árpád ünnepi megnyitója. Bán Antal a kiállításon. Kiállítótermek plakátokkal, vitrinekkel.

Filmhíradók 1945-1949

4. Karácsonyi ajándékozás falun – 21 m (Illés György)

Boldog karácsonyt rendeztek a falu népének a főváros dolgozói. A falu apraja-nagyja izgatott várakozásban szorong a karácsonyfa körül. A X. kerületi bőrgyár munkásainak áldozatkészsége tette lehetővé, hogy ötven kis falusi gyerek, aki rossz időben már iskolába sem mehetett, új cipőhöz jusson. Cukrot, harisnyát is kapnak a gyerekek. A község elöljárója hálával köszöni meg a munkásoknak az idei gazdag karácsonyt, mely eleven bizonyosága a munkásság és parasztság nagy közösségének.

Képleírás

Egy falu főterén gödrött ásnak és belehelyezik a teherautóról lerakott fenyőfát. A falu temploma látható. A templomból kijövő emberek díszíteni kezdik a fát, főleg a kicsik tolonganak nagyon. Majd egy kosárból ajándékot (cipőket) osztanak az apróságoknak. Boldog gyerekek csoportja. A polgármester beszél, arcok a hallgatóságból. Beszélgető munkások és parasztok.

5. Az új – 50 KW-os lakihegyi rádióadó 23 m (Zólyomi Gyula)

Az ideiglenes 20 kilowattos rádióadó mellett felépült Lakihegyen az 50 kilowattos adóállomás és a 314 méteres antennatorony, amelyet ünnepélyes keretek között avatnak fel. Ezt a csodálatosan szép technikai alkotást a magyar gyárak, munkások és mérnökök önfeláldozó munkája valóban rekordidő alatt hozta létre. Az ünnepélyen Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter megemlékezik arról a küzdelmes útról, melyet a Magyar Rádió a felszabadulás óta a torony felépüléséig megtett. Ortutay Gyula, a Rádió igazgatója átveszi a nagydótot, amely a Magyar Rádiót világviszonylatban tökéletesíti és magasabb színvonalra emeli.

Képleírás

Lakihegyi adóállomás antennatornya. Tildy Zoltán az adóállomás avató ünnepségén. Gerő Ernő beszél. Ortutay Gyula, a Rádió igazgatója beszél.

6. Karácsonyi népies játékok – 17 m (Purczel Miklós)

Karácsonyi népies játékokat mutatott be a Muharai népi ének- és játék együttes a Magyar Kommunista Párt országos székházában. Régi magyar szokás szerint a házigazda megvendégeli a köszöntőket.

Képleírás

MKP székházban karácsonyi népies /betlehemes/ játékok. Muharai együttes tánca. Rákosi Mátyás megvendégeli a köszöntőket.

7. Újpest – MTK labdarúgó mérkőzés – 26 m (Zólyomi Gyula)

A Ferencvárosi sportpályán játszotta le az Újpest és az MTK csapata a szezon egyik utolsó bajnoki mérkőzését. A mindvégig izgalmas küzdelmet az Újpest csapata nyerte meg 2:1 arányú győzelemmel.

Képleírás

A Ferencváros pályája. Mezőnyjáték zsúfolt tribünök előtt. 2:1 az Újpest javára.

1947. január

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNKA 50. szám

1. A köztársasági elnök újévi fogadónapja – 63 m (Zólyomi Gyula, Purczel Miklós)

A köztársasági elnöki palotában az újév alkalmából fogadónapot tartott Tildy Zoltán államfő. Elsőnek a Nemzetgyűlés elnöksége, Vargha Béla házelnök vezetésével tolmácsolta jókívánságait. A kormány tagjai, élükön Nagy Ferenc miniszterelnökkel tisztelegtek. Ezután a Szövetséges Ellenőrző Bizottság tagozatainak küldöttségeit fogadta az elnök. A külföldi diplomáciai testületek nevében megjelent követek: a Szovjetunió képviselőjében Puskin, az Egyesült Államok részéről Schönfeld, Svájc nevében Feist, Franciaország követe

Filmhíradók 1945-1949

Gauqié, Villabrilie, a köztársasági Spanyolország követe. Megjelentek a külföldi ügyvivők is: Svédország nevében Arfwedson, Lengyelország részéről Szymanski, a török ügyvivő Karabuda, Tite, Románia ügyvivője. A főváros jókívánásait Kóvágó József polgármester tolmácsolta. A honvédség Kuthy altábornagy vezetésével jelent meg. Az államrendőrség küldöttségét Balassa országos főkapitány vezette. A koalíciós pártok vezetői is köszöntötték az elnököt. A Kisgazdapárt küldöttsége. A Magyar Kommunista Párt képviselői. A Szociáldemokrata Párt vezetősége. A Nemzeti Parasztpárt vezetői. Tildy Zoltán első újévi üdvözlése bizonyítéka a magyar nép őszinte szeretetének.

Képleírás

Elnöki palota fogadóterme. Tildy Zoltán fogadja a tisztelgőket. Varga Béla házelnök köszönti őt, Tildy kezét fog vele. Kéthly Anna köszönti. A kormány tagjai sorban: Rákosi, Gerő, Szakasits, Nagy Ferenc. Diplomatak (Puskin szovjet követ) tisztelgése. Operatőrök sora gépeikkel munka közben. SZEB tagjai egyenruhában, sorban járulnak Tildy elé. Köszöntő diplomaták: Schoenfeld amerikai követ Feikast svájci követ, Gauqié francia követ, Villabrilie spanyol követ, Afveston svéd ügyvivő, Simanszky lengyel ügyvivő, Karabuda török ügyvivő, Tito román ügyvivő, majd Kóvágó József polgármester, Kuthy altábornagy honvédségi küldöttség élén, Balassa országos főkapitány. Pártküldöttségek: Veres Péter a Parasztpárt nevében, mögötte Darvas József.

2. Ruhaosztás gyermekeknek – 18 m (Illés György)

A dolgozók Termelési és Fogyasztási Szövetkezete decemberi forgalmának egész hasznát szétosztotta a nélkülöző gyermekek között. Hatszáz darab ruha és cipő került kiosztásra. A munkásszövetkezetek elve az, hogy a hasznat, amit a vásárlóképes dolgozók hajtanak, a szövetkezetek újból visszajuttatja a dolgozókhöz, akik nem tudnak vásárolni.

Képleírás

Üzletsor kirakatokkal. Gyermekruha kiosztás. Szakasits Árpádné és Rákosi Mátyásné a ruhakiosztásra várakozó gyermekek között.

3. Látogatás Kmetty János festőművész műtermében – 23 m (Illés György)

A házak legfelsőbb emeletén helyezkednek el a fényt szomjazó festők. Művész-látogatásaink során a kiváló festőművészt és városatyát, Kmetty Jánost keressük fel műtermében. A műalkotás néhány érdekes pillanatát lessük el, melyek érzékeltetik, milyen nagy és komoly elmélyedést igénylő munka vezet az ateliertől a képkiállításig.

Képleírás

A művész munka közben, majd alkotásaiból néhány példány.

4. Osztrák divatrevü – 28 m

A bécsi városházán nagyszabású divatrevüt tartottak, melynek keretében bemutatták, hogyan kellene a hölgyeknek reggeltől estig öltözködniük.

Képleírás

Bemutató zenekarral. Közönségképek. Nők öltözéke reggeltől estig. /csak belső kép, a városból semmi nem látható/

5. A Magánalkalmazottak Szakszervezetének jubiláris ülése – 19 m (Purczel Miklós)

A negyven éve fennálló Magánalkalmazottak Szakszervezete ünnepélyes jubiláris ülést tart. Kertész Miklós elnök megnyitójában üdvözli a külföldi vendégeket, és ismerteti a szervezet negyven esztendő harcos múltját. Utána Szántó Béla, a szakszervezet legrégebbi tagja beszél. Kossa István a reakció elleni harcra szólítja fel a dolgozókat. Rákosi Mátyás a közélet tisztaságát és demokratikus szellemét követeli. Ries István

a Szociáldemokrata Párt üdvözlését tolmácsolja. A Közgyűlés résztvevői lelkesen tüntetnek a munkássegység és a szervezet harci készsége mellett.

Képleírás

6. Magyar-osztrák jégkorongmérkőzés – 26 m (Zólyomi Gyula)

A főváros műjégpályáján találkozott az osztrák és magyar jégkorongcsapat. Már a játékidő első harmadában kibontakozott az osztrák csapat fölénye. Köztudomású, hogy az osztrákoknak télen-nyáron tréninglehetősége volt, míg a magyar csapat csak a tél beálltával kezdhetette meg edzését. A magyar csapat különösen az osztrákok gyors iramával nem tudott megbirkózni, így az eredményen változtatni már nem lehetett, bár a harmadik harmadban már sokkal küzdőképesebb játékot mutattak a magyarok. Az osztrák válogatott megérdemelten 11:3 arányban győzött.

Képleírás

Városligeti Műjégpálya. Osztrák-Magyar jégkorongmérkőzés. Mezőnyjáték, osztrák csapat győz: 11:3-ra.

1947. január

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNKA 51. szám

1. Magyar katonák kitüntetése

A Szövetséges Ellenőrző Bizottság székházában Tildy Zoltán köztársasági elnök és a kormány vezető férfiainak jelenlétében Szviridov altábornagy ünnepélyes keretek között átnyújtotta a Szovjetunió Legfelsőbb tanácsa Elnökségének kitüntetéseit, a felszabadító Vörös Hadsereg katonáival együtt harcolt magyar katonáknak. A magyar nép és a magyar honvédség nevében Bartha Albert honvédelmi miniszter mond köszönetet.

Képleírás

SZEB székház nagyterme Sztálin képpel dekorálva, ünneplő közönséggel. Tildy Zoltán az ünnepségen. Puskin, Szakasits Árpád, Rákosi Mátyás az ünnepségen. Kitüntetések átadása. Bartha Albert honvédelmi miniszter beszél.

2. Falvak villamosítása – (Purczel Miklós)

Az Ózdi Vasművek munkásbrigádjai hatalmas segítőakcióba kezdtek a környező falvak villamosítása érdekében. A dolgozók, feláldozva vasárnapi pihenőjüket, a falvakba mennek, hogy ott azonnal nekilássanak a villanyvezetékek létrehozásának. A varázslatosan gyors és lelkes munka gyümölcseként a kis falu utcája fölött kigyullad az első villanylámpa.

Képleírás

Ózdi Vasművek falujárói úton és munka közben: villanszerelés, hegesztés, pózna helyreállítás. Kigyullad a villany.

3. Magyar libamájkonzervek – (Zólyomi Gyula)

A híres magyar libamáj nagy tételekben kerül be konzervgyárainkba. Ízléses és tökéletesen légmentes konzervdobozokba zárva a magyar libamáj elindul külföldi hódító útjára.

Képleírás

Libamájak halomban, - szortírozás, mérés, csomagolás, konzerválási folyamatok.

4. Elhurcolt gyári berendezések visszahozatala – (Illés György)

A Szovjetunió jóvoltából Ausztriából visszakaptuk elhurcolt gyári berendezéseinket. A helyszínen szakértők veszik át a gépeket, hogy aztán rendeltetési helyükre indítsák azokat. A visszatért gépek most már a magyar demokráciát fogják szolgálni.

Képleírás

Hegyeshalom, vasútállomás. Érkező vonat, rajta gépi felszerelések, gyári berendezések. Hivatalos átvétel, elirányítás. Magyar Gazdasági Gépgyár feliratú épület.

5. Autós-motoros csillagtúra – (Zólyomi Gyula)

Kecskeméten fejezték be a magyar Csillagtúrát, melyen a legkülönbözőbb típusú és kategóriájú autók és motorkerékpárok vettek részt. Tildy Zoltán köztársasági elnök és Gerő közlekedésügyi miniszter nagyszámú közönség jelenlétében nézi végig a változatos autókaraván érkezését és az ezt követő ügyességi versenyt. A Csillagtúra díjait Tildy Zoltán adja át a győzteseknek.

Képleírás

Tildy Zoltán, Gerő Ernő, Molnár Erik a nézők között. Célba érkező autók. Tildy Zoltán átadja a díjakat.

1947. január

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 52. szám

1. Nagygyűlés a Sportcsarnokban – 45 m (Purczel Miklós, Zólyomi Gyula)

A főváros dolgozói a köztársaság-ellenes összeesküvéssel kapcsolatban mélységes felháborodásuknak adnak kifejezést. A Sportcsarnokban gyülekeznek, hogy meghallgassák a két munkáspárt vezetőit. Az összehívás ülést Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtájtára nyitja meg. Utána Rákosi Mátyás beszél. Elemzi a horthysta összeesküvők demokráciaellenes tevékenységének céljait; rámutat arra a nagy veszélyre, amellyel az összeesküvők a munkásságot és a dolgozó parasztságot fenyegetik. Kiemeli Rajk László éber rendőrségének érdemeit a földalatti szervezkedés leleplezésében. Hangsúlyozza, hogy a válság, amely az összeesküvéssel kapcsolatban kipattant, csak a reakció súlyos vereségével és a demokrácia megszilárdulásával végződik. Szakasits Árpád feltárja az úgynevezett „Magyar Közösség” gonosz támadásának jelentőségét. „Nem mehetünk bele a demokráciának olyan értelmezésébe – mondotta – hogy végülis a demokráciát saját eszközeivel fojtsák meg.” Felhívja a két munkáspárt tagjait, hogy tökéletes egységben, a legnagyobb közös feladatra, az ellenforradalmi reakció leküzdésére és végleges kiirtására összpontosítsák erőfeszítéseiket. Budapest dolgozói követelik az összeesküvők haladéktalan eltávolítását.

Képleírás

Elnökség az emelvényen, közönségképek. Kossa István SZOT főtájtár beszél, Rákosi Mátyás beszél, Szakasits Árpád beszél.

2. Nővédképzés – 32 m (Purczel Miklós)

Az Egészségügyi Alkalmazottak Szabad Szakszervezete kétéves ápolónőképző tanfolyamot rendezett. A tanfolyam résztvevői elméleti oktatás után alapos gyakorlati kiképzésben részesülnek. Mint kórházi tanoncok, tanulóidejük alatt kollektív szerződés alapján fizetést és teljes ellátást kapnak. A növendékek legnagyobb része faluról származik. A régi felfogás szerint szinte elképzelhetetlen volt, hogy parasztok gyermekei egészségügyi kiképzést nyerjenek. Az ápolónőképzés hozzájárul, hogy a falu egészségügyi helyzete magasabb színvonalra emelkedjék. Munkás napjaik után a lányok a Varga Katalin Népi Kollégiumban találnak otthonra.

Képleírás

Képek a tanfolyamról: oktatás (a hallgatók előtt csontváz), fekvő betegek ápolása, gyógyszerellátás, etetés, mosdatás. Az iskola társalgója hallgatókkal a Varga Katalin népi kollégiumban.

Filmhíradók 1945-1949

3. Rendőr-kutyák – 25 m (Zólyomi Gyula)

A rendőr-kutyák szerepére a közbiztonság szolgálatában az újjászervezett Államrendőrségünk nagy súlyt helyez. A kutyák kiképzése érdekes és változatos tananyaggal történik. Ebben a rendőr-kutya-iskolában csupa jeles tanuló van. A tanulás után következik a gyakorlat.)

Képleírás

Gyakorlatozás, ugratás, szaglászás, ugatás.

4. Osztrák-Magyar Gyorskorcsolya-verseny a Műjégpályán – 21 m (Purczel Miklós)

A Budapesti Korcsolyázó Egylet Winter István emlékére osztrák-magyar gyorskorcsolyázó versenyt rendezett. Ezúttal a magyar versenyzők fölényesen győztek. A nagy hidegtől szokatlanul kemény jégen igen szép eredményt ért el az 500 m-es futamban 48,7 másodperces idővel Ladányi Gedeon, az MTE tagja. Az 5000 méteres távon a magyar gyorskorcsolyázók minden futamban több körrel megelőzték osztrák partnereiket. A legjobb eredményt 9 perc 10,3 másodperccel Pajor Kornél érte el, aki eddig a pontversenyben is részt vett.

Képleírás

Versenyképek, 500 méteren Ladányi Gedeon MTE az első.

5. Mohácsi délszláv ének- és táncgyűttes bemutatkozása – 55m (Zólyomi Gyula)

A Magyar – Jugoszláv Társaság ez évi közgyűlésén nagy sikert aratott a mohácsi délszlávok ének- és táncgyűttesének bemutatkozása.

Képleírás

Pengetős zenekar népviseletben, tánckar népviseletben, táncolók bemutatása.

1947. január

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 53. szám

1. Bányásztemetés – 35 m (Zólyomi Gyula)

A demokratikus Magyarország legáldozatosabb harcosai a bányászok. Az ország lakossága mélyszégyen megilletődéssel fogadta a szerencsétlenség hírének, amely 31 magyar bányász életét követelte. A temetés a társadalom osztatlan részvéte mellett történt. A búcsúztatáson beszédet tartottak: Eröss miniszter, a kormány nevében, Rákosi Mátyás a Magyar Kommunista Párt, Szakasits Árpád pedig a Szociáldemokrata Párt részéről. Majd Bán Antal iparügyi miniszter után a Bányász Szakszervezet nevében Zgyerka János beszélt. A főváros részvétét Bechtler alpolgármester tolmácsolta. A dorogi bányászok nevében a hős bányászokat Bártfay István búcsúztatta. Az egész nemzet osztatlan részvéte kíséri utolsó útjukra a hős bányászokat.

Képleírás

Bányász-szerencsétlenség áldozatainak temetése. Koporsók sora, tetejükön a kettős kalapács. Síró hozzátartozók, gyászolók tömege. Egyházi szertartás, Rákosi, Tildy, Vas Zoltán a gyászolók között. Havazik, gyászolók havas kalapban, ruhában. Eröss miniszter beszél, Rákosi Mátyás beszél, Szakasits Árpád beszél. Zgyerka János beszél. Bártfay István dorogi bányász beszédet mond. Rajk László, Vas Zoltán a gyászolók között. Gyászszertartás.

2. Műkincsek visszaérkezése – 36 m (Purczel Miklós)

A Szépművészeti Múzeumban megkezdődött a nyugatra hurcolt és most visszaérkezett műkincsek kicsomagolása és leltározása. A ládákban egymás után kerülnek elő Manet „Kanapén ülő nő”-je, Csók István

Filmhíradók 1945-1949

„Úrvacsorája”, Szinyei-Merse Pál „Pacsirtája”, Barabás Miklós „A menyasszony érkezése”, Sebastiano del Piombo „Férfiarcképe”, Szinyei-Merse Pál „Majálisa”, Giorgione „Férfiportréja”, Goya „Bermundezné arcképe”, Ferenczi Károly „Március estéje”. Genthon István múzeumigazgató veszi először kézbe Leonardo da Vinci világhírű lovas szobrát. Visszaérkezett Leinberger Hans „Piéta és Madonna” és „Szent Anna szoborcsoportja” a kisszebeni oltárról.

Képleírás

A Szépművészeti Múzeum épülete. Ládákból kicsomagolt festmények, műkincsek leltározása. Festmények egymás után, külön-külön bemutatva. Genthon István múzeumigazgató kezében Leonardo da Vinci lovas szobra.

3. A pesti gettó felszabadulásának ünnepe – 26 m (Zólyomi Gyula)

A Dohány utcai zsidó templomban a pesti gettó felszabadulásának második évfordulóján ünnepi istentiszteletet tartanak. A köztársasági elnököt Nagy Ferenc miniszterelnök képviseli. Az ünnepségen jelen vannak a budapesti Katonai Ellenőrző Bizottság tagjai, valamint a főváros és a politikai élet kiválóságai. Az emlékbeszédet Dr. Katona József főrabbi tartja. Mély hálával mond köszönetet a felszabadulást hozó Vörös Hadseregnek.

Képleírás

A Dohány utcai zsinagóga épülete. A templom belseje, ünnepi istentisztelet a gettó felszabadulásának második évfordulóján. Vendégek, diplomaták, tisztek a templomban. Nagy Ferenc miniszterelnök az istentiszteleten. Katona József főrabbi beszél. A frigyszekrény kinyitása, a tekercek láthatók. A szekrény lezárása.

4. A Szakszervezeti Nőtanács ruhaosztása – 27 m (Purczel Miklós)

„A Szakszervezeti Tanács nőbizottsága nevében ruhákat hoztunk az üzemi napközi otthonok gyerekeinek. Ígérjük, hogy minden erőnkkel azon leszünk, hogy az üzemekben minél több napközi és csecsemőotthon legyen felállítva, hogy a dolgozó anyák munkáján könnyíthessünk. Célunk az, hogy ezekben az otthonokban demokratikus érzelmű ifjúság nőjön fel.”

Ilyen segítőakciókkal teszi lehetővé a Szakszervezeti Tanács a ruhátlan gyermekek részére, hogy látogathassák a napközi otthonokat.

Képleírás

Vörös Erzsébet és Ács Erzsébet nőtitkárok ruhaosztás közben. Vörös Erzsébet bevezető beszéde /szinkron/. Egymás után járulnak az apróságok az asztalhoz, és veszik át a ruhaneműt. Napközisek egyforma ruháscsákában.

5. A Népszava 75 éves jubileuma – 35 m (Purczel Miklós, Zólyomi Gyula)

75 éves a Szociáldemokrata Párt harcos lapja, a Népszava. A nagy múltú újság szellemi irányítója Szakasits Árpád, akinek közvetlen munkatársa Száva István, a Népszava szerkesztője. A munkatársak kiváló együttese biztosítja a közkezdelt munkásújság törhetetlen vonalvezetését. A munkásmozgalom emlékeit őrző ez a szerkesztőségi szoba, ahol most Erdődy János dolgozik. A gondosan átvizsgált cikke a nyomdába kerülnek, itt, gépről-gépre 75 év óta születik meg a Népszava, hogy változatlan erővel és lelkesedéssel sugározza a magyar tömegek felé a demokrácia szellemét.

Képleírás

Szakasits Árpád íróasztalánál Száva István a Népszava szerkesztője. Bacsó Béla emléktábla /1920-ban a fehérterror áldozata/. Szerkesztőség tagjai körben egy asztalnál. Szerkesztőségi szoba, Erdődy János munkahelye, íróasztalánál ül. Nyomdai munkaképek: szedés, nyomás, Népszava expedíálása. Az újság a rikkancsnál, munkáskézben, utcai árusnál.

6. Sí – 33 m (Zólyomi Gyula)

Filmhíradók 1945-1949

A Szabadsághegyi síugrósáncon tartják meg az idei első síugróversenyt. A verseny résztvevői a kedvezőtlen hóviszonyokhoz mérten alaposan készülnek. A szebbnél-szebb ugrásokat feszült figyelemmel kíséri a nagyszámú érdeklődő közönség. A legnagyobb távolságot 35 méterrel Ványa Pál, az UTE sportegyesület tagja érte el.

Képleírás

Síugrósánc a Szabadság-hegyen. Síugróverseny. A versenyre készülődők gyantázzák a sítalpat. Lesiklás, ugrás. Nézőközönség a pálya mentén

1947. február

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 54. szám

1. Egy éves a Magyar Köztársaság – 31 m

A Magyar Köztársaság elérkezett fennállásának egyeztetendő évfordulójához. Büszkén idézzük fel a köztársaság kikiáltásának, történelmünk e sorsdöntő napjának emlékét.

„A Nemzetgyűlés a tegnapi napon történelmi döntést hozott. 400 éves küzdelem és harc, s a legutóbbi 25 esztendő vétkes tévelygése után, végleg lezárt egy korszakot a magyar nép, megújuló szenvedéseinek korszakát. A Nemzetgyűlés választása számomra a legsúlyosabb és legszebb köteleztetés.”

Képleírás

Népgyűlés a Parlament előtt /1946.II.1./ . Ünnepi gyűlés a Parlamentben, a Magyar Köztársaság 1 éves jubileuma alkalmából. Tildy Zoltán beszél. Kovács István, Farkas Mihály, Szakasits Árpád, Molnár Erik, Gerő Ernő, Rákosi Mátyás, Balogh István, Rónai Sándor, Szeder Ferenc, Ries István, Bán-Antal, Kéthly Anna a padsorokban. Sajtópáholy újságírókkal, erkély közönséggel.

2. Munkások segítsége a Diósgyőr környéki falvaknak – 16 m (Purczel Miklós)

A diósgyőri kommunisták munkásbrigádjai elindulnak a környező falvakba, hogy odaadó munkájukkal segítséget nyújtsanak a falu népének. Így születik meg a város és falu dolgozói között az egymásrautaltság testvéri kapcsolata.

Képleírás

Diósgyőri falujárók úton. Teherautó "Rajk brigád" felirattal. Szirmabesenyő községtábla. Falujárók munka közben.

3. SZDP párttörténeti kiállítás – 24 m (Purczel Miklós)

A Szociáldemokrata Párt 35. kongresszusa alkalmából párttörténeti kiállítást rendezett, melynek ünnepélyes megnyitóján megjelentek a köztársasági elnök, valamint a kormány, a pártok és a sajtó képviselői. Szakasits Árpád, a Szociáldemokrata Párt főtitkára megnyitó szavaiban visszatekintett a párt 75 éven át vívott harcaira, és kiemelte a Magyar Kommunista Párt fontos szerepét a munkásmozgalomban az utolsó 25 esztendő során. A kiállítás gazdag anyaga érdekesen szemlélteti a magyar munkásosztály küzdelmeit és a pártnak a demokráciában elért eredményeit.

Képleírás

Párttörténeti kiállítás M.I.M.O. feliratú épületben, a Szocdem párt 35.kongresszusa tiszteletére. Szakasits Árpád beszél. A kiállítás termei, plakátok, grafikák. Stern Szerén és Bán Antal a megnyitón.

4. Felújított autóbuszok – 68 m (Zólyomi Gyula)

A háborús pusztítás nem kímélte meg a Beszkárt autóbuszparkját sem. A ronccsá lett autóbuszokat újjáépítés céljából a javítóüzembe vontatják. Ahhoz, hogy a megrongált részekhez hozzáférhessenek, szét kell az autóbusz kocsiszekrényét és alvázat szerelni. A törött részeket a hegesztőműhelyben

Filmhíradók 1945-1949

összeforrasztják, illetőleg a kovácsműhelyben újakat kovácsolnak. Különös gondot fordítanak a kormánymű összeszerelésére. [A kijavított motorokat mérőpadon ellenőrzik. A mechanikai műhelyben a felhasználandó anyagokat szilárdsági vizsgálatnak vetik alá. A főtengely minden egyes csapját mérő műszerrel ellenőrzik.] Készül az új alumínium dugattyú. [Az összeállított motorokat a próbateremben bejáratják.] Végre behelyezik az autóbuszba az elkészült motort. Sok munkát igényel a karosszéria helyreállítása is. A kocsit a fényezőműhelybe kerül és ott elnyeri jellegzetes kék és ezüst színeit. A Beszkárt vezetősége, élén Szemere János vezérigazgatóval és a Fővárosi Közlekedési Bizottság, Dr. Gallner Ferenc tanácsnok vezetésével, örömmel szemléli a közös munkával újjáépült autóbuszok első útjára indulását. Minden remény megvan arra, hogy Budapest autóbuszforgalma a dolgozók odaadó munkájával rövidesen túlszárnyalja a háború előtti forgalmat is.

Képleírás

Romos autóbuszgarázs. Újjáépítés: bontás, hegesztés, javítás, szerelés, esztergagép működésben, motorszerelés, karosszéria összeállítás, dukkózás. Vendégek az első újjáépített autóbusz kifutásánál. Récsey garázs épülete. Autóbuszok Budapest utcáin, hídon, alagútban.

5. Magyar-osztrák műkorcsolyázó bajnokság a Városligeti Műjégpályán – 45 m (Purczel Miklós)

A Műjégpályán tartották meg az idei osztrák-magyar műkorcsolyázó bajnoki versenyt. A női egyéni versenyben nagy sikert aratott Saári Marika magyar bajnoknő. Nagy tetszésre találtak Saái Éva szép mutatványai is. Az osztrák Pavlik Éva bajnoknő bravúros számaival megnyerte a versenyt. A férfi egyesben Király Ede magyar bajnok ért el nagy sikert. A páros versenyben résztvevők szebbnél szebb táncokkal ragadták el a nagyszámú közönséget. Baranyai-Dévényi-pár. Parádi házaspár. Jól szerepelt az osztrák Sztanek-pár és az ugyancsak osztrák Branovitschel-Blaschke pár.

Képleírás

Városligeti Műjégpálya. Osztrák-Magyar műkorcsolya-verseny. Korcsolyázók: Saári Marika magyar bajnoknő korcsolyázás közben, Saári Éva korcsolyamutatványai, Pavlik Éva osztrák versenyző. Férfi korcsolyázók, Király Ede magyar bajnok, Jégtáncos párok.

1947. február

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNKA 55. szám

1. A Magyar Szociáldemokrata Párt 35. kongresszusa – 75 m (Purczel Miklós, Czóbel Anna)

A Magyar Szociáldemokrata Párt 35. kongresszusának díszünnepélye az Operaházban zajlott le. Az ünnepi megnyitóbeszédet Szakasits Árpád, a párt főtitkára mondja el. Arról a hőiesen nehéz és hosszú küzdelemről emlékezik meg, amelyet a párt a múlt századtól kezdve a magyar dolgozók osztályá szervezéséért folytatott. Károlyi Mihály a reakcióval való kíméletlen leszámolásról és az öntudatos demokrácia végleges megerősödésének szükségességéről beszél. Rákosi Mátyás a Magyar Kommunista Párt bensőséges üdvözetét tolmácsolja és rámutat a harcos munkásegység sorsdöntő szerepére. A kongresszus ünnepi megnyitóján a Parlamentben részt vettek a kongresszusi kiküldötteken kívül, a külföldi, pártszervezetek delegátusai, valamint a kormány és a testvérpárt képviselői. A főtitkári jelentést Szakasits Árpád terjesztette be.

„Tisztelt Pártgyűlés! A jelentés hatalmas, értékében és jelentőségében fel sem becsülhető munkáról, küzdelemről és fizikai erőfeszítésről ad számot. Harcot folytatunk a reakció minden formája ellen, és teljessé tesszük a dolgozó nép szabadságát és boldogulását. A Kisgazdapártnak pedig vissza kellett volna térnie erejének igazi forrásához, a paraszt demokráciához. Ki kellett volna szakítania magát a reakció öleléséből, és meg kellett volna szüntetnie azoknak az elemeknek a befolyását, amelyek a lejtő útjára

akarták vinni és vitték is. A magyar demokráciának csak két egészen szilárd és teherbíró pillére van: a két munkáspárt és csak egy biztosítéka: ennek a két munkáspártnak őszinte együttműködése.”

Képleírás

Tildy Zoltán és felesége a díszpáholyban, Nagy Ferenc páholyban. Elnökség a színpadon, Károlyi Mihály az elnökségben. Szakasits Árpád beszél, Károlyi Mihály beszél, Rákosi Mátyás beszél. Parlamenti ülésterem. MSZDP kongresszus megnyitása. Marosán György, Dr. Ries István, Kéthly Anna, Gerő Ernő, Rákosi Mátyás, Kovács István, Révai József a vendégek között. Szakasits Árpád beszél.

2. A Böszörményi úti rendőrlaktanya felavatása – 32 m (Zólyomi Gyula)

A népnyzó csendőrség Böszörményi úti laktanyájából a demokráciát védő rendőrség „Szabadság” laktanyája lett. Az ünnepségen megjelent Rajk László belügyminiszter. Két esztendeje, hogy a felszabadító Vörös Hadsereg elfoglalta a laktanyát. E harcokban sok hős orosz katona vesztette életét, Most a hála és kegyelet emléktábláját állították a laktanya udvarán a halott hősök emlékére. A Vörös Hadsereg képviselője is megjelent az emlékünnepen. A hősök emléktáblája alá koszorút helyez Rajk László a kormány, Bartha Albert a honvédség, Bechtler alpolgármester, a főváros képviseletében.

Képleírás

A laktanya épülete, udvara. Ünnepség a laktanya udvarán, díszszemle. Rajk László belügyminiszter ellép a díszszázad előtt. Emléktábla leleplezés, az elesett orosz katonák emlékére. Koszorúk elhelyezése az emléktábla alatt. Rajk László, Bartha Albert a megemlékezésen. Díszmenet.

3. Pontyhalászat a Fertő-tó osztrák részén – 25 m

A Fertő-tó osztrák részén nagy pontyhalászat zajlik. A kerítő hálóban maradt zsákmányt kor és nagyság szerint rendezik, mert a kifogott pontyok tenyésztési célokra, más halastavakba kerülnek. A halászmester elragadtatott csókot vált az egyik gyönyörű pontyanyával, amelynek a nagyszámú ifjabb pontynemzedéket köszönheti.

Képleírás

Pontyok nagy mennyiségben, osztályozás nagyság szerint.

4. Romeltakarítás a Budai Várban – 35 m (Purczel Miklós)

Az újjáépülő Budapest egyik legjobban elhanyagolt része a Budai vár volt. Most itt is megkezdődött a romok eltakarítása. A munkálatok közben kiderült, hogy a lehullott vakolat alatt régi, muzeális értékű műtárgyak, épületrészek húzódnak meg. Így kerültek napvilágra Mátyás-kori, XV. századbeli oszlop, Zsigmond király lovagtermének részletei, a régi budai Városháza, középkori keresztes boltozat, gótikus ablak, a Domonkosok régi kolostor-tornya. Rengeteg romot és törmeléket kell eltakarítani. Ezt a célt szolgálja a kis vasút is.

Képleírás

A romeltakarítás közben előkerült műkincsek, épületfaragványok, épületelemek. Kisvasút a törmelék elhordására.

5. Automobil és motorkerékpár hóverseny – 33 m (Zólyomi Gyula)

A Terézvárosi Tornaklub automobil és motorkerékpár szakosztálya nagyszámú résztvevővel rendezte meg idei hóversenyét. A rendkívül nehéz hóviszonyok és a példátlan hideg már a Filatorigátnál való startnál megmutatta hatását. A mély hóban szinte támolyogva indulnak a kerékpárok. Ahány forduló, annyi nehézség. A hideg dermesztő. Egy első kerék meghajtású autó hűtőjére, mint „nehezíték”, egy hölgy fekszik, hogy a meredek és csúszós úton súlyával elősegítse a felvergődést. Aki ezen a küzdelmes versenyen győzött, az valóban verejtékével küzdötte ki a győzelmet.

Képleírás

Havas terep, start a Filatorigátnál. A verseny részletei, óriási hóban futó gépjárművek. Cél, beérkező versenyzők.

1947. február

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 56. szám

1. A szovjetek megemlékezése Budapest felszabadulásáról – 21 m (Zólyomi Gyula)

Az orosz követségen bensőséges ünnep keretében emlékeztek meg Budapest felszabadulásának második évfordulójáról. Az ünnepség szónokai magyar részről: Szakasits Árpád miniszterelnök helyettes és Kóvágó József polgármester, akik a főváros és az egész magyar nép hálóját tolmácsolják a felszabadító Vörös Hadsereg iránt. Orosz részről Szviridov altábornagy, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság elnökhelyettese válaszol az üdvözlésre. [A legmelegebb rokonszenvéről biztosítva a demokratikus magyar jövőjét kiépítő népet.]

Képleírás

2. Kunfi Zsigmond temetése – 14 m (Illés György)

A 35. Szociáldemokrata Kongresszus alkalmából az osztrák szociáldemokrata párt hazahozta Kunfi Zsigmond hamvait. Kegyeletes gyászpompával helyezik el a főváros által adományozott díszsírhelyen.

Képleírás

Kunfi Zsigmond hamvait díszsírhelyen helyezik el. Gyászünnepség, Millók Sándor az ünneplők között. Koszorúkkal borított sír.

3. A munkások közötti munkaverseny díjának kiosztása – 30 m (Purczel Miklós)

Díszünnepély keretében osztják ki a három legnagyobb vasgyárunk, a Csepeli VM, a diósgyőri és budapesti MÁVAG munkásai között rendezett munkaverseny díjait. Az iparügyi miniszter képviseletében Szakasits Antal, a győztes gyár felbecsülhetetlen értékű munkateljesítményét méltatja. Vas Zoltán államtitkár a hároméves terv megvalósítására hívja fel az ipari, mezőgazdasági munkásokat és a haladó értelmiséget. Az ünnepélyt vidám műsoros est fejezi be.

Képleírás

Díjkiosztó ünnepség a 3 vasgyár munkaversenyén. Szakasits Antal beszél, Vas Zoltán beszél. Műsorrész: népi táncosok, nézőközönség.

4. Könyv a 3 éves tervről – 33 m

A Magyar Kommunista Párt Gerő Ernő miniszter irányítása mellett kidolgozta Magyarország gazdasági és kulturális újjáépítésének 3 éves tervét. A most megjelent könyv igen komoly kutatómunka eredménye, amelyben az újjáépítés kérdéseit az összes tekintetbe jöhető szempontok alapján részletesen kidolgozták. Az ország összes dolgozóinak erőfeszítése fogja lehetővé tenni az életszínvonal állandó emelkedését, amit a grafikonon a fekete oszlop mutat.

Képleírás

3 éves terv propagandakiadványai: grafikonok ábrákkal, munkakép montázs.

5. Fodrászverseny – 35 m (Zólyomi Gyula)

A felszabadulás után első ízben tartották meg a hagyományos fodrászversenyt. A Gellért szálló márványtermében izgalmas tempóban bontakoznak ki a verseny egyes számai. A fodrászversenyen megjelent Körner, Bécs város pohármestere is, Bechtler Péter Budapest alpolgármestere kíséretében. A verseny szenzációja természetesen a női frizurák körül zajlik. Cseh fodrászmester is részt vesz a versenyben,

és nagy tudással működik a román fodrászmester is. Különösebbnél különösebb frizura-kreációk születnek, amelyekben a vörös színek vitték el a győzelem pálmáját.

Képleírás

Gellért szálló, fodrászverseny. Férfi fodrász versenymunkája. Korner, bécsi polgármester és Bechtler Péter alpolgármester a nézők között. Női frizura készítése. Cseh fodrász versenymunkája, Román fodrász versenymunkája. Női frizura kreációk.

6. A Postás Sportegyesület tornász csapata – 40 (Zólyomi Gyula)

A Postás Sportegyesület romokból újjáépített tornacsarnokában komoly tornászélet folyik. A sportegyesület mindkét nembeli tornászai koroly erősségét képezik a magyar tornászválogatott csapatnak. Ezek a magas fokú gyakorlatok nem erőt, hanem elsősorban ügyességet, lendületet és szép testtartást igényelnek. Reméljük, hogy ez a kiváló tornászcsapat az 1948-as londoni olimpiáson dicsőséget fog szerezni a magyar nemzeti színeknek.

Képleírás

Női és férfi tornászok a nyújtón, korláton, lovon, felemás korláton és gyűrűn.

1947. február

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 57. szám

1. Ünnepség a szovjet hadsereg fennállásának 29. évfordulóján – 49 m (Zólyomi Gyula)

A Szabadság téri szovjet hősi emlékműnél tartják a magyar nép hála emlékűnapját a szovjet hadsereg fennállásának 29. évfordulója alkalmából. Az ünnepségre megérkezik Szvirdov altábornagy, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság helyettes elnöke és Tildy Zoltán köztársasági elnök. A magyar kormány nevében Nagy Ferenc miniszterelnök, az egész magyar nemzet mélyszégyenét fejezi ki az országot felszabadító szovjet hadsereg iránt, és kegyelettel adózik a magyar felszabadulásért életüket feláldozó orosz hősi halottak emlékének. Szvirdov altábornagy meglepődéssel állapítja meg, hogy a szabad magyar nép mennyire értékeli a szovjet hadsereg hősi áldozatait. A köztársasági elnök, a kormány, a szovjet hadsereg harcosai és az intézmények koszorúi kerültek az emlékműre.

Képleírás

Szabadság tér ünneplő közönséggel. Szovjet hősi emlékmű, előtte díszszázad tisztelgése. Tildy Zoltán, Szakasits Árpád, Nagy Ferenc, Gerő Ernő az ünnepségen. Nagy Ferenc beszél, Szvirdov altábornagy beszél. Koszorúzások, szovjet és magyar díszszázad vonulása, fúvós zenekar.

2. Parasztasszonyok parlamentje – 31 m (Zólyomi Gyula)

A Földmunkások és Kisbirtokosok Országos Szövetsége megrendezte az első Parasztasszonyok Parlamentjét. A tanácskozást a FÉKOSZ főtitkára, Rácz Gyula nyitja meg. Kéthly Anna a Szociáldemokrata Párt nevében üdvözlözi a falvak demokratikus asszonyait. Rákosi Mátyás, a Magyar Kommunista Párt vezetője felvázolja azokat a nagy feladatokat, amelyek az asszonyokra a falvak gazdasági, kulturális és egészségügyi fejlődése tekintetében várnak. Veres Péter, a Nemzeti Parasztpárt elnöke hangsúlyozza a magyar parasztasszonyok fontos szerepét a falvak demokratizálásában. A vitában élénken kivették részüket a vidék asszonyai: Győri Gyuláné Szikszóró, Gerhardt Mária Cserepesről, Telek Istvánné Makóról.

Képleírás

FÉKOSZ zászló. Tárgyalóasztal körül ülő küldöttek. Rácz Gyula FÉKOSZ főtitkár beszél, Kéthly Anna beszél, Rákosi Mátyás beszél, Veres Péter beszél. Kendős parasztasszonyok a küldöttek és a felszólalók között.

3. Háztartási tanácsadó szolgálat – 39 m (Purczel Miklós)

Filmhíradók 1945-1949

A Gázművek újjáépített bemutatótermeiben Sóskuty Endre vezérigazgató nyitja meg a háztartási tanácsadó szolgálat első előadását. Gyakorlati sütés-főzés keretében mutatják be, hogy a gázkészülékek helyes kezelésével hogyan lehet a gázt gazdaságosan kihasználni. Minden megtakarított köbcentiméter gáz egy kis lépés a hároméves terv megvalósítása felé.

Képleírás

Gázművek bemutatóterme különböző gázkészülékekkel. Sóskuty Endre vezérigazgató beszél. Gyakorlati bemutató: főzés-sütés, gázkészülékek helyes használata.

4. Páncélozott Jeep-ek a magyar rendőrség számára – 27 m (Zólyomi Gyula)

A demokratikus magyar rendőrség új és hatásos közlekedési eszközzel gazdagodott. A különleges páncélzattal ellátott Jeep-kocsikat Münnich Ferenc rendőrfőkapitány veszi át. A főváros közbiztonsága felett őrködő rendőrség a páncélos autókat a gyári munkások áldozatkészségének köszönheti, akik a páncélzat elkészítését és felszerelését minden ellenszolgáltatás nélkül végezték el.

Képleírás

Havas Duna part, hídroncs a Dunában. Rendőrségi jeep kocsik sora. Münnich Ferenc rendőrfőkapitány hivatalosan veszi át a kocsikat.

5. Téli Budapest – 34 m (Zólyomi Gyula)

Rég nem látott hőmennyiség hullott a fővárosra. Utcák, terek, házak, fák roskadoznak a makacsul szaporodó hótömegettől. Szinte mesebeli fehérségben úszik minden. Alkalmi csúszkálók és sípályák keletkeznek, amelyeken az ifjúság boldogan hódol a tél örömeinek. De a szemnek oly szép téli világ óriási feladatokat ró a fővárosra. Légiónyi hólapátoló indul naponta az utcára, hogy a közlekedés útjából eltakarítsák a hótorlaszokat. Ember, állat, gép alaposan kiveszi részét a hó leküzdésében. Az ifjúság persze mit sem lát ebből. Önfeledten adják át magukat a hógolyózás izgalmainak. Komoly hólabdacsaták dúlnak városzerte a tereken. És e vidám csatározásokban nem egyszer érvényesül a „Többet ésszel, mint erővel” elve.

Vasas-Zágrábi Dinamo labdarúgó mérkőzés.

Képleírás

Havas városkép, a romos Budapesten csúszkáló, hólabdázó gyermekek. Hóeltakarítás, lapátolás, hóeke munkában.

6. Vasas-Zágrábi Dinamo labdarúgó mérkőzés – 28 m (Zólyomi Gyula)

A Ferencvárosi sportpályán zajlott le a zágrábi Dinamo labdarúgócsapatának mérkőzése a Vasasok csapatával. A rendkívül nehéz, csúszós talajon az első félidőben nem is alakulhatott ki egyik csapat játéktudása sem. A döntetlen félidő után a Vasas formába lendült és a nyolcadik percben megszűletik az egy gólos Vasas győzelem.

Képleírás

A Ferencváros pályája. Mezőnyjáték havas pályán, nézőközönség. 1:0 a Vasas javára.

1947. március

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNKA 58. szám

1. Belgrád új magyar követe – 28 m

Belgrádba megérkezett a Magyar Köztársaság rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere, Szántó Zoltán, hogy Jugoszlávia Nemzetgyűlése Elnöki Bizottságának átadja kormánya megbízólevelét. A

Filmhíradók 1945-1949

megbízólevelet dr. Ribar Iván, a bizottság elnöke vette át, Szimics Sztanoje külügyminiszter és Perunisis Mile, a bizottság titkára jelenlétében.

Képleírás

Szántó Zoltán jugoszláviai követ átadja megbízólevelét. Diplomáciai aktus: dr. Ribar István veszi át, Szántó Zoltán távozik, gépkocsiba száll.

2. Jégrobbantás a Dunán – 31 m (Zólyomi Gyula)

Budapest árvízveszélyének elhárításáért szakadatlanul folynak a Duna jegének robbantásai. Tűzszerész katonák életük veszélyeztetésével végzik nehéz munkájukat. Tervszerű robbantásokkal igyekeznek az összetorlódott jégtől megszabadítani a Duna medrét.

Képleírás

Árvízvédelmi munkálatok, robbantás, jégtáblák a Dunán.

3. Az újjáépített Átrium mozi – 21 m (Purczel Miklós)

Buda legszebb moziját a fasiszta háború földig rombolta. A Mafirt újjáépítési programjának egyik legfontosabb pontja az Átrium mozi helyreállítása. A hatalmas anyagi áldozat mellett Buda mozilátogató közönségének állandó érdeklődése és a Budai Filmbarátok Társaságának értékes támogatása lehetővé tették, hogy a teljesen újjáépített Átrium rövidesen újra megnyithatja kapuit.

Képleírás

A mozi pénztára már árusítja a jegyeket. A mozi bejárata.

4. Harc a tuberkulózis ellen – 39 m (Zólyomi Gyula)

A Magyar Ifjúsági Vöröskereszt harcot hirdet a jövő generáció pusztító réme, a tuberkulózis ellen. Az iskolákban működő Ifjúsági Vöröskereszt csoportok megbeszélik a gümőkór elleni küzdelem legfontosabb teendőit. A tisztaságnak és higiénának döntő szerepe van a fertőzés elhárításában, ezért itt kell kezdeni a védekezést. Az ifjúsági csoport tagjai segítenek az egészségügyi munkában. Akinek nincs fogkeféje, annak az Ifjúsági Vöröskereszt készséggel juttat. A gyakori fogmosás igen hatásos védekezés a fertőzés ellen. Szappan kiosztással is segít az Ifjúsági Vöröskereszt. A reggeli és esti alapos tisztálkodás nagy szerepet játszik a fertőzés elkerülésében. Döntő fontosságú a kiadós és valóban tápláló ételekből álló étkezés kérdése. A Nemzetközi Ifjúsági Vöröskereszt szervezeteinek. segítségével lehetővé tette, hogy az iskolákban a rehitéses gyermekek között kétezer fiole vioszterolt, és a vérszegények között 150.000 tableta multivitamin oszthatnak ki. Az Ifjúsági Vöröskereszt mozgalom arra törekszik, hogy minél több egészséges és munkabíró polgára legyen a hazának.

Képleírás

Ifjúsági Vöröskereszt propaganda a tbc ellen. Felvilágosítás, oktatás a higiénia fontosságára: tisztálkodás, szájápolás, helyes étkezés.

5. Rodolfo bűvészműtávjai – 56 m (Purczel Miklós)

Most Rodolfo, a világhírű bűvész fogja önöket szórakoztatni: „Hölgyeim és uraim! Állandóan figyeljenek a kezemre, mert csalok. Az eredeti nagyságú kártya ekkora. A többi kártyát megmagnetizálok, egy kicsikét összébb nyomom, és a kártyák máris kisebbek lettek. Állandóan jól a kezemre figyelni, mert folyton csalok. Összecsukom a kártyákat, kicsikét összébbnyomom és a kártyák még kisebbek. Mindig csak a kezemet figyelni, most már a kártyák egész kicsikék. Egy kicsikét, így összébb csukom a kártyákat, a bottal egy kört csinállok, voilá! A következő műtávjához a bűvészbokra nincs szükségem. Itt van egy pohár és egy selyemkendő. A kendőt belehelyezem ide a pohárba és egy másik kendővel az egészet betakarom. Hölgyeim és uraim! Most már nem fogok beszélni, mert hisz önök saját maguktól is látják, hogy mi történik. Most pedig megoldom a háziasszonyok problémáját. Megfogom így ezt a gyűszűt, nem itt van, hanem

mögötte, ha hátra visszateszem, akkor elől ki lehet venni, vagy pedig így megfogom, eldobom a levegőbe, nem ott van, hanem itten, erről a kézről át lehet dobni a másikra, vagy pedig vissza. Mindig a kezemet figyelni, mert ez már két gyűszű! Egyet a kettőből eldobok, akkor itt van, most már megvan mindkettő. Mindig a kezemet figyelni, mert három, ha egyet a háromból kidobok, akkor nem ott van, hanem itten, innen áttettem ide a gyűszűt, ez nem három gyűszű, hanem négy. Hölgyeim és uraim! Egy, kettő és egy, az három darab zsinór. Mindig a kezemet figyelni! Két zsinórt ebből össze fogok kötni, állandóan jól a kezemet figyelni, nehogy én ezt a zsinórt egy másik zsinórral felcseréljem. Egy csöppet még megmagnetizálom és a két zsinór máris egybe van. Megfogom így ezt a harmadik darabot, mindig a kezemet figyelni, hogy hogyan csinálom. Összeszedem így a zsinórt, egy csöppet megmagnetizálom, csak mindig jó erősen a kezemre figyelni, voilá!

Képleírás

Kártyatrükk, kicsinyíti, majd eltünteti a kártyát. Pohár és kendő mutatvány, gyűszű eltüntetése, majd megsokszorozása, zsinórtrükk.

6. Filmbál – 29 m (Illés György)

Az idei filmbált várakozást meghaladó gonddal rendezte meg a filmszakma. A nagyszámú közönség jelenlétében Brill Péter, a filmszakszervezet nevében megnyitja a filmbált. Balassa Imre konferálja be az Operaház balettjének szereplését. A bál fesztelen hangulatban kora reggeli órákig tart.

Képleírás

Filmbál plakátja /1947.március 1./. Filmszakszervezet rendezésében bálozó közönség, Brill Péter üdvözlő beszéde, Balassa Imre konferál. Operaház balettkora táncol. A bál színhelye valószínűleg a Hungária kávéház.

1947. március

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 59. szám

1. Megbeszélések a 3 éves tervről – 65 m (Illés György)

Ahol a hároméves tervet elkészítették. Ide futnak be az összes jelentések, melyeknek adatait feldolgozzák. Számos szakértő bevonásával, hónapokon keresztül folynak itt a hároméves terv munkálatai és a részleteket egységbefoglaló megbeszélések, melyeknek legfőbb irányítója és vezetője Gerő Ernő miniszter. (Gerő Ernő:) „A hároméves terv alapvető célja az egész nép, a munkások, a parasztok, az értelmiség, a dolgozó kis emberek életszínvonalának gyors felemelése. Meg vagyunk győződve, hogy ez a terv megfelel a magyar nép érdekeinek és megvalósítható. Természetesen ennek a tervnek a realitása nemcsak szén, vas, acél, gabona millió mázsáin nyugszik, döntő tényezőnek számítjuk a magyar népnek a terv megvalósítására irányuló akaratát is.”

Képleírás

A 3 éves terv plakátjai. Tervhivatali irodák, tervhivatal épülete, előtte villamos halad. Adatfeldolgozás, mutatók, íróasztali munka, tervtárgyalás. Gerő Ernő íróasztalánál beszél a tervről.

2. Úttörők vidám előadása – 28 m (Purczel Miklós)

Az Úttörők ifjúsági szervezete érdekes vidám előadást tart a fővárosi gyerekeknek. Az ifjú szereplők műsorszámait nagy tetszést aratnak a szintén zsengekorú közönségi soraiban.

Képleírás

Úttörők műsoros előadása, vidám tornamutatványok, énekkar, páholysor nézőkkel. Szakasits Árpád és felesége a páholysorban. Tapsoló gyermekközönség.

Filmhíradók 1945-1949

3. Helsinki – 46 m

Helsinki. Az élénk táruló kép indokolja a „fehér város” elnevezést, bár a novemberi világításban a „fehér” inkább szürkének mondható. A vásártér. Rengeteg hal és zöldség. Jó magas árak A svéd követség palotája és az elnöki palota oldalnézete. A legkeresettebb és legolcsóbb cikk a káposzta, mely Finnország élelmezésében nagy szerepet játszik. Baromfi és vad is akad, csak kissé drága multság. A Szenátus tér, melynek most Main tér a neve. Viharvert villamosok húznak el előttünk. A Storkyrkannal szemben áll II. Alexander szobra. Ez volt az orosz követség épülete, mely három napig tartó tűzvész martaléka lett. A svéd turisták kedvenc helye a Hotel Kamp. Johann Ludwig Runeberg szobra érintetlenül áll a virágágyak között. A híres Alexander út, amelyen a legnagyobb a forgalom. A teret kelet felől a belügyminisztérium, nyugatról az egyetem zárja le. Mindkét épület az orosz Engel építész műve. A lépcsőzet tetejétől pompás kilátás nyílik a Nagy térre.

Képleírás

Helsinki tengerpart részlet, Helsinki városrészek, épületek, szobrok (II. Alexander szobra), Alexander út forgalommal.

4. Ruzicska György festőművész kiállítása a Szalmássy galériában – 22 m (Purczel Miklós)

Érdekes kiállítás nyílt meg a Szalmássy galériában. Ruzicskay György, a Romániából nemrég hazatért magyar festőművész állította ki „A munka himnusza” összefoglaló cím alatt, bátor témájú, friss felfogású képeit. A közönség élénk érdeklődéssel megtekinti a dolgozók világát szemléltető festményeket.

Képleírás

Ruzicskay György festőművész kiállítása. Tárlatlátogatók, Szakasits Árpádné a látogatók között, Szenczi Sándor kíséretében.

5. Svéd torna - 40 m

A svéd torna rugalmassá teszi a testet és a szép mozgás művészetére tanít.

Képleírás

Mozgásművészet, svéd tornagyakorlatot végző leányok.

1947. március

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNKA 60. szám

1. A gellérthegyi Szabadság-szobor építése – 40 m (Zólyomi Gyula)

Kisfaludi-Stróbl Zsigmond, kiváló szobrászművészünk, az öntöde udvarán megtekinti új hatalmas alkotásának próba-összeállítását, amely Budapest legmonumentálisabb és legművészeibb emlékműve lesz. A Gellérthegyen égnek emelkedő állványok mögött a főváros lakossága inkább csak sejti, mint tudja, hogy a szovjet hadsereg már hónapok óta építi a 35 méter magasságú Szabadság szobrot. A munkálatokat Nyikolajcsuk ezredes vezeti, és neki köszönhető, hogy a hatalmas mű nemsokára befejezést nyer. A kész kőtalapzatra most vontatják fel a 120 mázsa bronzból öntött szobor részeit. Lassan egymásba illeszkednek az egyes darabok, amelyeket [azonnal összeforrasztanak kívülről,] belülről [pedig] összezsavaroznak. Itt száll magasba a szobor feje. Nagyságára jellemző, hogy belsejében több munkás kényelmesen elfér. Már az óriási pálmaágot cizellálják. Rövidesen a közönség gyönyörködhet a legnagyobb és legújabb műalkotásban.

Képleírás

Kisfaludi Strobl Zsigmond a Szabadság szobor összeállításánál. Állvány között csigasoron húzzák fel a szobor részeit. Szovjet katonák irányítják a munkát. Szoborrészek összeillesztése, csavarozása. A nagy pálmaág cizellálása.

2. Szovjet segélyszállítmány – 40 m (Purczel Miklós, Illés György)

Két repülőgépen érkezett meg a Szovjetunió több mint félmillió forint értékű ajándéka a Nemzeti Segély részére. Párin professzor, a moszkvai Természettudományi Akadémia alelnöke, 1946-ban látta országunk súlyos közegészségügyi helyzetét, s neki köszönhetjük, hogy most egy gyermek tüdőszanatórium teljes berendezését kaptuk ajándékba. A 107 különböző láda és bálából álló küldemény kicsomagolásakor legmodernebb készülékek, teljes laboratóriumi és kórházi felszerelés kerül napvilágra. Ez a kiállítás bemutatja a Szovjetunió egészségügyi ajándéktárgyait, melyek fontosságukban és értékükben messze felülmúlják az összes ilyen természetű adományokat.

Képleírás

Szovjet adomány érkezése repülőgépen, beszállítása teherautókon. Az adomány kiállítása: gyermekszanatóriumi felszerelés, gyermekruházati cikkek.

3. Az Átrium filmszínház megnyitása – 20 m (Zólyomi Gyula)

Megnyílik az újjáépített Átrium, Buda legszebb filmszínháza. Ezt a napot a moziközönség már régen türelmetlenül várta. Az ünnepségen megjelentek Nagy Ferenc miniszterelnök és Szakasits Árpád miniszterelnök helyettes. Az újjászületett Átriumot Nógrádi államtitkár ünnepi beszéde nyitja meg. Gobbi Hilda lendületes szavatatát nagy tetszéssel fogadják. A MAFIRT újra átadja rendeltetésének a szépmúltú és reméljük még szebb jövőjű Átriumot.

Képleírás

Az Átrium mozi portálja a Teherán c. film fényreklámjával. A belső előcsarnok vendégekkel és perecáruossal. A karzatra menő lépcsősor. A nézőtér. A nézők közt ott volt Nagy Ferenc és Szakasits Árpád. A színpadon Nógrádi Sándor beszél. Gobbi Hilda szaval, mérsékelt taps. A jegypénztárak felülről filmezve. Az Átrium fényreklámja.

4. Svéd műkorcsolyázók – 38 m

Britta Rahlen, az ifjú svéd műkorcsolyázó bajnoknő, a stockholmi stadionban ízelítőt ad művészetéből. Oscar Johanson burleszk-korcsolya mutatványaiiban a legmagasabb tudás rejlik.

Képleírás

Stockholmi jégpálya, Britta Rahlen svéd műkorcsolyázónő a jégen. Oscar Johanson tréfás korcsolyamutatványai.

5. Ünnepek március 15-én – 73 m (Zólyomi Gyula, Illés György)

A Múzeum kertben gyűlt össze a magyar ifjúság, hogy a szent lépcsők előtt hódoljon a szabad március 15-e dicső emlékének. A Magyar Ifjúság Országos Tanácsának főtitkára, Nonn György, tart ünnepi beszédet. Petőfi Sándor szellemének tesz hitet az igazi, szabad magyar ifjúság. A Magyar Partizánok Bajtársi Szövetsége „Szabadság” kiállítással ünnepli március 15-ét. Súlyom vezérezredes bevezetése után Tildy Zoltán köztársasági elnök ünnepélyesen megnyitja a kiállítást, mely összekapcsolja a magyar nép évszázados harcát a felszabadult Magyarország jelenével. A köztársasági elnök kiosztja a Szabadság érdemrendet a hősi halált halt szabadságharcosok hozzátartozóinak és az életben lévőknek. A kiállításon láthatjuk a 48-as hősök emléktárgyait, de azokat a kízóeszközöket is, melyek alatt dicső őseink a szabadság eszméjéért szenvedtek. [A magyar szabadságharc Pantheonja ez a kiállítás.] Hatalmas tömeg vonul fel a zászlók ezrével a Kossuth térre, hogy tüntessen a Baloldali Blokk márciusi ünnepén. Az ünneplők ezrei között megjelent Zamercev vezérőrnagy, Budapest városparancsnoka is. A Magyar Kommunista Párt nevében Rajk László belügyminiszter beszélt. Itt csak egy jogfolytonosság van: a dolgozó magyar nép demokratikus, szabad Magyarorszáért folyó harcának jogfolytonossága. Aki útját keresztezi, arra a megsemmisülés vár. A Szociáldemokrata Párt képviselőjében Marosán György kijelenti, hogy ez a március

15-e az eltökéltség jelképe az új harcokra és a boldogabb jövő megteremtésére. Erdei Ferenc a Nemzeti Parasztpárt nevében hangsúlyozza, hogy csak a munkás-paraszt szövetség lehet az igazi biztosíték a demokráciára és az ország harmonikus fejlődésére. A főváros dolgozó népe nemcsak ünnepelt, hanem fogadalmat is tett a magyar szabadságeszmék diadalra juttatása mellett.

Képleírás

Gyűlés a Múzeum kertben. Non György beszél. Sólyom vezérezredes beszél, Tildy Zoltán beszél. Kiállítóterem közönséggel, Tildy Zoltán kitüntetések ad át. Tömeg zászlókkal, Parlament épülete, lépcsőjén szónoki emelvény. Zamercev vezérőrnagy, Veres Péter, Szakasits Árpádné a gyűlésen. Rajk László beszél, majd a hallgatóság között Marosán György beszél. Tömegképek a gyűlésről. Erdei Ferenc beszél.

1947. március

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNICA 61. szám

1. Új tűzoltó-berendezés Gyöngyösön – 35 m (Purczel Miklós)

Shell gyári és csepeli dolgozók önkéntes túlórákkal modern tűzoltókocsit készítettek, amelyet ajándékba küldenek el Gyöngyös városának. Gyöngyös lakossága nagy lelkesedéssel fogadja a szép ajándékot. A város polgármestere köszönetet mond a munkások képviselőinek. Mindjárt ki is próbálják a tűzoltó berendezést egy rögtönzött tűznél. A kitűnően levizsgázott kocsi, a munkások áldozatkészségéből nagyban fogja emelni Gyöngyös város tűzbiztonságát.

Képleírás

Csepeli gyárnegyed, a Shell modern tűzoltó kocsija a gyárudvaron, majd úton. Tűzoltókocsi ünnepélyes átadása Gyöngyösön. Tűzpróba, tűzoltógyakorlatok.

2. A Magyar Közlekedési Alkalmazottak Szabad Szakszervezetének ünnepsége – 44 m (Zólyomi Gyula)

A Magyar Közlekedési Alkalmazottak Szabad Szervezete megünnepeli a Városi Színházban, nagyszerű matiné kegyében, 25 éves tagjait. A szabad szervezet főtitkára, Tóth Mihály meleg szavakkal méltatja a már negyedszázados szakszervezeti tagok munkáját. Huszonöt év történetét a jubiláló Kopta Károly „Kronika” című szatirikus játéka eleveníti meg. A nézők között vannak Millók Sándor államtitkár, a Beszkárt elnöke és Fellner Jenő vezérigazgató helyettes. A jubilánsok díszoklevelet kapnak, köztük Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára és Széchenyi Ferenc, Beszkárt vezérigazgató helyettes. Az ünnepelt szakszervezeti tagok nevében a legidősebb jubiláns, Bede Károly mond köszönetet. Az ünnepséget az R gárda színes műsora teszi változatossá.

Képleírás

Közlekedési Alkalmazottak Szakszervezete székháza /Fasorban/. Városi Színház bejárata közönségforgalommal. Ünnepély műsorral, kitüntetések osztása. Tóth Mihály főtitkár beszél. Színpadi játék, a 25 év illusztrálása. Kossa István, Millók Sándor, Fellner Jenő a nézőtéren. Kossa István átveszi az oklevelet. R gárda műsora: népi táncok, kórusok.

3. Tanoncotthon építési akció – 35 m (Purczel Miklós)

Nyomortanyákon és romházak zugaiban lakik még ma is sok ezer ifjúmunkás. A Magyar Ifjúmunkások Országos Tanácsa nagyszabású társadalmi mozgalmat indított, hogy 1948. március 15-ig, legalább 130 korszerű igényeknek megfelelő tanoncotthont létesítsen. Ennek a messze kiható tervnek megvalósítása érdekében ez év április 27-én nagy vásárt rendez. A munkásifjúság a legtöbb üzemben máris rohammunkával készül az áru- és kereskedelmi vásárra, hogy saját készítésű árucikkeivel minél nagyobb számban vehessen részt a vásár kiállításán. Csepel dolgozói ismét az élen járnak. Létrehozták ezt a tanoncotthont, melyben a jövő szakmunkás nemzedéke emberhez méltó sorban készülhet a demokrácia

Filmhíradók 1945-1949

jövőjének biztosítására. A magánvállalatok azzal segíthetnek, hogy a kiállításra kerülő ipari cikkek gyártásához szükséges nyersanyagokat az ifjúmunkások rendelkezésére bocsátják.

Képleírás

Montázs az ifjúmunkások életkörülményeinek illusztrálására: romlakás, csavargás, stb. Munkaképek a csepeli kerékpárgyárból: kerékgyártás, abroncsozás. Tanoncotthon épülete Csepelen.

4. A Nemzeti Segély vándor bábszínháza – 34 m (Purczel Miklós)

A Nemzeti Segély vándor-bábszínháza sorra felkeresi a gyárak napközi otthonait, a külvárosok iskoláit, sőt a lakóházakat is, hogy a gyermekek testi ellátás mellett haladószellemű szórakozásban is részesüljenek. Láthatjuk, amint a jó kis Mariskától elveszi ötven fillérjét a falu legrosszabb gyereke. Füstös Pista leleményesen visszaserzi. Nagyon tetszik a gyerekeknek a furcsa horgászás is, mert itt is jól megtréfálják a falurosszát. Paraszt Péter és Munkás Jani összefognak a ravasz Reakczy Jóska ellen, és közös erővel legyőzik. Végül pedig megmutatkoznak az összes szép és csúnya babák és a mögöttük, az őket mozgató művészek.

Képleírás

Vándorcsoport előadása vidéken, külvárosokban. Babelőadás részletei, a paraván mögötti rész, tapsoló gyermekközönség, bábosok a bábukkal.

5. Nemzetközi pankráción viadal – 55 m (Zólyomi Gyula)

A Nemzeti Sportcsarnokban folynak a nemzetközi pankráción viadalk. A mézközéseken kínai, francia, spanyol és magyar bajnokok vesznek részt. Most már a közönség is beavatkozik.

Képleírás

Pankráción, birkózás nézőközönség előtt.

1947. április

Bemondó: Gáti József

MAFIRT KRÓNKA 62. szám

1. Az annavölgyi bányászszerecsétlenség áldozatainak temetése – 36 m (Zólyomi Gyula)

A dorogi munkásotthon előtt több ezer főnyi tömeg jelenlétében zajlik le az annavölgyi bányászszerecsétlenség áldozatainak emlékére tartott bányászünnepe. Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettest a megye közönségének nevében Raáb Károly főispán üdvözli. Jámbor Pál bányász és az Országos Bányászszakszervezet főtitkára, Zgyerka János, a magyar bányászok üdvözlését tolmácsolják. Rákosi Mátyás kiosztja a szerecsétlenségre jártak hátramaradottai és a széncsata arcvonala kimagasló eredményt elért bányászok között a Köztársasági Elnök által adományozott kitüntetések. Rákosi kegyeletes szavakkal emlékezik meg a szerecsétlenség hősi halottairól. A magyar demokrácia megbecsüli a munkát és megjutalmazza a munka hőseit. A magyar bányászok úttörői és irányjelzői a demokráciának. A hároméves terv sikere is nem kis részben a magyar bányászokon áll. Az ünnepeket Kántor Béla szavai zárják be, aki a kitüntetettek nevében mond köszönetet a demokrácia ország demokrácia vezetőinek.

Képleírás

Több koporsó egymás mellett. Gyászoló közönség. Rákosi Mátyás érkezik, Raáb Károly főispán fogadja. Rákosi Mátyás beszél. Jámbor Pál bányász búcsúbeszéde. Zgyerka János beszél. Rákosi Mátyás kitüntetések ad át. Kovács István a gyászolók között. Síró hozzátartozók, gyászoló közönség. Kántor Béla bányász beszél

2. A 3 éves terv egészségügyi feladatainak ankétja – 26 m (Zólyomi Gyula)

A magyar orvostársadalom kiválóságainak részvételével tartják meg a hároméves terv egészségügyi feladatainak ankétját. A megbeszélést Dr. Rusznyák egyetemi tanár nyitja meg. Molnár Erik népjóléti

Filmhíradók 1945-1949

miniszter ismerteti a közegészségügy terén ránk váró tennivalókat. Fokozott harc a csecsemőhalandóság ellen. A munkáegészségügy fejlesztése. Ezt célozzák az ipar-egészségügyi tanszékek felállítása, üzemi orvosi és gondozónői szolgálat megszervezése, tanoncotthonok, bölcsődék létesítése. A nagyhatású előadáshoz hozzászólnak: Dr. Zalka Ödön kórházigazgató, Dr. Horányi Béla egyetemi tanár, Dr. Reök István főorvos.

Képleírás

Hosszú asztal körül ülő résztvevők, Dr. Rusznyák Béla beszél, Molnár Erik beszél. Révai József és Farkas Mihály az anketon. Dr. Zalka Ödön kórházigazgató beszél. Dr. Horányi Béla egyetemi tanár beszél, Dr. Reök István főorvos beszél.

3. Rendőrségi gépkocsivezetői tanfolyam – 33 m (Zólyomi Gyula)

Az államrendőrség gépkocsivezetői tanfolyamot szervezett. A résztvevőknek Kocsis Ferenc alezredes tart elméleti előadásokat. A hallgatók gyakorlati jártasságukról a most folyó vizsgákon tesznek tanúságot. Balassa Gyula országos főkapitány megtekinti a legnehezebb terepen is sikeresen működő autókat, és érdeklődéssel figyeli a vezetők munkáját. A kis Jeepek nem ismernek leküzdhetetlen akadályt, könnyedén veszik a legnagyobb emelkedőket és legmeredekebb lejtőket. Demokratikus rendőrségünk új kocsivezetői nagymértékben emelik majd közbiztonságunkat.

Képleírás

Elméleti és gyakorlati oktatás. Balassa Gyula országos főkapitány a gyakorlati oktatást szemléli. Gépkocsizó szakasz felvonulása.

4. Az újjáépített ároktői templom – 38 m (Purczel Miklós)

Az újjáépített ároktői templom Ároktő község plébánosa kéréssel fordult Rákosi Mátyáshoz, hogy a Kommunisták Pártja más községekben oly szép eredményeket felmutató rohambrigádjai kijavítsák az erősen megrongált ároktői templomot is. A Beszkárt rohammunkásai készséggel tették eleget a kérésnek, és rövid idő alatt sikerült újjáépíteni a sérült templomtornyot. Zeneszóval és zászlók alatt vonul a lakosság az első istentiszteletre. Bihary János plébános hálás szavakkal megköszöni a Kommunisták Pártjának és a Beszkárt dolgozóinak példaadó munkájuk gyümölcsét. A munkások nevében Balog József, a Beszkárt párttitkára, örömeinek ad kifejezést, hogy munkájukkal hozzájárulhattak a falu és város közösségének nagy ügyéhez.

Képleírás

Ároktő község. Kémény gólyafészekkel, gólyával. Harang mozgásban. Falujárók /Beszkárt rohambrigád/ templomjavítási munkán. Az újjáépített templom, az első misére igyekvő hívők, munkások, ünneplő közönség. Bihary János plébános köszönő beszéde, Balog József párttitkár beszél a falujárók nevében.

5. Tavasz van – 29 m (Zsigmondi Borbála)

Itt a tavasz. Rügyeznek a fák és bokrok. Az üvegházak téli homályát napfény tölti meg. A ház apraját-nagyját áthatja a tavasz tevékenységre ösztökélő melege. A kerteket, a földeket serény, dolgos kezek simogatják. Hagymák és palánták kerülnek a földbe. Ma még palánta, holnap színes virág. És kikerülnek a levegőre a kis emberpalánták is, hogy sápadt arcukat pirosra csókolja a nap.

Képleírás

Üvegház növényekkel, kertész munkában: üvegház ablakainak tisztítása, növényápolás, ültetés. Gyermekek kertézmunkán.

6. Divatbemutató – 47 m (Purczel Miklós)

A Nőiruha Iparosok Országos Szabad Szervezete nagyszerű divatbemutatót rendezett. Íme egy bunda Schmideg szücsstől. Kulikabátos ruha Soltészné szalonjából. Havas László kreációja. Modell a „Bella szalonból”. „Ági szalon” szövetruhája, a divatos kalapokat Tolnay szállította. Szirmay Györgyné kötött, csíkos ruhája, Bata cégnél. „Kata tricotage”, kézi kötés. Sötétkék ruha, „Nágel szalon” kreációja. Ruhák Klein

Filmhíradók 1945-1949

Páltól. Rotschild Klára modelljei. Frank Irma kalap, a divatos cipők Kaposváry modelljei. A szebbnél szebb ruhakreációk láttán megállapíthatjuk, hogy női ruházati iparunk már világviszonylatban is számottevő tényező. Sajnos sok dolgozó nő számára egyelőre mindez még elérhetetlen.

Képleírás

Divatrevü közönséggel, felvonuló manökenekkel. Kabát és ruhakreációk bemutatása a cégek megnevezésével.

1947. április

Bemondó:

MAFIRT KRÓNKA 63. szám

1. Felszabadulási emlékűnnep, a Szabadság-szobor felavatása –83 m (Zólyomi Gyula

Budapest az ország felszabadulásának második évfordulóján nagy ünnepség keretében avatja fel a Gellérthegyen felállított Szabadság-émlékművet, Kisfaludy-Stróbl Zsigmond szobrászművész monumentális alkotását. Balogh István államtitkár bevezető szavai után Tildy Zoltán köztársasági elnök megemlékezik hazánk történelmében két évvel ezelőtt beállt sorsdöntő fordulatról, amit a mai és késői nemzedék számára ez az emlékmű fog hirdetni. Nagy Ferenc miniszterelnök hangsúlyozza, hogy ez az emlékmű a Vörös Hadsereg iránti hálánkon kívül, a népünk iránti kötelességünk jelképe és örök figyelmeztető is, hogy a múlt elnyomó hatalma soha többé vissza ne térhessen. Kővágó József polgármester a főváros nevében jelképesen átveszi az emlékművet. Szviridov altábornagy erőt és sok sikert kíván a magyar népnek, fiatal demokráciájának kiépítéséhez és a reakció végleges leküzdéséhez. Legyen ez az emlékmű örökéletű jelképe a magyar nép és a Szovjetunió népei között fennálló barátságnak. Az emlékműre koszorút helyeznek: a köztársasági elnök, a Vörös Hadsereg, a magyar kormány, a honvédség, a külföldi katonai képviseltek, a politikai pártok és az egész ország számtalan intézménye és testülete. A Gellért téren nagyszabású díszszemle zajlik le. Elsőnek a Vörös Hadsereg díszszázada vonul fel. Utána a Magyar Honvédség különböző fegyvernemeinek díszalakulatait látjuk. Végül a demokratikus rendőrség díszszázadai aratnak nagy tetszést új egyenruhájukkal.)

Képleírás

Felszabadulási ünnepségek: Gellérthegyi Szabadság emlékmű avatása, emlékmű totál. Balogh István államtitkár beszél, Tildy Zoltán köztársasági elnök beszél, Nagy Ferenc beszél. Koszorúzások. Gerő Ernő és Fazekas Erzsébet az ünneplők között. Kővágó József polgármester beszél, Szviridov altábornagy beszél. Rajk László és felesége, Szakasits Árpád és felesége az ünneplők között. Gerő Ernő, Rákosi Mátyás, Rajk László koszorúznak. Gellért téri szovjet emlékműnél ünnepség, /háttérben a Gellért szálló és az újonnan avatott emlékmű/. Honvédség díszalakulatai. Rendőrségi díszszázad új egyenruhában.

2. A Nemzeti Segély kongresszusának előkészítése – 23 m (Purczel Miklós)

A Nemzeti Segély országos kongresszusának előkészítésén Magyarország legkiválóbb orvostudósai vesznek részt. Az előkészítés ankétját Kárász Győző, a Nemzeti Segély főtitkára nyitja meg. Dr. Sárkány János főorvos megemlékezik a TBC háborús pusztításáról és a Nemzeti Segély gümőkór elleni küzdelméről. Rákosi Mátyásné és Dr. Villányi Andrásné, a Nemzeti Segély fővédnökségének tagjai, figyelemmel hallgatják Németh Péter kúriai bírósági elnök beszámolóját a züllés veszélyének kitett gyermekek védelmezéséről. Flesch Ármin professzor beszél a csecsemővédelem hatékonyabb kifejlesztéséről. Ennyi tudás, segítőkészség és tervszerű munka eredményessé teszi a Nemzeti Segély jövőépítő kongresszusát.

Képleírás

Kárász Győző főtitkár beszél, Dr. Sárkány János főorvos beszél. Rákosi Mátyásné és Dr. Villányi Andrásné az ankéton. Flesch Ármin professzor beszél.

Filmhíradók 1945-1949

3. Határvédelem – 50 m (Paulovits Mihály)

Éjjel-nappal őrt állnak az ország határain a demokratikus honvédségi határvadászai. A csempészek és jogtalan határátlépők járatlan utakon igyekeznek céljuk felé. A járőr lesből, látcsövön figyeli a határt. Vele van hű társa, a járőrkutya. Az erdőszélen gyanús alak közeledik. Egy-két perc és már „díszkísérettel” teszi meg a parancsnoksághoz az utat. A csempészáru a századparancsnok elé kerül. Ez csupán afféle mindennapos „kis hal”, de a katonapolitikai osztály épp most jelzi egy elszánt kalandor közeledését, aki hamis papírokkal, autón igyekszik Graz felé menekülni. Telefonparancs a rádióközponthoz: az autót meg kell állítani! A rádió azonnal továbbítja a rejtjeles letartóztatási parancsot. A személyleírás már a határőrök kezében van. Gyanús autó közeledik. A járőr megállásra szólítja fel, de az csak lassít. Utasa rálő a járőrre. A kerékbe küldött lövés megállásra kényszeríti az elszánt alakot. Már viszik is a parancsnokságra. Nem mindennapos gazembert tettek ártalmatlanná határőr vadászaink.

Képleírás

Határőrök havas tájon rendőrkuttyával. Csempész elővezetése, autós csempész lefülelése, kihallgatása. Valutakötegek kerülnek elő.

4. Képzőművészeti tárlat – 21 m (Purczel Miklós)

A Képzőművészet Barátainak Köre második szabad nemzeti kiállítás keretében a festészet és szobrászat minden irányzatát magába ölelő tárlatot rendezett. A mozgalom célja az, hogy a naturalizmustól a kubizmusig, minden képzőművésznek méltó bemutatkozási alkalmat nyújtson, és hogy a kiállított műtárgyak alacsony áraival lehetővé tegye a dolgozók lakásainak díszítését. A Képzőművészet Barátainak Köre kiállításain rendszeres művészeti előadásokat tart, ami a dolgozókat közelebb segíti a festészet és szobrászat problémáinak megismeréséhez.

Képleírás

Kiállítási termek, tárlatlátogatók.

5. Felszabadulási stafétaverseny – 34 m (Zólyomi Gyula)

Az ország felszabadulásának emlékére rendezett staféta az első igazi tömegsport megnyilvánulás. Nemcsak ezrek nézik végig, hanem ezrek is vesznek részt benne. A Gellért térről a Hősök teréig színpompás látvány a feldíszített útvonal. A célnál Ortutay Gyula, Molnár Erik és Jékely László minisztereket látjuk. A sport legyen a jövőben minden dolgozó réteg, minden társadalmi osztály, az egész felszabadult magyarság ügye! A staféta értékes díjait a győztes csapatok között Ortutay Gyula közoktatásügyi miniszter osztja ki. Tildy Zoltán köztársasági elnök üdvözlí az elsőnek befutó UTE csapatát és a többi győzteseket.

Képleírás

Futók az Andrassy úton, Hősök tere tribünnel. Célba érő stafétafutók. Ortutay Gyula, Molnár Erik, Jékely László miniszterek az emelvényen. Tildy Zoltán beszél, Ortutay Gyula közoktatási miniszter díjakat oszt ki.

1947. április

Bemondó:

MAFIRT KRÓNKA 64. szám

1. Rudolf Höss pere Varsóban – 27 m

A varsói törvényszéken folyt le Rudolf Höss, az auschwitzi és birkenau haláltáborok véreskezű hóhérparancsnokának pöre. Négymillió ember legyilkoltatásáért kell felelnie. Naponta tízezer embert küldött a halálba ezen a borzalmas helyen. Bandhuber és Novak megrázó rajzokban örökítették meg a halálra dolgoztatott agyonkínzott, legyilkolt, gázkamrákba és kemencékbe hurcolt gyermekek, férfiak és

Filmhíradók 1945-1949

asszonyok halálmenetét. A világ minden tájáról eljöttek a laptudósítók és jogtudósok, hogy tanúi legyenek a szörnyűségeket feltáró tárgyalásnak. Höss vallomásában beismeri, hogy másfélmillió embert ölt meg és hogy felelnie kell. De sújthatja-e földi bíróság ezt a szörnyeteget olyan büntetéssel, mely arányban állana az általa elkövetett irtóztatós tömeggyilkosságokkal?

Képleírás

Tárgyalóterem, Rudolf Höss kihallgatása. Montázs haláltáborról: rajzok, festmények. Höss bírái előtt. Tárgyalóterem, bírák és hallgatóság.

2. A Szociáldemokrata Párt országos paraasztkongresszusa – 34 m (Illés György)

Az Újvárosháza dísztermében tartották meg a Szociáldemokrata Párt országos parasztkongresszusát. A tanácskozást Posztós Sándor korelnök nyitja meg. Kállai Sándor beszámol a magyar parasztság helyzetéről és fejlődési lehetőségéről a demokratikus országban. Szeder Ferenc nagy beszédben ismerteti a parasztság és szocializmus eltéphetetlenül mély kapcsolatait. Bán Antal miniszter az ipari és földmunkás erők összefogásának történelmi szükségszerűségét hangsúlyozza. Szakasits Árpád miniszterelnök helyettes nagyhatású beszédben rámutat arra, hogy a magyar demokráciát, ugyan még fenyegethetik külső és belső ellenséges erők, de megingatni sohasem lesznek képesek. A magyar dolgozók tömegei harcra kész elszántsággal hiúsítanak meg minden ilyen sötét kísérletet. A pártvezér nagy beszédét számos vidéki küldött tartalmas hozzászólása követte.

Képleírás

Az Újvárosháza dísztermében Posztós Sándor korelnök beszél. Károlyi Mihály, Jusztusz Pál az elnökségben. Szeder Ferenc beszél, Bán Antal beszél, Szakasits Árpád beszél (mellette Lugossy Jenő). Küldöttek, vidékiek, kendős asszonyok.

3. A népkönyvtárakat szervező országos bizottság ülése – 60 m (Purczel Miklós)

A Népkönyvtárakat Szervező Országos Bizottság ünnepi gyűlését Károlyi Mihályné vezeti be: A demokrácia győzelme akkor lesz teljes, ha a magyar népet sikerül kiemelni a kultúrátlanság homályából. Lukács György egyetemi tanár rámutat a népkönyvtárak sorsdöntő szerepére, mely egyben az értelmiség legszemélyesebb ügye is. Az ülést még ünnepélyesebbé avatja Fischer Annie művészi zongorajátéka és Major Tamás lendületes szavalata. Nagy érdeklődés és izgatott várakozás közepette megy végbe a tárgysorsjáték, amelynek bevételét teljes egészében a népkönyvtárak gyarapítására fordítják. A népkönyvtárak anyagi támogatását segítik elő még azok is, akik a büfében jóízűen, de költségesen étkeznek. A szerencsések boldogan veszik át a sors kegyeiből nekik jutott nyereménytárgyakat. A mozgalom nagy sikerének tanúbizonysága az, hogy Törökbálinton már meg is nyílt az első falusi népkönyvtár. Antos államtitkár felavató beszédében méltatja az irodalom terjesztésének nagy jelentőségét. Legyen a könyvolvasás művelődésünk záloga; váljék az irodalom népünk közkincsévé!

Képleírás

Népkönyvtárakat Szervező Országos Bizottság ülése, Károlyi Mihályné beszél, Lukács György beszél, Fischer Annie zongorázik. Major Tamás szaval. Nyereménytárgy-sorsolás, nyeremények átvétele. Az első falusi népkönyvtár ünnepélyes megnyitása Törökbálinton. Antos István államtitkár beszél. Könyvet válogató vidékiek.

4. Az újjáépült MABI szülészeti osztálya – 35 m (Purczel Miklós)

Újjáépült a MABI szülészeti osztálya. Az osztályszentelő elsőszülött teljes nagyságában. A kis ember első toaletdje. Áhítatos, szent pillanatok, amelyekre csak az édesanyák emlékezhetnek. Tildy Zoltánné, a köztársasági elnök hitvese meglátogatja a valóban korszerűen berendezett szülészeti osztályt. Az elnökasszony tisztelgő látogatást tesz hazánk újdonsült polgáránál.

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

Tildy Zoltánné látogatása a kórházban, Gáspár Árpád és orvosok kísérik a vendégeket

5. Cipőkiállítás – 30 m (Zólyomi Gyula)

A háború után a magyar cipészipar nyersanyag híján nehezen tudott régi híréhez méltó minőségi árut készíteni. Ma már gyökeresen megváltozott a helyzet. Ez a kiállítás, döntő bizonyág amellett, hogy a magyar cipőkészítés újra elérte békebeli színvonalát. Férfi-, női-, gyermekcipők, szandálok nagyszerű galériája ez, amely a fővárosi cipész kisiparosok minden rétegét érvényesüléshez juttatja. Vajon melyiket válasszam?

Képleírás

Cipőbolt állványa különböző cipőkkel. Vevők: felnőttek gyermekekkel.

6. A Madách színház mősora – 34 m (Purczel Miklós)

A főváros egyik legnépszerűbb színházában még telt házakat vonz a jelenlegi műsoron lévő darab, de ha bepillantunk a színház belső életébe, kitűnik, hogy a társulat már javában készül a következő bemutatóra. Bálint György és Alszegehy Lajos rendezők megbeszélnek a szereposztást, Kárpáti Aurél igazgató tárgyal a díszletmesterrel. Nap, mint nap magára ölti Greguss Zoltán nagy sikert aratott szerepének tartozékait. Újra meg újra felállítják az amerikai farm ismert díszletét. Ladányi Ferenc jellegzetes szerepéhez készíti ki magát. Az „Egerek és emberek” estéről-estére megérdemelt sikert jelent a derekasan dolgozó fiatal társulatnak.

Képleírás

Pénztár, jegyet váltó közönséggel /Izabella tér/. Egerek és emberek c. színdarab részletei, díszletei, Bálint György és Alszegehy Lajos rendezők megbeszélése. Greguss Zoltán öltözőasztalánál maszkírozza magát. Ladányi Ferenc öltözőjében maszkírozás közben. Nézőtér, tapsoló közönséggel.

7. Magyar-osztrák labdarúgás – 35 m (Zólyomi Gyula)

A húsvéti labdarúgó kupa-mérkőzés Budapest-Ferencváros és Ausztria csapatai között mintegy 25.000 néző előtt zajlott le. Az első félidőben a nagy ferencvárosi fölény ellenére csak 2:2 volt az eredmény. A második félidőben hatalmas küzdelem árán a mérkőzés sorsát eldöntő gólt a Ferencváros rúgja és így ő került ki a mérkőzésből 3:2 arányban győztesen. A magyar labdarúgók az idei húsvéti tornán kitűnő formában voltak, mert nem csupán Budapesten, hanem Bécsben is győzelmet arattak az osztrák csapatok felett.

Képleírás

Pénztár, jegyet váltó közönséggel /Izabella tér/. Egerek és emberek c. színdarab részletei, díszletei, Bálint György és Alszegehy Lajos rendezők megbeszélése. Greguss Zoltán öltözőasztalánál maszkírozza magát. Ladányi Ferenc öltözőjében maszkírozás közben. Nézőtér, tapsoló közönséggel.

1947. április

Bemondó:

MAFIRT KRÓNICA 65. szám

1. Munkaszolgálatosok hamvainak sírba helyezése – 33 m (Illés György)

A rákoskeresztúri temetőben 2.500 kőszegi munkaszolgálatos hamvait helyezik közös sírba. A mártírhalált halt ifjak tömegsírjánál a gyászoló nemzet lerója kegyeletét. A köztársasági elnököt Mihályi Ernő tájékoztatásügyi miniszter, a kormányt Dinnyés Lajos honvédelmi miniszter képviseli. Az egyházi gyászszertartás után Benjámín Olivér rendőrfővezérőrnagy tolmácsolja az ország mélyszéges részvétét. Losonczy Géza a Magyar Kommunista Párt nevében tartott gyászbeszédében elmondja, hogy a tömeggyilkosságok és zsidóüldözés sodorták az országot a pusztulás szélére. A katafalkról a jelképes koporsót a közös sírba helyezik örök nyugalomra.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Gyászszertartás, Hevesi főrabbi beszél. Gyászoló, síró közönség. Mihályi Ernő tájékoztatásügyi miniszter az ünnepségen. Dinnyés Lajos honvédelmi miniszter beszél. Benjámin Olivér rendőrvezérőrnagy beszél. Losonczy Géza beszél.

2. Csehszlovákiából áttelepített magyarok – 32 m (Purczel Miklós)

A Csehszlovákiából áttelepülők első vonatának fogadására Szob pályaudvara ünnepélyes díszbe öltözött. A kormányt Vikol János, Reisinger Ferenc és Takács Ferenc államtitkárok képviselik. Szeretet és gondoskodás várja hazatérő testvéreinket. A kormány nehéz és kitaró tárgyalásai eredményre vezettek. Az áttelepülés, az eredeti tervtől eltérően sokkal kedvezőbb feltételekkel történik. A szlovákiai magyarok magukkal hozhatták összes ingóságukat, jószágukat és gazdasági gépeiket is. Az első tányér leves magyar földön. Kis lábfcamodást gyorssegélyben részesítenek. Vikol János államtitkár köszönti a hazatérőket a kormány nevében. Kívánja, érezzék magukat itthon, és legyenek hű fiai az országnak, öntudatos harcosai a magyar demokráciának.

Képleírás

Szob határállomás. Csehszlovákiából áttelepült magyarok fogadása. Vikol János, Reisinger Ferenc, Takács Ferenc államtitkárok a pályaudvaron. Érkező vonat, megpakolt áttelepülők ingóságaikkal, jószágokkal. Az áttelepülők ellátása meleg étellel. Vikol János beszél.

3. A KISOSZ húsvéti kongresszusa – 25 m (Zólyomi Gyula)

Nagyszámú résztvevő jelenlétében rendezte meg a Kiskereskedők Országos Szabadszervezete húsvéti kongresszusát. Látka János megnyitóbeszéde után Komnenov Pál, a szabadszervezet elnöke ismerteti a KISOSZ harcos programját, amely a kiskereskedők érdekeit védi az álszövetkezetekkel és nagykereskedőkkel szemben. Csillag Béla főtitkár részletesen foglalkozik a kiskereskedelem gondjaival. Vas Zoltán, a Gazdasági Főtanács főtitkára a szabad kereskedelem mellett szólal fel, ami a dolgozóknak olcsóbb árut biztosít. Hangsúlyozza, hogy a Magyar Kommunista Párt a kisemberek pártja, mindig támogatta és támogatni fogja a kiskereskedelmet.

Képleírás

Látka János beszél. Komnenov Pál, a szakszervezet elnöke beszél. Vas Zoltán az elnökségben, Csillag Béla főtitkár beszél. Vas Zoltán beszél. Tapsoló közönség.

4. Duzzasztógát építése Siófokon – 35 m (Zólyomi Gyula)

A Balaton vízének magasságát a Sió csatorna szabályozza. A nagymennyiségű csapadék következtében a Balaton soha nem látott szintet ért el. Ezért kell a vízállást szabályozó Sió csatornát mielőbb megnyitni. A másik ok a Duna és a Balaton közötti vízi út megteremtése. Ezt készíti elő az az óriási méretű építkezés, amely Siófokon, a lezárt Sió medrében egy duzzasztógát és vízleeresztő zsilip gyors létrehozásáért folyik. Ugyanakkor épül a villanyáramot termelő nagy vízi erőmű is, amely a Balaton egész környékét olcsó elektromos árammal látja el. A cél az, hogy a Balaton környékére gazdaságilag igen fontos munkálatokat ősz helyett még a nyár elején fejezzék be. A hatalmas zsilip egyik kapuja. Az első próba kézi erővel. Másfél méteres betonpartfalak is épülnek. A partfalakhoz nyerskő-burkolatot illesztenek. Ez a gyorsan épülő vízi erőmű a magyar dolgozók eredményes munkájának újabb bizonyítéka.

Képleírás

Építkezés, duzzasztómű építése. Munkaképek, zsilip próba.

5. Új rendőrségi egyenruha – 35 m (Zólyomi Gyula)

A rendőrség új egyenruhát kapott. Münnich Ferenc budapesti és Balassa Gyula országos főparancsnokok megzemlélik a bemutatót. A rendőrök örömmel öltik fel jó anyagból készült, kényelmes ruhájukat.

Filmhíradók 1945-1949

Gyalogosok, kerékpárosok, lovasok, közlekedési rendőrök. Az új formaruhát a célszerűségi szempontok figyelembevételével tervezték. A nyitott szabás éghajlati viszonyainknak jobban megfelel és tetszetősebb. Az új szolgálati sisak nem engedi át az esőt és a legerősebb ütés ellen is véd. A szolgálat különbözősége szerint posztóból, parafából és acélból készül. A demokratikus államrend nem tesz tényleges különbséget tisztii és legénységi egyenruha között. A rendőregyenruhát kipróbálás után rendszeresítik.

Képleírás

Münnich Ferenc budapesti főkapitány és Balassa Gyula országos főkapitány megtekintik az új egyenruhákat. K rendőr szolgálatban.

6. „Ferencvárosi vasárnap” – 25 m (Zsigmondi Borbála)

A főváros kilencedik kerületének pártjai, szakszervezetei: „Ferencvárosi Vasárnap” címmel vidám ünnepséget rendeztek. A népmulatságok örök száma: a lepényevés. Versenyszabály: semmit kézzel mindent szájjal. A győztes az, aki hamarabb ér el a lekváros lepény közepébe. A verseny abszolút győztese.

Képleírás

Gyermeknap a Ferencvárosban

Bábosok, bohócok szórakoztatják a gyermekeket. Lepényevő verseny, zsákban futás.

7. A magyar asztalitenisz világbajnokok megvendégelése – 40 m (Illés György)

Az asztalitenisz világbajnokai, Farkas Gizi, Sidó és Soós tiszteletére baráti hangulatú uzsonna folyt le a Magyar Kommunista Párt székházában. Rákosi Mátyás meleg szavak kíséretében átnyújtja a Párt ajándék-cigarettaárcáit. Ekkor derült ki, hogy egyik sem dohányos. Farkas Gizi kis ízelítőt ad a pingpong művészetéből. A bajnoknő tanítja az utánpótlást. Sidó és Soós bajnokok zsonglőrmutatványnak is beillő barátságos mérkőzése érzékelteti a magyar asztaliteniszesezők fölényes tudását.

Képleírás

Hosszú asztalnál Farkas Gizi, Soós, Sidó bajnokok Rákosi Mátyás mellett. Rákosi ajándékot ad át vendégeinek. Sidó-Soós ping-pong mérkőzés.

1947. május

Bemondó:

MAFIRT KRÓNKA 66. szám

1. Kaposi Ferenc parasztköltő – 41 m (Zólyomi Gyula, Illés György)

Kaposi Ferenc ipolybecsei 4 holdas gazda ismeri és szereti a földjét. Vele él és rajta gondolkodik. Gazdatársainak minden baja az ő gondja is. Élete gondjából versek születnek. Kaposi Ferencet most nagy megtiszteltetés érte. A Szabad Föld parasztújság pályázatát megnyerve munkatársa lett a lapnak. A „Tavaszi Vasárnap” ünnepség keretében Urbán Ernő szerkesztő átadja a pályázat első díját, ezer forintot. A falu lelkésze kéri az Istent, hogy áldja meg népünk őszinte szeretetéért egyenként és összesen a Szabad Föld minden egyes tagját.

Képleírás

Gazdaság, szántás ökrös fogattal. Kaposi Ferenc gazda Urbán Ernő írótól díjat vesz át. Ünnepség műsorral a díj átadása után.

2. Új talajmegmunkáló gép – 40 m (Purczel Miklós)

A Csonka Gépgyár új talajmegmunkáló gépet mutat be. A magajáró motoros kapálógépet munka közben tekinti meg Bárányos Károly földművelésügyi miniszter és Takács Ferenc államtitkár. A kevés benzinfogyasztású gép 10 kapás napi munkáját végzi el egy nap alatt. A „Fürge” nevű gép sokféle mezőgazdasági talajművelő munka elvégzésére alkalmas. Kerekeit a motor hajtja előre, csak irányítani kell.

Filmhíradók 1945-1949

Felhasználható szivattyúzásra, szíjártéttel hajthatnak vele kisebb gazdasági gépeket is. Kezelése egyszerű. A sokoldalú gépet a szőlősgazdák permetezésre is használják.

Képleírás

A gyár épülete, homlokzata. A Csonka gépgyár gyártmányai. Bárános Károly földművelési miniszter és Takács Ferenc államtitkár látogatása gépgyárban. Mezőgazdasági munkagépek: talajművelés, szecskavágógép, permetezőgép működésben.

3. Szlovákiai magyar áttelepültek – 31 m (Purczel Miklós)

A szlovákiai magyar áttelepülteket új otthonukban látogatta meg Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes. Váratlanul toppant be, hogy saját maga győződjön sorsukról. Érdeklődéssel és szeretettel fogadják. Rákosi Mátyás a községháza előtt elmondott rögtönzött beszédében kéri a régi és most érkezett gazdákat, éljenek egyetértésben, hogy tudásukat és munkájukat minél teljesebb mértékben fordíthassák az ország javára.

Képleírás

Kis épületek sora, Rákosi egymás után tesz látogatást a házakban. Rákosi Mátyás beszél a községháza előtti népgyűlésen.

4. A kommunista sütőmunkások termelőszövetkezete – 44 m (Illés György)

A Kommunista Sütőmunkások Termelőszövetkezete a felszabadulás óta hatalmas munkát végzett. Öt nagyüzemet építettek a romokból és ma már naponta 120 méterháza kenyeret termelnek. A szövetkezet két éves évfordulóján a Magyar Kommunista Párt és a Népjóléti Minisztérium kiküldöttei: Újhelyi Szilárd és Kisteleki Károly 200 kg kenyeret és 100 liter tejet osztottak ki. Hancúrozás után jól esik a friss kenyér. Ugye finom?

Képleírás

Lisztcsákók rakodása sütőde előtt. Sütőipari munkagépek: dagasztógép működésben, kenyérsütés. Újhelyi Szilárd és Kisteleki Károly élelmiszert oszt, majd Újhelyi Szilárd kenyeret oszt.

5. Nemzetközi úszóverseny Egerben – 75 m (Illés György)

Minaret. Kelet jellegzetes, karcsú épülete. Török emlékek mellett román és gótikus stílusú építészeti maradványok a XIII. és XV. századból, melyeknek egy része fel sem épülhetett teljesen. Eger. Dobó István. A hős egeri nők. Az „Egri csillagok” városa. A hősök dicsőségét megörökítő regény írója, Gárdonyi Géza utolsó kívánsága szerint a Várban alussza örök álmát. Ódon házak mellett, nagyvonalú építészeti remekművek. Ebben a történelmi nevezetességű városban tartották meg a háború utáni első nemzetközi úszóversenyt. Nagyszámú nézőközönség feszült figyelemmel kísérte Eger és Bécs úszóinak mézkezését. A 100 méteres gyorsúszás győztese az egeri Kádas, 59,8 másodperccel. A verseny az egeri úszók fényes győzelmével végződött.

Képleírás

Egri képek: Eger látképe, romos részek, minaret, Dobó István emlékmű, Gárdonyi Géza sírja, egeri székesegyház, egeri uszoda úszóversennyel, versenyzők és nézőközönség.

6. Május elseje megünneplése – 20 m (Illés György)

Május. Május elseje. A dolgozók ünnepe.

Képleírás

Tavaszi kép, rügöző fák, virágzó orgonafa. Május elsejei felvonulás részei, Hősök terén tömeg a tribün előtt, zászlós csoportok.

1947. május

Bemondó:

MAFIRT KRÓNICA 67. szám

1. Egészségügyi teherautók vidéken – 46 m (Purczel Miklós)

Magyar Nők Demokratikus Szövetsége ünnepélyes keretek között indítja útnak tíz teherautóból álló egészségügyi karavánját. Rajk Lászlóné, az MNDSZ főtitkára, a város és a falu összefogását hangoztatja. Nagy Ferenc miniszterelnök beszédében kiemeli, hogy a magyar demokrácia elsőrendű feladatának tartja a falu egészségének feljavítását. Molnár Erik népjóléti miniszter a dolgozók életszínvonalának felemeléséről beszél. Az autókaván 3 röntgengépet, 5000 csomag különleges gyógyszert, 8 tonna cukrot, 1000 csecsemőkelengyét és még sok más holmit visz a falu népének. A nép egészségéért, a magyar gyermekért dolgozó orvosok önkéntes munkája szép példája értelmiségünk demokratikus gondolkodásának.

Képleírás

Rajk Lászlóné beszél, Nagy Ferenc beszél, Molnár Erik beszél, 10 teherautó útnak indítása a falu egészségügyi megsegítésére. Gyógyszer, élelmiszerosztás, orvosi vizsgálat, fogkezelés.

2. Aknák hatástalanítása – 38 m (Zólyomi Gyula)

Az I. honvéd aknakutató század élete veszélyeztetésével távolítja el a pusztító náci háború veszélyes maradványait. Még nézni is rossz, ha meggondoljuk, hogy a tűzszerész bármely pillanatban a levegőbe repülhet. Hatósági segédlettel, a legnagyobb elővigyázatossággal végzik a munkát, hogy emberéletben és épületben kár ne essék. „Állj! Ablakokat kinyitni! Ne kíváncsiskodjunk!” A veszélyes anyagok megsemmisítéséről jegyzőkönyvet vesznek fel és átkutatják a hatalmas krátert, nem maradt-e vissza fel nem robbant lőszer.

Képleírás

Járókelők csoportja nézi a munkát. Robbantás előkészítése az életveszélyes romok lebontására, környező házak ablakait kinyitják. Robbantás, a keletkezett kráterban tűzszerészek vizsgálják a talajt.

3. A Nemzeti Segély első országos kongresszusa – 25 m (Illés György)

Ünnepélyes keretek között nyílt meg a Nemzeti Segély első országos kongresszusa. A szervezet elnöke, Darvas József megnyitóbeszéde után a köztársasági elnök, Tildy Zoltán emelkedik szólásra: A Nemzeti Segély – mondotta – a legjobb munkaterületet választotta az otthontalan gyermekek támogatásával. Molnár Erik népjóléti miniszter ismerteti a 3 éves terv gyermekvédelmi részét. Petényi Géza egyetemi tanár felszólalása után Gerő Ernőné bejelenti, hogy a Nemzeti Segély 70 tonna ruhaneműt oszt szét a bányavidék lakossága és az újjazdák között. A kongresszus határozatai biztosítják a Nemzeti Segély további, még eredményesebb munkáját.

Képleírás

Elnökség, küldöttek, Darvas József beszél, Tildy Zoltán beszél. Képek a hallgatóságról. Molnár Erik beszél, Veres Péter beszél, Petényi Géza egyetemi tanár beszél, Gerő Ernőné beszél. Tapsoló küldöttek.

4. Új típusú amerikai teherautók vásárlása – 46 m (Zólyomi Gyula)

Érdekes sajtóbemutatót vonultatta fel a MOGÜRT az általa vásárolt új típusú amerikai teherautókat. Nagy sikere volt a hús- és gyümölcszállításra igen alkalmas hűtőkocsiknak. A különböző típusok között bemutatták az autómentő kocsit is, melyet sérült autók felemelésére és elszállítására használnak. A legnagyobb meglepetést keltették azonban a 120 lóerős, 20 tonnás vontatótraktorok. Régi rendszerű szállításoknál a gépkocsik vezetője kénytelen volt várni, míg kocsiját megrakták. Az új vontatótraktorok kiküszöbölik ezt az időpazarlást. Egy lekapcsoló szerkezet lehelővé teszi, hogy a vontató magára hagyassa szerelvényét. A vontatott kocsit feltámasztják egy gólyalábbal, és a traktor kísétál a szerelvény alól. Amíg rakodnak, más munkát végez. Az újszerkezetű vontatóautók nagy munkát fognak végezni a szállítás terén.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Amerikai teherautók, hűtőkocsik, autómentők, traktorok. Teherautók sora vonul a városon.

5. Nemzetközi síugróverseny Jugoszláviában – 47 m

A síszezon végén hatalmas tömeg néző érkezik a jugoszláviai Planicába, hogy részt vegyen a nemzetközi síugróversenyen. A nemzetközi verseny céljaira a jugoszlávok új mamutsáncot építettek. A startnál egy svájci. Lendületes ugrásának eredménye 102 m. A legjobb eredményt a jugoszláv Finzgar éri el. Az idei világrekordot jelentő gyönyörű ugrása: 109 m. A Sar Planinán tartották meg a balkáni lesiklóversenyt. A versenyen részt vettek: Magyarország, Románia, Bulgária és Jugoszlávia öt legjobb sízője és még 150 jugoszláv versenyző. A startig hosszú utat kell megtenni. Nehéz eldönteni, ki lesz a győztes a balkáni államok és Magyarország közül. A nehéz terepen a versenyzők gyakran 90 kilométeres sebességgel siklanak. A teljesítmény nagyságát mutatja, hogy 86 versenyző közül csak 20 futott a célba.

Képleírás

Planica /Jugoszlávia/ síelőkkal. Ugrósánc versenyzőkkel, lesikló-verseny. Tréningező síelők.

1947. május

MAFIRT KRÓNICA 68. szám

1. Rákosi Mátyás beszéde a Láng Gépgyárban – 40 m (Purczel Miklós)

1946. május 9-én a Láng Gépgyári munkásgyűlésen Rákosi Mátyás ígéretet tett, hogy augusztus elsejére megvalósítjuk a forintot. Akkor még infláció volt. Augusztus elsejére a reakció mesterkedései ellenére megteremtettük a forintot, a dolgozók életszínvonalának emelkedése megkezdődött. [Emelni kell minden dolgozó életszínvonalát.] Most, egy évvel később, ismét a Láng Gépgyárban beszélt Rákosi Mátyás, akit, mint a forint apját, rengeteg ajándékkal halmoztak el. Harcoljuk ki a reakció minden áskálódása ellenére a hároméves terv megvalósítását, a dolgozók életszínvonalának a kétszeresére való felemelését! Követeljük a Nemzeti Bank és a három nagybank államosítását! Meg kell valósítani a háborús és inflációs jövedelmek vagyondézsmáját! A 15 holdon aluli gazdákat mentesíteni kell a beszolgáltatás alól! Most már fizessenek a gazdagok!

Képleírás

Rákosi Mátyás beszél, bejelenti a stabilizációt. Inflációs képek: áremelkedések. Forint /totál/ dicsfénnyel. Láng gyári nagygyűlés: Rákosi beszél, mellette Gerő Ernő. Tömegképek, zászlós csoportok. Rákosit elhalmozzák ajándékkal.

2. Groza Péter román miniszterelnök Budapesten – 45 m (Illés György)

A magyar-román barátság jegyében lezajlott román kultúrhét alkalmából a fővárosba érkezett dr. Groza Péter, Románia miniszterelnöke is. A pályaudvaron a miniszterelnök és a kormány tagjai fogadták kedves vendégünket, aki a rádió útján a baráti román nép nevében üdvözölte a baráti magyar népet. A román kultúrhét keretében tartották a Mocsáry Lajos kollégium megnyitóünnepségeit is. Az első szónok, Farkas Mihály rámutatott arra, hogy a kollégium megnyitása új korszakot nyit meg a két nép történetében, amely az őszinte barátság, a béke és a megértés jegyében kezdődött. Tildy köztársasági elnök, majd dr. Groza Péter román miniszterelnök beszédeikben hangsúlyozták, hogy a két szomszédos nép most már egymásra talált és szakítva a múlttal, együtt indul az új jövő felé.

Képleírás

Pályaudvar érkező vonattal. Dr. Groza Péter román miniszterelnök lép le a vonatról. Ünnepélyes fogadás, sorban kezet fog az üdvözlésére megjelentekkel. Nagy Ferenc, Rákosi, Veres Péter, Ortutay Gyula, Groza és kísérete elvonul a tiszteletére megjelent díszszázad előtt, majd kocsiba száll. Mocsáry Lajos kollégium

Filmhíradók 1945-1949

megnyitójáéra érkező vendégek. Farkas Mihály beszél a megnyitón, Gerő Ernő, Rákosi Mátyás a hallgatóság között. Tildy Zoltán beszél, Dr. Gróza Péter beszél. Háttérben "Éljen a magyar-román barátsági társaság" feliratú transzparens. Hallgatóság. Műsor részlet: román népi tánc. Rákosi, Szakasits, Gróza, Tildy a nézők között.

3. Gerő Ernő Debrecenben – 45 m (Zólyomi Gyula)

Repülőgépen érkezett Debrecenbe Gerő Ernő, a Magyar Vasúti Forgalmi Autóbusz avató ünnepségére. Fóthy Kálmán, a Vasútforgalmi vezérigazgatója megköszönte a miniszter támogatását, amellyel lehetővé tette a Franciaországban gyártott gyönyörű autóbuszok megvásárlását. Gerő Ernő válaszában hangsúlyozta, hogy szívesen igénybe vesszük az újjáépítéshez külföldi kölcsönt, ha annak nincsenek politikai feltételei. A miniszter az ünnepség résztvevőivel végigjárta a vállalat sok háborús kárt szenvedett, de részben már újjáépített javítóműhelyeit és kocsiszínjait. Az ünnepséget a dolgozóknak a miniszter tiszteltére rendezett díszbédje zárta be. A debreceni sportpályán zajlott le a vasutasok és postások nagygyűlése. Gosztonyi Sándor MÁV üzletigazgató megnyitó szavai után Gerő Ernő nagyhatású beszédben mutatott a hároméves terv célkitűzései között a dolgozók életszínvonalának emelésére és a munkanélküliség megszüntetésére, végül a vasutasoknak és postásoknak fizetésemeléssel és természetbeni juttatásokkal való megsegítésére.

Képleírás

Debrecen látképe, Gerő Ernő érkezik, Fóthy Kálmán vasútforgalmi vezérigazgató fogadja. Autóbusz avató ünnepség. Új autóbuszok sorban egymás mellett, a kocsi belseje. Gerő Ernő beszél nagyszámú hallgatóság előtt. Kocsiszín üresen, javítóműhely. Díszbéd Gerő Ernő tiszteletére. Postás sporttelep Debrecenben, nagygyűlés a sportpályán. Gosztonyi Sándor MÁV üzletigazgató beszél, Gerő Ernő beszél. Közönségképek. Debreceni nagytemplom.

4. Az ezüstvonat visszaérkezése – 20 m (Illés György)

A nyilas időkben nyugatra hurcolt kincsek közé tartozott az ezüstvonat is, amelyet kérésünkre a szövetséges hatalmak visszaadtak hazánknak. Nyárádi pénzügyminiszter és Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter vették át az ezüstvonat kincsét; amelyet a stabilizáció újabb bizonyosságául rövidesen viszontlát a nagyközönség is, ötforintosok alakjában.

Képleírás

Érkező vonat. Vas Zoltán, Gerő Ernő, Nyárádi pénzügyminiszter a várakozók élén. Angol egyenruhás tiszt adja át a vonatot. A vagon reteszét lefűrészelik. Ezüsttömbök kirakása a vagonból teherautókra.

5. Közlekedési kiállítás – 50 m (Zólyomi Gyula)

A Károlyi-palotában rendezett közlekedési kiállítást ünnepélyes keretek között, Tildy Zoltán köztársasági elnök jelenlétében, Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter nyitotta meg. Rámutatott arra a hősi küzdelemre, amellyel közlekedésünket a munkások és mérnökök lehetetlent nem ismerő akarása feltámasztotta. Ez a kiállítás beszámoló arról, mire képesek a béklyóitól megszabadított munkások, ha érzik, hogy a maguk számára építik az országot. Gerő miniszter kalauzolásával megtekintette a kiállítást Profiri román, és Vujatinovics jugoszláv közlekedésügyi miniszter is. A kiállítás tökéletes képet nyújt az ország újjáépítéséről, és ízelítőt ad a Magyar Kommunista Párt által javasolt hároméves munkaterv megvalósításával kapcsolatos további fejlődésről.

Képleírás

Gerő Ernő közlekedési miniszter beszél. Kiállítás részei: makettek, rajzok, grafikonok. Tildy, Rajk, Gerő, Kossa, valamint szovjet tisztok a kiállításon.

6. Magyar-osztrák válogatott futballmérkőzés

Mintegy negyvenötezer nézője volt az Üllői úti pályán rendezett magyar-osztrák válogatott mérkőzésnek. Az érdekes nemzetközi esemény a várakozásnak megfelelően izgalmas sportot nyújtott. A közönség soraiban megjelent Tildy Zoltán köztársasági elnök, a kormány több tagja, Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter, román és jugoszláv vendégeivel. A játékot Hajós Alfréd, az athéni olimpiász bajnokának kezdő rúgása indította el. A vendégcsapatot vezető Dr. Gerő osztrák miniszter izgatottan figyelte a játékot. Az első félidő változatos játék után 2:2 arányban fejeződött be, míg a második félidőben a magyar csapat lelkes játékával felülkerekedett és újabb három góllal biztosította az 5:2 arányú megérdemelt győzelmet. – 45 m (Illés György, Zólyomi Gyula)

Képleírás

Üllői úti sportpálya, magyar-osztrák labdarúgó mérkőzés. Tildy Zoltán, Gerő Ernő a páholyban. Hajós Alfréd olimpiai bajnok kezdőrúgása. Tribünkép. Dr. Gerő osztrák miniszter és Ries István a nézők között. Mezőnyjáték, a végeredmény: 5:2.

1947. május

Bemondó:

MAFIRT KRÓNICA 69. szám

1. Szovjet hősök kispesti és újpesti emlékműveinek leleplezése – 41 m (Purczel Miklós)

A győzelem ünnepének második évfordulójára elkészültek a szabadságunkért életüket áldozó szovjet hősök újabb emlékművei. A gyönyörű kispesti emlékmű leleplezésére érkező köztársasági elnököt hatalmas közönség fogadja. A szovjet hadsereget az ünnepségen Szviridov altábornagy képviseli. Dávid, nemzeti bizottsági elnök avatja fel az, emlékművet. A szovjet hadsereg nevében Uszov ezredes beszélt. Kispest városa részéről Berei polgármester veszi át a magyar nép háláját kifejező emlékművet. A szovjet hősök újpesti emlékművének leleplezésén megjelentek a köztársasági elnök és Zamercev tábornagy. Az ünnepi beszédet Gálhidy polgármester tartja. A leleplezett művészi emlékművek örök hirdetői a magyar nép hálájának, a szabadságunkat nagy véráldozatok árán visszaszerző szovjet hősök iránt.

Képleírás

Kispesti szovjet hősi emlékmű avatási ünnepség. Tildy Zoltán érkezése, fogadása. Szviridov altábornagy és kísérete az ünnepségen. Az emlékmű, lehulló lepel. A kormány tagjai az első sorban, Dávid Nemzeti Bizottsági elnök beszél, Berei polgármester beszél. Koszorúzások. Újpesti szovjet hősi emlékmű avatása. Tildy Zoltán az ünnepségen. Zamercev tábornagy beszél. Gálhidy polgármester beszél. Újpesti szovjet hősi emlékmű, lehulló lepel, Koszorúzások.

2. Pécsi bányászlakások alapkőletétele – 35 m (Purczel Miklós)

A Pécs környéki bányák dolgozói mozgalmat indítottak, hogy szövetkezeti alapon egy év alatt háromszáz modern munkáslakást építsenek fel. Az alapkőletételre Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes Pécsre érkezett. A bányásznapgyűlést Aszmann, kerületi titkár nyitja meg. Rákosi Mátyás az ország legégetőbb kérdéseiről beszélt. A hároméves tervről, amely a dolgozók életszínvonalát a mostaninak kétszeresére emeli, a nagybankok államosításáról, a hadifoglyok hazahozataláról, a munkásegységről és a munkásparaszt szövetség fontosságáról. A kopár, meszes telepen, ahol nemsokára bányászlakások százai fognak állni, Rákosi Mátyás helyezte az építkezés alapokmányára az első téglát, az újjáépítés eredményének legújabb bizonyítékát.

Képleírás

Pécs környéki látkép, pécsi városképek. Bányásznapgyűlés. Aszmann kerületi titkár beszél, Rákosi Mátyás beszél. Bányászközönség, hallgatóság. Lakásépítkezési alapkőletétel, Rákosi Mátyás helyezi el az első téglát.

3. Villamosvasút építése Pestszentimre és Pestszentlőrinc között – 20 m (Purczel Miklós)

Filmhíradók 1945-1949

A közigazgatásilag egyesített Pestszentimre és Pestszentlőrinc városok között villamosvasutat építenek. A vasútvonal megépítését a városok kommunista dolgozói harcolták ki Földes Mihály, a Magyar Kommunista Párt vezetőségi tagjának kezdeményezésére. A munkálatok ünnepélyes megkezdésénél a fővárost Fodor Gyula alpolgármester képviselte. Házy Árpád alispán első kapavágása után a dolgozók nagy lelkesedéssel kezdik el a vasútvonal építését.

Képleírás

Pestszentimre és Pestszentlőrinc közötti villamosvasút építése, munkaképek. Földes Mihály MKP vezetőségi tag a munka megkezdésénél. Munkaképek, árokásás, stb.

4. Ipari és kereskedelmi vásár

Az állatkertben a tanonc és ifjómunkás építő mozgalom által rendezett ipari és kereskedelmi vásárt a köztársasági elnök nyitja meg. Nagy Ferenc miniszterelnök beszéde után Rajk László belügyminiszter, a Magyar Kommunista Párt és minisztériuma nevében ígéri, hogy az ifjúság törekvéseit mindenben támogatni fogja. A kiállítás rendezői értékes díjakat kaptak. Az ünneplő közönség, élén a köztársasági elnökkel, megtekinti a kiállítást.

Képleírás

Az Állatkert bejárata, homlokzatán nagy betűkkel: "Ifjúsági Vásár". A vásár ünnepélyes megnyitása. Ifjúság sorfala között vonulnak az érkező vendégek a vásár területére. Tildy Zoltán megnyitja a vásárt. Nagy Ferenc miniszterelnök beszél, Rajk László belügyminiszter beszél, Veres Péter beszél. A kiállítás részei, pavilonjai vásárlátogatókkal. Magyar Pamutipar pavilon, Szent István tápszerművek pavilon. Úttörők a vásáron.

5. Miniszterek balatoni hajókirándulása – 20 m (Zólyomi Gyula)

Profiri román és Vujatinovics jugoszláv, közlekedési miniszterek, Gerő Ernő közlekedési miniszter és Gyöngyössi külügyminiszter társaságában kirándultak a Balatonra. A vendégek a balatoni sétahajózás alkalmából örömmel adtak kifejezést a magyar tenger eredeti szépsége és hangulata iránti elragadtatásuknak.

Képleírás

Siófoki pályaudvar érkező vendégekkel: Gerő Ernő, Gyöngyössi János kíséretében, Profiri román közlekedésügyi miniszter, Vujatinovics jugoszláv közlekedési miniszter. Balaton part, balatoni hajó, fedélzetén vendégek.

6. A Ságvári Endre tanoncotthon átadása – 28 m (Purczel Miklós)

A Ságvári Endre tanoncotthont a szovjet hadsereg által ajándékozott épületben Dr. Antos Ernőné kezdeményezésére létesítették. Az otthont Tildy Zoltán köztársasági elnök adta át rendeltetésének. A volt birodalmi német iskolából, amely a múltban a fasiszta mételet ültette el az ifjúság lelkében, most az építómunkára készül, demokratikus szellemben nevelt ifjómunkásság mintaszerű otthona lett.

Képleírás

Dr. Antos Istvánné beszél, mellette Tildy Zoltán. Tildy Zoltán beszél. A tanoncotthon belseje: könyvtár, konyha, ebédlő, társalgó szórakozó növendékekkel, sakk, dominó.

7. A mátyásföldi sportklub új sportháza – 40 m (Zólyomi Gyula)

A mátyásföldi sportklub új klubházat épített. Az avatóünnepségen résztvevő Ries igazságügy miniszter jelenlétében a testnevelési főiskola hallgatói érdekes torna- és sportbemutatót rendeztek. Asbóth József, a győztes külföldi útból nemrég hazatért Európa-bajnokunk ad ízelítőt mesteri játékából. A női egyes versenyen Körmöczy Zsuzsi, többszörös teniszbajnoknőnk csillogtatja tudását.

Képleírás

A klubház épülete, Ries István igazságügyi miniszter az avatónnepségen. Sportbemutatók: atlétika, kosárlabda, Asbóth József Európa bajnok teniszjátéka. Körmöczy Zsuzsa teniszjátéka. A két versenyző együtt.

1947. május

Bemondó:

MAFIRT KRÓNICA 70. szám

1. A Nemzeti Parasztpárt Dózsa-ünnepsége Mezőtúron – 30 m (Illés György)

Mezőtúron rendezte a Nemzeti Parasztpárt az idei Dózsa-ünnepségeket. A Nemzeti Parasztpárt vezetését és a vendégeket a helyi szervezetek élén Földi, Szolnok megyei főispán fogadta. Az ünnepség résztvevőinek tömegei színes felvonulásban gyülekeztek a nagygyűlésre. Dózsa György népének seregszemlájén a parasztság jövőt építő, öntudatos tömegei a mártírhált halt ősük emlékének hódoltak. A Nemzeti Parasztpárt új programját Veres Péter ismertette: Azokkal szövetkezünk – mondotta – akikkel közösek az érdekeink: a munkássággal és a haladó értelmiséggel.

Képleírás

Dózsa György emléktábla: "Dózsa György és az 1514—es parasztfordalom hőseinek az emlékére állították a parasztság nagy seregszemlájén Mezőtúron. Dózsa unokái. Mezőtúr, 1947. május 11. A Népi ifjómunkások Szervezete" A feldíszített mezőtúri pályaudvar várakozókkal. Érkező vonat, Veres Péter, Molnár Erik, Erdei Ferenc érkeznek. Földi, Szolnok megyei főispán beszél. Felvonulók a nagygyűlésre: gyalog, szekéren, teherautón. Ünnepség a mártírhált halt hősök emlékművénel. Közönségképek, Veres Péter beszél.

2. A munkásság balatoni üdültetése – 20 m (Zólyomi Gyula)

A Balaton üdülőtelepeinek nagy része tönkrement. A népjóléti üdülőház építő szövetkezet meghívására a minisztériumok és a pártok képviselői megbeszélés tartanak Balatonaligán, hogy a munkásság idei balatoni nyaralását megoldják. A megbeszéléseken felszólalnak Vasné, dr. Vadas Sára miniszteri tanácsos, Rónai Sándor kereskedelem- és szövetkezetügyi miniszter, Szakasits Antal miniszteri osztályfőnök. Megbeszéléseik eredménye, hogy már ezen a nyáron a magyar nép széles rétegei részesülhetnek a Balaton örömeiben.

Képleírás

Rónai Sándor, dr. Vadas Sára, Szakasits Antal terepszemlén a Balaton partján. Vas Zoltánné dr. Vadas Sára beszél. Rónai Sándor kereskedelmi miniszter beszél, Szakasits Antal beszél. Esti Balaton.

3. A Vásárhelyi Pál technikus kollégium építése – 25 m (Purczel Miklós)

A Vásárhelyi Pál Technikus Kollégium tagjai otthonukat közös munkával építik fel. Az építéshez a romépületek megmaradt anyagát használják. A rom-kollégiumból a közös munka eredményeként új, mintaszerű otthon lesz.

Képleírás

Gerendahordás, téglaadogatás, kapálás. Az új épület.

4. Anyák napja Földes községben

Földes kisközségben a „Szabad Föld” vasárnapján ünnepelték az Anyák napját. Jól emlékezünk arra, hogy a múltban Anyák napján megjutalmazták a sokgyermekes anyákat, utána pedig elvitték fiaikat, hogy gyerekerként elpusztuljanak a Hunyadi páncélos SS csapatban, a faszizmusért. Ma az Anyák napjának ünnepe megtelt nemes tartalommal. Az egész nép együtt ünnepli az anyákat, akik most már új szellemben, békés munkára nevelik fel az új nemzedéket. A gyermekek virággal fejezik ki hálájukat. A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége pedig ajándécsomaggal lepte meg az ünnep hőseit.

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

Földes község utcája, ünnepség anyák napján. Ünnepi beszéd, anyák felköszöntése. Ünnepi műsor, az anyák ajándékot, a gyermekek uzsonnát kapnak.

5. Új játszótér a fővárosi Hunyadi téren

A fővárosi Hunyadi tér elhanyagolt területét rohammunkával hozza rendbe a Magyar Kommunista Párt VI. kerületi párt szervezete, hogy a környékbeli gyermekek játszótérhez jussanak. A befejező munkálatokban már az ifjú úttörők is részt vesznek. A játszótér kedves ünnepség keretében adják át rendeltetésének. Ez a játéktér sok örömet jelent az ifjúságnak, és újabb bizonyítéka annak, hogyan építjük a fasiszta rombolás helyére az új világot.

Képleírás

Hunyadi tér rendezése társadalmi munkában az MKP VI. kerületi szervezte rohammunkásai által. Munkaképek: ásás, kapálás, egyengetés. Játszóeszközök, hintaállvány felállítása, padok festése. Ünneplés átadás: szónok beszél, mögötte Rajk László képe. Gyermekek megvendégelése, utána a játszótér birtokbavétele.

6. Honvédszászló avatás Körmenten

A Körmenti 8. Határvadász Zászlóalj ünnepségén a köztársasági elnököt képviseli Dinnyés honvédelmi miniszter. Körment város és környékének minden társadalmi rétege képviselteti magát a zászlóavatáson. Az ünnepségek után a katonai alakulatok változatos sportbemutatót rendeztek.

Képleírás

Körmenti 8. Határvadász zászlóalj ünnepsége, zászlóavatása. Dinnyés Lajos honvédelmi miniszter az ünnepségen. Egyházi szertartás, díszszázad felvonulása. Sportbemutatók az ünnepség alkalmából: atlétika, lovasbemutató, ökölvívás.

1947. június

Bemondó:

MAFIRT KRÓNICA 71. szám

1. Rákosi Mátyás Kaposváron – 20 m (Purczel Miklós)

Kaposvár és környékének dolgozó népe ünnepi hangulatban készült Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes fogadására. Egy évvel ezelőtt járt utoljára Somogyországban a magyar hadifoglyok legigazabb barátja. A megye népe hatalmas menetben vonul fel a Kossuth térre, hogy meghallgassa Rákosi Mátyást. A beszámoló előtt felszólaló William Rust, az Angol Kommunista Párt vezetőségi tagja közölte, hogy a Nemzeti Bankot már a konzervatív Angliában is államosították. Rákosi Mátyás harcot hirdetett a spekuláció letörésére és az indokolatlanul magas árak csökkentésére. Beszámolt a hadifoglyok hazahozatalának öröndetes megoldásáról és hangsúlyozta a munkások és parasztok szövetségének fontosságát. Erősíteni kell ezt a szövetséget, hogy megteremtsük a dolgozók szabad Magyarországot!

Képleírás

Kaposvár látképe. Emlékmű, középület "Közjónak" felírással. Rákosi Mátyás érkezése, fogadása. Felvonulók a Kossuth térre, nagygyűlés a téren: tömegképek William Rust, az angol kommunista párt tagja beszél, Rákosi Mátyás beszél, mellette Kovács István az emelvényen. Tömegképek, zászlós csoportok.

2. A Piaci Árusok és Kereskedők Országos Szövetségének székházavató nagygyűlése – 20 m (Purczel Miklós)

A Piaci Árusok és Kereskedők Országos Szövetsége székházavató nagygyűlésen a kiskereskedők aktuális problémáival foglalkoztak. Vas Zoltán, a Gazdasági Főtanács főtitkára hangsúlyozza a kiskereskedők és

kisiparosok fontos szerepet az árak irányításában és ellenőrzésében. A hároméves terv fontos feladatot ró a kiskereskedőkre. A tervbizottság messzemenő támogatásban részesíti a kiskereskedelmet.

Képleírás

Piaci Árusok és Kereskedők Országos Szövetsége székházavató ünnepe. Dénes, a szövetség vezetőségi tagja beszél, Vas Zoltán beszél. Emléktábla a mártírhalált halt piaci árusok emlékére.

3. Ifjú rohammunkás-különítmény indulása Jugoszláviába – 30 m (Purczel Miklós)

A Magyar Ifjúság Országos Tanácsa táborba gyűjtötte azokat a lelkes fiatalokat, akik vállalkoztak a jugoszláv ifjúság vasútépítő munkájában való részvételre. A tábori élet jó alkalmat ad a közösségi érzés és a bajtársias szellem megteremtésére. Indulás előtt az ifjúság vezetőinek nevében Nonn György búcsúztatja a Jugoszláviába induló rohammunkás különítményt.

Képleírás

SZOT előkészítő tábora jugoszláv vasútépítő munkára: reggeli gyakorlatok, sport, játék. Non György búcsúztatja a munkára induló fiatalokat. Induló szerelvény, búcsút intó fiatalokkal.

4. Új elektronmikroszkóp a prágai egyetemen – 27 m

A prágai egyetem fizikai intézetében üzembe helyeztek egy hatalmas elektronmikroszkópot. A mindent felülmúló nagyítóképességen kívül a műszer előnyre főképpen az, hogy a tárgy megvilágításához szükséges nappali fényt sikerült teljesen helyettesíteni villanyfényvel. Ilyennek mutatkozik az influenza eddig láthatatlan bacilusa. Egy borotvapenge éle.

Képleírás

Laboratóriumi munkaképek: kísérletek, vizsgálatok. Elektronmikroszkóp kepei: lencse alatt influenza bacilusok felnagyítva, borotvapenge éle.

5. Gyermekdélután az állatkertben – 40 m (Purczel Miklós)

Az állatkert sétányai újra benépesedtek. A Szakszervezeti Tanács kollektív alapon gondoskodik a fővárosi gyermekek nyári szórakoztatásáról. A sok kárt szenvedett állatkert régi primadonnái ismét békebeli örömeiket szereznek a gyerekseregnek. 1947 nyarán már érezzük és látjuk, hogyan javul a sorsa, és hogyan emelkedik a magyar dolgozók gyermekeinek életszínvonala.

Képleírás

Állatkert bejárata /belülről/, érkező látogatókkal. Gyermekek az állatok ketrecai előtt. Gyermekeket szórakoztató bohócok.

6. Motoros salakpályaverseny – 29 m (Illés György)

Az Üllői úti pályán rendezték az első ideai salakpályaversenyt, amelyen a különféle kategóriákban a főváros legjobb motorosai indultak. A győztesek között a jövő nagy reménysége, a 14 éves Fejér Rudi is értékes tiszteletdíjat kapott.

Képleírás

Üllői úti sportpálya. Salakverseny, motorosok versenyben. Pontozó bírák asztala, tribünkép nézőkkel. Díjkiosztás.

1947. június

Bemondó:

MAFIRT KRÓNICA 72. szám

1. Ünnepi fogadtatás várta az első hazatérő hadifoglyokat - Hiányzik!

Filmhíradók 1945-1949

Debrecen felé fordult az egész ország érdeklődése. A város lakossága ellepte a pályaudvart, hogy a Máramarossziget felől befutó első szerelvényt méltó ünnepélyességgel fogadja. A négyéves fogságból hazatérő fiainkat a kormány nevében Molnár Erik népjóléti miniszter és a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége képviselőjében Rajk Lászlóné országos főtitkár fogadta. A vidáman örvendő hadifoglyok a Pavillon-laktanyában katonás rendben sorakoztak fel az üdvözlésre. Molnár Erik egy teljesen megváltozott, demokratikus ország nevében köszöntötte a hazatérőket. Biztosította őket, hogy most már nem a nagybirtokosok és bankárok uralkodnak ebben az országban, hanem a dolgozó nép. Ez a nép gondoskodni fog arról, hogy a hadifoglyok azonnal elfoglalhassák a helyüket abban a munkában, amelynek célja a boldog és szabad Magyarország felépítése. Rajk Lászlóné kérte a hazatérőket, hogy amilyen örömmel és szeretettel várták a magyar anyák, feleségek és gyermekek kedveseik hazatérését, olyan szeretettel térjenek meg otthonaikba és munkahelyeikre, hogy soha többé ne hagyják azokat el, idegen célok szolgálatában. Csupa meghatott arc, csupa boldog várakozás és kíváncsiság. A hadifoglyok könnyes szemmel gondolnak szeretteikkel való közeli viszontlátásra. Az érkezők nevében Felföldy László hadifogoly köszönetet mondott a Szovjetunióknak, és a hadifoglyok hazahozatalának ügyét teljes sikerrel támogató Rákosi Mátyásnak. „Nem felejtjük el, hogy Horthy vitt ki és Rákosi hozott haza bennünket!” Az első hétszáz hadifogoly után most már sorozatosan jönnek a többi ezrek és tízezrek, úgyhogy szeptemberre százezer újabb hadifogoly térhet vissza családjához.

Képleírás

Hiányzik a híradóból!

2. Népgyűlés Bugacon – 26 m (Nagy László)

A puszták népét, a tanyák új gazdáit látogatta meg alföldi útján Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes, hogy közvetlen tapasztalatai alapján siethessen a föld dolgozóinak segítségére. A bugaci népgyűlésen megígérte Rákosi, hogy a beszolgáltatást a terméseredményektől függően megszüntetik. Azt is követelte, hogy a 25 holdon aluli gazdákat mentesítsék a vagyondézsmá alól. Beszélt a saját fajtáját eláruló Nagy Ferenc elrettentő példájáról. Hangsúlyozta, hogy az ország jövőjét a munkások és parasztok szövetsége építi fel.

Képleírás

Rákosi tanyákat látogat meg. Népgyűlés Bugacon. Rákosi Mátyás beszédet mond.

3. Könyvnap – 29 m (Purczel Miklós)

A tizennyolcadik magyar könyvnap az írók és közönség nagyszerű találkozása volt. A könyvnapot Dinnyés miniszterelnök és a kormány tagjainak jelenlétében Tildy Zoltán köztársasági elnök nyitja meg. A magyar politikai és kulturális élet lépviseelői ezen a napon valóban megtalálták a kapcsolatot a tudásra és művelődésre szomjas magyar közönséggel.

Képleírás

Könyvnap sátrak a Nemzeti Színház előtt: Szikra, Nova, Athenaeum kiadók sátrai írókkal, olvasókkal. Tildy Zoltán a könyvsátornál beszél. Szakasits Árpád a könyvsátornál, Rákosi Mátyás dedikál. Ortutay Gyula, Rajk László, Gábor Andor és Gerő Ernő a könyvnapon. Új Idők sátra, Illyés Gyula a sátornál.

4. Mártírok gyászünnepsége – 34 m (Zólyomi Gyula)

A Közlekedési Alkalmazottak Vilma királynő úti székházának kertjében álló emlékmű előtt rendezték a büntetőmunkás-századokba elhurcolt mártírok gyászünnepélyét. Tóth Mihály, a szakszervezet főtitkára nyitotta meg az ünnepséget. Kossa István, aki maga is tagja volt a büntetőszázadnak, megrázó szavakkal festette le a haláltábor és a mártírok szenvedéseit. Az emlékmű megkoszorúzása után átadták rendeltetésének azt a 25 pirosra festett új padot, amelyet a szabadság 25 mártírjának örök emlékezetére állítottak fel a Vilma királynő út vadgesztenyefái alatt.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Közlekedési alkalmazottak Szakszervezete székházának kertje /Fasor/. Gyászünnepély a mártírok emlékére: Tóth Mihály főtitkár beszél, Kossa István beszél. Emlékmű koszorúzása. A fasorban elhelyezett 25 pirosra festett pihenő pad átadása.

5. Fledderus holland konzul emléktáblájának leleplezése – 20 m (Illés György)

A magyar népnek és a gyermekeknek őszinte barátja volt Fledderus holland konzul, aki harminc éven át szolgálta a magyar-holland barátság ügyét, aki gyermekek ezreit küldötte Hollandiába, hogy helyreállíthassák egészségüket. A magyar társadalmi élet képviselőinek jelenlétében, megható ünnepségen leplezték le az ostrom után elhunyt konzul emlékezetére emelt márványtáblát.

Képleírás

Olm Fledderus holland konzul emléktáblájának leleplezése, az emléktábla virágokkal díszítve. Szakasits Árpádné az avatásnál. Gyermekek csoportja az ünnepségen.

6. Dalosünnep Orosházán

Az Országos Munkás Dalos Szövetség kötelékébe tartozó leghaladottabb dalárdák Orosházán tartották az alföldi dalos ünnepet. Az énekbemutatón résztvevő dalárdák díszes felvonulása nyitotta meg az ünnepséget. Közel ötszáz énekar részvétele bizonyítja, hogy Bartók és Kodály népi elemekből szőtt muzsikája a nép fiainak ajkán megszólalva visszakerül a széles tömegekhez. – 30 m (Zólyomi Gyula)

Képleírás

Virágokkal díszített mozdonnyal befutó szerelvény az orosházai pályaudvaron. Dalosok érkezése, kórus fogadja. Felvonuló dalosok, Kossa István a nézők között. Dalárdák együttes éneke karnagy vezényletével.

7. Női pankráción viadal – 40 m (Zólyomi Gyula)

A Nemzeti Sportcsarnokban rendezett női pankráción birkózóversenyen mérkőznek egymással a szép nem harcias tagjai. A csinos hölgyeknek az a legnagyobb gondja, hogyan zilálhatják össze egymás gyönyörűen ondolált haját, és hogyan csavargathatják egymás végtagjait. Sajnálattal látjuk a nagyszámú közönség fokozott érdeklődését, és meg is kérdezzük: valóban olyan testet-lelket üdítő sport ez a női pankráción birkózás?

Képleírás

Sportcsarnok, női pankráción, birkózóverseny. Pontozó bírák, nézőközönség.

1947. június

Bemondó: Nagy László

MAFIRT KRÓNICA 73. szám

1. Rákosi Mátyás Lispén

Lispe környékén egyre jobban kiépül a magyar olajvidék. Újabb és újabb olajkutak feltárásával gyarapodik kőolajtermelésünk. Az olajvidék dolgozóihoz jött el most Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes, aki Zala megyei választóinál tesz látogató körutat. A MAORT olajtelepének látogatásakor beszélget a munkásokkal ügyes-bajos dolgaikról, meghallgatja a panaszokat, biztosítja a dolgozókat arról, hogy a háborús és inflációs nyereségek megadóztatása és a vagyondézsmá nem érinti a 25 holdon aluli földes gazdákat és a hetvenötezer forinton aluli vagyonokat. Ismerteti az időszerű politikai kérdéseket is. Lovászi község népe előtt Rákosi beszélt Nagy Ferenc és társai szegycmenteljes árulásáról. Ezeréves nemzet vagyunk – mondotta – de nehezen kiharcolt szabadságunkat sem dollárért, sem fontért nem fogjuk feláldozni. – 36 m (Forgács Ottó)

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

Lispei látkép. Olajtartály, fúrószerkezet. Rákosi Mátyás látogatása a MAORT telepen. MAORT üzemrészek: fúrótorony, tartályok. Rákosi Mátyás beszél az olajmunkásokhoz Lovászipan.

2. Szegedi ipari és kereskedelmi vásár – 45 m (Purczel Miklós)

Szegeden már szinte hagyománnyá vált, hogy a nyári hónapokban megrendezik a város ipari és kereskedelmi vásárát. Szeged és környékének ipara, háziipara és kereskedelme teljes egészében bemutatkozott ezen a kiállítászerűen megrendezett vásáron. A nagysikerű vásár tanúbizonyságát adta annak, hogy Szeged vidéke tevékenyen részt vesz a demokratikus Magyarország újjáépítését szolgáló ipar és kereskedelem fejlesztésében.

Képleírás

Szegedi városrészek. Fogadalmi templom, Tisza part. Szegedi vásár megnyitása: Bán Antal és kísérete a vásáron. Kiállítás részei, pavilonok, háziipari kiállítás /papucskok/, gépgyárak pavilonjai, zsúpfedeles pavilon a kiállítás területén.

3. Stockholmi tavasz – 39 m

Stockholmba is beköszöntött a régen várt tavasz. A svéd főváros közönsége boldogan üdvözölte az első meleg napfényt. Megjelent a léggömb, a világi összes gyermekeinek kedvence. A főváros utcáin a gyermekereget a golyózásnak egy új fajtája tartja izgalomban. Az egyik srác rájött egy olyan játékra, amellyel percek alatt, egész marék márványgolyót lehet nyerni. Az állatkert mackómamája is kicammogott lakosztályából, hogy megmutassa a két kis medvebocsnak a természet tavaszi arculatát. Az ikrek lendülettel megmásszák az állatkert szikláját, hogy életükben először hancúrozzanak a tavaszi nap melegében.

Képleírás

Stockholmi képek. Utcaforgalom, padokon ülő napozók. Léggömbárus, golyózó gyermekek. Állatkerti képek, mackóikrek hancúrozása.

4. Kultúrházavatás Oroszlányban – 35 m (Purczel Miklós)

Oroszlány község bányásznepe ünnepi díszben várta a kultúrház felavatására érkező Rajk László belügyminisztert. A menet tarkaságában kedves színfolt a sok magyar ruhás lány felvonulása. A kultúrház felavatásán beszélt a belügyminiszter a megoldott politikai válságról, Nagy Ferenc példátlan árulásáról, a hároméves tervről, a munkásegység szükségességéről. Hangsúlyozta a dolgozó nép művelődésének fontosságát és a kulturális élet színvonal-emelésének jelentőségét. A demokrácia tartozik a legnehezebb munkát végző dolgozóknak azzal, hogy ilyen intézményekkel biztosítsa szellemi életük javítását és ezzel is építse a szebb munkásjövőt.

Képleírás

Oroszlány bányatelep ünnepi díszben, felvonulók lovas bandériummal az élen. Rajk László érkezik, ünnepélyesen fogadják. Rajk László beszél a kultúrház avatásán.

5. Balatoni halászat – 52 m (Zólyomi Gyula)

A balatoni halászok már a hajnali órákban hozzáfognak fáradtságos munkájukhoz. Motorosok vontatják el a halászbárkákat. A hatalmas háló kivetése nagy gondosságot és szakértelmet igényel. A halászat mestersége a Balatonon is nemzedékről nemzedékre száll. A tapasztalt halászok mindig tudják, hol kell kivetni a hálót, hogy munkájuk eredményes legyen.

Képleírás

Halászok előkészületei. Halászbárkák és motoros hajók. Háló kivetése, behúzása, kifogott halak begyűjtése.

MAFIRT KRÓNKA 74. szám

1. 1510 hadifogoly érkezése Debrecenbe – 70 m (Zólyomi Gyula)

A debreceni pályaudvarra most már úgyszólván naponta érkeznek hadifogolyvonatok. Ezúttal 1510-en érkeznek. Közöttük tisztek, polgári személyek és munkaszolgálatosok. A pályaudvart ellepte a várakozók serege, akik az egész ország szeretetét viszik hazatérő fiaink elé. Az évekig távollévő hadifoglyokat egy új ország felszabadult népe öleli szívére. Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes üdvözlí az érkezőket. Mint volt hadifogoly, ő is tudja mit jelent a foglyok sorsa a táborokban és az elhagyott hozzátartozóké itthon: Azon leszünk, hogy mielőbb visszavezessünk benneteket a rendes, munkás, családi életbe. A volt hadifoglyok orvosi vizsgálat után elindulhatnak otthonaik felé. A boldog szülők hosszú távollét után ölelik át visszajött fiukat, bízva abban, hogy most már soha többé nem szakíthatják el tőlük idegen célokért.

Képleírás

Debreceni pályaudvar. Dekorált mozdonyal érkező szerelvény, leszálló hadifoglyok. Az érkező hadifoglyok fogadása, orvosi vizsgálata. Rákosi Mátyás beszél a hazaérkező hadifoglyokhoz. Hadifoglyok hozzátartozóikkal találkoznak.

2. Pestújhely vízzel való ellátása – 35 m (Illés György)

A főváros közönsége nem ismeri a vízellátás súlyos problémáit. De a Budapest közelében fekvő Pestújhely lakossága mind ez ideig csak kevés és igen kezdetleges kutat vehetett igénybe. Fodor Gyula, a főváros kommunista alpolgármesterének kezdeményezésére végre vízhez jut Pestújhely népe. Az alpolgármester első kapavágása után megindult a munka. Ma már a község több helyén működnek a friss, tiszta vizet szolgáltató berendezések.

Képleírás

Csatornázási munkálatok. Fodor Gyula alpolgármester első kapavágása a munkakezdés előtt.

3. Ferenczi Noémi gobelin kiállítása – 25 m (Zólyomi Gyula)

A Magyar Kommunista Párt II. kerületi helyiségében rendezték Ferenczi Noémi gobelin kiállítását. A tárlatot Lukács György egyetemi tanár nyitotta meg. A leegyszerűsített formákat és az elvontságig finomodó színösszetételeket kedvelő művész ezen a kiállításán nagy sikert aratott a nagyszámú közönség előtt.

Képleírás

MKP II. kerületi pártházban Lukács György beszél a tárlat megnyitásán. Ferenczi Noémi a tárlaton művei előtt. Tárlatlátogatók. Lukács György és Ferenczi Noémi.

4. Tűz a Szent István Bazilika kupoláján – 40 m (Forgács Ottó)

A Szent István Bazilika tatarozása közben egy forrasztókályha kipattant parazsa a szélben meggyújtotta a kupola favázát. Az ország első templomának európai hírű, gyönyörű kupolája az építőművészet legszebb remekei közé tartozik. Ennek az értékes műalkotásnak a védelmében Budapest egész tűzörségét mozgósították. Tíz perc alatt 8 őrség 120 tűzoltóval vonult ki, hogy önfeláldozó munkájával a tűz terjedését meggátolja. A főváros legszebb templomán nem sokáig fog látszani a tűz pusztítása. A Gazdasági Főtanács Rákosi Mátyás javaslatára még az oltási munkálatok alatt megszavazott egymillió forintot a kupola teljes rendbehozatalára, és utasítást adott az építkezés azonnali elkezdésére.

Képleírás

A Bazilika égő-füstölgő kupolája. Munkában a tűzoltók, fecskendők működésben. Tömeg nézi a tűzoltók munkáját. A tűz eloltása után a kupola váza látható.

5. Osztrák biliárdveseny – 30 m

Ausztria biliárdbajnoki döntőjében a legkiválóbb játékosok kerülnek szembe egymással. Deckner hosszú lökésekkel együvé tereli a golyókat, sorozatos lökések elérésére. Az asztal kilenc mezőre van osztva és a középsőben annyi lökésre van alkalma, amennyit elérni képes. Időnként egy golyót asztal szélére játszik, hogy visszaállítsa a sorozatos lökés zárt formáját. Leromlott a helyzet. Reicher a többszörös bajnok mesteri lökései. Az ügyes fogással összeterezt golyókkal most már hosszú sorozatot érhet el. Az utolsó masszé-lökés fél méterre. Ismét Reicher lett az osztrák bajnok. De a gyenge játékos felülmúlhatja a mestert, ha a golyó könyörület.

Képleírás

Biliárd játék, a golyók változó helyzete. Reicher a bajnok.

MAFIRT KRÓNICA KÜLÖNKIADÁS 1.

27 év után először választ szabadon az ország

Felvonulók zászlókkal, dekorációkkal az Andrássy úton a Hősök tere felé, csoportok külön-külön. Hősök tere tömeggel. Emelvényen a vezetők, vendégek, körülötte gárdisták mindkét pártból (MKP, MSZDP). Blesnyikov szovjet küldött, John Bale angol küldött. Szakasits Árpád beszél /szinkron/. Sztálin kép /ütemes Sztálin éljenzés/. Közönségképek, ülőhelyek is: Major Tamás, Bánki Zsuzsa, Gobbi Hilda, Vas Zoltán, Fábry Zoltán a hallgatóságban. Szovjet tisztak a tömegben. Rákosi Mátyás beszél /szinkron/. Rókkantak tolokocsin, stb. a tömeg között. Rákosi Mátyásné, Ratkó Anna a hallgatóság között. Szépművészeti Múzeum homlokzata, Millenniumi emlékmű. Éljenző tömeg.

MAFIRT KRÓNICA KÜLÖNKIADÁS 136.

A háborús főbűnösök Budapesten. Szálasi és cinkosai a börtönben

Mátyásföldi repülőtér, érkező repülőgéppel. Repülőgépből kiszálló háborús bűnösök. Martin Himmler amerikai katonatiszt, a rabok kísérője. Hellebronth Antal kilép a gépből, megbilincselik. Reményi-Schneller Lajos, Endre László, Kassai Ferenc, Szöllősy Jenő, Kunder Antal, Jaross Andor, Gömbös Gyula ifj. /Gömbös fia/, Szálasi Ferenc. Egymásután bilincselik meg őket, és megbilincselve szállnak be a várakozó rabszállító kocsiba. A rabszállító kocsit rendőrségi személyautók kíséretében robog az országúton, majd Budapesten romos házak között. Andrássy út 60. épülete /svenk/ és bejárata. A rabszállító kocsiból kiszálló, és az épületbe vonuló bűnösök: Szálasi, Bárdossy kiszállása. A rabok poggyászát külön kocsival szállítják. Börtönfolyosó börtönőrrel. Szálasi cellájában /39-es cella/. Imrédy Béla cellájában, a földön fekvő. Endre László, Reményi-Schneller, Kunder Antal, Hellebronth Antal cellájában. Péter Gábor hivatali szobája. Szálasi kihallgatáson, előkerül egy zsebkendő, hímzett nyilaskereszttel. Bárdossy László kihallgatáson Péter Gábor előtt. Martin Himmler a kihallgatások egy részénél jelen van. Imrédy Béla kihallgatáson. Endre László kihallgatáson. Andrássy út 60. épülete, rajta tábla "Politikai rendőrség" felirattal.

MAFIRT KRÓNICA Különkiadás 3.

1946. március

A háborús főbűnösök kivégzése

Bíróság épülete, Fogház udvara közönséggel. Bitófák sorban egymás mellett. Montázs: Szálasi esküje, Szálasi díszszemlén, katonai parádén a Várban. Érkező repülőgép, kiszálló háborús főbűnösök, megbilincselik őket. Háborús bűnösök a bíróság előtt. Romos városrészek, hidak roncsai a Dunában, hullák a romok között, tömegsírok exhumálása. Szálasi börtönőrök között érkezik a börtönudvarba. Akasztása.

Filmhíradók 1945-1949

Endre László akasztása. Fehér kendővel letakart fejek a bitófán. Fogházudvar közönséggel, az udvarra nyíló ablakok is zsúfolva.

MAFIRT KRÓNICA különkiadás 4.

Károlyi Mihály hazatérése

Budapest határa, gépkocsin érkezik Károlyi Mihály és felesége. Ünnepelesen fogadják, R. gárdisták a fogadásnál, Rajk László a fogadók között. Kóvágó József polgármester üdvözlő beszédet mond. Személyautók sora indul Budapest felé. Károlyi palota épülete, bejárat feldíszítve. Károlyi palota fogadóterme, Károlyi Mihály felajánlja palotáját a nemzetnek. Ries István üdvözlőbeszédet mond Károlyi érkezésénél. Parlament épülete zászlódíszben, előtte díszszázad, Károlyi Mihály és felesége ellép a díszszázad előtt, majd a szőnyeggel borított bejárati lépcsőn lép a Parlamentbe. Parlament ülésterme képviselőkkel, karzat és páholy zsúfolva. Varga Béla a nemzetgyűlés elnöke beszél /szinkron/. Rajk László beszél /szinkron/. Károlyi Mihály beszél az ülésterem közepén elhelyezett mikrofonba /szinkron/. Szovjet tisztek az ülésteremben. Képviselők padsorai, Károlyi távozik a Parlamentből. Károlyi beszédet mond a Parlament előtt.

MAFIRT KRÓNICA különkiadás 5.

1946. április

A magyar kormányküldöttség látogatása Moszkvában

A Vörös zászlórenddel kitüntetett Moszkvai híradóközpont felvételei

Magyar kormányküldöttség látogatása Moszkvában.

Magyar és szovjet zászló leng. Vnukovói repülőtér érkező géppel. Molotov, Szekfü Gyula a fogadók között. Repülőgépről leszálló kormányküldöttség, magyar és szovjet himnusz hangjait tisztelegve hallgatják. Díszszázad előtt elvonuló küldöttség és a fogadóbizottság tagjai. Nagy Ferenc rádióbeszédet mond /szinkron/. A kormányküldöttség látogatása a Kremlben, a Lenin mauzóleumban, koszorúzás. A kormányküldöttség tagjai a Tretyakov képtárban, a kiállítás részei. Látogatás a Vörös Proletár gépgyárban, munkatermekben, történelmi múzeumban, Dukát dohánygyárban (cigarettagyártás munkaképei, automata gépek működésben, próbaszívás), Vörös Október cukrászati és csokoládégyárban (a küldöttség és kísérők fehér köpenyben és sapkában járnak a munkatermeket). A Moszkvai Hadizsákmány kiállításon, a kiállítás emlékkönyvébe ír Nagy Ferenc és Szakasits Árpád. A kormányküldöttség búcsúztatása a vnukovói repülőtéren. Nagy Ferenc beszél /szinkron/. Szekfü Gyula a búcsúztatók között. Kézfogások után a küldöttség tagjai fellépnek a gép lépcsőin, búcsút intenek. Emelkedő gép.

1947. július

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 75. szám

1. Kovács István MAFIRT vezérigazgató temetése – 33 m (Forgács Ottó)

Kovács István, a MAFIRT megalapítója és vezérigazgatója meghalt. A felszabadulás után ő nyitotta meg az ország első moziját. A megmaradt filmdokumentumok a Szabadság-híd rohammunkájánál, majd a Nemzeti Segély országos kongresszusán mutatják be a demokratikus filmszakma fáradhatatlan munkását. Munkásságának teljében, 33 éves korában ragadta el a halál. Az ország legnagyobb filmvállalatának

Filmhíradók 1945-1949

megteremtőjét utolsó útján elkísérik barátai, munkatársai és a filmszakma összes tagjai. Sírjánál a MAFIRT minden dolgozója megfogadja életművének folytatását: haladó filmekkel harcolni a demokratikus Magyarországért.

Képleírás

Kovács István Fénykepe. Montázs Kovács igazgató életének egy-egy mozzanatáról: Rohammunkán a hídépítésben, Nemzeti Segély kongresszusán, mint küldött (a képen Rákosi Mátyásné is mint küldött). Kovács István temetése: Gyászmenet a koporsó után, gyászoló közönség a sírnál, koszorúkkal borított sírhant.

2. Szakasits Árpád miniszterelnök-helyettes hazaérkezése külföldről – 18 m (Forgács Ottó)

Kéthetes külföldi tartózkodás után hazaérkezett Szakasits Árpád miniszterelnök helyettes. A jelentős külföldi út tanulságait leszűrve örömmel állapította meg, hogy sehol sem talált olyan egységes munkásosztályt, mint Magyarországon. A Szociáldemokrata Párt központi székházába hajtató miniszterelnök helyettest Bóhm Vilmos stockholmi követünk fogadta.

Képleírás

Szakasits Árpád, Marosán György Mérő Ignác a pályaudvar peronján. Ries István a fogadók között. Bóhm Vilmos fogadja Szakasits Árpádot a Szociáldemokrata pártházban.

3. Új egészségház a XIII. kerületben – 40 m (Illés György, Forgács Ottó)

Budapest XIII. kerületében a lebombázott fiúotthon helyén új egészségház épült. Fodor Gyula, a kommunista alpolgármester kiharcolta, hogy a székesfőváros megszavazza dr. Bakács Tibor tiszti főorvos javaslatát, az egészségház felépítését. A Magyar Kommunista Párt egy modernül felszerelt egészségügyi intézet felállítását vitte keresztül olyan kerületben, ahol a dolgozók eddig semmiféle orvosi segítségben nem részesülhettek. Az egészségház munkaközösségben dolgozik az Országos Társadalombiztosító Intézettel és így a kerület minden dolgozója részére biztosított a gyógyulás lehetősége.

Képleírás

Fodor Gyula az egészségház avatásánál. Az egészségház kórterme, kezelőszobája. Gyermekvizsgálata, kezelése. Laboratóriumi munkaképek.

4. Romániai gyerekek üdülése Magyarországon – 40 m (Forgács Ottó)

Az elmúlt év inflációs zűrzavarából a román kormány meghívására magyar gyermekek indultak nyaralni Romániába. A forinttal megerősödött Magyarország most viszonzásul 700 román gyermek nyaralását tette lehetővé. A határállomásra befutó vonatot a fogadósülők ostromolják meg. A kis vendégeket dr. Vikol János népjóléti államtitkár üdvözlö. A Nemzeti Segély nevében Kárász Győző főtitkár beszél. A hivatalos fogadtatást orvosi vizsgálat követi. Az utazás után az elfáradt gyermekeknek jól esik a meleg étel. Több fogadósülő jelentkezett, mint amennyi gyermek érkezett. Az állomáson máris új ruha várja a nyaralókat. A fogadósülők végre hozzájuthatnak újdonsült gyermekeikhez. Gyorsan meg kell mutatni a birodalmat, ahol egy nyáron keresztül lehet majd hancúrozni, és a gyümölcsfákat, amelynek levelei közül érett gyümölcsök mosolya hívogatja a szívesen látott román gyermekeket.

Képleírás

Romániába induló vonat gyermekekkel. Gyermekekkel zsúfolt vonat érkezik, dr. Vikol János népjóléti államtitkár mond üdvözlő beszédet Kárász Győző főtitkár beszél. A gyermekek vizsgálata, ellátása. Tejet ivó gyermekek. A gyermekek elosztása, gyermekcsoportok. Gyermekek a fogadósülőknel, kertes házakban.

5. Aratás az országban – 52 m (Purczel Miklós)

Péter-Pálkor szerte az országban folyik az aratás. Galyán József újgazda eddig nincstelen földmunkás volt. A földosztás nyolc katasztrális hold tulajdonosává tette. „A föld azé, aki megműveli” – hirdette a Magyar

Kommunista Párt. És a földet kapott úgyszólván családostul együtt megtették kötelességüket: az idén a béketerület 96 százalékát művelték meg. A tikkasztó hőségben jól esik a friss víz. Az idén jobb volt az időjárás. Az ipari munkáság is szerszámokkal és gépekkel segítette a parasztságot. Így a tavalyi ötmázsás átlag helyett hat, hat és fél mázsás termést várhatunk. A dologidőben a tanyák népét Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes keresi fel, hogy minden dolgozó üdvözlését hozza az arató parasztságnak. A parasztság örömmel látja vendégül szeretett harcosát, Rákosi Mátyást. A miniszterelnök helyettes a tanyákat is meglátogatja. Tapasztalatait felhasználja a parasztságért folytatott további harcában.

Képleírás

Aratás, keresztek a búzaföldeken, kaszáló paraszt, kaszafenés, birkanyáj. Aratási munkaképek, Rákosi Mátyás az aratók között, Rákosi Mátyás arat. Aratómunkások megvendégelik Rákosi Mátyást. Rákosi Mátyás látogatása a tanyákon.

6. Kerékpáros labdarúgó mérkőzés – 35 m

A prágai kerékpárklub nemzetközi kerékpáros labdarúgó mérkőzésre hívta meg Svájc, Franciaország és Ausztria csapatait. A döntő mérkőzést Európa eddigi bajnoka Svájc és a csehszlovákiai csapat játszották. Svájc csapata izgalmas játék után, megőrizve fölényes helyzetét, 10:2-re győzött ebben a furcsa sportágban.

Képleírás

Teremben kerékpáros futball-mérkőzés esti világításban. Tapsoló nézők.

MAFIRT HÍRADÓ 76. szám /Hiányzik!/

1947. július

Bemondó:

MAFIRT HÍRADÓ 76. szám

1. Első Bányász Ifjúsági találkozó – 32 m (Illés György)

A Magyar Demokratikus Ifjúsági Szövetség Perecesen tartotta meg az első Bányász Ifjúsági Találkozóját. Non Györgyöt, a Magyar Ifjúság Országos Tanácsának főtitkárát nagy szeretettel fogadták a borsodi szénmedence fiataljai. A perecesi tárnák fölött rendezett nagygyűlésen Szbladár Ágoston, a Kommunista Párt megyei főtitkára üdvözölte a találkozót. Kovács Tibor, a MADISZ Borsod megyei elnöke ismertette az ifjúság problémáit. Non György, a magyar ifjúság nevében állást foglalt a választási szövetség mellett. Színes sportbemutató zárta be az első bányász ifjúsági találkozót.

2. Louis Aragon és Elsa Triolet Magyarországon – 20 m (Zsigmondi Borbála)

Délkelet-európai körútjuk során Magyarországra is ellátogatott a francia nép ma élő, egyik legnagyobb íróházaspárja, Louis Aragon és Elsa Triolet, akik az ellenállási mozgalom tevékeny tagjaként fegyverrel harcoltak hazájukért. Aragon a francia nép Petőfije. Versei a nácizmussal szembeni harc hevületében születtek és a legnehezebb időkben, börtönökben, hadifogolytáborokban kézről-kézre járva, harcára tüzelték a francia népet. A Francia Kommunista Párt híres író tagja és felesége szívesen látott vendégünk.

3. Budapest-Miskolc légi járat – 45 m (Zólyomi Gyula)

Közlekedésünk rohamosan fejlődik. A Magyar-Szovjet Polgári Légiforgalmi Társaság megnyitotta a Budapest-Miskolc közötti légi forgalmat. A miskolci repülőtérre érkező gépet Borsod vármegye kommunista főispánja, Ozsip István és Miskolc város polgármestere, dr. Gálffy Ignác fogadja. Az üdvözlő beszédekre Karcag Imre miniszteri osztályfőnök válaszol. Az ünnepélyes fogadtatás után a vendégek sétarepülésre indultak Miskolc fölött. Az új légi vonal megnyitása ismét egy vidéki várost kapcsolt be a főváros lüktető életébe.

Filmhíradók 1945-1949

4. Aknakutatók

Szakképzett aknakutatók következetes munkájával mindinkább csökken az aknával borított földek száma. Ez a munka nem gyerekjáték. Nagy figyelem és szakértelem kell hozzá. Itt tányérakna lapul. Óvatosan teszik ártalmatlanná az aknák legveszedelmesebbjét, hogy összegyűjtésük után megsemmisítsék őket. Az aknakutatók idegölő és veszélyes munkája során sok jó termőföld szabadul fel.

5. Dolgozók üdülése a Balatonnál – 40 m (Zólyomi Gyula)

Balatonfenyves kristálytisza levegőjére, árnyas erdőbe küldik nyaralni az államosított bányák munkásait, akik a föld mélyén, a levegőtlen tárnákban nyelik a szénport, és hatalmas erőfeszítésekkel emelik a széntermelést. A dorogi bányászok ezúttal először érzik, hogy többé nem mostohagyermekai a társadalomnak, hanem megbecsült tagjai a demokratikus Magyarországnak.

Balatonlellén is dolgozók üdülnek az egykori főúri parkokban. A demokrácia védelmében oly kiváló munkát végző államrendőrség tagjainak is lehetővé tették, hogy egész évi fárasztó munkájuk után élvezhessék a jól megérdemelt nyári pihenést. Ezen a tökéletesen felszerelt üdülőtelepen sokan nyaralnak olyanok, akik – mint ez a bajuszos bácsi is – húsz éve szolgálják az államrendőrséget, de csak most, a demokráciában jutottak elsőször emberi pihenéshez.

6. Kosárlabdaverseny Fiumében – 24 m

Fiumében kosárlabdaversenyt tartottak. Tizenkét fiú- és nyolc lánycsapat mérte össze tudását. Szívós küzdelem után a Partizán klub csapatáé lett a megérdemelt győzelem. A vendéglátó Fiume sem maradt győzelem nélkül, mert leánycsapata minden mérkőzésen győzött fölényes tudásával.

1947. július

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 77. szám

1. A Ganz hajógyár munkája – 50 m (Illés György)

A Ganz hajógyár dolgozói kivették részüket az újjáépítési munkából, melynek eredményeképpen egyre több kijavított és új hajó áll a magyar ipar és kereskedelem szolgálatába. Ünnepléses keretek között most bocsátják vízre a Ganz Hajógyár ezeröttszázadik hajóját, egy 2300 tonnás Duna-tengerjárót. Amíg a munkásság véres verejtékkal építi a dolgozók jövőjét, a reakció erői, amelyek nem tudták lángba borítani az egész országot, bűnös kezükkel üszköt vetettek gyárainkra és üzemeinkre, hogy elpusztítsák a munka eredményét és megakadályozzák a három éves újjáépítési tervet. Láng, füst korom száll az ég felé, de a dolgozókat tűzvészsel nem lehet legyőzni. Szebbet, jobbat építenek a romok helyére. Az összeesküvők gyújtogató cinkosai nem kerülhetik el a megérdemelt kötelet.

Képleírás

Hajógyári munkaképek. Duna tengerjáró hajó vízre bocsátása. Gyári tűz, égő gyár, tűzoltók munka közben.

2. A felújított postaskórház és a budafoki tüdőszanatórium– 30 m (Purczel Miklós)

A főváros kórházait sem kímélte a háború. A Magyar Kommunista Párt kezdeményezésére megindult a rohammunka, melynek ragyogó eredménye a múlt romjaiból felépített Postás Alapítványi Kórház. A budafoki tüdőbeteg-szanatórium gyönyörű parkjában is újra gyógyulást találnak a fontos munkát teljesítő postások.

Képleírás

Kórházi pavilonok romosán az ostrom után. Postás kórház bejárata, betegszállító autó érkezése. Budafoki tüdőszanatórium parkja fekvő és sétáló betegekkel.

Filmhíradók 1945-1949

3. Magyar munkáskórus Angliában – 45 m (Illés György)

Angliában a magyar munkáskórus Vásárhelyi Zoltán vezényletével első lett a nemzetközi dalosversenyen. E győzelem zenekultúránknak és egyben demokráciánknak is fényes diadala.

Képleírás

Vásárhelyi Zoltán vezényel. Énekkar énekel.

4. Selyemhernyót tenyésztő diákok – 41 m (Zsigmondi Borbála)

Keszthely, a magyar mezőgazdasági kultúra varosa, hú maradt múltjához. A keszthelyi gazdasági iskola tanítója, Kovács Sándor, megalapította az ország első Diákszövetkezetét. Célja a selyemhernyó tenyésztés. A diákok szorgalma a semmiből egy jól menő üzleti vállalkozást teremtett. Egy romos kaszárnyában helyezték el az egymillió hétszáz ezer hernyóból álló tenyészetet, melyből a feldolgozás után 1500 méter finom selyem és 2500 méter bourette selyem lesz. A diákok a tízperces szüneteket is felhasználják felelősségteljes munkájukhoz, mert a hernyókat naponta többször kell etetni. Hangyaszorgalommal dolgoznak a szövetkezetükért, de ez nem megy tanulmányuk rovására, mert hiszen rossz tanuló nem is dolgozhat a szövetkezetben. Rajta diákok! Így lehet szórakozva hasznos építő munkát végezni.

Képleírás

Keszthelyi mezőgazdasági iskola udvara. Kovács Sándor tanár és diákjai selyemhernyó-tenyésztési munkája Eperfafevél begyűjtése, selyemgubók halmaza.

5. Prágai Sparta – Újpest futballmérkőzés Budapesten – 40 m (Illés György, Zsigmondi Borbála)

Hét év után a magyar fővárosban találkozott újra a prágai Sparta és a magyar bajnok, Újpest futballcsapata. Közel tizenötezer néző előtt, borús, esős időben 1:1 arányban, eldöntetlenül végződött a két ország legerősebb csapatának játéka. A mérkőzés végig magas színvonalú játékot és igazságos eredményt hozott. A két csapat Európa legnagyobb tudású egyesületei közé tartozik. A mérkőzésen az újpestiek többet, a prágaiak veszélyesebben támadtak. A második félidőben az Újpest nagy fölényben játszott, Horak, a Sparta kapusa azonban kitűnően védett. A cseh együttes a pályán és a pályán kívül tanúsított sportszerű viselkedésével jelentősen hozzájárult a két ország megújuló sportbarátságához.

Képleírás

Mezőnyjáték, közönségképek. Eredmény 1:1

1947. július

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 78. szám

1. Ajándék Vorosilovnak – 25 m (Illés György)

A magyar szabadság és függetlenség monumentális jelképe a Gellérthegyi Szabadság-szobor. Az emlékmű kicsinyített mását Dinnyés Lajos miniszterelnök adta át Szviridov altábornagynak azzal a kéréssel, hogy juttassa el Vorosilov marsallnak, a magyar nép őszinte barátjának. Szviridov altábornagy megköszönte a szép emléket és kijelentette, hogy ez az ajándék tovább erősíti a szovjet-magyar barátságot

Képleírás

A Szabadság szobor kicsinyített mása. Dinnyés Lajos miniszterelnök a kis szobrot ünnepélyes keretek között adja át Szviridov altábornagynak.

2. Kiállítás a Győrffy Kollégiumban – 50 m (Purczel Miklós)

A Népi Kollégiumok Országos Szövetsége egyéves fennállása alkalmából nagyszabású kiállítást rendeznek a Győrffy Kollégium termeiben. A kiállítás szemléltetően mutatja a feltörekvő népi értelmiség indulását [és az

Filmhíradók 1945-1949

eddig elért eredményeit]. A záró ünnepségen a kollégium igazgatója, dr. Kardos László, a dolgozók gyermekeinek értelmiségi átrétegzéséről beszélt. Tildy Zoltán köztársasági elnök fokozott munkára buzdítja a fiatalokat. Hiszen száz kollégiumot kell felállítani, és tízezer diákot kell elhelyezni. Dinnyés Lajos miniszterelnök ígéri a kormány legmesszebbmenő támogatását. Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes kijelentette, hogy bár javult a munkás- és parasztszármazású értelmiségi arányszám a főiskolákon, de a NÉKOSZ fokozott munkájára van szükség, hogy a reális arányszámot elérhessük. Kéthly Anna a Szociáldemokrata Párt nevében üdvözölte az új értelmiséget. Veres Péter a Nemzeti Parasztpárt nevében szólt a fiatalokhoz. Az elért eredmények bizonyítékai annak, hogy Magyarország a dolgozók gyermekeiből nevelt értelmiséggel megerősödve halad a népi demokrácia útján.

Képleírás

Kiállítás a Győrffy kollégium termeiben a NÉKOSZ egyéves fennállása alkalmából. Plakát a kiállításról. Kiállítási termék látogatókkal. Kardos László beszél, Rajk László a vendégek között. Tildy Zoltán beszél, Gerő Ernő, Molnár Erik, Vas Zoltán, Erdei Ferenc, Zoltán és felesége a vendégek között. Dinnyés Lajos beszél, Rákosi Mátyás beszél, Kéthly Anna beszél, Veres Péter beszél, Münnich Ferenc a vendégek között.

3. A Péti Nitrogénművek újjáépítése – 32 m (Czóbel Anna)

A Péti Nitrogénművek épületeit a háború csaknem földig lerombolta. A felszabadulás után rögtön megindult az újjáépítési munka. Közel háromezer munkás és mérnök dolgozik itt azon, hogy a mezőgazdaság számára oly fontos péti sóot előállítsák. Már üzemben vannak a nyersolaj finomítók. Az újjáépítésnél felhasználhatatlan romokat el kell távolítani. A veszélyes és költséges robbantás helyett a mérnökök statikai számításai alapján új módszerrel döntik a romépületeket. Meglazítják a betonfalakat. A vasszerkezetet autogénnel elvágják, s így csörlő segítségével az épületet veszély nélkül ledönthetik.

Képleírás

A Péti Nitrogénművek gyártelepe romosan. Újjáépítési munkaképek. Nyersolaj-finomító üzemszerek, helyreállítási munkálatok. Életveszélyes romok ledöntése.

4. Halászat Jugoszláviában – 42 m

Sehol a világon nem halásznak úgy, mint a jugoszláviai Dojran tó halászhajói, akik mesterségük megkönnyítésére befogták a tó madarait is. A halászat előtt hatalmas sáskötegeket fonnak össze, és evvel nagy vízterületeket vágnak el egymástól. Ősszel a tó északról visszaérkező madarait a halászhajók összeterelik, megnyesik szárnyukat. Így a madár nem tud elrepülni és a sással körülkerített vízben, vizslaként kutatja fel a csapdában rejtőző halakat. A Dojran tó halászhajói ezzel a módszerrel száz tonna halat fognak egy idényben. A nagymennyiségű hal értékesítésére szövetkezetet alapítottak és evvel megsokszorozták munkájuk hasznát.

Képleírás

Sajátos halászhajói módszer: Sáskötegekkel elkülönített vízterületek, nyesett szárnyú madarak kikeresik a sás közül az ott rekedt halakat. Nagymennyiségű hal begyűjtése.

5. Ügető derby – 50 m (Czóbel Anna)

A Magyar Ügetőverseny Egyesület Kerepesi úti versenypályáján rendezték az idei ügető-derbyt, a miniszterelnök serlegéért. A nagyjelentőségű versenyhez jól elő kell készíteni a pályát. A kettes fogatok versenyét a Zeidl-istálló „Dacosa” és „Szeretője” nyerte. Ezután került sor a derby lefutására. A közönség izgatottan várta a nap főeseményét. Indítás után nagy harc folyik a vezetésért. Az utolsó körben „Fantom” kiugrik, és alig fejhosszal nyeri a versenyt. A miniszterelnök serlegét Marschall József hajtó veszi át. Neki, ellentétben amerikai névrokonával, csak az ügetőpályán vannak tervei.

Képleírás

Kerepesi úti ügetőverseny-pálya. A pálya előkészítése versenyre: öntözőkocsi a pályán. Dinnyés Lajos páholyból figyeli a versenyt. Indítás, hajtók, versenyképek, zsúfolt tribün. Marschall József hajtó átveszi Dinnyés Lajostól a díjat.

1947. július

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 79. szám

1. Petőfi ünnepség Kiskunfélegyházán – 25 m (Forgács Ottó)

Kiskunfélegyházán, Petőfi Sándor szülővárosában a költő halálának 99. évfordulóján ünnepséget tartottak. Az ünnepségen megjelent Révai József nemzetgyűlési képviselő, a Magyar Kommunista Párt politikai bizottságának tagja. A város polgármestere, Juhász Kálmán megnyitóbeszéde után Nemes Sándor gimnazista Petőfi verset szaval. A függetlenségért és szabadságért küzdő és meghalni tudó költő emlékét kegyelettel őrzi a magyar nemzet függetlenségért és szabadságért ma küzdő Magyar Kommunista Párt.

Képleírás

Kiskunfélegyháza, Petőfi szobor, ünnepség Petőfi halálának 99. évfordulóján. Révai József érkezik az ünnepségre, fogadják. Nemes Sándor tanuló Petőfi verset szaval. Révai József beszél.

2. Magyar kereskedelmi küldöttség hazaérkezése külföldről – 20 m (Czóbel Anna)

Többhetes külföldi tartózkodás után hazaérkezett a magyar kereskedelmi küldöttség, élén Rónai Sándor miniszterrel. Az érkezőket Ries István miniszter üdvözli. Rónai Sándor válaszában rámutatott arra, hogy a szovjet-magyar kereskedelmi egyezmény nagy jelentőségű nyersanyagokat biztosít a hároméves terv számára. A tárgyalások azért vezettek sikerre – mondotta – mert a Szovjetunió bízik magyar népben. A küldöttség azonkívül még a moszkvai tárgyalások alatt megkötötte a bolgár-magyar és a finn-magyar egyezményt is.

Képleírás

Nyugati pályaudvar csarnoka érkező szerelvényvel. Rónai Sándor miniszter leszáll a vonatról. Dr. Ries István üdvözli, mellette Mérő R gárda parancsnok. Rónai és kísérete lelép a Nyugati pályaudvar lépcsőin a kőrút oldalán.

3. Amerikai utalványból vásárolt magyar alapanyagú iparcikkek bemutatója – 20 m (Zólyomi Gyula)

A Bórtex Cipőipari R. T. sajtófogadásán bemutatták azokat a magyar anyagból készült iparcikkeket, melyeket az amerikai hozzátartozók utalványok útján juttathatnak itteni rokonaiknak, csomag helyett. Ez az újszerű intézmény jól berendezett üzemével lehetőséget nyújt arra, hogy a baráti és rokoni szeretet ajándékai mellett, munkaalkalmat teremtsen a magyar munkásoknak.

Képleírás

Sajtófogadás, Bórtex Cipőipari Rt. cikkeinek bemutatása. Munkaképek, félgyművek gyártás alatt, késztermékek. Cipők bemutatása.

4. A parasztság egészségügyi helyzete – 47 m (Forgács Ottó)

Az egész országban learattak. Mindenütt folyik a cséplés. Az új kenyér nemsokára asztalunkon lesz. Megelégedetten vesszük észre, hogy kenyerünk mindig jobban fehéredik. De miközben jóízűen esszük a finomabb kenyeret, nem jut eszünkbe a nehéz munka, a sok por, mely a mezőgazdasági munkások egészségét és tüdejét veszélyezteti. Az Országos Társadalombiztosító Intézet orvosai most a mezőgazdasági munkások egészségi viszonyait tanulmányozzák. Szorgos kutatómunkával, sokféle vizsgálattal állapítják meg a számtalan mezőgazdasági megbetegedés okát, hogy a Horthy-Magyarországon elhanyagolt paraszti, kétkezi dolgozók egészségügyein minél gyorsabban és hathatósabban lehessen segíteni. Különleges orvosi műszerekkel állapítják meg a pormennyiséget, amelyben naphosszat kénytelen dolgozni a munkás. A

vizsgálatok adatainak kiértékelése után a munkáltatókat a mezőgazdasági munkás egészségének fokozottabb és szakszerű védelmére kötelezik. A magyar mezőgazdaság dolgozói nyugodtan hajthatják álmra fejüket, a népi demokrácia egészségügyi szervei éberrel őrködnek egészségük felett.

Képleírás

Cséplőgép működés közben. Szalmakazal villázás, körben porfelhő. Mezőgazdasági dolgozók orvosi vizsgálata, gyógykezelése.

5. Csecsemőruha divat – 25 m

Mint a Ludas Matyi mondaná, a „Legifjabbak Szabad Szakszervezete” parádés divatbemutatót tartott. Az apróságok öltözéke nem annyira a divathoz, mint inkább az időjáráshoz igazodik. Íme, könnyű délutáni ruhák, amelyeket a próbakisasszonyok csinoságuk tudatában büszkén hordanak. Ez az egészen ifjú hölgy bemutatja a legújabb szabású pelenkakölteményt, divatosságához már csak a nylon harisnya hiányzik. Biztosak lehetünk abban, hogy a dolgozók is ilyen gyönyörű ruhácskákba öltöztethetik gyermekeiket már a hároméves terv folyamán.

Képleírás

Kisgyermekruhák, játszóruhák, csecsemőholmik bemutatása.

6. A Világifjúsági Szövetség balkáni stafétája Budapesten – 35 m (Forgács Ottó)

A Világifjúsági Szövetség balkáni stafétája keresztülhalad Budapesten. Európa valamennyi demokratikus ifjúsági szövetsége részvételével rendezett prágai kultur- és sportünnepségeket Sztálingrádból, Szófiából, Londonból és a Skandináv államokból induló staféta vezet be. A Budapesten áthaladókat a kormány részéről Bartófy vezérőrnagy fogadja. A Magyar Ifjúság Országos Tanácsa nevében Nonn György főtitkár üdvözlö a résztvevőket. A fővárostól a határig kerékpáron mennek, hogy ott a stafétát a csehszlovák ifjúság futói folytassák Prágáig.

Képleírás

Világifjúsági Szövetség stafétafutói Budapesten rohannak keresztül. Ünnepszó a Parlament előtt. Non György beszél az ifjúsághoz. Stafétafutók folytatják útjukat, Budapest határáig kísérik őket.

1947. augusztus

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 80. szám

1. Rákosi Mátyás beszéde Csepelen a 3 éves tervről – 45 m (Forgács Ottó)

A hároméves terv megindulása alkalmából a csepeli üzemek dolgozóit látogatta meg Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes, a Magyar Kommunista Párt főtitkára. A nagy hőségben tizenötezer főnyi tömeg gyűlt össze, hogy beszédét meghallgassa. A hároméves terv célja, – mondotta – hogy begyógyítsa a háború sújtotta sebeket, és a dolgozó nép életszínvonalát a mostaninak a kétszeresére emelje. Ennek legfontosabb politikai feltétele egy olyan országgyűlés megválasztása, amely nem gátolja, hanem elősegíti a terv megvalósítását. A reakció még nem adta fel a harcot. A két munkáspártnak szorosán együttműködve kell harcolnia ellene. A Magyar Kommunista Párt a hároméves terv megindulásával is bebizonyította, hogy a tettek pártja, a nép pártja, tehát a nemzet pártja is. De be kell vallanunk, hogy a múlt választáson elért 17 százalék nem volt elég mindannak eléréséhez, amit a dolgozó nép érdekében kívánatosnak tartottunk. A magyar nép felismerte, hogy a választásokon leadott több kommunista szavazat egyúttal nagyobb jólétet jelent, [és a kommunista szavazatok arányával nő a magyar demokrácia ereje, és arányosan nő a megoldott és a beváltott ígéretek száma. A magyar nép bízik a hároméves tervben,] és tudjuk, hogy eddigi munkánk lehetőségét szavazatával fogja hatványozni, hogy nemzetünket annyi balszerencse és oly sok vizsály után, végre valóban szabadabbá, erőssé, függetlenné és boldoggá tehessek.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Rákosi Mátyás érkezik Csepelre, menet közben beszélget a dolgozókkal. Rákosi Mátyás beszél nagy tömeg előtt. Farkas Mihály, Kovács István az elnökségben. Tömegképek, munkásarcok, tapsoló tömeg. Gyárképmények, MKP embléma.

2. Krammer Pál rendőrfőhadnagy temetése – 32 m (Illés György)

Utolsó útjára kísérték Krammer Pált, a kötelessége teljesítése közben hősi halált halt rendőrfőhadnagyot. Schreiter Ferenc evangélikus lelkész gyászbeszéde után a rendőrség halottját Rajk László belügyminiszter búcsúztatta. Több ezres tömeg kíserte végig a városon a hős nyomozótiszt koporsóját. A Kerepesi temetőben Münnich Ferenc főkapitány búcsúbeszéde után helyezték a kötelességteljesítés hősi halottját örök nyugalomra.

Képleírás

Gyászünnepség, gyászoló közönség a Parlament előtt. Dinnyés Lajos, Rajk László a gyászolók között. Koporsó, rajta felirat: "Krammer Pál, élt 30 évet". A koporsót halottaskocsira teszik, gyászmenet. Egyházi gyászszertartás a temetőben, majd Rajk László belügyminiszter és Münnich Ferenc a sírnál beszél.

3. Hazatért hadifoglyok hozzátartozóinak gyűlése – 27 m (Zsigmondi Borbála)

A magyar hadifoglyok hozzátartozói összegyűltek a Szabadság téren, hogy megköszönjék Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettesnek közbenjárását, mely lehetővé tette a hadifoglyok gyors hazatérését. Rákosi Mátyás válaszában hangsúlyozta, hogy nemcsak családjukhoz, de a nemzeti termelőmunkához is visszavezetik a volt hadifoglyokat. Tízezer asszony, lelkes éljenzése után valóságos virágessóval árasztotta el Rákosi Mátyást, hogy kifejezze szeretetét és ragaszkodását az iránt, kinek közbenjárása fájó sebet gyógyított. A magyar asszonyok tudják, hogy ki a barát. Meg tudják különböztetni az ellenségtől és a választáson ehhez képest fognak dönteni.

Képleírás

Rákosi Mátyás beszél. Tömegképek, asszonyok a tömegben

4. Úszás, vízipóló, műugrás – 56 m (Illés György, Forgács Ottó)

Jelentős eseményeknek volt tanúja a Nemzeti Sportuszoda vízisport kedvelő közönsége. A versenyeket a fiatalok ötven méteres gyorsúszása vezette be. Nagy várakozás előzte meg a Vasas és FTC rangadó vízilabda mérkőzését. Már az első percekben látható volt, hogy nyugodt játéka folytán csak a Vasas győzhet. A mérkőzés legizgalmasabb pillanatai az FTC kapuja előtt játszódtak le. A Vasas két négyméterest lőtt és nagyvonalú játékaival megérdemelte a győzelmet. A 200 méteres gyorsúszás rajtjához két elsőrendű úszó, Szathmáry és Mitro állt. [A fehérsapkás] Mitro majdnem két másodpercet hasított le eddigi legjobb idejéből. Az első ötven métert Szathmáry szédületes iramban kezdte. Még száz méter után is vezetett. Mitro azonban okos volt és nem vette át iramát, hanem az utolsó ötven méteren ellenállhatatlanul feltörve, 2 perc 14.8 másodperccel biztosan győzött. A versenyeket műugrás tarkította. A gyönyörű ugrásokból kiemelkedett Újvári László, a 12 éves műugró feltűnően jó technikájával.

Képleírás

Sportuszoda versenyzőkkel. 50 m gyorsúszó-verseny. Vasas-FTC vízilabda mérkőzés jelenetei. Műugrók mutatványai.

5. Strandélet Budapesten – 48 m (Illés György, Forgács Ottó)

Tikkasztó nyári nap. Strandokra menekülünk a hőség elől. Akinek pénze van hozzá, a Szigeten élvezi a hűsítő víz örömeit. A dolgozók zsebéhek méregdrága a Sziget, ezért az olcsóbb, vagy ingyenes helyeket keresik fel. Az angyalföldi 35 fokos gyógyforrást még nem tudta családi kabinokkal ellátni a főváros, de a dolgozók segítenek magukon, és sajátkészítésű sátrakkal helyettesítik a hiányt. A jó strand kelléke nem az elegancia,

Filmhíradók 1945-1949

hanem a jó víz. Így az angyalföldi gyógyforrás már kiépítése előtt is kedvenc fürdőhelyévé válhatott öregeknek és fiataloknak.

Képleírás

Margitszigeti képek, sétányok. Palatínus strand fürdőzőkkel, Dagály utcai ingyen strand fürdőzőkkel, alkalmi vetkőző helyekkel. Felnőttek és gyermekek a vízben.

1947. augusztus

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 81. szám

1. Új villamos vonal – 47 m (Illés György)

Gerő közlekedésügyi miniszter vasútépítő programjában a perifériák dolgozóinak közlekedése is fontos szerepet kapott. Több mint ötvenezer pestkörnyéki lakos régen hiányolja a két új villamos vonalat, amelyet Fodor Gyula alpolgármester, Földes Mihály és Kopta Károly kommunista városatyák kezdeményezésére épít a Beszkárt igazgatósága. Szemere János, a Beszkárt vezérigazgatója személyesen ellenőrizte az építési munkálatokat. A három kilométer hosszú pestszentimrei vonal építéséből a község dolgozói vasárnapi szabadidejükben többszázezer forint értékű ingyenes rohammunkával vették ki a részüket. A hároméves terv indulásának napján elindul az első villamos is az új vonalon. A pestújhelyi végállomáson Millok Sándor, a Beszkárt elnöke adta át rendeltetésének az új villamos útvonalat. Fodor Gyula ismertette az új vonalak fontosságát. A pestszentimrei végállomáson Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter mondott ünnepi beszédet, amelyben rámutatott arra, hogy a dolgozók eddig nagy idővesztéssel, vasúton jártak munkahelyeikre. Ezen segített a hároméves tervvel együtt induló két új villamos vonal.

Képleírás

Villamos pálya építési képei: sínfektetés, kábelhúzás. Szemere János közeli, majd ellenőrzés közben. Az oszlopok és a relék szerelése. Az elkészült pályán elindul egy feldíszített villamos. Nagy tömeg kíváncsi az eseményre, transzparenszekkel vonulnak az ünnepségre. Az ünnepségen Millok Sándor beszél. Fodor Gyula beszél, majd a közlekedő villamos látható, amint fűrtökben lógnak rajta az utasok. A pestimrei végállomáson is ünnepség, melyre hatalmas tömeg által körülvéve befut a Gerő képével és virágokkal feldíszített villamos. Az ünnepségen Gerő beszél, még a háztetőkön is vannak emberek és kíváncsiskodók. A tömegben egy hatalmas Gerő és Rákosi kép. Gerő közeli, lobogó MKP zászló.

2. A Ganz Hajógyár dolgozóinak tiltakozása a gyűjtogatók ellen – 33 m (Forgács Ottó)

A Ganz dolgozói hajógyárak kultúrháza előtt gyülekeznek, hogy felháborodva tiltakozzanak a sorozatos gyűjtogató támadások ellen. A gyűlésen megjelent Farkas Mihály, a Magyar Kommunista Párt főtitkárhelyettese. Politikai beszámolójában rámutatott a reakció gyalázatos mesterkedéseinek szervezettségére. A gyűjtogatók – mondotta – az ország gazdasági életét és a hároméves tervet szeretnék aláaknázni, hogy a munkásság életszínvonalának emelkedését megakadályozzák. A munkásság a szervezett támadást kemény ököllel, kérlelhetetlenül veri vissza. Ez a reakció munkája. Így pusztítják a munkás véres verejtékének eredményét. A Ganz dolgozói halált kérnek a gyűjtogató bitangokra. Az utcákon már meg is jelent a rögtönbíraskodási hirdetemény. A gyűjtogatók nem kerülnek el megérdemelt sorsukat.

Képleírás

Ganz Hajógyár kultúrháza előtt munkásközönség. Farkas Mihály MKP főtitkárhelyettes beszél. Tapsoló közönség. Statárium-plakát a gyűjtogatók ellen. Üszkös, füstölő gyárrészek.

3. A 3 éves terv megkezdésének ünneplése a Ganz Hajógyárban – 60 m (Illés György)

A Ganz Hajógyár munkásai már a hároméves terv megkezdése előtt is tervszerű munkát végeztek. Tetemes részt vállaltak az újjáépítésből. A tervszerűen végzett munkának meg is volt az eredménye. Hidak,

úszódaruk, közlekedési eszközök jelzik a dolgozók elvülhetetlen érdemeit. A Ganz dolgozói eddigi tervszerű munkájukat a hároméves terv keretében tovább folytatják. Most egy kis időre leáll a munka. Zászlódísz várja a hároméves terv megnyitóját. Ez az ünnepség nem dáridó, hanem az építés, a tervszerű munka egyszerű ünnepe. Az első felszólaló Dinnyés Lajos miniszterelnök: Velünk, vagy ellenünk – mondotta. – Aki szembehelyezkedik a tervvel, kiteszítjük körünkből, és ha kell, ki is irtjuk. Gerő Ernő közlekedési miniszter hangsúlyozta, hogy a demokrácia még sokkal adós a dolgozóknak. Ezeket az igazságtalanságokat a Magyar Kommunista Párt által kezdeményezett hároméves terv orvosolni fogja. Bán Antal iparügyi miniszter ismertette a hároméves terv adatait, és további erőfeszítésre hívta fel a dolgozókat. Kossa István kifejtette, hogy nem tűrhetünk tovább soraink között olyanokat, akik inkább saját jólétüket hajlandók építeni, mint az országét. Befejezésül a miniszterek jelképes kapavágással indították meg a leégett hajóműhely újjáépítését. Ezzel megindult az egész országban a hároméves terv végrehajtása.

Képleírás

Hajógyári szerelőcsarnok, dekorált gyártelep. Munkásgyűlés, Dinnyés Lajos miniszterelnök beszél /Gerő Ernő a hallgatóság között/. Gerő Ernő közlekedési miniszter beszél. Tömegképek. Bán Antal iparügyi miniszter és Kossa István beszél.

4. Sportolók látogatása Tildy Zoltán köztársasági elnökénél – 30 m (Forgács Ottó)

Négy kiváló sportembert látott vendégül balatonlellei nyaralójában Tildy Zoltán köztársasági elnök. A londoni győzteseket, akik a magyar sport hírnevét mostani győzelmükkel újra fényessé tették a külföld előtt, a köztársasági elnök kitüntetéssel jutalmazta. A vendégek: Garai Sándor, az angol bajnoki csúcsot felállító magyar futó, Asbóth József, a Párizsban kiváló eredményeket elért világhírű teniszjátékos és Németh Imre, a kalapácsvetés bajnoka. A bajnokok, miután beszámoltak külföldi élményeikről, fesztelen hangulatú délutánt töltöttek a köztársasági elnök nyaralójában.

Képleírás

Tildy Zoltán köztársasági elnök balatonlellei nyaralója. Asbóth József teniszbajnok, Németh Imre kalapácsvető Garai Sándor futó, labdarúgók (közül Puskás Ferenc) mint vendégek. Tildy és vendégei a parkban. Pingpongozás. Tildy halászás közben.

5. Mezítlábas sportolók – 33 m (Czóbel Anna)

Olimpiász! Sport a javából, ha mezítláb is! Az igazi rajongóknak nincs szükségük drága eszközökre ahhoz, hogy kedvenc sportágukban fejlessék magukat. A nagy mezítlábas olimpiász izgalmas labdarúgó mérkőzései elhagyott, vagy kölcsönként sportpályákon folynak. Itt igazi a lelkesedés! Itt a sport önmagáért fontos. A fiatalok a maguk módján atletizálnak. Súly helyett jó a téglá is. Bizonyos, hogy a hároméves terv folyamán nekik is módjuk lesz felszerelni egyesületeiket és új eszközeikkel, a mainál is szorgalmasabban művelik majd a mezítláb megszeretett sportot.

Képleírás

Mezítlábas gyermekek labdarúgása, sportolása: atlétika, tréfás játékok.

1947. augusztus

Bemondó: Nagy László (2, 4, 5.)

MAFIRT HÍRADÓ 82. szám

1. Új egészségügyi vándorautók – 30 m (Forgács Ottó)

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége újabb 25 egészségügyi vándorautót indít útnak. A Kossuth Lajos téren megtartott ünnepélyen Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes búcsúztatta a hosszú útra indulókat. Ahol ezek a teherautók megjelennek, – mondotta – érzi a magyar falu, hogy ezúttal más szelek fújnak a város felől, mint a múltban. A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének egészségügyi szolgálata

kétszázezer esetben nyújtott a falvakban és a tanyákon orvosi segítséget. Ez a kezdeményezés ma már ott tart, hogy hatalmas szervezetével a nép legszélesebb rétegéig eljutó egészségügyi szolgálattá vált.

Képleírás

MNDSZ vándorautók a Kossuth Lajos téren indítás előtt. Ünnepeles indítás, transzparenszek. Rákosi Mátyás beszél, Rónai Sándor a hallgatóság között. Tömegképek. Rajk László, Farkas Mihály, Révai József a hallgatóság között, Gerő Ernő búcsúzik az egyik vándorautó utasaitól. Az autókaraván az Andrássy úton át a Millenniumi emlékmű mellett halad el.

2. A filmgyártás megindulás a Hunnia Filmgyárban, szereplőválogatás a Valahol Európában c. filmhez – 100 m (Hegyi Barnabás)

Sok huzavona után elhárultak az akadályok, és végre megindulhat a magyar filmgyártás. A Hunnia Filmgyár csendes udvarát több száz gyermek lepi el, hogy Radványi Géza filmrendező válogathasson közülük a „Valahol Európában” című MAFIRT-filmhez. Az új film főszereplői háború után bandába verődő, kallódó gyerekek, akiket a háború züllésre ítél, míg valaki meg nem szervezi és helyes útra nem vezetni őket. Csak 24 fiúra van szükség, ezért aztán nagy a tülekedés és az igyekezet, hogy ki kerüljön be a szereplők közé.

„- Minek ide lány?!

-Azt mondják, az is kell.

-Mi bajotok velem?”

A gyártás megindulása napjának fontosságát megjelenésével hangsúlyozta ki Vas Zoltán, a Gazdasági Főtanács főtitkára, Ortutay Gyula közoktatásiügyi miniszter és Szabó Endre belügyi államtitkár.

[Radó] „A Magyar Filmszakaszervezet, a magyar filmszakma dolgozói nevében üdvözlöm a miniszter urat, az első új magyar film megkezdése alkalmából. Tudom, mit köszönhetünk önöknek, és kérem, hogy támogatását a magyar filmgyártás részére továbbra is tartsa meg.”

[Vas Zoltán] „Hiszem és remélem, hogy a magyar filmgyártás az elkövetkező időben utoléri és megelőzi a demokrácia gazdasági eredményeit.”

[Ortutay Gyula] „Örömmel üdvözlöm a magyar játékfilmgyártás komoly megindulását. Hozzá tartozik ez, szervesen tartozik hozzá szellemi újjáépítésünkbe.”

[Szabó Endre] „A magyar belügyminiszter a felszabadulás óta minden lehetőt megtett a magyar filmgyártás megindítása érdekében. Az akadályok elhárultak, most már a film munkásain, dolgozóin van a sor, hogy az új jó magyar film létrejöhessen.”

[A Hunnia udvarán megjelentek előtt leforgatták az új film próbafelvételeit. A film főszereplői, Somlai Artúr, Gábor Miklós és Bánky Zsuzsa.

„Mi keresnivalód van a faluban? Ne menj, vagy tudod mit? Velel megyek én is! Itt maradsz az öregnél, rád bízom a bandát! Téged is. Megértetted?”

A felvételek után Bihari Lászlóné, a MAFIRT-vezérigazgató-helyettese szólt a megjelentekhez.]

[Bihari Lászlóné] „A MAFIRT nevében örömmel adok kifejezést, hogy mi lehettünk az elsők az új demokratikus filmgyártás megindításában.”

De a MAFIRT nemcsak a filmgyártás megindításával vesz részt a hároméves tervben. Meginduló nagy szezonját, melyben az idei filmgyártás legjavát viszi a közönség elé, helyárcsökkentéssel kezdi, híven a hároméves terv szelleméhez. Az első csökkentett helyáru díszbemutató után a MAFIRT minden filmszínháza egységes, olcsó helyárral várja a szórakozni vágyó közönséget.

Képleírás

Hunnia Filmgyár /Gyarmat utcai telep/ bejárata transzparenszel. Hunnia udvara gyermekesregeggel. Radványi Géza rendező a gyermekek között válogatás közben, mellette Máriaassy Félix és Szirtes László. Gyermekek, fiúk lányok nevetve, viháncolva, egymás között vitatkozva. Autón érkező vendégek: Vas Zoltán, a Gazdasági Főtanács titkára, Ortutay Gyula közoktatási miniszter, Szabó Endre belügyi államtitkár. A vendégek ünnepeles fogadtatása. Csoportkép: Vas Zoltán, Szirtes László gyártásvezető, körülöttük filmszereplők

(Somlay Artúr, Bánky Zsuzsa, Gábor Miklós, filmgyári alkalmazottak és gyermekszerep). Radó István üdvözlő szavakat mond, Vas Zoltán, majd Ortutay Gyula és Szebeni Endre beszél. Próbafelvétel a "Valahol Európában" c. filmből. Csoportkép: Révai Dezső, Bihari Lászlóné, Kertész Pál, mögöttük filmgyári alkalmazottak. Bihari Lászlóné beszél. Budapesti filmszínházak homlokzata neonnal, filmplakátokkal. Moziba érkező és távozó közönség. Az Omnia, Uránia, Átrium, Royal Apolló mozi kívülről.

3. Vásárcsarnok és új autóbuszjárat Budapesten – 25 m (Illés György)

Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter már hajnali 6 órakor talpon van, hogy ellenőrizze jól működik-e Budapest gyomrának, a csepeli vásárcsarnoknak élelmiszerellátó szervezete. Az áru ma már gyorsan, MATEOSZ-kocsik hátán özönlik a főváros felé. Közlekedésünk állandóan javul. A vásártelep után Csepelre ment Gerő Ernő, hogy megnyissa a Kispest-Csepel közötti új autóbuszjáratot. A kommunista miniszter gondoskodott arról, hogy az öt legmodernebb, 60 férőhelyes autóbusz elsősorban a csepeli munkások kényelmét szolgálja.

Képleírás

Gerő Ernő közlekedési miniszter a csepeli vásárcsarnokban. Vásárcsarnoki képek: rakodás, standok áruval rakottan. Gerő Ernő a Kispest-Csepel autóbuszjárat beindításánál. Autóbusz munkás utasokkal.

4. Nemzetközi teniszverseny Budapesten – 45 m (Forgács Ottó)

Közel tízéves szünet után ismét amerikai és ausztráliai teniszezők szerepeltek a magyar fővárosban. A BLKE lágymányosi díszpályáján négyezer néző előtt mérkőzött az amerikai Brown, kétszeres wimbledoni világbajnok és az ausztráliai Sidwell wimbledoni páros második helyezett, a legjobb magyar teniszezőkkel. A páros mérkőzésen Asbóth-Ádám kettős vereséget szenvedett a Brown-Sidwell pártól. Utána került sor a nagy érdeklődéssel várt Asbóth-Brown visszavágóra. A két versenyző együtt vonul ki a találkozóra. Rövidnadrágban az amerikai Brown, hosszúnadrágban pedig Asbóth játszik. Párizsban Asbóth súlyos vereséget mért az amerikaiakra, s megnyerte a salakpálya világbajnokságot. A budapesti visszavágón az amerikai versenyző ragyogó játékkal, óriási küzdelemben legyőzte a magyar bajnokot. A visszavágó sikerült. A két versenyző gyönyörű mérkőzésére a magyar közönség még hosszú évekig emlékezni fog.

Képleírás

Lágymányosi teniszpálya nemzetközi teniszmérkőzéssel. Amerikai zászló /totál/. Zsúfolt tribün, teniszjáték, bíró az emelvényen. Asbóth és Brown teniszezők.

5. Gondoskodás a hazatért hadifoglyokról – 80 m (Zsigmondi Borbála)

A Magyar Kommunista Párt hadifogoly-irodája nagyon sok magyar család keserűségét orvosolta már. Sokat jelent egy levél a messze idegenbe. Levelek tízezrei mennek és jönnek, hogy kapcsolatot teremtsenek az egymáshoz tartozók között. A hazatért hadifogoly tanácsstalanul áll a számára új hazában. A hadifogoly-irodák átsegítik őket az első hetek bizonytalanságán, jogtanáccsal, segéllyel, élelemmel látva el a hazatérteket. A gondoskodás nem szűnik meg továbbra sem. Hajdúszoboszlón gyönyörű park és gyógyfürdő várja a hadifoglyokat. A pihenés, a bőséges étkezés, az egészséges szórakozások gömbölyűre kerekítik az arcokat. A nap, a gyógyvíz, a jó levegő vidám, gyermekként hancúrozó férfiakat teremt. A hadifoglyok ingyen üdülésben és ingyen orvosi kezelésben részesülnek. Az utolsó vizsgálat megmutatja, mikor térhet családjához a várva várt apa, férj vagy fiú. Az újjazdák és a Földhözjuttatottak Országos Szövetsége fenntartott földdel várja a hadifoglyokat. Végre teljesülhet a nagy álom. A nagy eseményen a népes család minden tagja részt vesz. Kézhez kapják hivatalosan is a végzést a föld tulajdonba vételéről. Az annyira áhított föld most már biztos talaj, megélhetés és kenyér. A földosztó cövek örökre és visszavonhatatlanul szögezi le a paraszti magántulajdont: „a föld azé, aki megműveli!” Látod fiam, ez már az enyém, apáink életük munkájával sem tudták megszerezni, és most a miénk! A régi urak saját érdekeikért háborúba kényszerítettek. Fejfáik keresztjei mutatták útjukat. A reakció ma is a mi bőrünkre esküszik össze, de ma

már tudjuk, hogy ki az igazi ellenség és ki az igazi barát. A választási kereszt az igazi kockába meghozza a mi jólétünket, a mi nyugalmunkat és a mi békénket.

Képleírás

Tábla az épület falán, érkező volt hadifoglyok fogadása. Beszélgetnek velük, majd természetbeni segélyezés átadása. Hajdúszoboszlói üdülő volt hadifoglyokkal. Berettyóújfalu, jogvédő iroda. Földmérés, cövek beverése, földosztási munkaképek.

1947. augusztus

Bemondó: Nagy László (1, 4, 5, 6, 7.)

MAFIRT HÍRADÓ 83. szám

1. A Kommunista Párt ünnepe Kecskeméten – 35 m (Forgács Ottó)

A szokványos választási nagygyűlésektől eltérően, nagyszabású ifjúsági sportbemutatóval és népi táncokkal tarkított ünnepeket rendezett Kecskeméten a Magyar Kommunista Párt. Az ünnepélyen részt vett Rákosi Mátyás, a Magyar Kommunista Párt főtitkára. Az ifjúság szép felvonulása és sportbemutatója után Rákosi Mátyás tartott beszédet. Hangsúlyozta a munkásegység és munkás-paraszt szövetség döntő jelentőségét a dolgozók demokráciájának fejlődésében. A város és falu dolgozói előtt – mondotta – ma már nyilvánvaló, hogy mi kommunisták nemcsak ígérgetni szoktunk. A Magyar Kommunista Párt a tettek pártja.

Képleírás

Sportolók felvonulása Kecskeméten, Rákosi emelvényről figyeli a sportbemutatót. Rákosi beszél, képek a többnyire paraszti hallgatóságról.

2. Rajk László rendőrkola Kistarcsán – 35 m (Zsigmondi Borbála)

Kistarcsa a Horthy-időkben gyászos hangzású név volt. Ide záratta be a rendszer azokat a hazafiakat, akik a magyar nép szabadságáért, függetlenségéért harcoltak. Itt szenvedtek: Bajcsy-Zsilinszky Endre, Rajk László, Kiss János. A felszabadulás óta Kistarcsán a demokratikus rendőrség iskolája működik. A köztársasági elnök kívánságára ezt az iskolát Rajk Lászlóról nevezték el. Dinnyés Lajos miniszterelnök avatóbeszédében kiemelte Rajk László vezető szerepét a magyar fegyveres ellenállás előkészítésében. A belügyminiszter megmutatja a miniszterelnöknek azt a cellát, ahol ő maga is fogoly volt. Először történt a felszabadulás óta, hogy élő emberről neveznek el közintézményt.

Képleírás

Kistarcsa. Avatóünnepség. a volt internálótáborban. A tábor bejárata feldíszítve. Rajta felirat: Rajk László Rendőrlaktanya. Érkező vendégek: Dinnyés, Rajk, Münnich.

Dinnyés Lajos avatóbeszédet mond. Rajk László és Münnich Ferenc az ünnepeken. Rajk László derűsen mutatja egykori celláját. Az iskola belső részének bemutatása, hálósobák, vaságypokróccal. Menetelő újoncok

3. Készülődés a Budapesti Őszi Vásárra – 30 m (Tubai László)

A városligeti vár környékén lázas munka folyik. Készülődnek a Budapesti Őszi Vásárra. A felszabadulás óta ez lesz az első bemutatkozása a magyar iparnak, és az eddigi szokásoktól eltérően szerepel majd a magyar mezőgazdaság is. A Gazdasági Főtanács gyors kölcsönsegélyével létrejött vásár pavilonjai szorgos munkával épülnek. Az előkészületeket megtekintő Rónai Sándor kereskedelemügyi miniszter kíséretében megjelent Szalontai Elek miniszteri osztályfőnök. Az épülő vásár általános képet ad majd arról, hogyan áll a magyar ipar és mezőgazdaság a hároméves terv megindulásakor. A Budapesti Őszi Vásár az újjáépítés és a hároméves terv nagy ünnepe lesz.

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

Városliget, Vajdahunyad vára, vásárépítkezés, állványozás. Rónai Sándor megtekinti az építkezéseket. Bejárati rész, egyes pavilonok építése.

4. Sváb kitelepítés – 48 m (Zsigmondi Borbála)

Márványoszlopos, fürdőszobás házakban laktak a bácskai svábok. Valamikor nincstelen jövevények voltak, de a Habsburgok nekik juttatták a legzsírosabb földeket. Pőffeszkedő jólétükben lenézték a magyart, és Hitler hatalomra jutásakor azonnal melléálltak. A magyar parasztnak nem volt igásállata, nem volt semmije, csak töretlen munkavágya és hite a jobb világban. Ez a zsíros bácskai föld a sváboknak termett. Övék volt a búza, a tengeri a legszebb jószág. A svábok mennek, helyükbe magyar telepesek jönnek. A belügyminisztérium népgondozó osztálya minden másnap indít egy szerelvényt Németország szovjet övezetébe, amellyel az emberiség törvényeinek megfelelő módon szállítják haza a svábokat oda, ahonnan jöttek. Minden szerelvényel 2 vagon élelmiszer megy, vihetik a holmijukat és a bútorokat. Gazdátlanul legel a gulya. A svábok sorsukra hagyták a jószágot. A telepesek szeretettel veszik át az immár nekik juttatott állatokat. Most már csak az kell, hogy magyar bíró, magyar pap, magyar tanító legyen a magyar faluban. Beköltöznek a telepes magyarok a svábok elhagyott házaiba. [Új honfoglalás ez!]

Képleírás

Bácskai sváb falvak, zsuppfedeles házak. Vagonsor, ingóságait berakó kitelepülők. Gulya a legelőn. Tornácós ház, nagyszámú új telepes család érkezése.

5. Művésztelep Szentendrén – 75 m (Zsigmondi Borbála)

Magyarországnak számtalan olyan zuga van, amelyet a magyar közönség nem ismer. Számtalan táj, tele szépséggel, bájjal, hangulattal, fénnel, csodálatos régi motívumokkal. A művész szeme felkutatja ezeket a vidékeket, és felhasználja alkotásai céljára. Szentendre így vált a magyar festőművészek kedvelt munkahelyévé. A szentendrei művésztelepen a legkülönbözőbb művészeti irányzatok képviselőit, a magyar festőművészet legjobbait találjuk munka közben. Barcsay Jenő mélyen elmerül munkájában. Schubert Ernő, a köztársasági érdemrend tulajdonosa. Munka után Fenyő Endrével a falujárás kérdéseit beszél meg. Fenyő Endre a környező falvakat járja. Értékes képeivel megajándékozza a falu dolgozóit. Kmetty János városatya, kommunista képviselőjelölt, munka közben. Diener Dénes, a népszerű Rudi bácsi, madárkalitkájának lépcsőin. Itt találjuk Czóbel Bélát, a művészek által is elismert szaktekintélyt. Felesége Modok Mária, amellet, hogy kiváló művésznő, nagyszerű háziasszony is. Ilosvay Vargha falusi motívumon dolgozik. Munka után csodálatos kaktuszait ápolgatja. Korniss Dezső szárított növényleveleket használ motívumként. Műterme mértani pontossággal rendezett. Beck Judit férjének, Major Tamásnak arcképén dolgozik. Szántó Piroska az új tankönyvek illusztrációit készíti rohammunkával. Graber Margittal beszél meg a rajzokat. A művészvilág kimagasló egyéniségei a Magyar Kommunista Pártban találták meg azt a megértő támogatást, amelynek segítségével művészi elképzeléseiket a magyar kultúra javára megvalósíthatják, és építhetik a dolgozók demokráciáját.

Képleírás

Szentendrei tájak, épületek, Dunapart. Művésztelep, alkotók munka közben. Barcsay Jenő festőállvány előtt, Schubert Ernő otthonában, a falon művei, Fenyő Endrével beszélget. Falusi ház eleje, Fenyő Endre öreg néni modelljével. A kép elkészülte után átadja a képet a néninek. Kmetty János munka közben. Diener Dénes falépcsőn ül. Czóbel Béla és Mók Mária együtt, Mók Mária a háztájiban tevékenykedik. Ilosvay Vargha festőállvány előtt. Korniss Dezső faleveleket gyűjt, majd a műtermében. Major Tamás grafika. Beck Judit munka közben. Szántó Piroska és Graber Margit kertben, képválogatás közben. Festőkolónia.

6. Szent István napi körmenet, ünnepség – 40 m (Illés György)

István királyban a magyar történelmi múlt, a magyar haladás kiemelkedő élharcosát tiszteljük. A fejlődő magyar demokrácia ma már nem a régi, hamis, revizionista köntösbe burkolt ködképet látja benne, hanem

felismerte igazi arcát: a történelmi haladás megtestesítőjét. Ennek a felismerésnek jegyében zajlott le Szent István napján a hagyományos istentisztelet és körmenet, amelyen részt vett a köztársasági elnök képviselőjében Dinnyés Lajos miniszterelnök és a demokratikus pártok, a hatóságok, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság küldöttei. A munkásság is megünnepelte Szent István napját. A Magyar Kommunista Párt a főváros több pontján vidám, zenés, műsoros ünnepséget rendezett, amelyeken késő éjszakáig szórakoztak a dolgozók tömegei.

Képleírás

Mindszenty hercegszék, közéleti személyiségek a körmenetben: Dinnyés Lajos, Ortutay Gyula. Katonai díszalakulatok, cserkészek, apácák csoportja. Szent István napi népszórakozás: szabadtéri előadások, utcabál, táncolók tömege.

7. Magyar-szovjet labdarúgó mérkőzés Budapesten – 40 m (Illés György)

A Szovjet-magyar sportbarátság elmélyülésének bizonyítékeképpen Budapestre érkezik a szovjet futball-sport élcsapata, a Torpedo. A mátyásfüldei repülőtéren a népszerű labdarúgókat a kormány, a főváros és a Nemzeti Sportbizottság képviselői fogadják, de jelen vannak a csepeli sportrajongók is. A munkássportolók nevében Hidas Ferenc üdvözlöi a vendégeket. Az üdvözlésekre Harlamov, a szovjet csapat vezetője válaszol. A Torpedo első mérkőzését a Vasas csapatával játszotta. Hatalmas, ötvenezer főnyi tömeg jelent meg, ebből az alkalomból az Újpesti Stadion nézőterén, hogy tanúja legyen a két nagy nagyszerű csapat küzdelmének. A kölcsönös üdvözlések után a csapatok elfoglalják helyüket, és kezdetét veszi a nagyiramu mérkőzés. A Torpedo, hűen a hozzá fűzött reményekhez, a labdarúgás magaskoláját mutatta be, és így sikerült 4:2 arányban legyőznie a kevesebb szerencséjével játszó magyar munkáscsapatot.

Képleírás

Érkező repülőgép, a szovjet Torpedó csapata érkezik. Fogadtatás: Hidas Ferenc mond beszédet, Harlamov szovjet sportvezető válaszol. Ünnepélyes mérkőzéskezdés, játékosok virágcsokorral. Mezőnyjáték. Rákosi Mátyás és Tildy Zoltán egy páholyból figyelik a mérkőzést. A végeredmény: 4:2 a Torpedó javára.

1947. szeptember

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 84. szám

1. Hewlett Johnson, Canterbury érseki helynök Budapesten – 67 m (Purczel Miklós)

A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének meghívására kíséretével együtt Budapestre érkezett Hewlett Johnson, Canterbury érseki helynök. A repülőtéren az Magyar Nők Demokratikus Szövetsége képviselőjében Rajk Lászlóné, [Fáy Boriska] és Odescalchi Margit fogadják az angol főpapot. Az a kötelességünk, – mondotta az üdvözlésekre válaszolva hogy felépítsünk egy új világot, amelyben az egyszerű emberek felemelkednek az őket megillető helyre. A protestáns egyházfők részére rendezett fogadáson megjelent Ravasz László püspök és a protestáns egyház több vezetője. Johnson többek között kijelentette, hogy véleménye szerint a tervezettség az a tudományos forma, amely, amelyen keresztül az igazi kereszténység megvalósulhat a mai ember számára. A nőszervezetek is vendégül látták a püspököt székházuk kertjében. A világ népei által jól ismert és tisztelt, tudós barátságos beszélgetés közben kifejtette, hogy az éhes gyomor joga az ételhez, a munkás joga a munkához, a tisztességes bérhez, a pihenéshez és gyermekei megfelelő nevelése, beletartoznak a demokrácia fogalmába. Megjelent az angol főpap a Margit-híd utolsó ívének beemelésekor is, és Gerő Ernő miniszter társaságában elbeszélget a munkásokkal. Örülök, – mondotta – hogy a magyarok saját kezükkel építik a maguk országát. A csepeli Weiss Manfréd gyárban meglátogatta a munkások mellett, a kohónál és az öntödékben dolgozó munkásokat. Meggyőződésem, – mondotta – hogy ez az ország és azok, akik újjáépítésének, stabilizációjának és hároméves tervének

motorjai és kezdeményezői, helyes úton járnak. A munkásoktól búcsúzó angol főpap kijelentette, hogy hazatérve megismerteti az angol néppel a dolgozók Magyarországnak igazi arcát.

Képleírás

Érkező repülőgép leszállás előtt. Budaörsi repülőtér épülete. Fogadásra gyűlt közönség. Hewlett Johnson Canterbury-i érsek érkezik. Rajk Lászlóné, Fáy Boriska, Odescalchi Margit a fogadók élén, Ortutay Gyula közoktatási miniszter a fogadók között. A vendég kézsókkal köszön Rajknénak, Fáy Boriskának, Odescalchi Margitnak. Fogadás az érsek tiszteletére. Papok és Ravasz László református püspök a fogadáson. MNDSZ székház kertjében fogadás az érsek tiszteletére. Az érsek MNDSZ nő, köztük Ratkó Anna körében. Látogatás hídépítkezésen, Gerő Ernő ismerteti a munkát. Látogatás a csepeli gyárban. Az érsek búcsúztatása a repülőtéren

2. A 3 éves terv megkezdésének ünnepe a pesti vármegyeházán – 25 m (Czóbel Anna)

Pest vármegye hároméves tervének megindulása alkalmából rendezett ünnepségen Házi Árpád alispán ismertette az eddigi munka eredményeit és a vármegye hároméves tervét. A kormány nevében Dinnyés Lajos miniszterelnök üdvözölte a megyeháza dolgozóit, majd Gerő Ernő miniszter méltatta a terv jelentőségét az ország fejlődése szempontjából. Az ünnepséget Pest megye legkülönbözőbb helyeiről érkezett falusi küldöttségek táncsoportjainak műsora fejezte be.

Képleírás

Pest vármegye 3 éves tervének ünnepélyes beindítása. Ünnepség a Városházán. Házi Árpád alispán beszél, Gerő Ernő, Rajk László és felesége az ünnepségen. Műsor az ünnepség keretében, népi táncosok.

3. A Sió-csatorna építése – 30 m (Forgács Ottó)

A Sió-csatorna építkezése rohammunkával folyik, hogy lehetőleg még a tervezett idő előtt befejeződjék. A Balaton vízállását szabályozó csatorna építésével egy időben épülő villamos erőmű a Balaton környékét fogja ellátni olcsó árammal. A Balatont a Dunával összekötő csatorna ezenfelül közlekedésünknek is igen fontos tényezője lesz. Hogy a magyar demokrácia a dolgozók demokráciája, bizonyítja az a tény is, hogy csatornaépítő munkások részére gyönyörű üdülőt rendeztek be, ahol a dolgozók megpihenhetnek. Kellemes kert és a Balaton áll a munkások rendelkezésére, hogy szép és egészséges környezetben tölthessék szabadságukat.

Képleírás

Csatornaépítés, csillék sora. Szerelvény halad át a zsilipek hídján. Csatornaépítő munkások üdülje a Balatonnál, üdülőkkal.

4. Rendőrök kitüntetése – 21 m (Zsigmondi Borbála)

A Mosonyi utcai laktanya udvarán Rajk László belügyminiszter és Dinnyés Lajos miniszterelnök jelenlétében 62 rendőrt tüntettek ki a Szabadsági érdemrenddel. A kitüntetettek egy része partizán volt, a többiek pedig demokratikus elveikért veszítették szabadságukat a múltban. Szabasi Endre államtitkár, majd Dinnyés Lajos miniszterelnök méltatta a kitüntetettek érdemeit. Rajk belügyminiszter is a kitüntetettek között van. Florek András szakaszvezető spanyolországi partizán volt. Ez a bajtársnő négy évet ült az elmúlt rendszerben. A magyar rendőrség hivatása magaslátán áll, megvédi az ország rendjét és biztosítja a demokrácia fejlődését.

Képleírás

Mosonyi utcai rendőrlaktanya udvara. Ünnepség díszalakulatokkal, rendőrök kitüntetése Szabadság érdemrenddel. Szabasi Endre belügyi államtitkár beszél, Dinnyés Lajos miniszterelnök beszél. Kitüntetések átadása. Rajk László átveszi a kitüntetést, Florek András spanyol partizán átveszi a kitüntetést. Rendőr díszszázad elvonulása.

Filmhíradók 1945-1949

5. BSZKRT gyermekotthon – 37 m (Illés György)

A Rózsadomb egyik gyönyörű villájában létesült Nagy-Budapest századik üzemi gyermekotthona. A Szakszervezeti Tanács első feladatai közé sorolta a dolgozók gyermekeiről való gondoskodást. Erre egy külön pedagógiai osztályt is felállított. A Beszkárt üzemi gyermekotthonát Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára adja át rendeltetésének. Az avató ünnepségen megjelentek Zamercev városparancsnok, a gyermekek nagy barátja és Molnár Erik népjóléti miniszter. A dolgozó szülők nevében Vörös Erzsébet Beszkárt kalauznó veszi át és köszöni meg a korszerűen berendezett napközi otthont. A gyermekek először is megkapják új kis napozójukat. Azután birtokukba veszik gyönyörű otthonukat és a sok érdekes játékot. A nap eseményeitől kifáradva térnek pihenőre a kicsinyek, akiknek a demokrácia már boldogabb gyermekkort biztosít, mint amilyen szülőké volt.

Képleírás

Kossa István avató beszéde. Zamercev városparancsnok, Molnár Erik, Ratkó Anna az ünnepségen. Vörös Erzsébet kalauzi egyenruhában beszél. Gyermekek az üdülőben formaruhában játékokkal, étkezés közben, pihenőn, a gondozónők a gyermekek között.

6. Franciaországi magyarok itthon – 33 m

A Franciaországi Magyarok Demokratikus Egyesületének csoportja nyári szabadságát tölti itthon, Magyarországon. Az egyesület tagjainak többsége aktívan részt vett a francia ellenállásban, megbecsülést szerezve a magyarságnak. Útjuk elvezetett a nemzet nagy szabadságharcosának, Petőfi Sándornak szobrához, hogy kegyelettel adózzanak emlékének. A vendégeket Ortutay Gyula kultuszminiszter üdvözlö. Fischer Andor válaszában kiemelte azt az örömet, amelyet a magyar demokrácia eredményei jelentenek számukra. Petőfi örökszép versei azt a szabadságot hirdették, amelyet a győzelmes orosz seregek csak most hoztak meg a magyar népnek. A szovjet hősök emlékművénél rendezett ünnepségen Nógrádi Sándor, a Magyar Partizán Szövetség elnöke üdvözölte a franciaországi magyarokat, akik most saját szemükkel győződhetnek meg a reakció által Magyarországról terjesztett rágalmak hazug voltáról.

Képleírás

Franciaországi magyarok csoportja látogatása Magyarországon. Ünnepség a Petőfi szobornál. Dinnyés Lajos, Molnár Erik, Károlyi Mihály az ünneplők között, Ortutay Gyula közoktatási miniszter beszél, Fischer Andor a franciaországi magyarok képviselőjében beszél, Károlyi Mihály beszél. Petőfi szobor koszorúzása. Szabadság téri szovjet hősi emlékműnél koszorúzás: ünnepség, Nógrádi Sándor, a Partizánszövet elnöke beszél

7. Motorkerékpáros verseny – 50 m (Illés György)

A Hármashatár-hegyen rendezte meg az idény legnagyobb hazai motorkerékpár-versenyét Péti Nitrogén Sportegyesület motorszakosztálya. A versenyen a legjobb hazai és osztrák versenyzők vettek részt. Húszezer néző előtt zajlott le a verseny. A 350 köbcéntiméteres kategória. A 80 kilométeres távon 1 óra, 3 perc, 11 másodperces kitűnő idővel a bécsi Runtsch győzött. Az oldalkocsis futam 37 kilométeres távon került lebonyolításra. A versenyt 35 perc és 44 másodperces idővel Majsay, a pétiak kiváló versenyzője nyerte.

Képleírás

Versenypálya a versenyzőkkel, nézőkkel az út szélén. Oldalkocsis motorok versenye

1947. szeptember

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 85. szám

1. A Magyar Kommunisták Párt nagygyűlése – 55 m (Forgács Ottó)

Filmhíradók 1945-1949

Hatalmas tömegiben vonulnak fel Nagy-Budapest dolgozói a Magyar Kommunista Párt nagygyűlésére, hogy meghallgassák Rákosi Mátyás beszámolóját a demokrácia döntő győzelméről és az előttünk álló feladatokról. Ez egyúttal ünneplése is annak a győzelemnek, amellyel a Magyar Kommunista Párt több mint egymillióegyszáz ezres szavazatával az ország legnagyobb pártja lett. Ez a győzelem eredménye annak a munkának, amellyel a párt mindig a dolgozó nép érdekeiért hurcolt. Hosszú időre utat mutat a Magyar Kommunista Párt kormányprogramja, amely záros határidőre követeli a nagybankok államosítását, az igazságos közteherviselést, a nagy jövedelmek igénybevételét a hároméves terv beruházásaira, a külföldre távozott hazaárulók vagyonának elkobzását, a munkanélküliség meőszüntetését, a kollektív szerződések megkötését, az árdragítás és lánckereskedelem leküzdésére, dolgozókból álló bíróságot. Kádár János, a Magyar Kommunista Párt főtítkárhelyettesének bevezető szavai után, Rákosi Mátyás szól a nagygyűléshez. A Magyar Kommunista Párt kormányprogramjának bejelentésén kívül hangsúlyozta, hogy az erős, demokratikus kormányzatban, a számban és súlyban megerősödött Kommunista Párt az eddignél fokozottabban fogja kivenni részét. Rámutatott a szorosabbra fűzött munkásegység fontosságára. A reakció, és annak élén járó Pfeiffer-párt ellen kíméletlen harcot indított. „Lássunk végre az alkotó munkához: – mondotta – népünket közvetlenül érintő égető pénzügyi és politikai kérdések rendezéséhez! A tettek pártja, a Magyar Kommunista Párt, meg is fogja valósítani az új célkitűzéseket!”

Képleírás

MKP nagygyűlés a Hősök terén.

Felvonulok táblákkal, dekorációval. Vörös Csepel, Városháza, Kispest csoportjai. Gúnyrajz Pfeifferékről (Magyar Függetlenségi Párt). Tömegképek a Hősök terén. Kádár János MKP főtítkárhelyettes beszél, Rákosi Mátyás beszél, Rajk László, Révai József, Farkas Mihály, Kovács István ez emelvényen. Tömegkép, tribün /totál/. Tapsoló bányászok.

2. A Petőfi rohambrigád hazaérkezése Jugoszláviából – 32 m (Illés György)

A jugoszláv ifjúsági vasútvonal építésében részt vett Petőfi rohambrigád hazaérkezett. Csupa egészséges, vidám, megedzett fiatal hozott a vonat. A pályaudvaron Non György, a Magyar Ifjúsági Országos Tanács főtítkára üdvözölte a brigádot. „A hároméves terv megindulásakor – mondotta – nagy szüksége van az országnak az ilyen kipróbált fiatalokra.” A brigád tagjai a pályaudvarról a Dunapartra vonultak, hogy megkoszorúzzák Petőfi szobrát. Ezeknek a fiataloknak a munkája eredményezi, hogy szorosabbra fűzhetjük baráti kapcsolatainkat Tito Jugoszláviájával.

Képleírás

Érkező mozdony szerelvényel, a vonaton ifjúság, a mozdony elején Tito képe. Non György fogadja a jugoszláviai vasútépítésről érkezett fiatalokat. Keleti pályaudvar Baross téri oldalán vonul ki a csoport és menetel a Rákóczi úton végig. Koszorúzási ünnepség a Petőfi szobornál.

3. Új tankönyv – 22 m (Purczel Miklós)

Elkészült az első új, demokratikus szellemű magyar tankönyv, amelyet a diákok és nevelők hosszú évek óta vártak. Ortutay Gyula kultuszminiszter, a magyar szellemi- és politikai élet kiválóságainak jelenlétében adta át közhasználatra az első új, olcsó, állami tankönyveket. Az első könyv megjelenését szeptember végéig csaknem hatvan tankönyv kétmillió példányszámos megjelenése fogja követni.

Képleírás

Új tankönyv fedele, Ortutay Gyula beszél. Farkas Mihály a hallgatóság között. Az első új, demokratikus szellemű tankönyv ünnepélyes átadása.

4. Budapesti Őszi Vásár – 11 m (Purczel Miklós, Forgács Ottó)

Filmhíradók 1945-1949

A magyar ipar újjáéledését bizonyítja a pénteken megnyílt őszi budapesti vásár. Tildy Zoltán köztársasági elnök fél tíz órakor érkezett a megnyitásra, amelyen a kormány és a közélet több személyisége is megjelent. Rónai Sándor kereskedelemügyi miniszter üdvözölte az elnököt. Megjelent Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter is. Tildy Zoltán köztársasági elnök megnyitóbeszédében hangoztatta, hogy csak az eredményes munka oldhatja meg az országnak nagy kérdéseit. [Biztosítani kell a munkához szükséges nyugalmat, demokráciánk szilárd rendjét, mindazt, ami a dolgozó, alkotó ember biztonságát és teremtő kedvét elősegíti és megadja.] Az elnök a Magyar Állami Szénbányák hatalmas pavilonját látogatta meg. A nagy érdeklődésre számító remek pavilont a MAFIRT dekorációs osztálya építette. Másodiknak a Nehézipari Központ pavilonját látogatta meg az elnök és kísérete. Ezek a nehézipari vállalatok bemutatják mindazon cikkeket, amelyek már a hároméves terv kezdetén olcsóságuknál fogva szolgálni kívánják a magyar dolgozók életszínvonalának emelését. Monumentális kiállítási teremhez érkezünk, az orosz-magyar pavilonhoz. Az orosz megbízott üdvözli a köztársasági elnököt. A Magyar Országos Szövetkezeti Központ kiállítása a hároméves terv szolgálatában biztosítja, hogy a falusi dolgozók termelvényeikért megfelelő árat kapjanak, ugyanakkor az ipari termékeken, a szövetkezeten keresztül a legolcsóbban jussanak. A vásárnak üde pontja volt a Fővárosi Kertészet kiállítása. Az Általános Fogyasztási Szövetkezet kiállított cikkei bizonyítéka annak, hogy egy hatalmas szövetkezet olcsóbban tudja a dolgozókat ellátni közszükségleti cikkel. A Földművelésügyi Minisztérium kiállítási pavilonjában, a belső várudvarban, a vásár látogatóközönsége hűsítő, ízletes, tápláló és vitamindús gyümölcsleveket élvezhetett. Észak-Amerika konzervipara évenként százezer vagyont fölé konyvízó gyümölcslevet forgalmaz. Nálunk a hároméves terv keretében a Földművelésügyi Minisztérium most indítja el ezt a hatalmas iparágat. A Royal Apolló és az Omnia filmszínházak jegyelővételi pénztárat tartanak kint a vásáron. Az őszi utolsó meleg napjaiban az elfáradt vásárlátogatók felfrissülnek a Mecseki és Littke Pezsgő közös pavilonjánál. A Partizánbarátok Szövetsége pavilonjánál népi táncokat mutat be a Muharai tánccsoport. A köztársasági elnök megtekintette a Külforgalmi RT pavilonját. A hároméves tervben nagy szerep vár erre a részvénytársaságra, a magyar iparcikkek külföldi elhelyezésében. A vásár a magyar ipari élet fontos bemutatkozása volt. Ez idén csak a Gazdasági Főtanács anyagi segítségével jöhetett létre, de megmutatta nemcsak a belföld, hanem külföld felé is, hogy a magyar munkáskezek anyagi leromlottságunk mellett is elismerten komoly munkát tudnak végezni.

Képleírás

Tildy Zoltán és kísérete érkezik, Rónai Sándor kereskedelmi miniszter beszél, Gerő Ernő közlekedési miniszter a vendégek között. Tildy Zoltán beszél. Látogatás a pavilonoknál: a Magyar Általános Kőszénbánya pavilonja, Nehézipari Központ pavilonja, Szovjetunió pavilonja, Földművelésügyi Minisztérium pavilonja, élelmiszerek és konzervek kiállítása, Általános Fogyasztási Szövetkezet pavilonja. Mozi pénztárak a vásáron, kertészeti kiállítás, látogatók az üvegházban. Tánccsoport szereplése: Muharai tánccsoport bemutatója. Külforgalmi rt. pavilonja, végül a Magyar Szovjet Társaság pavilonja.

5. Az újjáépített lillafüredi Palotaszálló – 32 m (Purczel Miklós)

Festői környezetben, hegyek ölében fekszik a lillafüredi nagyszálló. Vas Zoltán államtitkár, a munkások képviselőinek birtoklás jeléül átadta a lillafüredi Palotaszálló kulcsait, amelyet az államosított nehézipari vállalatok kommunista dolgozói rohammunkával állítottak helyre. Ez a palota, amelyet a Bethlen-korszak a maga tivornyái számára, a nép verejtékes filléreiből épített, végre igazi rendeltetéséhez jut, amikor az újjáépítésért dolgozó munkásoknak fog pihenést és üdülést nyújtani.

Képleírás

Lillafüredi kisvasút utasokkal, Palotaszálló épülete és parkja üdülőkkel. A szálló hallja vendégekkel, Vas Zoltán átadja a szállót rendeltetésének, azaz üdülőnek.

6. Kajakverseny – 20 m

Filmhíradók 1945-1949

Lengyelország festői szépségű déli részében, a Pieniny-hegységben. Nagy ügyességet kíván a szlalomverseny, különösen itt, a Dunajec, örvényekkel és zuhatagokkal tarkított kanyarulataiban. Kedvező időjárás mellett kiváló eredményeket értek el a versenyzők.

Képleírás

Lengyelország, Pieniny-hegység, Dunajec folyó örvényekkel, zuhatagokkal, kajakversenyzőkkel.

1947. szeptember

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 86. szám

1. A Szovjetunióban javított hajók átadása – 35 m (Purczel Miklós)

Negyvenöt újabb dunai hajót javított meg a szovjet hadsereg Magyarország számára. A Szent Imre természetes fedélzetén megjelent Szvirdov altábornagy, a Szövetséges Ellenőrző Bizottság helyettes elnöke, Puskin, a Szovjetunió magyarországi követe és Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter, több magas rangú katonatiszt és polgári személy kíséretében. Amikor a gőzös az újpesti rakparton felsorakozott 45 hajó előtt megállt, Szvirdov altábornagy ünnepélyesen átadta a hajókat Gerő közlekedésügyi miniszternek. A miniszter megköszönte a szovjet kormány segítségét, amely újabb bizonyítéka a két ország között fennálló értékes, cselekvő barátságoknak.

Képleírás

Dunai hajóhíd érkező utasokkal. Szent Imre gőzös fedélzete vendégekkel. Szvirdov altábornagy, a SZEB elnöke, Puskin szovjet követ, Gerő Ernő közlekedési miniszter látható. Újpesti rakpart, 45 hajó ünnepélyes átadása: Szvirdov adja át Gerő Ernőnek. Gerő Ernő beszél.

2. A határórség balatonlellel üdülője – 40 m (Paulovits Mihály)

Demokratikus honvédségünk határórségének balatonlellel üdülőjében a határőr bajtársak rendfokozatra való tekintet nélkül élvezik a magyar tengert és a nyári sportok minden örömét. A tábor minden lakója segít a szakácsoknak, mialatt a nevelőtiszt a híryanagot ismerteti, valamint irodalmi, művészeti, történelmi és tudományos előadást tart. Műkedvelő csoportjuk és zenekaruk szórakoztatja a pihenő bajtársakat. Az üdülőtábor szabadterei színpadán régi magyar táncokat mutat be a határőrök táncscsoportja.

Képleírás

Az üdülő bejárata. Üdülő honvédek családtagjaikkal, fürdőzők, szórakozók, sportolók.

3. 25 éves Kispeszt város – kiállítás – 40 m (Purczel Miklós)

Kispeszt, a város 25 éves fennállásának alkalmából újjáépítési kiállítást rendezett. A polgármester fogadja a köztársasági elnök képviselőjében érkező Dinnyés Lajos miniszterelnököt. A kormány képviselőjében megjelent Rákosi Mátyás miniszterelnök-helyettes és Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter. Dinnyés Lajos miniszterelnök megnyitó szavai után a miniszterek megtekintették a kiállítást, amely bemutatta Kispeszt város hatalmas ipari újjáépülését. Ezzel Kispeszt ipara nagy lendülettel a hároméves terv komoly feladatának elvégzésére, a dolgozók életszínvonalának emelésére.

Képleírás

Kispeszt város 25 éves fennállása alkalmából rendezett kiállításon Rákosi Mátyás, Dinnyés Lajos, Gerő Ernő látható. Kispesti polgármester beszél, Dinnyés Lajos miniszterelnök beszél. A kiállítás termei látogatókkal

4. Egészségügyi vándorautók – 45 m (Forgács Ottó)

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége 25 egészségügyi vándorautót küldött vidékre. A segítségre kész orvosok és zöldkeresztes ápolónők közel kétszáz ezer esetben, olyan betegeknek nyújtottak gyógykezelést, akik a falvakban és tanyákon talán sohasem vehettek volna igénybe orvosi segítséget. Ez a kezdeményezés nem csak egészséget visz a faluba, hanem közelebb is hozza a falut és a várost egymáshoz.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

A vándorautók fogadása, munkája: orvosi vizsgálat, fogkezelés, élelmiszer- és ruhaneműosztás, könyvterjesztés.

5. A második aranyvonat érkezése – 20 m (Forgács Ottó)

Befutott a Keleti pályaudvarra a második aranyvonat, amely a Németországba hurcolt fővárosi és állami aranyat, külföldi devizákat, a fővárosi Gyámpéztár s Zichy Múzeum felbecsülhetetlen értékű ékszereit hozta haza. A nemzeti vagyont Lafferty ezredes adta át a kormány megjelent képviselőinek, Antos és Kemény államtitkároknak. Az aranyat rejtő ládákat rendőri fedezet mellett szállították a Nemzeti Bank központi pénztárába.

Képleírás

Keleti pályaudvar üvegcsarnoka befutó vonattal. Az aranyvonat mozdonya, vagonjai. Az egyik vagon felbontása, az értékék ládában, teherautóra rakása, elszállítása. Lafferty angol ezredes adja át az értékeket Antos és Kemény államtitkároknak.

6. Európa-kajakbajnokság Tatatóvárosban – 45 m (Forgács Ottó)

A festői szépségű Tata tóvároson rendezték meg az idei nagy Európa-kajakbajnokságot. A versenynek mintegy hatezer főnyi nézője forró napsütésben drukkolt a magyar győzelemért. Bánfalvy Klára a női egyesben remek idővel Munkás Európa-bajnokságot nyert. Érdekes száma volt a versenynek az indián tízes, amely tömegeknek ad lehetőséget a sportolásra, bár nemzetközileg még nem hivatalos versenyszám. Versenyzőink kedvező időben, nagyszerű teljesítményekkel hét Európa-bajnokság elnyerésével hoztak dicsőséget ismét a magyar névnek.

Képleírás

Tata tóváros, tórészlet kajakversennyel. Indián tízes verseny.

1947. szeptember

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 87. szám

1. Országgyűlés – 75 m (Forgács Ottó, Czóbel Anna)

Nemzeti függetlenségünk második napján ült először össze az augusztus 31-én megválasztott magyar országgyűlés. A Parlamentre, amelynek kősebeit a munkáskezek most javítják, felröppen a szabad független ország nemzeti lobogója, jeléül, hogy együtt van az országgyűlés. 12 óra előtt néhány perccel érkezett az országgyűlés megnyitására Tildy Zoltán köztársasági elnök. A köztársasági elnököt az országgyűlés korelnöke és háznagya, majd a kupolacsarnok bejáratánál Dinnyés Lajos miniszterelnök, Rákosi Mátyás, Szakasits Árpád, Dobi István államminiszterek és a kormány tagjai fogadták. Innen az elnök, kíséretével bevonult az ülésterembe. Megnyitó beszédében üdvözölte az új országgyűlést, megemlékezett a békeszerződés ratifikálásáról és szuverenitásunk helyreállításáról. „Az eredmények arra köteleznek bennünket, – mondotta – hogy minden erővel fokozzuk a munka ütemét, s hogy messzemenő céltudatosságot vigyünk építő tevékenységünkbe. Ez biztosíthatja a már elfogadott hároméves terv haladéktalan végrehajtását.” Felkérte az országgyűlést, mielőbb alakítsa meg a magyar demokrácia munkaképes és tetterős kormányát, amely azután a demokratikus rend biztosításával s a munka tervszerű vitelével felfokozza az építéshez annyira szükséges belső bizalmat. Külpolitikai vonalon megemlékezett a szovjet kormány nemes gesztusáról, amellyel már a fegyverszüneti idő alatt is a magyar nép kezébe tette a nemzet sorsának intézését, hazaengedte fiainkat és az élet sok terén adott segítséget.

Képleírás

Kossuth Lajos tér ünnepi díszben, díszőrséggel. Parlament lépcsőjén szőnyeg. Kőoroszlán. Tildy Zoltán köztársasági elnök érkezik, Kupolacsarnok lépcsőjén jön felfelé Tildy Zoltán, Dinnyés Lajos, Rákosi Mátyás,

Filmhíradók 1945-1949

Szakasits Árpád, Dobi István. Államminiszterek fogadják Tildyt. Ries István, Molnár Erik, Bán Antal miniszterek a fogadásnál. Ülésterembe bevonuló miniszterek, képviselők. Zsúfolt karzat. Tildy Zoltán beszél /előtte mikrofon/, ülésterem többi része /svenk/. Rákosi, Szakasits, Veres, Dobi, Dinnyés, Rajk, Bán, Ries a képviselői padosorokban. Tapsoló képviselők.

2. Pincéerverseny – 35 m (Purczel Miklós)

A Vendéglátóipari Alkalmazottak megrendezték hagyományos ügyességi versenyüket. Negyvenöt pincér, kezében egy tálcával, rajta egy pohár feketével, futott a Hősök teréről az Eskü útig. Az Andrassy út két oldalán rengeteg nézője akadt a „fóuraknak”, és jóízű nevetés és sajnálkozás kísérte futásukat három és fél kilométeren át. Harmincöten érkeztek a célba, mert útközben balesetet szenvedtek; a pohár kiömlött, vagy legurult a tálcáról. A versenyt Hunyadvári Rezső nyerte, másodiknak Huma László ért a célba.

Képleírás

Vendéglátóipari alkalmazottak ügyességi versenye. Start a Hősök teréről, Kis Sándor szakszervezeti titkár indít. 45 pincér tálcával, rajta pohár és fekete, futólépésben igyekszik az Eskü úti célhoz. A versenyző pincéereket az Andrassy utón autók kísérik. Cél, első Hunyadvári Rezső.

3. A Margit híd építése – 35 m (Forgács Ottó)

Hősi erőfeszítéssel, verejtékes rohammunkával hídépítőink égy héttel a kitűzött határidő előtt, beemelték a Margit-híd utolsó tartóívét. A 85 méteres nyílást áthidaló ívet nyolcméteres darabokból szerelték össze a parton, amelyet azután a hatalmas daru emelt a helyére, ahol a hídépítők, életük kockáztatásával csavarozták és szegecselték össze. Ezzel újra áll a Dunán a nyilasok és a nácik által tönkretett, és a magyar dolgozók áldozatos munkájával újjáépült Margit-híd, hogy büszke íveivel összekösse Pestet az ősi Budával.

Képleírás

Építési munkaképek, ívbeemelés. Margit-híd /totál/.

4. Rendőrök dzése– 35 m (Zsigmondi Borbála)

A bűnöző alvilággal szinte szüntelenül harcban álló nyomozók és rendőrök, szabadidejük nagy részét kemény sportolással töltik, mert csak így tudnak megbirkózni a hivatásukkal járó súlyos fizikai fáradalmakkal és viszontagságokkal. Különösen ökölvívás az a sport, amely támadásnál és védekezésnél egyaránt nélkülözhetetlen segítőtársa a rendőrnek; fejleszti biztonságát, öntudatát és gyors elhatározó képességét. Dr. Münnich Ferenc, budapesti főkapitány minden segítséget megad a rendőrökölvívóknak, és a főkapitányság vezetőivel együtt gyakran látogat el a Mosonyi utcai rendőrlaktanyába, amelynek udvara nap-nap után valóságos kis olimpiász képét mutatja. A szabadnapos rendőrök és nyomozók komoly ökölvívó gimnasztikával, birkózással és ökölvívóedzéssel töltik pihenőidejüket.

Képleírás

Mosonyi utcai rendőrlaktanya udvara sportoló rendőrökkel. Birkózás, ökölvívás. Rendőrtisztek figyelik a sportolókat. Münnich Ferenc budapesti rendőrfőkapitány és kísérete a nézők között.

5. Budapest-Bécs labdarúgó-mérkőzés

Az Üllői úti FTC-pályán tizenötezer néző előtt mérte össze erejét Budapest-Bécs labdarúgó csapata. Tapogatózó játékkal indult a mérkőzés, azonban már az első félidőben is az az érzés, hogy a magyar csapat játéka masszívabb és a jobb. Az első félidő 1:0-ás eredménye után a bécsiek a második félidőt kissé letörten kezdik, míg a magyarok erős támadást indítanak az ellenfél ellen. Ez a lendület meghozza az eredményt, megszületik a második gól. Mindkét gólt Hidegkúti lőtte. Ezzel a magyar csapat jobb játékkal, megérdemelten 2:0 arányban győzte le Bécs csapatát. – 15 m

Képleírás

Üllői úti sportpálya, tribünkép. Budapest-Bécs labdarúgó mérkőzés: mezőnyjáték: 2:0 a magyarok javára.

Filmhíradók 1945-1949

1947. október

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 88. szám

1. A második Dinnyés-kormány – 48 m (Forgács Ottó)

Megalakult a három hete várt második Dinnyés-kormány. Egymás után érkeznek az elnöki palotába az új miniszterek: Dinnyés Lajos miniszterelnök. Rákosi Mátyás, miniszterelnök-helyettes Gerő Ernő közlekedésügyi miniszterrel érkezik. Rajk László belügyminiszter, Szakasits Árpád miniszterelnök-helyettes, Veres Péter honvédelmi miniszter. Ezzel a kormánykialakítással a választások után a reakció második nagy vereségét szenvedte. A miniszterek bevonulnak eskütételre. A köztársasági elnök aláírta a politikai bizottság ülésének jelentését, majd Dinnyés Lajos rövid beszédében rámutatott a kormány első feladatainak, a drágaság, a spekuláció letörésének és a szabotálók elleni harc fontosságára. „A munka kormánya vagyunk, és arra törekszünk, hogy az ország javaiból csak azoknak jusson, akik dolgoznak.” A miniszterelnök beszédére a köztársasági elnök válaszolt. „Meggyőződésem, – mondotta – hogy az ország népét megnyugvással tölti el, hogy a koalícióba tömörült pártok megalakították a demokrácia új kormányát.” Elsőnek Dinnyés Lajos miniszterelnök, majd az új kormány többi tagjai is letették esküjüket a köztársasági elnök kezébe. Eskütétel után a köztársasági elnök sikert és áldást kívánt az új kormány munkájára.

Képleírás

Elnöki palota, Dinnyés Lajos miniszterelnök érkezik, jön fel a lépcsőn. Rákosi Mátyás miniszterelnök-helyettes, Gerő Ernő közlekedési miniszterrel érkezik. Rajk László belügyminiszter jön fel a lépcsőn, Szakasits Árpád miniszterelnök-helyettes jön fel a lépcsőn. Veres Péter honvédelmi miniszter érkezik. Az új Dinnyés kormány együtt félkörben /totál sec./. Dinnyés Lajos miniszterelnök beszél, Tildy Zoltán beszél, Dinnyés Lajos eskütétele, a kormány többi tagja esküt tesz Tildy Zoltán köztársasági elnöknek.

2. A Piccadilly című film díja – 32 m

Anna Neagle és Michael Wilding megjelentek a „Piccadilly” című film sikeres bemutatójának örömére rendezett fényes estélyen, melynek keretében kiosztották az 1947-es év legkitűnőbb filmművészeinek járó díjakat. James Mason és Margaret Lockwood átveszik a kitüntető díjakat. Az év legjobb filmjének, a „Piccadilly” című film gyártója és rendezője, Herbert Wilcox megköszöni a színészeknek, a műszaki személyzetnek és minden dolgozónak közreműködését, amellyel elősegítették a film sikerét. Stan és Pan néhány órával az ünnepség után érkeztek csak meg, megszokott szórakozottságból.

Képleírás

Fogadás, estély, az 1947 évi filmművészeti díj kiosztása alkalmából. Előkelő közönség az estélyen, James Mason, Margaret Lockwood átveszik a díjakat, Stan és Pan a fogadáson, mint vendégek.

3. A Sió-csatorna megnyitása – 84 m (Forgács Ottó, Czóbel Anna)

Nyolc hónapon át több száz ember munkájával elkészült a Sió-csatorna és a torkolatban megépített két új zsilip. Takács Ferenc földművelésügyi államtitkár avató beszéde után megnyitották a zsilipeket. Az egyik a vízszabályozó zsilip, ez vezeti le a Balaton felesleges vizét és táplálja a Sió medrét. A másik a hajózó zsilip, amelynek megépítésével Siófok tengeri kikötő lett, mert most már 1200 tonnás tengerjáró hajók is felhajózhatnak a Balatonra. A munkálatok elkezdésének pont egyéves évfordulóján Siófokra érkezett a köztársasági elnök, hogy a kormány megjelent képviselőivel a magyar újjáépítés e nagy ünnepén átadja a csatornát a forgalomnak. Bárányos Károly volt földművelésügyi miniszter méltatta a csatorna gazdasági jelentőségét, amely lehetővé teszi, hogy a Balaton mentén található bazalt, jó minőségű homokkő és mezőgazdasági termékek olcsó vízi úton eljussanak az Alföldre, majd köszönetet mondott Takács Ferenc

földművelésügyi államtitkárnak, az építkezés legfőbb irányítójának. Tildy Zoltán köztársasági elnök beszédében átadta a csatornát a forgalomnak, majd annak a reményének adott kifejezést, hogy a Sió-csatorna felépítésével a Dunántúlon hatalmas új iparvállalatok fognak felépülni. Dinnyés Lajos miniszterelnök az építésben kiváló érdemeket szerzett munkásokat, mérnököket és vezetőket kitüntette a Köztársasági Érdemrend különböző fokozatával. Ezután az elnök kíséretével hajóra szállt és behajózott a Balatonról a Sió-csatornába. Az ünnepélyes forgalomátadás után a Delfin motorgyár 30 lóerős farmotoros csónakja hajózott fel először a megnyílt csatornán Budapestről a Balatonra.

Képleírás

Vízszabályozó és hajózó zsilip átadása. Takács Ferenc földművelési államtitkár beszél. Siófoki kikötő zászlódíszben. Tildy Zoltán és Dinnyés Lajos az ünnepségen. Bárányos Károly földművelési miniszter beszél, Nagy Imre, Dobi István, Veres Péter az ünnepségen. Tildy Zoltán köztársasági elnök átadja a csatornát a forgalomnak, Dinnyés Lajos kitüntetések ad át. Tildy Zoltán és kísérete hajóra száll, az első hajóút a csatornán a Balatonról a Sió csatornába.

4. Labdaszedő gyerekek teniszbajnoksága – 55 m (Illés György)

Azelőtt a labdaszedő gyerekek csak akkor juthattak ütőhöz és labdához, ha a felnőttek egy cigarettaszünetben megengedték, hogy pihenőidejükben ők is játszhassanak. Demokratikus államformánkban már teniszoktatók nevelésével keresik ki a legmegfelelőbb bajnokjelölteket, mert felismerték, hogy teniszsportunk legjobbjai a labdaszedőkből kerültek ki. Hazánkban a KASE-pályán – a világon először – tartották meg a labdaszedő gyerekek teniszbajnokságát, amelyen az ország minden részéből mintegy száz nevező vett részt. Ingyen felszerelést kaptak ezek a fiatal gyerekek, akik kipirult arccal, lelkesedéssel ütögetik a labdát. Most már ők a nagyok! Komoly tehetségek bontakoztak ki a verseny folyamán, beváltották a hozzájuk fűzött reményeket. A legjobb eredményt elért fiataloknak Markovits Szilárd, a Tenisz Szövetség elnöke kifejezte a reményét, hogy további szorgalmas munkával és tanulással, a teniszsport reménységeivé képezik ki magukat, majd a legjobb versenyzőknek kiosztotta a díjakat, az álmok tetejét: saját ütőt, saját felszerelést!

Képleírás

Teniszsport utánpótlás. Labdaszedő gyerekek teniszjátéka, bajnoksága. Markovics Szilárd beszél a bajnokságban részt vett fiatalokhoz. Ajándék kiosztás a nyerteseknek: tenisz-felszerelési tárgyak.

1947. október

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 89. szám

1. Fasiszta merényletek Triesztben – 30 m

Triesztben a fasiszták nap, mint nap merényleteket követnek el a demokrácia és a béke harcosai ellen. Fasiszta bombáktól sebesültek egy csoportja. Kinek ártott és miért sebesült meg a hatesztendő Giuliano Coloni? Ez az újabb fasiszta bűncselekmény hatalmas tömegtüntetéseket idézett elő az állítólag szabad trieszti területen. A trieszti fiatalság tiltakozó gyűlést tartott a Garibaldi téren. A növekvő terrorra, minden egyes fasiszta bombára, növekvő elszántságú harccal felelnek a szabadságért és demokráciáért küzdő triesztiak.

Képleírás

Trieszt látképe. Sérült civilek, gyermekek. Tüntetés a Garibaldi téren a fasiszta merényletek ellen, szónok beszél az összegyűltekhöz.

2. BCG oltások az országban – 50 m (Czóbel Anna)

Poros falusi utca, szarvasmarhák, tisztátalan állatok az okozói és terjesztői a tüdő megbetegedéseknek, amely az országban úgyszólván félóránként szedi áldozatait. Az Országos Közegészségügyi Intézet, karöltve

Filmhíradók 1945-1949

a hatósági orvosokkal és a dán Vöröskereszttel, BCG oltásokat végez az országban, amely ugyan nem gyógyító erejű, de hosszú időre megvédi az egészséges embert a fertőzés veszélyétől. Először tuberkulin próbának vetik az ország lakosságát; ha a vizsgálat fertőzöttséget mutat, a betegeket tüdőbeteg gondozóba utalják, ha a személy egészséges, akkor BCG védőoltást kap. A dán Vöröskereszt mozgó ambulanciáival olyan helyre is eljuttatja az oltóanyagot, ahová mai helyzetünkben, szállítóeszköz hiányában, orvosaink túlterheltsége miatt a védőoltásokat a magunk erejéből nem tudnánk elvégezni. Az injekciós szúrásokkal szemben érzékenyebb kisgyerekeknel egyszerűbb módon, ragtapaszra vitt oltóanyagot alkalmaznak. A BCG oltást 50 éves korig az egész ország területén kötelezővé kívánják tenni, s remélhető, hogy ezzel az orvosi tudomány ismét győzedelmeskedik egy veszedelmes népbetegségen, amely eddig oly sok áldozatot követelt.

Képleírás

Elmaradott poros falu, tisztátalanság. Dán vöröskereszt autója vidéken BCG oltásokat ad. Elhanyagolt, tisztátalan felnőttek, rongyos gyermekek BCG oltása, Tüdővizsgálatok.

3. Repülőmodellezők versenye – 38 m (Purczel Miklós)

Repülőgép modellezőink a Rákosi gyakorlótéren megtartották a felszabadulás utáni első országos versenyüket. A gépek tervezését és indítási módját nemzetközi szabályzat határozza meg. A műszaki bizottság tagjai ellenőrzik a gép tervezetét. Az időmérő biztosok figyelik a gépek helyes indítását. Starthoz állnak a gépek. Begyűjtják a kis benzinmotoros modellt. Felhúzzák a gumimotoros modellt. Vitorlázó modellt vontatással indítanak. A Légügyi Főosztály és a Repülő Szövetség vezetősége megtekinti a díjakat. Ezekből a fiatal modellezőkből kerülnek ki sok munka és tanulás után a nagy gépek tervezői és vezetői.

Képleírás

Előkészítés, indítás. Díjak asztalra kirakva.

4. A helyreállított bánhidai templom átadása – 22 m (Czóbel Anna)

A németek annakidején megfigyelő toronynak használták a bánhidai templomtornyot, amely a harcok folyamán csaknem teljesen elpusztult. A tatai bányászok három hónap alatt rohammunkával helyreállították a templomot, amelyet azután ünnepélyesen átadtak rendeltetésének. Makk Béla esperes-plébános meleg szavakkal mondott köszönetet a bányászoknak és a közreműködő Magyar Kommunista Párt szervezetnek a gyors segítségért.

Képleírás

Újjáépített torony, ünnepélyes átadás. Makk Béla esperes plébános köszönetet mond. Első mise, a templomba igyekvő falusiak.

5. Nemzetközi motorverseny a Városligetben – 65 m (Zsigmondi Borbála)

Több mint harmincötezer néző előtt rendezte meg nemzetközi motorversenyét a városligeti kiskörben az FTC Motorkerékpáros Szakosztálya. A 100 és 125 köbcentiméteres motorok együtt indított mezőnyével kezdődött a verseny. Az útvonalon végig óriási közönségi figyeli az izgalmas küzdelmet. A 100-as kategóriában ifjú Nagy, a 125-ösben a pompásan menő jugoszláv Širca győz. Az oldalkocsisok mezőnyében Bauer, Szabó László és Tihanyi küzd az első helyért. Gerő közlekedésügyi miniszter nagy érdeklődéssel figyeli a futamot, amelyben Bauer (PKSE) nyer Szabó László előtt. A 250 és 350-es motorok mezőnye is együtt indul az egyórás futamban. A 250-esben Szabó László (MOGÜRT) győz, a 350-esben pedig Puhony Nándor (MOGÜRT) nyert 1 óra, 16 perc, 2 másodperces kitűnő idővel. A kategória-győztesek Gerő miniszter társaságában tiszteletkört tesznek meg a közönség előtt. Az 500 köbcentiméteres kategóriában hallatlanul izgalmas a verseny. Puhony, Rendek doktor, Demjén doktor és a jugoszláv Dirnat küzd az első helyért. Demjén doktor az egyik kanyarban bukik, de szerencsére nincs komoly baj. A közönség nagyon szurkol

kedvencének, Puhonynak. A kitűnő BMW-s versenyző meg is nyeri a futamot, és megérdemelten kapja meg a győztesnek járó babérkoszorút.

Képleírás

Gerő Ernő közlekedési miniszter figyeli a versenyt. Indítás a ligetben, nézők a pálya két oldalán, a serleg.

1947. október

Bemondó: Nagy László (2-7.)

MAFIRT HÍRADÓ 90. szám

1. Kilenc kommunista párt lengyelországi értekezlete – 58 m (Illés György)

A kommunista pártok lengyelországi értekezletén a Magyar Kommunista Párt részéről megjelentek Farkas Mihály és Révai József. Hazaérkezésük után a MAFIRT Híradó munkatársa felkereste az értekezleten részt vettek, hogy nyilatkozatot kérjen tőlük.

„Mi a kommunista pártok lengyelországi értekezletén hozott határozatok lényege?”

[Farkas Mihály:] „A kilenc kommunista párt lengyelországi értekezlete, a béke megvédése, a népek függetlenségének megőrzése, a demokrácia megerősítése mellett döntött. Ez a döntés megfelel nemzetünk egyetemes érdekeinek. A háború által feldúlt hazánkat csak úgy tudjuk felépíteni, legnagyobb kincsünket, Magyarország gazdasági és politikai függetlenségét örök időkre úgy tudjuk megőrizni, ha összefogunk a szabadságszerető nemzetekkel. Ez az értekezlet határozatának a lényege.”

Felkerestük Révai Józsefet is.

„Mik igazak azokból a híresztelésekből, hogy a lengyelországi kommunista értekezlet, állítólag, harcot hirdetett szocialista pártok ellen?”

[Révai József:] „Egy szó sem igaz belőlük. Épp az ellenkezője az igaz. A kilenc kommunista párt lengyelországi értekezlete épp azt hangsúlyozta, hogy a kommunista pártok és a szociáldemokrata pártok együttműködését meg kell szilárdítani, a háborús uszítók ellen a demokráciáért és a nemzeti függetlenségért való harcban csak a munkás egységfront segítségével lehet helytállani. Ez persze vonatkozik Magyarországra is. A lengyelországi értekezlet után a magyar munkásegységnek még jobban meg kell erősödnie. A kilenc kommunista párt lengyelországi értekezlete csak az egység ellenségei, az imperialisták székértelői ellen hirdetett harcot. De ez nem gyengíti, hanem erősíti a munkásegységet.”

Képleírás

Kommunista pártok értekezlete Lengyelországban

Borba, Rudé Pravo, Pravda, Szabad Nép, (Kommunista pártok lapjainak) címlapja. Farkas Mihály íróasztalánál nyilatkozik a riporternek/Farkas szinkron/. Révai József íróasztalánál nyilatkozik a riporternek /szinkron/.

2. Tűz az Andrassy út 43-ban – 22 m (Czóbel Anna)

Veszedelemesnek induló tűz pusztította el az Andrassy út 43-as számú ház tetőzetét. Tűzörségeink két perccel a tűz kitörése után már a helyszínen voltak. Hét sugárral fogtak a több, mint 600 négyzetméter nagyságú tetőzet oltásához, ahol a tüzet csakhamar lokalizálták, úgyhogy kikerkezett filmoperatőrünk már csak a sűrű gomolygában előtörő füstfelhőkkel birkózó tűzoltókat tudta a filmre felvenni. A hónapokig tartó szárazságban az ország minden területén szinte naponta üti fel fejét a vörös kakas, amellyel hivatásuk magaslatán álló tűzoltóink gigászi küzdelmet vívnak.

Képleírás

Andrassy út 43. számú ház tetőtüze. Tűzoltók fecskendőkkal oltanak. Csoportosulás az utcán.

3. A honvédség és rendőrség közös ünnepsége – 41 m (Purczel Miklós)

A honvédség és rendőrség nagy ünnepe zajlott le a Hősök terén. Gépesített és gyalogos zászlóaljok tisztelegését fogadja az ünnepre érkező miniszterelnök és belügyminiszter. A demokrácia honvédsége nevében Dinnyés Lajos miniszterelnök zászlót ajándékozott a rendőrségnek. Zászlóavató beszédében kifejtette, hogy ez a csapatzászló-ajándékozás a honvédség bajtársi kéznyújtása a rendőrségnek, amely mint a múltban, a jövőben kíméletlenül fogja elfojtani a reakció minden földalatti aknamunkáját. Ezután a felsorakozott rendőralakulatok felesküdték a zászlóra. Majd a honvédség és rendőrség képviselői megkoszorúzták az ismeretlen katona sírját. A tiszteletadás után Dinnyés Lajos miniszterelnök kiosztotta a köztársasági elnök kitüntetéseit kétszáz rendőrnek, akik a rendőrség újjászervezésében kiváló érdemeket szereztek. Az ünnepség végén a rendőralakulatok díszmenetben elvonultak a miniszterelnök és a belügyminiszter előtt.

Képleírás

Dinnyés Lajos és Rajk László érkezik. Zászlóavatás. Rendőrdíszszázad elvonulása. Ismeretlen katona sírja koszorúzása, kitüntetések osztása, rendőralakulatok díszmenete.

4. Belgrád átépítése – 25 m

Belgrád belvárosi központja megváltozik. A főváros minden kerületének lakója örömmel vesz részt a belváros átépítésében. A belgrádiak munkájához csatlakoztak a környező falvak parasztjai is, hogy megerősítsék a falu és város baráti egységét. A kiszélesített járdák mentén fasort fognak ültetni. Felbontják a régi fa úttestet és felszedték a villamos-síneket. Nemsokára modern trolibuszok helyettesítik a villamost. 15 napon át hatezer polgár több mint húszezer önkéntes munkaórát dolgozott. Éjjel-nappal folyik a munka. Az önkéntes mérnökök gyárakban, iskolában végzett munkájuk után idesietnek a munkához, hogy Belgrád központja szebb legyen, mint valaha.

Képleírás

Belgrád belvárosi központjának újjáépítése. Munkaképek: parkosítás, útjavítás éjszakai munkában.

5. A Margit híd építése – 22 m (Zsigmondi Borbála)

Rohammunkával építik a Margit-hidat, hogy mielőbb átadhassák a forgalomnak. 150 hadifogoly érkezett Debrecenből a fővárosba, akik kétnapi önkéntes rohammunkát vállalva dolgoztak a Margit-híd újjáépítésén. Kocsiút és gyalogjáró, betonozási munkálatok. Ezek az idegenből hosszú távollét után hazaérkezettek, anélkül hogy látták volna családjukat, lelkesedéssel dolgoztak, hogy részt vegyenek fővárosunk és demokráciánk újjáépítésében.

Képleírás

Belgrád belvárosi központjának újjáépítése. Munkaképek: parkosítás, útjavítás éjszakai munkában.

6. Képzőművészek új otthona Békásmegyeren – 41 m (Czóbel Anna)

A demokratikus köztársaság lehetővé tette, hogy a Békásmegyeren a kitelepített svábok házaiban 10-12 magyar képzőművész kapjon hajlékot. Friss munkakedvvel dolgoznak az itt élő, a legmodernebb irányzathoz tartozó festők és szobrászok. Művészeti ideájuk nem a természet szolgai másolása, hanem a lelkükben kialakult kép rögzítése. Domanovszky Endre gobelin-kartont fest. Szandai Sándor szobrászművész Kassák Lajos feleségének szobrát mintázza. Deli B. Rózsi festőnő éppen indul házából, hogy a környező hegyek képét megörökítse. Gadányi Jenő háza udvarán állította fel festőállványát. Borberek Kovács Zoltán „Öltözködő nő”- szobrán az utolsó simításokat végzi. Vedres Márk „A szénhordó” szoboralakján dolgozik. Kontraszti László falusi ház vázlatát készíti.

Képleírás

Képzőművészek Békásmegyeren, a kitelepített svábok üresen maradt házaiban. Domanovszky Endre és Szandál Sándor munka közben.

7. Ifjúsági atlétikai verseny – 22 m (Forgács Ottó)

A Szakszervezeti Ifjúsági Tanács a tömegsport fejlesztése érdekében a csepeli sporttelepen országos versenyt rendezett. Feltétel volt, hogy csak húszévesnél fiatalabbak és olyan fiúk és lányok indulhattak a versenyen, akire még első osztályú mérkőzésen nem szerepeltek. Az egyes számok figyelemreméltó eredményeket hoztak, akiknek további fejlődésétől sokat vár a magyar sportélet. A győztesek érdekes díjakat nyertek.

Képleírás

SZIT futóverseny a Csepeli sporttelepen. Atlétika és kosárlabda-mérkőzés, díjkiosztás

1947. október

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 91. szám

1. Magyar kormányküldöttség utazása Belgrádban – 25 m (Czóbel Anna)

Magyar kormányküldöttség indult Belgrádba Dinnyés Lajos miniszterelnök vezetésével a magyar-jugoszláv kulturális egyezmény aláírására, hogy amellyel tárgyalásokat is folytasson a magyar-jugoszláv jó viszony elmélyítése céljából. A küldöttséget elkísérte Karlo Mrazovics budapesti jugoszláv követ. A küldöttség tagjai: Szakasits Árpád miniszterelnök-helyettes, Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter, Molnár Erik külügyminiszter, Veres Péter honvédelmi miniszter, Dobi István, a Kisgazdapárt elnöke. A magyar kormány egy 12 személyes étkezésletet vitt ajándékba a jugoszláv nép miniszterelnökének, Tito marsallnak.

Képleírás

Pályaudvar peronja politikusokkal: Dinnyés Lajos, Gerő Ernő, Molnár Erik, Szakasits Árpád, Karlo Mrazovics, Veres Péter. Induló vonat. Herendi étkezéslet asztalra rakva.

2. A szolnoki Tisza-híd és Zagyva-híd avatása – 47 m (Forgács Ottó, Somkúti István)

A magyar újjáépítés újabb nagy ünnepe zajlott le Szolnokon. Különvonat hozta Pestről a hídavató ünnepségre érkező Tildy Zoltán köztársasági elnököt és Gerő Ernő hídminisztert kíséretükkel, hogy átadják a forgalomnak a kitűzött határidőnél 44 nappal előbb elkészült szolnoki vasúti Tisza-hidat. „Olyan erős ez a híd, amilyen Magyarországon még nem volt,” – mondotta Gerő Ernő beszédében – „mert a magyar nép még sohasem volt ilyen erős, mint most.” Ezután a szolnoki és a Margit híd építőinek egy-egy ezüst serleget adományozott. A két híd építői versenyszereződést kötöttek egymással, és munkájukkal egyszerre lettek készen, mert a Margit híd vasszerelési munkái is befejeződtek. Így a döntőbírótság mindkét csoportot győztesnek nyilvánította. Tildy Zoltán átadja a hidat a forgalomnak. Az ország a maga kincseit és javait csak azok számára biztosítja, akik részt vesznek a munkában és építésben. A különvonat utasaival átmegy a 450 méter hosszú hídon, amelyen ezentúl naponta 350-400 vagon halad keresztül, teljes sebességgel. A Tisza-híd avatásával egyidejűleg ünnepélyesen felavatták az ugyancsak most elkészült Szolnok melletti Zagyva-hidat is.

Képleírás

Tildy Zoltán köztársasági elnök és Gerő Ernő közlekedési miniszter érkezik Szolnokra. Szolnoki vasúti híd avatása, a hídon MÁVAG felírás. Gerő Ernő beszél, Tildy Zoltán átadja a hidat a forgalomnak. Az első vonat áthalad a hídon. A vendégek különvonaton, az új Zagyva híd avatása átvonuló ünneplő közönséggel.

3. Rendőrküldöttség indulása Jugoszláviába – 18 m (Forgács Ottó)

A jugoszláv népi milícia meghívására dr. Szebeni Endre belügyi államtitkár vezetésével magyar rendőrküldöttség utazott déli szomszédállamunk látogatására, és rendészeti intézményeinek tanulmányozására. A küldöttséget Münnich Ferenc főkapitány búcsúztatta. A magyar rendőr-delegáció

jugoszláviai tartózkodásával jelentősen hozzájárul a két köztársaság baráti kapcsolatainak megszilárdításához.

Képleírás

Repülőtér, indulatra kész géppel. Dr. Szebeni Endre és kísérete száll a gépre. Rendőrdíszszázad a búcsúztatásnál, Münnich Ferenc búcsút int a távozó gépnek.

4. Gyermek tüdőszanatórium a Szabadság-hegyen – 35 m (Czóbel Anna)

A Nemzeti Segély tevékenységének jelentős állomásához érkezett: felavatta a Szabadság-hegyen harmadik tüdőbeteg gyermekszanatóriumát. Bölöni György elnök megnyitója után a kormány képviselőjében megjelent Olt Károly népjóléti miniszter, beszédében hangsúlyozta, hogy a kormánynak az ország egészségügyi feladatai megoldásában a Nemzeti Segély nagy segítségére van. Kárász Győző főtitkár ismertette az új intézmény létrehozásának körülményeit. Kiemelte dr. Villányi Andrásné alelnökőnő áldozatkész munkáját. A szanatóriumot azzal a legmodernebb felszereléssel rendezték be, amelyet a Szovjet Vörös kereszt adományozott a Nemzeti Segélynek. Az iskolás gyermekek pihenő idejüket tanulással tölthetik. Egészséges szobák, fekvő teraszok, hatalmas park áll kétszáz tüdőbeteg gyermek rendelkezésére.

Képleírás

Szabadság-hegyi tüdőszanatórium bejárata. A szanatórium avató ünnepsége: Bölöni György, a Nemzeti Segély elnöke beszél, Olt Károly népjóléti miniszter beszél, Kárász Győző főtitkár beszél, Vas Zoltánné a vendégek között. A szanatórium belseje: étkező, háló, nappali, valamint park, terasz fekvőkúrás betegekkel.

5. A Lánchíd újjáépítése – 25 m (Zsigmondi Borbála)

Megkezdtek a Lánchíd újjáépítését. A víz alatti roncsokat robbantásokkal távolítják el. A Boráros téri híd, pillérek közötti részeinek utolsó roncsait távolítják el. Ennél a hídnál ezzel megszűnt a téli jégtorlódás veszélye.

Képleírás

A Lánchíd felrobbantva, roncsok a Dunában. Búvár munkában, hidroncsok kiemelése, robbantása. Boráros téri (Petőfi) híd roncsainak bontása: munkaképek.

6. Karikatúra kiállítás a Nemzeti Szalonban – 65 m (Czóbel Anna)

A Nemzeti Szalonban rendezték meg az újságrajzolók második karikatúra-kiállítását. A kéпкиállítás zsűrizés előzte meg, persze ezt is egymás közt intézték el. A zsűri tagjai, tőlük megszokott komolysággal és szigorral ítélnének egymás felett. Az eredményes zsűrizés után munkához látnak: felcserélik a ceruzát a kalapáccsal, most letaglózás helyett képeiket szegezik a falra. Ez a légtornász Sándor Károly karikaturista, a jól végzett munka tudatával száll le újra a földi halandók közé. Neki például ez a véleménye a féltékenységről. Gáspár Antal, a magyar karikaturisták legjelesebbje, ki mint annakidején Wekerle Sándort, vagy Tisza Istvánt, ma is épp oly frissen végzi ki áldozatait. Ceruzája élet nem kerülheti el senki. Szűr-Szabó József az, aki a gyilkos karikatúrában is megtalálja a szépet, de saját magához könyörtelen. Szepes Béla volt gerelyvető és síbajnok ma sem ismer akadályt, ha arról van szó, hogy a svéd királyt, vagy Kislégit kell sportolás közben lekapni. Sílesiklója a karikatúra rajzolás csúcseredménye. Ez a két komoly úr csak karikaturista lehet, Toncz és Kasso, a karikaturista igazi tudósai. Toncz könnyed, de éles humora egy darab Párizs, és így fest az elpackázott élet Kasso mesternél. Gerő is szóhoz akar jutni rajzaival, de „Gis”, Szegő Gizi szokásához híven őt is tapintatosan elintézi. Aki nem zárdanövendék, az minden irgalom nélkül gyönyörködhet Sebők kitűnő rajzaiban. Baj nem történhet, Vasi mester Hekus Loncija öröködi a kiállítás erkölcsi felett. Szemes István és Schwott Lajos, mind a ketten élnek-halnak a karikatúráért; itt még élnek, de ha meghalnak, reméljük majd halhatatlanok lesznek. Török János, ha nincs is jelen, de képei helyette beszélnek. A fiatalok is felvonulnak, Vasvári Anna, Erdei és Kaján, kitűnően megállják a helyüket a velük egykorú öregekkel. Eddig a rajzolók kritizáltak, most ítéljen a közönség.

Képleírás

7. Román-magyar labdarúgó-mérkőzés Bukarestben 47 m

Ragyogó diadalt aratott a magyar válogatott labdarúgó csapat Bukarestben, a román nemzeti válogatott fölött. A bukaresti CFR stadion zsúfolásig megtelt közönséggel. Most még a magyar és román ifjúsági válogatottak játszanak. A magyar ifjak fölénytel győzték a románokat. Egymás mellett fut ki az előmérkőzés után a magyar és román nagyválogatott. Ekkorra már több mint 35 ezer ember szorong a lelátókon és az állóhelyeken. A két zászló- és csokorcseré után kezdődik a mérkőzés. Az első negyedórában nagy a román nyomás. A magyar védelem azonban derekasan állja az ostromot, azután támadásba lendülnek a magyarok. Egresi vezető gólját hatalmas üdvrivalgással fogadja a nézőtéren elhelyezkedő nagyszámú magyar tábor. Tovább támadunk. Két fedezetünk, Bozsik és Marik jobbnál jobb labdákkal tömi a csatársort, amelyben különösen Egresi van elemében. Puskás is remekül játszik, s még az első félidőben megszerzi második gólunkat is. A rádióbemondók nagy munkában vannak. Puskás Öcsi újabb gólja végleg megpecsételi a román csapat sorsát. A mérkőzést végeredményben 3:0 arányban nyerte meg a pompásan játszó válogatottunk.

Képleírás

Bukaresti stadion, tribün közönséggel. Kifutó játékosok, kezdés. Puskás a csapatkapitány. Mezőnyjáték, a végén 3:0 a magyarok javára.

1947. október

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 92. szám

1. Bolgár-magyar kultúrhét, - kormányküldöttség érkezése és kiállítás – 50 m (Purczel Miklós)

A magyar-bolgár kultúregyezmény aláírására bolgár kormányküldöttség érkezett Budapestre. Fogadásukra megjelentek Molnár Erik külügyminiszter, Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtájtára, Alexits György államtitkár, Vancsev bolgár- és Mrazovics jugoszláv követ, és a művészeti élet számos kiválósága. Molnár Erik, a Magyar-bolgár Társaság nevében üdvözli a vendégeket, Mincso Nejcsev közoktatásügyi miniszter a bolgár nép legmelegebb szeretetét tolmácsolta a magyar nép és a magyar kormány iránt. A küldöttség és a fogadásukra megjelent magyar kiküldöttek már az első percben kialakult rendkívül szívélyes és baráti hangulatban hagyták el a pályaudvart. A bolgár-magyar kultúrhéttel kapcsolatos könyv- és grafikai kiállítást Dinnyés Lajos miniszterelnök nyitotta meg a Károlyi palotában: „Ez a kiállítás megindítja a szellemi vérkeringést a két ország kultúrája között.” Dimo Kazeszov bolgár tájékoztatásügyi miniszter beszédében rámutatott, hogy a bolgár művészet utat talált a nép széles rétegeihez. „A mi szerelmünk – mondotta – a nép, amelynek nyelvén beszélünk és énekelünk.” A kiállításon a bolgár történelem fordulatairól szóló, rendkívül érdekes dokumentációs fényképanyagot láthatjuk. Gyönyörű minták mutatják a bolgár népművészetet és háziipart.

Képleírás

Bolgár kormányküldöttség fogadása: Molnár Erik, Kossa István a fogadók között. Mincso Nejcsev bolgár közoktatási miniszter beszél. A vendégek kocsiba szállnak. Bolgár könyv és grafikai kiállítás a Károlyi palotában. Dinnyés Lajos miniszterelnök megnyitja a kiállítást. Dimo Kazeszov tájékoztatásügyi miniszter beszél. A kiállítás termei vendégekkel, látogatókkal.

2. Alacsony vízállás – 20 m (Purczel Miklós)

A hónapok óta tartó szárazság rendkívül alacsony vízállást okozott hazánkban. Kikötőben vesztegelnek [személyszállító] hajóink, mert megszűnt a hajóforgalom a Dunán. Az óbudai Duna-ágban szárazon áll az

egyik mederpillér. A víz nagymértékű apadásával előtűnnek az elsüllyedt hajóroncsok, amelyet most aránylag könnyű munkával kiiszapolnak és újjáépítenek.

Képleírás

Alacsony vízállás a Dunán, kikötőkben veszteglő hajók szárazon, elsüllyedt hajóroncsok láthatók a mederben.

3. A HÉV új szociális, kulturális intézményei – 40 m (Forgács Ottó)

Csepel-sziget gyárainak és munkáslakta községeinek nagy forgalmát a Soroksári úti Helyiérdekű Vasút bonyolítja le. A vágóhídi állomáson a HÉV, a háború alatt megrongálódott helyiségekben nagyszerű szociális intézményeket létesített. Kényelmes, világos és tiszta étkezőhelyiséget kaptak a dolgozók, ahol filléres áron jó ebédet fogyaszthatnak. A hideg- és melegvízes mosdóhelyiségben a szerelők már az utolsó simításokat végzik. Kazánház szolgáltatja a fűtést. Ez adja a meleg vizet a telep valamennyi jóléti helyiségének és a nagyszerűen felszerelt zuhanyzónak. A tisztaság fél egészség! A nehéz forgalmi- és műhelymunka után felfrissülhetnek az elfáradt dolgozók. A szellemi felfrissülést szolgálja majd ez a 400 férőhelyes korszerű kultúrterem. A vezetőség élén megjelent Szécsényi vezérigazgató helyettes és a bel- és külföldi sajtótudósítók jelenlétében, Koltai Lajos műszaki felügyelő átadja az elkészült helyiségeket B. Varga József üzemi bizottsági elnöknek. Tóth Mihály, a szakszervezet főtitkára és Kopta Károly főtanácsos üdvözlük az ünnepségen megjelent dolgozókat.

Képleírás

Csepel, HÉV állomás a Vágóhídnál. Vágóhíd bejárata, előtte forgalom. Munkásétkező, mosdó, zuhanyozó fürkék, kazánház. Kultúrterem ünneplő közönséggel. Koltai Lajos műszaki felügyelő beszél, B. Varga József Ü. B. elnök beszél, Tóth Mihály szakszervezeti főtitkár beszél.

4. A Sajó-csatorna építése – 26 m (Purczel Miklós)

Tiszapalkonyán a Tiszát Miskolccal összekötő Sajó-csatorna építési munkáin több, mint ezer kubikos dolgozik. Az itt kiemelt legfinomabb betonkavicsnak fontos szerepe van a Tiszavölgy újjáépítésében, mert ennek hiányában a Dunáról kellene ezt a betonkeverési anyagot ideszállítani. Ez a hajózható csatorna összekötőkapocs lesz a borsodi iparvidék és a Tiszavölgy között. Rajta fognak eljutni a borsodi szén, a Bükk-hegység fái, Ózd és Diósgyőr vasa, Miskolc fejlett iparának és kereskedelmének árucikkei az Alföldre, ahonnan cserébe mezőgazdasági termékeket és balkáni vasércet fognak olcsó vízi úton szállítani.

Képleírás

Tiszapalkonya, csatornaépítési munkaképek. Kubikusok munkában, talicskázók.

5. Vadgesztenyegyűjtés – 36 m (Forgács Ottó)

A tanulóifjúság országsszerte gyűjti a vadgesztenyét. A fejeér megyei Etyek telepés község három diákszövetkezetének tanulói kivonulnak vadgesztenye-szedésre. Értékes nyersanyaga ez gyáriparunknak, amely keményítőt, alkoholt, ragasztót és festéket készít az eddig fel nem használt vadgesztenyéből. Száz métermázsa vadgesztenyét gyűjtöttek már eddig is össze, amelyért ezer forint előleget kaptak. Így válik a kellemes szórakozás hasznossá, így lesz sportfelszerelés, iskolarádió, tankönyv és így lesz pénz a sokféle iskolai gazdasági terv megvalósítására.

Képleírás

Diákok csacsifogattal gesztenyegyűjtés közben. Átvétel, óriási gesztenyehalmok.

6. Beck Ö. Fülöp szobrászművész kiállítása – 50 m (Zsigmondi Borbála)

A Budapest ostroma alatt elpusztult nagy szobrászmester, Beck Ödön Fülöp műveiből kiállítást rendeztek a Szépművészeti Múzeumban. Az önarckép mögött megelevenedik az új magyar szobrászat elindítójának egész forradalmi munkássága. Szent Sebestyént egy hatalmas kőtömbben mintázta meg, hogy az anyag sze-

repét a művészi alkotásban ezáltal is hangsúlyozza. Ady Endre feje azt bizonyítja, hogy a bronzot is nagyvonalú megoldásokra használta. A kemény anyag ellenállása, mint ennek a fekvő aktnak a sűrű gránitja, vagy a híres menyecske-fej vörös márványa, a lenyűgözően súlyos formák alkalmazására ösztönözte. „Táncoló nő” című szobra művészetét abban az ötletes mozgalmasságban mutatja, amely a bronz korlátlan lehetőségeinek kiaknázásával, másutt a „Szittyá nyilasnál” a körvonalak lendületéhez, a részletek belső feszültségéhez jutott. Az „Angyalos sírkő” előtt fia, Beck András szobrászművész magyarázatot ad a Derkovits- és Dési Huber Népi Kollégiumok tagjainak a márványtechnika műhelyitkairól. Műveivel a haladás gondolatának kíván áldozni, de a letűnt reakciós rendszer sok művének kivitelezését akadályozta meg.

Képleírás

Beck kiállítása a Szépművészeti Múzeumban. Kiállítási termek műveivel: Ady Endre fej, táncoló nő. Beck András, a szobrász fia beszél a tárlatlátogatókhoz.

7. Nemzetközi salakpálya motorverseny – 50 m (Illés György)

Kilenc legjobb osztrák salakmenő állt rajthoz az FTC pályán a MOGÜRT motorszakosztálya által rendezett nemzetközi salakpályaversenyen. Már reggel kilenc órakor nagy a sürgés-forgás a pályán, a versenyzők előkészítik motorjaikat a nagy küzdelemre. Neubauer a legjobb grazi verserező az utolsó simításokat végzi kedvenc masináján. A 125 köbcentiméteres motorok versenye. A csepeli Wégner győz Kovács (FTC) előtt. [A 350 köbcentiméteres kategória résztvevői rajtolnak.] A magyar Vrana az osztrák Finckkel vív nagy küzdelmet. Az egyenesekben és a kanyarokban egyaránt idegölő a harc. Vrana nem valami szépen versenyez, de bátran megy, és 2 perc 3,8 másodperces idővel övé az első hely. Az oldalkocsis versenyzők a pálya két részéről indulnak. Ebben a kategóriában Bauer (PKSE), Surányi (Postás) és Tihanyi (Partizán Sportegyesület) küzd az első helyért. A rutinos Bauer kettő 16,6-os idővel nyeri a futamot.

Képleírás

Üllői úti sportpálya. Salakpályaverseny: motorosok, start és a verseny egy része.

1947. november

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 93. szám

1. Halottak napja – 50 m (Forgács Ottó)

Kegyelettel zarándokol a főváros közönsége elköltözött kedvesei sírjához és meggyújtja az emlékezés örökmécsesét. Halottak napja. A két munkaspárt képviselői kegyelettel emlékeznek meg a hős mártírokról, akik életüket és vérüket áldozták az eszméért. Akik segítettek közelebb hozni az időt, amikor a földön csak boldog, dolgozó emberiség lesz. Szeretet és hála virágai borítják az elesett hős szovjet katonák emlékművét, akik felszabadították az országot a fasiszta náci csizmák nyomása alól.

Képleírás

Virágárosok sora a temető előtt. Sírlátogató tömeg a temetőben. Feldíszített sírok, égő mécsesek, gyertyák. Gyászünnepség a mártírok emléktáblájánál, ünneplő közönséggel. Bán Antal, Farkas Mihály, Orbán László, Ries István, Kádár János az ünnepségen. József Attila sírja, Táncsics sírtábla, Kossuth mauzóleum. Ismeretlen katona síremléke, szovjet hősök emlékműve.

2. Tanonc- és ifjómunkásotthon építő mozgalom – 40 m (Zsigmondi Borbála, Purczel Miklós)

Kétezer tanonc és ifjómunkás nyomorog otthontalanul, élelem és ruha nélkül Budapest utcáin. Ezeket a szegény magyar fiatalokat segítette Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes, megszervezve a Timót utcai volt honvédlaktanyát a Tanonc és Ifjómunkásotthon építő mozgalomnak. Az épület elé a fiatalok ezrei vonulnak fel, hogy hálájukat fejezzék ki Rákosi Mátyásnak, segítő támogatásáért. Dénes István, a

Filmhíradók 1945-1949

Szakszervezeti Ifjúsági Tanács főtítkára beszélt háromezer tanonc nevében. Rákosi Mátyás válaszában hangsúlyozta, hogy az országnak a jövőben még sokkal több szakmunkásra, s így tanoncra van szüksége. Az ifjúság nagy barátja sok sikert kívánt a Timót utcai ifjómunkás és tanoncváros jövőendő működéséhez. A hatalmas épülettömböt, amely még romos, a szervezett ifjómunkásság hétről hétre több száz csoportokban, önkéntes rohammunkával állítja helyre, hogy még a tél beállta előtt a legjobban rászorulókat otthonhoz lehessen juttatni. Ez a tanoncotthon egész Európában egyedülálló, hatalmas ifjómunkás tábor lesz.

Képleírás

Kerti padon alvó, kapualjban fekvő fiatalember. Timót utcai ifjómunkásotthon épülete, Ifjúsági nagygyűlés az épület előtt. Dénes István SZÍT főtítkár beszél, Rákosi Mátyás beszél. Munkaképek, ifjómunkások dolgoznak az épület helyrehozásán.

3. A MASZOVLET fennállásának 1 éves évfordulója – 50 m (Forgács Ottó)

A Magyar-Szovjet Polgári Légiforgalmi Társaság, amely az 1946-ban aláírt magyar-szovjet egyezmény alapján létesült, fennállásának egyéves fordulójához érkezett. Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter vezetésével újjáépített magyar repülőtereken, a Szovjetunió által rendelkezésünkre bocsátott szovjet gépekkel, magyar zászló alatt indult meg az újjászervezett polgári magyar légi forgalom. A budapesti központi repülőtérre naponta húsz gép érkezik és indul magyar és külföldi viszonylatban. Indulás előtt műszaki személyzet vizsgálja át a gépet, melyet azután a levegőben a pilóta és rádiószemélyzet vezet biztos kézzel a célhoz. Korszerű gépek szolgálják az utasok kényelmét. A magyar légi utas kísérőnők minden tekintetben felveszik a versenyt külföldi kollégáikkal. Egy évvel ezelőtt az emberek többnyire csak a legnagyobb nehézségekkel küzdve tudtak az országban közlekedni, ma kényelmes, rendszeres repülőjárat köti össze az ország nagyobb városait, valamint a fővárost a külfölddel.

Képleírás

Ferihegyi repülőtér, érkező géppel. Több repülőgép a téren, repülőtér épülete /totál/, stewardessek. Repülőgép műszaki vizsgálata indulás előtt, emelkedő repülőgép. Repülőgép belseje. Városkép repülőgépről, légi térkép repülőútvonalakkal.

4. Budapest vízellátása – 40 m (Zsigmondi Borbála)

Budapest Székesfőváros Vízművei a hároméves terv keretén belül nagyszabású munkálatokat indított meg. 800 milliméteres öntöttvas nyomócsöveket fektetnek az óbudai Újlaki templomtól a Margit-híd budai hídfőjéig. A pesti oldalon pedig a Margit-hídtól a Marx térig. Ezt a két csőszakaszt a Margit-híd második felének megépítése után a hídra szerelendő csővezetékekkel kötik össze. Ezzel a csőlefejtéssel egymillió kilowattórát lehet megtakarítani áramban, aminek értéke évente háromszázezer forint. Ugyanakkor feleslegessé válik egy közel 30 millió forintba kerülő főnyomócső fektetése. Új víztermelő telepeket létesítenek Horányban, ahol fúrással és kézi kotrással 52 csökutat építenek. Ezek a kutak a vízmű továbbfejlesztését szolgálják. A mai vízszolgáltatás maximális teljesítőképessége 340 ezer köbméter. A hároméves terv végére 400 ezer köbméterre emelik.

Képleírás

Csatornázási munkaképek Budán: nyomócsövek lefektetése új munkamódszerekkel, ésszerűsítéssel.

5. Gyantatermelés – 43 m (Zsigmondi Borbála)

Elkerített vadászterület volt azelőtt az Erdődi-birtok, amelynek fenyvesei, ma államosítva, nemzetgazdasági jelentőséget kaptak. Kevesen tudják, hogy iparunk jelentős részének a papír, szappan, festék, lakk, kábel és más vegyiparunk egyik legfontosabb vegyi anyaga a gyanta. A nyers gyanta, a fenyőfa nedve. A fenyőtörzset kérgeléssel teszik alkalmassá bemetszésre. A fatörzsbe vájatot húznak, mely a kiszivárgó gyantát levezeti az odaerősített cserépbe. A függőleges vájatra kétoldalt 45 fokos szögben újabb vájatokat fúrnak, az

időjárástól függően, 3-8 naponként. Langyos, meleg eső elősegíti a gyanta folyását. A gyantával teli cserepeket vedrekbe ömlesztik. Egy törzs idényhozama másfél-két kilogramm között mozog. Egy munkás körülbelül két és félezer törzset tud megmunkálni áprilistól október hónapig. Ezt a cikket, amelyből az ország szüksége évente több száz vagon, eddig külföldről importáltuk, ma belföldön termeljük ki.

Képleírás

A fa törzsén vájatok készítése, a vájat alján kis tartálycserép elhelyezve, amelybe a gyanta pereg. Összegyűlt gyanta vödörökben.

6. Kerényi Jenő szobrászművész műtermében – 20 m (Zsigmondi Borbála)

Kerényi Jenő szobrászművész három méter magas partizán-emlékművén dolgozik, amelyet elkészülte után Sátoraljaújhelyen állítanak fel. A monumentális agyagminta már a munka befejezése előtt is bizonyítja, hogy forradalmi tetteket csak forradalmi művészettel lehet méltóképpen megörökíteni.

Képleírás

A művész munka közben: partizán emlékmű agyagmintája.

7. Vasas-Kispest labdarúgó mérkőzés – 40 m (Illés György)

Óriási szélviharban került sorra az FTC-pályán a nagy érdeklődéssel várt Vasas – Kispest első osztályú nemzeti bajnoki mérkőzés. A két csapatkapitány és Harangozó játékvezető sorsol. A szerencse a Vasasnak kedvez, a szél az első félidőben őt támogatja. A világos mezben játszó Vasas a nagy hátszél segítségével szinte állandóan támad. A szél időnként orkánszerűvé erősödik. A fotoriporterek dideregve várnak egy jó lövésre. Marik bomba-szabadrúgása nyomán Kiss kapuja mellett süvít el a labda. A játékosok közül csak kevesen jönnek rá, hogy ilyen szélviharban laposan kell játszaniuk, mert a magas labdákat rendszerint elcsavarja a szél. Az első félidőben megérdemelt vezetéshez jut a Vasas. Berci pompás szögletűgását Tóth III. kapásból, remek jobblábás lövéssel küldi a bal felső sarokba. Szünet után a Kispest óriási fölénybe kerül, sokszor percekig pattog a labda a Vasas kapuja előtt. Izgalmas helyzetekben gyakran nehezen tisztáz a Vasas védelem, de a másik kapunál is adódnak kellemetlen helyzetek. A második félidőben a Kispestnek sikerült kiegyenlítenie, s így két nagy csapatunk találkozója 1:1 arányban, döntetlenül végződött.

Képleírás

Üllői úti sportpálya, Vasas-Kispest futballmérkőzés. Tribünkép, palánk mögött potyanézók. Mezőnyjáték, a végeredmény: 1:1.

1947. november

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 94. szám

1. A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság II. kongresszusa – 39 m (Purczel Miklós)

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság második kongresszusa fényes ünnepséget rendezett Budapesten a Szovjetunió fennállásának harmincéves fordulója alkalmából. A Zeneakadémia zsúfolásig megtelt nagytermébe bevonulnak a kormány tagjai. Tildy Zoltán köztársasági elnök elfoglalja helyét az emelvényen. Rusznyák István, a Társaság elnökének megnyitója után Tildy Zoltán köztársasági elnök mondott beszédet. Megemlékezett arról a hatalmas munkáról, amelyet a szovjet birodalomban a győzelem megszilárdítása és az eszmények megvalósítása érdekében végeztek. Dinnyés Lajos miniszterelnök beszédében hangoztatta, hogy függetlenségünk megvédésében segítőtársunk a Szovjetunió, amellyel együttműködésünk megingathatatlan, őszinte és baráti alapokon nyugszik. Ortutay Gyula közoktatásügyi miniszter hangsúlyozta, hogy boldog lehet az a nemzet, amelynek a szovjet birodalom barátságát kínálta. Majd Puskin, a Szovjetunió budapesti követe melegen üdvözölte a kongresszus résztvevőit és méltatta az 1917-es nagy októberi forradalom jelentőségét.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Zeneakadémia nagyterme, orgona, nagycsillár, MSZT embléma a dekorációban. Magyar-Szovjet Művelődési Társaság második kongresszusa. A kormány tagjai a kongresszuson, Tildy Zoltán az elnökségben. Rusznyák István MSZT elnök megnyitó beszéde. Dinnyés Lajos beszél, Ortutay Gyula beszél, Puskin szovjet nagykövet beszél.

2. Sztálin budapesti díszpolgárrá választása – 40 m (Zsigmondi Borbála)

Ünnepi díszbe öltözött az új Városháza épülete, amelyen a Szovjetunió zászlaját; lengette a hűvös novemberi szél. Szakasits Árpád miniszterelnök helyettes bejelentette, hogy a főváros törvényhatósága Budapest felszabadított népe nevében díszpolgárává választja felszabadítóját, a hatalmas szovjet nép vezérét, Sztálin generalisszimust. Bognár József polgármester ünnepi beszédében hangoztatta, hogy Magyarország különös szeretettel fordul a Szovjetunió felé, mert neki köszönhetjük népünk függetlenségét és politikai szabadságát. Kádár János beszédében hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió a szabadságot a dolgozó népnek hozta, és azt kívánja, hogy a szabadság gyümölcseit elsősorban a magyar munkásság, parasztság és értelmiség dolgozó tömegei élvezzék. Szakasits Árpád miniszterelnök helyettes a magyar szeretete és hálája jeléül átnyújtja Zamercev orosz városparancsnoknak Sztálin generalisszimusz díszpolgári oklevelét, mellyel a szabad magyar nép polgárai hívják közösségükbe Sztálin generalisszimust, a béke és igazságosságá védelmezőjét, az új világrend lángeszű építőjét, harcosát és alkotóját.

Képleírás

Újvárosháza tanácsterme, ünnepi gyűlés. Bognár József beszél, Kádár János beszél. Kossa István a küldöttek között, Szakasits Árpád átadja Zamercev városparancsnoknak Sztálin díszpolgári oklevelét. Zamercev altábornagy átveszi a díszkötésű oklevelet.

3. Cukorrépa-betakarítás, feldolgozás – 55 m (Zsigmondi Borbála)

Országszerte folyik a cukorrépa betakarítása. A rendkívüli aszály ellenére is holdanként 80 mázsa répa termelt. Belterjes gazdálkodásnál 150 mázsás terméseredményt is elértek, úgyhogy a répatermés fedezi az ország cukorszükségletét. A cukorrépat kiemelik a földből, leveles részeit levágják, amely főleg tejelő állatok részére igen értékes takarmány. Majd a répát beszállítják a cukorgyárba. A gyárba érkezett répát mosócsatornába dobják, ahol a földes részekről a víz megtisztítja, és az úszatócsatorna beszállítja a gyárba. Bonyolult, hosszas vegyi eljárások után kapják a hófehér, finomított készcukrot. Sajtológép a cukormasszát rúd alakba préseli, amelyet megszáradása után ez a gép vág kockacukorrá. A termelőgazda, ha egy holdon 100 mázsa répát termel, 300 kilogramm cukrot, 60 mázsa nedves, vagy ennek megfelelő szárított szeletet és 50 mázsa melaszt kap, melyek cukorgyártási melléktermékek nagy táperezük miatt kiváló takarmányok. Karácsonyi előkészületek. Csomagolják a szaloncukrot. Ugyanitt készül a híres szerencsi csokoládé is.

Képleírás

Mezőgazdasági munkaképek: talajművelés, cukorrépaföldek művelése, répaszedés, betakarítás. Cukorgyári munkaképek: répa feldolgozás, cukorgyártó gép, cukor csomagolása, szaloncukor készítése. Szerencsi csokoládégyár: mogyorós csokoládé gyártása

4. A BSZKRT műszaki újításai – 60 m (Purczel Miklós)

A Beszkárt bemutatta a sajtónak műszaki újításait. Új csővázas ülések alkalmaznak a nehézkes régi ülések helyett. A csővázas ülések kényelmesek, olcsóbbak és könnyebbek az eddigieknél, így az autóbussz több utast tud szállítani. A gázolások elhárítására fémből készült mentőszerkezettel szerelik fel a kocsikat. A vezető zavartalan munkájának biztosítására korláttal védett, rögzített vezetőüléssel látták el a villamosokat. Fellner Jenő vezérhelyettes és Millok Sándor elnök megmagyarázzák a villamos újításait. A vezető mikrofonon keresztül jelzi az indulást és mondja be az indulások nevét, melyet a kocsiban elhelyezett

Filmhíradók 1945-1949

hangszóró továbbit a közönséghez. Jelzőtűkör mutatja, hogy befejeződött-e a le- és felszállás. Kopta Károly főtanácsos balesetelhárítási szempontból mutatja be a gombnyomásra nyíló és záró ajtók előnyeit, amelyek a lépcsőt takarva lehetetlenné teszik a lógást. Szécsényi vezérhelyettes, Maróti Károly és Tóth Mihály magyarázzák az ülőkalauznál a közönség jegyváltását. Hátral kell felszállni, a jegyet rögtön megváltani, vagy kezeltetni, és elől, vagy középen leszállni. Itt láthatjuk Budapest új villamoskocsijait. Figyeljük, hogyan közlekedünk rajta.

Képleírás

Autóbusz belseje korszerűsítve: csóvázás ülések, vezetőülés hangszóróval, villamos védőkörlátos vezetőüléssel, lépcsők az ajtón belül, ülőkalauz rendszer bemutatása. Új típusú kocsiról leszálló utasok. Kopta Mihály, miniszteri tanácsos bemutatja az újításokat.

5. A „Valahol Európában” c. film műtermi felvételei – 50 m (Illés György)

A MAFIRT-Radványi produkció „Valahol Európában” című filmje műtermi felvételei befejezésükhöz közelednek. Ezt a filmet a most megindult folyamatos magyar filmgyártás első alkotásának tekinthetjük. Témájánál fogva nemzetközi érdeklődésre tarthat számot amennyiben főszereplői kóborló, apátlan, hazátlan és törvényt nem ismerő gyermekek. Somlay Artúr kiérlelt művészettel személyesít meg egy elhagyott várkastélyban élő zongoraművészt, aki a gyermekeket művészetének szárnyán indítja el egy egészséges, új élet felé. A hamarosan elkészülő filmet nem csak a magyar közönség, hanem a külföld is érdeklődéssel várja.

Képleírás

"Valahol Európában" c. film gyártási képei. Maszkműhely: Gábor Miklóst maszkírozza Ivanicza György maszkmester. Gyermekszereplők saját magukat maszkírozzák. Műterem: díszletrendezés, világosítók munkában, beállítás, Somlay Artúr és a gyermekek egy jelenete. Radványi rendezés közben. Hegyi Barna a kameránál, mellette Bolykovszky Béla fénymester.

6. Sportrepülő bemutató Budaörsön – 40 m (Purczel Miklós)

A Közlekedési Szakszervezet a román-magyar barátság jegyében sportrepülő bemutatót rendezett a budaörsi repülőtéren a román szakszervezeti repülő részvételével. A bemutatón, amelyen a magyar repülőélet vezetősége élén a legkiválóbb magyar sportrepülő is részt vettek, megjelent Mihály Bologa, a budapesti román konzul. Ţuţianu Gheorghe román műrepülő, Jungmeister gépével a műrepülés magasiskoláját mutatta be. Az „Előre” Sportegyesület repülőosztálya roncsokból újjáépítette az első magyar motoros sportgépet, a „Csikót”. A hangárból kiviszik a magyar vitorlázógépeket, amelyeket motoros vontatással visznek fel a levegőbe.

Képleírás

Sportrepülő bemutatója a budaörsi repülőtéren. Bologa román konzul Ţuţianu Gheorghe román műrepülő társaságában. Ţuţianu bemutatója. Újjáépített motoros sportgép, a Csikó. Vitorlázó repülőgép motoros vontatással.

1947. november

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 95. szám

1. A Margit híd megnyitása – 80 m (Forgács Ottó)

Hat héttel a kitűzött határidő előtt hárommillió munkaórával elkészült az újjáépített Margit híd, fele szélességben. Néhány nappal előbb vizsgázott a híd, kövekkel megrakott vasúti szerelvényt, autóbuszokat vontattak fel, a Dunát átívelő testére. Egyest kapott teherpróbából. Erősebb, teherbíróbb, mint a régi híd. A megnyitás napja Budapest örömmünnepe volt, amelyre végeláthatatlan sorokban vonul fel a lakosság, hogy

Filmhíradók 1945-1949

az elsők között lehessenek, akik átmennek íz új hídon. A felavatásra megérkeznek a kormány tagjai, majd Tildy Zoltán köztársasági elnök Elsőnek Labancz András hídmunkás lép a mikrofonhoz, hogy bejelentse annak elkészültét. Megköszöni Gerő Ernő közlekedésügyi miniszternek jóakarató bízgatását, amellyel naponta ott járt közöttük, mert ez adott erőt a hídépítőknek, hogy minden erejük megfeszítésével a tervezett időnél másfél hónappal előbb elkészüljenek munkájukkal. Szécsy Károly, a Közlekedésügyi Minisztérium Hídépítési Osztályának vezetője beszéde után Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter emelkedett szólásra. Egy perces némasággal, kegyelettel emlékezik meg Veréb István hídmunkásról, aki életét adta az újszülött Margit hídnak. Bejelenti, hogy egy éven belül teljes szélességében, régi szépségében megépítik a hidat. Ezután a főváros közönsége nevében Bognár József polgármester köszönettel átveszi a hidat, amelyet Tildy Zoltán avatóbeszédében ad át a forgalomnak. A nemzet elismerését és köszönetét fejezi ki a kitűnő hídépítő gárdának, amely Gerő Ernő miniszterrel az élén tehetségükkel és munkában való hősies helytállásukkal segítenek a romba döntött ország újjáépítésében. Ezután a megjelentek felvonulnak a hídra, a köztársasági elnök elvégzi az utat elzáró nemzetiszínű szalagot, a kormány tagjai kíséretében, mögöttük az ünneplő közönséggel megindulnak Budáról Pestre. Ezzel ismét begyógyult egy, a nácik és nyilasok által okozott seb, a pesti hidak száma négyre emelkedett.

Képleírás

A Margit híd felének ünnepélyes átadása a forgalomnak, Tildy Zoltán érkezik az ünnepségre. Labancz András hídmunkás beszél, Szécsy Károly a közlekedési minisztérium osztályvezetője beszél, Gerő Ernő beszél. Bán Antal iparügyi miniszter az ünneplők között. Bognár József polgármester beszél, Tildy Zoltán beszél. Ünneplők áthaladnak a hídon.

2. A gödöllői egészségház és a Madarász utcai gyermekkórház átadása – 45 m (Zsigmondi Borbála, Forgács Ottó)

Teljes erővel folyik az egészségügy hároméves tervének végrehajtása. Olt Károly népjóléti miniszter átadta rendeltetésének gödöllői egészségházat, ahol mintegy harmincezer önként vállalkozott férfit és nőt képeznek ki a meginduló egészségügyi tanfolyamokon. Ezek a kiképzett egészségőrök felkutatják a falu betegeit, megvizsgálják szociális helyzetüket, orvosi gyógykezeléshez juttatják őket és segítik munkájukban a hivatalos szerveket, tisztí főorvosokat, védőnőket, mindezen keresztül pedig segítik megteremteni az egészségesebb, boldogabb, demokratikus Magyarországot.

Megnyílt a Madarász utcai Csecsemő- és Gyermekkórház is, amely kétszáz ágyával most már 6500 ágyas befogadóképességűvé emelte a fővárosi kórházak kórházi ágyainak számát a békebeli 7200-zal szemben, amelyek az ostrom alatt nagyrészt megsemmisültek. Az újjáépített kórház remek felszerelésével és ragyogó tisztaságával a főváros egyik legszebb intézménye, ahová már a megnyitás pillanatában megjöttek az első orvosi gyógykezelésre szoruló apróságok.

Képleírás

Olt Károly népjóléti miniszter beszél. Gödöllői egészségház épülete, az épület belseje, parkja, betegek az egészségházban. Madarász utcai csecsemőkórház épülete. A kórház újjáépítés utáni megnyitása, karon ülő kis betegeket hoznak vizsgálatra.

3. MÉMOSZ közgyűlés – 40 m (Purczel Miklós)

„Munkalehetőséget az építőipari munkásságnak!” Ezzel a jelszóval indult a 82 ezer szervezett építőipari munkás nevében összehívott MÉMOSZ-közgyűlés. Somogyi Miklós elnök megnyitójában beszámolt a munkanélküliség leküzdéséért folytatott harc eredményéről. Darvas József építésügyi miniszter üdvözölte a kongresszus résztvevőit. Bognár József polgármester és Szakasits Antal felszólalása után Kádár János elismerő szavakkal emlékezett meg a harcok építőmunkásságról. „Nélkülük az ország újjáépítése és a hároméves terv nem képzelhető el, mert sok romos épület vár helyreállításra, és meg kell indítani az építkezéseket is.” Az Építőmunkások Kongresszusa nagyszerű munkájához méltóan, a teljes munkásegység

jegyében zajlott le. Becker Frigyes jugoszláv kiküldött a jugoszláv építőmunkásság üdvözlését hozta a magyar építőmunkásságnak.

Képleírás

Elnökség, küldöttek. Somogyi Miklós elnök beszél, Darvas József építésügyi miniszter beszél, Kádár János beszél, Bognár József polgármester beszél, Szakasits Antal beszél. Építési munkaképek. Becker Frigyes jugoszláv vendég beszél.

4. Ítélethozatal Hekus Dönci (Mészáros István) ügyében . – 40 m (Czóbel Anna) - Hiányzik

Az Ügyészség Markó utcai székházában összeült a rögtönítélő bíróság, hogy ítélkezzen az elvetemült gengszter, Mészáros István, alvilági nevén Hekus Dönci felett. Törött lábbal áll bírái előtt a többször szökött gyilkos, akit a rendőrség átadott kihallgatásra az ügyészségnek, de a fegyőrök szemeláltára ismét megszökött az őt kihallgató ügyész szobájából. Demokratikus rendőrségünk páratlan gyorsasággal ismét elfogta, és bírái elé állította. Bevonul a bíróság, hogy ítéletet hirdessen a volt fegyveres nyilas, csendőrnyomozó, a fasiszta időben „M 32” fedőnév alatt kémelhárító, Csaba utcai rendőrgyilkos, a Párizsi áruházi kéjgyilkos felett. A bíróság asztalán fekszenek a bűnjelek. Ő nem adott kegyelmet Hardicsai Erzsébetnek, akinek fejét 27 téglacsapással roncsolta szét, és gondolkodás nélkül lelőtte a hivatását teljesítő rend őret is.

Képleírás

Hiányzik!

5. November 7. Bukarestben – 20 m

Bukarestben is megünnepezték a nagy szocialista forradalom harmincéves évfordulóját, s ebből az alkalomból a Szovjetunió tiszteletére zászlódíszbe öltözött a román főváros. Nagy nemzetközi labdarúgó mérkőzéseket rendeztek az ünnepséggel kapcsolatban. A két legjobb román csapat, valamint a belgrádi Partizán Sport Klub és a magyar Csepel együttese vett részt a nemzetközi tornán. Csak a demokrácia tette, hogy román földön magyar zászló alatt magyarul beszéljenek az emberek, s ezt az eseményt használták fel sportolónk is arra, hogy még jobban elmélyítsék a demokratikus román, jugoszláv és magyar nép közötti őszinte barátságot. Ezúttal is bebizonyosodott, a sport a legalkalmasabb eszköz arra, hogy közelebb hozza egymáshoz a népek ifjúságát. A román vendéglátók a jugoszláv és magyar demokrácia sportolóit nem bárókba és szórakozóhelyekre, hanem gyárlátogatásokra hívták meg. A magyar és jugoszláv labdarúgók, akik valamennyien a két nép dolgozóiból kerülnek ki, érdeklődéssel figyelik a gyárak különböző gépeit és berendezéseit, amelyek a román gyáripar hatalmas fejlődését hirdetik.

Képleírás

Bukarest zászlódíszben. Labdarúgó torna Bukarestben. Két román csapat, a belgrádi Partizán Sport Klub és a Csepel futballmérkőzése. Mezőnyjáték képei, majd labdarúgó játékosok gyárlátogatásai Bukarestben.

6. Kerékpárverseny a Szabadság-hegyen – 45 m (Forgács Ottó)

Nehéz terepen, harminc indulóval rendezte meg az összetett futamú kerékpáros mezei bajnokság második részét a Magyar Kerékpáros Szövetség. A Szabadság-hegyen lebonyolított verseny igen nagy feladat elé állította a versenyzőket, akik óriási küzdelmet vívtak a hegyi kapaszkodókkal, a sáros, víztócsás erdei utakkal teli terepen. A versenyzőknek nem egyszer tolniok kellett kerékpárjukat. Egy-egy bukást fel sem vettek a fiúk, újra gépükre pattantak és tovább taposták a hajtókart. A 15 kilométeres táv közepén a mezőny már alaposan megnyúlt. A versenyt a remekül hajrázó Kucsera II, az FTC versenyzője megérdemelten nyerte 31 perc 30 másodperces idővel. Kucsera a verseny után, meleg víz híján, a közeli kútnál mossa le magáról a testére ragadt sarat.

Képleírás

Versenyzők nehéz terepen.

1947. november

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 96. szám

1. Tildy Zoltán köztársasági elnök 58. születésnapja – 38 m (Forgács Ottó)

Az ország minden részéből elhalmozták jókívánságaikkal Tildy Zoltán köztársasági elnököt 58. születésnapja alkalmából. A kormány képviselőjében Dinnyés Lajos miniszterelnök üdvözölte az elnököt, és átnyújtotta a Köztársasági Érdemrend nagykeresztjéhez az aranyláncot, a legnagyobb magyar kitüntetést. A diplomáciai testület tagjai, a koalíciós pártok küldöttségei, az egyházak vezetői a honvédség, az ifjúság, a dolgozók s értelmiségiek küldöttei hozták a demokratikus magyarság jókívánságait. A főváros közönsége pedig tüntető üdvözlésre vonult az elnöki palota elé, hogy szeretettel köszöntse az államfőt születésnapja alkalmából.

Képleírás

Ünnepség a parlamentben Tildy Zoltán 58. születésnapja alkalmából. Dinnyés Lajos miniszterelnök beszél, majd átnyújtja a legnagyobb magyar kitüntetést Tildy Zoltánnak. Az ünnepségre érkezők jönnek fel a lépcsőn: Veres Péter, Ries István, Gerő Ernő, Szakasits Árpád, Rákosi Mátyás. Ünneplő közönség Tildy Andrassy úti palotája előtt, Tildy az erkélyről köszöni az ünneplést.

2. Ősleletek Istállóskő barlangjában – 60 m (Czóbel Anna)

A Bükk égbenyúló meredek hegyei és sötét völgyei között tanyázott a jégkorszak derekán az ősember. A barlangok agyaga megőrizte számunkra a sok-sokezer év előtt élt ősünk nyomait, szerszámain, tűzének hamuját és az akkor élt őssallatok csontját. Az elmúlt nyáron Vértes László ásatásokat vezetett az Istállóskő barlangjában és ott felfedezte az ősember negyvenezer év előtti tűzhelyét, amelyet a Magyar Nemzeti Múzeum egy darabban kiemeltetett és beszállítatott a múzeumba. Ez az első felfedezett ősembertűzhely a világon. Baki Győző múzeumi restaurátor szakértő kezei hatalmas ládába építették a 80 métermázsasúlyú leletet. Szinte emberfeletti nehézségekkel kellett megbirkózni, amíg a szállítmány felkerült rendeltetési helyére. A múzeum lépcsőjén fokról-fokra emelik a tűzhelyet, amelyet a második emeleti terembe szállítottak. Itt állítják ki abban az állapotban, ahogy az ősember negyvenezer év előtt használta. A tűzhelyet borító agyagrétegbe napvilágra került a barlangi medve állkapocs-csontja, mely félelmetes kortárs lehetett, borzalmas fogaival. Az agyagrétegbe zárva feketélik az ősember tűzének hamuja, korma, amelyből pörkölt állatcsontok és szerszámok kerülnek elő. A tűzhely peremét nagy kövekkel vette körül készítője, a jégkor ősembere.

Képleírás

Bükk hegység részei, vizesések, barlangnyílások. Istállóskői barlang ásatások eredményei: az ősember tűzhelye, a lelet elszállítása, Nemzeti Múzeumban elhelyezése, restaurálási munkák.

3. Új tengerjáró hajó a Ganz Hajógyárban – 40 m (Purczel Miklós, Forgács Ottó)

Tildy Zoltán köztársasági elnök, valamint a kormány többi tagja, a Ganz hajógyárba érkezik az 1500-ik vízi jármű vízrebocsátásának alkalmából. A jóvátételi számlára elkészített Kalmius nevű 1100 tonnás tengerjáró hajót Limorenko szovjet alezredes jelenlétében avatták fel, amely 400 lóerős motorjával óránként kilenc és fél csomó sebességgel képes haladni. A vízrebocsátott tengerjáró hajó büszkén hirdeti az újjászületett magyar ipar dolgozóinak alkotóképességét.

Képleírás

Ganz Hajógyár. Tildy Zoltán és kísérete: Gerő Ernő és Bán Antal látogatása. Tengerjáró hajó ünnepélyes vízrebocsátása.

4. Képek Bukarestről. – 40 m

Képek Bukarestről. Az utcákon a román cégtáblák mellett magyar feliratú táblákat találunk. Ami nem sikerült a letűnt gyászos korszaknak harminc év alatt, azt a demokrácia két év alatt megvalósította. Az újságárus a román lapok mellett magyar hírlapokat árul. Bukarestben körülbelül 250 ezer magyar él, akik a magyar vonatkozású híreket, friss magyar újságokban olvashatják. Magyar iskolákat tartanak fenn, ahol magyar oktatást kapnak a gyermekek, de az írni-olvasni nem tudó öregeket is magyar írásra tanítják. A bukaresti Tivoli filmszínházban nagy sikerrel játsszák Jávor Pál és Tolnay Klári „A szerelem nem szegény” című régi filmjét. Ez az épület a romániai Magyar Szó kiadóhivatala. A magyar nép örömmel üdvözli a demokratikus román nép barátságát.

Képleírás

Bukaresti utcaképek, üzletek román és magyar cégtáblákkal. Újságárus standja, a lapok között magyar sajtópéldányok. Magyar nyelvoktatás az iskolákban. Tivoli filmszínház homlokzata magyar filmplakáttal: "A szerelem nem szegény".

5. A szegedi közúti Tisza-híd újjáépítése – 20 m (Forgács Ottó)

A hídverők megkezdték a szegedi közúti Tisza-híd újjáépítését is. A náci által felrobbantott hidat a régi pillérek felhasználásával, új acélszerkezetből építik, amely a réginél szélesebb és teherbíróbb lesz. Egy sérült mederpillért javítanak, amelynek alapsíkja 20 méterrel van a Tisza null-vízszíkja alatt. A hároméves terv keretében elkészítendő hidat, a tervek szerint 1948. december 31-én adják át a forgalomnak.

Képleírás

A híd újjáépítési munkálatai, munkaképek.

6. Népvarieté (Budapest) – 63 m (Czóbel Anna)

Képek a Népvarieté műsorából. A főváros közönségét nap, mint nap megnevetteti a bemutatásra kerülő cirkuszi műsor. Sietve készülnek színpadi jelenésekre a görökök. A 10 éves Little Herta hajlékonyságával ejti bámulatba nézőit. Artisták mutatják be merész számaikat. A műsor kiemelkedő eseménye a 3 éves medve, a „Katja”, a gyermekek nagy nevetetője, az idomítás csodája.

Képleírás

Műsorrészletek: bohóc, artistamutatványok /hajlékonyság/. 3 éves medve produkciója: gyermekkocsit tol, lefekszik, gömbön jár, székbe ül, kerékpározik. Tapsoló közönség.

7. Nemzetközi motorverseny – 60 m (Illés György)

Esős, ködös novemberi időben rendezte meg a városligeti kiskörben nemzetközi motorversenyét a Partizán Sportklub és a MOGÜRT motorszakosztálya. Ebben a nehéz sportágban is kiveszik részüket a nők, így az oldalkocsis futamban a bécsi Bernhard-házaspáron kívül a magyar Gucsi-házaspár is indul. A nehéz terepen, nagy küzdelem után ifjú Gody (MOGÜRT) győzött. Nagy verseny alakult ki a 350 köbcentiméteres kategória futamában. A magyar Puhony és a bécsi Fassl ragyogó küzdelmét élvezhette a közönség. A tizenkettedik körben a magyar Puhony a síkos talajon felbukott, s így a bécsi Fassl komoly ellenfél nélkül maradván, 22 perc 34 másodperces remek idővel biztosan győzött.

Képleírás

Esőben startoló versenyzők. Versenyképek, nézők csoportja, célba érés.

1947. december

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 97. szám

1. Munkásbírótság – 30 m (Forgács Ottó, Zsigmondi Borbála)

Bealkonyodott az árdrágítóknak, lisztfeketézőknek, panamistáknak, csempészeknek és malmosoknak, akiknek a lisztspekuláció saját számukra vagyont, a dolgozóknak ragacos, rossz kenyeret juttat. Megkezdte működését Budapesten az első munkásbírótság. A Petkó-féle árdrágítási vádiratot olvassa fel az ügyész.

Filmhíradók 1945-1949

Ezentúl a dolgozók ítélkeznek a népkártevők eme fajtája felett, és gondoskodnak arról, hogy büntetlenség tudatában ne garázdálkodhassanak, amíg ők verejtékükkel áldoznak az ország felépítéséért.

Képleírás

Feketézők. Bőr, valuta, stb. cserél gazdát összebújó embercsoport tagjai között. Ragacsos kenyér szeletelése. Munkásbírósági tárgyalás, árdrágítókat, feketézőket vonnak felelősségre.

2. Szabolcsi burgonyaszállítmány Budapestre. – 22 m (Forgács Ottó)

A Soroksári úti Nagyvásártelepre befutott a kétezredik vagon szabolcsi burgonya. A feldíszített „krumplivonat” fogadására megjelentek mindazok, akik munkájukkal elősegítették a burgonya Budapestre hozatalát. Rákóczi Mihály, Szabolcs vármegye főispánja kísérte fel a szállítmányt Budapestre, melyet átadott Bognár Józsefnek, Budapest polgármesterének.

Képleírás

A telepre érkező burgonyavagonok. Bognár József polgármester átveszi a szállítmányt.

3. Edzés a szabadstílusú birkózóbajnokságra – 50 m (Illés György, Zsigmondi Borbála)

Tasnádi József és Radó Lukács titkos edzéssel készülnek a nagy szabadstílusú birkózó bajnokságra. Reggeli edzés favágással. Az izmok bemelegítése után jól esik egy kis gyúrás és püfölés. A bajnokok tréningpartnerüknek szerződtették a másfél mázsás szibériai medvét. A máramarosi medve első találkozása a Szibériai medvével. Az edzés nem csak az izmokat dolgozza meg, úgy látszik jó étvágyat is csinál.

Képleírás

Edzés favágással, élő medvével, majd egymással birkóznak. Illés György operatőr kézi géppel fotózza a birkózást. Tréning után étkezés.

4. Filmszállítók kerékpárversenye – 20 m (Forgács Ottó)

Kerékpáros filmszállítók hagyományos kerékpárversenyét a MAFIRT a városligeti kiskörben rendezte meg. A verseny közel negyven indulója 15 kilométeres távon csapott össze, s a résztvevők ezúttal is bizonyították, hogy a legjobb kerékpárversenyzők mindig a filmkihordók népes táborából kerülnek ki. A jól sikerült versenyt Hirsch nyerte meg 29 perc 5 másodperces idővel.

Képleírás

Versenykép: versenyzők csoportja, (köztük Hirsch filmszállító, a nyertes).

5. Mikulás - 40 m (Zsigmondi Borbála)

A december hónap sok örömet hoz a gyermekeknek. Vágyakozás teli izgalommal nézik a sok örömet, édességet jelentő kirakatokat. Életszínvonalunk emelkedése ez évben már lehetővé tette, hogy a demokratikus magyar dolgozók gyermekei is kaphassanak Mikulásra ajándékot. Kisebbség, nagyobbak reménnyel eltelve fényesítik cipőcskéjüket, hogy abba a Mikulás apó jó magaviseletükért belerakja ajándékait.

Képleírás

Mikulásos kirakat, előtte bábmeszködő gyerekek. Napközi játszó gyermekekkel, akik aztán cipőjüket tisztítják, majd ablakba rakják.

6. Újpest-Bécsi Wacker labdarúgó mérkőzés Budapesten – 60 m (Illés György)

Hatalmas érdeklődés mellett csapott össze az Újpest, a magyar labdarúgás idejének bajnokcsapata a Bécsi Wackerrel, Ausztria bajnokával, az FTC Üllői úti sporttelepén. Nagy tapsvihár közepette fut ki a pályára a bécsi csapat. Nem sokkal utána a lila-fehér csíkos mezbe öltözött újpesti gárda. Óriási iramban indul a mérkőzés, az Újpest hamarosan átveszi a játék irányítását. A lila-fehérek főleg válogatott formában játszó jobbszélsőjük, Egresi révén erős ellenfelek. Az osztrák csapatban Hahnemann, a sokszoros válogatott csatár

Filmhíradók 1945-1949

játszik ragyogóan. Mindkét kapu egyformán veszélyben forog az első félidőben, az újpesti szurkolótábor izgul és biztatja kedvenc csapatát. 1:1-es első félidő után a második félidőben is nagy iramban folyik a játék. Hiába támad többet az Újpest, hiába lendületesebb, csatárai nem tudják kihasználni a helyzeteket, sőt az osztrák csapat Strobl révén 2:1-es vezetésre tesz szert az újpesti védelem hibájából. Nagy fölény után végül mégis sikerül az Újpestnek az egyenlítés, Szusza nagy lövését a Wacker kapusa nem tudja védeni. Így azután 2:2 arányban végződik a nagy nemzetközi találkozó.

Képleírás

Üllői úti sportpálya. Tribünképek, mezőnyjáték. Az eredmény: 2:2.

1947. december

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 98. szám

1. A Jugoszláv Népköztársaság kikiáltásának 2. évfordulója - 43 m (Forgács Ottó, Illés György)/Hiányzik!/ A Jugoszláv Népköztársaság kikiáltásának második évfordulója alkalmából nagyszabású ünnepséget

rendezett a Zeneakadémián a Magyar-Jugoszláv Társaság, amelyen megjelent Tildy Zoltán köztársasági elnök és hitvese, a magyar kormány a miniszterelnökkel az élén, a diplomáciai testület, a honvédség és rendőrség képviselői. Rajk László belügyminiszter ünnepi beszédében a magyar dolgozó nép millióinak forró szeretetét tolmácsolta az új Jugoszláviának és Tito marsallnak. Az ünnepség utáni díszhangversenyen nagy sikerrel szerepelt a Belgrádi rádió 60 tagú kórusa.

Képleírás

Hiányzik!

2. Románia új budapesti nagykövete – 8 m (Purczel Miklós)

Románia új budapesti követe átnyújtotta megbízólevelét Tildy Zoltán köztársasági elnöknek. Ion Vince román követ távozik az elnöki hivatalból.

Képleírás

Parlament bejárata érkező diplomatákkal. Ion Vince, román követ távozik az elnöki hivatalból.

3. Két magyar partizán sírkövének leleplezése Brüsszelben – 18m

Megható ünnepség keretében leplezték le a brüsszeli Schaerbeek-i temetőben két magyar partizán hősi halálának emlékére felállított sírkövet. A Magyar Függetlenségi Mozgalom vezetősége nevében Rancz János méltatta a magyar partizánok hősiességét, amellyel Európa szabadságszerető népei mellé állottak. A Partizánszövetség képviselőjében megjelent Virágh Zoltán ügyvivő, a két hősi halott hozzátartozóinak átadta a Szabadság Rend ezüst fokozatának kitüntetését.

Képleírás

Schaerbeek temető. Gyászünnepség 2 magyar partizán emlékkő leleplezésénél. Rancz János partizán beszél, majd Virágh Zoltán ügyvivő kitüntetést ad át a hozzátartozóknak.

4. Határvadász újoncok esküje – 25 m (Paulovits Mihály)

Berettyóújfalun a 13. Határvadász zászlóalj kiképző századának újoncai letették esküjüket a Magyar Köztársaságra, a magyar népre. Rózsa Gyula őrnagy, a zászlóalj parancsnoka szólt az újoncokhoz. A határvadászok hű védelmezői a demokratikus Magyarországnak, akik kérlelhetetlenül harcolnak a nép ellenségei, a csempészek, a feketézők és politikai kalandorok ellen. Nyitrai Ferenc alispán örömmel üdvözölte a határvadászokat, mint a belső rend megszilárdításának őreit. Az esküt tett határvadászok díszmenetben vonulnak el a parancsnokuk és a polgári lakosság előtt.

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

Berettyóújfalu, határvadászok eskütétele. Rózsa Gyula őrnagy beszél az újoncokhoz. Határvadászok díszfelvonulása, fúvószenekar.

5. A Tahinál levő Duna-híd építése. – 60 m (Purczel Miklós)

A Margit híd pesti hídfőjének rakpartján áll a tahitótfalui közúti kis Duna-híd középső részének 50 méteres, összeszerelt darabja. A József Attila és Ady Endre úszódaruk ezt a hídrészt uszályra emelik. Komoly esemény ez újjáépítésünk terén, hogy a kijavított roncsokból Pesten összeszerelt hatalmas hídrészt egy darabban sikerült felszállítani rendeltetési helyére. Tahitótfalun a hídnak időközben újjáépített oldalnyílásai csak ennek az egy darabnak a beemelésére várnak. A 200 méter hosszú hidat az Építés- és Közmunkaügyi Minisztérium építette újjá a Közlekedésügyi Minisztérium hídosztályának műszaki irányításával. A megérkezett hídrészt csigasorokkal felemelik és összeszerelik a pilléreken lévő újjáépített hídrészekkel. Tildy Zoltán köztársasági elnök a készülő hidat kezdettől fogva figyelemmel kísérte, és az Építés- és Közmunkaügyi Minisztériumot munkájában segítette. Az érdekelt községek, Tahitótfalu javaslatára a köztársasági elnök nevére szeretnék az újjáépített hidat elnevezni.

Képleírás

Hídrész úszódarun szállítva a Dunán. Munkaképek, hídrész beillesztése. Tildy Zoltán megtekinti a munkálatokat.

6. Ökölvívó csapatbajnokság – 60 m (Purczel Miklós)

Az ökölvívó csapatbajnokság harmadik fordulójában a Csepel és a Budapesti Vasutas Sport Club csapata mérte össze erejét. A könnyűsúlyban Bogács és Dobroczy vívnek kemény harcot. A csepeli Bogács pontozással győzött. A Vasutas Ősz és a csepeli Horváth II küzdelme a középsúlyban. A mérkőzés Ősznek, a Vasutas ökölvívójának hozott győzelmet. A csapatbajnokság nagy eseménye a középsúlyú Papp és a nehézsúlyú Bene III találkozója. Papp másfél perc alatt kiütéssel legyőzte a csepeli Benét. A nehézsúlyúak menetében Varga és Tibold mérkőznek. A csepeli Varga, pontozással győzött. Ezzel a csepeliek 10:6 arányban győzelmet arattak a Budapesti Vasutasok felett.

Képleírás

Ökölvívó bajnoki mérkőzések. Játék a ringben, közönségképek. Pontozó bíró kisasztalnál, Papp László a szorítóban.

1947. december

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 99. szám

1. A tiszauagi közúti híd átadása – 27 m (Purczel Miklós)

Elkészült az újjáépített tiszauagi közúti Tisza-híd, amely a legrövidebb összeköttetést biztosítja az ország keleti és nyugati fele között. A híd újjáépítési munkáit a Közlekedésügyi Minisztérium hídosztálya, a honvédség műszaki hadosztályának közreműködésével végezte. Gönye Ferenc a hídmunkások, és Margl Kálmán őrmester, a hídepítő honvédek nevében mondott beszédet. A hidat a Közlekedésügyi Minisztérium képviselőjében megjelent dr. Varga Lajos államtitkár adta át a forgalomnak. Az új híd forgalomba helyezésével egy időben elkészült a Kecskemét – Békéscsabai műút tiszauagi szakasza is. A 330 méter hosszú híd és a műút most már teljesen zavartalan közlekedést biztosít a Budapest – Kecskemét – Békéscsabai útvonalon.

Képleírás

A híd a forgalomnak való átadása: Tiszauagi híd totál, Gönye Ferenc hídmunkás beszél, Margl Kálmán őrmester beszél, Dr. Varga Lajos államtitkár beszél. Ünneplő közönség áthalad a hídon.

2. A magyar külkereskedelem képviselőinek értekezlete – 35 m (Zsigmondi Borbála)

Magyarország külkereskedelmi attaséit háromnapos értekezletre hívta össze Rónai Sándor kereskedelem- és szövetkezetügyi miniszter, hogy megtárgyalják a 3 éves terv külkereskedelmi előirányzatának részletét. Megbeszéléseket folytattak az export-import fokozására. Az értekezleten Rónai miniszter, a Kereskedelmi Minisztérium, a Tervhivatal és a Nemzeti Bank vezető tisztviselői tartottak előadást az időszerű gazdasági kérdésekről. A magyar külkereskedelem, amely a felszabadulás utáni hónapokban kezdte meg működését, hatalmas eredményeket ért el. Ma már 18 állammal van érvényes külkereskedelmi egyezményünk, és 35 állammal bonyolítunk le külkereskedelmi forgalmat. A világ minden tájáról jönnek a nyersanyagszállítmányok Magyarország felé, amelyért cserébe egyre jobban fejlődő iparunk és mezőgazdaságunk termékeit adjuk.

Képleírás

Rónai Sándor beszél. Kereskedelmi és ipari képek (montázs): érkező vagonok, csillesorok, malomépület.

3. Holland kertészeti kiállítás– 28 m

A holland kertészet világhírű, s hogy szaktudásuk ma is élvonalbeli, igazolja a nemrég megtartott amszterdami kiállítás. Ínycsiklandó, díjnyertes gyümölcsökből rakták ki ezt a mozaik képet. A kiállításon bemutatták a világhírű holland virágkultusz legszebb példányait is.

Képleírás

Amszterdam, gyümölcs és virágkiállítás: a kiállítás részei.

4. Az OTI vándorrendelő autóbuzsa – 50 m (Forgács Ottó)

A sajtó meghívott tudósítói jelenlétében Pickler György, az OTI vezérigazgatója és Kőműves József elnök átadta rendeltetésének az OTI új vándorrendelő autóbuzsát. Beépített röntgenlaboratórium és fogászati rendelő gördül a kerekeken, amely első útján a szentesi kerület községeibe és tanyáira megy orvoslást nyújtani. A röntgengép működéséhez szolgáló nagyfeszültségű áramot a felszereléshez tartozó benzinmotoros áramfejlesztő szolgáltatja. Ezáltal lehetővé válik, hogy a még villamos árammal nem rendelkező tanyák és falvak beteg lakosságán, a helyszínen végezzék el a szükséges vizsgálatokat

Képleírás

Autó indulásra készen. Pickler György OTI vezérigazgató beszél, Kőműves József OTI elnök beszél. Gáspár Árpád az átadásnál. A vándorautó vidéken: orvosi vizsgálat, fogászati kezelés.

5. Budapest téli élelmiszer ellátásának biztosítása – 30 m

Folyik a küzdelem az élelmiszer-spekulánsok ellen. Nem sikerült Budapest kiéheztetése. A gazdasági kormányzat erőfeszítése eredménnyel járt, s ma már a tavalyi készletet jóval túlhaladó mennyiséget tárolnak az élelmiszerraktárakban, Budapest téli ellátásának biztosítására. A kormány gazdasági politikájának végrehajtásában fontos árszabályozó szerepe van a községi élelmiszerüzemeinek, amelyek üzleteiben az élelmiszerek áraival tempót diktálnak a piacnak. Cukortermelésünk beváltotta a hozzá fűzött reményeket, amely rohamos árletörést eredményezett, de esett a zsír, a tojás, a főzelék ára is. A kötelező gabonabeszolgáltatás útján biztosították a főváros téli kenyérellátását, a nemrég befutott kétezredik vagon burgonya pedig ékes bizonyítéka, hogy a fontos, olcsó népélelmiszeri cikkből is bő készleteket tároltak. A Községi Élelmiszerüzem húsgyárai napi 2 vagon hentesárut készítenek.

Képleírás

Élelmiszerraktárak telve élelmiszerral, hússal. Élelmiszerüzemek, kereskedelem. Húsfeldolgozó üzemi képek: gépi és kézi feldolgozás.

6. Új tűzoltóautó – 20 m (Zsigmondi Borbála)

A reakciós gyújtogatók elleni küzdelem szükségessé tette a fokozottabb tűzvédelmet. Kipróbálják a MÁVAG új, korszerű tűzoltóautóját, amelynek turbináját és szivattyúját a MÁVAG maga készítette. Többi tartozéka is, az utolsó csavarig a magyar ipar munkája. 40 tagú, kiképzett gyári tűzőrség rövid idő alatt megszereli a sugarakat. Az új autó percenként 1100 liter vizet képes a veszélyeztetett területre zúdítani.

Képleírás

Új, korszerű tűzoltóautó bemutatása, kipróbálása.

7. Labdarúgó bajnoki mérkőzések – 27 m (Illés György)

Az Üllői úti FTC-pályán lezajlott kettős labdarúgó bajnoki mérkőzés hatalmas tömegeket mozgatott meg a pompás téli délelőttön. Már az előmérkőzésen, a Vasas – SZAC Barátság találkozón mintegy 25 ezer ember figyelő izgatottan a mérkőzést. Az első félidőben a SZAC támad többet, de szünet után sokkal jobban játszik a Vasas. Közvetlen védelme Mórral az élen, biztosan veri vissza a szentlőrinci támadásokat, csatársora pedig nagyszerűen játszó Szilágyi I vezérletével, egyre-másra vezeti a veszélyes támadásokat. Végeredményben a piros-kék mezben játszó Vasas 2:0 arányban biztosan győz a fehéringes SZAC Barátság ellen. Az óriási érdeklődéssel várt örökrangadóra, a Ferencváros – MTK mérkőzésre már mintegy 35 ezer főnyi tömeg övezi a pályát. A kékinges MTK sokat támad már az első félidőben a fehér ingben játszó Ferencváros ellen. Henninek, a Ferencváros nagy formában lévő kapusának minden tudására szüksége van, hogy menteni tudja Hidegkúti és Bodola bombáit. Rudas és Kispéter is nagyszerűen játszik a Ferencváros védelmében, van is dolguk bőven. A túlsó kapu előtt Kovács I, az MTK középhátvédje és Gellér, a kék-fehérek kapusa menti a meleg helyzeteket. Ismét az MTK támad, a fradisták azonban keményen védekeznek. A két MTK-fedezet, Bosánszky és Mészáros rengeteg labdát ad előre a csatároknak, de a magas előreadásokat a magas ferencvárosi védők sorra elfejelik az MTK-csatárok elől. Az óriási embertömeg szinte egy emberként biztatja a Ferencvárost, hangjuk elnyomja az MTK-szurkolók biztatását. A második félidőben a jobbszélsőt játszó Szabó labdája tisztán találja Deákot, a ferencvárosi gólzsákot, s Deák, a kapust is megkerülve, biztosan lövi a hálóba a győzelmet jelentő gólt. Az MTK játékosai és szurkolói lest reklamálnak, de hiába. A Ferencváros ezzel az egy góllal megnyerte az örökrangadót.

Képleírás

Üllői úti sportpálya: Vasas-SZAC Barátság futballmérkőzés. Mezőnyjáték, a végeredmény 2:0 a VASAS javára. FTC-MTK futballmérkőzés: tribünképek, mezőnyjáték. Eredmény:1:0 a Fradinak.

1947. december Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 100. szám

1. Zászló és díszkürt adományozása a Kossuth Akadémiának – 77 m (Purczel Miklós)

Fényes ünnepség színhelye volt a Honvéd Kossuth Akadémia. Tildy Zoltán köztársasági elnök zászlót és ezüst díszkürtöt adományozott a Magyar Néphadsereg első tiszt- és tiszthelyettes képző főiskolájának. Az érkező köztársasági elnök ellépett az akadémikus zászlóalj tisztelgő arcvonala előtt. Jelképezze ez a zászló az egyetemes emberi szabadság ügyét, melyet soha többé nem fogunk áruba bocsátani. A kürt pedig, ha éberségre hív, vagy küzdelemre szólít, halljátok meg szavát! Legyetek mindig jó magyarok és egész férfiak az építésben és küzdelemben egyaránt! Beszéde után a köztársasági elnök a Honvéd Kossuth Akadémiának átadta a zászlót és a díszkürtöt. Révay Kálmán ezredes, az akadémia parancsnoka, beszédében megköszönte a köztársasági elnök által adományozott zászlót és kürtöt, valamint köszönetet mondott az ország dolgozóinak, hogy lehetővé tették az első tiszt- és tiszthelyettes képző főiskola megindulását. Tildy Zoltánné zászlóánya képviselőként Dinnyés Lajosné köt szalagot a zászlóra, majd a kormány, a demokratikus pártok és társadalmi szervek kiküldöttei kötöttek szalagot a zászlóra. Az új akadémikusok felesküdtek a Magyar Köztársaságra. Eskü után leleplezték és megkoszorúzták a kertben felállított, az

Filmhíradók 1945-1949

Akadémia névadójának, Kossuth Lajosnak mellszobrát. Az ünnepség befejezésével az akadémikus zászlóalj új díszmenetben vonultak el a köztársasági elnök, miniszterelnök, a kormány képviselőiben megjelent miniszterek és a honvédség vezetői előtt.

Képleírás

Kossuth Akadémia épülete zászlódíszben. Tildy Zoltán érkezik az ünnepségre. Veres Péter és Tildy Zoltán közeli. Tildy Zoltán beszél, Révay Kálmán beszél. A zászlóanyák szalagot kötnek a zászlókra. Tildy Zoltánné helyett Dinnyés Lajosné. Veres Péter és Rajk László szalagot köt a zászlóra. Eskütétel, Kossuth mellszobrának leleplezése az Akadémia kertjében, díszmenet.

2. Az Országos Szövetkezeti Hitelintézet megalakulása – 40 m (Forgács Ottó)

Az Országos Földhitel Intézet és az Országos Központi Hitelszövetkezet egyesüléséből megalakult az Országos Szövetkezeti Hitelintézet. A szövetkezet elnöke Farkas Ferenc sajtófogadáson tájékoztatta a megjelent tudósítókat a 3 éves tervben, a szövetkezetre váró munkáról és feladatokról. Az ország 3 éves tervében talpra kell állítani az újjazdákat, és meg kell indítani az intenzív mezőgazdasági termelést. Ebben segít az új szövetkezeti központ a gazdáknak, mert hitelt nyújt igásállatok pótlására, vetőmag, mezőgazdasági gépek beszerzésére. Takarékosagra szoktatja a kisiparosokat és gazdákat, akik az Országos Szövetkezeti Hitelintézet közel ezer tagszövetkezetében helyezhetik el kamatozásra megtakarított filléreiket. Ezzel egészséges pénzforgás indul meg a gazdasági életben, mert több százmillió forintba tehető az az összeg, amely eddig kihasználatlanul és gyümölcsötlenül hevert a szekrényekben és ládafiákban. A takarékbetétek növelésével, olcsó szövetkezeti hitelnyújtással már a 3 éves terv végére elérhetjük, hogy az ország gazdái, kisiparosai és munkásai egészséges otthonokat építhessenek maguknak, és jó levegőjű, tiszta, napfényes lakásokban nevelhessék a demokrácia jövő új reményégeit.

Képleírás

Farkas Ferenc elnök beszél az újságírókkal. Mezőgazdasági képek: szántóföldek, falusi életképek.

3. Az első hó – 36 m (Zsigmondi Borbála)

Fehér karácsonyt hozott az idei tél. Mint nagy, fehér selyempaplan, beborítja a földeket az első hó, hogy megvédje a jövő évi termést a kifagyás veszélyétől. A végtelen nyugalmat csak a zakatoló mozdony és a mindég többet termelő gyarak csattogó zaja töri meg. Az iskolából jövő gyermekek boldogan rohannak az utcára, hogy a régen várt hó és jég örömeit élvezzék. Kipirul az arcuk a hógolyócsatában és frissítőül a hóban, még meg is mártják egymást.

Képleírás

Havas tájak, hólepte földek. Szerelvény havas tájon. Hógolyózó gyermekek, szánkázók.

4. Karácsonyi előkészületek – 60 m (Czóbel Anna)

Megérkeztek a csepeli nagyvásártelepre az első karácsonyfák. Dolgoznak a kereskedők, hogy mielőbb hozzájuthassanak a dolgozók a szeretet és béke jelképes fájához. Lázasan munkát folytat a különféle társadalmi szervezetekben, hogy százezer nincstelen és rászoruló szegény magyar család érezze a szeretet ünnepén a demokrácia segítő erejét. A magyar asszonyok megértették a segítségre hívó szót. Ma még segítő akcióval kell pótolni a hiányokat, és a társadalom áldozatkészsége szükséges ahhoz, hogy ezen a kedves ünnepen minden magyar család otthonába belopjanak egy kis meleget, egy kis szeretetet. A 3 éves terv sikere megszünteti a munkanélküliséget, és bizton remélhetjük, hogy az elkövetkezendő évek karácsonyain már nem lesznek cipő-, ruha-, élelemgondok, inséges és munkanélküli családok. Dolgoznak a postások önkéntes munkásseregei is. Munkaidejük letelte után benépesedik a kis műhely, ahol selejtanyagokból kedves meglepetések készülnek a kis postásgyermekeknek. Nagy lesz az öröm, ha megindul a hinta, és a fa alatt kézbe veszik a kis falovat, babát és különféle játékokat.

Képleírás

Ajándékcsomagok érkezése, rakodás, szortírozás kiosztáshoz: cipő, ruha, élelmiszer. Postások ajándékokat készítenek gyermekeik számára: játékok készítése selejtanyagból.

5. „Szikra” könyvkiállítás és vásár – 35 m (Purczel Miklós)

A Szikra megrendezte az 1947-ik évi második könyvkiállítását és vásárát, melyet Tamás Aladár, a vállalat igazgatója nyitott meg. A Szikra Könyvkiadó Vállalat a felszabadulás után alakult meg, s a mai napig az ország legnagyobb könyvkiadójává fejlődött. Kétmillió-négyszázezer könyve egy-egy téglá a magyar demokratikus szellem újjáépítésénél. Írói a magyar szellemi- és politikai élet legjobbjai. A kiállításon találkoztunk Kállai Gyulával, a „Magyar függetlenségi mozgalom” című könyv szerzőjével. Ady barátjával, Bölöni Györggyel, amint éppen az Adyról szóló könyvét lapozgatta. A régi írók közül megjelent többek közt Barta Lajos, akinek könyve hosszú idő után most jelenhetett meg először magyar kiadónál. A Szikra könyvkiadó ebben az évben 80 nagy művel lépett a magyar közönség elé, társadalomtudományi, szépirodalmi, ismeretterjesztő, oktatási és a falusi dolgozók fejlődését előmozdító munkákkal. A kiállítás bizonyosága, hogy a Szikra szerves része a magyar demokratikus fejlődésnek.

Képleírás

Tamás Aladár igazgató beszél, Kállai Gyula könyveket néz. Bölöni György könyvet lapozgat. Barta Lajos a könyvkiállításon. Könyvek kirakva.

6. Porfirogenisz Miltiádész beszámolója a görög szabadságharcról – 51 m (Purczel Miklós)

A Szakszervezeti Tanács Sportcsarnokban tartott összehívásán megjelent Porfirogenisz Miltiádész, volt görög munkaügyi miniszter, hogy beszámoljon a görög nép szabadságharcáról, és segítséget kérjen a görög belügyekbe avatkozó angol-amerikai imperialisták ellen. Az angol-amerikai beavatkozás a görögöknek éhséget, terrort, pusztulást hozott, amely ellen az egész görög nép harcol, és nem engedi imperialista támaszponttá változtatni az országot. A görög szabadságharcosok Markosz tábornok vezetésével az ország egyötödét már felszabadították a fasiszta terror alól. Nem fegyveres segítséget kér a görög nép, de szüksége van a többi demokratikus népek együttérzésére. Azért járom Európát, hogy megismertessem a dolgozókkal a görög nép küzdelmeit, felkeltsem bennük a szolidaritás érzését az epiroszi és a tráciai hegyekben harcoló testvéreikkel szemben, ruha- és gyógyszer segítséget kérjek a görög nép számára. Bízom abban, hogy a magyar nép megérti ennek a harcnak a jelentőségét, és segíteni fogja a görög népet élet-halál küzdelmében. A mi népünk pedig – fejezte be beszédét a görög szabadságharcos – a demokratikus népek támogatásával, hősiességével megghiúsítja az imperialisták terveit, és a véres küzdelem meghozza végre a görögöknek is a győzelmet, a békét és a népi demokráciát.

Képleírás

SZOT vezetőségi ülés a Sportcsarnokban

Porfirogenisz Miltiadesz volt görög munkaügyi miniszter a gyűlésen beszél. Montázs a görög háborúról: ínség és nyomorképek.

1948. január

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 101. szám

1. Kodály Zoltán 65 éves – 25 m (Illés György)

65 éves születésnapját ünnepelte a nagy magyar zeneköltő, Kodály Zoltán. Neve elválaszthatatlanul összeforrt a magyar zenekultusz fejlődésével. Ortutay Gyula kultuszminiszter a nemzet hálája jeléül átnyújtotta az ősz művésznök Tildy Zoltán köztársasági elnök kitüntetését, a magyar érdemrend nagykeresztjét a csillagokkal. Kodály Zoltánt születésnapján, szabadon és egységesen ünnepli a nép, amelyből művészete táplálkozott, s melyhez örökérvényű művészete szól. Kodály olyan alkotásokkal lépett a nyilvánosság elé, amelyek egyszeriben európai rangra emelték a magyar műzenét.

Képleírás

Kodály Zoltán és Ortutay Gyula belép, háttérben Farkas Ferenc és Kodályné

Filmhíradók 1945-1949

Ortutay átadja a kitüntetést, kézfogás, taps, képek a jelenlevőkről
Taps, valaki beszél Kodályhoz.

2. Új hadiakadémia – 18 m (Forgács Ottó)

Ünnepélyes keretek között átadták rendeltetésének a demokratikus magyar honvédség új hadiakadémiáját. Veres Péter honvédelmi miniszter rövid beszédben méltatta a hadiakadémia jelentőségét, és kifejezte azt a reményét, hogy rövid idő alatt olyan népi hadsereget lehet kiépíteni, amely most már örökre egyedül csak a magyar nép hadserege lesz. A honvédelmi miniszter beszéde után Sólyom László vezérőrnagy, a hadiakadémia parancsnoka ismertette a Honvéd Hadiakadémia működését, amely az új vezérkari tiszteket hivatott kiképezni.

Képleírás

Az akadémia épülete és a bejárat látható. Honvéd Hadiakadémia a- felirat

Veres Péter beszédet mond, közben : Dinnyés, Vas, Farkas közeli, katonák tapsolnak, Farkas M. újra, Sólyom László beszél, (jó közeli) közben Vers P, katonák, fiatal katona beszél

3. 40 új általános iskolai tankönyv – 40 m (Forgács Ottó)

Lesz már tankönyv minden általános iskolában. Kattognak a gépek, lázasan dolgoznak a munkások. 40 új demokratikus általános iskolai könyv készült el közel kétfélmillió példányban. Kötetenként 3 forintos áron kerülnek forgalomba, hogy a dolgozó parasztság és munkásság gyermekei is meg tudják vásárolni. Ortutay Gyula kultuszminiszter a sajtó képviselőinek bemutatta az új tankönyveket, melyeket a legkiválóbb magyar pedagógusok és rajzolóművészek készítettek el. Ezek a legjobb európai tankönyvekkel is kiállják a versenyt. Boldogan veszik kezükbe a gyerekek az új tankönyveket, melyek a pedagógia modern eszközeivel, mesekönyvszerűen tanítják az ábécét és az egyszeregyet. Demokráciára nevelnek, emberségre tanítanak, és lehetővé teszik a boldogabb demokratikus jövő kialakulását.

Képleírás

Nyomda, munkások dolgoznak az új könyveken

Vágógép, egymásra rakva látjuk a már elkészült könyveket.

Ortutay Gyula beszédet mond, közben a jelenlevők az új könyveket lapozgatják.

Tanterem, tanár a katedránál, átadja a könyveket a diákoknak. Egy kisgyerek vidáman lapozgatja az Első könyvem című új tankönyvet.

4. Elkészült a Margit híd kis hídjá– 25 m (Purczel Miklós)

Átadták a forgalomnak a Margit hidat a szigettel összekötő kis hidat. Ugyanakkor hozzákezdtek a Mancsi híd szétszedéséhez, amelynek hídanyagát máshol fogják felhasználni, mert itt többé nem lesz szükség rá.

Képleírás

Totál a hídról villamos megy át rajta, biciklis, gyalogosok kelnek át az új hídrészen

Munkások szétszedik a hidat, cipelik a felszedett gerendákat. A híd alulról, körsvenk a hídtól végig a Dunán

5. Racionalizálási tanfolyamok – 56 m (Purczel Miklós)

A 3 éves tervet, életszínvonalunk felemelését csak több és gazdaságosabb termeléssel valósíthatjuk meg. E cél elérését szolgálják a megindult racionalizálási tanfolyamok is. A tanfolyamot hallgató munkások, mérnökök, technikusok és tisztviselők munkahelyeiken eddigi is több újítást vezettek be, amelyeket az államosított üzemek megfelelően jutalmaznak. Az ésszerűsítési mozgalom élén járnak a Nehézipari Központ üzemének dolgozói. Ma már nem adunk valutát mágnesötvözetért, mert Wellesz Rudolf új eljárásával itthon állítják elő az eddig külföldről behozott anyagot. Műszerekkel ellenőrzik az ötvözet minőségét, amely minden tekintetben megfelel a követelményeknek. A nagyteljesítményű présnyomógép működtetése eddig nagy testi erőfeszítést kívánt a munkástól. Gróf és Janik művezetők újításai révén egy karmozdulattal

működésbe hozható a prés, ezáltal könnyebb a munka, növekszik a termelés. Rácz József és Jónás Pál újfajta gyújtómagnes berendezést állítanak elő, amelyet eddig importáltunk. Ötletes eljárásuk révén ma már itthon készül, és mi visszük külföldre. Így szolgálják az újítók a 3 éves terv megvalósítását, a több és gazdaságosabb termelést.

Képleírás

Zászló-felirat : A munka termelékenységének növeléséért.

Munkások a tanfolyamon, előadásokat hallgatnak

Képek a közönségről és a az előadókról

Gyár, öntödei munkák

Különbéféle ellenőrző gépek. Présnyomógép

Munkás dolgozik a présnél.

Munkacsoport

Nők dolgoznak gépeken, az új műszer

6. Nemzetközi tornaverseny Prágában – 52 m

A csehszlovákiai dolgozók tornaegyesülete a prágai Letna cirkuszban magyar, osztrák és cseh tornászok részvételével nemzetközi tornászversenyt rendezett. A szertornaversenyt Ausztria és Csehszlovákia előtt Magyarország nyerte az 1947-es balkáni játékok győztesével, Patakival.

Képleírás

A prágai cirkusz épülete kívülről. Majd a különböző versenyszámok következnek

Gyakorlatok: gyűrűn, felemáskorlátan, korlátan - közben közönségképek.

7. Ferencvárosi rangadó futballmérkőzés – 60 m (Illés György)

Az őszi labdarúgóidény utolsó nagy mérkőzése a Vasas-Ferencváros rangadó, hatalmas érdeklődés mellett zajlott le. A Latorca utcai pálya felé sűrű sorokban özönlik a közönség. A szurkolók arra kíváncsiak, vajon a Vasas megállítja-e a győzelmi sorozatában a Ferencvárost. Rögtön elkeseredett küzdelem indul meg. A Vasas jobban kap lábra. Egymás után vezeti a támadásokat. Veszélyben a Ferencváros kapuja. Mindkét oldalon sok munka hárul a védőkre. A Vasasban Lóránt és Siklósi, a Ferencvárosban Kispéter és Rudas a két biztos pont. Szabadrúgás a Ferencváros ellen. Feláll a sorfal. A labda alig kerül a kaput. A Vasas lelkesen rohamoz. Kispéter szögletre vágja a labdát, Ilovszky jól küldi be, Devecseri pompásan felugrik, és fejről hálóba hull a labda. A ferencvárosi védők búslakodnak, annál nagyobb az öröm a Vasas-játékosok között. A második féldőben már inkább a zöld-fehérek vannak támadásban. Levegőben lóg a Fradi gólja... A Vasas elkeseredetten védekezik, de hiába. Kiegyenlít a Ferencváros. Igaz, hogy öngóllal, de ez nem számít. Fontos, hogy a hálóban van a labda. A Vasas eztán már csak az eredmény megtartására törekszik. Ez sikerül is. Így végződött 1:1 arányban a Vasas-Ferencváros rangadó.

Képleírás

Nagy tömeg gyülekezik a stadion körül.

Mérkőzés

Gól

1948. január

MAFIRT HÍRADÓ 102. szám

Bemondó:

1948.01.08.

1.A Timót utcai tanoncotthon – 20 m (Purczel Miklós)

A Timót utcai tanoncotthont kíséretével megtekintette Tildy Zoltán köztársasági elnök. Koós Béla, a Tanonc- és Ifjűmunkás Otthonok Országos Szövetségének ügyvezető titkára és az egyesület vezetői fogadták az

érkező köztársasági elnököt. A tanoncváros kis részét sikerült csak eddig rohammunkával helyreállítani. Huszonöt, lakással nem rendelkező ifjúmunkásnak nyújtottak e télre már szállást, s a tavasz beálltával meginduló rohammunkákkal ezt a létszámot közel ezer személyre kívánják felemelni.

Képleírás

A tanoncotthon romos épülete. Tildy Zoltán és kísérete megérkezik. Az udvarban fogadják. (hóesés)
A havas udvarról besétálnak az épületbe. Gyerekek csoportja
Az elvonuló autók - a fiatalok integetnek

2. A Petőfi-téri görögkeleti templom megnyitása – 25 m (Forgács Ottó)

A Petőfi téri, háborús kárt szenvedett görög alapítású görögkeleti magyar templom megnyitotta kapuját a magyarországi magyar görögkeleti egyháznak. Az ünnepi istentiszteletet dr. Varjú János pátriárkai helynök nagy papi segédlettel végezte. Ez az első eset a világon lévő görög alapítású görögkeleti templomokban, hogy őszentsége Alekszij Moszkva és egész Oroszország pátriárkájáért a Szent Liturgia közben imádkoztak.

Képleírás

A templom kívülről, egyik tornya lebombázva. A templom bejáratánál keresztet csókolnak a betérők. A kereszt, a helynök kezében.
Keresztcsókolás a bejáratnál.
Bevonuló emberek.
Égő gyertyák a sötét templomban. (egyházi ének), templomból kijövő emberek.

3. Fajtyúk mintatenyészet Lengyelországban – 32 m

Fajtyúk mintatenyészet Lengyelországban. Lengyelország minden részéről felkeresik a tenyésztők a lesznói tyúkfarmot, hogy megismerkedjenek annak szervezetével és tevékenységével. Élvezik a szabadságot a minta-tenyészállatok. Egy kis kirándulás elszórt magok után. A farm vezetősége nemcsak gyakorlati útmatatást ad, hanem anatómiai előadást is tartanak a tojásokat megszámozzák, hogy a hónap végén megállapíthassák, melyik tyúk nyerte meg a termelési versenyt.

Képleírás

Tyúkok, ketrecek, etető lány
A learatott búzaföldeken csipegetnek a tyúkok. Egy nő előadást tart.
A megszámozott tyúk és a megszámozott tojás.

4. Az újságírók nyugdíjintézetének visegrádi üdülője – 20 m (Illés György)

Az Újságírók Szövetsége Nyugdíjintézetének visegrádi üdülőjét a budapesti napilapok tudósítói jelenlétében átadták rendeltetésének. Ez az üdülő hivatott pihenést nyújtani a híradás lázas tempójában elfáradt sajtótudósítóknak.

Képleírás

Az üdülő néhány épülete és kertje
Egy csoport érkezik az üdülő udvarába

5. Az ország 500. Népkönyvtára Véménd községben – 20 m (Forgács Ottó)

A Baranya megyei Véménd községben felavatták az ország ötszázadik népkönyvtárát. Több autó szállította vidékre a könyvtár anyagát, amelyet Baranya vármegye közönsége nevében Gyetvai Jenő főispán vett át. Eddig a falusi munkásság és parasztság nem jutott hozzá a számára megfizethetetlen drága könyvekhez, ma azonban népkönyvtárak létesítésével a legszegényebb számára is lehetővé válik az irodalmi műveltség és olvasottságfejlesztése.

Képleírás

A falu népe összegyűlt, Gyetvai Jenő főispán beszédet mond.

Filmhíradók 1945-1949

"Könyvtárat az ország minden falujába" és "Jó könyvet minden dolgozó kezébe" felirat.
Megérkeztek a könyvek, pl.: Az új ember kovácsa, Tolsztoj: Golgota.
Végül mindenki egy könyvet tart a kezében.

6. Új tűzoltó készülék – 48 m (Zsigmondi Borbála)

A Tűzoltó parancsnokság Kun utcai laktanyája udvarán bemutatták a Szalay Tűzoltófelszerelési Vállalat által forgalomba hozott „NU-SWIFT”, a világ leggyorsabb kézi tűzoltó készülékét. E készülékeknek gyors hatásfoka mellett az az újításuk, hogy oltás közben újratölthetők. A petróleumos benzinnel leöntött fahasábokat szénsavnyomással dolgozó kézi víztöltő készülékkel 50 másodperc alatt oltották el. Az égő benzint léghabbal működő kézi tűzoltó készülékkel oltják. A készüléket 35 másodperc alatt újratöltötték, s így a tüzet 90 másodperc alatt végleg el tudták oltani. Elektromos feszültség alatt álló készülék vagy kábel égését csak olyan folyadékkal olthatjuk, amely az elektromos áramot nem vezeti. A széntetrakloridos gázoltókészülék a kábelhalmaz égését egy perc alatt megszüntette.

Képleírás

A laktanya udvarán az új készüléket csodálják.
Egy kis bemutató: égő fahasábok oltása a víztöltővel.
Égő benzin oltása, a tűzoltó készülék újratöltése.
Égő kábelt oltanak gázoltóval.

7. Újévi fogadás Tildy Zoltánál – 60 m (Purczel Miklós)

Az újesztendő első napján fogadónapot tartott Tildy Zoltán köztársasági elnök. A Nemzetgyűlés elnöksége nevében Nagy Imre házelnök köszöntötte az államfőt. Dinnyés Lajos miniszterelnök a kormány nevében fejezte ki újévi jókívánságait. A Törvényhatóság nevében Szakasits Árpád miniszterelnök-helyettes, a főváros nevében Bognár József polgármester kíván boldog újesztendőt. Ezután a köztársasági elnök fogadta az egyházak képviselőit, megjelent Ravasz László református püspök üdvözlés, majd a koalíciós pártok megjelent küldöttei fejezték ki pártjuk nevében újévi jókívánságokat. Egymásután érkeznek a budapesti diplomáciai testület tagjai elsőnek Puskin a Szovjetunió budapesti követe fejezte ki jókívánságait a Szovjetunió nevében. Ezután a külügyminiszter képviselőit megjelent Rákosi Mátyás miniszterelnök-helyettes vezetésével, a sorra felvonult diplomaták köszöntötték az elnököt, akikkel az államfő hosszas, szívélyes beszélgetést folytatott. A demokratikus magyar köztársaság elnökének újévi üdvözlése nemcsak a magyar nép szeretetének bizonyítéka, hanem megnyilvánulása az életerős magyar demokratikus államforma külföldi elismerésének is.

Képleírás

Elnöki palota külső, lépcsőház: Nagy Imre, Dinnyés Lajos érkezik. Nagy I. köszönti Tildy- baráti kézfogás. (háttérben Mihályfi)

Bejön a kormány - Dinnyés köszöntője - Rákosi, Gerő, Szakasits, Ortutay, Vas, Veres, Rónai, Ries, stb. Tildy - Dinnyés kezét fogják. Rákosi, Szakasits és Bognár külön-külön köszöntik Tildy-t.

Kézfogás Ravasz Lászlóval, Révaival, Marosánnal, Dobival, Bán Antallal, Kossával, háttérben: Kádár János Horváth M, Révai stb.

Az utcán az érkező diplomaták. Puskin felolvas -18:19 – kézfogás

Rákosi mindenkivel kezét fog. Puskin is, kijönnek az épületből és ögyelegnek, katonák díszlépésben elhagyják az épületet

1948. január

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 103. szám

1. Tito kitüntetése magyar közéleti személyiségeknek – 58 m (Illés György)

Bensőséges ünnepség keretében nyújtotta át a jugoszláv követség épületében Mrazović Karlo budapesti jugoszláv követ, meghatalmazott miniszter, a Tito marsall által adományozott kitüntetéseket a magyar politikai, társadalmi és kulturális élet személyiségeinek. A kitüntetések átadása előtt Mrazović követ magyar nyelvű beszédet mondott: „Szükséges, hogy a barátság és együttműködés területén még több akarattal, továbbra is munkálkodjunk, hogy a szabadságszerető népek országait a béke és öröm országaivá tegyük.” A jugoszláv követ elsőnek a kormány tagjainak nyújtotta át a kitüntetéseket. A kitüntetettek egy része Tito marsall budapesti látogatása alkalmával már személyesen átvette kitüntetését. Az ünnepség szép és meghatározó része volt a partizánok kitüntetése, akik átkelve a határon, már 1941-ben csatlakoztak a jugoszláv nép szabadságharcához, és mindvégig hősiessen harcoltak Tito marsall seregében. A csoport egy tagja, Klein Ilona életét áldozta a fasiszta igát viselő jugoszláv nép szabadságharcáért. Kitüntetését a Szabómunkások Szakszervezete, amelynek a hőselkű leány harcos tagja volt, vette át. A kitüntetések átadása után Dinnyés Lajos miniszterelnök rövid beszédben megköszönte az egész magyar népet ért megtiszteltetést, és fogadalmat tett hogy a magyar nép továbbfejleszti baráti kapcsolatait Jugoszlávia dolgozó népével és a népek függetlenségének éharcosával, a nagy Szovjetunióval.

Képleírás

Mrazović fogadja az érkezőket (Dinnyés, Szakasits...). Láthatjuk a kitüntetést.

Mrazović beszédet mond, körülötte állnak: Dinnyés, Szakasits, Gerő és még sokan mások.

Gerő, Révai, Ortutay, Gyöngyösi és még néhányan átveszik a kitüntetéseket. Jelen van Dobi István.

Kitüntetések átadása.

Dinnyés szónokol.

Mrazović kezét ráz a kitüntetettekkel.

2. A 11. határvasz zászlóalj zászlóavatása – 24 m (Paulovits Mihály)

Pestvármegye dolgozói nevében Házy Árpád alispán zászlót adott át a Kiskunhalason állomásozó 11. honvéd határvasz zászlóaljnak. Az ünnepségen megjelent köztársasági elnök képviselőjében Dinnyés Lajos miniszterelnök, a honvéd és rendőr tábornoki kar. A zászlót, mely a dolgozók és a honvédség közötti szoros barátság kifejezője, Baranyi Tibor alezredes, zászlóaljparancsnok vette át. Varga József református lelkész zászlóavató beszédet mondott: „Ez a zászló jelkép. Minden jelkép annyit ér, amennyi tartalom van mögötte. Adjatok tartalmat ennek a zászlónak azzal, hogy megvéditek a magyar demokráciát.” A 11. honvéd határvasz zászlóalj katonái esküt tettek a zászlóra. Dinnyés Lajos miniszterelnök és a megjelent katonai előkelőségek előtt díszmenetben vonult el a határőrszázad. Az ünnepség újabb bizonyítéka, hogy a mai honvédség a nép hadserege, és a honvédség és a dolgozók közötti barátság, élő valóság.

Képleírás

Havas udvar, a honvédség tisztelegve fogadja az érkező Dinnyés Lajost

Lovas katonák, ágyuk

Varga József a zászló előtt beszédet mond. A katonák kézbe veszik a zászlót. Az emelvényen Dinnyés Lajos és néhány katonatiszt.

A katonák esküt tesznek a zászló előtt.

Díszmenet, elől egy lovas katona mögötte a díszszázad vonul.

A díszmenet elvonul Dinnyés Lajos előtt.

3. A színpadi ruhákról – 35 m (Zsigmondi Borbála)

A Magyar Színészek Szabad Szakszervezetének Nőbizottsága színésznők részére előadást tartott a színpadi ruhákról. Azért volt fontos ez az előadás, mert a színésznőknek a ruha a szerszáma, és az anyagi lehetőségek ma még nem olyanok, hogy a legfinomabb anyagból tudjon mindenki ruhát csináltatni. Bemutatják, hogy olcsó típusanyagból és régi ruhák átalakításával hogyan lehet elegáns, szép színpadi ruhákat készíteni. A

kevés költséggel előállított ruhamodelleket fiatal színésznők mutatják be a megjelent élvonalbeli színésztársaiknak. Beigazolódott, hogy nem csak a megfizethetetlen drága luxusanyagok, hanem a típusáruk is ízléses összeállítással, jó szabással hozzásegítik a színészt alakítása sikeréhez.

Képleírás

Fésülködő, öltözködő hölgyek

Divatbemutató. A színpadon sorra vonulnak fel a hölgyek.

4. A Kunfi Akadémia megnyitása – 30 m (Illés György)

Megnyílt a Szociáldemokrata Párt Kunfi Akadémiája. Jusztusz Pál bevezető szavai után Szakasits Árpád tartott előadást a magyar demokrácia útjáról. „A Népfront politikájának megvalósítására törekedtünk, véget vetettünk az áldatlan testvérharcnak a kommunisták és szociáldemokraták között, és Peyerék akarata ellenére is kiépítettük az együttműködést. Erős, harcos, baloldali Szociáldemokrata Pártot, egyre szorosabb szövetséget a Kommunista Párttal – mondotta.” Az előadáshoz hozzászóló Rákosi Mátyás kifejtette beszédében, hogy Peyer nem képviselte a Szociáldemokrata Pártot, és a szociáldemokraták a tényleg döntő kérdésekben nem tudták keresztülvinni akaratukat, mert Peyer akarata győzött. Ezzel a kérdéssel szembe kell nézni, mert folytatása ma is felvetődik a Szociáldemokrata Párton belül. „Remélem azonban, – mondotta – hogy a Szociáldemokrata Párt megtisztulva a visszahúzóerőktől teljesíti majd azt a feladatot, amelyet a magyar demokrácia, a magyar szocializmus ügye megkíván tőle.” Szakasits Árpád záróbeszédében kijelentette, hogy a Szociáldemokrata Párt elszánta magát arra, hogy véghezviszi a tisztulási folyamatot, mert ez a párt élet-halál kérdése.

Képleírás

Megnyitó: az emelvényen Rákosi, Szakasits, Jusztusz. Jusztusz beszéde után Szakasits is felszólal. Szakasits beszél, közben képek a jelenlévőkről.

Rákosi beszél.

Rákosi beszéde után taps.

5. Árvíz a Tiszán – 102 m (Forgács Ottó)

Tivadar községnél 200 méteren átszakította a gátat a megáradt Tisza. A hömpölygő piszkos áradat orvul betört a tanyákra, falvakba, elárasztotta a földeket, a gyümölcsösöket, útjában pillanatok alatt elpusztított mindent, amit a kérges munkáskéz sokszor egy életem át gyűjtött, épített. Nagy volt a hó a Kárpátokban, amit a hirtelen jött meleg úgyszólván néhány óra alatt megolvasztott. A lezúduló víztömeg rövid idő alatt 5-7 méterrel emelte a Tisza vízállását. Közben újra 10 fok hidegre szállt le a hőmérő higánya, csípős szél kergeti a sűrűn szálló hópelyheket, amelyek belepik az előntött terület befagyott víztükrét. Olt Károly népjóléti miniszter és Takács Ferenc földművelésügyi államtitkár, árvízvédelmi kormánybiztos a helyszínen gondoskodik segítségről és védekezésről. A megfeszített munka eredménye, hogy a szennyes áradatot visszafolyók építésével lassan sikerül visszavezetni a Tiszába. Több faluba száraz lábbal lehet bemenni, de a visszatérő embereket borzalmas pusztulás képe fogadja. A kisparasztokat érte a legnagyobb csapás, ezeknek vályogból volt a házuk, amelyet a víz egy-két óra alatt összerombolt. Ezeknek az úgazdáknak csak ennyiök maradt. Odaveszett a jószág, a takarmány, a bútor. Három évvel ezelőtt kapták a földet, ma kezdődhetik újra előlről. Az elmúlt rendszer alatt ezek a szegényparasztok megtanultak szenvedni, csapásokat elviselni, ma könnytelenül néznek szembe a fájdalommal. Az ország 3 éves tervében a fokozottabb árvízvédelem is benne van. Az elmúlt rendszer nem törődött a parasztsággal, a kiépítetlen partszakaszok évről-évre eldöntéssel, megsemmisítéssel fenyegették ingóságait. A demokrácia földet juttatott nekik s az a célja, hogy minél több tehető, jómódú gazdája legyen az országnak. Ehhez pedig feltétlenül szükséges az árvízveszély megszüntetése, amit a 3 éves terv végére a folyók szabályozásával, csatornák és védőgátak építésével el is fogunk érni. Olt Károly népjóléti miniszter már a veszedelem első

perceiben kiutalt százezer forintos gyorssegélyt, majd ruha- és élelemsegélyben részesítették a mindenüket elvesztett árvízkárosultakat.

Képleírás

A medréből kilépett Tisza.

Elárasztott gyümölcsösök, hatalmas területen vízben állnak a fák

Továbbra is az elárasztott gyümölcsöst láthatjuk.

Olt Károly és Takács Ferenc néhány ember kíséretében körüljárja az elöntött területet.

Teherautót rakodó emberek, zsákokban, dobozokban érkezik a segély

Hömpölygő víz, csónakkal közlekedő emberek.

Hóval fedett, összedőlt házak.

Tehénszekéren mentik, ami még megmaradt. Szánt húzó emberek, egy asszony a megmaradt tükrét cipeli.

Összedőlt házak.

1948. január

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 104. szám

1. A diplomáciai testület téli vadászata – 50 m (Purczel Miklós)

Dinnyés Lajos miniszterelnök, Szabó Árpád földművelésügyi miniszter részvételével téli vadászatra hívta meg a diplomácia testület tagjait. Ködös, szürke időben Biritó pusztáról a Dunaszentgyörgy-Paks közötti szántóföldekre indulnak nyúl vadászatra a puskások. Ráhajtásos vadászatra mennek a hajtók, a vadászok pedig elfoglalják helyeiket a lesálláson. A második vadászat körvadászat volt, ahol már több vad esett. Behozzák a hajtók a zsákmányt. Mintegy 300 nyúl elejtésével ért véget a vadászat.

Képleírás

Gyülekező egy tanyán. Puskával felszerelt férfiak

Lovas szekereken indulnak a földekre

És lőnek..., a kutyák összeszedik a lelőtt nyulakat.

A hajtók is egybehordják a nyulakat.

2. Az MNDSZ karácsonyi segítőakciója – 36 m (Zsigmondi Borbála)

A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége székházában kedélyes uzsonna keretében beszámolót tartottak az országos karácsonyi segítőakció eredményeiről. Pokorny Hermanné megnyitóbeszéde után Járó Dóra, a szociális osztály vezetője bejelentette, hogy az MNDSZ karácsonyi gyűjtése túlhaladta a vállalt keretet. Olt Károly népjóléti miniszter elismerte, hogy a gyűjtést végző szervezetek közül az MNDSZ kimagasló munkát végzett. Rajk Lászlóné főtitkár a legjobb munkát végzett 21 asszonynak, közöttük elsőnek Tildy Zoltánnénak átnyújtotta a „Jó munkáért” felírású aranyozott MNDSZ-jelvényt, kitüntetésként. A karácsonyi segítőakció igazolta, hogy az MNDSZ munkája alkalmas arra, hogy társadalmi különbség nélkül összefogja az ország minden asszonyát a demokrácia érdekében, és így hozzájárul ahhoz, hogy az ország továbbhaladjon egy általunk eddig nem ismert, jobb élet felé.

Képleírás

Terített asztalok. Kávézó hölgyek.

Pokorny Hermanné beszédet mond.

Olt Károly is felszólal. Jelen van Rákosi Mátyásné is.

Rajk Lászlóné átadja a kitüntetések.

Mosolygó, tapsoló hölgyek.

3. Két új sportrepülőgép – 31 m (Purczel Miklós)

Filmhíradók 1945-1949

A Magyar-Szovjet Légiforgalmi Rt. és a Sirály Repülőgépgyár támogatásával újjáépítették a Budapesti Sportegyesület két motoros sportgépét. Dr. Gallner Ferenc, a közlekedési ügyosztály tanácsnoka rövid beszédben méltatta a sportrepülés jelentőségét, majd Bognár József polgármester köszönetét fejezte ki a roncsgépek helyreállításáért. A „Budapest” nevű gépet Bognár Józsefné, a „Duna” nevű gépet Koós Imréné keresztelte meg. Keresztelő után a gépeket begyűjtják és így mutatják be, egyelőre a földön a megjelenteknek, majd a bemutató után azonnal szétszedték, és a repülőtérré szállították, hogy megkezdjék a gépek berepülését.

Képleírás

A megjelentek körbeállják a két új repülőgépet.

Dr. Gallner Ferenc beszél, őt Bognár József követi.

Előbb Bognár Józsefné, majd Koós Imréné kereszteli meg egy pohár itallal a gépet.

Kisgyerekek állnak a gép szárnyán.

Elindítják a propellereket, ezután teherautókra rakják a gépet.

4. A Textilmunkások Szakszervezetének kongresszusa – 55 m (Zsigmondi Borbála)

A Textilmunkások Szakszervezete a centenáris év kezdetén tartotta tizenhetedik, a felszabadulást követő második kongresszusát. A nagyszabású kongresszuson részt vettek a környező államok képviselői, köztük a Szovjetunió képviselője is, aki a Szovjetunió Textilmunkás Szakszervezete moszkvai elnökségének és a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának tagja. Az elnöki megnyitó után Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára a szervezett munkásság nemzeti és nemzetközi egységének fontosságát hangsúlyozta. Rákosi Mátyás felhívta a textilmunkásokat, hogy a tervet az utolsó méterig hajtsák végre, mert most a munkásság magának termel, nem a kapitalistákat gazdagítja. A kongresszus ajándékát, „A textilmunkásnők szívét” átadják Rákosi Mátyásnak. Szakasits Árpád arról beszélt, hogy a munkásosztály oszthatatlan, ezért kell a legsúlyosabb elítélés hangján szólani mindarról, ami Franciaországban történt. Ratkó Anna főtitkári beszámolójában ismertette a szakszervezet több mint kétéves munkáját, amelynek eredményeképpen a textilmunkások nem a legrosszabbul fizetett dolgozók, mint ahogy ez a múltban volt. Az elhangzottakra a munkásküldöttek tették meg javaslatukat, amelyre Döbrentei Károly főtitkárhelyettes válaszolt. A kongresszus a munkásegység jegyében zajlott le s ez biztosítéka annak, hogy a textilipar 3 éves tervét a textilmunkások maradéktalanul végrehajtják.

Képleírás

Felirat az épület falán: Magyar Textilipari Munkások Országos Szabad Szakszervezete.

A gyűlésterem: hatalmas tömeg, az emelvényen a szovjet küldött beszél.

Kossa István beszél, taps.

Rákosi mosolyogva beszél, felállva tapsolják. Egy nő szív alakú párnát ajándékozik Rákosinak.

Szakasits végig mosolyogja beszédét.

Ratkó Anna szónokol.

Néhány küldött is felszólal.

Mindenki felállva tapsol.

5. A totó-fogadás elterjedése – 51 m

A magyar sport hazánk jó hírnevét keltette az egész világon. Nem lehet közömbös számunkra, hogy sportolóink a jövőben is ott lesznek-e a nemzetközi viadalokon. Ez azonban súlyos áldozatokat követel, s így született meg a sport-totófogadás, amely országszerte hihetetlenül rövid idő alatt hatalmas népszerűsége telt szert. Az arcok izgatottan hajolnak a tippszelvények fölé. A fogadók kitöltik az úrlapokat, s a szerencseszelvények megkezdik körforgásukat. A Postatakarékpénztárban több száz alkalmazott, közöttük rengeteg jó nevű sportoló csoportosítja a szelvényeket. A tippelők között, akik között mindig ott van Tildy köztársasági elnök is, nincs különbség, mindenkinek egyforma esélye van a nyeresre. A szelvények beadása

Filmhíradók 1945-1949

után a mérközéseken izgulnak a szurkolók, s alig hangzik el a meccs lefújását jelző sípjel, a Takarékpénztár központjában megkezdődik a szelvények kiértékelése. A totóbizottság részéről dr. Sas László előadó, Mező Ferenc alelnök, a Takaréék részéről Morvay Géza helyettes vezérigazgató végzik az ellenőrzést. Riportunk idején Kiss Éva kisasszony nyerte a legnagyobb totónyereményt. Így lesz valóság az álmokból s ez a titka, hogy hetenként többszázezer fogadó tölti ki reménykedve a totószelvényt. De a sport-totó nemcsak tömegszórakozás és egyesek hallatlan szerencséje, sokkal több annál. A totó biztosítja, hogy sportolóink részt vegyenek a nemzetek nagy küzdelmén, a londoni olimpián.

Képleírás

Képek egy labdarúgó-mérkőzésről, magasugrásról, úszókról.

Totószelvényekért sorban álló emberek.

Úrlapokat töltő totósok. A postán kosarakból borítják ki a szelvényeket. A postai dolgozók csoportosítják a szelvényeket.

Futballmérkőzés, lelkes szurkolók.

A Takarékpénztárban kiértékelik a szelvényeket.

Sas László, Mező Ferenc És Morvay Géza ellenőrzik a szelvényeket.

Kiss Éva átveszi a nyert összeget. Kézitáskája megtelik pénzzel.

Sportolókat láthatunk: Korcsolyázók, úszók, vízilabdázók.

6. Magyar-osztrák ökölvívás – 82 m (Forgács Ottó)

Hatalmas érdeklődés mellett rendezték meg a magyar-osztrák nemzetközi bokszmérkőzést. Az öklözők kifutnak a ringbe, ahol egymással szemben felállva üdvözik egymást. Az osztrákok csíkos, a magyarok fehér nadrágban álltak a ringben. A váltósúlyban Marton Nowaczkaival találkozott. Az osztrák ökölvívő horgokkal kezd, de Marton két jobb- és egy balhorgától már az első percben orra bukik. Ettől kezdve Marton óriási fölényben csépelí őt. Csuumom vér az osztrák versenyző. Marton fölényesen győzött. A középsúlyban Papp kitüntetéssel győzött Bauer ellen. Az osztrák ökölvívó már ismeri Papp horogjait, mintha kicsit félne is tőle, de sorsát mégsem kerülheti el. Többször térdre esik, míg a harmadik perc közepén két gyors horogtól úgy elterül, hogy rá sem számol Rózsa mérkőzésvezető. 10:6 arányban győzték le a magyarok az osztrák csapatot.

Képleírás

A két csapat megjelenik a ringben.

Marton és Nowaczka küzdelmét láthatjuk, közben őrzöng a közönség.

Az osztrák arca csupa vér.

Papp ütésétől Bauer elterül.

Bauert ki kell, vigyék a ringből.

1948. január

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 105. szám

1. A demokratikus rendőrség megalakulásának 3. évfordulója – 90 m (Purczel Miklós)

Rendőrnapi keretében ünnepelte a Magyar Köztársaság a demokratikus rendőrség megalakulásának 3 éves évfordulóját. Tildy Zoltán köztársasági elnök megérkezik a Sportcsarnokban rendezett ünnepra. A zsúfolásig telt teremben helyet foglaltak a miniszterelnök, a kormány, a politikai pártok, a rendőrség, a honvédség legfőbb vezetői és küldöttei. Elsőnek Tildy Zoltán köztársasági elnök mondott beszédet. Vázolta a demokratikus rendőrség 3 év előtti, kezdeti nehézségeit, amikor még saját ruhában, sokszor fegyvertelenül vigyáztak a rendre első rendőreink. Azóta hatalmas fejlődés állt be s a mai impozáns megjelenés a rend és nyugalom biztosításával Európa legjobb rendőrségévé avatta rendőreinket. Az államfő

Filmhíradók 1945-1949

a köztársaság őszinte és mély elismerését fejezte ki mindazok iránt, akik a mai nagyszerű eredmények elérésnek munkájából kivették a maguk részét. Dinnyés Lajos miniszterelnök meleg szavakkal emlékezett meg a pesti rendőrség első megszervezőiről: Sólyom László, Kádár János, Péter Gábor, Erdei Ferenc és Nagy Imre volt belügyminiszter munkájáról. Rajk László belügyminiszter alatt rendőrségünk olyan fejlődést ért el, amely szaktudásával, erkölcsi magatartásával, büszkeséget szerzett hazánknak és biztonságot minden becsületes magyar állampolgárnak. Ezután kitüntették a rendőrség munkájában kimagasló eredményt végzett személyeket. Elsőnek Péter Gábor vezérőrnagyot, akit a miniszterelnök soron kívül rendőr altábornaggyá léptetett elő, majd Kádár Jánost, a Magyar Kommunista Párt főtítkárhelyettesét. Eközben a Budapesten tartózkodó Groza Péter román miniszterelnök megérkezett az ünnepségre. Utána folytatták a kitüntetések átadását. Egy rendőr szakaszvezető felajánlotta Rajk László belügyminiszternek a most létesített közbiztonsági szolgálati jel arany fokozatának első példányát. Major Tamás József Attila „A Dunánál” című versét szavalta el. Rajk László belügyminiszter megköszönte azon bajtársak segítségét, akik az árvíz sújtotta területen, önfeláldozással teljesítik kötelességüket, majd a közbiztonsági jel arany fokozatát márványlapra helyezve, felajánlotta a köztársasági elnöknek, miniszterelnöknek és Groza Péter román miniszterelnöknek.

Képleírás

A sportcsarnok előtt lovas és gyalogosegységek tisztelegve várják Tildy érkezését.

Tildy Zoltánt Rajk László kézfogással üdvözlö.

A sportcsarnokban: Az emelvényen Tildy, Dinnyés, Rajk, Szakasits.

Az ültőterben tiszték, katonák. Tildy beszél, közben civil ruhás rendőröket láthatunk.

A korábbi állapotok ellentétéként: egyenruhában, lovas-, biciklis-, teherautós rendőrök.

Ismét Tildy szónoklatát láthatjuk.

Dinnyés Lajos beszél, az emelvény mögött egy Rajk fénykép

Veres Péter is jelen van.

Továbbra is Dinnyés szónokol.

Dinnyés átadja a kitüntetések: egymásután veszik át Péter G., Kádár J

Megérkezik Groza, kezét fog Dinnyéssel, Szakasitssal. Folytatódik a kitüntetések átadása. Nőket is kitüntetnek.

" A népből jöttünk a népért vagyunk" felirat látható.

Rajk átveszi a rendőrtől a szolgálati jel arany fokozatát.

A mikrofonnál Major Tamás.

Rajk szónokol.

Rajk átadja a közbiztonsági jel arany fokozatát Tildynek, Dinnyésnek és Grozának.

2. Szovjet, jugoszláv, román, bolgár, csehszlovák határőrkielöltés Budapest – 24 m (Paulovits Mihály)

A magyar honvéd-határőrség meghívására szovjet, jugoszláv, román, bolgár, csehszlovák határőrkielöltés érkezett Budapestre a danavölgyi barátság ünnepségeire. Veres Péter honvédelmi miniszter koszorúja után a külföldi magas rangú katonai kiküldöttek kegyeletük jeléül megkoszorúzták a gellérthegyi szovjet hősi emlékművet.

Képleírás

A Szabadság szobornál láthatjuk a határőrkielöltés küldötteit.

Veres Péter koszorúját két katona helyezi el, majd a meghívottak is megkoszorúzzák az emlékművet.

3. A Vasas Sportegyesület otthonának átadása – 50 m (Zsigmondi Borbála)

A nagy múlttal rendelkező Vasas Sportegyesület végre otthonhoz jutott. Kádár János, a Vasas elnöke ünnepi beszédében leleplezte az egyesület átadását megörökítő emléktáblái. A megnyitó ünnepség után a tornacsarnokban felvonult a Vasas 15 szakosztálya, s ott a különböző sportágak bemutatóit tartották meg.

Filmhíradók 1945-1949

Nagyjelentőségű esemény, hogy Rajk László belügyminiszter otthonhoz juttatta a Vasas sportosztályát, mert eddig a komoly sikereket elért Vasas sportreménységek egy edzőhelyiséggel sem rendelkeztek. Remélhető, hogy a sportegyesület a Vasas bajnoki teljesítményeit a jövőben növelni fogja. A közönség soraiban megjelent Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes, valamint az élvonalbeli sportolók és vezetők színe-java. Kárpáti, a vívóutánpótlás legkomolyabb tehetsége, egyik olimpiai esélyesünk mutatja be a vívás magasiskoláját ellenfelével. Két olimpiai bajnokunk, Keresztes és Kárpáti birkózó bemutatója aratott nagy sikert. A múlt után a jövő következett. A két hatéves gyermek megjelenése a szőnyegen, előbb a közönség derűtségét, majd tudásuk láttán, komoly elismerését váltotta ki. Poór Anna tanításában a munkáslányokból és ifjából álló Vasas tánccsoport népi táncokat adott elő.

Képleírás

Kádár beszédet mond, háta mögött a Vasas zászlóval letakart emléktábla, az emléktábla mellett egy Rákosi kép. A beszéd után Kádár leleplezi az emléktáblát. A sportpályára vonul a Vasas 15 szakosztálya.

A közönség: Rákosi és Kádár egymás mellett foglalnak helyet.

Egy kis tornászbemutató következik.

Kárpáti vívó bemutatója, közben egy tornaruhás kisgyerek szalad Rákosihoz, aki kezet fog vele és megveregeti a gyerek hátát. Majd a két birkózót láthatjuk.

Két gyerek birkózik.

Végül néptánc.

4. A Balkáni Ifjúsági Tanács konferenciája – 65 m (Illés György)

Megérkeztek a balkáni ifjak a délkelet-európai államok ifjú kiküldöttei, budapesti konferenciájukra. A Balkáni Ifjúsági Tanács, amely Jugoszlávia, Bulgária, Görögország, Románia, Albánia, Trieszt és Magyarország több millió demokratikus ifjút fogja össze, elismerte a magyar demokrácia és az ifjúság eredményeit akkor, amikor egyhangúlag Magyarországot bízta meg a konferencia rendezőjével. A felszabadulás óta nem volt még Magyarországon nemzetközi találkozás, amelyen ilyen sok ország képviseltette magát. A nemzetközi küldötteket fogadásuk után szállásukra vezették, majd másnap konferenciára ültek össze, amelyen Tildy Zoltán köztársasági elnök, a kormány több tagjával is részt vett. A konferencia célja az antifasiszta háborúban kiharcolt béke megőrzése és hogy a minden szabadságszerető nép ügyéért küzdő görögök mögé sorakoztassa Délkelet-Európa fiatalságát. A balkáni ifjak tanácskozásaik után Sándorfalva községbe utaztak a parasztság és paraszt ifjak életének tanulmányozására. Juhász Antal igazgató-tanító a nép nevében, Bozóki Ferenc az ifjúság nevében üdvözölte a nemzetközi küldötteket. Meglátogatták az újjazdák gazdaságát és szívélyes baráti hangon életkörülményeik után érdeklődtek.

Képleírás

A pályaudvaron hatalmas tömeg várja az érkező vonatot.

Virággal köszöntik az érkező fiatalokat.

Újságírók fotózzák a pályaudvarról távozó fiatalokat.

A konferencia helyszínéül szolgáló épületet látjuk, felzászlózva.

Megérkezik Tildy Zoltán is, a kapuban fogadják.

Felszállnak a buszra, érkezés Sándorfalvára. Fúvószenekar, a falu apraja nagyja fogadja az érkezőket. Két népviseletbe öltözött gyerek virágcsokorral. A községházán a zászlók mellett felirat: Sándorfalva ifjúsága üdvözli a Balkán Ifjúsági Tanács tagjait.

Séta a faluban, beszélgetés a paraszttal. Disznók, lovak.

5. Árvíz a Felső-Tiszán – 85 m (Forgács Ottó, Zsigmondi Borbála)

A harmadik árhullám újabb községeket öntött el az árvíz sújtotta felső-tiszai szakaszon. A rendkívül magas vízállás tengerré változtatta a termőföldeket. Ameddig a szem ellát mindenütt a víz végzi könyörtelen, romboló munkáját. Vas Zoltán, a Gazdasági Főtanács főtitkára az árvíz sújtotta vidékre ment, hogy azonnali

Filmhíradók 1945-1949

intézkedéseivel segítse a nincstelenné vált rászorulókat, és vizsgálatot indítson, mi az oka annak, hogy már a harmadik árhullám önti el a beregi földeket. Az azonnali megindult vizsgálat megdöbbentő eredménnyel járt. A háború idején védőállások építésénél több helyen kimélyítették a gátat, amelyek helyreállítása még most, a harmadik évben sem történt meg. Beregben 3, az országban 72 árvízmentő társulat működik önállóan, egyik sem tudja, mit csinál a másik. Ez a rosszul értelmezett autonómia csak katasztrófát okozhatott, rossz a mai árvízmentő-társulatok államosítása, amelyeket központilag kell irányítani, és be kell állítani a 3 éves terv vonalába. Azokra pedig, akik mulasztásokért felelősek, könyörtelenül lesújt az igazságszolgáltatás keze. A demokrácia nem hagyja cserben a felső-tiszai árvízkárosultakat. A Gazdasági Főtanács 8 millió forintot utal ki a nincstelenné váltak talpra állítására. Új utakat, hajlékot, bútort, ruhát, fehérneműt juttatnak a mindenüktől megfosztott szegény parasztságnak. De nem feledkeznek meg a jövő feladatairól sem, tervszerű intézkedésekkel központi szervezet keretében egyesítik a vízügy összes kérdéseivel foglalkozó intézményeket. Ez az új állami apparátus fogja elejét venni, hogy egész falvak, templomaikkal és a parasztság házaival még egyszer víz alá ne kerülhessen. Az árvíz sújtotta terület lakosságának mintegy ezer gyermeke érkezett Budapestre, hogy három hónapra menedéket találjanak, amíg összerombolt házaikat felépítik és kiszárítják. [Minthogy a gyermekek kihelyezése az elégtelen számú jelentkező miatt még nincs biztosítva, felkérjük mindazokat, akik tehetik, jelentkezzenek egy-egy gyermek átvételére.] Bízunk abban, hogy a demokratikus magyarság segítségére siet nincstelenné vált szegényparasztaik gyermekeinek, és minden árvíz sújtotta gyermek három hónapra meleg otthont talál azoknál, akiket megkímélt az árvíz a pusztulás veszedelmétől. Segítsetek a gyermekeken!

Képleírás

Elöntött földek, minden víz alatt.

Elöntött falu, csónakkal közlekedők, Vas Zoltán néhány ember kíséretében a sáros utcákban.

A tönkrement gát.

Vízben áll az egész falú. Csónakkal közlekedők.

Csónakkal járnak körbe a falut.

Zsákokban élelmet szállítanak.

Teherautóra rakják a gyerekeket.

A vízparton székek, teknők, egyéb bútordarabok.

Lapátokkal felszerelve indulnak a férfiak a gáthoz.

Vasútállomás, megérkeztek a gyerekek.

Felsorakozva indulnak ideiglenes otthonuk felé.

1948. Február

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 106. szám

1. Lengyel kormányküldöttség Budapesten – 120 m (Forgács Ottó, Zsigmondi Borbála, Czóbel Anna, Illés György)

Lengyel kormányküldöttség érkezett Budapestre a lengyel-magyar kulturális egyezmény aláírására. Ortutay Gyula közoktatásügyi miniszter fogadta a vonatból kiszálló vendégeket. „Száz évvel ezelőtt külön harcoltunk a reakció ellen és elbuktunk. A mostani események megmutatták, hogy közös az ellenségünk” – mondotta üdvözlő beszédében. Skrzeszewski Stanislaw kultuszminiszter válaszában kifejtette, hogy a két nép barátságának kereteit a gazdasági újjáépítés és a béke kulturális munkaprogramja kell, hogy kitöltse. Az érkezést követő napon Bognár József polgármester vezetésével a kormányküldöttség megtekintette a magyar fővárost. A gellérthegy szovjet emlékmű lelátójáról gyönyörködtek Budapest panorámájában.

Filmhíradók 1945-1949

Meglepetéssel látták a magyar főváros gyors újjáépítését. A küldöttség tagjai ezután rövid sétát tettek a Halászbástya sérült sétányain.

A küldöttség tagjai koszorút helyeztek Bem tábornagy, az 1848-as magyar szabadságharc egyik élharcosának, a két baráti nemzet legendás hőisének szobrára. A kormány nevében Mihályfi Ernő miniszter, a főváros nevében Bognár József polgármester helyezett koszorút a szabadságharc lengyel hőisének szobrára.

A Pázmány Péter Tudományegyetemen felavatták a Lengyel Intézetet. Az intézet megnyitása nagyfontosságú esemény, lehetővé teszi a két baráti nemzet kapcsolatainak kifejtését. Nemcsak a Magyarországon tanuló lengyel ifjak otthona ez, hanem minden magyará is, aki a lengyel barátságot ápolni kívánja. Melli József orvostani dékán üdvözlőbeszéde után Ortutay Gyula kultuszminiszter mondott megnyitó beszédet, majd Skrzeszewski közoktatásügyi miniszter méltatta a két nép történelmi kapcsolatait. „Ma, amikor a dolgozók szabják meg a két nemzet sorsának a fejlődését, közös út és közös cél kapcsol össze bennünket” – mondotta.

A hősi halált halt magyar rendőrök emlékművénél rótták le kegyeletüket a lengyel küldöttséggel érkezett Konarzewski József rendőr ezredes és Wolinska Helena rendőr őrnagy. A magyar rendőrség nevében dr. Münnich Ferenc helyezett koszorút a hős rendőrök emlékművére.

A két baráti nemzet tudósainak, felfedezőinek és művészeinek szellemében került sor a küldöttség látogatását megpecsételő aktusra, a kulturális egyezmény aláírására. Az egyezmény aláírói, Skrzeszewski Stanislaw lengyel közoktatásügyi miniszter, Ortutay Gyula közoktatásügyi miniszter, Molnár Erik külügyminiszter, Wyderkiewicz Alfred budapesti lengyel követ. Ez a szerződés nyitja meg a két egymásra utalt nemzet kulturális életének kapuit, és lehetővé teszi, hogy ez a baráti kézfogás tovább fejlessze a két demokratikus nép őszinte és boldog barátságát.

Képleírás

Befut a vonat az állomásra. Hatalmas tömeg fogadja a lengyel küldöttséget. Ortutay Gyula beszél az érkezőkhöz.

Ortutay beszél.

Skrzeszewski válaszol. Kivonul a küldöttség a pályaudvarról. Elvonulnak a felsorakozott katonaság előtt. Séta a Gellérthegyen.

Szent István szobor, a Halászbástya. Bem szobor megkoszorúzása. Jelen van Dinnyés Lajos is.

Mihályfi koszorúját elhelyezik a Bem szobornál.

A Pázmány egyetem: Kinyílik az Egyetemi Lengyel Intézet ajtaja.

Melli J., majd Ortutay Gy. beszédet mondanak. Utánuk Skrzeszewski szólal fel.

Az emlékműnél: katonák, tisztok, koszorút helyeznek el.

Münnich koszorúját is elhelyezik az emlékműnél.

Előkészülnek az egyezmény aláírására, helyet foglalnak az aláírók.

A kulturális egyezmény aláírása következik: Skrzeszewski, Ortutay, Molnár Erik, majd Fiderkiewicz Alfred, budapesti lengyel nagykövet ír alá.

Ortutay rövid beszédet mond, majd elhagyják a termet.

2. Új autóbuszok átadása – 75 m (Illés György)

Budapest közlekedésének feljavítása érdekében a Nehézipari Központ dolgozói egy héttel a kitűzött határidő előtt átadták a Beszkárt által megrendelt ötven új autóbusz első öt példányát. Az ünnepélyes átadáson az államfő képviselőjében megjelent Dinnyés Lajos miniszterelnök, a kormány tagjai, a Nehézipari Központ, a Beszkárt vezetősége és élmunkásaik küldöttsége. A NIK dolgozóinak képviselői jelentik az autóbuszok határidő előtti elkészültét. Karádi Gyula, a NIK helyettes vezérigazgatója megköszöni a munkásság rendkívüli teljesítményét. Bán Antal iparügyi miniszter hangsúlyozta, hogy az autóbuszok az újjáéledő magyar ipar újabb diadalát jelentik. Florek Gyula, a MÁVAG munkás-vezérigazgatója rámutatott

Filmhíradók 1945-1949

arra, hogy a magyar ipar versenyképessége szükségtelessé teszi a külföldi autóbuszok behozatalát. Bognár József polgármester a főváros közönsége nevében átvette a kocsikat. Szécsényi Ferenc, Beszkárt helyettes vezérigazgató ismertette az autóbuszok újításait. A kettős szélességű ajtók mellett gyorsabb a fel- és leszállás. Ülőkalauz látja el a jegykezelést. A könnyű, rugalmas, csővázas ülések kényelmes utazást biztosítanak. A vezető munkáját megkönnyíti a kapcsolótábla felső elhelyezése és az automatikusan visszaperdülő kormány. Az ünnepélyes átadás után a megjelentek próbautazásra indultak az új kocsikkal.

Képleírás

A Kossuth téren megjelenik az 5 új autóbusz. A parlament főbejárata előtt vezető személyiségek állnak. Láthatjuk Dinnyés Lajost, Gerő Ernőt, Nagy Imrét.

Az új busszal érkeznek a NIK dolgozói, egyikük jelentést tesz Gerőnek. Karádi beszédet mond.

Bán Antal is felszólal.

Bognár zsebre dugott kézzel szónokol.

Föl és leszálló utasok.

A busz belsejét láthatjuk.

Valaki jegyet vált az ülő kalauztól.

Elindulnak a buszok.

3. Árvízkárosultak segítése – 70 m (Zsigmondi Borbála)

A különféle társadalmi és szociális intézmények siető segíteni akarással fordultak az árvíz sújtotta lakosság megsegítésére. Az orvul támadó, rohanó, pusztító vízáradat sok helyen elvitte és megsemmisítette a legszükségesebb ruhadarabokat is. Önkéntes női vöröskeresztes munkatársak dolgoznak a ruhaklinikán, hogy az árvízkárosultak megsegélyezésére fiú- és leánykaruhákat szabjanak, pulóvereket kössenek, hogy ne fájzon egy sem, akit a téli árvíz ily kegyetlenül sújtott. Az intézmények egy-egy összedőlt ház felépítését vállalták, a Nemzeti Segély pedig felhozta a gyermekeket Pestre, hogy meleg otthonra találjanak, amíg felépül odahaza a ház. Asszonyok rohamozzák meg a Mátyás Laktanya udvarát, hogy hazavigyék a messziről jött kis utasokat. A szeretet és segítség láza hajtja őket; félnek, hogy nem jut mindenkinek gyerek. A rendőrök nem tudják a kordont tartani, persze hogy ők is hazavinnének egy-két apróságot. Elsőnek Olt Károly népjóléti miniszter és felesége írja alá, hogy magokhoz veszik a két kis tarpai apróságot. Az aggódó édesanya könnyes szemmel búcsúzik gyermekeitől. Aztán folytatódik a gyerekosztás. 1945 nyarán a csontig lesóványodott, éhező kis pesti emberpalántákat a vidék parasztsága mentette meg az életnek, most iszapos ár borítja két megye földjét. A városi dolgozók leróják hálájukat, és maguk közé hívják az árvizek földönfutóit. Boldog menet hagyja el a laktanya udvarát. Egy szülő sokszor két-három gyermeket is visz magával. De annál szomorúbb ez a sor, nekik nem jutott gyerek, meg kell várni a második szerelvény érkezését.

Képleírás

Az MNDSZ országos központi épülete. Néhány, az árvízkárosultak megsegítésére felhívó plakát.

Nők, ruhákat varrnak, kötnek, kézzel

Varrógépekkel is folyik a munka. Néhány gyerek az elkészült ruhákat próbálja.

Egyik oldalon a gyerekekre váró asszonyok tömege, másik oldalon az árvízkárosult gyerekek.

Egy asszony csókkal búcsúzik gyerekeitől. Olt Károly és felesége magához veszi a két gyereket majd autóba szállnak.

Folytatódik a gyerekosztás, az egybegyűlt asszonyok sorba veszik át az apróságot.

Elindulnak ideiglenes otthonaik felé a gyerekek

Tolakodó asszonyok várják a következő vonattal érkező gyerekeket.

4. Varsó-Budapest válogatott ökölvívó-mérkőzés - 70 m (Illés György)

Hatalmas érdeklődés követte Varsó-Budapest válogatott ökölvívóinak találkozását. Az ökölvívó szövetség elnöke, Iván Ferenc serleget ad át Roman Lisowski lengyel vezetőnek, aki a szövetség zászlóját ajándékozza a magyar válogatottnak. Váltósúlyban Marton Chiguát kapta ellenfélül. Ekkor 4:4 volt a mérkőzés állása. Bednai és Bogács pontozással győzött, Farkas pontozással, Vajda kiütéses vereséget szenvedett. Marton kemény bal-jobbkezes egyenesével tartóztatta fel a lengyel kemény támadásait, Chigua (?) a közelharcot igyekezett kierőszakolni, gyakran fejtelt, míg végül is a mérkőzésvezető szabálytalanság miatt leléptette. Papp, a közönség kedvence lépett ezután a szorítóba. Ellenfele az igen nagy tudású Szimankievicz volt. Papp okosan küzdött ezen a mérkőzésen, kemény sorozásaival igyekezett felőrölni ellenfelét. Az első menetben kemény ütésváltások voltak, a lengyel erősen tartotta magát, időnként fogásba menekült. Menet végén a ringsarokban a népszerű Zsiga bácsi látja el utasításokkal és frissítővel Pappot. A második menetben Papp még nagyobb erejű ütésekkel vitt be, azonban a lengyel ragyogóan állta, és időnként vissza is vert. A mérkőzést a Budapesten tartózkodó lengyel kormányküldöttség is megtekintette. Végül is azonban nem kerülhette el sorsát, borzalmas erejű balkezes horogtól földre kerül, föláll, folytatja a küzdelmet, Papp azonban nem hagyja pihenni, kemény jobb- majd balkezes ütést helyez el a fején, újból harcképtelenné lett, míg végül is a mérkőzésvezető lelépteti. 10:6 arányban győzött Budapest Varsó csapata fölött.

Képleírás

Megjelennek a ringben a játékosok

Iván Ferenc átadja a serleget, majd átveszi a lengyel vezetőtől kapott zászlót.

És egy-két ütés.

Küzdelem a ringben.

Rövid kép a lengyel kormányküldöttségről.

1948. Február

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 107. szám

1. A rendőr akadémia megnyitása – 70 m (Forgács Ottó)

Az egykori Böszörményi úti csendőrlaktanyából demokratikus rendőr akadémia lett, hogy az őrszemélyzet legjobbjából hároméves tanfolyamon tiszteket képezzen ki. Megérkezik az ünnepségre dr. Münnich Ferenc rendőr altábornagy, Tildy Zoltán köztársasági elnök és kísérete. A köztársasági elnök Dinnyés Lajos miniszterelnök és Rajk László belügyminiszter kíséretében ellép a díszszázad előtt. Az udvaron felsorakozott 150 ragyogóan felszerelt rendőr az akadémia hallgatói, 80 százalékuk munkás- és parasztszármazású. Most legtöbbjük próbarendőr, s a főiskoláról mint hadnagyok kerülnek majd ki. Az ünnepséget Tildy Zoltán beszéde nyitja meg: „Az újjáépítő munka egyik legnagyobb eredménye demokratikus rendőrségünk megszervezése. A nemzet a rendőrségben, az építőmunka, a népjogok, a szabadság, a haladás egyik legfőbb biztosítékát látja, bizalommal és szeretettel tekint a rendőrség tagjaira, vezetőire.” Beszéde után az elnök díszes zászlót adott át a rendőr akadémiának. Dr. Benkő Károly, az akadémia parancsnoka rövid beszédben köszönte meg a zászlót. Ezután Tildy Zoltánné, mint zászlóanya majd a kormány, a pártok és a társadalmi szervezetek kötötték fel szalagjaikat. Az ünnepség befejeztével a rendőrség tagjai felesküdtek a zászlóra.

Képleírás

Az utcán: Felsorakoztak a rendőrök, sorban állnak a rendőrség teherautói

Tildy és kísérete autóval érkezik. Majd elvonulnak a díszszázad előtt. Bemennek az udvarba.

Az udvarban: tisztelgő rendőrhallgatók, fúvószenekar előtt vonul végig Tildy, Dinnyés, Rajk, Münnich. Majd a bejárat előtti emelvényhez mennek.

Tildy a mikrofon előtt.

Tildy beszél, mögötte Dinnyés, Rajk, Tildy Zoltánné, Nagy Imre.

Filmhíradók 1945-1949

Két tiszt átadja a zászlót két hallgatónak. Tildy és az egyik hallgató együtt fogják a zászlót. Majd Benkő beszédet mond.

Az épület bejárata fölött egy Tildy és Rajk kép van felfüggesztve. Tildyné felköti a szalagot.

Az akadémia hallgatói esküt tesznek.

2. Új út építése Törökszentmiklós és a debreceni műút között – 40 m (Purczel Miklós)

Megkezdtek Jász-Nagykun-Szolnok vármegye egyik nagy tanyavilágának, Pusztabartalinak makadám-útépítését. Földi István paraszt-főispán üdvözölte a megjelenteket s rámutatott arra, hogy a munkások ma már maguknak építik ezt az utat s vele együtt az országot. Az útépítő munkások fizetésük egy százalékát az árvízkarosultaknak, egy százalékát a görög szabadságharcosok megsegítésére ajánlották fel. Dögei Imre, az UFOSZ főtitkára kifejezte azt a reményét, hogy amíg az elmúlt rendszer elzárta a falut a várostól, addig az útépítő demokrácia közel hozza őket egymáshoz. Az első talicskát a főispán és az UFOSZ főtitkára rakták meg, ezzel kezdetét vette Törökszentmiklóson az a nagyfontosságú, 25 kilométeres útszakasz építése, amely a sűrűn lakott és jól termő tanyavilágot köti össze majd a debreceni műúttal. Amit az elmúlt rendszer 25 éven át minden országgyűlésen és községi választáson mindig csak ígért, a demokrácia megvalósítja, és az első útszakasz 3 héten belül már el is készül.

Képleírás

A földút mellet készen állnak a talicskák.

A beszélő főispánt a tanya lakói veszik körül.

Felszólal egy útépítő munkás is.

Dögei is beszél a jelenlevőknek.

Elindulnak a talicskákhoz. A főispán és az UFOSZ főtitkár ásóval a kezükben nekilátnak a munkához. Majd mindenki fog egy talicskát és hozzákezdenek az ásáshoz.

Ásó, lapátoló, méricskélő munkások

3. Rákosi Mátyás Csepelen – 50 m (Zsigmondi Borbála)

A Weiss Manfréd hatalmas, újjáépített traktorműhelyében több mint tízezer munkás előtt tartotta nagyszabású beszédét Rákosi Mátyás. Bejelentette, hogy állami szerződés keretében még ebben az évben az utolsó emberig hazahozzák a Szovjetunióból hadifoglyainkat. A munkabérekéről szólva bejelentette a reális norma bevezetését, ahol a többtermeléssel párhuzamosan emelkedik a bér. A jobb üzemszervezést, az indokolatlan eltolódások megszüntetését, a tisztviselők és munkások fizetése között. A jó munkás jutalmazására munkaérendrend megvalósítását. Felhívta a munkások figyelmét a termelési selejt csökkentésére. „Egy százalékos csökkentés a NIK összes termelésében 25 millió forint megtakarítást hozna. Politikai téren nem lehet túrni, hogy a demokrácia egyik fellegvárában, az egyik munkáspártban a jobboldal, a reakció faltörőkosaként szerepeljen. Ez a felismerés odahatott, hogy a Szociáldemokrata Párt baloldala ellentámadásba ment át. A dolgozó nép helyesli, amit teszünk, és segítségünkre siet. Megindult a tömegek áramlása a Magyar Kommunista Párt felé. Örömmel vesszük fel, aki meggyőződésből jön hozzánk, de nem fogjuk beereszteni soraink közé azokat, akik nálunk akarnak megbújni. A külföldről jött vendégek csodálkozással látják a magyar demokrácia gazdasági eredményeit. Azt mondják, ez az ország úgy néz ki, mintha megnyerte volna a háborút. A háborút nem nyertük meg, de a békét meg fogjuk nyerni, ehhez kérem a dobozók segítségét” – fejezte be beszédét tomboló taps közben Rákosi Mátyás.

Képleírás

A műhelyben összegyűltek a munkások. Az emelvényen Rákosi és még néhányan, mögöttük hatalmas felirat: Éljen Rákosi Mátyás, és egy Rákosi kép.

Képek az egybegyűlt gyári munkásokról.

Képek a Rákosit hallgató munkásokról.

Egy asszony karon ölé kisgyerekekkel.

Filmhíradók 1945-1949

A beszéd végén mindenki tapsol.

4. A Tótkomlós és Békéssámson közötti keskeny nyomtávú vasút megnyitása – 42 m (Czóbel Anna)

Elkészült a Tótkomlós-Békéssámsoni keskeny nyomtávú vasútvonal. Gerő Ernő közlekedési miniszter elvágja a kifeszített szalagot, és ezzel megnyitotta a forgalmat az új vasútvonalon, amely bekapcsolja Békéssámson az ország vasúti hálózatába. A Tótkomlósról elindult első szerelvény valóra váltotta a viiharsarok álmát, ami eddig ígélet volt, most megvalósult, és a háború pusztításai után a 3 éves terv keretében megépült Magyarország első, új 12 kilométeres vasútvonala. Békéssámson község lakossága kitörő örömmel fogadja a befutó első vonatot, Gerő Ernőt, a vasútépítő minisztert. Dr. Molnár Jenő MÁV aligazgató üdvözlő beszéde után Marton Imre MÁV igazgató ismertette az új vasútvonal megépítésének történetét. Gerő Ernő kijelentette: „az új vasútvonal a nép, a népi demokrácia alkotó erejét mutatja.”

Képleírás

Az új vasúti sín mellett felsorakozott Tótkomlós népe.

Gerő elvágja a szalagot. A mozdony elején felirat: Gerő valóra váltotta a békéssámsoniak 50 éves álmát. Tótkomlósról elindul első útjára a gőzös.

Befut a vonat Békéssámsonra. A vonat mellett népviseletbe öltözött fiatal lányok szaladnak és virágot dobnak a vonatra. Hatalmas tábla felirattal: Éljen Gerő a vasútépítő.

A falu népe fogadja az érkező vonatot. Beszédet mond: Molnár Jenő, Maron Imre, végül Gerő Ernő, a beszédek után tapsvihar.

5. Rendőrök kitüntetése Mátészalkán – 40 m (Forgács Ottó)

Ünnepélyes keretek között osztották ki Mátészalkán Rajk László belügyminiszter kitüntetéseit és jutalmait azoknak a hős rendőröknek, akik életük kockáztatásával teljesítették kötelességüket az árvíz sújtotta terület lakosságának megmentése érdekében. A belügyi kormányzat nemcsak a mentéshez nyújtott segítséget, hanem 330 összedőlt ház felépítését is vállalta. Végvári Károly rendőr őrnagy üdvözlő beszéde után Ékes István, belügyminiszteri tanácsos ünnepi beszédben méltatta a mentésben részt vett rendőrök hősiességét. Dr. Balassa Gyula rendőr altábornagy átadta a belügyminiszter kitüntetéseit és jutalmait. 60 rendőr a közbiztonsági szolgálati jel bronz fokozatát, 140 rendőr pénzjutalmat, a mentési munkák során megsebesült Végvári Károly rendőrőrnagy a Köztársasági Érdemrend arany fokozatát, a közbiztonsági szolgálati jel ezüst fokozatát és a belügyminiszter jutalmát kapta.

Képleírás

A rendőrség alakulatai felsorakozva várakoznak.

Árvíz sújtotta falu: hömpölygő víz, romba dőlt házak.

Egy teremben beszédet mond Végvári Károly majd Ákos István.

Balassa Gyula beszél, láthatjuk a kitüntetéseket. A rendőrök átveszik a kitüntetéseket Balassa Gyulától. Folytatódik a jutalmak átadása.

6. Olimpiai tornabemutató Siófokon – 50 m (Illés György)

A Balatoni Egyesületek Szövetsége 1948-ban olimpiai évet rendez, melynek keretében az összes sportágakat felvonultatják a Balaton partján. Az olimpiai év megnyitójára dr. Szalay József ügyvezető elnök a Magyar Országos Tornaszövetség olimpiai keretét vitte le tornabemutatóra. Az érkezőket Horváth Sándor járási és dr. Zákonyi Ferenc siófoki főjegyző fogadta. Az ünnepélyes fogadás után a tornászok lesétáltak a Balaton partjára, ahol a pompás levegőtől megittasulva, tornagyakorlatokkal üdvözlötték a magyar tengert. A zsúfolásig megtelt siófoki színházban tartották meg kitűnően sikerült bemutatójukat. Wekkinger Edit nemzetközi értékű korlátgyakorlata. Pataki Ferenc többszörös magyar bajnok, legnagyobb olimpiai reménységünk tornabemutatója. Fehér Anna sokszoros magyar bajnok talajgyakorlata. Balázs Erzsébet karikagyakorlata. Az olimpiai női keret csoportbemutatója.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Megérkezik a vonat a síófoki állomásra, a sportolók kiszállnak a vonatból.

Horváth S. és Zákonyi F. a vasútállomáson köszönti az érkező sportolókat.

Egy kis séta a Balaton partján. Egy-két kézenállás

Wekkinger korlátgyakorlata, Pataki korlátgyakorlata.

Fehér A. talajgyakorlata, Balázs E. karikagyakorlata, majd a nők közös tornabemutatója.

1948. Február

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 108. szám

1. Tildy Zoltán és a magyar kormányküldöttség utazása Moszkvába – 30 m (Illés György)

A szovjet kormány meghívására Moszkvába utazott Tildy Zoltán köztársasági elnök, hitvese társaságában. Egyidejűleg magyar kormányküldöttség utazott Moszkvába, hogy megkössék a magyar-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezményt. Búcsúztatásukra a pályaudvaron megjelentek a kormány itthon maradó tagjai, a diplomáciai testület, a pártok vezetői. A küldöttség tagjait Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter búcsúztatta, aki a Minisztertanács határozata értelmében a miniszterelnököt és külügyminisztert, távolléte ideje alatt helyettesíti. A köztársasági elnök kacsijában ott látjuk Nagy Imre házelnököt, aki az államfőt távolléte alatt helyettesíti. Nem egyszerű véletlen, hogy ez a vonat éppen aznap indult el, amikor fővárosunk, felszabadulásának harmadik évfordulóját ünnepli. Úgy érezzük, hogy ez a nap, hasonlóan nagy dátuma lesz történelmünknek, mint a három év előtti február 13-a.

Képleírás

Tildy, Dinnyés, Rákosi búcsúzkodik. Mindenki kalapban.

Szakasits és Nagy Imre.

Tildy és Nagy Imre a vonat ablakában.

Rákosi és Dinnyés integet az induló vonat ajtajából.

2. Rákosi Mátyás a MÁVAG-ban – 40 m (Forgács Ottó)

Soha szebb tűzijátékkal államférfit még nem fogadtak, mint Rákosi Mátyást a MÁVAG öntői. Személyes látogatás keretében tájékozódott a miniszterelnök helyettes a nehézipari munkások élet- és munkaviszonyai felől. Meghallgatja a bajokat és panaszokat, hogy az ország hároméves tervében oly fontos munkát végző nehézipari munkásság egészségesebb és emberibb viszonyok között dolgozhasson. Ellenőrzi az új munkanormákat, hogy érvényesüljön az elv: „aki többet dolgozik, többet keressen”. Az örökmozgó daru lomhán emeli a nagy öntőedényt, hogy formába öntse az izzó vasat. Ezernyi szikrázó csillag röpköd szét, hirdelve az alkotó munka soha meg nem szűnő lendületét. Rákosi Mátyás üzemlátogatása végén megtekintette a feldíszített mozdonyszerelvényben a felszabadulás óta elkészült ezredik magyar gőzmozdonyt.

Képleírás

Vasöntödei munkás munka közben. Rákosi a munkások között.

Az öntés különböző munkafázisai.

Rákosi kezét ráz egy munkással. Beszélget a dolgozókkal.

Gőzmozdony a gyár előtt.

4. Üvegszobor készítés (Juhász Károly szobrászművész alkotásai – 85 m (Illés György)

Sokan abban a hitben vannak, hogy öntik ezeket a szobrokat. Készítésük igen egyszerűnek látszik, holott nagyon is nehéz és kialakításuk nagy formaérzékét kíván. Két üvegrudat tartanak a gázlángba és a gyorsan olvadó üvegből minden segédeszköz nélkül, pusztán az üvegrúd forgatásával alakul ki a figura. Új művészeti

ágot teremtett meg hazánkban először Juhász Károly szobrászművész. Utólagos simításokat, ha a figurát már a lángból kivették, nem lehet végezni. A stockholmi kiállításon nagy sikert aratott üvegszobrok komoly elismerést szereztek a magyar művészeti iparnak. Londonban pedig már 1938-ban arattak nagy sikert, az ott rendeztetett kiállításon.

Képleírás

Üvegszobrocskák a polcon.

Üvegszobrászok munka közben.

Egy szobrocska elkészítésének folyamata.

5. Új párttagsági könyvek átadása a Ganz Hajógyárban – 65 m (Forgács Ottó)

Egy évvel ezelőtt a fasiszta rombolók felgyújtották a Ganz Hajógyár hídműhelyét, tönkre akarták tenni a magyar vasipar szívét, ez azonban nem sikerült nekik. Újjáépítése során sokkal hatalmasabbra építik, mint volt azelőtt. Ebben a félig kész épületben gyűltek össze a hajógyár dolgozói, hogy a Magyar Kommunista Párt főtítkárától, Rákosi Mátyástól átvegyék új párttagsági könyveiket. Víg Pál, a Magyar Kommunista Párt hajógyári szervezetének titkára, megnyitó beszéde után Rákosi Mátyás emelkedett szólásra. „A magyar nép milliói csak hároméves munkájából ismerik a Magyar Kommunista Pártot, bár illegálitásban már 30 esztendeje harcol a magyar dolgozók érdekeiért. Áldozatosan, a mártírok százain keresztül vitte azt a lobogót, amely a munkás felszabadítás zászlaja volt és marad. Három év alatt talpra állítottuk az országot, s mindenütt, ahol példát kellett mutatni, újjáépítésben, áldozatban, élen voltak a kommunisták. Mit követelünk ma a kommunista párttagságtól? Legyen becsületes, jellemes, munkahelyén jó szakember, ismerje a kommunizmus elméletét, a szocializmust, általános műveltséggel bírjon, ismernie kell hazájának kultúráját, történelmét, hogy az elődök hatalmas munkájánál még nagyobb, jobbat alkothasson.” Beszéde végén Rákosi Mátyás húsz régi harcosnak és a választási munkában kitűnt fiataloknak saját kezűleg átadta új tagsági könyveiket. Az új pártkönyv legyen új kapocs a párt és tagjai között és egyben kötelezettség arra, hogy minden kommunista az eddiginél még jobban, még nagyobb önfeláldozással szolgálja a párt, a magyar demokrácia és a magyar nép érdekeit.

Képleírás

A hajógyár épülete.

Víg Pál átadja a szót Rákosinak. Tapsoló dolgozók. Rákosi beszél "Tied az ország, magadnak építéd!" feliratú transzparens mögött.

Rákosi virágot kap és tagkönyveket oszt. Tagkönyvet nézegető párttag.

Egy kommunista párttagkönyv, az első oldalon Rákosi aláírása.

6. Házi tekeverseny (Kelenföldi Elektromos Sportegyesület) – 45 m (Illés György)

Házi tekeversenyt rendezett a Kelenföldi Elektromos Sport Egyesület. Simán szalad a gumipadlón a golyó, de sokszor a legjobb dobás is csak néhány bábót üt a kilenc közül. Felírják a találatok számát, vajon ki üt legtöbbet? Egy sikerült kilences dobás, nagy az öröm a tekés utánpótlás körében is. Megpróbálják ők is, hisz ez biztos könnyen megy. A mester egy-két tanács kíséretében kézbe adja a golyót. Hű, ezt még tartani is nehéz, nemhogy eldobni! Vánszorogva indul a golyó, hogy a pálya végén felállított egy bábút elüssön. Kissé szabálytalan a megtett út, no de ezt elnézzük fiatal barátunknak!

Képleírás

Tekeversenyzők. Gurítás.

Tapsoló gyerekek.

Tekegolyót elgurító gyerek.

1948. Február

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 109. szám

1. Budapest felszabadításának 3. Évfordulója – 50 m (Zsigmondi Borbála, Forgács Ottó)

Budapest népe, a főváros felszabadításának harmadik évfordulóján a szovjet hősi emlékművekhez zárandokolt, hogy kegyelettel emlékezzen meg a város felszabadítása során hősi halált halt szovjet katonákról. A Szabadság téri szovjet hősi emlékműnél a köztársasági elnököt Nagy Imre, az országgyűlés elnöke képviselte. A miniszterelnököt helyettesítő Gerő Ernő közlekedésügyi miniszterrel az élén megjelentek a kormány tagjai. Bognár József polgármester beszél: „A Szovjetunió legjobb fiai hozták el számunkra a népszabadság és nemzeti függetlenség lehetőségét, amely erőforrást jelentett számunkra akkor, amikor a mélységből elindultunk.” Utána Zamercev tábornok nevében Novikov szovjet ezredes mondott beszédet: „A Magyarorszáért kiontott vér nem folyt hiába, mert a magyar nép keményen és határozottan lépett a népi demokrácia útjára.” Az emlékműre ezután elhelyezték a köztársasági elnök, a magyar országgyűlés, a magyar kormány és több külföldi követség koszorúját.

A Kossuth Akadémia előtti szovjet hősi emlékműnél ugyancsak nagyszabású ünnepség zajlott le. A főváros népe nevében Fodor Gyula alpolgármester mondott beszédet, majd Gubanov szovjet alezredes megköszönte a magyar dolgozóknak azt a kegyeletet, amellyel a szabadságért vérüket ontott hős szovjet katonák emlékművéhez elzarándokolt. Ezután a főváros, a Szovjetunió és a pártok képviselői helyezték el koszorúikat a hősi emlékműre.

Képleírás

Menetelő katonák.

Kormánytagok a Szabadságtéri emlékmű előtt.

Bognár József az emlékmű mellett, a háttérben Nagy Imre.

Novikov olvassa fel beszédét. Fellobogózott Szabadság-téri épületek

Nagy Imre, majd Gerő koszorúz.

2. Szegedi egyetemi napok – 60 m (Forgács Ottó)

A Szegedi Egyetemi Ifjúsági Szövetség egyetemi napokat rendezett Szegeden. A szegedi egyetemi klinikák 60 kilométeres körzetben látják el a környék egészségvédelmi szolgálatát. Az egyetemi napokra a kormány képviselőjében leutazott Veres Péter honvédelmi miniszter és Ortutay Gyula kultuszminiszter.

Szeged város nagy írójának, Móra Ferencnek mellszobra eddig a múzeum előtt állt, most pedig új szobra bekerült Szeged többi nagy férfiainak szobra közé a Pantheonba, amelyet ünnepélyes külsőségek között lepleztek le. Dénes Leó, Szeged polgármestere a város nevében átvette a szobrot, majd Ortutay Gyula mondott avató beszédet.

A Szegedi Egyetemi Ifjúsági Szövetség az Állami Nemzeti Színházban díszhangversenyt rendezett, amelyet Ortutay Gyula kultuszminiszter bevezetője nyitott meg. A hangversenyen az orosz követség tagjai Szmirnov kultúrattasé vezetésével jelentek meg. Váradai László vezényletével itt hangzott el először Európában az új orosz zenei alkotások. A szegedi egyetemi ifjúság az egyetemi napok rendezésével bebizonyította, hogy a népi demokrácia útjára lépett.

Képleírás

A régi Móra szobor. Az új Móra-szobor a Pantheonban.

Ülő polgárok, álló katonák.

Ortutay a mikrofon mögött. Fellobogózott páholyok. A zenekar és a kórus.

3. A szauna-fürdő a hét egy napján 60 szegény sorsú gyermeknek nyújt ingyenes fürdést – 50 m (Czóbel Anna)

A szauna-fürdő a hét egy napján 60 szegény sorsú gyermeknek nyújt ingyenes fürdést. A meghűléses és reumás megbetegedések okozzák az ország újjáépítésében a legnagyobb munkakiesést. A kemény ellenhatások, hosszantartó meleg és rövid hideg edzik a testet, a szauna immunizál is. Ha a többi fürdő is

Filmhíradók 1945-1949

követné a példát, a nép széles rétegeibe menne át az edzés eredménye, amely népegészség szempontjából felbecsülhetetlen értékű. Izzó gránitkövek szolgáltatják a szauna 70 fokos radioaktív melegét. A virgácsolás erős bőringert fejt ki. Az érrendszer tágul, izzadás áll be, a vérkeringést és mirigyműködést szabályozza. A kövekre öntött víz aktív gőzzé fejlődik. Az egész test hirtelen rövid lehűlése a hideg merülő medencében történik. A hideg-meleg váltózuhanly lassú átmenetet képez a pihenés felé. A fürdő után jól esik a pihenés és megjött már a farkasétvágy is.

Képleírás

Testsúlymérés. Mosdatás.

Gyerekek a szaunában

A fűtő. Gyerekek a hideg vizes medencében.

Gyerekek lefektetése.

4. Munkaverseny az újpesti és a soproni textilgyárban – 40 m (Illés György)

Az Újpesti Textilgyár munkaversenyre hívta ki a Soproni Textilgyárat, hogy a 3 éves tervet két és fél év alatt teljesítsék. A gyár Rebakov Borisz textilmérnök, műszaki igazgató vezetése alatt ma már túlhaladta az 1938-as termelési eredményt. Özvegy Rózsi Ferencné szövőnő a többtermelés érdekében két széles gyapjúszővőgép helyett 4 gép kezelését végzi. A többtermelés több keresetet jelent. Ilyen munkamódszerrel reméljük, az újpesti gyár megnyeri a munkaversenyt, és a hároméves tervet valóban két és fél év alatt teljesíti. Felvételünk idején a gyár munkásai éppen vasárnapi önkéntes rohammunkán dolgoztak, és a napi keresetüket az árvízkárosultak segélyezésére ajánlották fel.

Képleírás

Az újpesti üzem bejárata. Gépsorok.

Munkásnők munka közben. A műszaki vezető ellenőríz.

5. Nemzetközi korcsolyaverseny Prágában – 80 m

A prágai téli stadionban nemzetközi korcsolyázó bajnokságot rendeztek. A csehszlovák korcsolyázók közül Ája Vrzáňová merészen kivitelezett műkorcsolyázását nagy tetszéssel fogadta a közönség. Harmadik helyezést nyert. A fiatal csehszlovák Vosatka - Knittlova páros műkorcsolyázó száma kellemes meglepetés volt. Tizenegy pár közül második helyezést nyert. A páros korcsolyázásban a legjobb a magyar Kékessy-Király pár volt. Merészségük és teljes biztonságuk magukkal ragadták a stadion zsúfolt közönségét. A Kékessy-Király pár megérdemelten nyerte az 1948-as korcsolyázó Európa-bajnoki címet. Bemutató rész az 1947-ben volt világbajnok-Barbara Ann Scott számából. Most Európa-bajnoki címet nyert. Pompás stílusú korcsolyázást mutatott be Button, az Egyesült Államokból. Szinte ellenfél nélkül, kiemelkedő győzelméért Európa-bajnoki rangot kapott.

Képleírás

Ája Vrzáňová korcsolyagyakorlata.

A Vosatka - Knittlova páros. Tapsoló közönség. A győztes magyar Kékessy-Király pár.

Barbara Ann Scott a jégen. Tapsol a közönség. Button, gyakorlata. Taps.

1948. március

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 110. szám

1. A kormányküldöttség hazaérkezése Moszkvából – 48 m (Illés György)

Lelkes tömegek várták a pályaudvaron a moszkvai útjáról hazatérő magyar kormányküldöttséget. A katonai díszszázad sorfala előtt látjuk a fogadtatásra megjelent miniszterek beszélgető csoportját. Pont 9 órakor a kupolacsarnok bejáratában feltűnik a küldöttséget hozó különvonat. Elsőnek Dinnyés Lajos miniszterelnök

Filmhíradók 1945-1949

száll le a kocsiból, majd sorban kiszállnak a vonatból a miniszterelnök-helyettesek és miniszterek. Az érkezőket Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter üdvözlí. Dinnyés Lajos miniszterelnök mond rövid beszédet: „Megkötöttük Magyarország és a Szovjetunió kölcsönös barátsági és segélynyújtási szerződését, ezzel kiemelkedtünk elszigeteltségünkéből.” A miniszterelnök bejelentette, hogy tárgyalásaik eredményeképpen még ez évben az utolsó emberig hazajönnek hadifoglyaink. A küldöttség és a kormány tagjai a pályaudvar előtti térre mentek, ahol a tömeg lelkes éljenzése közben elléptek a rendőrdíszszázad sorfala előtt.

Képleírás

A Nyugati elé érkező zászlós emberek. Tisztelgő díszszázad, órájukat figyelő miniszterek.

Dinnyés Lajos a vonat ajtajából integet. Dinnyés majd Verse Péter leszállnak a kocsiról és kezet ráznak Gerővel.

Gerő beszédet mond kalapban Rákosi sejtelmesen mosolyog. Dinnyés felolvassa beszédét. Szakasits és Nagy Imre figyel.

Dinnyés és Veres Péter ellépked a tisztelgő katonák előtt, mögöttük Rákosi is látszik.

2. Petőfi leszármazottja – 19 m (Forgács Ottó)

Özvegy Baltazár Istvánné zsidóbarát jogosítványt kért. Személyi adatainak felvételénél kiderült, hogy nagyapja Hruz Ádám, Petőfi Sándor édesanyjának, Hruz Máriának édestestvére volt. Az idős asszony a legszegényebb körülmények között, Pesterzsébeten egy fészkerben lakott. Dr. Münnich Ferenc altábornagy, a budapesti főkapitányság vezetőjének kezdeményezésére Pesterzsébeten egy teljesen berendezett szobakonyhás lakást, tüzelő- és élelmiszer ellátást kapott. A ház lakói megtudták a 63 éves asszony rokoni kapcsolatát a nagy költővel, szeretettel vették körül, és azóta „Petőfi mamának” hívják.

Képleírás

Münnich Ferenc kezet ráz Baltazárnéval. Münnich az új ház udvarán átkarolja az öregasszonyt.

Nézelődő szomszédok.

3. MKP-tagkönyvcseré a VII. kerületben – 60 m (Illés György)

A Magyar Színházban ünnepélyes keretek között osztották ki a Magyar Kommunista Párt VII. kerületi szervezetének az új tagsági könyveket. Kálmán Lajos, a 16-os körzet titkárának megnyitó beszéde után Kádár János, a Magyar Kommunista Párt főtitkár-helyettese mondott ünnepi beszédet. „Aki a mi pártunkba jön, az a demokráciát erősíti és az egész magyar népet segíti előbbre, jobb élete felé. A dolgozók mind nagyobb és nagyobb tömegekben kívánnak pártunk soraiba állni, abba a pártba, amely nem csak a nagy politika vonalán, de az élet minden apró ügyes-bajos dolgában is a kisemberek mellé áll.” Beszéde után Kádár János kiosztotta az új tagsági könyveket. Zoltán Dezső nyomdász örömmel veszi tudomásul, hogy több évtizedes szociáldemokrata tagságát a Politikai Bizottság beszámította kommunista párttagságába. Varjas Jánosné pártbizalmi könyvének átvételekor fogadalmat tesz, hogy további munkájában is méltó lesz új tagsági könyvére. A tagkönyvek kiosztása után Lakatos Éva, a VII. kerületi pártszervezet titkára, kiemelte és megköszönte a pártbizalmiak és a VII. kerület 16-os körzetének jó munkáját.

Képleírás

A Magyar Színház bejárata. A nézőtéren ülő párttagok

Kádár János olvassa fel beszédét.

Transzparens az erkélyen: "Erős Kommunista Párt, erős demokrácia!"

Kádár János átadja a tagkönyveket, kezet ráz a párttagokkal. Egymásra rétegzett új párttagkönyvek. Zoltán Dezső Kádár mellett állva beszél.

Varjas Jánosné fogadkozik Kádár előtt. Transzparens: A magyar nép legjobbjai a MKP-ba tömörülnek.

A falon Rákosi, Sztálin és Lenin képe.

4. Újjáépítési munka a BSZKRT főműhelyeiben – 80 m

Filmhíradók 1945-1949

Budapest ostroma alatt a Beszkárt villamos kocsiparkjának több mint ezer kocsija hasznavehetetlenné vált. Ezeket már 18 kivétellel helyreállították, és üzembe helyezték. Hatalmas lendületű újjáépítési munka folyik a Beszkárt főműhelyeiben. Előbb szétszedték a sérült villamosokat, hogy újjáépítésük után mielőbb üzembe helyezték. Maróti Károly üzemi bizottsági elnök és Kopta Károly főtanácsos bemutatják az illetékes hatóságoknak a javításra kerülő roncs-kocsikat. A motor-forgórészek kezűgyességet igénylő javítását nők végzik. Ezen a fontos munkahelyen 30 éve dolgozik Koltai Róza munkásnő. Szécsényi Ferenc vezérigazgató helyettes elmagyarázza a MÁG fogaskerék marógép működését. Saját öntödéje és kovácműhelye is van a Beszkártnak, ahol a használhatatlanná vált gépalkatrészeket házilag pótolják. Az asztalosműhelyben készül mindaz, ami a villamoskocsin fából van. Gözzel hevített falécből készítik a kapaszkodókat. A kocsiszekrény újjáépítése után ismert sárga színűre festik a villamosokat. Felfestik a kocsiszámot a villamos homlokára és oldalára, majd a fővárosi címer matricája is rákerül a kocsi. A Beszkárt két vasúti főműhelyből a dolgozók lelkes munkáskeze nyomán egymás után kerülnek ki az újjáépített villamoskocsik. Sok munka, szakértelem, figyelem és pontosság kell ahhoz, hogy a forgalom fennakadás nélkül menjen és mindenki késsedelem nélkül, eljusson oda, ahová igyekszik. A Beszkárt bekapcsolódva az ország 3 éves tervébe, kocsiparkját oly módon igyekszik növelni, hogy az utazók közlekedési igényeit a legjobban kielégítse.

Képleírás

Megrongálódott villamos. Villamoskocsi szétszerelése

Nők munka közben.

Öntőmunkások munka közben. Cigarettafüstös kovács munka közben.

Kocsiszekrényt festő munkás.

Fővárosi utakon közlekedő villamosok.

5. A legkisebb motorkerékpár Lengyelországban– 22 m

Varsóban ez a furcsa kis kocsi kelt nagy feltűnést. Ez a motorizált roller az olasz motorbicikli, amely arra hivatott, hogy a sivatagban közlekedjenek rajta. Zymirski, a híres lengyel motorkerékpáros a tulajdonosa. Miután pillanatnyilag nem áll más szállítóeszköz rendelkezésére, a bajnok ezt a kis gépet használja fel a reggeli vásárlásai alkalmával. Ez a kis kocsi óránként 40 kilométeres sebességet képes elérni. Ez a legkisebb motor nemcsak Varsóban, de egész Lengyelországban.

Képleírás

A motor és a motoros körül tolongó lengyelek

A Zymirski motorozik az utcán, megállítja, majd továbbbenedi egy rendőr.

A motor elhúzza egy teherautó mellett.

6. Kései hó – 38 m (Illés György)

A hideg levegőtömegek kiszorították a meleget Európából, és a hőmérő higánya Budapesten is jóval a fagypont alá szállt. A szokatlanul enyhe időjárást tavaszváróban felváltotta a hideg, és most a síelők nagy öröme puha hótakaró borítja a budai hegyeket is. Aki csak teheti, siet kihasználni a nagyszerű alkalmat, mert ezen a télen már nem sok a remény a síelésre. De nem csak a felnőtteknek nyújt sportolási lehetőséget a kései hó, hanem örülnek a gyermekek is a hógolyózásnak és a puhán sikló szánkónak.

Képleírás

Hóborította ágak. Hóember. Lécét felcsatoló síző.

Lesikló síelők. Elbukó síelő. Felfelé baktató síelő.

Hógolyózó gyerekek. Szánkózó gyerekek.

1948. március

Bemondó: Nagy László

MAFIRT HÍRADÓ 111. szám

Filmhíradók 1945-1949

1. A Magyar Szabadságharcos Szövetség alakuló közgyűlése – 50 m (Zsigmondi Borbála)

Hatalmas tömeget mozgató meg a Magyar Szabadságharcos Szövetség alakuló közgyűlése, amelyen jelen volt Tildy Zoltán köztársasági elnök és Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes is. Az ülésen részt vett hatalmas tömegek felvonulnak a Kossuth szoborhoz, hogy hódoljanak a nagy szabadsághős emlékének. Ez a szövetség, amely a népi demokratikus nemzeti erők összefogása jegyében született meg, ezen az első megmozduláson is tanúbizonyságot tett széles népátfogó jellegéről. A menet élén haladó paraszzenekart lámpájukat lóbáló bányászok követik. Parasztból lett miniszter és munkásból lett államtitkárok mellett, a tábornok vörös lampasza látszik. Városi félcipő mellett a munkás bakancsa vágódik a kövezetre, a tiszt mellett a legénység, mindnyájan egy nagy átfogó eszméért, egy célért, a szabadság zászlaja alatt vonulnak, tanúbizonyságot tenni, hogy 1848 méltó örökösei és 1948 népi demokráciának őrzői. A szövetség koszorúját az elnökség négy tagja helyezte el a szobor talapzatán, Veres Péter, Nógrádi Sándor és Rostás István tisztelgése mellett. A koszorú felirata mintegy jelképe a szövetség célkitűzéseinek: „1848 hőseinek hódolattal, eszméik örökösei és továbbfejlesztői, a Magyar Szabadságharcos Szövetség.”

Képleírás

Tildy Zoltán a kocsijánál. Rákosi a bejárat előtt. Felvonulók zászlókkal az Operaház előtt.

Veres Péter és Nógrádi Sándor koszorúz

A koszorút díszítő szalag felirata, virágok a koszorúról. A régi Kossuth-szobor.

2. Vasúti felüljáró építése a Thököly úton – 30 m (Illés György)

A Magyar Kommunista Párt kezdeményezésére a kormányzat elhatározta a Thököly úti halálsorompó megszüntetését. Mérnökök szintezik a terepet, hogy megindulhasson az áthidaló szerkezet megépítése. Öt évtizede, amióta a fejlődő város túllépte terjeszkedésében a régi határokat, a Thököly úti sorompó negyedórával korábbi felkelést, értelmetlen időpazarlást, a várakozás nehéz perceit és tömegtelen bosszúságot jelentett a zuglóiak életében. De ezenfelül a forgalom számára állandó életveszedelmet és napi 4 órás forgalomzáratot, időkiesést jelentett az újjáépítésben. Megindult az újjáépítési munka, hogy 150 nap alatt felépítsék a vasúti felüljárót, amit az elmúlt rendszer ötven év alatt sem tartott fontosnak felépíteni.

Képleírás

Transzparens a villamosvágányok felett: "Megszüntetjük a halálsorompót!"

Integető-szintező mérnök.

Lezárják a sorompót. Veszteglő lovas kocsik, autók, villamosok teherautók.

Munkálkodó kubikusok.

3. A Csehszlovákiából visszatelepülő magyarok hazatérése – 20 m (Zsigmondi Borbála)

A budapesti Hősök terére felvonultak a MATEOSZ 20-as csoportokból álló gépkocsioszlopai, hogy elinduljanak Csehszlovákiába, a visszatelepülő magyar testvéreink hazahozatalára. Az Áttelepítési Kormánybiztosság részéről Király Lajos alezredes, majd a MATEOSZ-igazgatóság részéről Erdős Andor igazgató mondott rövid beszédet a felvonult MATEOSZ-gépkocsivezetőkhöz. Gátfalvi Dezső elnökhelyettes intésére a gépkocsik elindulnak fontos feladatuk teljesítésére.

Képleírás

Teherautók a Hősök terén. Gyülekező sofőrök.

A Hősök teréről kigördülő teherautók.

4. A Magyar - Román Kereskedelmi Kamara megalakulása – 40 m (Forgács Ottó)

A magyar-román barátság, a Magyar - Román Kereskedelmi Kamara megalakulásával a gazdasági megvalósulás útjára lépett. Friss István megnyitójában bejelentette a Kereskedelmi Kamara új feladatát. A népi demokrácia fejlődését kell mindkét országban elősegíteni, hogy egymás kapcsolatainak kimélyítésével

meneteljenek a szocializmus felé vezető úton. Vas Zoltán ünnepi beszédében kiemelte, hogy mi minden segítséget megadunk, hogy erősítsük Románia gazdasági talpra állását, mert a román nép gazdasági talpra állása egyben a magyar nép politikai és gazdasági sikere. Rónai Sándor kereskedelemügyi miniszter beszél: „Tárgyalásainknál magasabb rendű szempont vezet bennünket; nem egymás érdekei ellen folytatunk gazdasági tevékenységet, hanem a kölcsönösség, a baráti szellem jegyében kívánjuk gazdasági szerződéseinket megkötni.” Dr. Valér Ávrám román követségi tanácsos: „Hiszem és remélem, hogy a magyar-román gazdasági együttműködés mind a magyar, mind a román nép életszínvonalának felemeléséhez fog vezetni.” Dr. Hardy Róbert beszéde végén bejelentette, hogy az új magyar-román kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalások már meg is kezdődtek.

Képleírás

Friss István beszél egy teremben asztal mögött állva.

Öltönyös hallgatóság.

Tapsoló hallgatóság.

5. A Kőbányai Polgári Serfőzde konyhájának avatása – 40 m (Illés György, Forgács Ottó)

A Kőbányai Polgári Serfőzde mintegy másfélmillió forint költséggel felépítette üzemi konyháját, amelyet a sajtó és a koalíciós pártok képviselőinek jelenlétében átadtak rendeltetésének. Árokszállás Sándor vezérigazgató és Borbándi Antal üzemi bizottsági elnök bemutatják az új szociális intézmény korszerű berendezéseit. Ez a gyár például szolgálhat arra, hogy jó kommunista vezetéssel és munkától az 1945-ös, néhány emberrel végzett romeltakarító munkával hogyan lehet eljutni egy ilyen komoly szociális alkotás megvalósításáig. Az ízletesen elkészített ebédet elektromosan fűtött ételszállító kocsikon viszik az üzem dolgozóinak étkezési helyeire.

Képleírás

Üzemi konyhában serénykedő dolgozók.

Árokszállás és Borbándi egy gép mögött

Burgonyafőzők. Húst szeletelő szakács. Az ételt porciózó konyhalányok. Az ételszállító edények berakodása.

Ló vontatta fűtőkocsik. Ételosztás.

6. Új típusú traktor gyártása – 50 m (Illés György)

A 3 éves terv mezőgazdaságunk nagymértékű gépesítését írja elő. A Nehézipari Központ kötelékébe tartozó MÁVAG gyár dolgozói megfeszített munkával építik a Földművelésügyi Minisztérium által megrendelt 250 új típusú traktort. A 25 lóerős gépek a különböző külföldi traktorok előnyeit egyesítik magukban. Minden alkatrészük belföldön készül és azért könnyen cserélhetők. Fogyasztásuk alacsony, kezelésüket bárki rövid idő alatt elsajátíthatja. A tüskés kerekek a terepviszonyoknak megfelelően percek alatt gumikerekre cserélhetők. A gyár egyik munkása a Földművelésügyi Minisztérium előtti tér átadási ünnepségén jelenti a traktoroknak határidő előtt való elkészültét. Máj József, a Nehézipari Központ vezérigazgatója megköszöni a MÁVAG dolgozóinak eredményes munkáját és az első 30 traktort átadja a Földművelésügyi Minisztérium megbízottjának. Az újgazdák nevében Koós József tesz ígéretet arra, hogy a gépekkel a parasztság is többtermelést végez, mert csak ilyen módon épülhet fel a dolgozók boldogabb Magyarországa.

Képleírás

Összeszerelő-munkások munka közben.

Kész traktorok a raktárban. Pár traktor az FM előtt. Munkaruhás ember beszél.

Traktorok gurulnak el a Parlament előtt. Máj József felolvassa beszédét.

Koós József szemüveges-bajszos paraszt olvassa fel beszédét.

Az ünnepség befejezése után a megjelentek megtekintik az új traktorokat.

7. Goldmann György szobrász- és Sugár Andor festőművész kiállítása – 40 m (Zsigmondi Borbála)

Filmhíradók 1945-1949

A náci barbárság két jeles tehetségtől fosztotta meg művészetünket, akiknek hátrahagyott műveiből kiállításokat rendeztek. Goldmann György fejei, figurái érzékeltetik anyagszerű gondolkodásmódját, fegyelmezett feszültségeit, szobrászati erényeit. Kiváltságos helyzet, ha egy személyben találkozunk a művész és a hős, az alkotó és a hitvalló. Különösen a fasiszta elnyomás idején vált kétségtelessé, hogy a művészet nemcsak a szépség kultusza, de állásfoglalás is a sorskérdésekben, a válságok megoldására. Ez a felismerés nem volt veszélytelen, amit a vértanúk hosszú sora bizonyít.

Sugár Andor festőművész az önképzés útján haladt a reményteljes kibontakozás felé. A munkásélet nehézségei közben tökéletesítette ismereteit. Legelevenebb élményeit neki is a proletárok helyzete szolgáltatta, ami festményeiben is megmutatkozik. Változatos stúdiumai, ötletes tus- és ceruzarajzai olyan rátermettségről tanúskodnak, ami hagyatékának sokoldalúságát igazolja.

Képleírás

Ember a tárlaton.

Látogatók nézegetik a rajzokat.

8. Tűzifaszállítás Jugoszláviából – 30 m (Illés György)

A jugoszláv-magyar barátság jegyében megkötött gazdasági szerződés eredményeképpen tűzifával megrakott, hatalmas uszályszállítmányok érkeznek a Magyar Országos Szövetkezeti Központ csepeli telepére. A magyar dolgozók áldozatos munkájával újjáépített hatalmas daruk éjjel-nappali munkával emelik ki az értékes rakományt az uszályok gyomrából. Hatalmas tűzifahegyek tornyosulnak a daruk munkája nyomán, ahonnan a munkások kisvasúttal szállítják tovább a fát. A hirtelen hidegre fordult időjárás nem zavarta meg a közellátást. Kormányunk demokratikus külpolitikájával, a baráti jugoszláv állam segítségével, megfelelő készletek állnak a budapesti dolgozók rendelkezésére.

Képleírás

Csepeli kikötő. Fa kirakodása. Hó borít mindent.

Kisvasútra rakodó munkások.

1948. március

Bemondó: Körmeny László

MAFIRT HÍRADÓ 112. szám 1948.03.18.

1. Március 15. megünneplése (100 éves évforduló) – 350 m

A '48-as dicsőséges magyar szabadságharc százesztendősi fordulóján, amikor valóra váltak a magyar nép régi vágyai, amikor élő valóság lett Kossuth, Petőfi és Tancsics öröksége, a demokratikus világ együtt ünnepelte a felszabadult magyar néppel a százesztendősi márciust. A tavaszi napfényben fürdő főváros fellobogózott utcákkal ünnepi díszben várta a baráti országok küldöttségeit. A Szovjetuniót Vorosilov marsall vezetésével négytagú küldöttség képviselte. Budapestre küldte képviselőit Tito Jugoszláviája is. Ezt a delegációt Milovan Gyilasz miniszter vezette. A román delegáció Stefan Vojtec, a bolgár küldöttség Jugov belügyminiszter vezetésével érkezett. Csehszlovákiát a belső reakció elleni győzelem egyik fontos vezéralakja, Fierlinger miniszterhelyettes képviselte. Elküldte képviselőit a Lengyel Köztársaság Korzicki miniszterelnök helyettes vezetésével, és Budapestre jöttek az albán és a hősi görög nép képviselői is. A centenáriumi ünnepek során a parlament épületében Dinnyés Lajos miniszterelnök és Nagy Imre, az országgyűlés elnöke látta vendégül a magyar fővárosba érkezett külföldi delegációkat, a magyar közélet vezetőit és a dolgozók legjobbjait. Ezeket a legjobbakat tüntette ki, a szellemi és fizikai munkát egyaránt értékelő új Magyar Köztársaság az ország legnagyobb kitüntetésével, a Kossuth-díjjal. Egyetemi tudósok, dorogi vajúrók, a földműves szövetkezetek vezetői, mérnökök, pedagógusok, költők és művészek vették át kitüntetésüket, egy dolgozó ország igaz megbecsülésének jelképeit.

A nagy nap előestéjén a márciusi fiatalok szellemét hordozó magyar ifjúság fáklyás felvonulással ünnepelt. A felvonulást a köztársasági elnök Vorosilov marsall és a kormány több tagja az Operaház előtt felállított dísztribünről nézték végig. A nagy márciusi nap előestéjének utolsó programpontja a Szabad Ifjúság „Márciusi estje” volt a Városi Színházban, ahol a Népi Kollégiumok Országos Szövetségének külföldet járt, díjnyertes tánc- és énekegyüttese mutatkoztak be a külföldi vendégeknek.

A magyar föld népe, a magyar vidék is ünnepelt a nagy nap előestéjén. Alsódabason Kossuth Lajos édesapjának sírjánál gyűjtötták meg a kegyelet fáklyáit a Függetlenségi Front pártjainak képviselői. Monokon, Kossuth Lajos szülőfalujában nem csak fáklyákkal ünnepeltek. Ebben a faluban a 3 éves terv eredményeként ezen a napon gyulladt fel az első villanylámpa.

A március 15-ei ünnepi nap zenés ébresztővel kezdődött. Az országgyűlés ülésének megkezdése előtt a köztársaság elnöke, a kormány, az országgyűlés tagjai a külföldi küldöttségekkel együtt megkoszorúzták Petőfi Sándornak, a szabadságharc forradalmi költőjének szobrát. Kevéssel később a Kossuth-szobor koszorúzási ünnepségét tartották meg. Ezután az Országos Nemzeti Bizottság elhelyezte koszorúját Táncsics Mihálynak, a magyar munkásmozgalom forradalmi előharcosának börtöne falán. A kormány és a lengyel küldöttség, hódolatuk jeléül elhelyezték koszorújukat a legendás hírű szabadságharcos, Bem tábornok szobránál. A Kossuth téren a baráti országok lobogóit lengeti a friss márciusi szél. Benn, a parlamentben a szabadságharc emlékének megörökítéséről szóló törvényjavaslat előadói beszédét tartotta Révai József. „Kossuth Lajos azt hagyta ránk, hogy a nemzetfüggetlenség védelmében fel kell tudnunk áldozni minden csepp vérünket.” „Táncsics Mihály arra tanított bennünket, – mondotta – hogy a parasztság és munkásság baráti szövetsége nélkül nincs felemelkedés. Mi valóra váltottuk Táncsics örökségét, a föld a parasztságé lett és övék is marad. Megoldottuk a ránk maradt régi feladatokat és vállaltuk az újakat. A feudális bilincsek összetörése mellett a nagytőke bilincseit is letörjük a dolgozó nép kezéről.” Ezután Dinnyés Lajos miniszterelnök szólalt fel: „Kegyelettel és hódolattal az 1848/49. hőseinek és nagyjainak tette és alkotásai iránt. Tekintetünket a jövő felé szegezzük, és amikor az ő emléküket törvénybe iktatjuk, ezt a törvényt olyan törvények sorozatába ékeljük be, amelyek az ő munkájuk, áldozatos harcuk és mártíromságuk betetőzését és megvalósulásukat foglalják magában. Ebben a szellemben kérem a törvényjavaslat elfogadását!” A külföldi delegátusok élén elsőnek Vorosilov marsall beszélt. A szovjet nép nevében üdvözlését hozta a magyar népnek, és kiemelte, hogy a szovjet állam viszonya minden országgal szemben azon alapul, hogy a népek függetlenségét és szuverén egyenlőségét kölcsönösen tiszteletben tartja. Az országgyűlés ünnepi ülésének utolsó mozzanataként a köztársaság elnöke aláírja a '48/49 emléket megörökítő törvényt. Eközben a Kossuth teret elöntötte minden márciusok igazi hőse, a nép. Az óriási téren százezrek gyülekeztek a vörös drapériával díszített szónoki emelvény körül. A Kossuth tér felé vezető úton a gyárak, a szántóföldek és íróasztalok munkásai özönlöttek az Országház felé, ünnepelve azt a márciusot, amely most már igazán a tömegeké, az egységbe kovácsolt magyar népé.

Az ifjúság hatalmas tömegei vonulnak a Nemzeti Múzeum előtt. Fogadalmat tettek: amilyen hősiességgel harcoltak a márciusi ifjak hazánk függetlenségéért, olyan lelkesedéssel fognak dolgozni Magyarországot újjáépítésén, a 3 éves terv megvalósításáért. A centenáris nagygyűlést Szakasits Árpád miniszterelnök helyettes nyitja meg: „Mélyen tisztelt ünnepi nagygyűlés! Az Országos Nemzeti bizottság és a Történelmi Emlékbizottság nevében szívből köszöntöm önöket nemzetünk e nagy. És a dicsőség fényében tündöklő emléknapiján!” A nagygyűlés első szónoka Tildy Zoltán köztársasági elnök: „Népünk egysége, a népszabadság kiteljesedésének legfőbb biztosítója. Mindenki a maga munkahelyén és a maga őrhelyén érezze át a felelősség mérhetetlen történelmi súlyát!” Ezután Rákosi Mátyás beszélt: „Száz esztendővel ezelőtt megindult forradalomról emlékezem, és összevetem a népi demokrácia mai problémáit az 1848-as nagy történelmi év kérdéseivel. Ezzel menetelnek a dolgozó milliók bizakodva, elszántan és a biztos győzelem tudatában a jobb jövő felé.” A zászlók és transzparenszok erdejébe egy szívből ünneplő nép örömeinek hirdetője, újra végighömpölygött a főváros utcáin. A munkások, parasztságot és értelmiségieket kezei, amelyek a zászlókat hordozzák, a többtermelés, az újfajta, a magasabb életnívóért folytatott küzdelem

fegyverei. Ezek a fegyverek nem ismerik a pihenést. Az ünnep ma már nem csak az emlékezésé, hanem a megvalósult szabadságban élő magyarok jövő-ünnepé is. Kossuth, Petőfi, Táncsics harcának örökösei, a magyar dolgozók ezen a napon munkaversenyre indultak.

Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára Csepelen fordult hívó szóval a termelés hősihez:

„Amennyivel többet, olcsóbban termelünk, annyival járulunk hozzá a dolgozók jólétének fokozásához. Mivel a munkaverseny eredményeképpen a termelt javak nagy tömege jön létre, azért a munkaverseny a jólét megteremtésének döntő fegyvere. Ezért országos jelentőségű, és az összes centenáris ünnepek közül messze kimagaslóan a legértékesebb Csepel dolgozóinak nagy kezdeményezése, a centenáris munkaverseny megindítása.”

Az ünnepek és felvonulások, a szónoklatok és a zászlóerdő mögött már ennek, a jólétért folytatott munkaversenynek az akarata feszül. „Tiéd az ország, magadnak építed!” – ezt a jelszót ma valóra váltja a magyar munkás, a paraszt, a haladó értelmiség, a kisember. A magyar nép útja egyenesbe fordult, nem fogunk visszarettenni akadályoktól, nem kíméljük a verejtéket, az áldozatot, megvalósítjuk '48 hagyatékát, a szabad, boldog, független, virágzó Magyar Köztársaságot!

Képsleírás

Feldíszített, fellobogózott épületek.

Tildy Zoltán, Dinnyés, Veres egy díszszázad előtt. Pályaudvar ünnepi díszben, beérkező szerelvény. Vorosilov tiszteleg az őt fogadó politikusoknak.

Dinnyés és Vorosilov elvonul a peronon a szerelvény és a díszszázad között. Vorosilov lelépdel a Keleti pu. lépcsőjén és autóba ül, majd megérkezik az elnöki palotába.

Gyilasz és Rákosi. Dinnyés és Jugov. Gerő és egy bolgár egyenruhás tiszt.

Fierlinger elégedetten vigyorog, és valakinek a kezét rázza. Korzicki cigarettára gyújt

Egy albán népképviselő egyenruhában.

Nagy Imre fogadja a Parlamentbe érkező vendégeket.

Tildy Zoltán Kossuth-díjakat ad át. Kodály Zoltán átveszi a díjat.

Fáklyával menetelő fiatalok. A dísztribün előtt haladnak előtt.

Népi táncegyüttes bemutatója egy színpadon, a falon Petőfi arcképe egy nemzetiszínű címerpajzson.

Szabadtéri táncbemutató egy vidéki településen. Megemlékezés egy kő előtt, a tömegben Rákosi portré, elől egy pap, kereszttel díszített csipketerítőt tartó kislányok. Egy másik tömeggyűlésen valaki meggyújt egy fáklyát. A tömegben Rákosi portré.

Emléktábla a szülőház falán. Lovasok. Valaki beszédet mond. Köztéri villanylámpa ég az éjszakában.

Szabadtéri istentisztelet, imádkozó asszonyok.

Lovas katonák vonulnak, katonazenekar.

Koszorúzás a Petőfi-szobornál.

Szakasits, Rákosi, Molnár Erik és Gerő. A külföldi vendégek csoportja. Nógrádi Sándor, Gerő és Molnár Erik.

Erdei, mögötte Losonczy Géza, előtte Marosán és Rajk, mindannyian állnak, talán a koszorúzókat nézik.

Tengernyi koszorú a Kossuth-szobor előtt leterítve.

Koszorúzás Táncsics Mihály emléktáblájánál.

Hatalmas koszorút helyeznek Bem lábai elé.

Tömeg a Parlament előtt. Bent a képviselők között Szirmai, Nógrádi és Ortutay ülnek.

A törvényjavaslat nyomtatott példánya

Révai a szónoki emelvényen.

Rákosi ül.

Tildy Zoltán felnéz a szónokra, mögötte képviselők, köztük Rajk, Szakasits és Dinnyés.

Dinnyés Lajos a helyéről beszél. Mellette Szakasits, aki a haját igazítja, a másik oldalán Rákosi ül, aki álmosan figyel.

Vorosilov előlép a parlamenti széksorok közül, kíséretében több katona. Vorosilov oroszul beszél a szószékről, mögötte látszik Nagy Imre feje.

Dinnyés Tildy elé teszi a törvényjavaslat szövegét, aki aláírja azt. Taps.

A Parlament épületén Kossuth, Petőfi és Táncsics portréja. Hatalmas tömeg a Kossuth téren.

Az Országház felé menetelő dolgozók transzparenszekkel és zászlókkal. Népviseletesek is.

Fiatalok, úttörők, transzparenszek, zászlók.

Hatalmas tömeg. Szakasits beszél a Parlament előtt felállított szónoki emelvényen.

Tildy Zoltán követi.

Rákosi lép fel ugyanoda. Beszél.

Arcok a tömegből.

Zászlóerdő. Menetelő fiatal ünneplők egyenruhában. Asszonyok vonulnak népviseletben.

Szórólapokat osztanak egy autóról.

Nagygyűlés egy gyárudvaron./Csepel, Kossa István beszédet mond/

Munkások hallgatják a szónokot.

Munkások munka közben. Parasztgazdaság udvara

Szántó, kévét szedő parasztok. Üvegtetőt javító munkások. Hajó a vízen.

1948. március

UMFI Magyar Filmhíradó 1. szám

1848-1948 [Centenáriummi ünnepség az 1848. március 15-i forradalom 100 éves évfordulóján] - 350 m

[Révai József:] „1848 elbukott, mert vezető osztályában két lélek lakozott. Mert a parasztság nem állt oda, életre-halálra a nemzeti ügy mellé, [mert a magyarság magára maradt. Ezúttal más a helyzet. Kérem a törvényjavaslat elfogadását!]”

1948. március 15-én a magyar szabadság hajnalának százéves évfordulóján ünnepi gyűlésre gyűlt egybe a magyar törvényhozás, hogy törvénybe iktassa 1848/49 emlékét. A centenáriumi ünnepségekre, Budapestre érkezett a Szovjetunió küldöttségének élén Vorosilov marsall. Tito Jugoszláviájának képviselői, a Román kormány, Lengyelország, Bulgária, Csehszlovákia, az albán és a hősi görög nép küldöttei.

[Révai József:] „Kossuth Lajos azt hagyta reánk, hogy a nemzeti függetlenség védelmében fel kell tudnunk áldozni minden csepp vérünket. Tőle tanultuk: ha van kérdés, amiben nincs alku, akkor a nemzeti függetlenség kérdése az.”

Révai József előadói beszéde után Dinnyés Lajos miniszterelnök emelkedett szólásra.

Az ünnepi nap zenés ébresztővel kezdődött. Az országgyűlés ülésének megkezdése előtt a köztársaság elnöke, a kormány és az országgyűlés tagjai, a külföldi küldöttségekkel együtt megkoszorúzták Petőfi Sándor szobrát. Utána Kossuth Lajos szobrához vonultak. Joinville tábornok, a francia szabadságharcosok koszorúját helyezte el. Markosz tábornok Görögországa is leróttá hódolatát. És a magyar szabadságharcosok is elhozták koszorújukat. És ott, ahol száz évvel ezelőtt először harsant fel Petőfi szabadságharcra hívó Nemzeti dala, az új márciusi ifjúság szabadon menetel a szabadság ünnepén. [Dinnyés Lajos:] „Kegyelttel és hódolattal az 1848/49 hőseinek és nagyjainak tette és alkotása iránt, tekintetünket a jövő felé szegezzük, és amikor az ő emlékezetüket törvénybe iktatjuk, ezt a törvényt olyan törvények sorozatába ékeljük be, amelyek az ő munkájuk, áldozatos harcuk és mártíromságuk betetőzését és megvalósulásukat foglalják magába. Ebben a szellemben kérem a törvényjavaslat elfogadását!”

[A szabadságharc emlékét megörökítő törvényjavaslat elfogadása után, Vorosilov marsall üdvözlí a magyar törvényhozást és a magyar népet.]

[Vorosilov beszéde (oroszul)]

Filmhíradók 1945-1949

És mialatt a baráti népek kormányainak küldöttei csatlakoznak a marsall üdvözlő szavaihoz, az ünneplő nép zárt sorokban vonul a Parlament elé az Országos Nemzeti Bizottság centenáris nagygyűlésére. A nagygyűlés kezdete előtt az Országos Nemzeti Bizottság megkoszorúzza Táncsics Mihálynak, a magyar munkásmozgalom forradalmi előharcosának börtönét. És a lengyel küldöttség jelenlétében Bem apó szobrát. Az országgyűlés ünnepi ülésének utolsó mozzanataképpen a köztársaság elnöke aláírja a 48/49 emlékét megörökítő törvényt. Az ülésről a köztársasági elnök úr, a kormány, a külföldi küldöttségek és az ország legjobb rohammunkásai levonulnak a centenáris nagygyűlésre, amelyet Szakasits Árpád miniszterelnök-helyettes, a Nemzeti Bizottság elnöke nyit meg.

[Szakasits Árpád:] „Mélyen tisztelt ünnepi nagygyűlés!” [Az Országos Nemzeti Bizottság és a Történelmi Emlékbizottság nevében szívből köszöntöm Önöket nemzetünk e nagy és dicsőség fényében tündöklő emléknapján!”

A nagygyűlés ünnepi szónoka a köztársaság elnöke.] A kormány nevében Rákosi Mátyás miniszterelnök-helyettes szól a néphez.

[Rákosi Mátyás:] „A száz esztendő előtt elindult forradalomról emlékezem, és összevetem a népi demokrácia mai problémáit az 1848-as nagy történelmi év kérdéseivel. Ezzel menetelnek a dolgozó milliók bizakodva, elszántan és a biztos győzelem tudatában a jobb jövő felé.”

A nagygyűlés befejezése után a köztársaság elnöke kiosztja a centenáriumi év alkalmából alapított Kossuth-díjakat, az újjáépítés legérdemesebb munkásainak, tudományos és kulturális életünk kimagaslóbb személyiségeinek. A főváros törvényhatóságának ünnepi ülésén, törölték Budapest díszpolgárai sorából Haynaut és társait. Az ünnepek legjelentősebb kulturális eseményei a Bánk Bán új rendezésű előadása a Nemzeti Színházban és a 48-as kulturális versenyeken részt vett legjobb népi táncsoportok bemutatója a Városi Színházban. Az ünnepek kulturális eseményeihez tartozott még a Petőfi-ház újbóli megnyitása, amelyet Bognár József polgármester adott át rendeltetésének, és az „Emlék és ereklje”, valamint a „Szabad sajtó” kiállítása a Nemzeti Múzeumban. A szabad sajtót méltóan ünnepelték a nyomdai kisiparosok is, akik az 1848. március 15-én használt kézisajtón újra kinyomtatták a Nemzeti dalt. Este az országgyűlés elnökének fogadásán a magyar közélet a külföldi magyarság képviselői és a külföldi delegációk mellett először vettek részt a magyar dolgozó tömegek legjobbjai is. A budapesti ünnepeket méltóan fejezte be az ifjúság lélekemelő fáklyás felvonulása. A fővárossal együtt ünnepelte az egész ország a szabadságünnep nagy évfordulóját. Ercsiben Eötvös József síremlékét koszorúzta meg Ortutay kultuszminiszter. Alsó-Dabason pedig Kossuth Lajos édesatyjának sírjánál gyűjtötták meg a kegyelet fáklyáit a Függetlenségi Front pártjainak képviselői, és Monokon, Kossuth Lajos szülőfalujában ezen a napon gyulladt ki a 3 éves terv eredményeképpen az első villanylámpa. De ez az ünnep ma már nemcsak az emlékezés, hanem a megvalósult szabadságban épülő magyar jövő ünnepe is. Kossuth, Petőfi, Táncsics harcának örökösei a magyar dolgozók, ezen a napon munkaversenyre indulnak. Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára beszél a csepeli dolgozókhöz.

[Kossa István:] „Amennyivel többet, jobbat, olcsóbban termelünk, annyival járulunk hozzá a dolgozók jólétének emeléséhez. Mivel a munkaverseny eredményeképpen termelt javak nagy tömege jön létre, azért a munkaverseny a jólét megteremtésének döntő fegyvere, [jólét megteremtésének alapja, a jólét ismertető jele a több ruha, több cipő, több élelem, szebb lakás, de mindez csak több munkával teremthető elő. Tehát a jólét megteremtése a munkások, parasztok és dolgozó értelmiségiek kezébe van letéve.]Ezért országos jelentőségű, és az összes centenáris ünnepek közül kimagasló jelentőségű a csepeli dolgozók kezdeményezése a centenáris munkaverseny megindítása.”

A csepeliek kihívására a nehézipari központ üzemei feleltek. A győri vagonygyár hídosztályán 1200 kéréses tenyér 400-ról 600 tonnára emeli a havi termelést. A névtelen munkahősök százai minden erejüket megfeszítik, hogy a termelés eredményeivel ünnepeljék a centenáriumi esztendőt.

Képleírás

Úttörők kürtszava. Tömeg az Országház előtt. Parlamenti ülésterem, a szónoki emelvényen Révai. Tildy ül és sóhajt középen. A törvényjavaslat nyomtatott példánya. Szabadságharcos Szövetség székháza zászlódszben. Zászlóerdő a Kossuth téren és az Arany szobornál. Vorosilov tisztelegve köszönti az őt fogadókat a pályaudvaron. Vorosilov és Dinnyés a díszszázad előtt vonul. Vorosilov a pályaudvar lépcsőjén, Vorosilov autóba ül. Parlament lépcsőjén fellépő Vorosilov. Külföldi delegáltak magyar politikusokkal. Dinnyés a tumultusban. Dinnyés beszélget, háttal Jugov..A lengyel vendég. Gerő és Ferdinand Kozovszki bolgár követ egyenruhában. Tildy és a csehszlovák vendég. Révai a szónoki emelvényen, mögötte Nagy Imre kicsit mint elnök. Tapsoló ülésterem. Dinnyés beszél a helyéről, hang nincs. katonai díszfelvonulás, katonazenekar. Nagy Imre, Tildy, Dinnyés a koszorúzási ünnepségen. Tildy koszorúz. Vorosilov koszorúz, háttérben Dinnyés. Erdei, Marosán és Rajk a koszorúzási ünnepségen. Valakik koszorúznak. Koszorúk borítják a Kossuth-szobor talapzatát. Zászlóerdő, menetelő ifjúság. Kisebbségi tömeg a Múzeum-kertben. A fellobogózott ifjúság a Parlament felé menetel. Dinnyés beszél az üléstermi padsorból, mellette Szakasits, aki a haját igazítja és Rákosi aki néha felébred. Tapsoló ülésterem. Egy egyenruhás alak beszél. Vonuló nép transzparenszekkel. Bányászok ünnepi díszben. Dolgozók népviseletben és polgári ruhában együtt vonulnak. Koszorúzás Táncsics emléktáblájánál. Koszorúzás Bem szobránál. Férfi lengyel zászlóval. Dinnyés beszél. Dinnyés átnyújtja aláírást Tildynek a törvényt, Tildy aláír. Tömeg háttérben a Néprajzi Múzeum. Szakasits beszél, de nincs hangja. Rákosi beszél a tribünről, közben az órájára pillant, talán siet valahova. Tapsoló, zászlólengető tömeg. Menetelő dolgozók. Figyelő arcok a tömegeből. Gerő, Rajk folytat kötetlen beszélgetést valakikkel. Somlay Arthur nevet. Gerő konstatálja, hogy a kamera figyeli, amikor Major Tamás mellett áll. Veres Péter feszengve udvariaskodik Bajor Gizivel. Tildy beszél zsebre tett kézzel. Kodály Zoltán. Fellobogózott törvényhatósági ülésterem. A Bánk bán plakátja, részlet az előadásból, a legdrámaibb jelenetek. Tildy és felesége az oldalpáholyban. Részlet az előadásból: üveges majd kardos tánc. A Petőfi-ház. A Nemzeti Múzeum épülete. Tildy, Dinnyés, Veres Péter a Múzeum kertben. Ortutay fogadja őket, kezét ráz Tildyvel és Dinnyéssel. Vorosilov a kiállításon. Nyomdai kisiparosok szórólapot osztogatnak egy teherautóról, A Nemzeti dal nyomtatott példánya. Nagy Imre fogadja az érkezőket. Sötét alakok sötétben fáklyákkal. Falusi templom. Felvonulás egy vidéki településen. Falusi megemlékezés. Ortutay alászáll a sírba koszorúzni. Kossuth László emlékoszló. Tildy érkezik, Dinnyés beszél. Veres, Szakasits és Tildy a tribünön ül. Valaki meggyújtja a fáklyákat, Dinnyés figyeli, hogy sikerül-e. Égő villanylámpa a monoki éjszakában. Open air istentisztelet, imádkozó asszonyok. Szántó paraszt. Árkot ásó kubikusok. Mezőgazdasági udvar sok traktorral. Kossa beszél egy gyárudvaron. Döbönt csendben figyelő munkások az udvaron, az ablakban. Nevetgélő tömeg. Munkások emelkednek a magasba. Naptárlapozás: március 15-ről 16-ra: Szerelőcsarnok. Dolgozó munkások. Kovácsolás.

1948. március

UMFI Magyar Filmhíradó 2. szám

1. Az újjáépített vármegyeháza avatási közgyűlése - 25 m

Pest vármegye Törvényhatósági Bizottsága centenáris ünnepi közgyűlése keretében felavatták az újjáépített évszázados vármegyeházat. Az ünnepségek után Pest vármegye nemzeti Bizottsága és Szabadművelődési felügyelője rendezésében népi játékokat, népi táncokat mutattak be a Pest megyei csokrétások.

Képleírás

A vármegyeház épülete. Kölcsey emléktábla avatása. Népviseleti lányok. Tildy és Rákosi kalapban (?). Népi tánccsoportok bemutatója, párnatánc, gyerekek.

2. KISOSZ nagygyűlés

Filmhíradók 1945-1949

Az ország minden kiskereskedője feszült érdeklődéssel várta Rákosi Mátyásnak, a Magyar Kommunista Párt főtitkárának a sportcsarnoki gyűlésen elhangzott fontos bejelentéseit. A gyűlésen felszólalt Komnenov Pál, a KISOSZ elnöke, és közkívánatra Vas Zoltán, a Gazdasági Főtanács főtitkára is. Rákosi beszéd: „A mi célkitűzéseink között első helyen szerepel a békében dolgozó boldog, demokratikus, virágzó Magyarország. Ne engedje magát az öntudatos, demokratikus magyar kiskereskedő a reakció álhíreitől zavartatni, s ne adjon hitelt az átlátszó célnak, a kiskereskedelem államosításáról szóló álhíreknek, hanem végezze a jövőben is nyugodtan a magyar nép javára nemzetépítő munkáját!”

Képleírás

Tömeg Rákosi portréjával. A díszleten Rákosi portré. Komnenov és Vas Zoltán beszél. Rákosi felolvassa beszédét. Arcok a hallgatóságból. Taps. Szabad téri tömeg. Transzparenszek. Taps a teremben.

3. A nemzetközi nőnap megünneplése - 59 m

A Nemzetközi Nőnapot a Magyar Nők Demokratikus Szövetségének kezdeményezésére ez évben első ízben a demokratikus összefogás jegyében ünnepelték meg az MNDSZ, a Nemzeti Függetlenségi Front pártjai és a szakszervezet asszonyai. Budapesten a sportcsarnoki ünnepélyre tízezres tömegekben érkeztek a társadalom minden rétegéből a nagygyűlés résztvevői. A gyűlésen megjelent Tildy Zoltán köztársasági elnök, Rákosi Mátyás és Szakasits Árpád miniszterelnök-helyettesek és a kormány több tagja. Tóth Matild, a szakszervezeti Tanács nőtitkára beszél. [Tóth Matild:] „Nekünk ma, dolgozó asszonyoknak látnunk kell, hogy nem elég a békét csak akarni, hanem a békét építeni is kell. Többet akarunk termelni, gazdaggá tenni országunkat, hogy gazdaságilag függetlenek maradjunk.”

Képleírás

Nők szállnak le teherautó platójáról. Nagygyűlés a Sportcsarnokban. Rákosi, Tildy, Rajk, Szakasits, Vas a közönség padsoraiban. Tóth Matild beszél kezében gyűri jegyzeteit. Boldogan tapsoló nő. Egykedvűen tapsoló tömeg.

4. Tűzoltó-tanfolyam záróvizsgálója - 16 m

A tűzoltó-tanfolyam záróvizsgálóján Szabenyi Endre államtitkár előtt mutatták be gyakorlati tudásukat a tűzveszedelem leküzdésének jövő irányítói.

Képleírás

Tűzoltó portré. Gyakorlatozó tűzoltók, figyelő előkelőségek.

5. A 3 éves terv legújabb eredményei - 57 méter

A Népjóléti Minisztérium ismét 20, háromszobás korszerűen felszerelt ONCSA-házat adott át az eddig barakk-lakásokban sínylődött dolgozóknak.

Az újjáépített Deák Ferenc hajó első útjára indul a tavaszi Dunán.

A hídcsatában rohammunkát végző Márkus Lajos vasszerkezet gyár dolgozó új kultúrházát a közlekedési miniszter képviselőjében, Gál György miniszteri tanácsos adta át rendeltetésének.

Új orsók érkeztek az Állami Fonodába, amelyek hathatósan járulnak majd hozzá textiltermelésünk fokozásához.

Négy ember 36 fátás munkáját végezteti el ésszerű újításával, 22 perc alatt Szilágyi András, a győri vagonygyár munkása. Ezért Kállós Iván munkásigazgató jutalmat ad át neki.

Képleírás

ONCSA házak. Átadó ünnepség. Az újjáépített Deák Ferenc hajó első útjára indul a tavaszi Dunán. Dunai hajó a Szabadság híd előtt. A Márkus Lajos kultúrház átadó ünnepsége, arcok a tömegeből. Berakodó munkások. Gépkart kezelő munkások. Egy munkás 300 pénzt vesz át egy öltönyös-kalapos embertől

6. Az újjáépült gödöllői baromfitenyésztő tangazdaság - 45 m

Filmhíradók 1945-1949

A gödöllői Baromfitenyésztő Tangazdaság újjáépült. A Tervhivatal a tavasz folyamán 2 és félmillió ellenőrzött származású naposcsibét bocsát a különböző keltető központokon keresztül a tenyésztők rendelkezésére. A tangazdaság most már korszerű felszereléssel, a leggondosabban kezelt és válogatott tojásokat kelteti, a világhírű magyar gyártmányú keltetőgépeken. Egyszerre 19 000 tojás van ezekben a gépekben. Állatexportunk egyharmadát a baromfi teszi. Ez az egyik legfontosabb valutaforrásunk. A csirkéket keltetés után műkotlás melengeti, míg el nem jönnek értük nevelő szüleik. A 3 éves terv ötven baromfinemesítő és kísérleti telepet létesít, hogy hazánkat újra a baromfitenyésztés élére emeljék.

Képleírás

A hároméves terv plakátja. Tojásokat rakogató dolgozó. Keltető-gépsorok. Kikelt csibék a gépben. Kikelő magányos csibe a tojások tengerében. Fejkendős asszonyok válogatnak a csibék közül. Kosárba teszik a csibéket.

7. Magyar asztalitenisz-bajnokság - 10 m

A magyar sport kiemelkedő eseménye volt a népi asztalitenisz-bajnokságok megnyitása. Sidó, Kóczián és a mi bájos Farkas Gizink nem takarékoskodtak tanácsaikkal, hogy a népi asztalitenisz bajnokság új tehetségek kiapadhatatlan forrása legyen.

Képleírás

Sidó-Kóczián mérkőzés. Pingpongozó gyerekeknek Farkas Gizi ad tanácsot.

8. A Magyar-bolgár Társaság ünnepi ülése - 15 m

A bolgár szabadságünnep alkalmából Nógrádi Sándor államtitkár hangsúlyozta ki a két népi demokratikus ország barátságának fontosságát a Magyar-Bulgár Társaság ünnepi ülésén. Az ünnepség után bolgár fiúk és lányok népi táncokat mutattak be.

Képleírás

Színpadi díszasztal. Dimitrov portréja. Nógrádi beszél. Tildy a közönség soraiban. Néptáncbemutató.

9. Tenyészállatvásár - 50 méter

A köztársasági elnök végigjárta a felszabadulás utáni első tenyészállatvásárt, amelynek pompás állatpéldányai a felszabadult parasztság munkájának legszebb eredménye. Kutyabemutató és különböző lovas mutatványok szórakoztatták a nagyszerű vásár látogatóit.

Képleírás

Tildy a vásáron. Győztes marhák gazdáikkal. Sertések. Lovasok. Kutyak. Lovasbemutató.

1948. március

UMFI Magyar Filmhíradó 3. szám

1. Jugoszláv képműállítás a Fővárosi Képtárban - 26 m

A Fővárosi Képtárban megnyitott „Harc és Munka” című jugoszláv képműállításán Mrázovics budapesti követ üdvözölte a magyar vendégeket. A megnyitáson Tildy Zoltán köztársasági elnök és Dinnyés Lajos miniszterelnök is megjelent. A köztársasági elnök és a magyar kormány több tagjának részvételével tartotta évi közgyűlését a Magyar-Jugoszláv Társaság. Rajk László elnöki székfoglaló beszédében kiemelte, a magyar és jugoszláv nép együtt küzd a béke, a szabadság és a haladás fejlődéséért.

Képleírás

Dinnyés helyezkedik a tömegben. Mrázovics felolvassa beszédét. Szakasits, Tildy és Dinnyés ül. Egy kiállítás képei. Magyar jugoszláv társaság ülése az Operában. A pulpituson Rajk László, mint elnök. Révai és farkas Mihály az állára támaszkodik a karzaton. Tito portré.

Filmhíradók 1945-1949

2. Rendelet az államosítás kiterjesztéséről - 98 m

A magyar dolgozó tömegek jólétét emelő 3 éves terv sikerének biztosítására döntő fontosságú lépést tett a magyar kormány. [Gerő Ernő:] „Kedves barátaim, tisztelt elvtársak! A Magyar Köztársaság kormányának mai napon meghozott határozata értelmében, amelyet, meg vagyunk róla győződve, országgyűlésünk igen rövid idő alatt törvényerőre fog emelni, mintegy 500 magyarországi üzem állami tulajdonba kerül.” Karczag államtitkár beszél a gyakorlati feladatokról. [Karczag:] „Mint az új iparügyi minisztérium, új kommunista államtitkára, üdvözlöm a nép birtokába kerülő ipari üzemek új embereit, a kijelölt vállalatvezetőket. Előadásom szövegében alá van húzva, és itt szeretném nagyon vastagon aláhúzni, hogy a munkabér pontos kifizetését mindenekelőtt és minden körülmények között biztosítani kell.” [Szakasits:] „Felolvasom a fogadalom-mintát: Én, becsületesemre és lelkiismeretemre fogadom, hogy a Magyar Köztársasághoz és annak alkotmányához hű leszek. A vezetésemre bízott vállalatot legjobb tudásom és képességem szerint fogom vezetni.” Az üzemekben hatalmas lelkesedés fogadta az államosítás kiterjesztéséről szóló rendeletet, amely az államosítás határát megszabva biztosítja a kisipar és kiskereskedelem érintetlen önállóságát. Ezen felül, megnyugtató lépést jelent a magyar középipar felé is. A dolgozó tömegek kezükbe vették végre az ország 500 legfontosabb ipari üzemét. A magyar ipar túlnyomó része ezzel a nép tulajdonává, a 3 éves terv új motorjává vált.

Képleírás

Tapsoló ülésterem és tribün. Gerő kezében papírokkal beszél, mellette Szakasits. Dobi István közeli, Gyöngyösi János közeli. Kádár és Veres Péter. Kiss Károly és Szalay András. Arcok a tömegből. Karczag államtitkár beszél a gyakorlati feladatokról. Végzőra spontán Internacionálé. Az új, kijelölt vállalatvezetők arcai a tömegből. Jegyzetelő nő. Szakasits a fogadalom szövegét mondja. Gyárak képei. Gyárépületek. MKP logó egy gyárkapun. Gyárőr. Gyűlés egy gyárudvaron. Hordószámoló munkások. Zsákcipelő munkások. Munkagépek munka közben. Kezet rázó munkások. Tapsoló munkások az udvaron. Rákosi portréja.

3. A 3 éves terv legújabb eredményei:

A magyar demokrácia 3 éves terve végre megvalósítja a régi álmot, megépül a Duna-Tisza csatorna. A csatorna Dunaharaszti és Taksony községek között indul ki a soroksári Duna-ágból és Ókésce határában éri el a Tiszát. Duna felőli, 34 kilométeres szakaszába percenként másfél milliárd liter víz ömlik majd, ami 85.000 katasztrális hold öntözésére elegendő. Az építési munkálatok során 22 millió köbméter földet emelnek ki. A csatorna megépítése évi 60 millió forint költségmegtakarítást jelent majd az országnak. A 3 éves terv másik nagy eredményét a győri vagongyár érte el. 30 hatalmas, 20 tonnás teherautót épített újjá a Nemzetközi Forgalmi Társaság részére. Ilyen nagy teherautók még sohasem készültek Magyarországon.

Képleírás

Dunaharaszti határában transzparens élteti a hároméves tervet. Menetelő munkások. Animáció a csatorna nyomvonaláról. Tildy Zoltán és. Ásó munkások. Sorban talicskázó munkások, kubikosok.

4. A benépesített állatkert - 40 m

Néhány hónapra újra benépesülnek az Állatkert elárvult ketrecai, a fővárosi gyerekek nagy öröme. Prágából, Európa egyik legnagyobb állatsereglete érkezett a magyar fővárosba. Különleges vagonokban és vontató kocsikon hozták Budapestre az értékes szállítmányt. Megérkezésük után az állatokat keresztülvezették a főváros utcáin, mint látható, a békésen dolgozó budapesti lovak komoly ijedelmére.

Képleírás

Vontatókocsik érkeznek. Örülő fővárosi gyermek. Ketrecbe zárt vadállatok. Oroszlánok, tigrisek, borzok, tevék, elefánt a főváros utcáin. Rémtült lovak. Közlekedő elefántok. Vigyorgó közlekedési rendőr.

5. Szakszervezeti vezetők első országos értekezlete - 34 m

Ünnepi külsőségek között tartották meg a szakszervezeti vezetők első országos értekezletét, amelyen a Szakszervezeti Tanács tagjain, munkásigazgatókon és az üzemi bizottságok képviselőin kívül a görög szabadságharcosok és a francia szakszervezetek delegátusai is részt vettek. Az értekezleten Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára hatalmas beszédben ismertette a szakszervezetekre váró legfontosabb feladatokat. [Kossa István:] „Kormányunk nagy lelkesedéssel fogadta a munkaverseny megindítását, és a Szakszervezeti Tanács kezdeményezésére a munkaversenyek díjazására, lebonyolítására 9 millió forintot szavazott meg. Ennek a 9 millió forintnak a túl nagy többségét a díjazásokra fogjuk fordítani. Nekünk, szakszervezeteknek a régi kapitalista és feudális morál helyett új szocialista morált kell teremteni, amely az egyént nem a haszonszerzésre, hanem a köz szolgálatára neveli.”

Képleírás

Ülés. Arcok a teremből. Kossa beszél a szónoki emelvényről. Taps

6. Motorkerékpár-verseny - 14 m

Motorosaink a májusi Nemzetközi Nagydíjra készülnek. Puhonynak nincs szerencséje, de nem történt komoly baj, csak a kis Puhony ijedt meg.

Képleírás

Kereket pumpáló versenyző. Verseny. Puhony esése. Puhony ijedt gyerekekkel.

7. Kabók Lajos mezeifutó-émlékverseny - 18 m

A vértanúhalált halt Kabók Lajosról elnevezett emlékversenyen a magyar mezei futók színe-java elindult. Az ifjúsági versenyben Bakos lett az első. Az emlékverseny vándordíját pedig Szilágyi és klubja, a Vasas nyerték meg. A női versenyben Zubek, a Postás versenyzője vitte el a pálmát. A verseny után Hegyi Gyula sportállamtitkár osztotta ki a díjakat.

Képleírás

Melegítő futók. Verseny. Bakos és Szilágyi portré. Női rajt. Hegyi Gyula díjat ad át.

1948.április 8.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/04

1. Felszabadulási ünnepség. Az 1848-as szabadságharc zászlók ünnepélyes átadása - 67 m

Három esztendeje annak, hogy a dicsőséges szovjet hadsereg az utolsó náci és fasiszta magyar bandákat kiűzte az ország területéről. Magyarország teljes felszabadulásának ezen a harmadik évfordulóján ünnepélyesen megkoszorúzták az elesett szovjet katonák emlékműveit. A Szabadság téri emlékművet a szovjet kormány nevében Kuraszov vezérezredes, a felszabadított ország nevében a Magyar Köztársaság elnöke, ezenkívül a budapesti szovjet nagykövet, a jugoszláv, román követek, a politikai pártok, élén az Magyar Kommunista Párt, a különböző testületek és egyesületek koszorúzták meg. A felszabadulás évfordulóján lélekemelő ünnepséget tartottak a Hősök terén. Hatalmas tömeg ünneplése közben a magyar kormány, a Szovjetunió száztagú tiszti küldöttsége és a diplomáciai kar képviselői jelenlétében adta át Kuraszov szovjet vezérezredes az 1848-as szabadságharc és sok régebbi hadjárat 203 lobogóját Magyarországnak. Az átadási ünnepség után díszmenetben vitték át a zászlókat a főváros utcáin. A kormány tagjai és a szovjet küldöttség, élén Kuraszov vezérezredessel az Operaház erkélyéről szemlélték a felvonulást. A 203 történelmi lobogót a Nemzeti Múzeumban helyezték el.

Képleírás

Szabadság-szobor. Szabadság téri emlékmű. Kuraszov tiszteleg, koszorúz. Veres, Tildy, Rajk koszorúznak. Gerő, Farkas, Rajk koszorúznak. Menetelő katonák. Ünnepség a Hősök terén, melyen Kuraszov zászlót ad át.

Filmhíradók 1945-1949

Dízsorút. Zászlókkal elvonuló magyar katonák. Tömeg az Andrássy úton, díszszemle, Az MKP-t és a VH-t éltető transzparenssekkel.

2. A Magyar Kommunista Párt parasztyűlése Sárospatakon - 77 m

Sárospatakon megmozdult a magyar föld népe. Észak-Magyarország negyedmillió földművese özönlött 7 teljes órán keresztül, vasúton, gyalog, kocsin, lóháton Patak felé; mindenki, akinek drága a magyar demokrácia ügye, hogy a Magyar Kommunista Párt parasztyűlésén meghallgassák az ősi Rákóczi vár hatalmas kertjében a dolgozó magyar nép vezetőjét, a Magyar Kommunista Párt főtitkárát, Rákosi Mátyást. A nép elhozta szeretete jeléül mindazt, amit szépnek és értékesnek ismert. A kenyér és bor ősi köszöntésével, ajándékok tömegével halmozták el Rákosi Mátyást. A nagygyűlésen megjelentek Vas és Rónai miniszterek. [Rákosi Mátyás:] „Az ellenség kénytelen ma már elismerni, hogy a dolgozó nép egyre erőteljesebben támogatja a magyar demokráciát és benne pártunkat, a Magyar Kommunista pártot.” Rákosi Mátyás kijelölte a központi feladatot: [Rákosi Mátyás:] „Megszűnik a két munkaspárt versengése, mindazt az erőt, amit eddig ez a versengés fölemésztett, most egyesítve és hatványozottan hazánk újjáépítésére és a demokrácia megerősítésére lehet fordítani. Nem csak az ipari munkásság és a város dolgozói közt [...], hanem a magyar parasztság is megindult pártunk, a Magyar Kommunista Párt felé. Elég, ha rátekinünk e lelkes nagygyűlésre, ahol egész falvak, a bíróval és az előljárósággal az élükön megjelentek, hogy meghallgassák a kommunista pártot. Én ezért is jöttem el Zemplén megyébe, hogy fölhívjam népünk figyelmét erre az új jelenségre, és hogy az egész ország lássa, hogy a parasztság megindult a kommunista párt felé. Az újgazdák és törpebirtokosok mellett a középparasztok, a falu jobb gazdái, a községi bírók Zemplénben, Abaújban az összes községben kérték fölvételüket a pártba. A nagybérliők helyébe földmunkásokból álló bérlőszövetkezeteknek kell lépniük, hogy azok, akik a földosztásból kimaradtak, így módon meneküljenek meg a munkanélküliség csapása alól”. Rákosi Mátyás beszéde végén ismételt kiemelte, hogy a falvak népe szabadon, lelkesen, egységesen áll demokráciánk és a Magyar Kommunista Párt mögött. [Rákosi:] „Mögöttünk áll a magyar nép, mert tudja, hogy értük dolgozunk. Mert immár négy esztendeje tapasztalja, hogy meg tudjuk védeni ellenségeitől, és azt követeli tőlünk, hogy menjünk utunkon ingadozás nélkül, bátran, gyorsan tovább előre, lobogtassuk fennen, szabadon a végső győzelemig a szabad, erős, békés és virágzó magyar népi demokrácia zászlóját.”

Képleírás

Pataki vár tömbje az alkonyban. A Pataki vár a Bodrog felől. Rákosi portrékkal díszített vasútállomás. Marhavagonokban érkező parasztok. Feldíszített traktorok. Csoportok Rákosi portréjával. Rákosi kalapban. Mosolygó, boldog nők. Rákosi kezét ráz két helyi főnökkel. Rákosi gyerekekkel. Rákosi báránnyal. Rákosi népviseleti nők között. Rengeteg ajándékot kap. Boldog anya ijedt gyermekkel. Rákosi és a galamb. Vas és Rónai. Rákosi beszél nagy tömeg és sok transzparens előtt. Emberek a fán. Parasztcrcok. Asszonyok népviseletben. Parasztcrcok. Gyorsírók. Felvonulás sok Rákosi-portréval. "Mennek a parasztok a párt felé..." Nyugodt tömeg. Megint mennek a parasztok a "Párt felé." Szórványos munkások a magasban. Tömeg. Rákosi alulnézetből. Mennek a parasztok előre. Mennek a katonák előre. A Pataki vár óratornya. Lobogó zászlók.

3. Újpest-Basel, Ferencváros-Vienna labdarúgó-mérkőzés Budapesten - 40 m

Az Üllői úti pályán 15 ezer néző szorongott az Újpest-Basel mérkőzésen. Az első gólt Várnai lőtte a tizennegyedik percben. Basel többször is elszalasztotta a jó alkalmat. Egymásután ér a labda a Baseliak hálójába. A magyar csapat 5:0-ra győz! Paul Hörbiger hozta Budapestre a Vienna csapatát. A bécsieket 3:2-re győzte le a Ferencváros mozgalmas mérkőzésen.

Képleírás

Lobogó magyar és svájci zászló. Telt nézőtér. Csapatok képei. Pénzfeldobás. Mérkőzések képei. Gólok. Arcok a közönségből.

4. Janine Charrat - a párizsi opera szólótáncosnője - Budapesten - 38 m

Budapestre érkezett Janine Charrat, a párizsi Opera szólótáncosnője. Az operaházi balerinákkal új táncokat gyakorol a művész. A balett terem színes forgatagában új mozdulatok, piruettek születnek Janine Charrat tanácsai nyomán. Az Operaház esti bemutatóján Prokofjev „Concertó”-ját adják elő a francia vendégművész nő felléptével.

Képleírás

Az Operaház épülete. Charrat a tükörben. Balerinák gyakorlat közben. Charrat az öltözői tükörben sminkel. Charrat sminkel. Előadásrészlet.

1948. április 15.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/05

1. Magyar partizánok csehszlovákiai kitüntetése - 12 m

A Magyar Szabadságharcos Szövetség székházában Nógrádi Sándor államtitkár jelenlétében adta át a csehszlovák kormány megbízottja a harcokban részt vett magyar partizánok cseh kitüntetéseit.

Képleírás

Az MSZSZ székháza. Nógrádi beszél. Valaki kitüntetéseket ad át valakiknek, egyikük Bernáth György.

2. A „tanulj jobban” mozgalom sportcsarnoki gyűlése - 16 m

Az Ifjúsági Egység része annak a nagy nemzeti egységnek, amelyet most végre sikerült megvalósítani. Erre mutattak rá Révai József országgyűlési képviselő és Ortutay Gyula kultuszminiszter, a „Tanulj jobban” mozgalom sportcsarnoki gyűlésén.

Képleírás

Felvonulás képei, integető úttörők. Révai és Ortutay kiszáll az autóból. A Tanulj jobban! Mozgalom sportcsarnoki gyűlésén Ortutay kezét ráz az őt köszöntőkkel. Teltházás sportcsarnok.

3. Görög gyermekek Budapesten - 38 m

A „Segítséget a görög népnek” mozgalom vendégeként több mint kétezer görög gyermek érkezett Budapestre. A Magyar Vöröskereszt és a Nemzeti Segély teljes felkészültséggel várta az amerikai imperialisták és monarcho-fasiszta csatlósai ellen harcoló hős görög nép gyermekeit. Meleg fürdő után gondos orvosi vizsgálat alá veszik a kicsinyeket az ideiglenes szállásukon, mielőtt a vendégszerető magyar nép meleg gyermekotthonaiba helyezik el őket.

Képleírás

Görögnek mondott gyerekek állnak a beérkező vonat ablakában. A gyerekeket vonatról Vöröskeresztes teherautóra rakják. Görög gyerekeket mosdatnak. Orvosi vizsgálat. Népviseletes asszony ágytálat helyez az ágyak alá. Ápolónő ágyaz. Görög szabadságharcosok gyermekei a szálláson. Ápolónő gyerekekkel. Alvó görög.

4. Közlekedési ifjak udvariassági versenye - 62 m

A Közlekedési SZIT-ifjak udvariassági verseny rendezését határozták el. A versenyt százezer röplap szétosztásával jelentették be a közönségnek. A verseny népszerűsítésében a sajtó is részt vett, néha gúnyos hangon is. Az eredmény nem maradt el. Alkalmazott és utas egyaránt igyekezett udvariasabb lenni. Az udvarias utasok között kisorsolják a verseny díjait. A Magyar Színházban rendezett matinén Kossa István jelenlétében adta át az utasoknak a díjakat, a forgalmistáknak a kitüntetéseket Szécsényi Ferenc vezérigazgató.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Elhatározásra készülő SZIT-iffak üléseznek. Mosolygó kalauznő szórólapot oszt. Sajtóhírek. Karikatúrák. Tolakodó utasok előreengedik a beteg kisfiút. Mindenki feláll a beteg kisfiú láttán. Udvariaskodó utasok. Dicsérő kalauz. Közlekedő villamos. Sorsolás. Kossa István a nézőtéren. Szécsényi Ferenc díjakat ad át. Dícsérő oklevél.

5. A három éves terv legújabb eredményei

Az ország hároméves egészségügyi munkatervének megbeszélésére Miskolcon értekezletet tartottak. A Magyar Nők Demokratikus Szövetsége mozgósította a környék nőtársadalmát. Olt Károly népjóléti miniszter bejelentette, hogy a kormány a három éves tervben 365 milliót fordít egészségvédelemre. Rajk Lászlóné, az MNDSZ elnöke kifejtette, hogy a magyar nők mindenütt ott vannak, ahol segítő kézre van szükség. Az értekezleten felszólalt Kóro Józsefné mezőkövesdi MNDSZ vezető is. Az első évben a kiutalt összegekből épült újjá a miskolci kórház, a miniszter most avatta fel a mezőcsáki egészségházat. Ózdon hatalmas kórház épült, Mezőkövesden tüdőbeteg kórházat építettek. A Zalaegerszegi új egészségvédelmi központ. A barcsi új egészségügyi intézmények. A népi demokrácia felszámolja a múlt egészségügyi mulasztásait, mert csak egészséges társadalommal lehet a szocializmus felé haladó úton a szebb, boldogabb magyar demokráciát felépíteni.

A 3 éves terv keretében Európa legnagyobb villamosági üzemévé fejlesztik a Ganz gyárat. Az üzem új transzformátor-szerelő csarnokát Gerő Ernő és Vas Zoltán miniszterek jelenlétében, lelkes ünnepség keretében avatták fel.

Képleírás

Felvonuló nők. Olt Károly beszél. Vidéki egészségházak és beteggondozók épületei. Rajk Lászlóné beszél. Dolgozó magyar nők az utolsó simításokat végzik egy egészségházon. A miskolci kórház épülete. Miniszter érkezik. Kórházépületek. Az egerszegi központ épülete. A barcsi egészségház épülete. Gyerekek asztalnál játszanak. A Ganz szerelőcsarnok. Munkástömeg. Gerő ajándékot kap, Vas tapsol. Gerő kibontja az ajándékot. Valakik beszédeket tartanak.

6. A tőzsde működésének beszüntetése - 13 m

A Tőzsdetanács úgy határozott, hogy a teljesen jelentéktelenné vált forgalom miatt beszünteti a Tőzsde működését. A kiürült termekben a kereskedelem és szövetkezetügyi minisztérium irodáit helyezik el.

Képleírás

Kalapos emberek a tőzsdén felülről filmezve. Újságcikkek. Letörlik a részvényárakat a tábláról. Üres tőzsdetermek. Zárva-tábla. A Minisztérium táblája a Tőzsdepalota bejárata fölött.

7. Motoros rollerverseny - 15 m

Mindössze féldeci a hengerűrtartalma ennek a kis motoros rollernek, amelyet Jehn és Csukás magyar technikusok konstruáltak. A kismotor 100 kilométerre másfél liter benzint fogyaszt, legnagyobb sebessége eléri az 50 kilométert.

Képleírás

Robogó buszt előz, gyereket szállít, köröz, villamost előz, ló hasa alatt hajt át.

8. Vitorlázórepülés - 20 m

Felszabadulásunk negyedik tavaszán ismét teljes erővel indult meg a magyar vitorlázó élet. A Mátyásföldi repülőtéren a traktor dobjára csavart drótkötél, az úgynevezett csörlő szerkezet egymásután emeli a levegőbe az új magyar vitorlázó gépeket.

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

Beöltöző pilóta. Felemelkedő vitorlázógépek. Egymás után emeli a levegőbe az új magyar vitorlázógépeket. Repülő az égen.

9. Ügyességi motorverseny - 16 m

Az MTE és a Vasas sportklub felszabadulási motorversenyt rendezett a Nagyszénáson. Az ügyességi verseny résztvevői, szóló motorkerékpárosok és oldalkocsisok egyaránt, nem minden baj nélkül küzdöttek a terep nehézségeivel.

Képleírás

Motorok hegymenetben nehéz terepen. Felborult motor és motoros. Elszórt nézők.

1948. április 22.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/06

1. A Nemzeti Parasztpárt Országos Kongresszusa - 29 méter

550 küldött vett részt az Országházban a Nemzeti Parasztpárt országos kongresszusán. A vita felszólalói, közöttük Veres Péter országos elnök és Erdei Ferenc, a párt főtitkára megállapították, hogy az első feladat a Függetlenségi Front minél szorosabb összefonódása az ország építő munkájának biztosítására. A küldöttek lelkesen ünnepeltek a felszólaló Rákosi Mátyást. A kongresszusra elküldötte képviselőit a baráti Jugoszlávia, Románia, Bulgária és Lengyelország parasztpártja. A külföldi vendégek meglátogatták a párt vidéki szervezeteit is.

Képleírás

A Nemzeti Parasztpárt Kongresszusa az Országházban. Ülésterem küldöttekkel. Veres Péter beszél, Erdei Ferenc beszél. Hatalmas Petőfi kép, alatta felirat: Erős Demokráciát Szilárd Nemzeti Egységet. Hatalmas tappsal fogadják Rákosi beszédét. Kovács István a küldöttek között. Vidéki gyűlések.

2. A Spanyol Köztársaság kikiáltásának évfordulója - 61 méter

Zalka Mátéval az élen küzdöttek a magyar szabadságharcosok Franco fasisztái ellen Spanyolországban. A köztársaság kikiáltásának évfordulóján a magyar nép tanúságot tett: érzi és tudja, hogy a népek szabadsága közös kincs, minden népnek küzdenie kell érte. A Zeneakadémián rendezett ünnepséget Münnich Ferenc rendőr vezérőrnagy nyitotta meg, majd Rajk László belügyminiszter beszélt, aki maga is harcolt Spanyolországban. [Rajk László:] „Megemlékezésünk nem annyira 1931 április 14-e dátumának szól, mint inkább annak, aminek a köztársaság kikiáltása bevezetője volt, a spanyol népfront győzelmének az 1936-os választásokon, és a spanyol nép csodás hősiességgel vívott harcának a nemzetközi faszizmussal szemben. Ez a megemlékezés most nem pusztán csak megemlékezés, annál sokkal több. A spanyol nép ügye 1936-tól kezdve a nemzetközi körülmények összefüggése következtében az egész haladó emberiség ügye volt, tehát a mi ügyünk is.” Felszólt Guardiola a demokratikus spanyol kormány követe is.

Képleírás

A Zalka Máté Tanonc és Ifjúsági Otthon diákjai (az otthon udvarán) zászlókkal a kezükben állnak Zalka mellszobránál, megkoszorúzzák. Zászlókkal és transzparenssekkel (éljen a spanyol köztársaság) vonulnak fel az utcákon a Zeneakadémiához. A Zeneakadémián Münnich Ferenc megnyitóbeszéde után Rajk László szólal fel (szinkron). Rajk beszél, képek a hallgatóságról. Rajk beszél. A jelenlévők között látható Veres Péter. A végén hatalmas taps, a jelenlévők: Éljen Rajk! Kiáltásai. Egy pillanatra látható Gerő Ernő. Felszólt Guardiola, a demokratikus spanyol kormány követe is. Guardiola spanyolul szónokol (szinkron). A beszéd után a jelenlévők: Vesszen Franco! - kiáltják.

3. A 3 éves terv eredményei: - 25 méter

Filmhíradók 1945-1949

Gázban, kénsavgőzben megfeszített munkával szolgálják az országot a romokból újjáépített Hungária vegyi- és kohóművek dolgozói. Ember és gép nagyszerű összmunkája a marónátron üzemben évi 825.000 dollárbehozatalt tesz feleslegessé, és már exportra is termel. A Kén utcai gyár munkásai a legmodernebb eljárásokkal dolgoznak. Jármukba fogták a gépet, hogy egyre többet és egyre kifizetőbben termeljen a gyár tulajdonosa, a dolgozó magyar nép számára.

A Magyar Pamutipar üremeiben a Kossuth-díjas Fábíán Magda ad példát a munkaverseny résztvevőinek. A textiles dolgozó munkája nyomán több ruha jut az ország népének.

Képleírás

Képek a gyárból. Különböző gépek. Dolgozó munkások. Nők a szövőszék előtt. Egy férfi az időt méri, a nők versenyeznek.

4. A Vöröskő-sziklán leleplezték a Vörös Hadsereg hősi halottainak emlékművét - 31 méter

A dolgozó ember legjobb vasárnapi szórakozása a kirándulás. A pilisi hegyek egyik legszebb pontján, a Vöröskő-sziklán, az illegális idők munkásmozgalmi találkozóhelyén Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára leleplezte a Vörös Hadsereg hősi halottainak emlékművét. Az emléktúrán részt vett Zamercev vezérezredes is.

Képleírás

Kirándulás a pilisi hegyekben. A Vöröskő sziklánál leleplezik az emlékművet. Kossa István beszédet mond. Az emléktúrán részt vett Zamercev vezérezredes is. Ebéd a hegyekben.

5. A svájci könyvkiállítás megnyitása - 19 méter

Svájci regények, versek, építési szakkönyvek, géprajzok között fogott kezét a magyar és a svájci kultúra a svájci könyvkiállításon. A kiállítást, amelyet Feisst követ nyitott meg, naponta ezrek látogatják.]

Képleírás

Képek, könyvek, érdeklődők a svájci könyvkiállításon

6. Mezei futóverseny - 17 méter

Több száz versenyző indult az ez évi mezei bajnokságokon. A tíz kilométeres férfi bajnok Szilágyi lett. A kismezei bajnok címét pedig a szintén Vasas, Garai nyerte.

Képleírás

Több száz versenyző a rajtnál, kezdődik a futóverseny. A nyertes Garainak gratulálnak.

7. A Partizán Sportklub motor és autóversenye

Rekordközönség előtt zajlott le a Partizán Sport Club izgalmas motor- és autóversenye.

Képleírás

Elsőnek a motorok majd az autók rajtja és versenye látható közönségképekkel és kerékcserével.

1948. április 29.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/07

1. A szovjet-magyar barátság megerősítő okmányának aláírása - 12 méter

A szovjet-magyar barátságot megerősítő okmányokat most írták alá Puskin nagykövet és Molnár Erik külügyminiszter kormányaik képviselőiben.

Képleírás

Külügyminisztérium épülete. Puskin és Molnár Erik aláírják az egyezményt. Jelen van még: Dinnyés Lajos.

Filmhíradók 1945-1949

2. Rákosi Mátyás Mezőhegyesen - 60 méter

Órákon át vonultak Csanád megye parasztjai, munkásai, értelmisége, férfiai, asszonyai és gyermekei Mezőhegyesre, hogy meghallgassák a magyar nép egységének fáradhatatlan munkását, Rákosi Mátyást, a Magyar Kommunista Párt főtitkárát. A Viharsarok népe szeretet és bizalom jeléül ajándékokkal halmozta el a magyar nép nagy vezetőjét. A magyar társadalom minden rétege képviselve volt a mezőhegyesi parkban. A hatalmas tömegeket megmozgató nagygyűlés kitörő lelkesedéssel fogadta Rákosi Mátyás bejelentéseit a Magyar Dolgozók Pártjáról. [Rákosi Mátyás]: „A Magyar Kommunista Párt eddig is az ország legnagyobb munkás- és legnagyobb parasztpártja volt. A két párt egyesülése után nyugodtan elmondhatjuk, hogy az egyesült pártban lesz az ipari munkásság zöme és a dolgozó, demokratikus parasztság élcsapata. Ezért szilárdan és tántoríthatatlanul megyünk előre a megkezdett úton, és magasra tartjuk azt a nemzeti zászlót, melyet 100 évvel ezelőtt a 48-as szabadságharc hősei lobogtattak és amelyet mi győzelmesen fogunk kitűzni a szabad, erős, független és virágzó magyar népi köztársaság ormára.”

Képleírás

Zászlókkal, transzparenszekkel, ökrösszekerekkel, traktorokkal vonulnak a férfiak, nők és gyerekek a mezőhegyesi parkba. Rákosi egy gyereket ölelget. Üdvözöljük Rákosi elvtársat - felirat. Rákosi virágcsokrokat, egy libát, kiskutyát stb. kap ajándékba. Képek a hatalmas tömegekről. Rákosi beszél. (szinkron) Képek a tömegekről. Taps. Rákosi tovább beszél, közben zászlóval vonulnak el az emelvény előtt, majd lovasok következnek, végül szekerek Rákosi képekkel. Képek a jelenlévőről. Éljen Rákosi kiáltják.

3. Dobi István új földművelésügyi miniszter eskütétele - 9 méter

Dobi István új földművelésügyi miniszter a köztársasági elnök kezébe letette az esküt.

Képleírás

Tildy Zoltán és Dinnyés Lajos jelenlétében Dobi István esküt tesz.

4. Az Állami Pénzverdében - 25 méter

Lángban, tűzben, füstben, szorgos munkában születik a jó forint. Európa kevés országára büszkélkedhet azzal, hogy ezüstpénze van. Nálunk még ünnepi pénz is kerül. Most készülnek a pénzverdében a centenáriumi emlékérmék a Petőfi ötforintos, a Széchenyi tízes és a Táncsics húszforintos.

Képleírás

A pénzverés apró részletei. Présgép működésben. Az új ötforintos, a Széchenyi tízes és a húszforintos látható.

5. A magyar nők második országos találkozója – 40 m

Az ország minden sarkából eljöttek [a faluból, a munkapad mellől, íróasztaltól, konyhából] a magyar nők képviselői, hogy a második országos nőtalálkozón megalkossák az asszonyok egységét. Az Operaházban megjelentek az asszonytalálkozón a magyar politikai élet vezető egyéniségei is. Jóború Magda, az MNDSZ főtitkára a beszámolóját tartja: „1848 100 éves évfordulóján találkozóra gyűltünk össze mi dolgozó magyar asszonyok, hogy megbeszéljük, milyen feladataink vannak az ország újjáépítésében, és a béke védelmében.” A kongresszusra elküldték képviselőiket a népi demokráciák asszonyai, köztük a hős görög nők is.

Képleírás

Hosszú sorokban érkeznek a nők az Operaházhoz. Az Operaházban megjelentek az asszonytalálkozón a magyar politikai élet vezető egyéniségei. Az Operaházban: Tildy Zoltán, Dinnyés Lajos, Rákosi Mátyás, Veres Péter. Dinnyés és Rákosi beszél. Képek a jelenlévőről. Jóború Magda beszél (szinkron). Képek a jelenlévő asszonyokról, a görög küldöttségről.

6. A kereskedelmi alkalmazottak megkoszorúzzák a mártírhalt társaik sírját - 10 méter

Filmhíradók 1945-1949

A kereskedelmi alkalmazottak 25. országos küldöttközgyűlésének résztvevői a Kerepesi úti temetőben kegyeletes ünnepségen megkoszorúzták mártírhalált halt társaik sírját.

Képleírás

Zászlókkal (VAFOSZ felirat) érkeznek a Kerepesi-úti temetőbe. Valaki beszédet mond, közben négy nő koszorút helyez el a síremléknél.

7. A Vasasok huszadik kongresszusa és kiállítása - 20 méter

„Vasas ne hagyd magad!” – ez volt a jelszava az elnyomás alatt is a vasmunkásoknak. A dolgozók egyik leghaladottabb rétege most is az élen jár. A 20. Vasas Kongresszus alkalmából rendezett kiállításon a legjobb élmunkások és vállalatvezetők kísérték végig Kádár Jánost a Magyar Kommunista Párt főtitkárhelyettesét.

Képleírás

Képek a kongresszusról és a kiállításról, különböző eszközökről. Jelen van Kádár János, Kossa István.

8. Úszódarut építettek a Ganz Hajógyár munkásai - 10 méter

Új úszódarut építettek a Ganz Hajógyár munkásai. A Táncsics Mihály úszódaru nevében is a magyar munkásmozgalom forradalmi lendületét hirdeti.

Képleírás

Vízrebocsátják az új úszódarut.

9. Tildy Zoltán köztársasági elnök pihenésre utazik - 10 méter

Tildy Zoltán köztársasági elnök feleségével és unokájával néhány napi pihenésre utazik a baráti Jugoszláviába. A dalmát tengerpartra induló elnököt a kormány tagjai búcsúztatják a pályaudvaron. []

Képleírás

Keleti pályaudvar peronja, Tildy Zoltán, felesége és unokája utazásra készen. Dinnyés Lajos és Dobi István búcsúztatja az elnököt és családját. Tildy és családja a vonatablakból integet.

10. Svájci-magyar válogatott labdarúgó-mérkőzés - 25 méter

A svájci-magyar futballmérkőzésen hatalmas közönség előtt küzdöttek a játékosok. A mérkőzés az Európa-kupa elnyeréséért folyt. Bizonytalan félidő után 7:4-re győztek a magyarok az erősen védekező svájciak ellen.

Képleírás

Tribüneképek, mezőnyjáték, egy-két gól.

11. A magyar diákok rohammunkája a Ganz Hajógyárban - 16méter

A Ganz Hajógyárban rohammunkát végeztek a magyar diákok. Az ország újjáépítésének munkájában, a jobb élet felé haladó úton együtt hordja a gerendát, épít, verejtékezik a munkás, a paraszt és értelmiségi.

Képleírás

Munkagépek a Ganz Hajógyárban, gerendát cipelő lányok, fiúk.

12. A magyar dolgozók az egység útján – 35 m

Ünnepi díszbe öltöztek a Ganz Hajó-, Goldberger, Kistext, MÁVAG és Standard gyárak épületei. A Beszkárt dolgozói fellobogózták a villamosokat is a hat budapesti nagyüzem munkáspárti szervezetei egybeolvadásának ünnepén. Gerő Ernő miniszter a következőkben jelölte meg a Magyar Dolgozók Pártjának irányelvét: [Gerő Ernő:] „A Magyar Dolgozók Pártja, amelynek üzemi szervezetét most itt megalakítjuk, mindenekelőtt a magyar munkásosztály harcos forradalmi pártja, marxista-leninista párt.”

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

Sorba jelennek meg az említett gyárak, fellobogózva. Feldíszített villamosok. A kongresszuson felirat: Ez a mi napunk, ápr. 24. A jelenlévők között: Gerő Ernő, Kádár János, Kovács I., Rajk László, Rónai. Gerő beszédet mond. (szinkron)

1948. május 6

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/08/1

1. Május 1. Budapesten és vidéken - 460 m

A negyedik szabad Május elseje a dolgozók győzelmének örömnépe és a seregszemle nagy napja volt. A gyárak és üzemek dolgozói, a kerületek, hivatalok, az ország népének egésze lelkes gondossággal készült a dolgozók nagy ünnepére. A díszítés mesterei jobbnál jobb ötletekkel készültek: földgömböt, épületmodelleket, békegalambot, jelvényt festettek, ragasztottak, és a dolgozók vezetőinek hatalmas képeit készítették. Május elsejére megifjodott, megszépült a város képe. Az épületekre felkerültek a lobogók, díszek, jelmondatok. Csodálatos díszben, vérvörösben és piros-fehér-zöldben, a magyar dolgozók színeiben, felemelkedést hirdető jelszavakkal, a dolgozó nép vezetőinek, a baráti Szovjetunió és testvéri szomszédnépek kormányférfiainak képeivel, virággal ékes házakban ébredt a negyedik szabad május elsejére Budapest népe. Még szürkén, fakó árnyakkal időzött a hajnal a város felett, amikor a házakból megindult ifjú és öreg, gyermek és felnőtt, hogy idejében odaérkezzen a gyülekező helyekre. A város pereméről a Beszkárt ingyen hozta a dolgozókat. A gyárakból, üzemekből egyre sűrűbb csoportokban, zászlókkal, táblákkal, lelkesen és az ünnep örömeivel indultak el Budapest asszonyai, férfiai és ifjai a gyülekező helyek felé. Pesten és Budán megindult az embererdő, hogy felvonulásával üdvözölje a legnagyobb munkásünnepet, május elsejét. A hűvös reggeli szélben lobogtak a zászlók és a borús ég alatt vidám arccal indult el hatalmas seregszemléjére Budapest dolgozó népe. Felszabadultan, vidáman köszöntötték a dolgozók egységét, töretlen hatalmas erejét megmutató május elsejét. A gyárak dolgozói büszkén emelik magasra az egység jelszavait: a Magyar Dolgozók Pártjának nevét, „Egy a pártunk, a gyár a várunk” – hirdetik a gyár gazdái: az ország dolgozói. A demokrácia először szabadságot adott, és most az ország tulajdonosává tette a dolgozót. Ez az ország a mi országunk! A kerületek táblái között lobogó vörös zászlók erdeje alatt egyre özönlik, árad a tömeg. Orvosok, ápolónők, minisztériumi dolgozók, ezer meg ezer közhivatalnok, üzemi munkások, postások, vasutasok hömpölygő sora vonul fel a tömött útvonalakon. Először csermely, patak, folyócska volt a hatalmas folyam, a dolgozók százezreiből álló színes folyó és egyre nőtt, sokasodott. A körutakon kora reggel óta tartott már a csoportok felvonulása, az Andrássy úton, a Dózsa György úton jöttek a nyolcas és tizenhatos sorok, ömlött, hömpölygött Budapest népe. A Hősök terén, a dísztribünön, az üzemek élmunkásai, művészi és tudományos életünk büszkeségei foglalnak helyet a demokratikus Magyarország vezetői között. És jönnek az élmunkások, a jobb élet kovácsai, a munka hősei. Jönnek, jönnek, a mellükön a legszebb kitüntetéssel, az élmunkás jelvénnel. A város felett üdvözlő köröket repülnek a gépek, a szabad égen, a szabad ország felett üdvözlők május elsejét. Öreg és fiatal, redős arcú és nevető gyerek, munkás, művész, diák, tanár; hömpölyög, árad a tömeg végeláthatatlanul és mindenütt ragyogó arcok, vidám szemek. Zúg a dal és árad a zene. Harcos, kemény ritmusban lépnek a lábak. Új meglepetések jönnek, ujjong, örül a nép, az artisták, az állatkert forgó színes menetének. A mesterien díszített gépkocsikat, egy égisz repülő léggömb-csomót, lelkes tapsal jutalmaz a tribün díszpáholya. Budapest ünnepével egyidőben, a vidék városaiban és falvaiban is színpompás nagyszerű felvonulások üdvözölték a szabad májust. Diósgyőr munkásai hírnevükhöz méltó módon vették ki részüket a miskolci felvonulás élén, a májusi seregszemléből. A kohó és hengerművek, kormos füstös munkásai, a csillogó napsugárban mutatták meg mindennapi munkájukat az utca figyelő népének. Megmutatták akaratukat: szabad emberhez méltóan akarnak élni, és békében akarják folytatni országépítő feladatukat. A salgótarjáni szénmedence sok keserű évet megélt dolgozói felett biztatóan ragyog a májusi nap. Az acélgyár, a bánya, az

Filmhíradók 1945-1949

ipar dolgozói mellett lelkesen ünnepelt az értelmiség, és a vidék dolgos parasztnépe is. Együtt, egy akarattal egy ütemre léptek a menetben a mi büszke határvédésaink is. A honvédség, a függetlenség és a béke öre: megvédi azt, amit a dolgozók verejtékes munkája termelt. És felvonul az ifjú nemzedék: sudár, izmos testükön megpihen a fény: megmutatták élni- és győzni akarásukat. Május, a régi proletárünnep, az egész dolgozó magyar nép nagy ünnepe lett. A legkisebb falu népe is kitörő örömmel köszöntötte az első májusi napot, a virágos, zászlódíszes ünneplő május elsejét. Szerre az országban együtt vonult fel minden dolgozó. A demokrácia földet adott a falu népének. Ez a nép tudja, hogy kik a barátai! A negyedik május elsején együtt ünnepel az alkotó munka percnyi pihenőjében az egész ország. Csodálatos Május! Az égen a felhők mögül néha kinevetett a napsugár; csodálkozva nézte, ezt a hatalmas szakadatlan áradást, a munka, békés építőmunka katonáinak hömpölygő áradását. Mert ez a május a béke akarásának hirdetője is volt. Mi békét akarunk, békét, hogy építhessünk, békét, hogy termelhessünk többet, jobbat, mint eddig. Békét akarunk, hiszen miénk az ország, magunknak építjük. Tudjuk, hogy az imperialisták szakadatlan háborús uszításával szemben, a mi békeszándékunk mellé fel is kell készülni. A mi békeakaratumk nem lehet gyengeség. A békeszerető népekkel, a Szovjetunióval és a dunai testvérnépekkel együtt haladunk előre a jobb élet felé. Magyarország a dolgozók országa lett! A Magyar Dolgozók Pártjának nevével vonult fel számtalan üzem és egységbe tömörült szervezet. Az egyesült ifjúsági szervezetekkel az élen, díszes népviseletben jöttek a nők ezrei, bokrátság főkötőkben, ünneplő ruhában, üzemből, gyárból, földekről, a szövőszekek mellől, az ország minden vidékéről. Itt vannak mind, a Függetlenségi Front pártjai. Hozzák a vörös csillagos nemzeti zászlót, a kalapácsos embert, a kiscgazdák kalászát, a Parasztpárt sarlóját, a nemzeti egység ragyogó képe ez a felvonulás. A 3 éves terv első esztendeje már bőséget hozott. Egyre több lesz az áru, egyre jobb! Az ország dolgozói most két és fél év alatt akarják megvalósítani a tervet, hogy megkezdhessék az új ötéves terv munkáját. Ez a terv gazdag, virágzó, boldog országgá varázsolja a magyar dolgozók hazáját. Ez a terv gazdag, tartalmaz. A felvonulásokon mindenütt lelkes ünneplés fogadta a magyar sportolók küldöttjeit. Az ország fiataljai a sportban is felkészülnek, hogy megmutassák: a magyar demokrácia egyforma gonddal örökdi a dolgozók testi és lelki készenléte, kultúrája fölött. A felvonulásokon a legvidámabb és legfergetegesebb örömmel fogadott hősei az úttörők, a legifjabb Magyarország voltak. Lelkes örömmel köszöntötte bennük az ország a jövőt, azt a jövőt, amiért dolgozunk, építünk, verejtékezünk. Tiétek lesz az ország, vidám kerekképű kisfiúk és lányok, a jövőndő dolgozói. Vidáman és felszabadultan ünnepeletünk. Ez a májusi nap késő éjszakába nyúló szórakozás volt. A ligetben táncolt, nézelődött, nevetett és csodálkozott fél Budapest. Este az Operaház, a színházak legjobb művészei szórakoztatták a dolgozó népet, munkatársaikat. Népi táncgyüttes is szerepelt nagy sikerrel a ligeti tó színpadán. Aztán az éjszakában fények sziporkáztak. Tűzijátékkal fejezte be hatalmas májusi ünnepeét az ország fővárosa. Az ünnep véget ért, hogy munkás hétköznapiakra virradjunk. Újra elindultak a lendkerekek, újra megindult a termelés, épül, gazdagszik, fejlődik az ország, a dolgozó magyar nép hazája.

Képleírás

Május 1. Budapesten és vidéken.

Budapest: Készülődés, dekorációk készítése, üzemek, épületek díszítése, valaki egy nagy Sztálin képet fest. Egy földgömb készítése, Lenin arcképének festése, hatalmas munkás plakettek festése, egy békegalamb. Az Autótaxi vállalat épülete feldíszítve.

Felkerülnek a zászlók az épületekre.

Az épületeken zászlók, Rákosi képek.

Egy felirat: Éljen a magyar dolgozók pártja.

Az egyik épület falán: Kossuth, Rákosi, Lenin és Sztálin lépek. Egy nő gyerekekkel indul el, a ház kapuján Rákosi és Kossuth képe lóg. Egy verkli az utcán.

A 67-es villamos feldíszítve. A Ganz gyár kapuja dekorálva. Zászlókkal, képekkel, vörös csillaggal indulnak felvonulásra a gyárak dolgozói.

Néptáncosok a menetben.

Filmhíradók 1945-1949

Hatalmas virágkoszorú közepén Rákosi képe. Képek a felvonulásról és a transzparensokról.
Józsefváros dolgozói, az V. kerület.
Egészségügyiek, a honvédelmi minisztérium dolgozói, postások egyenruhában.
A VII. kerület dolgozói, elől úttörők.
A Vígszínház dolgozói, az egyetemi nyomda dolgozói. Hatalmas tömeg hömpölyög az utcákon.
A Hősök tere. Emelvény, óriási Rákosi képpel, ott áll Rákosi, Dinnyés Szakasits, Gerő. A Dísztribünön az élmunkások csapata.
Az élmunkások felvonulása.
Repülőgépek köröznek a város felett, légi felvételek.
Művészek csoportja a felvonulók között.
A Magyar Színház, a Hunnia filmgyár dolgozói.
Artisták, állatkerti dolgozók az állatokkal együtt. (elefántok, pónilovak). Tapsoló tömeg.
Következnek az Orient dolgozói, színjátósok. Lufira kötve repülő felirat: Éljen Rákosi Mátyás. Rákosi az emelvényen, tárt karokkal tapsol.
Vidék:
A diósgyőri munkások a miskolci felvonuláson.
A felvonuló munkások rövid bemutatója. Fúvós zenekar felvonulása.
Salgótarjáni felvonulók-acélgyár, üveggyár dolgozói.
A határvadászok felvonulása.
Fiatalok tornagyakorlata egy sportpályán.
Falusi felvonulás, tehénszekér, ünneplőbe öltözött asszonyok.
Sátoros vásár: mézeskalácsot árulók, körhinták.
Repülő, légi felvételek: ismét Budapest.
Budapest: Felvonulók hosszú sora.
Kigúnyolva az imperialisták: többek közt egy álcázott ökör, nyakába "Franco" tábla.
Lovasok vonulása.
Hősök tere.
Az EPOSZ, a NÉKOSZ csoportjai, népviseletbe vagy egyenruhába öltözött nők.
A politikai vezetők képeit láthatjuk (Szakasits, Marosán, Harustyák, Kádár, Apró Antal, Farkas Mihály, Rónai).
Hatalmas tömeg a Hősök terén.
A 3 éves terv eredményeit vonultatják fel: élelmiszerek, új autóbuszok, kerékpárok, mosdókagylók.
A sportolók felvonulása.
A gyerekek felvonulása rollerekkel, kisautókkal.
Bábszínház a gyerekeknek.
Táncmulatság, óriáskerék.
Éjszakai felvételek, néptáncosok a ligeti színpadon.
Tüzijáték.

1948. május 13.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/09/1

1. Hazatérnek a hadifoglyok

A Szovjetunió megtartotta szavát: a hadifoglyok hazaszállítása most már megállás nélkül folyik. A hazatérők első útja a Gellérthegyre vezet, ahol Olt Károly, népjóléti miniszter jelenlétében helyezik el a hála és köszönet koszorúját a szovjet hősök emlékművére.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Pályaudvarra érkező vonat, a vonatról leszálló hadifoglyok, várakozók, rokonok fogadják az érkező hadifoglyokat. Ölekezések. Hálaadó ünnepség a gellérthegyi szabadság szobornál. Olt Károly népjóléti miniszter beszél. Koszorúzás.

2. Felavatják a Kisújszállást Kuncsorbával összekötő parasztvasutat

Több, mint félszáz ezres tömeg várta a köztársasági elnök és a kormány küldötteit a Kisújszállást Kuncsorbával összekötő parasztvasút felavatásán. Lelkes hangulatban fogadták és szívből jövő ajándékokkal halmozták el az államférfiakat: a földosztó Nagy Imrét, a ház elnökét, Gerő Ernő, Dobi István, Rónai Sándor és Darvas József minisztereket.

[Gerő Ernő:] „A föld már azé, aki megműveli, azt tőle soha többé senki el nem veszi. Parasztvasutak és műutak épülnek a por és sártenger helyén. Állami mezőgazdasági gépüzemeket létesítünk, hogy megkönnyítsük a dolgozó parasztnak munkáját, és az is olcsón művelhesse meg földjét, aki saját igaerővel nem rendelkezik, vagy nem rendelkezik elegendővel.”

Ezután Dobi István harminc új traktort adott át a megye lakosságának. Az újonnan épített keskenyvágányú parasztvasút 36 ezer katasztrális hold termését szállítja be a városba.

Képleírás

Hatalmas tömeg, zászlók, érkeznek a kormány képviselői. Az emelvényen a politikusok (Nagy, Gerő, Dobi) átveszik az ajándékokat. Gerő beszél (szinkron), képek a jelenlevőkről. Dobi beszél, és az új traktorok. Gerő elvágja a szalagot és elindul az első vonat.

3. Újjáépített budapesti háztetők

Most fejeződött be a budapesti háztetők újjáépítése. Darvas József építésügyi miniszter repülőgépről szemléli meg az újjászületett, kijavított budapesti tetőrengeteget. A fasiszta háború ütötte milliónyi sebet megfeszített munkájával gyógyítja, állítja helyre a magyar dolgozó. A főváros felett szálló repülőgépről az alkotó, építő munka, az újra pezsdülő élet képe tarul a csodálkozó szeme elé.

Képleírás

Egy emléktábla az újjáépítésről. Darvas József beszáll a repülőgépbe. Légi felvétel: a lerombolt Szabadság híd, a Szabadság szobor, megjavított háztetők.

4. Válogató kerékpárverseny

A magyar kerékpárosok idei nagy nemzetközi erőpróbája a Varsó – Prága – Varsói kilencnapos országúti verseny lesz. A válogató versenyt Budapest – Balassagyarmat – Budapest közötti útvonalon tartották meg. A 173 kilométeres szakaszon Tóbiás győzött nagy fölényvel.

Képleírás

Kerékpárversenyzők csoportja. Versenyképek. Tóbiás befut a célba.

5. Nánai György, a BESZKÁRT új vezérigazgatója

Ünnepélyes külsőségek között Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter és Bognár József polgármester jelenlétében iktatták be Nánai Györgyöt, a Beszkárt új vezérigazgatóját. Az ünnepség után a telepeket és műhelyeket látogatta meg az új vezérigazgató.

Képleírás

Gerő Ernő, Bognár György a beiktatáson. Látogatás a BESZKÁRT műhelyekben. Nánai György kezét fog a munkásokkal.

6. Az ország legjobb földműves-szövetkezeteinek kitüntetése

Az ország legjobb földműves-szövetkezeteit Veress Péter jelenlétében, Rónai Sándor kereskedelem- és szövetkezetügyi miniszter és a földművelésügyi miniszter képviselője oklevéllel és pénzjutalommal tünteti ki.

Képleírás

Veres Péter és Rónai Sándor oklevelet és pénzjutalmat adnak át a gazdáknak. Látható egy-két oklevél.

7. Könyvtárat kapnak a rendőrök

A rendőrség politikai és kulturális nevelésének fejlesztésére minden rendőri alakulatot, a legkisebb rendőrösöket is beleértve, könyvtárral látnak el. A könyveket a magyar és világirodalom remekeiből állították össze. Marsall László rendőrezredes, a belügyminisztérium nevelési alosztályának vezetője ünnepélyes keretek között adja át az első húsz kötetből álló könyvtárat a vecsési őrsnek. A magyar rendőr szellemiekben is jól felfegyverkezve védi a magyar nép rendjét.

Képleírás

Csomagolják az elszállítandó könyveket, és útra kész a csomag Vecsésre. A vecsési őrsön Marsall László rendőrezredes átadja a könyveket. Olvasó szoba a rendőrségen, olvasó rendőrök.

8. Az 1948-as Davis kupa teniszverseny

Az 1948-as Davis kupáért Ausztria és Magyarország között megindult a harc. A mérkőzésen Asbóth, a kitűnően játszó rokkant Redl-t, a magyar politikai élet kiválóságai előtt három játszmában verte meg. Magyarország 5:0 arányú győzelme után a legközelebbi fordulóban a franciák ellen fog játszani.

Képleírás

Teniszverseny, 5:0 Magyarország javára. Vas Zoltán, Révai József a nézők között.

9. Bécs – Budapest válogatott labdarúgó-mérkőzés

A Fradi-pályán 9:2 arányban verte meg a budapesti válogatott Bécs csapatát. A második félidőben a budapestiek valósággal lehengerelték Bécs válogatottját.

Képleírás

Feláll a két csapat. Mezőnyjáték.

1948. május 20.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/10

1. Magyar-lengyel kereskedelmi és gazdasági szerződés aláírása

Rónai Sándor kereskedelem- és szövetkezetügyi miniszter fogadta a budaörsi repülőtérre érkező öttagú lengyel küldöttséget. Stefan Jedrychowski, a lengyel központi tervehivatal helyettes elnöke vezette a küldöttséget a magyar fővárosba. Barátságos tárgyalások után Szyr és Rónai kereskedelemügyi miniszterek írták alá a magyar-lengyel öt éves kereskedelmi és gazdasági szerződést.

Képleírás

Landol a repülőgép, megérkezik a lengyel küldöttség, Rónai fogadja a küldöttséget. Tárgyalóterem, Rónai és Szyk aláírják az 5 éves szerződést.

2. Az első női polgármester beiktatása Magyarországon

A virág- és lobogódíszbe öltözött újpesti városházán polgármestert választottak. A közgyűlés Döbrentei Károlynét közfelkiáltással választotta meg polgármesternek, és ezzel a magyar nők a közélet egy újabb területén jutottak egy, őket megillető tisztséghez.

Filmhíradók 1945-1949

[Döbrentei Károlyné:] „Itt születtem ebben a városban, itt nőttem fel, itt dolgoztam hosszú éveken át munkásként az egyik nagyüzemben. Itt ismerkedem meg magam életén keresztül a dolgozók problémáival, munkásasszony anyám gondjain keresztül a dolgozó nő, a családjának súlyos helyzetével. Itt ismertem fel az emberi haladás egyetlen járható biztos útját, itt tanultam meg szeretni pártomat, városomat, küzdeni érte szívvel és lélekkel, amikor a fasiszta hordák ellen a haza fegyvert parancsolt még a nő kezébe is.”

A kormány képviselői Dinnyés Lajos miniszterelnök, Rákosi Mátyás és Szakasits Árpád miniszterelnök-helyettesek, az MNDSZ főtitkára, Jóború Magda, a pártok helyi vezetői, az egyházak küldöttei, az újpesti gyárak dolgozói, partizánbajtársai, akikkel együtt küzdött Újpest városának felszabadításáért, az anyák és az asszonyok, akikért annyit harcolt, mind elhozták üdvözlétüket és jókívánságaikat e történelmi esemény alkalmából. Döbrentei Károlyné, az első magyar polgármesternő megválasztása igazolja a Magyar Kommunista Párt jelszavát: „Helyet a nőknek a közéletben!”

Képleírás

Újpest városháza kívülről. Díszterem, vendégek, az emelvényénél megjelenik Döbrentei Károlyné. A jelenlévők között tapsol Rákosi Mátyás. Döbrentei Károlyné szónokol, (szinkron) közben képek a jelenlevőkről. A végén nagy taps. Dinnyés beszél, közben közeli kép Rákosiról és Szakasitsról. Jóboru Magda beszél. Többen gratulálnak és virágcsokrot adnak a polgármesternőnek.

3. Az ezredik népkönyvtár ünnepélyes felavatása

A kis Abaúj-Tornai faluban, Vizsolyban több mint hetedfélszázad évvel ezelőtt nyomtatták ki az első magyarnyelvű bibliát. Vizsoly ma ismét a szellem diadalmas útját jelzi. Az egy évvel ezelőtt megindított népkönyvtár-mozgalom keretében az ezredik népkönyvtár a kis Hernádvölgyi falu tanulni vágyó lakosságának jutott. Az ünnepélyes felavatáson Alexits György kultuszállamtitkár mondott beszédet.

Képleírás

Képek a faluról, házak, a templom, egy eredeti Károli Biblia. Felirat: "Csak az Krisztus igaz követője aki a demokrácia építője". Harang. Gyülekezik a falu népe, autóval érkezik Alexits György. Beszédet mond. A falu apraja nagyja körbeállja és nézegeti az asztalra kirakott könyveket.

4. A Postás Szakszervezet harmadik országos kongresszusa

A Sportcsarnokban a Postás Szakszervezet harmadik országos kongresszusán az ország minden részéből összegyűlt sok ezer postaalkalmazotton kívül a kormány tagjai és a baráti államok küldöttei is megjelentek. Apró Antal kijelentette: a Magyar Dolgozók Pártja éppen úgy, mint a Magyar Kommunista Párt, motorja lesz a magyar újjáépítésnek, a Magyar Köztársaság felvirágoztatásának.

Képleírás

Sportcsarnok, elnökség, küldöttek sorai, Gerő Ernő. Apró Antal beszél.

5. Tehetségkutató verseny a Zeneművészeti Főiskolán

A Zeneművészeti Főiskolán tehetségkutató versenyen vettek részt az ország zeneiskoláinak növendékei. A zeneverseny győzteseit a bírálóbizottság megjutalmazza.

Képleírás

Zeneakadémia épülete. Egy kisfiú zongorázik, egy másik hegedül, egy népviseletbe öltözött kislány tangóharmonikázik. Átveszik a díjakat.

6. Készül az úttörők vasútja

Lázás munkával épül a csillebérci úttörő köztársaság vasútja. A budapesti egyetemekről 3.700 diák vett részt önkéntes rohammunkával a gyermekvasút építésében. „Miénk az ország, magunknak építjük” – visszhangozzák a budai hegyek ormai az ifjúság dalát. A munka közben megjelenő Gerő Ernő, Olt Károly és Veres Péter minisztereket, nagy lelkesedéssel fogadta a diákság.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Az erdőben dolgoznak a diákok: földmérők, erdőirtók, lapátolók. Tapssal köszöntik Gerőt, Olt Károlyt és Veres Pétert.

7. A Ferencváros – Kispest labdarúgó-mérkőzés

Harmincezer néző drukkolta végig a futball-évad egyik legizgalmasabb mérkőzését a Ferencváros – Kispest találkozót. A mérkőzést a Ferencváros csapata nyerte meg 3:1 arányban.

Képleírás

Mezőnyjáték, zsúfolásig megtelt nézőtér.

8. Motoros Grand Prix

A motorsport híveinek hosszú ideig élménye marad a felszabadulás után első ízben megrendezett Grand Prix, melyet közel százezer néző jelenlétében tartottak meg. A szólómotorok versenyében az angol Thomas és a szenzációs szerkezetű Guzzi gyártmányú motorkerékpáron versenyző olasz Lorenzetti nyerték. Az oldalkocsis motorok számát a BMW-n versenyző Surányi nyerte. Az autók versenyében Hídalmási győzött Bugatti kocsijával.

Képleírás

Induló motorosok, egyesek felborulnak már a rajtnál. Oldalkocsis motorok versenye. Dinnyés Lajos a nézők között. Autók versenye. Díjak kirakva. Kép a győztesekről.

1948. május 27.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/11

1. Az iskolák államosítása

A magyar kormány gyökeresen kívánja megoldani az iskolák demokratizálását, és szembeszáll az egyházi reakció támadásaival. Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter a sajtó képviselői előtt bejelentette: [Ortutay Gyula:] „A felekezeti iskolák pedagógusainak ezreit fenyegetik azzal, hogy megbélyegzik, kiközösítik őket, sőt állásaiktól is megfosztják. A magyar állam megvédi mindazokat, akiket bárhonnan induló terror lelki nyugalmuktól, kenyerrüktől való megfosztással fenyeget. Az intézményes megoldást kell keresnünk, minthogy a magyar iskolaügy elmaradottságának megszüntetéséről van itt szó. Olyan iskolát kell végre a magyar dolgozók gyermekének adni, amely színvonalban, erkölcsi nevelésben, demokratikus hűségben méltó népünk más téren tett hatalmas erőfeszítéseihöz. Kivétel nélkül átvesszük állami státuszba a felekezeti iskolák pedagógusait. Megteszünk mindent, hogy a megegyezés a béke és a megértés szellemében kölcsönös engedékenységen alapján jöjjön létre. Ha ellenállásba ütközünk, ha lelki terrorral és félrevezető izgatással próbálják megfélemlíteni népünket, harcot kezdenek a magyar demokrácia és az ifjúság alapvető érdekei, jogai ellen, akkor természetesen azt is tapasztalni fogják, hogy a demokráciának nemcsak türelmes, hanem eltökéltsége is van.

Képleírás

Ortutay Gyula a sajtó képviselőihez beszél. (szinkron) Ortutay Gyula a mikrofon előtt. Romos iskolaépületek. Iskolák újjáépítés után.

2. Gyermeknap

Felszabadulás után másodszor tartottak gyermeknapokat Magyarországon. Tildy Zoltán köztársasági elnök, az elnökasszony és kisunokájuk egész sor urnát kerestek fel adományokkal. Szervesen kapcsolódnak az ország újjáépítésében ezek a gyermeknapok, mert háború pusztította gyermekvédelmi intézményeket segítenek helyreállítani, hogy azok a magyar dolgozók gyermekeinek testi és lelki egészségét előmozdítsák.

Filmhíradók 1945-1949

Budapesten a népi demokratikus társadalom óriási részvételével folytak le a gyermeknapok. Lelkes asszonygárda, miniszterné asszonyok, államtitkárok feleségei, ismert művésznők, MNDSZ vasutas és szakszervezeti asszonyok, a Vöröskereszt és a főváros szociális ügyosztály részvételével. Mire gyűjt a Gyermekvédő Liga? Erről nyilatkozott a Liga miniszteri biztosa, Gerőné Fazekas Erzsébet, aki többek között elmondotta, hogy Farkasgyepűn gyermek TBC szanatórium nyílik. Balatonalmádin kétezer bányászgyermek nyaral az idén. Balatonszabadiban pedig hatszáz vasutas gyermek üdül. A llei hadiárva otthonnak, a kunszentmártoni tanyai parasztyermek internátusnak új takarók, lepedők, kis lakóinak új cipő, ruha jut a gyermeknapi gyűjtésből. A dolgozók filléreiből a dolgozók gyermekeinek jobb jövője épül.

Képleírás

3. Repülőújoncok eskütétele

A mátyásföldi repülőtéren lélekemelő ünnepség keretében tették le az esküt a honvédség zászlajára az első demokratikus repülőosztály újoncai. A felesküdt újoncok díszmenetben vonultak el Veres Péter honvédelmi miniszter és Révai Kálmán ezredes, a Kossuth Akadémia parancsnoka előtt.

Képleírás

A mátyásföldi repülőtér. Vigyázzban álló katonák esküt tesznek. Díszmenetben vonulnak el Veres Péter és Révai Kálmán előtt.

4. Táncsics Mihály születésének évfordulója

Kegyeles ünnepségen emlékezett meg a megújhodott Magyarország a 48-as forradalom egyik lánglelkű vezérének, Táncsics Mihály születésének 149. évfordulójáról. Az ácseszéri zsellérház udvarán emelt szobor körül ünnepi díszbe öltözött tömeg előtt a köztársasági elnök képviselésében Dinnyés Lajos miniszterelnök, a kormány képviselésében Vas Zoltán miniszter és magyar politikai és társadalmi élet számos vezetőjének jelenlétében folyt le az ünnepség. Táncsics Mihály, a népi Magyarország előfutárja volt és az egykori béreslegény szobra előtt emelt fővel mondhatjuk, hogy ma az ő országát építjük, a népi Magyarországot.

Képleírás

Ácseszér. Néhány kép a faluról. Hatalmas tömeg Táncsics Mihály szobra körül. Dinnyés Lajos beszédet mond. Képek a jelenlevőkről, Vas Zoltán. Megkoszorúzzák a szobrot.

5. Robbantják a romokat

Meggyorsítják a budapesti romok eltakarítását. A lassú és veszélyes bontás helyett robbantással siettetik a lebombázott épületek maradványainak eltüntetését. A robbantást az Építésügyi Minisztérium különleges kiképzésben részesített robbantó osztaga végzi az első aknakutató zászlóalj közreműködésével. A robbantásra kerülő épület környékének lakóit előre figyelmeztetik, hogy lakásaik ablakát hagyják nyitva. A robbantás hatósugarába eső utcákat kordonnal zárják el a járókelőktől. Így tűnik el rövidesen a Lánchíd utcai volt kereskedelemügyi minisztérium és a Mártírok úti Regent-ház romjai, hogy helyet adjanak az újjáépülő Lánchíd forgalmának és a kibővítendő Statisztikai Kert játszadózó gyermekhadának.

Képleírás

Romos épületek. A robbantás készülletei, elhelyezik a robbanó szereket. Egy robbanás, dől az épület. Egy újabb robbanás, összedől az épület. Takarítják a romokat.

6. Lapkiadó mártírok emlékművének leleplezése Balatonbogláron

Balatonbogláron a fasiszta háború lapkiadó mártírjainak emlékművét Boldizsár Iván államtitkár avatta fel, kegyeles ünnepség keretében. A gyászolók és hozzátartozók soraiban megjelent Tömpe István Somogy megye alispánja is.

Képleírás

Balatonboglár, az emlékműnél összegyűlt tömegnek szónokol Boldizsár Iván államtitkár. Koszorúk elhelyezése. Tömpe István alispán az ünnepi közönség között.

7. A diákok hagyományos ballagása

Vége az iskolaévnak. A diákok idén is a hagyományos ballagással búcsúztak el iskoláiktól és fiatalabb tanuló társaiktól. A fiatalság útja az iskolapadokból a gyárakba, a hivatalokba és az egyetemekre vezet, hogy hasznos tagjaivá váljanak a demokratikus társadalomnak. Mosolygós arcok indulnak az életbe, amely ma már megbecsülést és támogatást nyújt a dolgozóknak.

Képleírás

Virágcsokorral a kezükben vonulnak végig az iskolán a ballagó lányok. A ballagók elhagyják az iskola épületét.

8. Az idei Széchenyi-díj

A Lóversenypályán több mint húszezer ember nézte végig az idei Széchenyi-díj lefutását. A mindvégig izgalmas versenyt nagy küzdelem után, erős favoritok ellenében, az outsider Csitralkha nyerte.

Képleírás

Lóverseny, futam, nézőközönség a tribünön és a pálya mellett. Versenykép, és a nyertes ló.

9. Úszóverseny

Lázasan készülődnek sportolóink a közeledő londoni olimpiára. A nemzetközi versenyeken oly sok diadalt aratott úszóink és vízilabdázóink már az előkészületek során ragyogó eredményeket értek el. Mitró György a legtehetségesebb magyar úszó első számú olimpiai esélyesünk káprázatos eredménnyel győzött a 800 méteres gyorsúszásban. A francia Taris Európa rekordját és nagy riválisa Tátos magyar rekordját túlszárnyalva, tíz perc egy másodperces idővel új Európa és magyar csúcstól úszott.

Képleírás

Uzsoda tréningező úszókkal, vízilabda játék, úszóverseny. Münnich Ferenc a nézők között.

1948. június 4.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/12

1. Az úttörők fogadalomtétele

Az úttörők fogadalomtételének napján a Népliget felé már kora délelőtti órákban megindult az úttörőcsapatok özönlése a város minden részéből. Vidám nótaszó, önfeléd gyermekmosoly kísérte a fehéringes kényakkendő lányok, fiúk felvonulását. A zászlódíszben úszó népligeti diákstadion dísztribünjén megjelentek a kormány tagjai, Szakasits Árpád, Nagy Imre, Gerő Ernő, Ortutay Gyula, Veres Péter, Darvas József miniszterek, a rendőrség és a tömegszervezetek vezetői. Megszólalnak a harsonák. Úttörő küldöttség fogadja az érkező Rákosi Mátyást. „Hazám és népem boldogulásáért fogok dolgozni, küzdeni és tanulni! Előre az úttörő mozgalomért, előre a Magyar Köztársaságért!” – ígéri a tizenötezer úttörő Rákosi Mátyásnak, az úttörő mozgalom fővédnökének tett fogadalmában.

Képleírás

Úttörők felvonulása a Népliget felé. Dobokkal, harsonákkal vonuló úttörők. A dísztribünön Veres Péter, Nagy Imre, Ortutay Gyula, Gerő Ernő, Szakasits Árpád, Rákosi Mátyás, Darvas József. Úttörő küldöttség fogadja az érkező Rákosi Mátyást. Fogadalomtétel. Rákosi és Ortutay vizsgálják az ajándékba kapott báb figurákat. A gyerekek bemutatót tartanak a sportpályán.

2. A Nemzetközi Vásár előkészületei

Filmhíradók 1945-1949

Befejezéshez közelednek a Budapesti Nemzetközi Vásár városának építkezési munkálatai. Kétezer munkás szakértelme és szorgalma rövid néhány hét alatt varázsolja elő a színes vásárvárost. Az építkezéseket megtekintette Vas Zoltán miniszter a Gazdasági Főtanács főtitkára, aki elégedetten állapította meg, hogy a vásár méltóan reprezentálja majd a magyar gazdasági élet újjászületését. A vásár legmonumentálisabb látványossága a háromezer négyzetméter alapterületen épülő szovjet pavilon lesz. A baráti és szomszédos államok is megjelennek a kiállításon.

Képleírás

A Nemzetközi Vásár építkezései, ácsmunkák. Vas Zoltán körbejárja a Vásár területét, nézi az építkezési munkálatokat. Különböző pavilonok.

3. A Vöröskereszt és a Nemzeti Segély egyesülése

Gyermekek tízezreit mentette meg az életnek három és fél éves fennállása alatt a Nemzeti Segély.

Történelmi hivatását teljesítve, májusi kongresszusán egyesült a Magyar Vöröskereszttel. Bölöni György, a Nemzeti Segély elnöke terjesztette be az elfogadott egyesülési javaslatot.

[Bölöni György:] „A Magyar Vöröskereszt az ott dolgozó demokraták szívós munkája következtében megtisztult népellenes elemeitől és a Nemzeti Segély beolvadása után biztos, hogy a jövőben hivatását teljes sikerrel fogja kifejteni a magyar nép, a demokrácia, és a béke megszilárdítása érdekében.

Képleírás

Érkeznek a Kongresszusra, Szakasits Árpád is. Bölöni György a mikrofon előtt (szinkron) Bölöni a mikrofon előtt, képek a közönségről.

4. Nyaralnak a görög gyermekek

A hazánkban testvéri fogadtatásra talált görög gyermekek BÉlatelepen a Székesfőváros üdülőjében ismerkednek meg a balatoni nyár örömeivel. Táncsal, játékkal, sporttal és főként evéssel töltik a kellemes napokat. A mosolygós, kigömbölyödött gyermekarcokon már nyoma sincs az otthoni szenvedésnek. A görög nép szabadságáért harcoló szülők és hozzátartozók távollétét a szeretetteljes vendéglátás kárpótolja barátaink gyermekeinél.

Képleírás

Gyerekek a Balaton partján, körtánc, játék. Közös ebéd, vidám arcok.

5. Sakkverseny

A Budapesten megrendezett centenáris nemzetközi sakkversenyen a világ legkiválóbb sakkozói találkoztak. A francia bajnok Tartakower Wood angol mesterrel, Barcza Gedeon Szabó Lászlóval, Grigorics jugoszláv mester honfitársaival a bajnok Trifunoviccsal, a cseh Pachmann szintén honfitársával Poltys-szal, a magyar származású ausztráliai Steiner, Füstér mesterrel és Tomovics jugoszláv bajnok Benkő mesterrel magas színvonalú játékban mérték össze erejüket a bajnoki címért.

Képleírás

Sakkverseny versenyzőkkel, játék közben. Nézők.

6. A Baross Gábor Gimnázium ásatásai

A Szeged melletti Bakton huszonhárom avar sírt tárt fel az iskolák közötti centenáris munkaverseny keretében a Baross Gábor Gimnázium. Emberi csontvázak és használati tárgyak kerültek felszínre az évezredek sírokból. Korsók, karperecek, egy régi tűtartó és egy halott asszony gombja. A kiásott halott szomszédságában a kedvenc állatok csontvázaira bukkantak. [18 méter]

Képleírás

Ásatás. Emberi csontvázak. Korsók, karperecek, egy gomb, emberi koponya, állati csontváz.

7. Látogatás az Államvasutak Anyagvizsgáló Intézetében

Anyagvizsgálat nélkül nincs gazdaságos újjáépítés. Az Államvasutak anyagvizsgáló intézetében vizsgázik a cement, amelyből betontalpak, épületek és vasúti hidak készülnek. Hatalmas gépekben az anyagot szakítják, ütik, csavarják. A próbabálca nyílik, szakad, a gép engedelmeskedik, az ember számol és őrködik, hogy megfelelő legyen az anyag szilárdsága, amelyből dübörgő mozdonyok, száguldó vonatok születnek, ha az anyag az emberi tudással és alkotni akarással összefog. A metallografus leghűbb barátja a mikroszkóp, amellyel több százszoros nagyítással vizsgálja az anyag szerkezetét, felfedezi hibáit és erényeit. A vegyész lombikjával, vegyszereivel, de elő sorban tudásával nélkülözhetetlen munkása az anyagvizsgálat birodalmának. Anyagvizsgálat nélkül nincs üzembiztos vasút. [22 méter]

Képleírás

Építkezési anyag, cement, vas vizsgálata. Mikroszkóppal dolgozó szakember. Vegyész munka közben.

8. A Tisza téli áradásának kárai

Pusztulás és romok jelzik Szatmár-Beregben a Tisza téli áradását. Tiszakóród, Tiszabecs, Gulács, Tarpa házait, Tivadar elsodort gátját most építik újjá. A sajtó munkatársainak Darvas József építésügyi miniszter képviseletében Lakatos Miklós államtitkár és Simor Dénes, az Országos Házépítő Szövetkezet elnöke mutatta be a munkálatokat. Az építkezési anyagokat a szövetkezet központi telepéről osztják szét a falvaknak. A parasztság együttes munkája és erőfeszítése nyomán gomba módra nőnek ki a földből az újonnan épített házak. Szatmár-Bereg újjászületése a magyar demokrácia alkotó erejét és élni akarását jelképezi.

Képleírás

Nádfedeles vályogházak összedőlve, egy asszony több kisgyerekekkel az egyik romos ház bejáratánál. Gátépítési munkálatok. Lakatos Miklós és az újságírók a gátépítésnél. Építkezési munkálatok, épülő új házak. Újságírók jegyzetelnek.

9. Magyarország – Csehszlovákia labdarúgó-mérkőzés

Magyarország és Csehszlovákia válogatott labdarúgóinak mérkőzése 36 ezer néző jelenlétében zajlott le az FTC Üllői úti sporttelepén. A két ország legjobb játékosainak első felszabadulás utáni küzdelme a magyar csapat 2:1 arányú győzelmével végződött.

Képleírás

Üllői úti pálya. Tribün képek, mezőnyjáték. 2:1 a magyarok javára.

1948. június 11.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/13

1. A Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt nagybudapesti pártszervezetei egyesülése

Az Újvárosháza tanácstermében Köből József országgyűlési képviselő nyitotta meg a Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt nagybudapesti pártszervezeteit egyesítő értekezletét. Horváth Márton, a Szabad Nép felelős szerkesztője tartotta a politikai beszámolót.

[Horváth Márton:] „Erős és kemény erőfeszítésre van szükség. Be kell illeszkednünk a béke frontjába. Meg kell teremtenünk a magunk háza táján annak az előfeltételeit, hogy ne váljunk egy Görögországgá, egy Palesztinává, ne váljunk újra az imperialista provokáció egy pontjává. Szorosra kell fognunk viszonyunkat a népi demokratikus országokkal.”

A Magyar Dolgozók Pártjának szervezeti kérdéseiről Vágvölgyi Tibor országgyűlési képviselő beszélt.

[Vágvölgyi Tibor:] „Tudnunk kell, hogy a pártvezetés kérdéseinek helyes megoldása döntő módon

Filmhíradók 1945-1949

befolyásolja a magyar dolgozók helyzetét, a népi demokráciánk jövőjét és a mi jelenünkbe hozza a szocializmus megvalósítását.”

A munkásság évtizedes álma végre valóra vált, a munkásegység jegyében épül fel a demokratikus szocialista Magyarország.

Képleírás

Újvárosháza tanácsterme, küldöttek (köztük Major Tamás), elnökség. A háttérben óriási Rákosi kép. Köből József a mikrofon előtt, majd Horváth Márton beszél (szinkron). A vendégek között Gerő Ernő, Szakasits Á., Rajk, Jusstusz az értekezleten. Vágvölgyi Tibor beszél (szinkron), taps.

2. A Lábatlani Cementgyár új forgókemencéje

A Lábatlani Cementgyár munkássága két hónappal a kitűzött határidő előtt készítette el a gyár új forgókemencéjét. Az ünnepélyes üzembe helyezésen a köztársasági elnök képviselőjében, Karczag Imre iparügyi államtitkár mondott avatóbeszédet. A határidő előtt elvégzett munkáért a dolgozók között 12 ezer forint jutalmat osztott szét Siklós vállalatvezető. Az egyetlen kapcsolótábla mellől kezelhető a száz méter hosszú, három és fél méter átmérőjű forgókemence, amellyel a gyár nyolcezer vagon cement termelése mellett, évente 1100 vagon szenet takarít meg. A termelési költségek nagyarányú csökkenése mellett a munkásoknak nem kell többé 70-75 fokos hőségben dolgozni, mert a lábatlani, Európa legmodernebb cementégője.

Képleírás

Lábatlani cementgyár, az udvarán összegyűlt munkásokkal. Karczag Imre beszél. A pénzjutalom kiosztása. A kapcsolótábla, működésben a forgókemence.

3. A Magyar Dolgozók Pártja első értelmiségi nagygyűlése

A magyar haladó értelmiség színe-java, a kormány tagjai, mérnökök, pedagógusok, orvosok, jogászok, művészek, írók hatalmas tömege vett részt a Magyar Dolgozók Pártjának első értelmiségi nagygyűlésén. Révai József országgyűlési képviselő, a Szabad Nép főszerkesztője, hatalmas beszédben ismertette az időszerű bel- és külpolitikai kérdéseket.

[Révai József:] „Helyes volt a magyar külpolitikát a béke erőinek nemzetközi növekedésére építeni. Nem engedünk beleavatkozni belső ügyeinkbe, és hazaárulónak tekintjük azt, aki külső segítséggel akarja megváltoztatni belső demokratikus rendünket. Azt a magyar demokráciát merészeli romlottnak nevezni, amely példátlan újjáépítési és munkalendülettel erkölcsi újjászületésre is vezette a magyar nép millióit. A mi feladatunk most, hogy a köznevelés terén is befejezzük azt, amit 1848-ban a nemzet megkezdett. Az egyházi iskolák államosítása nélkül nem tudunk előre menni köznevelésünk demokratizálása terén. Az államosítás elsősorban a parasztságnak, a magyar falunak az érdeke. Maradjon meg a kötelező vallásoktatás, mert népünk így akarja. De népünk nemcsak ezt, hanem jó, haladó szellemű iskolát is akar!”

Képleírás

Szakasits Á., Ries I., Rónai S., Molnár E., Gerő E. a nagygyűlésen. Az emelvény mögött Rákosi kép. Révai József beszél (szinkron). Képek a hallgatóságról: Kiss Roland, Várnai Zseni, Olt Károly, Andics Erzsébet az elnökségben.

4. Úrnapi körmenet a Várban

A demokráciánk újjáépítette ősi Mátyás templom körül, a felszabadulás óta először tartották meg a hagyományos úrnapi körmenetet. A távollévő Mindszenty prímás helyett, Dudás Miklós hajdúdorogi püspök kísérté az oltáriszentséget. Az egyházi és katonai díszben pompázó körmenetben a köztársasági elnököt, a kormányt Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter képviselte.

Képleírás

Mátyás templom az újjáépítés után. Körmenet indul, egyháziak, katonaság, hívek. Ortutay Gyula, apácák.

Filmhíradók 1945-1949

5. Asszonygyűlés Csepelen

Az egész ország megmozdult az iskola kérdésben. „Nem fogjuk tűrni, hogy a nép ellenségei köztünk zavart és bizonytalanságot keltsenek!” – mondotta kétezer csepeli asszony, és az elfogadott határozati javaslatukban követelik, hogy a demokratikus állam, a dolgozók állama vegye kezébe az ország valamennyi iskoláját.

Képleírás

Asszonygyűlés. Jóború Magda beszél. Képek az összegyűlt asszonyseregről.

6. Megjelent az olcsó gyümölcsíz

Minden dolgozó, és különösen a gyermekek szervezetének elengedhetetlen szükségessége az édesség. Adó elengedés és egyéb kormányintézkedés ma már lehetővé teszi a gyümölcsíz előállításának árának csökkentését. Az államosított konzervipar első ajándékaént a dolgozók megkapták a filléres gyümölcsízt.

Képleírás

Gazdasági Főtanács épülete. (Zrínyi u. és Nádor u. sarka) Konzervgyári dolgozók munka közben. Család étkezés közben, gyümölcsíz az asztalon. Majszólo gyerekek.

7. Sport [nemzetközi atlétikai verseny]

Az atlétikai idény első nagy nemzetközi versenyén kellemes meglepetést nyújtottak az olimpiai keret tagjai. A gátfutást és a távolugrást Gyarmati Olga új magyar rekordokkal nyerte meg. Az 1500 méteres síkfutásban a Vasas atlétája, Garai győzött. A tízezer méteres verseny Zatopek, a „cseh lokomotív” zsákmánya lett, a Vasasok Szilágyija előtt.

Képleírás

Sportpálya. Magasugrás, gátfutás, Gyarmati Olga távolugrása. Síkfutás.

8. Robbantás a Regent-romoknál

A Regent-palota szürke romjai közül lassan napvilágra kerülnek a beomlott épület eltemetett áldozatainak földi maradványai. A feltárási munkálatokat rendkívül megnehezíti a törmelékek közé került, sok fel nem robbant lőszer, de már így is, mintegy negyven csontvázat találtak az Építésügyi Minisztérium dolgozói. Az áldozatok felismerését és azonosítását a demokratikus rendőrségünk közegei a legnagyobb körültekintéssel, gonddal és hozzáértéssel végzik.

Képleírás

Takarítás a Regent palota romjainál. Emberi maradványok. Fel nem robbant lőszer kerülnek elő. Egy koponya.

9. A magyar könyvnap

A felszabadulás óta negyedszer vonulnak ki a magyar írók és a magyar irodalmi művek az utcára, a sátrak alá. A demokratikus kormány tagjai, az élmunkások, a magyar dolgozók vásárolják a haladó szellemű magyar és külföldi könyveket.

Képleírás

Szikra Athenaeum könyvkiadók sátrai. Rákosi Mátyás beszél (nem hallható). Könyvek. Rákosi és „A fordulat éve” c. könyve. Veres Péter dedikál. Szikra, Parnasszus könyvkiadók sátrai. Rónai Sándor könyveket nézeget. A Franklin Társulat standja. Gerő Ernő és Ries István. Révai Könyvkiadó standja. Rajk László. Új Idők könyvsátra. Kossa István dedikál. Érdeklődők a könyvnapon.

1948. június 18.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/14

1. A két munkáspárt egyesülése

Az új magyar történelem egyik legnagyobb eseménye a két munkáspárt egyesülése, a Magyar Dolgozók Pártjának megalakulása. A kongresszusról készült nagy riportunkat a következő híradónkban hozzuk.

Képleírás

Hősök tere, Rákosi és Szakasits az emelvényen szónokol, hatalmas tömeg.

2. Diákhonvédek emlékünnepélye Pápán

Pápa ifjúsága méltón ünnepelte meg a város harminc szülöttjének Damjanich vörös sipkás diákhonvédeinek emlékét. A centenáris évfordulón Kerek Gábor, a Diákszövetség elnöke és Gosztonyi János, országgyűlési képviselő, egykori pápai diák, szólaltak fel. Az ünnepség után az ifjúság lelkesen tüntetett az egyházi iskolák államosítása mellett.

Képleírás

Pápai utcaképek, a templom épülete. Kerek Gábor, majd Gosztonyi János beszél az ünneplő tömeghez. "Éljen az iskolák államosítása" transzparens. NÉKOSZ csoportok a gyűlésen. Tüntető fiatalok felvonulása.

3. Gyilkosság Pócspetrin

Pócspetri községháza előtt a fekete reakció uszítására meggyilkolták Takács Gábor rendőr alhadnagyot. Az uszító pap, aki a véres eseményt előkészítette, megszökött, a szalmakazalban találtak rá. A gyilkos bűntársai még a távbeszélő drótot is elvágták. A demokrácia ökle lesújt a nép ellenségeire, akik még gyilkosságtól sem rettennek vissza, a fekete reakció sötét céljainak szolgálatában. A horthysta zászlós, a gyilkos, a demokrácia ellen uszító pap és bűntársaik a statárium előtt felelnek szörnyű bűnükért. Királyfalvi (Kremper) Miklóst, a gyilkost és Asztalos plébánost halálra ítélték. Asztalos kegyelmet kapott, Királyfalvit kivégezték. Az igazságszolgáltatás elvégezte kötelességét. A pócspetri templom még üres. Olyan papot vár, aki a vallást szolgálja és nem a reakciót.

Képleírás

Néhány kép a faluról, a községházáról és a „gyilkosság” helyszínéről. Egy szalmakazal, valamint elvágott távbeszélő drótok képe. Tárgyalóterem, a pap, a gyilkos és társai a bíróság előtt. Képek a tárgyalóteremről. A pócspetri templom épülete és a szószék.

4. A népjóléti miniszter Szabadegyházán

Olt Károly népjóléti miniszter a magyar nép nevében köszöntötte Szabadegyháza lakóit. A község neve a múltban Szolgaegyháza volt. „Századokon át az urak szolgálói, jobbágyai voltatok” – mondotta Olt miniszter, de most a felszabadulás óta szabad ország, szabad alkotó népe lettetek. Az egykori szolgák fiai elhagyták a múltat, a szolgaságot jelentő névvel együtt. Ebben a faluban ezentúl még nagyobb lelkesedéssel építi a népi demokráciát ifjú és öreg, érzik, tudják, hogy ez az ő világuk.

Képleírás

Népgyűlés Szabadegyházán. Olt Károly népjóléti miniszter beszél. Népviseletbe öltözött asszonyok, férfiak, lovasok. A Szolgaegyháza tábla lehull, alatta az új név: Szabadegyháza.

5. A magyar-svéd Davis-kupa teniszmérkőzések

Az idő nem kedvezett a magyar-svéd Davis Cup teniszmérkőzéseknek, a pályát a mérkőzések előtt tócsává változtatta a vihar. Minden módon megpróbálkoztak a szárítással, de így is csak szemerkélő sűrű esőben, nedves pályán, kezdődött a mérkőzés. A párosban Bergelin és Johansson gyönyörűen játszott a magyar ellenfelek, Ádám és Asbóth ellen. A svédek gyakrabban láthatók a háló körül, ez az eredményen is meglátszik, a mérkőzés svéd győzelemmel végződött. Az Asbóth-Bergelin találkozón a magyar bajnok

Filmhíradók 1945-1949

nagyszerű játékkal 6:4-re, 6:3-ra és 6:4-re verte a svéd teniszezők kedvencét. A Davis Cup magyar-svéd mérkőzéseinek végeredménye 3:2-re a svédek javára,

Képleírás

Hatalmas tömeg a pálya körül, minden csupa sár. A páros mérkőzés pillanatai. Egyéni mérkőzés. Révai József és Várkonyi Zoltán a nézők között. (Csikós Rózsi). A Davis kupa magyar-svéd mérkőzéseinek végeredménye 3:2 a svédek javára.

6. Tűzoltóverseny

A tűzoltók, a nép tűzoltói, megvédik az ország érdekeit. Bódy Antal, országos főparancsnok jelenlétében zajlott le a Buda környéki tűzoltók versenye, ahol az üzemi és községi tűzoltóságok mutatták meg, hogy kiképzésük szakszerű, pontos és egyre jobb.

Képleírás

Tűzoltóverseny, nézőközönség. Különböző tűzoltási gyakorlatok.

7. A Tomori-téri új vásárpia

Piacot létesített a Magyar Dolgozók Pártja és a XIII. kerületi elöljáróság a Tomori téren. Nyolc épületben 32, bőségesen ellátott áruosztályt adott át Lakatos államtitkár az ezelőtt mostohán kezelt városnegyed lakóinak. Ezzel Angyalföld dolgozó népének régi követelését valósította meg a demokratikus közigazgatás.

Képleírás

Lakatos államtitkár átadja a piacot. Piaci árusok, vásárlók.

8. Lovasverseny a Kossuth Akadémián

A Honvéd Kossuth Akadémia lovasversenye bebizonyította, hogy a népi származású lovasok sokkal jobban értik a dolgukat, mint a múlt csillagai, az úri lovastisztek. Az Akadémia lovasversenyén honvédek, akadémikusok, lovászok, nők, jó nevű öttusázók, parasztfiúk, rendőrök mérték össze tudásukat. A lovaglás nem az urak luxus sportja már: népi tömegsporttá lett.

Képleírás

Díjak kirakva egy asztalra. Lovasverseny, akadályugrás, nézőközönség.

9. A Nemzetközi Vásár megnyitása

A centenáris Nemzetközi Vásárt Tildy Zoltán köztársasági elnök és Rónai Sándor kereskedelmi miniszter nyitotta meg, a kormány tagjainak jelenlétében. A Vásár az 5 éves terv és munkaverseny nagyszerű eredményét mutatja. A centenáris vásárt, büszkén és boldogan mutatja fel a magyar dolgozó nép a világ előtt. Ebben az országban maguknak termelnek a dolgozók.

Képleírás

Rónai Sándor, Szakasits Árpás, Tildy Zoltán, Kádár János, Rákosi Mátyás a vásár megnyitóján. A kiállítás részei, látogatók. Pavilonok: textilipar, gépipar, cipőgyártás, szőrmeállítás, bútorkiállítás, szovjet pavilon.

1948. június 25.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/15

1. A Magyar Dolgozók Pártja egyesítő kongresszusa

Lobogódíszbe öltözve, történelmi ünnepre készül az ország. Harmincesztendőös szakadás után egyesülnek a munkásság pártjai: megalakul a Magyar Dolgozók Pártja, amely megsokszorozza a két párt erejét. Munkapadok és gépek zakatolása mellől, szőlőkől és napsütötte szántóföldekről, falusi iskolákból, könyvtárak mélyéről és íróasztalok mellől a dolgozó magyarság jobbjai indulnak az egyesülési

Filmhíradók 1945-1949

kongresszusra. Az ország minden részéből érkezett küldöttek első útja a Magyar Dolgozók Pártjának székházába vezet, ahol átveszik kongresszusi irataikat. Az egyesülési kongresszust a két párt külön kongresszusa előzi meg. A Magyar Kommunista Párt 4. Kongresszusán az Országházban, Rákosi Mátyás nagyszabású beszámolóban ismerteti azt a harmincesztendőös harcot, amelyet a kommunisták folytattak az egységes munkáspárt megalakításáért. „Lezárul végre ez a három nehéz évtized – mondotta – amikor a megosztottság nehezítette és bénította a dolgozók felszabadításáért vívott harcot.” Bulgáriától Angliáig, Franciaországtól Svédorszáig 14 állam küldöttei és hazánk legjobbjai hallgatják a beszámolót. Rákosi Mátyás beszédét hatalmas lelkes tapsvihár követi. Majd a Magyar Dolgozók Pártjának megalakulásáról szóló határozati javaslatot, egyhangúlag elfogadja a kongresszus. Az egyesítést ellenző és évtizedekig megakadályozó munkásarúloktól megtisztított Szociáldemokrata Párt kongresszusán Szakasits Árpád beszélt. „Legyetek hűséges harcosai a Magyar Dolgozók Pártjának, bátor katonái a szocializmusért vívott küzdelemnek.” Az egyesülési kongresszus küldöttei és a magyar dolgozó nép százezrei együtt vonulnak a Hősök terére, ahol feledhetetlen tömegülésem, félmillió ember ünnepli a munkásosztály egységes partjának megalakulását. Azét a párttét, amely minden dolgozó életszínvonalának javításával, békésen valósítja meg a munkásosztály történelmi feladatát, a szocializmust. A Magyar Dolgozók Pártjának nemzeti zászlós, piros csillagos, aranykalásos jelvénye alatt Kádár János nyitja meg a tömeggyűlést. Üdvözlö a kongresszusi küldötteket, akiknek munkája nyomán megalakul az a párt, amely vezető ereje lesz az építésnél és győzhetetlen fegyver a reakció fegyverei ellen vívott harcban. Szakasits Árpád nagygyűlési beszédében megállapítja: „Megvalósítottuk a munkásosztály forradalmi, testvéri egységét. Egyetlen pártja van a magyar munkásosztálynak.” Felzúg a félmillió tömeg tapsvihara, amikor Rákosi Mátyás emelkedett szólásra, hogy ismertesse az utóbbi hónapok küzdelmeit és győzelmeit, hogy megszabja az új építő párt elé táruuló legfontosabb feladatokat, köztük az állam és az egyház viszonyának rendezését.

[Rákosi Mátyás:] „Lezárult ez a három nehéz évtized, amikor a munkásosztály megosztottsága megnehezítette, és nem egyszer megbénította a dolgozók felszabadításáért vívott harcot.”

A magyar dolgozó milliók erejét bizonyító nagygyűlés után a kongresszus kétnapos munkáját az Operaházban fényes megnyitó ünnepség vezeti be, melyen a köztársasági elnök, a kormány és a diplomáciai kar tagjai is megjelentek. Az Operaház nézőterének padsoraiban a magyar munkásság, parasztság és értelmiség legkiválóbbjai hallgatják Farkas Mihály megemlékezését.

[Farkas Mihály:] „A hála és a szeretet érzésével gondolunk a felemelő, új korszakot formáló pillanatban a magyar munkásosztály, a két munkáspárt hősi halottaira, mártírjaira, akik életüket és szabadságukat áldozták fel. A hála és szeretet érzésével gondolunk ma a nagy szovjet nép dicső katonáira és tisztjeire, akik vérükkel. öntözték a magyar földet, és akik a felszabadító háború gyilkos tüzében életüket veszítették a magyar nép szabadságáért.”

Ezután a Független Kisgazdapárt nevében Dobi István, a Nemzeti Parasztpárt nevében Veres Péter üdvözlö a megalakuló egységes munkáspártot. Az egységes magyar ifjúság nemzeti szövetsége nevében Non György beszél, a Magyar Nők Demokratikus Szövetségének üdvözlétét Jóború Magda tolmácsolja. Gerő Ernő zárószavaival ér véget az Operaházi ünnepség, amelyen a Magyar Dolgozók Pártját, az összes dolgozó osztályok megszilárduló szövetségét ünneplik a jelenlévőkkel. Június 13-nak történelmi reggelén a Parlament épületében, 443 küldött jelenlétében kezdi meg munkáját a két munkáspárt egyesítő kongresszusa, hogy kimondja a két párt egyesülését, megvitassa az egységes munkáspárt programját és szervezeti szabályait. A kongresszus első felszólalója Rákosi Mátyás.

[Rákosi Mátyás:] A világalomra törő, kardcsörtető, atomháborúval fenyegető imperialista táborral szemben áll a demokrácia tábora, a Szovjetunióval az élén; ez a tábor a demokratikus haladás, a békés fejlődés minden erejét a népek felvirágoztatására fordítja. Ellentétünk Mindszentyvel szemben abból származik, hogy mi kiosztottuk 700.000 földnélküli között a főpapok és püspökök földjét, ők pedig szeretnék kikérgetni az újgazdákat, béresek, és zsellérek csinálnának belőlük, és a földet visszaadnák az Esterházy hercegeknek, no meg önmaguknak is. Minden percünkben nemzetünk felemelkedése, létünk alázatos

szolgálata vezet, ebben erőnk, de ez biztosítja számunkra jövő sikereinket is, és még egy titka van a mi eredményeinknek: az, hogy amit ígérünk, be is tartjuk!”

A Rákosi-beszéd az ország számára útmutatást jelent, az egész magyar nép hallgatja. Ezután Szakasits Árpád szól a munkásáruelők elleni harcról.

[Szakasits Árpád:] „A Magyar Kommunista Párt jól politizált, mert értelmesen és előrelátóan szervezett, mert merészen és következetesen valósította meg a terveket, mert jól gazdálkodott az erőikkel, mert számon tartotta és támogatta, bátorította és tanította a szociáldemokraták baloldali erejét.”

Révai József a Magyar Dolgozók Pártjának ideológiájáról beszélt.

[Révai József:] „A magyar marxistáknak és leninistáknak igazuk lett. Nem csak a Szovjetunió értékelésében, hanem az úgynevezett angol szocializmus értékelésében is. Igazuk lett a nyugati és a hazai jobboldali szociáldemokraták értékelésében is. Igazolódott a marxistáknak és leninistáknak népi és nemzeti politikájuk.

Majd Marosán György válaszolja a volt szociáldemokratákra váró feladatot.

[Marosán György:] „Le kell szögeznünk álláspontunkat, mi a feladata a jövőben a Szociáldemokrata Pártnak: igyekeznie kell a Magyar Dolgozók Pártjában minél előbb jó kommunistákká lenni.”

Rajk László fejlődésünk fő láncszemeiről, a demokratikus erők szövetségét szorosabbra fűző új függetlenségi frontról és feladatairól beszélt.

[Rajk László:] „A többi békeszerető népek oldalán, népünk nagy nemzetközi békefrontjában ott kell tehát állnunk nekünk, teljes népi, nemzeti erőnk egységével. Így biztosíthatjuk közösen jövőnket, nemzeti függetlenségünket és szabadságunkat, boldogabb jövőnk zavartalan építését.”

Gerő Ernő nemzetgazdaságunk problémáit ismertette.

[Gerő Ernő:] „A magyar nép új honfoglalást valósított meg. Teljes egységben megválasztotta pártunk vezető szervét, központi vezetőségünket, olyan kipróbált messzire tekintő vezetővel, mint amilyen a mi szeretett Rákosi Mátyás elvtársunk.”

A párt vezetői mellett a külföldi delegátusok, és az egész magyar népet képviselő küldöttek hosszú sora vesz részt a vitában. Felszólalásaik során világossá válik, hogy a kongresszus a fordulat évének betetőzésekként lehetővé teszi a magyar jövő, a magyar történelem tudatos formálását. Világossá válik, hogy a kongresszus megteremtette az új nemzeti összefogás, az új függetlenségi front alakjait. A vita után Orbán László felolvassa a Magyar Dolgozók Partjának megalakulásáról szóló határozatot. Kovács István pedig bejelenti, hogy „Szabad Nép” lesz a párt központi lapja. Majd Farkas Mihály ismerteti az új párt alkotmányát és szervezeti szabályzatát. Kossa István a szakszervezetek feladatait válaszolja, majd Kádár János a felvilágosító munka fontosságáról beszél. A Kongresszus résztvevői titkos szavazással választják meg a központi vezetőséget. A Kongresszus véget ért. A munkásosztály egységét jelentő Magyar Dolgozók Pártja megalakult. A nagy ünnep befejeződött. A küldöttek visszatérnek munkahelyeikre, és az egész országban folyik tovább a munka. És folytatódik a harc a szabad, boldog, független Magyarorszáért, minden dolgozó jólétének emeléséért. És ezt a küzdelmet az új Függetlenségi Front élén a Magyar Dolgozók Pártja vezeti.

Képleírás

Plakátok.

Munkás, paraszt, irodista munka közben.

Az MDP székháza. Küldöttek a lépcsőn. Könyvet lapozgató küldöttnő.

Rákosi beszél a Parlament fellobogozott emelvényén, az elnök Rajk. Ülésterem küldöttekkel. Hatalmas arcképek: Marx, Petőfi.

Felirat: A népé a föld, a népé a gyár, a népé lesz az iskola is!

Rákosi közlel. Külföldi küldöttek

Tapsoló küldöttek. Kézfeltartással szavazó küldöttek.

Szocdem párt kongresszusának ülésterme. Marosán ül. Szakasits beszél.

Zászlókkal, transzparenszekkel felvonuló emberek.

Filmhíradók 1945-1949

Marosán (ingujjban), Münnich és Kádár, Rónai egymás mellett vonul.

Zászlós tömeg háttérben a Parlament.

A feldíszített Hősök terére érkező felvonulók. Tömeg a Múcsarnok előtt, háttérben a Vajdahunyadvár. A tribün. Tömeg az Andrassy út felé. Kádár hátulról. Révai ingujjban a tribünön ül, mellette Farkas Mihály.

Szakasits beszél. Tapsoló tömeg. Szakasits integet.

Taps. Integető Rákosi. Rákosi beszél (szinkron).

A párkányon könyöklő Gerő, Vas Zoltán. Nagy Imre a tribün párkányán könyöklő.

Taps. Operaház külső és belső.

Vendégek az Operaházban.

Farkas Mihály beszél, mellette Rákosi, Szakasits és Révai ül, a hátsó sorban Veres.

Dobi, majd Veres a mikrofonok előtt.

Jóború Magda beszél.

Gerő beszél a feldíszített asztalnál, mellette Szakasits ül.

A Parlament. Uzsonnázó küldöttek a Parlament oszlopfői alatt. Nagy Imre az árnyékban.

Tapsoló küldöttek. Rákosi felmegy a pulpitusra.

Rákosi beszél.

Marosán és Szakasits tapsolnak.

Község madártávlatból. Rádiót hallgató emberek, tömegek vidéki környezetben.

Vidéken is tapsolnak.

Tapsoló küldöttek.

Felállva tapsoló küldöttek.

Rákosi lejön a pulpitusról, megtörli homlokát. Rákosi kezét ráz Szakasitscsal, átölelik egymást.

Szakasits beszél.

Somlay Artúr a küldöttek között.

Taps. Erdei tapsol.

Révai beszél. Jegyzetelő külföldi küldöttek.

Gerő, Marosán és Rákosi tapsol, Rákosi ül le elsőként.

Marosán beszél.

Rákosi és Szakasits tapsol.

Rajk beszél.

Vas Zoltán tapsol.

Felirat: Le a fekete reakcióval!

Gerő beszél.

Taps.

Külföldi és magyar küldöttek egymás után a pulpituson.

Orbán László felolvas.

Kovács István bejelent.

Farkas beszél.

Kossa beszél. Kádár beszél.

Szakasits mellett Marosán ül.

Rákosi beszél valakivel. A központi vezetőség megválasztása.

Gerő beszél. („Éljen Rákosi!”)

Taps felállva.

Munkaképek az épülő országról.

1948. július 2.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/16

1. Centenáris Sportnapok

A felszabadult ifjúság, eddig még soha nem látott hatalmas megmozdulása volt a centenáris sportünnepély. Az államosított magyar filmipar legjobb operatőrjei külön kis filmekben számolnak majd be a pompás sportünnepélyről.

Képleírás

Ünnepi megnyitó. Fiatalok egyenruhában zászlókkal. Operatőrök munka közben.

2. Állami Fonoda megnyitása

A 3 éves terv egyik legjelentősebb állomása a pestszentlőrinci Állami Fonoda megnyitása. Szakasits Árpád és Vas Zoltán jelenlétében indultak meg a gépek, hogy szapora forgásuk, csillogó kerekeik, és zümmögő hajtószíjaik munkája nyomán a magyar dolgozó nép jobb és szebb ruhában járjon.

Képleírás

Alkatrészek kidobozolása. Szakasits és Vas érkezik. Dolgozó gépsorok. Szakasits virággal.

3. Villamossínek középre helyezése

A régi rendszer, akárcsak a villamos, rossz síneken járt. Torlódást, balesetek százait okozta az úttest szélén közlekedő villamos. A Beszkárt most a körúton középre helyezi a síneket. Százféle munkától hangos a Körút. A járókelők most csak kődombokat látják és a munka zaját hallják, de néhány hét múlva örömmel látják majd a gyorsabb és jobb közlekedés eredményeit.

Képleírás

Villamosok és busz a Körúton. Síneket fektetnek, dolgozó munkások. Úthenger. 6-os villamos.

4. Traktorátadás Székesfehérváron

Székesfehérváron harminc traktort adtak át a környék dolgozó parasztságának. A feudális nagybirtokrendszer felszámolásával már elindultunk a boldog kisparasztok országa felé és a nehézipar munkásai most a diadalmas magyar traktorok ezreivel sietnek a termelő parasztság segítségére, hogy nagyobb darab kenyeret szelhessen minden dolgozó.

Képleírás

Traktorok Székesfehérvár utcáin. Vas Zoltán az ünnepségen.

5. Szovjet fényképkiallítás Debrecenben

Az ősi cívisvárosban, Debrecenben tartott kultúrnapokon rendkívüli érdeklődéssel fordult az Alföld népe a szovjet nép hősi, felszabadító harcát és munkáját ismertető fényképkiallítás felé.

Képleírás

Repülő emlékmű. Debreceni Nagytemplom. Déri Múzeum. Vendégek a kiállításon. Képek.

6. Julian Huxley Budapesten

Julian Huxley, a világhírű tudós megtekintette a Múegyetem háború rombolta részeit. És az Egyesült Nemzetek kulturális szervezete, az UNESCO nevében nagyobb segítséget helyezett kilátásba.

Képleírás

A Múegyetem bejárata. Betört ablakok. Huxley nézelődik.

7. Hajdúszoboszló, balneáris kongresszus

Az Alföld egyik legjobb hőforrás-fürdője, Hajdúszoboszló európai hírnevű lett. Legutóbb itt tartották kongresszusukat a balneológusok is. A fürdőváros a gyógyítás nagy feladatait szolgálja. Ivókútjainál,

Filmhíradók 1945-1949

iszapfürdőjében, kádfürdőiben a gyógyulást keresők ezrei találnak enyhülést. A nyári örömeik kedvelőinek napfényes strand, mesterséges hullámfürdő és számos gyermekmedence áll rendelkezésére.

Képleírás

Csoportkép a kongresszus résztvevőivel. Hógyes Endre emléktáblájának megkoszorúzása. Beiszapolt beteg. Gyógyvízben ázó beteg. A gyógyvizet medence. Gyerekek a hullámfürdőben. Küldöttek szemlélik a medencét. Hajdúszoboszló a távolból.

8. Mesterséges megtermékenyítő állomás

A magyar állattenyésztés számára döntő jelentőségű a mesterséges megtermékenyítő állomások szaporítása. A kisújszállási állomáson a tavaly megtermékenyített kancák csikói már vígan futkároznak. Ezzel az új eljárással biztosítottak látszik állatállományunk újjáépítése.

Képleírás

Lovak és csikók. Injekciózás. Száguldó lovak.

9. „Talpalatnyi föld”

Indul az államosított magyar filmgyártás! Már folynak a „Talpalatnyi föld” című film felvételei a Hunnia filmgyár műtermében. Művészek és munkások munkaverseny keretében kezdik meg a film forgatását. A paraszttárgyú film Szabó Pál forgatókönyve nyomán készül. Női főszerepét Mészáros Ági játssza. A szereposztás érdekessége, hogy a férfi főszerepet egy népi kollégista, színművészeti főiskolás játssza.

Képleírás

Stúdió. Filmfelvétel. Világosító. Kamera, mellette Bán Frigyes, a rendező. Mészáros Ági és partnere.

10. Balkáni kerékpáros bajnokság

A legnépszerűbb sportágak egyikének hatalmas seregszemléje volt a balkáni és közép-európai kerékpáros bajnokság. Nyolc nemzet küldte el Magyarországra legjobb versenyzőit. A játékok országúti bajnokságán gyönyörű mezőny rajtolt. A 180 kilométeres távot a gyöngyösi országút változatos tájain futották. A bajnoki címet, a szakadó esőben a balkáni játékok harcos szellemében küzdő román Nicolescu, 17 perces előnnyel nyerte el.

Képleírás

Megnyitó. Díjak az asztalon. A tribünön Marosán tapsol. Biciklis rajt. Befutó. A győztes.

11. Csepel – FTC bajnoki futballmérkőzés

A futballszezon legutolsó és legizgalmasabb mérkőzésén végre eldőlt a bajnoki cím sorsa. Csepelt ugyan kezdetben meglepte Ferencváros támadása, amely már a harmadik percben 2:0-ra vezetett, de a csepeliek szívós küzdelemben már az első féldőben háromszor juttatták a labdát Henni hálójába. Könnyörtelen, heves mérkőzés volt ez, amelyben mind a két csapat ereje, tudása és küzdőképessége legjavát mutatta, a csepeli sporttelepen egybegyűlt 35.000 nézőnek, kiknek soraiban kormányunk és közéletünk számos kiválósága is megjelent. A kemény harcban a jobb csapat győzött. A lelkes csepelieket az ujjongó nézők tomboló ünneplésben, vállaikon vitték le a pályáról.

Képleírás

Csapatképek a kezdés előtt. A csepeli sportpálya. Képek a mérkőzésről. Gólok. Ortutay, Farkas, Vas, Révai és Gerő a nézők között.

1948. július 9.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/17

1. Megkezdődött az aratás

Péter-Pálkor ünnepi díszet öltöttek a magyar falvak és városok. A föld népe, egyesztendő verejtékes munkájának gyümölcsét, az új kenyeret ünnepelte. A felszabadulás óta eltelt aszályos esztendő után, ismét két méternél magasabb rozsot arattak a Fejér megyei Perkátán. Kaposvárott a földosztó Nagy Imre, az országgyűlés elnöke méltatta a kenyér ünnepét. Mezőkövesden Dögei Imre, az UFOSZ főtitkára és Barcs Sándor, országgyűlési képviselő a munkás-paraszt szövetség jövőjéről szóltak. Békéscsabán Erdei Ferenc, a Nemzeti Parasztpárt főtitkára beszélt a viharsarok népéhez. A népi származású államférfiak, Szobek András és Erdei Ferenc nemcsak ünnepi beszédet mondtak, hanem marokra fogták a suhogó kaszát, és versenyt arattak a falu népével. A felhős Péter-Páli ég alatt térdre hullott a búza és a rozs. Jövőre több és jobb kenyér jut minden magyar dolgozónak.

Képleírás

Emberek népviseletben búzakoszorúval. Aratás kaszával. Kévébe gyűjtés sarlóval. Nagy Imre beszél. Dögei beszél. Parasztcrok. Erdei beszél. Tapsoló parasztok. Szobek és Erdei kaszálnak. Erdei a cséplőgépnél.

2. Aláírták a magyar-román kulturális egyezményt

A magyar-román kulturális egyezmény okmányait Magyarország részéről Molnár Erik külügyminiszter és Ortutay Gyula kultuszminiszter, Románia részéről Malnasanu Aurel, budapesti román követ és a követség két magas rangú tisztviselője cserélte ki.

Képleírás

Malnasanu, Molnár és Ortutay érkezik. Malnasanu és Molnár aláír. Molnár kezét ráz. Malnasanu, Molnár és Ortutay koccint.

3. Mérnökök és technikusok „Műszaki Értelmiségi Hete”

Fordulópont volt a magyar mérnök- és technikus társadalom életében a „Műszaki Értelmiségi Hét”. Az ország újjáépítésének vezetői, tervezői és szervezői száznál több magas színvonalú előadáson vitatták meg a műszaki tudományok fejlődését. A demokratikus műszaki értelmiség megbecsülését a dolgozók millióinak részéről a zsúfolásig megtelt Sportcsarnokban, Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára fejezte ki. [Kossa István:] „Nem zárja ki azt, hogy mindent elérhetünk olyan irányban, hogy a régi intelligencia becsületes tagjait megnyerjük magunknak, mert nekünk nem akármilyen technikusokra és mérnökökre van szükségünk. Nekünk olyan vezető emberekre, mérnökökre és technikusokra van szükségünk, akik meg tudják érteni országunk munkásosztályainak politikáját, képesek ezt a politikát magukévá tenni és készek azt lelkiismeretesen megvalósítani.”

Képleírás

Kovácsolás, esztergálás. Egyetemi előadóterem. Műszaki rajzok. Házak makettjai. Hallgatóság a Sportcsarnokban. Kossa beszél, mellette Dinnyés. Dinnyés mellett Szakasits ül. Tapsoló műszaki értelmiségiek. Kossa kitüntetés. Kitüntetés a mellkason. Zentai beszél. Apró a mikrofonhoz megy. Dinnyés beszél. Dinnyés kitüntetések ad át.

4. Az állatok fertőző betegségeinek leküzdése

Az állatok fertőző betegségeinek leküzdésében fontos szerepet játszanak a szérumok. Az oltóanyagok készítésére lovak, sertések és más háziállatok vérének használják fel. A készülő szérum végigjárja a gyár telepeit és laboratóriumait. A szérumtermelés minden fázisát a leg gondosabb körültekintés és a legszigorúbb ellenőrzés kíséri. Az államosított Phylaxia gyár készítette szérumok eljutnak a világ minden sarkába, hogy ott hirdessék a magyar gyógyszeripar dicsőségét.

Képleírás

Lovak megcsapolása. Sertések udvaron. Sertéseket csapolnak. Laboratóriumi műszerek, munka. Szérumok dobozása. Szállítóautó hajt ki a gyárból.

Filmhíradók 1945-1949

5. Az Országos Házépítő Szövetkezet által épített házakat átadják az árvízkárosultaknak

Tiszakóród árvízkárosult gazdáinak a megye lakossága jelenlétében adta át a kormány az Országos Házépítő Szövetkezet által újonnan épített házakat. Az avatóünnepségen megjelenő Tildy Zoltán köztársasági elnököt és Rajk László belügyminisztert Darvas József építésügyi miniszter fogadta. A demokrácia jobb otthonot hozott Bereg-Szatmár dolgozóinak. „Ez is bizonyítéka annak, hogy az ipari munkásosztály megosztja a parasztsággal azt, amivel rendelkezik” – mondotta ünnepi beszédében Rajk László belügyminiszter. Ezután Darvas József miniszter bejelentette, hogy október 15-re minden árvíz sújtotta szatmár-beregi parasztcsalád új lakóházba költözhet. Tildy Zoltán köztársasági elnök a nép és a demokrácia országának építéséről beszélt. A megjelent politikusok a boldog új háztulajdonosoknak átadták a kulcsokat és megtekintették az utcasornyi új házat. A rendőrség ajándékát egy új, a réginél sokkal szebb családi házat az egyik tizenegy-gyermekes árvízkárosult parasztgazda családjának Münnich Ferenc altábornagy adta át. Tiszakóród ékes bizonyítéka a népi demokrácia építő erejének.

Képleírás

Hiányzik!

6. Angol vívók Budapesten

Az angol vívók Budapesten készülnek a londoni olimpiászra. Tanulni jöttek a világhírű magyar vívókhoz, olimpiai reménységeinkhez.

Képleírás

7. Indulnak Tatára az olimpiai keret tagjai

A Keleti pályaudvaron búcsúztak el családjuktól és barátaitól az olimpiai keret tagjai, hogy a tatai tábor sportszerű keretei között készüljenek fel a nagy viadalra. A hazai bajnokok együttesét feldíszítve fogadta az öreg gimnázium. Sebes Gusztáv, a Magyar Olimpiai Bizottság elnöke adta át a sportolóknak a tatai tábort, majd Hegyi Gyula sport államtitkár mondott beszédet. Nincs különbség ember és ember között.

Doktoroktól a segédmunkásokig a legkülönbözőbb foglalkozású sportemberek baráti környezetben készülődnek a versenyekre. A festői szépségű környezetben versenyzőink gond nélkül, sportszerűen és lelkiismeretesen készülhetnek a londoni olimpiászra.

Képleírás

A Keleti pályaudvar főhomlokzata. Búcsúzkodás a vonathál. Lerakodás Tatán. Sebes beszél. Hegyi beszél a szabadban. Olimpikonok. A Tatai-tó. Vízimalom. Evezés csónakban a tavon.

1948. július 15.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/18

1. Országos gyerekhét (Egészséges szórakozást a kicsinyeknek)

„Szabad hazában művelt ifjúságot!” – ezzel a jelszóval rendezett országos gyermekhetet a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége, hogy a társadalom figyelmét a gyermekek felé irányítsa. Önfeledt, feszült érdeklődéssel figyelik a kis apróságok a bábszínház rongyfiguráit. A nézők – szereplők is egyben, s tánctudásuk legjavát mutatják be kis pajtásaiknak. Nagy volt az öröm a játékok kiosztásánál: „Melyiket válasszam a sok közül?” Délután látogatást tettek az állatkertben, ahol főleg a víziló nagy szája ejti ámulatba a kis csemetéket. A kedves nap méltó befejezése volt az uzsonna, amit a játékban, szórakozásban kifáradt kis apróságok jó étvággal fogyasztottak el.

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

Tapsoló, tolongó gyerekek. Anya karon ülő csecsemővel. Bábelőadás. Színpadon táncoló gyerekek. Játékhalom. Válogató gyerekek. Állatkerti épület. Medence. Uzsonnaosztás kondérból.

2. A „Szabad Föld” vasárnapjai

A Szabad Föld vasárnapok keretében örül, szórakozik, sportol a falu népe. Heréd fiataljai népi táncaikat mutatják be. A községek közt rendezett sportversenyeken bontakoznak ki a jövő sporttehetségei. Kálló községben multságos kerékpárversenyt rendeztek. Itt nem a gyorsaság számít! Győztes, aki feldülés nélkül a leglassabban ér a célba.

Képleírás

Néptáncbemutató. Tapsoló gyerekek. Falusi templom. Kerékpárverseny rajtja. Botladozó kerékpáros.

3. A legjobb üdülőket az élmunkásoknak!

Galyatető az élmunkások üdülője. A galyatetői nagyszálló Közép-Európa egyik legfényesebb üdülőhelye, megnyitotta kapuit a pihenést legjobban megérdemlő magyar dolgozók, az élmunkások részére. Olt Károly, népjóléti miniszter átvette a szállót, hogy a Magyar Dolgozók Pártjának programpontját, a dolgozók üdülését, állami segítséggel, minél jobban megvalósíthassuk. (Harustyák József, a Szakszervezeti Tanács elnöke üdvözölte a pihenésre érkezett első 35 élmunkást és Kossuth-díjast.) Magaslati levegőn, festői környezetben pihennek a dolgozók, ahová saját erejükből eddig soha el nem juthattak, hogy a szabadság leteltével kipihenten, frissen folytathassák országépítő munkájukat.

Képleírás

A galyatetői Nagyszálló. A terasz. Olt beszél. Olt nőekkel társalog a társalgóban ülve. Medence. Olt mutogat. Mátrai hegyek. Séta a parkban.

4. Záróünnepség a Színművészeti Főiskolán

A Színművészeti Főiskola végzett növendékei. Az új főiskola első végzett hallgatóit Hont Ferenc főigazgató bocsátja útjára. A nép főiskolája nemcsak oklevelet ad, hanem hivatásuk nélkülözhetetlen kellékeivel, ruhával is segítik a fiatal színészeket.

Képleírás

A Színművészeti Főiskola Rákóczi úti épülete. Hont beszél. Hont gratulál. Ruhákat adnak a végzeteknek. Hont oklevelet ad át.

5. Élet az Ügetőn

Pusztaberény a magyar ügetőtenyésztés központja. Tenyészlovak és versenylovak élnek a híres birtokon, köztük the Skipper és Gala Péter nagyhírű fedezőmének. Az ügetőtenyésztés újjászületését jelenti a birtok háború sújtotta istállóinak és épületeinek újjáépítése. Budapesten modern fürdőépületet létesített a Magyar Ügetőverseny Egyesület, ahol az ügetősport dolgozói találnak üdülésre. Az izgalmas versenyek igazolják, hogy az ügetősport egyike a legnépszerűbb sportágaknak.

Képleírás

Legelésző lovak. Vágtázó lovak. A fedezőmének. Romos épületek. Ügetőpálya. Fürdőépület. Közönségkép az ügetőn. Báméskodó emberek. Ügető rajt. Verseny.

6. Megnyílt a Bélyegmúzeum

Ismét megnyílt a Bélyegmúzeum

Udvarhelyi Ödön posta-vezérigazgató a Közlekedésügyi Minisztériumban 7 évi szünet után megnyitotta a világgyűjteménnyel rendelkező Bélyegmúzeumot. A Magyar Postaigazgatás a bélyeggyűjtés ügyét azzal is támogatni kívánja, hogy a kiállított mintegy százezer darab bélyeggel lehetőséget ad a gyűjtőknek a tanulmányozásra és az egész ritka sorozatok megismerésére.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Udvarhelyi beszél. A kiállítást megtekintő vendégek. Vitrinek.

7. A BKJ vitorlás-bajnokságai a Balatonon

Nemzetközi vitorlás-verseny a Balatonon. Esőben, 50 km-es sebességű szélben tartottak meg a Balaton közepén a Balkán közép-európai játékok vitorlázó versenyét, amelyen Csehszlovákia, Jugoszlávia és Magyarország versenyzői vettek részt. A verseny 14 km-es távon zajlott le, a vihar miatt, amely több hajót partra dobott. A versenyzőknek sokszor 20-22 km-t meg kellett tenniük. Ezen a versenyen beigazolódott, hogy mennyire küzdősport a vitorlázás. A mindvégig izgalmas, nehéz versenyt a magyarok hajója nyerte meg, amelyben a munkásszármazású Tolnai volt a kormányos és Puskás, műegyetemi hallgató a legénysége. Ők ketten pompásan kiegészítették egymást, s a tengerész jugoszlávokat legyőzve, elsőnek futottak be a célba.

Képleírás

Olimpikonok. Bemelegítő tornászok. Gyűrűgyakorlat. Lólengés. Gerenda.

8. Készül a tornászkeret az olimpiára

Élet a tatai táborban. Filmriportereink ezentúl minden héten meglátogatják a tatai edzőtábort. Heti beszámolóink a tornászok készülődését mutatja be. Szertorna előtt bemelegítő gyakorlatokat végeznek. Tornászaink minden mozdulata egy-egy lépés a nagy cél, az olimpiai bajnoki cím elnyerése felé. Pontosan és lelkiismeretesen készülnek a nemzetek közötti nagy versengésre, hogy a győztesnek kijáró babért a magyar demokráciának megszerezzék.

Képleírás

9. Asbóth visszaérkezett Angliából

Asbóth József hazaérkezett. A magyar sport őszinte barátai, a sportélet és a teniszszövetség vezetői és családja várták a budaörsi repülőtéren a Wimbledonban oly nagyszerűen szerepelt Asbóth Józsefet. Külföldön elért nagyszerű sikereiről számol be Asbóth és a vele érkezett Pető Béla szövetségi kapitány. Megelégedve nézi ütőit, amelyekkel a magyar sportnak és a demokratikus Magyarországnak oly nagy elismerést szerzett.

Képleírás

Csehszlovák gép száll le. Asbóth kilép a gépből. Integető emberek a toronyban. Egy szőke nő csókolgatja Asbóthot. Asbóth teniszütői.

1948. július 22.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/19

1. Kormányküldöttség utazása Bulgáriába

Barátsági és megnemtámadási és kölcsönös segélynyújtási szerződés aláírására kormányküldöttség utazott Bulgáriába. A küldöttség tagjai Dinnyés Lajos miniszterelnök, Rákosi Mátyás és Szakasits Árpád miniszterelnök-helyettesek, Molnár Erik külügyminiszter és a kiküldött szakértők. Ez a szerződés újabb jelentős pillére lesz a külpolitikának, amely a népi demokráciák szoros együttműködését és a népek békéjét szolgálja.

Képleírás

A Keleti pályaudvar homlokzata. Fellobogózott oldalbejárat. Dinnyés Lajos érkezik, kezét ráz valakivel. Rákosi és Szakasits, Gerő egymás mellett állnak a nyári napfényben. Fotósok munkában. Csoportkép politikusokkal (Molnár, Rákosi, Rónai, Dinnyés, Szakasits) és szakértőkkel a vasúti kocsival.

Filmhíradók 1945-1949

Katonazenekar munkában. Állomásról kigördülő vonat. Integető asszonyok. Daloló fiatalok ingujjban.

2. Kiskőrösi gyermekek Csepelen, gyárlátogatáson

Csepel munkássága gyárlátogatásra hívott 60, várost még soha nem látott parasztgyermeket, hogy megismerjék a nehézipar dolgozóinak életét és munkáját. A gyerekek még a falusi kovácsműhely előtt is szívesen álldogálnak, milyen nagy élmény számukra most a folyékony vas birodalmának megismerése. Ezek a kohók a tűző nap melegénél is jobban fárasztják az embert. Az ilyen látogatások után becsüli meg igazán egymás munkáját a paraszt és a munkás.

Képleírás

Weiss Manfréd gyár kéményei tövében sétáló vidéki gyerekek. Bemutató a kohóban. Nézelődő gyerekek.

3. Arató munkaverseny indulása

A munkaverseny megmozgatta a falvak lakosságát is. Dunántúlon, a dombóvári járásban Kocsola és Nagykónyi község újgazdái aratóversenyt rendeztek. A versenybizottságot a két község újgazdáiból választották. Kezdődik a verseny. A nekilendült két első kasza suhintása nyomán dől a kalásztenger. A termelési versenyben a parasztság semmivel sem akar lemaradni a munkásság mögött. Az idei évben jó közepes, üszögmentes termést adott Kocsolán a gabona. Az arató-munkaverseny döntetlen eredménnyel zárult. A kocsolaiak gyorsabb munkatempót diktáltak, a nagykónyiak minőségileg végeztek jobb és szebb munkát. Az aratási munkaverseny vidám aratóünnepel zárult.

Képleírás

Aratók tűnnek fel a látóhatáron. Kaszáló parasztok Kéveköti nők. Vízet ivó paraszt kancsóval. Nézelődő érdeklődők. Öltönyös gratulál egy ingujjas kaszásnak. Néptáncbemutató. Új kenyérre gyerekek vigyáznak népviseletben.

4. Épül az úttörővasút Csillebércen

Úttörő Köztársaság. Budapest egész népének áldozatkész támogatásával épül majd a harmadik európai gyermekköztársaság. Csillebércen már serény munkáskezdek százai, a technika legújabb vívmányaival építik az Úttörő Köztársaság vasútját. Ifjúsági rohambrigádok végzik a földmunkát, de a kis úttörők sem akarnak elmaradni a versengésben. A köztársaság vasútját maguk az úttörők fogják irányítani. Már hosszú hónapok óta készülnek felelősségteljes feladataik megvalósítására. Rajzon, maketten tanulják az úttörők a jövő távírárszai, forgalmistái, mozdonyvezetői a nehéz mesterséget. Amilyen alaposan tanulják az elméletet, olyan biztosak a gyakorlatban is. Nem rejtély előttük már többé a vasút titokteljes élete.

Képleírás

Síneken dolgozó munkások. Szemafor csavározó gyerek. Szemafor működését magyarázó tanár. Úttörők a padban. Mozdony előtt álló úttörők. Úttörő a masinistával parolázik. Zászlóval irányító úttörővasutasok megállítanak egy 424-es gőzmozdonyt.

5. Harc a dolgozók egészségéért [szanatóriumok, üdültetés]

A Népjóléti Minisztérium harcot indított a dolgozók egészségéért. Budakeszin modernül felszerelt szanatórium várja a tüdőbetegeket. Az 50 éve fennálló Tüdőgondozó Szövetség minden tapasztalatát felhasználják a gyógyításnál. A bányák fülledt, szénporos levegőjében kifáradt munkások Vida Jenő volt síkvölgyi kastélyában találnak pihenésre. Olt Károly népjóléti miniszter és Gerő Ernőné miniszteri tanácsos megelégedve nézik a remekül felszerelt százággyas gyönyörű szanatóriumot.

Borsodivánka szociális otthont kapott. Az élet munkájában és küzdelmeiben elfáradt öregek nem szorulnak többé kegyelemkenyérre. Gondoskodik róluk a népi demokrácia. De nemcsak múlt, hanem a jövő nemzedéke is megkapja azt, amire szüksége van. Kunhegyesen korszerű szülőotthont nyitott meg Olt Károly népjóléti miniszter és Vadas Sára miniszteri tanácsos. Ma már nemcsak a betegségek gyógyítása, hanem

megelőzése is fontos. A Margit híd építői állandó orvosi felügyelet alatt állnak. Jobban megy a munka, ha tudja a dolgozó, hogy családjával is törődnek.

150 vasutas gyerek nyaralhat háromhetenként Balatonszabadiban. Lelkesen ünneplik a gyerekek Gerő Ernőné, aki a Gyermekvédő Liga megbízásából átadja az üdülőt a Magyar Vasutasok Országos Családvédelmi Egyesületének.

Képleírás

Budakeszi Tüdőszanatórium épülete a fák között. Betegek fekszenek az épület tornácán, ápolónő közelít. Kerti faház betegekkal. Korányi Frigyes mellszobrának megkoszorúzása. Vadas Sára rója le kegyeletét a szobornál. Séta a parkban. Vida Jenő kastélya. Olt és Gerő Ernőné a szanatórium felszerelését vizsgálja. Kilátás az erkélyről. Borsodivánka földszintes szociális otthonának épülete. Totyogó öregek. Ápolónő elveszi döbbszent öregapó botját és kalapját. Öreg nénik tesztelik az ágyat. Akt plakáton Tisztaság fél egészség felirattal. Olt belép a szülőotthonba. Üdvözlük. Olt kilép egy ajtón a szabadba, mögötte Vadas Sára. Félmeztelen munkásokat vizsgál egy vaskezü röntgenorvos. Vért vesznek egy dolgozótól. Vasutas üdülő. Gerő Ernőnének tapsolnak a gyerekek.

6. A Magyar Szabadságharcos Szövetség néptánc bemutatója

A Magyar Szabadságharcos Szövetség nagyszabású népi táncbemutatót rendezett a Hősök terén. A Szépművészeti Múzeum lépcsőjén emelt hatalmas dobogóm éjfélig váltották egymást a táncsoportok. A színes bemutatón nagy sikerrel szerepelt a békéscsabai és gencsapáti paraszt együttes, de nagy tetszést arattak az egyes budapesti üzemek kitűnő táncsoportjai is. Éjfél után a tér aszfaltján tánkra perdültek a megjelentek is.

Képleírás

Tánctribün a Szépművészeti Múzeum lépcsőjén. Szabadságharcos jelvény. Táncbemutató. Nézők. Táncoló közönség a sötétben.

7. A tatai edzőtábor

A birkózás tömegsport. A Postás Sportegylet példásan rendezett versenyén közel 200 birkózó állt szőnyegre. Az utánpótlás nem tudta megállni, hogy a pillanatokra szabadon maradt szőnyegen ne tegye próbára harci készségét. A tatai táborban élversenyzők mutatták be tudásukat. Csaknem ezerfőnyi a tatai társadalom minden rétegét képviselő közönség lelkes tapssal jutalmazta az olimpiai keret szabadstílusú birkózóinak ragyogó produkcióit. Utána bokszolóink léptek porondra. Villámgyors egyenesek, horog, majd sorozatok követték egymást. Nemcsak az az ember aki adja, hanem aki állja. Az élmunkások, Kossa István, a Szakszervezeti Tanács főtitkára feszült figyelemmel kíséri a bemutatót. Atlétáink a hivatalos olimpiai számokban kiválóak. A tréfás öttusát a váltósúlyú Sipos nyerte.

Képleírás

Birkózók felvonulása. Nézők. Birkózók küzdelme a gyepen és a szőnyegen. Gyerekek a szőnyegen. Birkózóverseny a szabadban szőnyegen népes közönség előtt. Bokszmeccs ugyanott. Kossa figyel az ülő nézők között. Ügyességi akadályverseny: pl. cérnabefűzés, lekváros kenyér evés.

8. A Népstadion tervei (Hiányzik!)

Hegy Gyula sportállamtitkár ismertette a 72.000 néző befogadására épülő Népstadion tervét. Tildy Zoltán köztársasági elnök, a kormány és a sportélet képviselői elindítják a munkát. Centenárius év leghatalmasabb építkezésével a három éves terv keretében megvalósul a sporttársadalom több évtizedes álma.

Képleírás

1948. július 29.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/20

1. Szovjet könyvkiállítás a Nemzeti Múzeumban

Szeptember elején szovjet könyvkiállítás nyílik meg a Nemzeti Múzeumban. A kiállításra ötven láda könyv érkezett, amelyet a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság vezetői, Rusznyák István professzor, Dr. Szántó Rezső és Szendrő Ferenc vettek át Szmirnov követségi tanácsostól. A kiállítás díszítésére szolgáló szobrok ládjából kiemelik a Szovjetunió nagy vezérének, Sztálinnak mellszobrát.

Képleírás

A Nemzeti Múzeum épülete. Ládák. Ládákat hoznak. Ládákat nyitnak. Rusznyák, Szántó és Szendrő meg mások a könyveket nézegetik. Szovjet könyvek. Kicsomagolják Sztálin mellszobrát.

2. A MÉMOSZ székházának alapkövetétele

A MÉMOSZ új székházának alapkövetétele. Somogyi Miklós elnök megnyitóbeszéde után Farkas Mihály a Magyar Dolgozók Pártjának főtitkárhelyettese, Rákosi Mátyás nevében üdvözölte az Építőmunkás Szövetséget. A magyar munkásmozgalom egyik legrégebbi harcos szervezete, a MÉMOSZ a népi demokrácia gazdasági ereje és az építőmunkások áldozatkész támogatásával felépíti Európa egyik legmodernebb munkásotthonát. Az alapkö fölé emelt épület hivatott majd kinevelni azokat az építőmunkásokat, technikusokat és mérnököket, akikre demokratikus köztársaságunk építésében biztosan számíthatunk.

Képleírás

Somogyi Miklós az emelvényen. Farkas Mihály beszél. Rajk könyököl. Vas Zoltán könyököl. A MÉMOSZ új épületének makettje. Az alapkö elhelyezése.

3. Gabonabeszolgáltatás Mindszenten

Gabonabeszolgáltatás Mindszenten. A perzselő nyár meghozta a jó cséplés idejét. Dolgos parasztek munkája nyomán, hajnaltól estig szállnak a kék, zizeg a szalma, perreg a szem és híznak a zsákok. Jó a termés, jut bőven a városi dolgozónak is. Viharsarok úrgazdái Mindszent és Szegvár községben gabonabeszolgáltatási versenyt rendeztek. A harcos agrárszocialisták utódai ezzel válaszoltak a zsirosparasztek szabotálásaira. Ez a verseny újabb jele a dolgozó parasztság erejének és a munkás-paraszt összefogás jelentőségének. A dolgos régi gazdák sem maradtak le a versenyről, mert tudják, hogy minden szem búza növeli a 3 éves terv sikerét és az ország jólétét. A megmintázott gabona a földműves szövetkezet raktárából jut a városba. Az első vagon búzát, Szobek András közellátási államtitkár jelenlétében, a Gizella malom munkásai rögtönzött ünnepséggel fogadták

Képleírás

Nagyüzemi gabonacséplés. Zsákok töltése. Szalma elszállítása. Jegyzeteket készít egy férfi ingujjban. Sorban állnak a szekerek. Mérik a beszállított búzát. Raktárba cipelik a gabonazsákokat. A Gizella malom épülete. Munkások csoportban. Kilapátolják a búzát a vagonból.

4. Újjáépítik a budapesti pályaudvarokat

Közlekedésünk újjáépítése során már a 3 éves terv első évében sor kerül Budapest nagy pályaudvarainak helyreállítására. Szédítő magasságban folyik a munka. Száz köbméter épületfát, húszezer kilogramm horganyt és vasanyagot dolgoztak be a tetőbe. Csak festékből 200 mázsát használtak fel, hogy a pályaudvar új színben ragyogva hirdesse a magyar újjáépítés figyelemreméltó eredményeit. A két nagy budapesti pályaudvar homlokzatának üvegezéséhez tízezer négyzetméter üveg kellett. A helyreállítás munkáját állami vállalatok több mint száz kisipari vállalat és a MÁV-osztályok egymás közötti versenyben végezték. Így a tervszerű végrehajtás és a gazdaságos munkaerő kihasználás, valamint a bontásból kikerült anyagok átdolgozása következtében, mintegy 25 százalékos költségmegtakarítást értek el.

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

Munkások a Keleti pályaudvar tetőszerkezetén dolgoznak. A Nyugat pályaudvar főhomlokzata. A tető palázása. A Baross tér a Keleti tetejéről nézve.

5. Fiatalok az új magyar filmgyártásban

Végre elérkezett a boldog pillanat, a Filmművészeti Főiskolát végzett rendező és operatőr jelöltek beköltöztek a Hunnia Filmgyárba. A reflektorok csodálatos világában készítik első műtermi felvételüket Olt Károly népjóléti miniszterről. Ez lesz a hajdúhadházi gyermekvárosról készített vizsgafilm bevezető része.

Képleírás

Fiatalok érkeznek a Hunnia Filmgyár kerti kapujához. Stúdiófelvétel. Olt Károly egy asztal mögött ül.

6. MÁVAG-üdülő a Börzsönyben

A MÁVAG turistái szabad vasárnapjaikon építették ujjá a Börzsöny volt úri nyaralóját. Az utolsó simításokat Florek Gyula munkás vezérigazgató látogatásakor végezték. Az illegális idők túráiról beszélt Szántó Gyula, a Vándor Sportszövetség elnöke. A munkásmozgalom sikerét jelenti, hogy a munkások napi 11 forintért nyaralhatnak és szórakozhatnak a magyar vidék legszebb tájain.

Képleírás

Börzsönyi táj két turistával. A MÁVAG üdülő épülete Szántó Gyula integet a kamerának. Labdázó alakok. Pihenő alak a réten.

7. Alumínium, a magyar arany

Az államosított felsőgallai alumíniumgyárban tett látogatást Tildy Zoltán köztársasági elnök, Mihályfi Ernő miniszter és Karcag Imre iparügyi államtitkár. A felsőgallai alumíniumkohó magyaróvári timföldből, mint alapanyagból elektromos úton, napi 10 ezer kilogramm nyersfémeket termel. A nyers alumíniumot tömbökben szállítják megmunkálási helyükre. A feldolgozott termékek sokfélesége hirdeti a magyar arany diadalát.

Képleírás

Gyárbejárat zászlókkal és katonával. Tildy Zoltánnak magyaráz valaki gyaloglás közben. Karcag Imre közelről. Zsákokat rakodnak ki vagonból. Timföldzsákok. Nagyfeszültségű elektromos vezetékek. Gyárberendezések. Alumíniumtömböket pakolnak vagonba. AEG szállítóautó. Kész alumíniumtermékek.

8. Nemzetközi teniszmérkőzések Budapesten

Nagyszámú közönség nézte végig a Wimbledonban oly nagyszerűen szerepelt Asbóth József első budapesti mérkőzését. A közönség soraiban látjuk vezető politikusainkat is. Népszerű bajnokunk rendkívül erős adogatásairól híres hindu Misra ellen kitűnő formában győzött. Az amerikai Patty, aki ma a világ egyik legjobb teniszezője, csak ereje teljes megfeszítésével győzhetett. Asbóth József, aki ma legkiválóbb teniszezőnk, tudását ezentúl, mint a teniszsport országos szakfelügyelője állítja a magyar sport fejlődésének szolgálatába.

Képleírás

Teniszmérkőzés. Fejét egyszerre forgató közönség. Farkas Mihály, Kádár, Révai a nézőtéren. Asbóth kezét ráz az amerikaival a hálónál és leballagnak a pályáról.

9. Úszóverseny

Zuhogó esőben búcsúztak a pesti közönségtől úszó olimpikonjaink az országos bajnokságokon.

Hölgyúszóink százméteres gyorsúszása. Az első 50 méternél elhúzó, és biztosan győző Novák Ilonka 1.09.8-as idővel. A 200 méteres férfi gyorsúszásban olimpiai reménységünk rögtön az élre vág, és előnyét mindvégig

megtartja. 2 perc 12 másodperc alatt nyerte Mitró a bajnoki címet. Férfi műugrás. Hidvéghy 113.89 ponttal győzött.

Képleírás

Búcsúznak az úszó olimpikonok az országos bajnokságon

Közönség esőernyővel. Női úszórajt és célba érkezés. Novák Ilona közeli. Mitró közeli. Műugró gyakorlatok.

1948. augusztus 5.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/21

1. Új köztársasági elnököt választ az országgyűlés

Összeült az országgyűlés, hogy határozzon Tildy Zoltán lemondásának elfogadásáról és az új köztársasági elnök megválasztásáról. Az országgyűlés Nagy Imre házelnök kérdésére közfelkiáltással választja köztársasági elnökké Szakasits Árpádot. Öttagú küldöttség hívja meg az új elnököt az országgyűlés elé, fogadalomtételre. [Szakasits:] „Én, Szakasits Árpád, becsületesemre és lelkiismeretemre fogadom, hogy Magyarországhoz és annak alkotmányához hű leszek.” Szakasits Árpád, köztársasági elnökké választásával a munkásmozgalom régi harcosa kerül a legmagasabb közbizalmi méltóságba. Elnökké választása egyik láncszeme annak a sikorsorozatnak, amelyet a munkásosztály erőfeszítése hozott a nemzetnek.

Képleírás

A Parlament épülete. A Parlament épülete a Rákóczi szobor perspektívájából. A parlament kupolája. Dinnyés, Rákosi, Molnár Erik és Olt Károly a miniszteri padosorban. Rajk és két másik miniszter. Nagy Imre a házelnöki emelvényen. Mindenki tapsol, még Veres Péter is a miniszteri padosorban. Szakasits a padosorok között megérkezik az ülésterem közepére. Szakasits esküszik. Gerő és Ortutay is tapsol.

2. Margit híd felavatása

Tervszerű munkával épül a Margit híd második fele, hogy a réginél több mint 3 méterrel szélesebben újra összekösse Budát Pesttel. A magyar demokrácia építőakarata ezzel a csodálatos műszaki alkotással ajándékozta meg Budapest népét az első tervén végére. 1936-ban a Margit híd kiszélesítésénél 16 óra alatt szereltek a hídba egy mázsa hídszerkezetet. Ma ugyanezt az új munkamódszerekkel 8,8 óra alatt végzik el. Így építették fel rövid 9 hónap alatt a híd második felét. A Margit híd átadási ünnepségén Fa György híddépítő élmunkás bejelenti a híd elkészültét. Szécsi Károly, a Hídosztály Kossuth-díjas vezetője ismerteti a híd második felének építési körülményeit. Gerő Ernő, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagja beszél. [Gerő Ernő:] „Az imperialisták és magyarországi zsoldosaiak azért áskálódnak és acsarkodnak a népi demokratikus Magyarország ellen, mert látják, hogy hazánk napról-napra erősödik, hogy országunk gazdaságilag és politikailag megszilárdult, hogy államunk nemzetközi tekintélye megnőtt. Menjünk hát bátran és büszkén előre a népi demokratikus Magyarország építésének útján. Éljenek az öntudatos munka hősei, az élmunkások! Éljenek a Margit híd építői! Éljen a szabad, független, népi demokratikus Magyarország!” Bognár József polgármester beszél. [Bognár József:] „Budapest közönsége nevében a Margit hidat átveszem.” A kormányférfiak, Dinnyés Lajos miniszterelnökkel gyalogosan teszik meg az utat Budáról Pestre azon a hídon, amelyet a fasiszta rombolók felrobbantottak, s amelyet a demokrácia ereje szilárdabban, mint valaha, újra megépített. [A dolgozók tömegei birtokukba vették a Margit-szigetet is. Szabadtéri színpadok nyújtottak számukra ingyenes szórakozást. A fedett uszodában Nagy Károly tréfás műugrásai nevtették meg a megjelenteket.]

Képleírás

Munkagépek a Dunán. Hídelemek összeszerelése. Híd festése. Hídburkolat lefektetése. Villamos sínpálya hegesztése. Hídvirágok öntözése. Dísztribün Rákosi-portréval. Fa György beszél Szécsi Károly közléről. Gerő sildes sapkában, Szakasits karba tett kézzel, Rákosi elfolyva, mögöttük Sztálin és Kádár portréja. Dinnyés

Filmhíradók 1945-1949

közletről, mögötte Ortutay. Szakasits vigyorog és a száját nyalja. Gerő beszél, közletről, mögötte Sztálin portréja. Ortutay pipázik, mellette Veres, mellette Rajk László. Hatalmas Rákosi portré mellett kis Rajk- és Kádár-portré, elötte Gerő beszél. Tömeg zászlókkal. Tapsoló tömeg. Bognár beszél a tribünön. Dinnyés átvágja a szalagot, mellette balról Gerő és Szakasits, jobbról Rákosi. Séta az elkészült hídon. Tömeg zászlókkal.

3. Beszolgáltatási verseny Váckisújfalun

A beszolgáltatási verseny kapcsán a magyar nép figyelme a Börzsöny előtti dombok közé szorult, Váckisújfalura irányult. Azelőtt a Gosztonyi bárók ezerholdas birtoka volt itt, most 150 öntudatos büszke paraszt újgazda műveli a határt. A kis hegyfaluban örömmel fogadták Házi Árpádot, Pest megye Dolgozó Párti alispánját és Moharos Józsefet, az Országos Mezőgazdasági Versenyiroda főtitkárát. Végeláthatatlan kocsisor hozza a gabonát Kéripusztára, a Földműves Szövetkezet magtárába. Piri József 150 százalékkal teljesíti túl a beszolgáltatási kötelezettséget. Negyala János sem akar elmaradni. Monostori bíró, a helység egyik legmódosabb gazdája, a kötelező 20 mázsa helyett 45 mázsát fog beszolgáltatni. A versenyben álló újgazdák a kötelezettségük többszörösét jelentették be. Magyar János még cséplés közben tart, de máris igyekszik túlszárnyalni Fazekas Ferencet, aki beszolgáltatási kötelezettségének ötszörösét ajánlotta fel a köznek. Fazekas Ferenc, aki apjával műveli meg a hat és fél hold földjét, a Magyar Dolgozók Pártja helyi csoportjának titkára. Élen jár a kötelesség vállalásban és munkában, ezért az élmunkás kongresszusra külön meg is hívták. Jó kedvvel, lendületesen fordulnak be a szekerek a hajdani cselédház udvarára. Igaza volt a Magyar Dolgozók Pártjának, amikor azt mondta: A falun új parasztság van kialakulóban.

Képleírás

Falu távlati képe. Váckisújfalura érkező szekér. Kévét rakodó paraszt. Házi Árpád érkezik cigarettával, kezét ráz a munkát félbeszakító paraszttal. Megpakolt szekerek érkeznek. Pipázó paraszt a bakon. Parasztportré. Megrakott szekerek. Cséplőgép munka közben. Házi Árpád gratulál Fazekasnak és átadja neki az élmunkás-kongresszusra szóló meghívót. Lepakolnak a szekerekről. Lemérik a gabonaszákokat. Sötét magtárba viszik a zsákokat.

4. Élmunkáskongresszus

Az első tervévvégét a magyar munkások a diadal és a siker jegyében ünnepelték. A Szakszervezeti Tanács kiküldöttei tizenhét budapesti és vidéki nagyüzemben a dolgozók százainak adták át a legszebb magyar kitüntetését, az élmunkás jelvényt. Azok, akik az első munkaversenyben magas teljesítményük révén élmunkásokká lettek, kongresszusra gyűltek össze, az öthónapos munkaterv és az új munkaverseny módzatainak megbeszélésére. Piros László, a Szaktanács főtitkárhelyettese nyitotta meg a kongresszust. [Piros László:] „Az élmunkásoknak nemcsak az a feladatuk, hogy az eddigi eredményeket csak megtartsák, hogy azokat továbbfejlesszék, hanem az is, hogy munkamódszereiket átadják a körülöttük lévő dolgozóknak, hogy munkamódszereik a munkásosztály közkincsévé váljanak.” Gerő Ernő miniszter beszédében kifejtette: [Gerő Ernő:] Az élmunkásmozgalom tehát arra hivatott, hogy emeltyűjévé válják a munka termelékenységé oly mérvű növelésének, amelyet a szocializmus építése megkövetel.” Az 550 százalékos beszolgáltatási Fazekas Ferenc újgazda személyében, politikai életünk és az ipari dolgozók legjobbjai az új parasztságot ünneplik, akikkel együtt kéz a kézben hazánkat a szocializmus dús otthonává fogják alakítani.

Képleírás

Plakátok a 3 éves tervről. Munkásokat tüntetnek ki különböző helyszíneken. Piros László beszél az élmunkás kongresszuson. Élmunkásportrék. Gerő Ernő beszél, és a homlokát törli. Fazekas Ferencnek Szakasits Árpád gratulál. Fazekas Ferencnek Gerő Ernő gratulál.

5. Munkásújtások a gázgyárban

Filmhíradók 1945-1949

Nehezen megy a munka a régi műhelyben, új munkamódszert kell bevezetni. Megbeszéli a Munkatudományi Intézet racionalizálási javaslatát, amelyek alapján olcsó, újfajta termelőeszközöket konstruálnak. Az elromlott gázmérőóra forrasztási varratairól, szétszedés előtt régebben drótkéfével távolították el a festéket. Ma ugyanezt motor által hajtott körkefe végzi. Megtakarítás évi 1.125 munkaóra. Eddig Bunsen-égővel, feszítévassal választották el a lemezeket, amelyek így deformálódtak. Most formaégővel a gázmérő köpenyének egész területét egy időben hevítik. Füstgáz beszívása nélkül, egy mozdulattal távolítható el a burkolat. Összeszerelésnél a forrasztás közben történt, gáztűzhelyen melegített pákával. A munka fárasztó, lassú volt és sok gázpazarlással járt. Az újításokkal évi 600.000 forint megtakarítást értek el. A fogyasztók gázórával való ellátása kiküszöbölte a tízmilliós deficitet, amelyet a méretlen gázfogyasztás eredményezett. A régi rendszerrel 11,3 munkaórával, most 3,7 munkaóra alatt javítanak meg egy gázmérőt, és ezt az eredményt a fizikai és szellemi munkások szoros együttműködésével valósították meg.

Képleírás

Munkások kéziszerszámokkal. Munkások kisgépekkel.

6. Hétfégi halászat

A műhelyek fárasztó munkája után pedig ki a természetbe! Filléres felszerelés, csendes partrésztlet és minden együtt van, ami a horgásznak ingere! Jó levegő, csend, pihenés, s holnap felfrissülten, életvidáman, újra jöhet a termelő, országépítő munka! Aki ragadozókra halászik, annak itt helyben merítik a kishorogra való halakat. Vigyázz! Megmozdult az úszóka! S a napi pihenés még haszonnal is zárult, halászlé lesz vacsorára.

Képleírás

Vízpartra érkező horgász. Horgászok csónakban. Horgászok a vízparton. Horgász a nádasban fürdőruhás, napozó nővel. Hal kifogása.

7. Budapest-fürdőváros

A későn érkezett első forró júliusi vasárnapon hatalmas tömegek rohamozták meg a budapesti fürdőket. Budapest népének egészségéért és üdüléséért dolgozik a főváros vezetősége, amikor a fürdőjegyek árát a dolgozók keresetéhez viszonyítva állapította meg. A Széchenyi-fürdő az élmunkások eldorádója. Élmunkások építették újjá, csinosították és fejlesztették, és most bársonyos gyógyvizében keresnek üdülést és gyógyulást. Hatalmas tajtékot vet a hullám a Gellért-fürdőben. Ez a hajdan exkluzív fürdő is ma már mindenkié. Aki nem tud a magyar tenger, a Balaton partjára eljutni, az itt tölti ünnepnapjait, ennek a tengerként morajló kék medencének a partjain, a gyógyító víz és a szikrázó napfény ezer színéből merítve új erőt, dolgos napjaink alkotó munkájához.

Képleírás

Zsúfolt Széchenyi fürdő. Úszásoktatás egy nőnek. Sakk a fürdőben. Árus a fürdőben. Hullámszék a Gellért medencéjében. Önmagát kenegető nő. Fürdőzők, napozók.

1948. augusztus 12.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/22

1. Átalakult a kormány

A köztársasági [elnök személyében bekövetkezett változás szükségképpen maga után vonta a kormány átalakítását. A kinevezett új miniszterek: Rajk László külügyminiszter, Kádár János belügyminiszter, Kossa István iparügyi miniszter leteszik a fogadalmat Szakasits Árpád köztársasági elnök kezébe. A Magyar

Filmhíradók 1945-1949

Dolgozók Pártjának két vezető politikusával bővült kormány, népi demokráciánk újabb megerősítését jelenti.

Képleírás

Rendőrök, kormányőrök a Parlament bejáratánál. Rajk, Kádár és Kossa fogadalmat tesz Szakasits előtt. Szakasits gratulál. Dinnyés gratulál.

2. Emlékezzünk a szabadságharcos vértanúkra (Ságvári-Sallai-Fürst)

Emlékezzünk a szabadságharcos vértanúkra. Szabadságharcos mártírjaink sírjánál Horváth Márton, a Szabad Nép felelős szerkesztője mondott emlékbeszédet. A magyar dolgozók évről-évre beszámolnak, harcban elesett hős vezetőiknek munkájuk eredményéről. Orbán László, a Magyar Dolgozók Pártja országos propaganda osztályának vezetője Ságvári Endrének, a magyar fiatalság példaképének emlékét méltatta. Példájukból erőt merítenek közös ügyünk a szocializmus, diadalmas befejezéséhez.

Képleírás

Fejfa. Tömeggyűlés a temetőben. Horváth Márton közlőről. Szomorú leányfej. Koszorúzás. Orbán László közlőről. A Ságvári tér utcatáblája. Koszorúzás.

3. Úttörővasút-avatás

A Széchenyi-hegy tetején boldog gyermekek és felnőttek ezrei ünnepelték Európa harmadik gyermekvasútjának és gyermekköztársaságának felavatását. Az úttörővasút a népi demokrácia és a hároméves terv legszebb új ajándéka a mi reménységeinknek, a mi gyermekeinknek – mondotta Gerő Ernő miniszter. Soha semmit nálunk még ilyen lelkesedéssel nem építettek. Hálából jó munkát végzünk – ígérte 150 ezer úttörő nevében egy 13 éves kalauz pajtás. A vasútépítő Gerő pajtás legkisebb munkatársai boldogan teljesítik kötelességüket az első úton: Szabad a jegyet, Rákosi pajtás? Rajk pajtásnak nincs jegye? Fizessen bírságot! Kivétel nincs! A gyermek-vasút komoly dolog! A közel három és fél kilométeres út az Úttörő Köztársaságba vezet. 1.200 vidéki úttörő egetverő tappsal fogadta, az avatásra érkező miniszter-pajtásokat. Három hónappal ezelőtt még sűrű erdő borította ezt a területet. A csodálatos gyorsasággal készült úttörővasút köztársaságunk építő erejét hirdeti.

Képleírás

Motorvonat-szerelvény. Rádiós úttörők a háztetőn, tömeg a földön és a tribünön. Gerő beszél. Úttörővasutasok. Úttörővasutasok tapsolnak. Dinnyés, mellette egy nő, aki mellett Rákosi ül. Kádár közlőről. Rákosi gyerekkel a kamerába mutat. Rákosi jegyét kezelik a vonaton. Rajkot megbüntetik. Gerő sildes sapkájában kikönyököl az úttörővasút ablakán. Dinnyés és Rákosi egy kisgyerekkel és kíséretükkel elhalad az úttörők tapsoló sorfala előtt. Tapsoló úttörők.

4. Délszláv kongresszus

A magyarországi délszlávok demokratikus szövetségének tagjai kongresszusra gyűltek össze, hogy megválasszák az új vezetőséget. Nógrádi Sándor államtitkár hangsúlyozta, hogy a magyar kormány a leninista-nemzetiségi politika alapján áll, és tiszteletben tartja a szláv népek egyenjogúságát. Hován Adrián, az új főtitkár az öntudatos délszláv munkások és parasztok érzését fejezte ki, amikor hangoztatta, hogy a szövetség tömegei mindenben támogatják a Magyar Dolgozók Pártjának politikáját.

Képleírás

Nógrádi Sándor közlőről. Arcok a küldöttgyűlésből.

5. OKISZ ruhabemutató

Gelléri Gábor elnök megnyitója után 20 kisipari szövetkezet bemutatta a dolgozók részére készített őszi és téli ruhamodelljeit. A kisiparosság jólétének kulcsa a szövetkezés. Ezt igazolta a sok jó minőségű modell, amelyeket már a dolgozók is meg tudnak vásárolni.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Gelléri Gábor közelről a színpadon. Tapsoló közönség. Női ruhák, kosztümök, gyerekruhák, férfikabát.

6. Munkaverseny az állattenyésztésben

A Dombóvár járási Gyulaj községben törzskönyvezéssel egybekötött ménbírálatot rendeztek, mert a 3 éves terv keretéhez szükség van újabb kipróbált tenyészanyag beállítására. Munkaversennyel pótolják a híres tolnatamási tájfajta kipusztult kanca anyagát. A legjobb helyezést elért kancák. Szilajon, büszkén lépegetnek a község állami fedezőménei. A tartásban olcsóbb és munkabírásban nagyobb öszvérek számának szaporítására számárcsődört tart a község. Döbrököz községben szorgalmas, hosszú munka után nagy tejhozamúvá tenyésztették a magyar tarka tehenet. A verseny során az első helyezést nyert tehének, amelyek közt 28-30 literes példányok vannak. Törzskönyvezett ivadékok, amelyek a magyar állattenyésztés minőségi fejlesztését fogják szolgálni. 12 malacos anyadisznók. Állattenyésztésünk, amely a háború után jóformán a semmiből indult, szépen fejlődik. Hamarosan elérjük a békeszínvonalat és rövidesen nemcsak mennyiségben, de minőségben is túlszárnyaljuk.

Képleírás

Lóbemutató. Öszvér. Szarvasmarha-bemutató. Disznó kismalacokkal.

7. A Szikra Könyvkiadó új székháza

Az ünnepélyes megnyitáson megjelent Szakasits Árpád a Magyar Dolgozók Pártjának elnöke. Köztársasági elnökké választása előtt ez volt az utolsó nyilvános szereplése. A Szikra fennállásának három és fél éve alatt 800 kiadványt jelentetett meg, közel 5 millió példányban. Új székházában még nagyobb lendülettel lát hozzá legfontosabb feladatához, a dolgozók elméleti színvonalának emeléséhez.

Képleírás

A Szikra új székháza. Szakasits érkezik. Szakasits és kísérete bemennek a mintaboltba. A könyvkereskedés belülről. Nézelődők Marx-köteteket néznek a kirakatban.

8. Munkások és néphadsereg

A munkásosztály nemcsak az építőmunkában, hanem az ország védelmében is élen jár. A budapesti nagyüzemek dolgozói sorra megvitatták a Néphadsereg és a munkásság viszonyát. Sólyom László altábornagy csepeli beszédében hangsúlyozta, hogy a demokratikus hadsereg tisztikarában a munkásosztály és a parasztság legjobb fiaira van szükségünk. Mi nem akarunk háborút, békés építő, munkát folytatunk, de erőseknek kell lennünk azokkal szemben, akik ebben a munkában akadályozni próbálnak bennünket. Kádár János, a Magyar Dolgozók Pártjának főtítkárhelyettese felszólalásában kiemelte, hogy a dolgozók pártszervezeteinek minden eszközzel támogatniuk kell egy korszerű és képzett néphadsereg kiépítését.

Képleírás

Gyűlésterem Sólyom László közelről. Kádár János közelről. Tapsoló tömeg.

9. Kismotoros emlékverseny

A Köztársaság téren rendezte meg a VASAS és az MTE motorszakosztálya a Vágai István emlékversenyt. [A napos időben tartott versenyen] mintegy tízezer néző szurkolt a népszerű kismotorosok húszkörös versenyen. Szűcs László, a Postások versenyzője 21,04 idővel győzött.

Képleírás

Motorverseny rajtja. A verseny képei. A győztes a koszorúval.

10. Olimpiai játékok

A XIV. olimpiai játékokat a London melletti Wembley stadionban, 62 nemzet részvételével, mintegy 80.000 néző jelenlétében kezdték meg. A játékokat megnyitó angol királyt Edström, az Olimpiai Bizottság elnöke és

Filmhíradók 1945-1949

Lord Burghley, volt gátfutó világbajnok fogadják. Az ifjú John We Marks hozta a tradicionális fáklyát. Meggyújtotta az olimpiai tüzet, melynek a játékok tartama alatt égnie kell. A résztvevő nemzetek soraiból hiányzott a világ egy hatodát képviselő hatalmas Szovjetunió. Nevetségesen hatott az ősz gátfutó, Finlay olimpiai bajnok fogadalma: az olimpiai játék a béke és a népek testvéri együttműködésének szimbóluma, fondorlat és csalás nélkül fogunk az elsőségért küzdeni! A játékok a 400 méteres gátfutás előfutamaival kezdődtek. A magasugrásban a legváltozatosabb stílusokat mutatták be. Az eddigi amerikai egyedurialmat megtörve, az ausztráliai Winter I méter 98-as ugrásával nyerte el az olimpiai bajnoki címet. A női diszkoszvetésben a három elsőt csak centiméterek választották el egymástól. A pálmát 41 méter 92 centiméteres dobásával a légies francia zongoraművész, Ostermeyer vitte el. A 10.000 méteres síkfutásban 26-an indultak. Rögtön a finn világrekorder, Heino vág az élre, de már a harmadik kilométernél befogja őt a csehszlovák Zatopek. A hetedik kilométernél Zatopek a francia Mimun Asar társaságában energikusan lelépi a mezőnyt, és bámulatos hajrában lekörözi ellenfeleit, 29 perc 59,6-os olimpiai rekorddal megszerzi a népi demokráciák első győzelmét.

Képleírás

A Wembley stadion. Parkoló autók serege. Tömeg a nézőtéren. Az angol uralkodó Edströmmel és lord Burghley-vel. Az olimpiai láng meggyújtása. Finley esküszik. Gátfutóverseny. Magasugrás. Diszkoszvető nők. Zatopek győzelme.

1948. augusztus 19.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/23

1. Nemesített vetőmagtermelés

Országos viszonylatban is az elsők között aratták le a Dombóvár-járás Alsóleperd község 800 holdas állami gazdaságában a 21 mázsás átlagot elért tavaszi árpát. Az állami gazdaságokban termelt nemesített vetőmagvakat az újgazdák közt osztják szét. Az idej jó termés lehetővé teszi, hogy az ország 3 éves tervében minden haladó magyar gazda elegendő mennyiségű nemesített vetőmaghoz jusson.

Képleírás

Arató emberek.

Szakérre rakodják a learatott kalászkat. A cséplőgéphez érkező megrakott szekér. Cséplőgépbe rakodják a kalászkat. Zsákba töltik a gabonát. Lemérik a zsákokat.

2. Osztrák gyermekek Magyarországon

Az amerikai támogatás áldásait az osztrák gyermekek érzik igazán, ezért boldog az a szerencsés csoport, akik a Népjóléti Miniszter és a Szakszervezeti Tanács meghívására egyhónapi nyaralásra, Magyarországra érkeztek. 1945-től kezdve több mint 10 000 szűkölködő magyar gyermeket segítettek az európai államok. Ma a demokrácia 3. esztendejében ott tartunk, hogy mi is viszonzhatjuk a segítséget a rászorulóknak. A lesoványodott gyermekek egy része a Balaton mellett nyaral. Másik része Tiszadobra érkezett üdülésre. Jó levegőn, vidáman, gondtalanul játszanak, szórakoznak azok, akik közül otthon sokan már évek óta nem jutottak tejhez és fehér kenyérhez.

Képleírás

Vasúti szerelvény érkezik a Keleti Pályaudvarra. Úttörők a pályaudvaron.

Vasúti étkeztetés. Vidám gyerekek vízparton. Vízbe gázoló gyerekek.

A tiszadobi vasútállomás. Egy kastély előtt gyülekező gyerekek. Röplabdamerkőzés. Körjáték. Vízben ugráló gyerekek.

3. Dolgozók az iskolákért

Filmhíradók 1945-1949

A Magyar Dolgozók Pártja üzemi szervezeteinek falujárói és a Magyar Nők Demokratikus Szövetségének tagjai elindulnak, hogy hétvégi szabad idejükben önkéntes munkával helyreállítsák a hosszú idő óta elhanyagolt - volt egyházi iskolákat. Az iskolabizottságok jelentései szerint a vidéki városok ipari munkásai több mint 800 iskolát állítanak helyre. A nép a saját iskoláiért nem sajnálja az áldozatot és munkát, mert azt akarja, hogy gyermekei jobb iskolába járhassanak, és többet tanuljanak. A dolgozók összefogása az iskolákért sikerrel járt, és a magyar fiatalság végre demokratikus iskolákban egészséges körülmények között tanulhat most már önmagának.

Képleírás

Önkéntesek teherautón Debrecenben. A debreceni főutca. A debreceni cipőgyár épülete.

Habarcsot keverő, asztalosmunkát végző, kertkapáló férfiak.

Falazás. Falfestés. Padok helyreállítása. Árnyékban üldögélő alakok. Felújított iskolaépület.

4. Budakeszi Állattenyésztési Kísérleti Telep

A mezőgazdaság szakszerű fejlesztésére Budakeszin létesült ez a hatalmas telep, amely körülbelül 1949 tavaszán kezdi el a munkáját teljes üzemmel. Dobi István érdeklődéssel szemléli a telepet, amelynek elsőrendű feladata, hogy a tudomány legújabb eredményeit kikísérletezze és eljuttassa a parasztsághoz. A modern állattenyésztés minden lehetőségét megvizsgálja ez a kísérleti állomás, hogy fokozza a magyar nemes állatfajták sikeres tenyésztését.

Képleírás

A kísérleti telep főépülete. Gazdasági melléképületek.

Dobi István közelről. Parasztcsoportok.

Épületek. Tehenek, malacok.

5. Hogy nyaral a magyar munkás 1948-ban

A dolgozónak nemcsak a munkához van joga, hanem a pihenéshez is. A Szaktanács üdülési akciója negyed millió dolgozót juttatott az idén a jól megérdemelt pihenéshez. A Csepeli WM nemcsak a munkaversenyben, hanem az üdültetésben is az élen jár. Külön vonat vitte Siófokra a gyár dolgozóit, hogy Balaton parti telepüket elfoglalják. Az üdülőtelep avatóbeszédét Biró Ferenc elvtárs mondta. A 8 holdas gyönyörű park minden zugát elárasztották a munkások, hogy egész évi munkájukhoz új erőt, napfényt, egészséget gyűjtsenek. Üzemek, közületek, hivatalok versengtek egymással, melyik tud dolgozóinak szebb keretet, jobb ellátást biztosítani. A vasutas és a hajózási munkások szakszervezeteinek üdülője egyike a Balaton part gyöngyeinek. Azok, akiknek élete szakadatlan utazás, a balatonszántódi part hús lombjai alatt pihenik ki az év fáradalmait. Öregek, akiknek sose volt egy percnyi pihenőjük, asszonyok, gyermekek, akiknek életkedvét növeli, erőteljes fiatalok, akiknek munkaerejét védi a népi demokrácia szociálpolitikája, játékban, örömben készülnek fel a következő hónapok nehéz munkájára.

Képleírás

Plakátragasztó plakátot ragaszt

Siófoki vasútállomás, gőzös érkezik "üdülés" felirattal.

Biró Ferenc beszél egy kisebb tömeghez a szabadban.

Vitorlások és fürdőzők a tóban. Nevető nő.

Üdülőépület. Vízpart fürdőzőkkel. Futballozó férfiak.

6. Nyári egyetem Debrecenben

A Hajdúság fővárosából a nyári egyetem külföldi hallgatói a felszabadulás óta először látogatnak ki a Hortobágyra. A "csikós-gulás-csárdás" hamis romantikája helyett szépen fejlődő állattenyésztésünk biztató reménységeit láthatták. Kleopátra kései ivadéka, az egyiptomi sivatagok lánya, a legbátrabb. Bolgár barátunk szőrmentén üli meg a lovat, de szoros barátságban halad a magyar csikós mellett. Biztos, ami

Filmhíradók 1945-1949

biztos. A Hortobágy idegenvezetői a délibábnál is nagyobb büszkeséggel mutogatták vendégeinknek a mesterséges esőgépet, amely a magyar ipar terméke. A mesterséges zápor 20 méter sugarú kört szór le és a „Kertmagyarország” felvirágzásának egyik fontos eszköze.

Képleírás

Debreceni Nagytemplom. A Debreceni Egyetem épülete.

Szürkemarhacsorda. Külföldiek magyar lovon.

Öntözőberendezés.

7. Olimpiai játékok

Változatos időben folytatódtak a XIV. olimpiai játékok. A 100 méteres síkfutás bajnoki címét az amerikai Dillard nyerte. Az örömeiben táncoló Ewell csak második lett, de ez sem vette el jókedvét. A kalapácsvetéssel kezdetét vette a magyar olimpiai együttes győzelmi sorozata. Németh Imre 56 m 07-es dobásával megveri a jugoszláv Gubijant. A 400 méteres síkfutásban a jamaikai Wint és honfitársa McKenley verték le az Egyesült Államok eddigi hegemoniáját. Ez alatt az Empire Pool-ban a vízi sport barátai a műugrás ragyogó teljesítményeiben gyönyörködhetnek, melynek első két helyét a pontozó bírák az amerikaiaknak ítélték. A 100 méteres gyorsúszásban szintén ők szorítják a 7-es pályán úszó Kádas Gézánkat harmadik helyre. De nemcsak a pályákon folynak a játékok. Az 50 km-es gyaloglóversenyen a svéd Ljunggren győz 4 óra 42 perc 52 másodperces idővel. Az olimpia egyik legnagyobb női atlétája, a két gyermekes holland családanya Blankers-Koen fölényesen veri az egész százméteres síkfutó mezőnyt. Kétségtelenül meglepetést jelentett a belga Reiff diadala az 5000 méteres síkfutásban. A szakadó esőben zajlott verseny után Reiffet honfitársai lelkesen ünneplik. A magyar sikerek sorozatában ezután Gyarmati Olgának győzelme következett, aki 5 m 69-es ugrásával második atlétikai aranyérmünket nyerte.

Képleírás

100 méteres síkfutás döntője.

Kalapácsvetés. Németh Imre dobása.

Férfi 400 méteres síkfutás. Műugró gyakorlatok lassítva, víz alatti felvételek.

Úszóverseny

Ljunggren gyaloglása. Fanny Blankers-Koen győzelme 100 m-en.

Férfi 5000 m síkfutás

Női távolugrás. Gyarmati Olga.

1948. augusztus 26.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/24

1. Fényképkiallítás

Az Állami Filmgyártó Vállalat fotóosztálya gazdag kiállításon mutatta be a magyar újjáépítésről készült legjobb felvételeit. Munkatársunk látogatása alkalmával élmunkások tekintik meg a kiállítást. Némi büszkeséggel nézegetik a képeket, mert ezeknek a munkáknak ők végezték az oroszok részét.

Képleírás

Fotókiállítás, a kiállított fotók, látogatók.

2. Tejeskocsi a pesti utcán

Itt a békebeli béke! Újra megjelent a tejeskocsi! A pesti utcán. A forró kánikulában jól esik egy pohár hideg tej. Moszkván kívül Budapest Európa egyetlen fővárosa, ahol szabad utcai tejárusítás folyik. Az államosított Tejértékesítő Központnak ez az újítása életszínvonalunk fejlődésének újabb bizonyítéka.

Képleírás

Tejeskocsi a pesti utcán.

Filmhíradók 1945-1949

Kicsik és nagyok sorban állnak és isszák a tejet.

3. Rákosi Mátyás Kecskeméten

Az Országalapító István király napján, az új kenyér ünnepén Kecskemét és környékének népe diadalmasan fogadta Rákosi Mátyást. A Magyar Dolgozók Pártjának országépítő vezetője ismertette azt a hatalmas munkát, amelyet a nyár folyamán a dolgozó parasztság végzett.

(Szinkron, Rákosi:)

„100 és 100 faluból jelentik, hogy a dolgozó parasztság a kötelező beszolgáltatáson fölül önként is jelentékeny mennyiségű gabonát adott át. Mi javasolni fogjuk, hogy az ilyen parasztok, akik önként túlteljesítették a beszolgáltatást, utólag minden mázsa önként beadott gabona után külön jutalomban részesüljenek. /Taps./ A beszolgáltatás fölér egy népszavazással. /Taps./

A dolgozó parasztság a szövetkezés a kölcsönös segítség és a közös munka útját választja.

A demokrácia eddigi eredményeinek lerögzítését és konszolidációját fogja jelenteni az újjászervezett Magyar Nemzeti Függetlenségi Front. Ebben az alakulásban természetesen döntő szerepe a Magyar Dolgozók Pártjának lesz, mely felszabadulása óta eltelt időben áldozatos munkával bizonyította be, hogy megvannak benne azok a képességek a tudás, a fegyelem és az erő, a nemzet vezetésére. A külpolitikában ingadozás nélkül szilárdan visszük a béke frontját. Szilárdan kitartunk fölszabadítónk és a béke hatalmas bástyája, a Szovjetunió mellett.

Képleírás

Rákosi Kecskemétre érkezik. Hatalmas tömeg fogadja, asszonyok virágcsokrot adnak át neki.

Az útra virágot dobnak elé.

Rákosi megszeli az új kenyeret, meg is kóstolja.

Beszél a tömeg előtt, szinkron.

Közben képek a hallgatókról.

Tömeg, zászlók. Éljen Rákosi, kiáltják.

4. Szt. István napja Budapesten

István király napján Budapesten ünneplő arcok népesítették be az utcákat. A főváros népe a bő termést, a paraszti munka aranyát, az új kenyeret ünnepelte. Munkásaink legjobbjai az élmunkások a drága kincserért ekét adtak cserébe a parasztnak. Sportolóink szabadtéri versenyekkel emelték az ünnepnap vidámságának színvonalát. Úszóink a dunai folyambajnokságban mérték össze erejüket. A sok dicső sporteredmény kikiáltói, a lapkihordók ezen a napon szintén sportoltak. A Városligetben a motorkerékpárosok szédületes irama kápráztatta centenáris évünk szórakozó, boldog Budapestjét. A kicsinyek irama még sokkal kisebb. Mégis igen kedvesek, mert bennük rejlik a jövő sok újabb sportdicsősége. A rollernél a görkorcsolya gyorsabb és szebb is. Jobban tetszik a gyerekeknek. Az utcákat és tereket benépesítő szórakozó gyerekek ennek a napnak legboldogabb élvezői. A bábszínházak mellett a körforgó és körhinta tarka forgataga örvendeztette a növekedő Szent István-napi népünnepélyek boldog gyermekeregét. Gyönyörű fővárosunk népének kora reggeltől a késő éjszakába nyúló vidám ünnepnapját káprázatos tűzijáték zárta be.

Képleírás

Zászlós felvonulás Budapesten.

Munkások ekét adnak át a parasztnak. Megszelik az új kenyeret, megkóstolják.

Sportbemutató: ökölvívás, úszók a Dunában, motorverseny.

Rollerverseny a Városligetben.

Görkorcsolyázó gyerekek.

Bábszínház, körhinta gyerekekkel, táncoló gyerekek.

Tűzijáték.

Filmhíradók 1945-1949

5. /Olimpiai játékok/ Hiányzik!

Az olimpiai játékok döntői egymást követik. A 4 kilométeres csoportversenyben a színültig tömött Herne Hill-i pályán a franciák győztek az olaszok ellen. A festői Henley-regatta pályán a páros evező versenyben a vendéglátó angoloknak sikerült megelőzni a dánokat. A Wembley-i stadion salakjáról elindul a maratoni futás 40 bajnok jelöltje. Míg a 42 kilométeres távot végigmérték, a stadion belsejében drámai jelenetek peregtek le. A 4x100-as stafétában, hála a négereknek, Amerika győz. A 4x400-as váltóban a jamaikaiak törnek az élre, mikor az utolsó fordulóban a 400-as olimpiai bajnok Wint izomszakadást szenved és így az Egyesült Államok csapata a franciákat kényszeríti meghajlásra. A franciák viszont az összetett lovasversenyben arattak megérdemelt győzelmet. A szovjet súlyemelők távollétében az Earls Court-on az amerikai Stanczyk lett az első. A maratoniak közben kálváriájuk végéhez értek. Mikor a stadionba behatoltak még a belga Gailly vezetett, az utolsó körben a bámulatot frissességgel futó argentin Cabrera könnyörtelenül lelépi a halálra fáradt belgát és megszerzi az olimpiai bajnoki címet. A magyarok figyelme ezekben a napokban a vízipólóra összpontosult. Gyarmati kétszer is bevágja a labdát, de még így is csak 4-4-re végzünk a hollandokkal. Ez a mérkőzés pecsételte meg olimpiai vízilabda bajnokságunk sorsát.

1948. szeptember 2.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/25

1. Tisztavatás a Kossuth Akadémián

Kossuth Lajos neve napján népünk figyelme az ország békéjének szemefénye, a Honvéd Kossuth Akadémia tisztjelöltjei felé fordult. Rákosi Mátyással az élen politikai életünk vezetői egymásután érkeznek, hogy tanúi legyenek a nép legjobb fiai tiszté avatásának. A köztársasági elnököt Nagy Imre, az Országgyűlés elnöke képviselte. A népi demokrácia ti kezetekbe adta a fegyvert, mondotta Révai Kálmán vezérőrnagy, az Akadémia parancsnoka. Szeressétek hazátokat! A béke, a szabadság és haladás zászlajára esküdtök most föl, ezért emeljétek magasra ezt a zászlót. Ezután Nagy Imre szólott. A fiatal tiszteket arra intette, hogy erősítsék népünk és honvédségünk egységét. A szabadság és a nép védelmében legyenek méltóak dicső 48-as honvédeinkhez!

Képleírás

Kossuth Akadémia udvara, érkezik Nagy Imre, Rákosi Mátyás, Dinnyés, Kádár.

Révai Kálmán beszél, majd Nagy Imre beszél. Tisztelgő katonatisztek. Díszmenet elvonulása a vendégek előtt.

2. Hogyan nyaral a magyar munkás II.

A nyaralás a múltban a kiváltságosok joga volt. A népi demokráciában minden munkásnak módjában van pihennie. Almádiban a dohánygyárak munkásai élvezik nyári szabadságukat. Élmunkások, munkásújítkók ülik körül a dúsan terített asztalokat. A legnagyobb nyaralóközpont Siófok. Itt üdülnék többek közt a Chinoin vegyészeti gyár dolgozói családtagjaikkal. A postások Földváron ütöttek tanyát. A textilipar dolgozói ugyanitt nyaralnak. A KISTEXT 360 dolgozóját tudja egyszerre pihentetni ebben a hatalmas épületben. A Goldberger a parton telepedett le. Víz, napfény, pihenés és játék az osztályrésze a felszabadult dolgozóknak.

Képleírás

Balaton-parti üdülnök: Almádiban, Siófokon, Földváron.

Felnöttek, gyerekek szórakoznak.

Asztaliteniszezők, röplabdázók

Filmhíradók 1945-1949

3. Traktorállomás felavatása Békésen

István Király napján, a sikeres paraszti munka örömnepén adták át Békésen Viharsarok népének az ország ötvenedik traktorállomását. Ezekkel a mezőgazdasági gépekkel az ipari munkásság nyújt testvéri segítséget szövetségesének, a parasztságnak. A gépek nagymértékben megkönnyítik a munkát és fokozzák a termés hozamát. A Magyar Dolgozók Pártja sorra valósítja meg programját. Gépesíti a falut és ellátja a technika minden vívmányával, hogy fokozatosan eltűnjön a különbség a város és falu dolgozói között.

Képleírás

Traktorállomás avatása Békésen. A falu lakossága az utcán, érkeznek a traktorok a faluba. Kezet fognak a parasztek és munkások.

4. Vasutas kongresszus

A Magyar Dolgozók Pártja vasutas szervezetének titkárai országos kongresszust tartottak. Bebrits Lajos államtitkár hangsúlyozta, hogy az őszi csúcsforgalom lebonyolítását, a bő termés elszállítását a dolgozókhöz csak a mozdony és kocsik park gazdaságosabb kihasználásával, a kocsifordulónak hét napról 4.5 napra való csökkentésével lehet biztosítani. A vasutas munkások a konferencia után még gondosabban kezelik a mozdonyokat. A műhelyekben munkaversenyben dolgoznak a mozdonyok és kocsik helyreállításán. A kocsirendezők a tolatást és a vonatok összeállítását szintén munkaversenyben végzik, hogy a vonatok késés nélkül közlekedhessenek. A forgalom zavartalanságának és gyorsaságának a biztosításához a legnagyobb segítséget az új összekötő vasúti híd kettős vágánya jelenti.

Képleírás

Vasutas kongresszus, elnökség, hallgatóság, Bebrits Lajos államtitkár beszél.

Vasúti munkagépek Vasút munkagépek munkaközben: tolatás, tehervonat irányítása, jelzőlámpa működése, majd az összekötő vasúti híd látható.

5. Munkaversenyben a Köztisztasági Hivatal

A Köztisztasági Hivatal dolgozói már kora hajnalban megkezdik a pesti utcák tisztogatását.

Munkaversenyben védik egészségünket. A verseny győztese az, aki a legtöbb szemetet összehordja. A verseny során a Köztisztasági Hivatal racionalizálta a munkát. A kupacba gyűjtött szemetet a háromkerekű szemétyűjtő szedi össze és hordja ládába. - Hölgyeim és Uraim! Önök ne azzal kapcsolódjanak be a versenybe, hogy ezentúl még több szemetet szórnak el! - Az utcák pormentesítését az elpusztult locsolóautók helyett modern 7000 literes gépkocsik végzik. A figyelmetlen járókelőt a figyelmes munkás védi meg a zuhanytól.

Képleírás

A Köztisztasági Hivatal munkásai az utcát takarítják, seprik, kosarakba gyűjtik a szemetet, majd autóval szállítják el.

Locsolóautó az utcát tisztítja.

6. Dolgozók az iskoláért

Az üzemek munkásainak felhívására az ország egész dolgozó társadalma megmozdult, hogy helyreállítsa az egyházak által elhanyagolt felekezeti iskolákat. Szórakozásból elvont filléereiket és két kezük munkáját áldozzák fel, hogy kitarozott iskolákban nevelődhessék művelté és boldoggá ifjúságunk. A Magyar Dolgozók Pártja által kezdeményezett akciónak az a célja, hogy a tanév kezdetére ne legyen egyetlen iskola sem, ahol a magyar gyermek vakolatlan és dohos termekben tanul. Sukorón és Pákozdon a filmgyárak dolgozói szívesen serénykednek a volt egyházi iskola felépítésén, Csömörön a MÁVAG ifjú munkásai gyorsabbak voltak. A fehérén csillogó iskolát népes ünnepség kíséretében már át is adták a falu gyermekeinek. Az örömteli ünnepségen a falubelieken kívül cseh, bolgár és osztrák diákok is részt vettek.

Egy kanadai diák, rövid beszédében méltatta ennek az akciónak és az iskolák államosításának nagy jelentőségét.

Képleírás

Falusi iskola lepusztult épülete.

Nők és férfiak dolgoznak: Téglahordás, betonkeverés, tetőjavítás.

Sukorói iskolánál dolgozó emberek.

Csömör: a helyreállított iskola ünnepélyes átadása, a MÁVAG munkásainak felvonulása, népviseletbe öltözött falusiak.

Az iskola előtt egy fiatalember szónokol, Sztálin és Rákosi képek.

7. Londoni olimpiai játékok

Az olimpiai játékok utolsó napjaiban a svéd futballválogatott megérdemelt győzelemhez jutott. 3:1-re verte a jugoszlávokat és ezzel megszerezte az olimpiai bajnokságot. Kilencvenhat versenyző indult a 180 km-es úton. Nyaktörő forduló, kapaszkodók váltották egymást. Nem is ment a dolog minden súrlódás nélkül. Beyaert mégis megszerezte Franciaország harmadik kerékpáros győzelmét. Az Empire Pool szorítójában Papp Laci döngeti az angol Wright bordáit. Hiába minden védekezés, Papp mindent elsöprő irama megszerzi az olimpiai babért. A XIV. Olimpiai Játékok ezzel be is fejeződtek. Az olimpiát Edström zárta be és a világ sportolóit meghívta az 52-es Helsink-i olimpiászra.

Képleírás

Futballmérkőzés néhány részlete.

Kerékpárverseny, veszélyes kanyarokkal, esésekkel.

Papp Laci a ringben.

Olimpiai játékok vége, zászlóbevonás.

8. Magyar olimpikonok hazaérkezése

A londoni olimpia sikerei büszkeséggel töltötték el a magyar nép minden rétegét. Győztes fiaink aranyvonatát a határon a kormány, a családtagok és a sportszervezetek népes küldöttségei fogadták. Példátlan diadalmenet a Budapestig tartó néhány órás út. Hatvanöt nemzet viadalában a harmadik hely kivívása hősi küzdelem volt.

Dicső fiainkat a Keleti pályaudvaron zsúfolásig megtelt előtérben Kádár János belügyminiszter fogadta a magyar nép és a magyar kormány nevében:

/Kádár szinkron: /

"Minden egyes helyezése megszerzése sportszerű, de hallatlan erős küzdelem, megfeszített akarat és erő eredményeképpen jöhetett csak létre. Ezért fogadják itt a nyilvánosság előtt olimpiai bajnokaink, a helyezést elért sportoló honfitársaink a magyar kormány őszinte jókívánságait sikereikhez."

A lelkes tömeg diadalittasan kísérte bajnokainkat a főváros utcáin. Olimpiai sikereink újabb bizonyítékát adták a magyar nép értékeinek és fegyelmezett harci tudásának.

Képleírás

Hegyeshalom határállomás, nagy Rákosi kép és az olimpiai zászló. Hatalmas tömeg várja a sportolókat Keleti pályaudvar, hatalmas tömeg, befut a vonat, a sportolók virágokat kapnak, Kádár János beszél. Budapest utcái zsúfolásig megtelve, ünneplik a felvonuló olimpikonokat.

1948. szeptember 9.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/ 26

1. Külföldi követek fogadása

Filmhíradók 1945-1949

A Magyar Köztársaság házában Szakasits Árpád köztársasági elnök tisztelgő kihallgatáson fogadta a budapesti külföldi követségek vezetőit. A diplomáciai kar nevében Puskin szovjet nagykövet köszöntette az új köztársasági elnököt. A külföldi diplomaták szerencsekívánataikat tolmácsolták a Magyar Köztársaság fejlődésének szép eredményeihez.

Képleírás

Fogadás a parlamentben. Szakasits fogadja a vendégeket, beszél, majd Puskin is beszél. Kézfogások, beszélgetések. Rákosi a fogadáson.

2. Budapesti Őszi Vásár megnyitása

Hatalmas arányokban fejlődő iparunk és mezőgazdaságunk a felszabadulás óta második őszi szemléljét Rákosi Mátvás ünnepi beszéde után Szakasits Árpád köztársasági elnök nyitotta meg. A munkásság lendületes építő akarata mellett főleg gazdasági életünk tervszerűsége segítette elő, hogy ebben az évben már két európai hírű kiállítást rendezhettünk. A fogyasztási cikkek sokasága mellett külön büszkeség számunkra a mezőgazdaság gazdag anyaga. A bő termények s a mezőgazdasági gépállomás gépei már parasztágunk tervszerű szövetkezeti termelésének sikereit jelentik.

Képleírás

Az Őszi Vásárra érkezők: Szakasits, Rákosi, Dinnyés.

Rákosi a mikrofon előtt, őt követi Szakasits Árpád.

A vendégek körbejárják a pavilonokat.

Mezőgazdasági gépek: traktorok, szekerek kiállítva. Porcelán étkészletek pavilonja. Látogatók

3. Kezdődik a tanítás

Vasárnap reggel iskolapadokkal és tanszerekkel megrakodott teherautók hagyják el a fővárost. Még be sem fejeződött az iskola tatarozása, de már tanulni vágyó gyerekek tömege vár iratkozásra a Fejér megyei Nagylángon. Az avatás várva-várt napján az iskolát felépítő vasmunkások nevében Mekis József, a Vasas szakszervezet főtitkára köszöntötte a falu tanulni vágyó fiataljait és a boldog szülőket. A Vasasok által ajándékozott füzetek, ceruzák szétosztása után a gyerekek széles jókedvvel rohantak az újjáépült tantermek megtekintésére. Modern új padokkal és iskolaszerekkel ellátott állami iskolákban valóban öröm és boldogság a tanulás.

Képleírás

Budapest utcáin teherautók Falusi iskola előtt gyerekek és szülők, beiratkozás. A Vasas szakszervezet főtitkára beszél, átadják a tanszereket: füzetek, tollak

A gyerekek berohannak a tantermekbe.

4. Mezőgazdasági termelési verseny kiállítás

Dögei Imre az Újgazdák Szövetségének főtitkára nyitotta meg Pest megye termelési versenyben lévő parasztjaink mezőgazdasági kiállítását. Az ódon vármegyeház folyosója és termei roskadoztak fiatal, felszabadult parasztágunk versenymunkájának gyümölcsetől.

Kádár János belügyminiszter és Marosán György főtitkárhelyettes ezekből a fűrtökből dús szüretre következtet. Ökölnyi nagyságú szilvák. Buda környék gyöngye, az őszibarack is nagy sikereket szerzett Pest megye parasztjainak. A mi gyerekkorunkban csak a mesében voltak ilyen óriási tökök. A kiállításon bemutatták azokat a mezőgazdasági gépeket is, amelyeket a vármegye ajándékozott 200 000 Forint értékben a verseny legjobb parasztjainak. Dinnyés Lajos miniszterelnök megelégedetten tekint körül. A fiatal parasztlegények mindjárt a gyakorlati oldaláról vizsgálják a gépeket, hogy a következő esztendőben a Pest megyei verseny még gazdagabb anyagot állíthasson ki.

Képleírás

Dögei Imre a kiállítás megnyitója, beszél a tömeghez

Filmhíradók 1945-1949

Kiállított gyümölcsök Kádár és Marosán egy fürt szőlőt kóstolgat. Ládákban a szilva.

Őszibarack Egy gyerek két nagy tökkel

Szövőgép, fonógép a kiállításon. Mezőgazdasági gépek: traktorok, öntözőgép. Dinnyés Lajos a kiállításon.

5. Fejlődik a népi vitorlázórepülés

Vas Zoltán osztotta ki Győrben az országos vitorlázó repülőverseny díjait. A múltban úri sportnak számító vitorlázás ma egyre népszerűbb a dolgozó fiatalság körében is. Az ország több helyén működő vitorlázó repülő táborok legjobbjai Győrben ünnepi bemutatót tartottak. A bemutató azt bizonyítja, hogy ebből a fiatalságból nagy számban kerülnek ki a levegő bátor hősei.

Képleírás

Győr, vitorlázó verseny, díjkiosztás, díjak kirakva. Vas Zoltán átadja a díjakat.

Vitorlázó repülőek bemutatója.

6. Többet ésszel, mint erővel

A Magyar Nemzeti Filmgyártó Vállalat rövidfilmet készít a munkásújítkról. Munkatársunk a KISTEXT-ben látogatta meg őket. Az élmunkás kongresszus egyik határozata volt, hogy a munkások újításait minél szélesebb körben eljuttassák társaikhoz. A film vásznán keresztül hamarosan milliók láthatják rohamosan fejlődő ipari termelésünk legjobb dolgozóinak munkáját!

Képleírás

KISTEX gyár munkaterme felvételre készen, bevilágítva. Berek Oszkár rendezés közben. Munkások, munka közben.

7. A hegyeshalmi betonút építése

A magyar vasutak gyors helyreállítását megcsodálta már Európa. Közlekedésünk fejlődése terén nemsokára újabb eredményekkel büszkélkedhetünk. 1500 liter úrtartalmú keverő ontja a betonanyagot. Különleges döngölő segítségével naponta 130 m hosszú, 6 és fél m széles útszakasz készül el. A szakértők terve az, hogy a hídépítőkhöz hasonló jól megszervezett munkacsoportokkal mielőbb befejezzék a magyar közutak rendbehozatalát.

Képleírás

Betonút építés Hegyeshalomnál. Betonkeverő, egyengetés, döngölő, simítás Az újjáépített szakasz.

8. Centenáris év atlétikai bajnokságai

Szépszámmú közönség gyönyörködött a centenáris év atlétikai bajnokságainak izgalmas küzdelmeiben. 100 m-es síkfutás. Csányi már fél távon biztosította magának a bajnoki címet.

Az ifjú Lehoczky 1 m 87 cm-es szép stílusú ugrásával védte meg bajnoki címét. Női gerelydobást a főiskolás Rohonczy Mária nyerte. Gyarmati Olga helyállt olimpiai bajnoki hírnevének 5 m 47-et ugrott. A 3000 m-es akadályfutás bajnoki címéért elkeseredett küzdelem folyt, 9 perc 24.2-es másodperces Európa szintű eredményével az újpesti Jeszenszky lett az első. Német Imre minden dobása túlszárnyalta az eddigi legjobb bajnoki eredményt. Zsitvai 4 méterrel vitte el a rúdugró bajnoki címet. Súlydobásban a postás Tóth József győzött. Az olimpiai helyezett Klics látványos stílusa dacára csak 3. lett a diszkoszvetésben. A 800 m-es női síkfutásban Zubek Ilona egyszerre szerezte meg 2 perc 20.6 másodperces rekordjával a centenáris év bajnoka és az örökös bajnoki címet.

Kemény Gábor a MASZ társelnöke boldogan üdvözli a győztest.

Képleírás

Sportpálya, lelátó. Atlétikai versenyek. Csányi győzelme férfi 100 m-es síkfutásban. Lehoczky sikeres ugrása, Rohonczy dobása, Gyarmati Olga távolugrása, Jeszenszky 3000 m akadályon, Német Imre kalapácsvetésben,

Filmhíradók 1945-1949

Zsitvai rúdugrásban, Tóth József súlylökésben nyert. Klics dobása. Zubek Ilona 800 m-es női síkfutásban, majd eredményhirdetésekor.

1948. szeptember 16.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/27

1. Aláírták a lengyel-magyar szerződést

A szabadságon levő Rajk László külügyminiszter helyett Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes a kormány több tagjának jelenlétében cserélte ki a szerződés ratifikáló okmányait Fiderkiewicz budapesti lengyel követtel. "A magyar-lengyel barátsági együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés komoly tényezője lesz az európai békének" mondotta méltató beszédében a Magyar Dolgozók Pártjának főtitkára.

Képleírás

Külügyminisztérium bejárata, táblával. Aláírják a szerződést. Fiderkiewicz és Rákosi aláírnak. Dinnyés Lajos az aláírásnál.

Az aláírt okmány pecséttel.

2. Egészségügyi kiállítás

Sikerült kiállítással élénkítette az Orvosszakszervezet és a Népjóléti Minisztérium a centenáris orvosi hetet. Az orvostudomány fejlődését a kőkori és bronzkori leletektől napjainkig láthatjuk. Honfoglalás kori koponya operáció. Mátyás korabeli orvosi könyvek. Több évszázados kezdetleges mikroszkóp. Mindent fejlődésében mutat be ez a kiállítás, még az anatómiai készítményeket is. Ez a mellkas viaszból van. E koponya papírmáséból. Ezt a csontvázat és az ereit már a múlt század végén kiszáritással preparálták. Míg végül a szegedi egyetem tudósai korszerű balzsamozási eljárásukkal eredeti emberi részekben tanítják az új orvosnemzedéket. A népegészségügy nagy fejlődéséről világos képet adott a kiállítás. A népbetegségek elleni sikeres harc fázisait tisztán lehet követni. A halálozási statisztika esik. Hála azoknak, akik egy évszázad óta bátor úttörői vagy hősies mártírjai voltak a magyar orvostudománynak, és akiknek szellemét hűen őrzik a magyar közegészségügy élmunkásai.

Képleírás

Orvosi kiállítás Vitrinekben különböző leletek: bronz eszközök, koponyák.

Orvosi könyvek, illusztrációkkal, mikroszkóp.

Csontvázak.

Statisztikák Látogatók a kiállításon.

Fényképek a falon.

3. Megérkezett a vastüdő Magyarországra

A budapesti Szent László kórházban Fodor Gyula alpolgármester adta át ezt az egyetlen Közép-Európában működő életmentő szerkezetet Bossányi professzornak. A vastüdő a gyermekbénulásos betegségek közül a légzési izombénulásban szenvedőket tudja megmenteni a biztos haláltól. A vastüdőbe zárt beteg megbénult légző izmait a levegő ritkításával és sűrítésével hozzák működésbe.

Képleírás

A vastüdő átadása, a Szent László kórházban. Fodor Gyula, orvosok, ápolónők.

Vastüdőbe helyeznek egy beteget.

4. Pesti körkép

Sok áldozattal újjáépített nehéziparunk gyárait egyre nagyobb számban hagyják el az új autóbuszok. Így a kőbányaiak évtizedes álmát is valóra tudta váltani a főváros, amivel e dolgozók külváros lakói napi egy órá

Filmhíradók 1945-1949

döcögős villamosút helyett, szabad időhöz, pihenőhöz jutnak. Az új vonalakkal egy időben 50 fillérrel szállították le az autóbusz viteldíját és bevezették a 75 filléres gyermekjegyet is. Végre az autóbusz is a dolgozók közlekedési eszközévé vált. De nemcsak az ipar, hanem a magyar föld is egyre bővebben ontja a gyümölcsseit. Csaknem egy évtized óta először jelent meg a pesti utcán a szabad kenyér és a zsömlye. Befellegzett a népnyzó fekete pékeknek, mindenki szabadon vehet és annyit a jó magyar kenyérből, amennyit csak akar. Állatállományunk felszaporodásáról tanúskodik a tejcsárdák után a tejfel és a tejszín. A burgonya, a hajdan dédelgetett ritkaság, a háziasszonyok nem kis örömeire hegyekben borítja a pesti piacot. Az életszínvonal ugrásszerűen nőtt a nyáron, de ahhoz, hogy tovább javuljon, most újra az alapot, a nehézipart kell fejlesztenünk teljes erővel.

Képleírás

Új autóbusz indul első útjára, feldíszítve. Az autóbuszon felnőttek és egy gyerek jegyet vásárol. Piac: kenyeret, zsemlét, tejet, tejszínt, burgonyát árusítanak. Asszonyok kosarakkal a kezükben. Nehézipari munkagépek.

5. A (csepeli) munkaverseny győzteseinek megjutalmazása

A kormány 5 és fél millió forint pénzjutalmat osztott szét az első munkaverseny győztese között. A díjakat a munkaversenyt megindító csepeli dolgozóknak Apró Antal, a Szakszervezeti Tanács új főtitkára adta át.

/Apró szinkron:/

"A magyar demokrácia a dolgozók erőfeszítésének elismerésül nemcsak kitüntetések ad, nemcsak érdemrendelet, élmunkásjelvényeket, hanem sok 100.000, sok millió forint pénzjutalmat ad azoknak, akik a munkában élén jártak. /Taps./ Tervszerű gazdálkodásunkkal arra vettük az irányt, hogy a növekvő szükségleteket ki tudjuk elégíteni. /Taps./ Nekünk most egy új társadalmi rendet kell építenünk, amely társadalmi rendben a dolgozók szebben és jobban élnek, mint bármikor a történelem folyamán ebben az országban. /Taps./ Éljenek a munkaverseny hősei, a magyar élmunkások és újítoúk!"

A gyár 300-nál több megjutalmazottja nevében Bot János élmunkás válaszolt:

/Bot szinkron:/

"Tudom azt, hogy ez az elismerés, melyben minket részesítenek, nemcsak nekünk szól, hanem megbecsülése a munkának, és a dolgozó magyar népnek."

Képleírás

Munkásgyűlés Csepelen Hatalmas tömeg a gyár udvarában, zászlók

Apró Antal beszél, szinkron. Képek a hallgatóságról. Pénzjutalmak átadása, egyesek a kapott pénzt számolják.

Bot János beszél, szinkron.

6. Állami Áruházak

Ötletes újítással örvendeztették meg Budapest dolgozóit az Állami Áruházak. Divatbemutatót rendeznek a gyárak és üzemek dolgozói részére. Jó minőségű és ízléses ruhákat hoznak forgalomba igen olcsón. Divatos taftruha elsőrendű kivitelben 144 forint. Házi pongyola flanelből 74 forint 20 fillér. Divat flanel ruha 59 forint 90 fillér. Gyapjú átmeneti kabát 382 forint. Budapest közönsége ma már nemcsak olcsón ehet, de olcsón is öltözködhetik.

Képleírás

Divatbemutató az Állami Áruházak rendezésében. Szabadban emelvény, manökenek mutatják be a ruhákat. Közönség, főleg hölgyek.

7. Ürgeöntés

A bő gabonatermés miatt Pest megyében igen elszaporodtak az ürgék. Az aszódi járás parasztjai versenyt rendeztek a kártékony állatok pusztítására, mert egy ürgecsalád 25 kg búzát is elfogyaszt évente. Öntéssel és különböző kelepccékkel eddig közel 45 000 darab ürget pusztítottak el.

Képleírás

Kukoricaföld, ürgeöntés Ürgelyukból kibújó ürgék, pusztításuk

8. Kerékpárverseny

Nép tehetségkutató kerékpárversenyt rendezett a Szabadságharcos Szövetség a Városligetben. 1000-nél több amatőr versenyző indult a kilenc versenyszámban. A nagy érdeklődés mellett megtartott verseny egyik legfőbb számában Faludi kiérdemelten győzött. A nők versenyében a jól futó bájos: Szép Erzsébet nyerte el az első díjat.

Képleírás

Kerékpárversenyzők csoportja a Városligetben. Fiúk a rajtnál, majd a lányok következnek. Nézők.

1948-szeptember 23.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/28

1. Farkas Mihály az új honvédelmi miniszter

A magyar honvédség ügye új vezetőt kapott. Farkas Mihály honvédelmi miniszter, a Magyar Dolgozók Pártja főtitkárhelyettese, a nép fia, aki kemény harcokban edződött vezetővé. Sólyom László altábornagy lelkes ünnepség közepette üdvözölte a Honvédelem új főnökét. Farkas Mihály kijelentette, hogy jól felszerelt, képzett, erős néphadsereg megteremtése a Magyar Dolgozók Pártjának programja és ennek megvalósításán fog munkálkodni.

Képleírás

Honvédelmi Minisztérium épülete fellobogózza.

Farkas Mihály civilben érkezik, tisztek, sorkatonák.

Sólyom László altábornagy üdvözli az új honvédelmi minisztert. Farkas Mihály beszél az egybegyűlteknél.

2. Az új összekötő vasúti híd felavatása

Gyönyörű hídjaink elpusztultak a fővárosban, de ma már mindenütt az építés és főleg új hidak hirdetik fiatal demokráciánk építő erejét. Szeptember közepén a Köztársasági Elnök jelenlétében adták át a forgalomnak az új kétvágányú déli összekötő vasúti hidat a Közlekedési Minisztérium hídepítő munkásai. Gerő Ernő avató beszédében kiemelte, hogy az új híd vasszerkezetének gyártása és szerelése rekordot jelent hídepítésünk amúgy is dicsőséges történetében. Nehéziparunk és hídepítőmunkásaink együttes erőfeszítése teszi lehetővé, hogy az őszi termény-betakarítást gyorsan és zavartalanul tudjuk lebonyolítani.

Képleírás

Az új vasúti híd ünnepélyes átadása. Szakasits Árpád, Gerő Ernő, Marosán György az avatáson. Hatalmas tömeg. Gerő beszédet mond.

Az első, feldíszített vonat áthalad a hídon.

3. Értelmiségi nagygyűlés

Lukács György professzor, a világhírű marxista esztétikus tájékoztatta a Zeneakadémián a magyar értelmiséget a wroclawi értelmiségi világkongresszusról. A világ haladó értelmisége egyhangúan állapította meg, hogy az értelmiségnek a béke megőrzése, a tudomány és művészet szabadságának biztosítása céljából a nép mellett a helye. Boldizsár Iván államtitkár után Andics Erzsébet egyetemi tanár szólalt fel és hangsúlyozta, hogy a magyar értelmiség szorosan együtt halad a világ haladó értelmiségével.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Nagygyűlés a Zeneakadémián. Lukács György beszél. Képek a jelenlevőkről. Boldizsár Iván államtitkár beszél, majd Andics Erzsébet beszél. Egyik páholyban Ortutay Gyula.

4. Pincér ügyességi verseny

Hagyományos ügyességi versenyükön közel 300 pincér indul, fővárosiak és vidékiek. Indítás után az Andrássy út mozgó kávéházzá alakul át és elkezdődik az izgalmas versenyfutás. A 3 km-es út alapos próbára teszi a pincéreket, mert futás közben a tálát állandóan tenyérben kell tartani. Akinek a pohara eltörik, az kiesik a versenyből. Zsupsz! Na, ebből se lesz bajnok. A verseny győztese Lovász Ferenc, a Belvárosi Kávéház fiatal pincére.

Képleírás

Hősök teréről induló pincérversenyzők, tálcákkal a kezükben, futótépésben az Andrássy úton. Egy-két pohár eltörve. Nézők az út szélén.

5. Országos mintagazda kongresszus

Az ország legjobb gazdáiból több, mint 300 paraszt gyűlt össze, hogy megvitassák a termelés és a mezőgazdasági verseny időszerű kérdéseit. Dobi István, a földmunkás miniszter, a magyar mezőgazdaság új útjáról, a szövetkezetekről beszélt. A parasztságnak magának kell felismernie, hogy a szövetkezet sokkal hasznosabb a kis gazdaságok próbálkozásainál, mind a saját maga, mind pedig a falu szempontjából. Nagy Imre a földosztó miniszter beszéde után Rákosi Mátyás örömmel állapította meg, hogy a földosztással a magyar föld jó kezekbe került. A bő termés és a virágzó mintagazdaságok igazolják a magyar kommunisták helyes politikáját. A mezőgazdaság termelőversenyének háromszáz legkiválóbb parasztját a földművelésügyi kormányzat mintagazda kitüntetéssel jutalmazta meg. A budapesti őszi vásáron ipari élmunkások fogadták a mezőgazdaság élmunkásait. A munkásság szebbnél-szebb gépekkel nyújtott biztató ígéretet a mezőgazdaság gépesítésére.

Képleírás

Honvéd Kossuth Akadémia épülete kívülről. Érkező parasztok csoportja

Parasztgyűlés. Dobi István beszél, közben képek a jelenlevő parasztokról, a beszéd után taps.

Nagy Imre a mikrofonnál, taps. Rákosi beszél, taps.

Oklevelek átadása a mintagazdáknak

Az őszi vásáron munkások és parasztok, mezőgazdasági gépeket nézegetnek

6. /Tatarozzák a bérházakat/ Hiányzik!

A pesti bérházak tetőit a demokrácia óriási áldozatok árán rendbe hozta. De a házak belseje már igen elhanyagolt. Hulló vakolat, düledező folyosók veszélyeztetik a lakók és főleg a gyermekek életét. A háztulajdonosok igyekeztek elzárkózni a javítás elől. A házak tatarozását ezért most a főváros veszi majd a kezébe. A 15 %-os lakbérpótléket ennek az alapnak a céljaira fordítják.

Képleírás

A híradóból HIÁNYZIK, csak a cenzúra lapon van meg.

6. A bányászok balatoni üdülője

A bányák dolgozóinak üdültetésére a kormány Siófok két legszebb szállóját jelölte ki. A húszas években Horthy vérebei itt gyilkolták meg Eppich Ede bányamunkást és társát Kakuk Józsefet. Az avató ünnepségen Pothornik József a szakszervezet főtitkára és Zgyerka János a Magyar Dolgozók Pártjának bányász képviselője mondtak beszédet, majd Olt Károly népjóléti miniszter fejtette ki, hogy nemcsak a felnőtt bányászok üdültetéséről gondoskodik a kormány. A nyár eleje óta Balatonalmádiban pihennek a Magyar

Állami Szénbányák dolgozóinak gyermekei. A dorogi bányászok apróságai Balatonfenyves hűs parkjaiban töltik játékkal, szórakozással, a centenáris év örömteli nyarát.

Képleírás

Balatoni kép vitorlásokkal. Siófok, a bányászüdülő épülete. Átadási ünnepség. Az épületen Kakuk József fényképe

Pothornik József, Zgyerka János majd Olt Károly beszél

Balatonalmádi és Balatonfenyves: bányász gyermeküdülő, játszadózó gyerekek, bábelőadás a gyerekeknek

7. Magyar írók a szovjet filmért

A Szovjet Film ünnepének szervező bizottsága fogadáson látta vendégül a magyar kulturális élet vezetőit. Hont Ferenc és Gergely Sándor méltatták a Szovjet Film ünnepségek jelentőségét. Megjelentek az írók és művészek, élükön Ortutay Gyula kultuszminiszterrel. Illyés Gyula és Tersánszky Józsi Jenő elragadtatással nyilatkoztak a bemutatott színes filmről, a Szibériai Rapszodiáról.

Képleírás

Fogadás a Szovjet Film ünnepe alkalmából. Révai Dezső és Ortutay Gyula a szovjet vendégekkel. Hont Ferenc a fogadáson. Sztálin kép Bihari Lászlóné a fogadáson.

Illyés Gyula, Tersánszky Józsi Jenő a fogadáson. Filmvetítés: részlet a szibériai rapszodiából

8. Tagfelvétel zárlat a Magyar Dolgozók Pártjában

Színültig megtöltötte a Sportcsarnokot a nagy budapesti pártaktíva lelkes tömege. Farkas Mihály a Párt főtitkárhelyettese ismertette a Politikai Bizottság történelmi jelentőségű határozatát.

/Farkas szinkron:/

"Pártunk növekedését, pártunk összetételének alakulását nem bízhatjuk a véletlenre. Ezt marxista, leninista előírásokkal kell szabályozni, mert csak így érhető el az, hogy pártunk a munkásosztály, a dolgozó nép élcsapata marad. /Taps./ Egyesek azt állítják, hogy a határozatot azért hoztuk, hogy kizárjuk a pártból a volt szociáldemokratákat. Mások azt mondják, hogy az értelmiséget akarjuk pártunkból eltávolítani. Olyanok is akadnak, akik azt terjesztik, hogy a kispolgári dolgozókat kitesszük a Pártból és végül azt is híresztelik, hogy akit kizárunk, az elveszti az állását, nem lesz megélhetési lehetősége. Mindez elvtársak, szemenszedett hazugság! /Taps./ Tegyük pártunkat olyanná, hogy minden tekintetben megfeleljen Lenin, Sztalin tanításának a munkásosztály forradalmi pártjáról. Ha ebben a szellemben fogunk dolgozni, úgy minden nehézségen és viharon keresztül pártunk bölcs vezére, Rákosi elvtárs irányítása alatt, megoldjuk a szocializmus építésének új feladatait. /Hosszú taps, éljenzés./

Képleírás

Sportcsarnoki nagygyűlésre érkezők, tele a csarnok, az emelvény mögött Rákosi kép. Farkas Mihály beszél, szinkron

Képek a hallgatóságról, jegyzetelő hallgatók. Bíró Sándor egyenruhában. Révai, Marosán, Harustyák, Kovács István, Ries István, Gerő, Andics Erzsébet Tapsoló tömeg.

1948. szeptember 30.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/29

1. Szovjet hét Csepelen

A Csepeli WM dolgozóinak szovjet-magyar barátsági hetét Szakasits Árpád köztársasági elnök nyitotta meg Olt Károly népjóléti miniszter jelenlétében. Az ünnepélyes megnyitáson felszólalt Puskin a Szovjetunió magyarországi nagykövete, majd a WM dolgozóiból alakult 80 tagú zenekar előadta Csajkovszkij 1812 című nyitányát. Nehéziparunk dolgozóinak ezrei élvezettel hallgatták az orosz zenekultúra gyönyörű alkotásait. A

Filmhíradók 1945-1949

Magyar-Szovjet Művelődési Társaság kezdeményezése nagyban hozzájárul a szovjet és magyar nép közötti kapcsolatok megszilárdulásához.

Képleírás

Szakasits Árpád, majd Puskin a mikrofonnál. Olt Károly az ünnepségen
Zenekar játszik, képek a nézőkről.

2. Szovjet könyvkiállítás

A Nemzeti Múzeum termeiben Szakasits Árpád köztársasági elnök megnyitotta a szovjet könyvek kiállítását. Puskin szovjet nagykövet hangsúlyozta, hogy a szovjet könyv a népek millióinak számára nyitotta meg a művelődés és szabadabb emberi élet útját. A Szovjetunió fennállása óta 873 000 könyv 11 milliárd 257 millió példányban terjeszti a kultúrát. Lenin és Sztálin művei a világ minden táján hirdetik a szocializmus diadalmas eszméit.

Képleírás

Nemzeti Múzeum épülete kívülről. Szakasits Árpád beszél a megnyitón, Puskin is beszél. Jelen van Ortutay is. Könyvek, Lenin és Sztálin munkái. Egy Sztálin mellszobor. Látogatók.

3. Francia gyermekek búcsúja

A Magyar Vöröskereszt és a Népjóléti Minisztérium közreműködésével hazánkban nyaraló francia partizán gyerekek megható búcsúlátogatáson köszönték meg Szakasits Árpád köztársasági elnöknek a szíves vendéglátást. Dinnyés Lajos miniszterelnöktől az Országház árkádjai alatt búcsúztak a kis barátaink. A vendégség legszebb emléke a Széchenyi hegyi úttörő gyermekvasút meglátogatása. A sugárzó arcú gyerekek nem győzték csodálni úttörőinknek boldogságát. A magyar gyerekek szívesen osztották meg a kis vasút örömeit francia vendégeikkel.

Képleírás

Francia gyermekcsoport Szakasits Árpádnál. Münnich Ferenc a gyerekekkel, majd Dinnyés Lajos az Országház árkádjai alatt a gyerekekkel Látogatás az Úttörővasútnál, magyar úttörők a francia gyerekekkel.

4. KIOSZ kongresszus

A Kisiparosok Országos Szabad Szervezete első kongresszusának célkitűzéseit Karcag Imre iparügyi államtitkár nagy jelentőségű beszédében ismertette.

/Karcag szinkron:/

"A mi feladatunk és ennek a kongresszusnak feladata, megtalálni a módszereket, amelyek alkalmasak arra, hogy a kisipar termelő erőit a nemzetgazdaság szolgálatába állítsuk, iparunk fejlődésének és a kisiparosság százezres dolgozó tömegének javára." /Taps./ Sipos István a Szabad Szervezet elnöke örömmel állapította meg: /Sipos szinkron:/

"Szabad Szervezetünk naponta kapja a levelek százait, amelyben a kisiparosság segítséget kér a szövetkezet megalakításához. Ma már kb. 8.000 kisiparos, közel 450 szövetkezetben dolgozik és ezeknek a kisiparos társainknak az életszínvonala, a boldogulása lesz a szövetkezeti gondolatnak a legjobb propagálója."

/Szeberényi Alfréd főtitkár bejelentette, hogy: A KIOSZ munkája és a Kormányzat megértő támogatása alapján a közeljövőben lép életbe az új kisipari hitelkonstrukció, amely az egyéni kisipari hitel felső határát 15.000 Ft-ra emeli fel. /Taps./

Képleírás

Kongresszus Karcag Imre államtitkár beszél, szinkron

Képek a jelenlevőkről.

Sipos beszél, szinkron.

!!! Szeberényi bejelentése a híradóban sem képileg, sem a hangja nem szerepel, a szöveglistán van

Filmhíradók 1945-1949

5. Almásfüzitő, timföld

A Hároméves Terv keretében nemcsak az ország, de egész Európa egyik legnagyobb timföldgyárát építik fel a Szovjetunió segítségével. A folyamatban lévő befejezési munkák költsége körülbelül 300 millió és így a terv legnagyobb beruházása. A legmodernebb eszközökkel épülő gyártelep korszerű berendezésével nemcsak a hazai alumíniumkohókat látja majd el nyersanyaggal, hanem külföldi exportra is dolgozik. Ez a 60 méter magas vastorony egy betonszállító felvonó. A torony tetejéről mozgatható, lejtős vályún át a betonozás helyére folyik az anyag, így építi a torony maga körül az új épület 55 méter magas vasbetonvázát.

Képleírás

Almásfüzitői timföldgyár építkezése. Az épület beállványozva, útépités, munkások. Vastorony építkezés.

6. Bolgár szobor

A bolgár nép felszabadulásának 4. évfordulója alkalmával a Magyar-Bolgár Társaság ünnepséget rendezett Harkányfürdön. Az ünnepségen felszólaltak Ortutay Gyula, a Magyar Bolgár Társaság díszelnöke és Kozovszki Ferdinánd bolgár követ. Felszólalásukban megemlékeztek a Magyarország felszabadításáért elesett 30.000 bolgár hősről, akik vérükkel pecsételték meg a magyar-bolgár barátságot. Ezután Ortutay Gyula kultuszminiszter lerakta a bolgár hősi emlékmű alapkövét. A Harkányfürdő melletti bolgár hősi katonai temetőben Ortutay Gyula elhelyezte a Magyar Kormány koszorúját.

Képleírás

Alapköletétel Harkányfürdön. Ortutay Gyula beszél az egybegyűlteknek. Kozovszki Ferdinand beszél. Ortutay lerakja az emlékmű alapkövét. Temető, Ortutay koszorút helyez el a bolgár katonák sírjánál.

7. Villanyáram Látrányban

Bevezették a villanyt a 100-ik faluba. Büszkeséggel fogadta a Somogy megyei Látrány község lakossága fiát: Kossa István iparügyi minisztert, aki a villamosítási ünnepségre hazaérkezett szülőfalujába. Varga László tanító, a Magyar Dolgozók Pártjának titkára megnyitója után Kossa István bejelentette, hogy a 3 éves terv végéig már 350 községet villamosít a kormányzat. Az ünnepség után a falu terén elhelyezett transzformátornál Kossa István bekapcsolta a kultúrát hozó villanyáramot.

Képleírás

Látrány község, földút, az út mellett villanypóznák. Ünnepség, Kossa István beszél, majd bekapcsolja az áramot, az utcán kigyúlnak a fények.

8. Röplabda

Megindultak a népi röplabdabajnokságok. Az első fordulóban közel 30 000 játékos indult. Csupán háló és egy labda kell az új tömegsporthoz, amely különösen a légző izmokat fejleszti. Nők és férfiak, fizikai és szellemi munkások számára egyaránt kedvező ez a tömegsport, amely a haladó mozgalmak legkedveltebb sportja.

Képleírás

Röplabdázó nők és férfiak Közönség. A pálya szélén hatalmas Rákosi kép.

9. Előkészületek a Szovjet Filmhétre

Folynak a szovjet filmhét előkészületei. A magyar filmszakma dolgozói nemes igyekezettel fokozzák az ünnepi hét hangulatát. A grafikai műhelyben öles plakátok készülnek, hogy méltóképpen fejezzék ki a szebbnél-szebb szovjet filmek jelentőségét. A mozik feldíszítve várják közönségüket. Egy héten keresztül a világ filmművészetének legszebb alkotásaival gyönyörködtetnek bennünket.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Grafikus műhely, plakátfestés. Mozik dekorációja.

1948. október 7.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/30

1. A Nemzeti Színház együttese Romániában

Két hetes romániai vendégjátékáról hazaérkezett a budapesti Nemzeti Színház együttese. Ortutay Gyula kultuszminiszter a kormány nevében fogadta őket. Major Tamás a Nemzeti Színház népszerű igazgatója hangsúlyozta, hogy a bukaresti és az erdélyi vendégjáték nagyban elmélyítette a két nép barátságát. A hazaérkezett együttes Illyés Gyula: Lélekbúvár című darabját próbálja. Gellért Endre rendező előjátszik Mészáros Áginak és Ladányi Ferencnek. Író, rendező és a sűgő tanulmányozzák a darabot, figyelik a játékot. A színmű az új magyar drámairodalomnak egyik jelentős műve.

Képleírás

Ortutay Gyula mosolyog a tömegben. Major Tamás integet a vonat ajtajában a társulat az ablakokban. Somlay, Ladányi, Básti az érkezők közt. Ortutay Gyula beszél a tömegben, valahol mögötte Somlay. Hont Ferenc a fogadók közt. Major Tamás beszél.

Ortutay-portré. Somlay rózsát tűz a gomblyukába. Illyés Gyula a színpad falának támaszkodik. Gellért magyaráz a színészeknek.

Író, rendező és a többiek egy asztalnál tárgyalnak. Részlet az előadásból.

2. Szovjet film Magyarországról

Befejezték a Magyarországról készült kétnyelvű szovjet film felvételeit. Sztjepanova asszony kétszeres Sztálin díjjal kitüntetett rendező irányította a felvételeket. Sztjepanova készítette a Szovjetunió legszebb ismeretterjesztő filmjeit. A magyar táj és a magyar munka minden kiemelkedő helyét meglátogatták, hogy a Szovjetunió népei hű és igaz képet kapjanak Magyarországról. Tokaj- Hegyaljának verőfényes napsütését Szimjonov operatőr, háromszoros Sztálin díj birtokosa örökölte meg. Szimjonov egyik legszebb filmje a 800 éves Moszkváról készült kultúrfilm. Jefimov a Magyar Filmakadémia fiatal operatőrjeit tanítja. Filmszakmánk minden rétege szeretettel tekint munkájukra. A szovjet filmművészek tudása és munkaszeretete példaként áll előttünk.

Képleírás

Operatőr kamerával. Jegyzetelő diákok

Operatőr a Balatonnál.

Stáb szőlőtőkék között. Felvonulás politikusportrékkal

3. József Attila emléke Balatonszárszón

A vonatkerekek itt hurcolták a halálba a munkásosztály világviszonylatban is egyik legnagyobb költőjét. Ortutay Gyula kultuszminiszter avatta fel a barátai és tisztelői által emelt emlékművet, amelyet a vármegye nevében Tömpe István alispán vett át. József Attila életét és művészetét a proletár harcának és igazságának szentelte. A hatalmas emlékmű örökké hirdeti eszméinek diadalát.

Képleírás

Vonatszerelvény Ortutay mikrofon mögött. Hallgatóság. József Attila emlékmű.

Tömpe István mikrofon mögött.

4. Részegség-szerencsétlenség (vízirendőrök és a mentők gyakorlata)

Filmhíradók 1945-1949

Éppen csak egy pohárral ivott többet a társaság, de attól aztán széles jókedvük kerekedett. Azt gondolták, hogy egy kis csónakázás és a dunai friss levegő kiszellőzteti a fejüket. A kedélyek azonban a csónakban sem lanyhultak, így történt a szerencsétlenség. A parti vízirendőr ébersége akadályozta meg, hogy a könnyelműségből nem lett súlyos szerencsétlenség. A legfontosabb feladat a víztelenítés és a lélegzés megindítása, amelyet ma már modern gépekkel végeznek. Így képezik magukat a rendőrök és a mentők, hogy munkájukat a lehető legjobban végezzék.

Képleírás

Vidám társaság a rakparton. Háttérben nézelődő tömeg. Vízre szállás.

Borulás. Emberek fuldokolnak a vízben. A parti őrség kimentti a fuldoklókat. Elsősegélynyújtás a parton. A kedélyek azonban a csónakban sem lanyhultak.

5. TBC kórházavatás Szolnokon

Olt Károly népjóléti miniszter ünnepélyesen felavatta az ország legnagyobb 300 ágyas tbc kórházát. A felszabadulás előtti 5 000 ágygal szemben ma már 7 000 ágy szolgál kórházainkban a tüdővész elleni küzdelemre. A 3 éves terv végére az ágyak száma 12 000-re emelkedik, hogy a legveszedelmesebben pusztító népbetegséget a népi demokrácia mielőbb megszüntesse.

Képleírás

Kórház bejárata Rákosi portréjával. Olt Károly felsiet a lépcsőn. Betegszoba beteggel. Műtő nővérekkel. Jól felszerelt konyha. Ágyban olvasó betegek.

6. Nagyöntés a Ganz Hajógyárban

Közel két hónapig készítették a hajógyár öntői az ózdi kohómű részére a 20 000 kg-os gázmotorhengertest formáját. Az öntéshez felhasznált nyersanyag értéke meghaladja a 60 000 forintot. A Ganz hajógyár munkásainak európai viszonylatban is kiemelkedő teljesítménye újabb jelentős láncszem nehéziparunk és erőgépiparunk fejlesztésében.

Képleírás

Dolgozó munkások. Öntés. Izzó salak. Cigaretára gyújtó öntőmunkás. (Élvezhetetlen felvételek)

7. Munkásifjak a Horváth Árpád Kollégiumban

Göboly István ifjúmunkás elolvasta a Színművészeti Főiskola hirdetését. Nem sokat töprengett, kapta magát és elment a Horváth Árpád Film- és Színművészeti Kollégiumba. A szigorú felvételi vizsgán megfelelt. Most már ő is rendes tagja a kollégiumnak. Megfeszített munka vár rá. Pótolni kell a tanulásban elmaradt éveket. Barátunk sóvárogva figyel, hogyan próbálnak már a régi színész kollégisták. A népi kollégiumok fiatalsága nemcsak könyvekkel, újságokkal, hanem sportszerű fizikai munkával is neveli önmagát. Néhány nap múlva azután boldogan megy ő is a Főiskolára, hogy képzett harcosa legyen az új magyar színházi kultúrának.

Képleírás

Ifjúmunkások hirdetőplakátot olvasnak Felvételiztetés.

Ismerkedés a szobatársakkal. Próba.

Rönköket rakodó népi kollégisták. A Színművészeti Főiskola bejárata.

8. Cukorka karaván

Az eltévedt vándor fogadja olyan örömmel a sivatagi karavánt, amilyennel a gyerekek körülvették az Édesipari Igazgatóság autóit.

Nekem is! Nekem is! - kiáltották a kis lurkók. Dobi István földművelésügyi miniszter alig győzi osztogatni a cukorkás csomagokat. Az Édesipari Igazgatóság maguktól a gyerekektől kívánja megtudni, hogy melyik cukorfajta ízlik a legjobban. A legjobbat a legolcsóbban juttatja el gyerekeinknek.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Teherautó transzparenssekkel és államosított édesipar felirattal. Boldog arccal teherautót rohamozó gyerekek. Felirat a teherautón: Megédesítjük a demokráciát.

Dobi István cukorkát osztogat. Szájukat cukorkával tömő gyerekek. Felirat a teherautón: Leszállították az árát, mindennap együnk cukorkát!

9. Osztrák-magyar futballmérkőzés

Az UTE stadionban 50 000 néző előtt rendezték meg a 90-ik osztrák-magyar labdarúgó mérkőzést. A két csapat felsorakozik a pálya közepén, piros mezben a magyar, fehérben az osztrák. Mindegyik kezében ott a virágcsokor, amellyel a közönségnek kedveskednek. A cseh játékvezető sípjelére Deák indítja el a labdát 90 perces útjára Szuszához, majd Nagymaroshoz kerül, Nagymarosi előrevágja Hidegkutinak, és Hidegkuti ballábas lövése csak hajszállal kerüli el a kaput. A közönség lelkesen figyeli a magyar támadásokat, de az osztrákok ellentámadásba mennek át, és Mikolasch a jobbfedezet előreküldi a labdát a középcsatár Eppnek, Epp a 16-oson emelgeti és a magyar védelem tisztáz. Rögtön utána megint csak az osztrákok jönnek előre, Epp a középvonalról küldi előre a labdát a jobbösszekötőhöz, visszakapja, de Rudas hazaadással ment. Kirúgás után Deák, a magyar középcsatár előtt nyílik nagyszerű alkalom és Deák jobblábas lövésével szemben az osztrák kapus tehetetlen. 1:0-ra vezet a magyar csapat A közönség elégedetten figyeli fiaink játékát. Nagymarosinál van a labda. Bedobás után Egresi szépen veszi le a levegőből, Nagymarosi fejjel továbbítja újra Egresi elé, Egresi Szuszát szökteti, Szusza két-három lépést tesz a labdával, baloldalra keveredik át, utána átvágja a jobb oldalra Hidegkutinak. Hidegkuti első lövése emberbe száll, aztán újra átvágja a labdát Bodolának, Bodola lő, lövése lepattan Szusza elé, Szusza fordulásból a jobb sarokba lő. 2:0-ra vezet a magyar csapat. Az osztrákok szomorúan állnak fel újrakezdéshez. A magyar fiúk pedig lendületesen rohamoznak, támadnak. Egresi hátragurítja a labdát Nagymarosinak, és Nagymarosi 30 m-es lövését szépen védi az osztrák kapus. A félidő vége felé az osztrákok váratlanul támadni kezdenek. Melchior a jobbszélső bekeveredik középre és jobblábas lövése a magyar csapat kapujának bal sarkába hull. 2:1. A mérkőzés eredménye nem változik, győz a magyar csapat.

Képleírás

Tömeg a stadion előtt. Csapatok kezdés előtt. Képek a mérkőzésről

1948. október 14.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/31

1. Köböl József, a Fővárosi Törvényhatósági Bizottság új elnöke

Az új Városháza dísztermében ünnepi külsőségek között választották meg a Törvényhatósági Bizottság elnökévé Köböl Józsefet, a Magyar Dolgozók Pártja nagy budapesti szervezetének helyettes titkárát. Köböl József új munkahelyén is a dolgozó nép akaratának érvényesítését tartja legfőbb feladatának.

Képleírás

A Városháza ülésterme. Köböl József helyet foglal a polgármesteri székben. Köböl József közelről. Szakasits Árpád, Dinnyés ül. Gerő ül katonásan. Aztán Rajk látszik ülve, majd Farkas és Marosán.

2. Traktorállomások Csanád megyében

Vasárnaponként egyre gyakrabban veri fel a feldíszített traktorok és gépek zaja a magyar határt. Új gépállomások egyengetik a jómódú parasztság és virágzó mezőgazdaság útját. Csanád megyében öt gépállomás 50 traktora könnyíti majd a munkát. Mezőhegyesen az árkados, boltíves volt cselédlakások előtt a falu apraja-nagyja szeretettel kíséri a büszkén vonuló traktorokat. A gépállomás a dolgozó és szövetkező

Filmhíradók 1945-1949

parasztk fegyvere, a basaparasztk kizsákmányolása ellen. A gépállomás traktorosai nem csapják be a parasztkot, mint a nagygazdák. Kellő mélységgel szántanak. Így jövőre még többet termelhetünk a munkaversenyben, állapítja meg az egyik mintagazda.

Képleírás

Feldíszított traktorok menete.

Anyák karon ülő csecsemőkkel. Paraszt-portré. Tömeggyűlés

Földet szántó traktor.

3. Magyar-Szovjet kereskedelmi szerződés

Többhetes moszkvai tárgyalás után hazaérkezett a magyar kereskedelmi delegáció Rónai Sándor miniszter vezetésével. A tárgyalásokon részt vett Vass Zoltán, a Gazdasági Főtanács főtitkára is. Rónai Sándor megérkezésekor bejelentette, hogy terjedelem és gazdasági kihatás szempontjából Magyarországnak ez a legnagyobb árucserre-forgalmi szerződése, amelyet valaha is kötött. A Szovjetunió támogatása nagyrészt biztosítja nehéziparunk és a fontosabb iparágak behozatali szükségletét.

Képleírás

Leszálló gép. Várakozó csoport a repülőtér kifutóján. Rónai Sándor leszáll a gépről, megcsókol egy fiatal férfit. Vas Zoltán siet gyermekéhez.

Rónai lépked a fogadóbizottság előtt. Vas Zoltán feleséggel és gyerekkel.

Rónai autóba száll

4. Bemutató mozi Újpesten és Csepelen

A Szovjet Film Ünnepe során bemutató mozivá avatta a csepeli Táncsics filmszínházat Nógrádi Sándor miniszterelnökségi államtitkár. Eddig a pesti Belváros közönsége látta először a filmeket, ezután a munkásság lesz az új filmek első élvezője. Avatás után bemutatták az Orosz Kérdés című szovjet filmet. A film a Szabadságszobor árnyékában élő kétféle Amerikát mutatja be.

Képleírás

A Táncsics mozi bejárata. A mozi neonreklámja. Plakát: Szovjet Film Ünnepe Nógrádi Sándor kiszáll a kocsiból, kezét ráz azokkal, akik fogadják őt. Nézők a nézőtéren. Nógrádi beszél a függöny előtt felállított asztal mögött.

Részletek a filmből: tengerbe öntik az árut. Vitatkozó, indulatos emberek az utcán. Kapitalisták bálban. Szétvert utcai tüntetés.

5. Sport

A MATEOSZ 15 éves fennállása alkalmából nagyszabású sportünnepséget rendezett a Beszkárt pályán. Az 500 köbcentiméteres salakpálya motorversenyen a két osztrák Kilmayer, a magyar Domján és Kesjár küzdöttek a bajnoki címért. A legutóbbi bécsi összecsapáson az osztrák fivérek egy méteres előnnyel győzték le a magyar versenyzőket. A háromszor-három körös versenyt a magyar Domján Károly, a Vasas versenyzője biztos fölényrel nyerte.

Képleírás

Sportolók felvonulása MATEOSZ pólóban. Motoros rajt. Verseny. Esélyeket latolgató nézők

Győztes megkoszorúzása A díjak szemléje.

6. Felavatták a Ganz Hajógyár új szerelőműhelyét

Az imperialisták nyomában Európa szerte rombolás és tűzvész jár. Egy évvel ezelőtt gyűjtötták fel magyarországi bérenceik a Ganz Hajógyár szerelőműhelyét. A demokrácia nagyobb és tágasabb műhelyt épített helyébe. Munka végeztével mindenki siet, hogy részese legyen az avatás ünnepségének. A világos, nagy termet zsúfolásig megtöltötték a munkások. Lukács János építőmunkás szavai után Szakasits Árpád

Filmhíradók 1945-1949

köztársasági elnök mondott beszédet. Kossa István iparügyi miniszter arra emlékeztette a dolgozókat, hogy innen indult útnak a 3 éves terv. Az eddigi eredmények azt bizonyítják, hogy a magyar munkásosztály helyes úton jár. Ez a biztosítéka a további feladatok sikeres megoldásának.

Képleírás

Üszkös romok. Tűzoltás.

Új emelődaru Menetelő munkások. Tömeg a szerelőműhelyben. A tribün mögött MDP logó Rákosi és Révai portré.

Feszülten figyelő munkások. Munkás gyerekkel Szakasits Árpád felolvassa beszédét. Taps. Kossa István beszél. Munkás pipával.

Derűs munkás. Csinos munkáslányok. Taps.

7. Szüret

A látóhatár szélén ezüst felhők mosolyognak az októberi égről. Az Alföldet szegélyező hegyek lankáin megkezdődött a szüret. Nem summások és nem cselédek, hanem újgazdák szedik a dús fürtöket az egri káptalan volt birtokán. Az idej termés közel 800 000 hektoliterrel ígér többet a tavalyinál. Borkivitelünkben is növelni tudjuk a fontos nehézipari szerszámgépek behozatalát. A heti munkának vége. A fiatalság vasárnap víg tréfával, hangos nótaszóval ünnepli a magyar föld folyékony aranyának betakarítását.

Képleírás

Szőlőföld Szüretelő emberek. Szüretelő asszonyok, akik nem summások és nem is zsellérek.

Mulatság népviseletben. Tánc.

8. Repülőnap Budaörsön

Október 3-án több mint 50 000 főnyi néző népesítette be a budaörsi repülőteret, hogy tanúja legyen népi demokráciánk legnagyobb repülő bemutatójának. A Köztársasági Elnökkel az élén megjelent a kormány több tagja is. Pilótáink büszkén szálltak a gépekbe, hogy szépen ívelő szárnyalással gyönyörködtessék az érdeklődő közönséget. A 9 gép jóformán még be sem fejezte tisztelgő köreit, máris újabb látvány kötötte le a nézők figyelmét.

Auguszt Lajos vitorlázó gépének bátor és szép légi bravúrja a repülőnap egyik legszebb száma volt. A léggömbök feleresztését az erős szélben szorongó izgalommal nézték. Legény legyen a talpán, aki ilyen viharban célba talál. A léggömb-vadászatot műrepülés követte. A két gép szinte centiméter pontossággal repül egymás mellett. A mindvégig izgalmas napot az ejtőernyősök bátor ugrása zárta be. Pilótáink tudása és rátermettsége legszebb ígéret a fejlett és erős magyar repülőélet megteremtésére.

Képleírás

Programfüzet. Nézők tömege. Szakasits és kormánytagok ülnek az első sorban. Repülőgép indítása.

Dízrepülés V-alakban. Vitorlázó-bemutató.

Léggömböt kerülgető repülő. Pilóta felvevőgéppel. Repülő mutatók a levegőben.

Ejtőernyősök az égen... és a földön. Szakasits kezét ráz egy pilótával. Díjak szemléje.

1948. október 21.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/32

1. Rendezőgárda díszszemle

A Magyar Dolgozók Pártjának nagy budapesti rendezőgárdája zászlóavatást és nagyszabású szemlét tartott a Párt több vezetőjének jelenlétében. Farkas Mihályné zászlóánya avatta fel a gárdisták vörös zászlaját. A gárdisták fogadalmat tettek, hogy ha kell, életükkel is megvédik szabadságunkat. Fogadalomtétel után Marosán György mondott ünnepi beszédet. Beszédében hangsúlyozta, hogy erős és bátor népre van

Filmhíradók 1945-1949

szükségünk, amely ha kell, képes harcban is megvédeni békés munkánk eredményeit. A felvonuló kékinges gárdisták fegyelme ékes bizonyítéka annak, hogy a Magyar Dolgozók Pártja ezt a feladatot is megvalósítja.

Képleírás

Kürtös. Gárdisták zászlóval. Vas Zoltán, Sólyom László és Farkas Mihály. Farkas Mihályné beszél, mellette Marosán. Farkasné zászlót avat.

Gárdisták fogadalomtétele Marosán olvassa fel beszédét, mögötte Gerő és Szakasits portréja.

Gárdista zenekar. Felvonuló női és férfi gárdisták.

2. Olimpiai bajnokaink kitüntetése

A londoni olimpiai eredmények világszerte elismerést és megbecsülést szereztek a magyar népnek. Dinnyés Lajos miniszterelnök ezért átadta a Magyar Köztársasági érdemrendet olimpiai bajnokainknak és sportéletünk vezetőinek. A londoni olimpia eredményei bebizonyították, hogy az eredményes sportnevelésnek is a legjobb alapja a demokratikus társadalom.

Képleírás

Kitüntetések az asztalon. Dinnyés beszél mellette Ortutay. Dinnyés kitüntetéseket ad át.

3. Traktoros lányok

Ma már nincs ember a falun, aki ne örülne a gépesítésnek. A legszerencsésebbek a gépek kezelői, mondják a móri lányok, miközben buzgón tanulmányozzák a traktorvezetés tudományát. Az egri nők a várban, a mai nők a gépek mellett harcolva építik a boldogabb jövőt. Rada Mária, Orbán Teri és Bozsóki Böske, a gépállomás traktorosai, vizsga után kis házikójukkal együtt mennek ki a határba, hogy szorgalmas munkájukkal előkészítsék a termőföldet a jövő évi még dúsabb termés számára.

Képleírás

Nő traktort vezet.

Traktort szerelő nők. Házikót vontató traktor.

Földet szántó traktor, nő a kormányánál.

4. MAORT szabotázs

A nyár folyamán súlyos benzinhiány jelei mutatkoztak. A megindított vizsgálat kimutatta, hogy az ország legnagyobb olajvállalata, az amerikai vezetés alatt álló MAORT nem hajtja végre a tervet, csökkenti a termelést. A háború után, a Szovjetunió baráti támogatásával helyreállított lispei olajmezőkön az amerikai vezetők szabotáltak. A szabotőrök 14 mélyszivattyút tettek üzemképtelenné. Egy mélyszivattyú annyi nyersolajat ad naponta, amennyivel több, mint ezer holdat lehet felszántani. A gázolaj gyárat nem fejlesztették. A gépek egy részét csak a szabotázs leleplezése után lehetett üzembe hozni. Ezen a csövön napi 400 000 köbméter gázt eresztettek a szabadba.

Évi 190 000 forintot fordítottak virágültetésre és ugyanakkor nem találtak pénzt a gázt felhasználó erőműtelep befejezésére. Raktárainkban több, mint 40 000 000 forint értékű olyan iparcikket halmoztak fel, amelynek más iparágaknak életszükségletét jelentették. A nyersolaj magasnyomással "fúvókán" keresztül tör elő a földből. A szabotőrök a kisebbik fúvókát szereltették fel, amin csak félannyi olaj fért keresztül. A dolgozók, a párttitkár és az ÜB. elnökének buzdítására fokozatos erőfeszítéssel látnak munkához. Miután Rüdemannt, az amerikai imperialisták ügynökét lefoglalták, 4 hét alatt megfúrták ezt az 1256 méter mély kutat, amely a mező legjobb kútjának bizonyult, mert 35 tonna nyersolajat ad naponta. Üzembe helyezték az elhanyagolt kutakat, behozatták a fél éve külföldön tárolt új gépeket. A dolgozók fokozott ébersége meghiúsítja a szabotőrök és külföldi megbízók szándékait és a szabad magyar földön győztesen törnek előre traktoraink.

Képleírás

Benzines tartályok. Grafika a termeléseszközről. Népszava, Kis Újság és Szabad Nép címlap.

Filmhíradók 1945-1949

Olajszivattyú. Olajfinomító.
Virágültetvény kertésznővel. Telezsúfolt raktárak.
Fúvókák összehasonlítása.
Agitáló munkásvezér, tapsoló munkások.
Új fúrótorony, új gép.
Előretörő feldíszített traktor

5. Külföldi tenyészállatok érkezése

Sertésállományunk felrussítására angol tenyészsertések érkeztek. A repülőtérrel a Magyar Országos Szövetkezeti Központ autói azonnal tovább szállították a sertéseket a szövetkezetek és dolgozó parasztok számára. Ugyanakkor Svájcban szimentáli tenyész bikákat hozatott be a Földművelésügyi Minisztérium. Az összeesküvőktől megtisztított Minisztérium minden eszközzel állattenyésztésünk fejlesztésén dolgozik.

Képleírás

Repülő az égen. Mátyásfüldi repülőtér. . A sertések leszállnak a repülőtérről egy teherautó platójára.
Bikákat sétáltatnak.

6. Olcsó könyvet dolgozóknak

A Ganz Vagonygyár dolgozói előtt Harustyák József, a Szakszervezeti Tanács elnöke bejelentette az Országos Könyvkiadó Hivatal olcsó és népszerű könyvakcióját. Az örökifjú Tersánszky Józsi Jenő tolmácsolta az írók örömét. Az olcsó klasszikus könyv növeli a munkásság kultúráját, fejleszti ízlését. A munkások örömmel vették az olcsó könyveket, ez a közönség lesz az alapja az új magyar realizmusnak.

Képleírás

Felirat a gyár bejáratán: Olcsó könyvet a dolgozóknak. Harustyák József beszél
Tersánszky beszél. Egy munkás könyveket vesz át. Tersánszky dedikált könyve. Könyvet lapozgató munkások.

7. Susu, a kétéves csodasofőr

Valami baj van a motorral. Sebaj, gyorsan rendbe hozzuk, mondja Susu, a kétéves vizslakölyök. Utána kormányhoz ül és elindul körutazásra szép fővárosunkban. A másik kocsit biztosan ember vezeti. Csak azok ilyen figyelmetlenek. Susu csak többszöri dudálás és hosszas méltatlankodás után indulhat tovább. Az ember kétéves korában úgyszólván csak a szobában járkal, ez a kutya pedig az Andrassy út népes forgatagában is bátran vezet. A gyakorlott taxisofőrök is megcsodálják tudását. Tyű! A kutya fáját! De kutya hibát követtem el! Úgy van! No, talán egy betétlappal megúszom, - morfondírozik Susu, aztán szélsébesen porol hazafelé a nyílt országúton.

Képleírás

Vizsla a kormány mögött.
Ugató és dudáló vizsla. Susu autója mögött az 1-es busz
Báméskodó taxisok a Városligetben. Forgalmirányító rendőr. Betétlap a kutya szájában.
Szekereket előző autó, amelyet egy vizsla vezet.

8. Ferencváros – Roubaix (francia) labdarúgó-mérkőzés

A Szakszervezeti Tanács XVII-ik kongresszusa alkalmából jubileumi labdarúgótornát rendezett Budapesten. A torna külföldi vendége a francia Excelsior Roubaix csapata megérkezett a budaörsi repülőtérre. A francia játékosok örömmel üdvözlik a fogadásukra kiérkezett küldöttséget. Hamarre a francia kapus. Loza a jobbszélső, Boury a jobbösszekötő, Lewandowski a franciák legjobbja a jobb fedezet. A francia játékosok a repülőtérrel szállásukra térnek, majd első délelőttjüket városnézéssel töltik el. Ajándéktárgyakat vásárolnak és különösen a magyar motívumú babák és faliképek nyerik el a francia játékosok tetszését. A francia

Filmhíradók 1945-1949

játékosok megcsodálják a főváros újjáépítési lendületét, beszélgetnek egy munkással, majd rögtön utána az egyik francia játékos rögtönzött helyszíni közvetítésben számol be nyilván a másnapi mérkőzésről. A Ferencváros - Roubaix mérkőzés az FTC Üllői úti sporttelepén zászlócserevel kezdődött. A francia játékosok indították el a labdát. Siklo-nál, a magyar származású balösszekötőnél van az, Rudasnak a lábára rúgja azonban, és Rudas előadásával a magyar jobbszélső, az apró termetű Budai száguld el, beadása jó helyzetbe hozza Deákot, a magyar csapat középcsatárát, de Deák lövése az oldalhálóba száll. Kirúgás után ismét a magyarok támadnak. A francia kapus rávetődéssel tisztáz. Rögtön utána azonban Kocsis, majd később Czibor góljával szemben tehetetlen és a magyar csapat 2:0 arányban vezet. Megszólal a csengő, amely a Fradi drukkolók örömét jelenti. A szórványos francia támadásokat a magyar védelem hazaadással tisztázza. Henni Géza kirúgása után Kocsis kerül jó helyzetbe, lövését azonban a francia kapus szögletre öklözi. A francia 16-oson belül szabálytalanság történik és Rudas jobblábás lövése a jobb alsó sarokba száll. A magyar csapat rendre rúgja a gólokat és végeredményben 9:0 arányban győz a franciák elleni mérkőzésén.

Képleírás

Érkezik a SABENA légitársaság DC-47-es gépe. A gépről leszálló, integető franciák.
Vidám francia sportolók Franciák ajándéktárgyakkal. Franciák munkással ráznak kezet.
Zászlócsere Képek a mérkőzésről. Gólok.

9. Százerek kenyere

Mindenhol ott van, mindenről tájékoztat, a Magyar Dolgozók Pártjának központi lapja. Minden dolgozó útmutatója, százerek kenyere a Szabad Nép.

Képleírás

Montázs az élet minden területéről jegyzetelő újságíróval. Nyomdai gépsorok. A Szabad Nép címlapja.

1948. október 28.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/33

1. A Szakszervezeti Tanács XVII. Kongresszusa

Zászlódíszbe öltözött fővárosunk minden utcája a magyar dolgozók szeretetét tükrözte a Szakszervezetek felé. Sorra érkeznek a jubiláris kongresszus vendégei. Louis Saillant a Szakszervezeti Világszövetség főtitkárával az élen 17 ország szakszervezetének képviselői, köztük a harcoló francia szakszervezetek küldöttei. Megérkezik a hatalmas Szovjetunió 37 millió tagolt számláló szakszervezetének delegációja. A testvéri szakszervezetek megjelenésükkel hitet tesznek a nemzetközi munkásszolidaritás mellett. Duna parti csúcsíves Parlamentünk kupolacsarnokában kiállították a félévszázados szakszervezeti harc bizonyítékait és emlékeit. Piros László a kínai küldötteknek mutatja a 19-es harcok emlékeit. A köztársasági elnök megérkezése után a Parlament üléstermében Harustyák József nyitotta meg a Szakszervezetek XVII. Kongresszusát. Szakasits Árpád üdvözölte a kongresszust és külföldi vendégeit. Dinnyés Lajos miniszterelnök a kormány elismerését tolmácsolta, Kádár János belügyminiszter a Magyar Dolgozók Pártjának harcos üdvözlését és iránymutatását adta át. Kossa István iparügyi miniszter után Louis Saillant, a világ dolgozóinak, Leonyid Szolovjev pedig a Szovjetunió munkásosztályának harcos barátságát tolmácsolta. Le Brun-t a napjainkban is kemény harcot vívó francia szakszervezetek egyik vezetőjét percekig tartó taps fogadta. Szakszervezeti mozgalmunk mai munkájáról és jövő feladatairól Apró Antal főtitkár számolt be.
/Apró szinkron: /

A Magyar Szakszervezetek XVII. Kongresszusa kell, hogy hallassa szavát a világpolitika, a nemzetközi helyzet döntő kérdéseiben. Egy millió hatszázezer szervezett magyar dolgozó nevében jelentem ki, hogy életre-halálra szolidárisak vagyunk a Szovjetunió békepolitikájával. /Taps./ Meg kell szüntetnünk az eddigi szakmai széttagoltságot. A termelés további fejlesztése a szakszervezetek bér- és szociálpolitikájának egységes

Filmhíradók 1945-1949

irányítása, széleskörű szakmai és ideológiai nevelés megszervezése szükségessé teszi a rokonszakmák egyesítését, az ipari szakszervezetek létrehozását, ezért a szakmai szakszervezeteket fokozatosan a kongresszus döntése alapján átalakítjuk ipari szakszervezetekké. /Taps./

Piros László hozzászólásában a munkaverseny fejlesztéséről, Tóth Matild a dolgozó nők eredményeiről beszélt. A Szakszervezeti Kongresszus alkalmából a Sportcsarnokban ünnepélyes külsőségek között Kossa István iparügyi miniszter átadta az egyik legszebb magyar kitüntetést, a Munka Érdemrendjét, a legkimagaslóbb teljesítményt elért dolgozóknak. A Magyar Szakszervezetek XVII. Kongresszusa után több mint 6 000 élmunkással az élen egy millió hatszázezer dolgozó munkájának eredménye hirdeti, hogy az új Magyarország valóban a munka és a dolgozó nép Magyarországa. Munkásaink a munkaverseny és a többtermelés frontján vívják további dicsőséges harcukat a szocializmus építéséért.

Képleírás

SZOT székház zászlódíszben. Felirat: Éljen a Szakszervezeti Világszövetség! Középületek zászlódíszben. Szabadság híd.

Mátyásföldön leszálló repülőgép. Külföldi vendégek fogadása a repülőtéren: Rákosi, Kossa, Apró Szovjet gép leszállása.

Parlament. A parlament kupolája. A kiállítás képei.

Piros kínai küldöttek között. Himnusz hangjaira felállva tisztelgő küldöttek. Az MDP logója.

Szakasits beszél a szónoki emelvényről. A francia küldöttség. Dinnyés beszél ugyanonnan. Gerő figyel. Kádár olvassa fel beszédét. Kossa István fröcsög. Sailland beszél, a csehszlovák küldöttség, az albán küldött. Szolovjev beszél.

Taps fogadja Le Brunt. Vas Zoltán lelkesen tapsol. Apró Antal a szónoki emelvényen. A küldöttek felülről. Küldöttek közlőről. Taps

Két küldött-portré. A román küldött üres arca.

Marosán György ül. Taps. Taps felállva. Kádár János állva tapsol. Szakasits Árpád tapsol.

Piros László, majd Tóth Matild beszél. Taps.

Kossa István kitüntetések ad át a sorba álló dolgozóknak, és lelkesen kezét ráz velük. Felirat: A munka nálunk becsület, dicsőség dolga! Boldog, öreg élmunkás.

Boldog kitüntetett élmunkásnő. Tapsoló emberek.

2. Rizstermelés az Alföldön

A szikes talajok megművelése évszázados problémája parasztságunknak. Az öntözéses rizstermelés egyik módja a szikes talajok termőfölddé változtatásának. Ott, ahol valamikor a birkának is felkopott az álla, ma dús rizskalászokat ringat a szél. A Berettyó és Körös vizétől táplált szikes talaj már a harmadik nyár után alkalmassá vált kertgazdálkodásra. Rizstermelésünk többszörösen felülmúlja a távol keleti rizsföldek hozamát. A külföld 17-20 mázsájával szemben nálunk 30-35 mázsa a katasztrális holdankénti átlag, de az idén már 51 mázsát is termeltek. Az ez évi bő termésből közel 30 000 mázsa jut exportra. Ezek az eredmények szemléltető módon mutatják a Magyar Dolgozók Pártja 10 éves öntözési tervének nemzetgazdasági jelentőségét.

Képleírás

Folyó. Rizsföldek. Rizsarató munkások dologidőben.

Rizses zsákok. Rizs a zsákban. Rizses zsákokat szekérre rakodják.

3. Átköltözik a Ganz Hajógyár szerszámműhelye

A munkaidő takarékoság ragyogó példáját nyújtották a Ganz hajógyár dolgozói. Régi, sötét munkahelyeiből gépeiket úgy szállították át az újonnan megépített modern telepükre, hogy közben a termelés egy percet sem szünetelt. Egy öreg tankot átalakítottak daruvá. A veterán harci szerszám tökéletesen megoldotta az

újjáépítés békés feladatát. A Ganz hajógyár szerszámműhelyének munkásai az átköltözés ésszerűsítésével több, mint 60 000 forintot takarítottak meg.

Képleírás

A szerszámműhely épülete kívülről. Dolgozó munkások a szerszámműhelyben.

Gépeket toló munkások az udvaron. Daru emeli a gépet.

Az átszállított gépet a helyére emelik Dolgozó munkás-portrék.

4. /FÉKOSZ, UFOSZ közös tanfolyam/ Hiányzik!

A Szabadsághegy egyik volt főúri villájában Farkas Mihály a Magyar Dolgozók Pártjának helyettes főtitkára, megnyitotta a Földmunkások, Kisbirtokosok és Újgazdák Szövetségének közös tanfolyamát, hogy politikailag képzett parasztek kerüljenek a falvak élére.

Képleírás

Nincs képanyag. HIÁNYZIK!!!

5. Bányászóvoda felavatása Mátraszelén

A salgótarjáni szénmedence bányászgyerekeinek Olt Károly népjóléti miniszter átadta az új óvodát. A bányászcsometék boldogan foglalták el helyüket demokráciánk adta új otthonukban.

Képleírás

Óvoda felirat egy ház homlokzatán címer és zászló mellett. Tapcsoló lányok népviseletben. Olt Károly beszél. Gyerekek népviseletben az óvodában. Boldog gyerek az asztalnál.

6. A Magyar Nők Demokratikus Szövetségének kultúrautóit

Ortutay Gyula kultuszminiszter indította vidéki útjukra. Az autók könyveket, filmeket, bábszínházat és a csepeli munkásszínházokat viszik le a falusi kultúrélet fejlesztésére.

Képleírás

Ortutay beszél. Nők kis csoportja hallgatja, a háttérben teherautók. Felirat egy autón: Szabad hazában művelt népet! Induló teherautók. Teherautók egy fellobogózott budapesti utcán.

7. Játékgyártás

A faipari üzemek hulladék anyagát eddig kazánok fűtésére használták. Ezáltal rengeteg anyag kárba veszett. A Magyar Állami Erdőgazgatóság a selejt csökkentésére kiválogatja a hulladék anyagokat a játékgyártásra használja fel. Ma még csak az első kísérletek folynak. A sikerült mintadarabok után az üzem áttér a játékok futószalagon való tömeggyártására. Ezután nem kell gyerekjátékért értékes valutát kiadnunk külföldre. Bizonyosak vagyunk benne, hogy a magyar Miki egér hamarosan gyerekeink dédelgetett kedvence lesz.

Képleírás

Fahulladékot lapátoló munkás. Hulladékdarabok fűrészélése.

Fajáték-készítők az utolsó simításokat végzik. Motoros faautó.

Járó Miki egér.

8. Slavia-Vasas

Októberben minden héten szerepelt Budapesten külföldi labdarúgócsapat. A hónap elején az osztrák válogatott, majd a Roubaix együttes, később pedig a prágai Slavia volt a magyar főváros vendége. A nagyhírű cseh játékosok támadólag léptek fel. De első akciójuk sikertelenül végződött. A cseh jobbszélső a kapu mögé ívelte a labdát. Kirúgás után Vasas támadása következett. Kántor, a jobbszélső száguldott el a labdával, Kubalának továbbította, Kubala beadását azonban a cseh védőjátékosok előrerúgták, s az előrerúgásból szabadrúgás jár a cseh csapat javára. A veszélyesen szálló labdát Bakó, a vasasok fiatal kapusa gyönyörűen húzza le. Villámgyorsan kidobja és ismét Kántorhoz, a jobbszélsőhöz kerül a labda, Kántor bead

és Kubala lövésével máris 1:0-ra vezet a Vasas csapata. Az első gól után a Vasasok tovább támadnak, Tóth Mátyás, Szilágyi és a Vasas csatár lövéseit kénytelen védeni a Slavia válogatott kapusa. Rövid mezőnyjáték következik s ebben a mezőnyjátékban is a vasasok bizonyulnak jobbnak. Az egyik magyar támadás végén ismét Kántorhoz kerül a labda, kicselezi a ráfutó balhátvédet, bead, Kubala továbbítja a labdát és Szilágyi már csak beljebb segíti. 2:1-re győz a Vasas.

Képleírás

Kezdés. Mezőnyjáték. Tribünképek.

1948. november 4.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/34

1. A népi demokrácia új egyeteme

A Zeneakadémia nagytermében Nagy Tamás bevezető szavai után Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter nyitotta meg az új Magyar Közgazdasági Egyetemet. A nagytőkések és földbirtokosok kapitalista gazdasága helyett, a szocialista közgazdaság és tervgazdálkodás tudományát kell megismernie fiatalságunknak az új Magyar Közgazdasági Egyetemen. A haladó közgazdaság a munkás és parasztszármazású új értelmiség legélesebb tudományos fegyvere.

Képleírás

A Zeneakadémia nagyterme. Felirat: Előre a haladó tudományok győzelméért! Nagy Tamás mikrofon mögött beszél.

Képek a hallgatóságról: Andics Erzsébet, Nagy Imre.

Gerő Ernő félprofil hátulról. Tapsoló hallgatóság.

2. Épül Lánchíd

Megkezdtek Széchenyi István hídjának helyreállítási munkáját. Hatalmas úszó acélóriás szállítja át a pesti oldalról a budai hídfő oldaltartóit. 100 évvel ezelőtt haladó magyarok kezdeményezéséből épült ez a híd. Ma a Lánchíderő mozgalom támogatása nagymértékben hozzásegítette Gerő Ernő minisztériumát ahhoz, hogy a híd felavatásának 100 éves évfordulójára az új híd ismét összeköthesse Pestet Budával.

Képleírás

Gellérthegy a Lánchíd épülő pillérével. Munkások a darun. Az Ady Endre szerelőhajó. Daruk, háttérben a budai és a pesti rakpart házai, a Parlament. Az egyik épülő pillér. A Palota romos kupolája.

3. OTI rendelő felavatása Csepelen

A Szaktanács jubiláris kongresszusa alkalmával avatták fel az OTI hatalmas rendelőjét Csepelen. A legmodernebb eszközökkel felszerelt rendelő felavatásával egy időben forgalomba helyeztek hét új betegszállító autót.

Képleírás

Az OTI új épülete. Külföldi vendégek érkeznek. Szakasits Árpád érkezik. Hét mentőautó az úton. Beteget emelnek ki az egyik autóból.

4. 48-as szabadságharcunk lengyel mártírjainak emléke

48-as szabadságharcunk lengyel mártírjainak emlékét a Kerepesi temetőben a Magyar Dolgozók Pártja nevében Rónai Sándor szövetkezetiügyi miniszter koszorúzta meg. Utána a társadalmi szervek helyezték el koszorújukat a lengyel és magyar szabadságharc vértanúinak emlékénel.

Képleírás

Temető. Lengyel katonasír. Rónai Sándor koszorúz

Filmhíradók 1945-1949

Mások koszorúznak.

5. Bevonultak a Kossuth Akadémia újoncai

Október elején bevonultak a Honvéd Kossuth Akadémia újoncai. Keménykötésű munkás- és parasztfiúk népesítik be a hajdani Ludovikát. A demokratikus tisztjelöltek nem ijednek meg a munkától. A Kossuth Akadémia nem a korzók számára nevel szívtipró divatbábokat, hanem erős és bátor harcosokat képez országunk védelmére.

Képleírás

Polgári ruhában pakkal érkező újoncok. Kezet ráznak az újoncokkal. Ágyneműhurcolás. Egyenruhában vonuló akadémisták.

6. Szabad lett a tészta [jegy nélküli tésztaárusítás]

A jó termés és a mezőgazdasági verseny termelés újabb diadala a jegynélküli szabad tészta. Az állami tésztagyárak máris teljes üzemmel dolgoznak. 50 lóerős gép gyúrja tökéletesen és egyenletesen a tésztát. Gyúrás után a massa sajtolóba került. A sajtolókból kikerülve a tészta elnyeri végső formáját. De még nincs készen a makaróni, előbb a szárítókamrába került. A szárítókamrákban magas hőfokú levegő befúvásával szárítják a tésztát és így biztosítják baktériummentességét. Ízléses csomagolásban, immár jegy nélkül kerülhet a dolgozók asztalára.

Képleírás

Tésztakeverés és -gyúrás a tésztagyárban. Dolgozó nők
Tésztaajtolás. Formára vágás. Szárítórúdra pakolják a tésztaacsikokat. A tésztaacsikokat a szárítóba tolják.
Tészta a szárítóban. Csomagolás és dobozolás.

7. Új lakóházak a dolgozóknak

Még a szél is csak hálni jár ezekbe a rozzant viskókba. A szabolcsi földbirtokosok előbb építettek cementvályút a lóistállóba, mint lakható házat a parasztoknak. A várpalotai szénbányászok lakásait is elpusztította a háború. De népi demokráciánk nagy arányokban építkeznek. Szabolcs megyében Darvas József építésügyi miniszter átadja az új házakat parasztjainknak. Fehérfalú, cseréptető házak őrzik ezentúl a volt zsellérek álmát. Megkapták az egészségesebb élet kulcsát a várpalotai fekete gyémántok bányászai is. Szépen berendezett világos lakásokban gyűjtenek erőt a munkához a föld mélyének kemény harcosai. A budapesti lakásépítkezést megtekintette Szakasits Árpád. A Köztársaság elnöke, aki valamikor szintén építőmunkás volt, örömmel látta, hogy a dolgozó nép ügye gyors ütemben halad előre mindenütt.

Képleírás

Rozzant viskók, gyerekek kutyával. Romos épületek.
Darvas József szabadon beszél, majd kulcsokat ad át. Újonnan épített házak.
Költözködő bányászok. Puritán enteriőrök. Konyha, fürdőszoba. Szakasits egy építkezésen.
Épülő tömbházak.

8. A Szabad Nép a szabad népért

A Szabad Nép a dolgozók lapja. Erőt ad a mához, tanácsot a holnaphoz. A Szabad Nép hónap során különvonatok járták az országot, hogy a legeldugottabb helyre is eljuttassák az igazság szavát. Szeretet és megbecsülés fogadja mindenfelé a vonatokat. A múlt egyik legfőbb bűne volt, hogy népüktől elzárták a politikai tájékozódást. Ezen változtat a Magyar Dolgozók Pártja, amikor a Szabad Nép reggelenként megjelenik minden dolgozó kezében.

Képleírás

Vasúti kocsí Révai portréval és Szabad Nép felirattal. Újságot lapozgató rakodómunkások
Figyelmes munkások. Újságot osztanak a vonatról. Boldog munkások integetnek a távozó vonatnak

Filmhíradók 1945-1949

1948. november 10.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/35

1. 31 éves a Nagy Októberi Szocialista Forradalom

Az Operaházban rendezett ünnepi esten megjelentek a politikai élet vezetői és a diplomáciai testületek képviselői. Szakasits Árpád köztársasági elnök ünnepi beszédben méltatta a Szovjetunió világtörténelmi szerepét. A Lenin vezette októberi forradalom a szocialista tervgazdálkodás, az emberiség fejlődésének új korszakát nyitotta meg. A csepeli munkásság előtt Nógrádi Sándor államtitkár ismertette az orosz munkásosztály példaadó történelmi szerepét. November 7-én a főváros népe kegyelettel emlékezett meg a felszabadító szovjet hősookról. Horváth Márton a Gellért-téren mondott ünnepi beszédet, Bognár József a főváros polgármestere a Molotov téren tartott megemlékezést.

A Szabadság téren Marosán György, a Magyar Dolgozók Pártjának főtitkárhelyettese volt az októberi forradalom ünnepi szónoka. A Szovjetunió népei hősi véráldozatok árán segítették országunkat a békéhez. Ezt a békét nekünk meg kell védenünk minden külső és belső támadással szemben, Szakasits Árpád köztársasági elnök a magyar nép nevében, Dinnyés Lajos miniszterelnök a kormány nevében helyezte el koszorúját. A Magyar Dolgozók Pártjának koszorúját Rajk László tette le. Farkas Mihály honvédeink kegyeletét tolmácsolta a hős szovjet katonák emlékének. Gyöngyösi János a Független Kisgazdapárt nevében koszorúzta meg a szovjet hősök emlékművét. A magyar nép mélyen a szívébe zárta a nagy októberi forradalom hőseinek és a magyar népet felszabadító szovjet hősöknek emlékét. Harcuk, munkájuk folytatása a szocializmus építése kitüntető feladata minden magyar hazafinak.

Képleírás

Az Operaház feldíszített épülete. Vendégek a páholyokban.

Szakasits beszél a színpadon. Tapsoló közönség.

Nógrádi beszél. Arcok a hallgatóságból. Ünnepség a Gellért- téri Szovjet emlékműnél.

Horváth Márton beszél Bognár József beszél. Transzparens: Éljen Sztálin, a világ dolgozóinak nagy vezére és tanítómestere.

Marosán beszél. Szakasits figyel, háttérben egy emlékmű. Dinnyés valahol ugyanott. Katonák. Katona zászlóval. Szakasits koszorúz.

Dinnyés koszorúz Rajk koszorúz a távolban. Farkas Mihály hatalmas koszorúja. Farkas lerója kegyeletét.

Gyöngyösi megfordul a koszorúzás után. A Szabadság téri emlékmű.

A Gellért-hegyi szoborcsoport

2. Kisgazda kongresszus

Balatonkenesén tartotta a Független Kisgazdapárt második országos értekezletét. Dinnyés Lajos miniszterelnök, Dobi István földművelésügyi miniszter, Mihályfi Ernő miniszter, Ortutay Gyula kultuszminiszter, Bognár József a főváros polgármestere, és a párt többi vezetői a küldöttekkel megvitatták a Kisgazda Párt időszerű feladatait, a szövetkezetek hálózatának kibővítését, a munkásság és parasztság szövetségének elmélyítését és a függetlenségi front újjászervezését.

Képleírás

Dinnyés mulat valakivel Dobi István beszél. Mihályfi Ernő beszél. Ortutay egy kisebb csoportnak beszél.

Bognár József beszél valakikhez, akik nem látszanak. Ortutay ráz kezét valakivel. Tanakodó vezetőik csoportja. Dobi István Kisgazdák között. Balatonpart.

3. Kommunista mártírok emlékezete

Filmhíradók 1945-1949

Siófokon leleplezték az 1919-ben kivégzett 41 kommunista mártír emlékművét. Szalvai Mihály vezérőrnagy avató beszédében éberségre és a nép ellenségeivel szemben kérlelhetetlen harcra figyelmeztette a dolgozókat.

Kertész István a vérengzés egyetlen életben maradt tagja, a Horthy véredek kegyetlenkedésére emlékeztetett. Az emlékmű leleplezése után megkoszorúzták a mártírok sírját. Mindszentek napján a budapesti Kerepesi temetőbe zarándokolt a főváros népe, hogy kegyelettel emlékezzenek szabadságharcunk és függetlenségünk nagyjaira. Ezeknek a harcosoknak az élete és munkássága példamutatás minden hazáját szerető magyar ember számára.

Képleírás

Dízsorsfal. Tisztelgő tisztek. A szobor leleplezése. Síró asszonyok. A szobor felirata. Szalvai beszél. Szalvai félprofilból hátulról. Kertész István beszél. Közönség. Koszorúzás. A mártírok sírja, kis szökőkúttal. Kerepesi temető, koszorúzás, sírok. Síró asszonyok. Gyertyát helyeznek egy sírra. Táncsics sírjának megkoszorúzása. Kossuth mauzóleum.

4. Alumíniumedény-gyártás /futószalagon

Dr. Cséki Sándor az ALBART vezérigazgatója megnyitotta az Állami Bauxit Alumínium Edénygyárát. Az új gyár két régi gyár összevonásából épült. Vas Zoltán avatóbeszédében alumíniumiparunk felszabadulás utáni nagy fejlődéséről beszélt. A kellő vékonyságúra lapított lemezek a sajtolóba kerülnek. Ügyes kezek pillanatok alatt kiformálják a kívánt nagyságú edényt. Az új gyár futószalagrendszere munkaidő megtakarítással jobb minőségű árut termel. Nem kell a félkész árut tárolni, az edények egy folyamatban nyerik el végleges formájukat. A hazai edényszükséglet kielégítése mellett az új gyár hamarosan exportra is dolgozik.

Képleírás

Cséki beszél. Közönség. Vas Zoltán beszél.

Alumínium préselése, sajtolása gépeken. Edények készítése, csiszolása.

Teáskannák a futószalagon. Tejeskannák rakodása.

5. Komszomol kiállítás a Nemzeti Múzeumban

Bóka László államtitkár megnyitotta a világ legnagyobb ifjúsági szervezetének a Komszomolnak 30 éves jubileumára rendezett kiállítást. Lenin és Sztálin szobrai alatt az ajándékok tömege mutatja ifjúságunknak a szovjet ifjúság iránti szeretetét és megbecsülését. A Komszomol a nagy októberi forradalom óta fáradhatatlanul dolgozik a szocializmus építésén. Az egész világ haladó fiatalságának mutatott példát a szovjet ifjúság, harcos hazaszeretetben és békés építőmunkában egyaránt.

Képleírás

A Nemzeti Múzeum épülete. Bóka László beszél. A kiállított tárgyak, plakátok.

Szakasits szemléli a kiállítást.

6. Szántó Béla az új varsói követ

A Magyar Országos Szövetkezeti Központ dolgozói ünnepélyesen búcsúztatták vezérigazgatójukat, Szántó Bélát. A munkásmozgalom régi harcosát a Köztársasági elnök kinevezte varsói követté.

Képleírás

Szántó Béla beszél. A MOSZK logója. Ülésterem közönséggel Szántó mosolyog.

7. Megnyílt Európa első Artista Akadémiája

Itt képezik a zsonglőröket, táncosokat, tűz és kardnyelőket. Gyomorbajosok ne jelentkezzenek. Egyesek kötélén fejezik be életüket, mások kötélén kezdik a sikerüket. Akrobaták a levegőben éppoly biztosan mozognak, mint a földön.

Filmhíradók 1945-1949

Zsonglőr az "olimpiai" karikákkal.

Az artistajelölt táncolni tanul, ha táncolni nem is tanul meg, alapos gyakorlatot nyer a - parkettfényezés terén.

A bűvész. Nem kezdő, ő a tanár. Észrevétlenül csal, lop... A rendőrséggel még sincs semmi baja. Furcsa étvágya van. Kártyát eszik. Ha nagyon éhes, römikártyát nyel. Az ugyanis 64 lapos.

Képleírás

Az Artista Akadémia ajtaja kinyílik. Tornászok gyakorolnak. Légtornász kötélen. Akrobata-mutatványok. Karikaszonglőr. Akrobata vegyes páros. Táncgyakorlat. Rodolfo bűvészmutatványai.

1948. november 18.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/36

1. Paul Eluard Budapesten

Azért vagyok költő, hogy a nép harcát hirdessem - mondja egyik vallomásában Paul Eluard a legnagyobb élő francia lírikus. A hős francia munkások világhírű költőjének első útja a csepeli munkásokhoz vezetett. Így olvad össze Eluard művészetében a költészet új feladata a munkásosztály harcának és a proletár testvériségnek a megéneklése.

Képleírás

Eluard a fellegeket szemléli, valaki magyaráz mellette. A Csepeli Csőgyár bejárata. Eluard és kísérői a gyárudvaron.

Eluard gyártási folyamatokat szemlél. Eluard egy munkással beszélget. A csarnok mennyezete.

2. Munkás újítások

A villanymotor állórészlemezéből a forgó lemezrészelt vágja ki ez a gép. A régi módszerrel a termelés nehézkes és veszélyes volt. Az újító Losinszki művezető a védőráccsot úgy rögzítette, hogy megszűntek a balesetek. Egy nyíláson át csak etetni kell a megdöntött gépet. Az álló részt a forgó-résről automatikusan széjjelválogatja. Biztonságos munkával 10 %-kal több a termelés. Bekötött ujjal védekezett eddig a munkás a forgórészlemez horonykivágásánál. Losinszki automatikus lemezfogója helyettesíti a munkásujjakat. A munkásújítók ügyes ötletei így védik a munkást, és fokozzák a termelést.

Képleírás

Munkás vágógépet kezel. Ugyanez a munkafázis merev védőráccsal.

Bekötött ujjú munkáskéz vágógépet kezel.

A biztonságossá átalakított gép.

3. Koszta József kiállítás a Nemzeti Szalonban

Ma élő legnagyobb festőink egyike Koszta József műveiből kiállítást rendeztek a Nemzeti Szalonban. Koszta József ecsetje nyomán a szegény parasztság élete is utat tör a festészet területére. A kiváló mester maga is parasztszármazású. Szentesi tanyájának csendjében készíti festményeit. Ezek a képek tárgyilagosan tükrözik az alföldi parasztlakó életét.

Képleírás

Koszta József palettával. A kiállítás plakátja. Látogatók a kiállításon. A kiállítás képei.

4. Szövetkezeti gyümölcsös Abapusztán

Járműveken és gyalogosan vonul a környező falvak lakossága, hogy egymással versenyezve mielőbb beültesse 110 abapusztai újgazda 200 holdas, eddig hasznavethetetlen homokföldjét gyümölcsfa csemetékkel. 12 000 gödör kiásása nem kis dolog, de boldogan végzi mindenki a munkát. A hasznos fásítás

Filmhíradók 1945-1949

országos feladat. Azonkívül a gyümölcsös rengeteg munkaalkalmat is jelent. A gyümölcsös munkálatait a szövetkezeti tagok választott bizottsága irányítja szakember segítségével. A nyírségi futóhomokot a szövetkezeti gyümölcsös pár éven belül aranybányává változtatja.

Képleírás

Székér gurul, teherautó kerekei, biciklis parasztk. Felvonulás ásókkal, transzparenssekkel: Éljen Rákosi Mátyás! Éljen az UFOSZ!

Gödröket ásnak sorba. A gyökérzet csinosítása. Parasztportrék. Ültetés.

5. BCG védőoltások

22 vadonatúj autót kölcsönzött a nemzetközi tuberkulózis elleni mozgalom, hogy a tüdővész elleni védőoltásokat országszerte elvégezhessek. Nem kell már a gyermekeknek hosszú, fárasztó utakat tenni, hogy beoltathassák magukat, a népi demokrácia orvosai a legkisebb faluba is elmennek, hogy helyszínen részesítsék megfelelő védelemben a jövő nemzedékét. A Közegészségügyi Intézet orvosai a jövő év közepéig 2 millió embert oltanak be a BCG védőoltással, amely a tüdővésznek a leghatásosabb megelőzője.

Képleírás

Autók parkolnak egymás mellett oldalukon kettős kereszt szerű jellel. Orvos sétál az autók előtt. Az autók elhajtanak az Közegészségügyi Intézet előtt. Megérkezés vidékre, gyerekek rohannak az autó után.

Orvos száll ki az autóból, fogadja a helyi főnök. Védőnő takarja el a gyerek szemét, miközben az orvos beoltja. Nevető gyerek. Oltási papírok kitöltése.

Asszonyok karonülő csecsemővel elhagyják a rendelőt.

6. Megnyílt a Hegyeshalom - Bécsi országút

A 14.5 km hosszú betonút a legmodernebb útépitő gépekkel készült. Az ünnepélyes megnyitó után a Szabadságharcos Szövetség motorosai haladtak át elsőnek az új úton.

Képleírás

Felirat: Éljen Gerő! Megnyitó transzparenssekkel. A szalag átvágása. Autók a műúton. Zászlós motorosok a műúton.

7. Bevezették a villanyt Gyál községbe

Községeink villamosítása gyors ütemben halad előre. Október végén már a 150-ik faluba vezették be az államosított Villamos művek munkásai a villanyt. Fény és kultúra terjed falvainkban a villamosítás nyomában. A lakások ócska petróleumlámpáját felváltja az egészséges fehérfényű villanylámpa.

Képleírás

Gyál vasútállomása. Villanyoszlopokat pakolnak le egy vasúti kocsirol.

Villanyvezeték szerelése. Köztéri villanylámpa. Villanyfénynél Szabad Népet olvasó pipázó paraszt.

8. Óratermelésünk 75%-át exportáljuk

Hány és hány reggel zavarja álmainkat, mégsem ismerjük az óragyártás titkát. Csak kevesen tudják, hogy mennyi óra készül Magyarországon. Az óraház sajtolásától kezdve a fogaskerekek sajtolásáig minden a magyar munkáskezek ügyességét hirdeti. A magyar órákhoz csak a hajszárugót hoztuk Svájcából, már ott tartunk, hogy ezt az egyetlen alkatrészt is itthon gyártjuk. Futószalagrendszerrel közel 40 000 db óra készül el havonta. Gondos vizsgálat és bejáratás után kerülnek az órák a csomagolóba. Ébresztőóra termelésünk 75 %-át exportáljuk Olaszországba, Angliába, Hollandiába és Svédországba. Cserébe fontos nehézipari gépet kapunk.

Képleírás

Ébresztőóra elnémítása, alvás tovább. Óragyártó gépsorok.

Finomalkatrészek gyártás.

Filmhíradók 1945-1949

Órák összeszerelése. Órák dobozolása. Dobozok a célországok nevével.

9. Svéd úszók Budapesten

November közepén a svéd olimpiai csapat versenyzői látogattak el fővárosunkba. A svéd versenyzők és a velük lévő újságírók nem győzték csodálni a magyar főváros életét. A látottak sorra leleplezték a nyugati rádió és sajtó hazug híreszteléseit. A verseny egyik legizgalmasabb számában, a 100 méteres gyorsúszásban a svéd Lunden és Olson, a magyar Kádas Géza és Szilárd Zoltán indultak. A versenyt 58.6 másodperces idővel Kádas nyerte Olson előtt. 400 méteres női gyorsúszás. Indultak: Fredin, Temes Judit, Algren és Székely Éva. A versenyt fölényesen nyerte Székely Éva 5:34.2 idővel.

A 4 x 200 méteres gyorsúszó váltó sorsa egy pillanatig sem volt vitás. A svédek meg sem szorították a magyar fiúkat. Ezzel magyarázható a 9 perc 0.8-as, aránylag gyengébb eredmény. A műugrásban a svédek bizonyultak erősebbnek. A magyar Hídvégi Lászlóval szemben az olimpiai játékok hatodik helyezettje a svéd Johansson vitte el a pálmát.

Képleírás

A parlament képe Budáról nézve. Nézelődő csoport a Halászbástyán. Parlamentet fotózó svéd turista. Séta a Halászbástyán. Egy uszoda vagy fürdő megtekintése. Képek a versenyekről. Nézők az uszodában.

1948. november 25.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/37

1. 30 éves a kommunista mozgalom Magyarországon

A múltban a kommunista mártírok vére és a nép nyomorúsága vette nem egyszer a hír szárnyára a magyar nevet. Horthy 25 éves terrorjának kegyetlenkedései azonban nem tudták kiölni a magyar munkásosztály legjobb fiaiból az osztályharcos forradalmiságot: a kommunizmus eszméit. A nép szabadságharca mártírjainak a jeltelen sírokból kiemelt hamvait a Kerepesi temetőben díszsírhelyre helyezte a Magyar Dolgozók Pártja. Ma belföldön és az egész világon a nép dicsőséges, győzelmes harcáról szólnak híreink - mondotta emlékbeszédében Horváth Márton országgyűlési képviselő. A volt Visegrádi utcában Orbán László a Párt Központi Vezetőségének tagja mondott emlékbeszédet annál a háznál, ahol 30 évvel ezelőtt először ülésezett a Kommunista Pártjának vezetősége. Az emléktábla leleplezése után koszorúk tömege borítja a magyar munkásmozgalom történelmi bölcsőjének helyét.

A 30 éves jubileum idején nyitotta meg Révai József a Szabad Nép főszerkesztője a Munkásmozgalmi Intézetet. Az intézet feladata, hogy megmutassa a munkásság osztályharcának döntő szerepét a magyar történelemben. A megnyitás után a vendégek megtekintették a 30 esztendő harc ereklyéiből rendezett kiállítást. Az ő művük jutott diadalra a Magyar Dolgozók Pártjának munkájában. Erről a diadalmas munkáról a zsűfólásig megtelt Sportcsarnokban Szakasits Árpád megnyitó szavai után a Magyar Dolgozók Pártjának a 30 éves kemény harcban megacélosodott bölcs vezetője, Rákosi Mátyás számolt be.

/Rákosi szinkron:/

"Nekünk jutott az a történelmi föladat, hogy valóra váltsuk és továbbvigyük a magyarság legjobbainak álmát: Kossuthét, Petőfiét, aki száz évvel ezelőtt, mint kommunista agitátor bukott el a választáson. A 30 éves kommunista múlt, a magyar dolgozók hatalmas pártja kezesség arra, hogy szilárdan és keményen haladunk tovább a megkezdett úton a magyar dolgozó nép, a nemzetközi proletár fölszabadulás szolgálatában, az emberiség jobb jövője, a szocializmus, a kommunizmus felé. Pártunknak, a Magyar Dolgozók Pártjának minden tagja legyen büszke arra, hogy öntudatos, harcos katonája lehet a világot fölszabadító kommunista mozgalomnak. Legyen büszke arra, hogy harcos katonája annak a nagy ügynek, mely az egész földgömböt átfogja, s annak a hadseregnek, melynek élén az emberiség üdvére és

Filmhíradók 1945-1949

megváltására ott halad a hatalmas Szovjetunió /Taps./ és mindannyiunk bölcs, szeretett vezére: a nagy Sztálin."

Képleírás

A Budapesti pártbizottság székháza Lenin, Rákosi és Sztálin, alatta 1918-1948. Mezei sírok Sírögdröt ásnak. Új fakoporsók nevekkel

Fejfa egy '19-es mártír nevével. Díszes újratemetés, tömeg. Szakasits kalapban (sötét kép). Horváth Márton beszél fáklyák között.

Feldíszített ház a Visegrádi utcában: zászlók, Rákosi portréja. Emléktábla leleplezése. Orbán beszél az emléktábla előtt. Az emléktábla.

Ülésterem felirattal: A 30 éves kommunista mozgalom szellemében tegyük naggyá, erőssé a Magyar Dolgozók Pártját! Lenin, Rákosi és Sztálin portréja. Révai beszél.

Kiállított tárgyak, plakátok. Révai egy vitrin előtt nosztalgiazik.

Tömeg a Sportcsarnokban. Szakasits a mikrofonállványok mögött. Lenin portréja. Rákosi beszél

Rákosi beszél saját hatalmas portréja árnyékában. Vastaps

Arcok a hallhatóságból.

Taps. Vastaps. Boldog arcok.

A pártvezetőség unott arcai: Nagy Imre, Marosán György, Vas Zoltán, Szakasits Árpád, Gerő Ernő, Révai József, Kádár János.

Taps felállva. Sztálin portréja, mellette megbújó nézelődők

2. Grekov professzor díszdoktorrá avatása a Pázmány Péter Tudományegyetemen

A Pázmány Péter Tudományegyetem dísztermében ünnepélyesen avatták a történelem-tudományok díszdoktorává Grekov professzort, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának alelnökét. A hírneves történész felavató beszédét Zsirai Miklós, a bölcsészkar dékánja mondta. A magyar egyetemi tanárok és a leningrádi tudós kézfogása a magyar-szovjet tudományos barátság újabb pecsétje.

Képleírás

Pázmány szobra. Grekov ősz feje. Fotósok.

Zsirai beszél. Ősz fejek gratulálnak Grekovnak. A díszdoktori oklevél.

3. A rádió nagyadó avatása

Rádió Budapest I., Kedves Hallgatóink!

Leírhatatlan volt az örömünk, amikor a felszabadulás után először hallottuk a demokratikus rádió hangját. Kevesen hitték, hogy alig három évvel a felszabadulás után minden eddiginél nagyobb magyar rádió-adót avathat fel közlekedésünk és híradástechnikánk fáradhatatlan újjáépítője, Gerő Ernő miniszter.

Szakasits Árpád köztársasági elnökkel az élen, megjelentek politikai életünk vezetői is. A Magyar Rádió 135 kilowattos új adóállomása a világ minden részébe eljuttatja népi demokráciánk életének ezernyi igazságát. Felvilágosítást, műveltséget és kultúrát nyújt minden falunak és városnak. A régi 50 kilowattos adóberendezés ezentúl Budapest II. adását sugározza. A korszerű új adóállomás minden alkatrésze magyar kéz munkája. A modern adó áramfogyasztása a nagy kisugárzás ellenére 25 %-kal kisebb a réginél. A hatalmas adócsövek az amerikai magyarokhoz is eljuttatják a magyar rádió műsorát. A 135 kilowattos nagyadó világszerte leleplezi az imperialista rádió hazug híreszteléseit. Hirdeti a népi demokratikus országok hatalmas építőmunkáját, békevágyát és szabadságszeretétét.

Képleírás

Orion rádiókészülék. Rádiótorony.

Gerő fog kezét katonákkal civilekkel. Szakasits teszi ugyanezt.

Gerő beszél, fölötte Rákosi portréja. Szakasits öregesen ül, és tapsol fél keze kesztyűben.

A régi adóberendezés. Az új berendezés.

Filmhíradók 1945-1949

Adócsövek. Adótorony.

4. A Demokratikus Nők Világszövetségének II. világkongresszusa

A Demokratikus Nők Világszövetsége Budapesten rendezi második világkongresszusát. A győzelmes csatáit vívó kínai nép és függetlenségükért harcoló vietnamiak küldötteit látjuk az indiai küldöttekkel. Az első vendégek között érkezett meg Fernand Guyot a világszövetség titkára és Simone Bertrand a demokratikus francia nők vezetője. A kongresszus a világ asszonyainak a békéért folytatott harca szellemében ülészik.

Képleírás

Autók érkeznek. Nők szállnak ki az autókból. Külföldi követek.

Nők az MNDSZ feliratú erkélyen. Integetnek.

5. A klerikális reakció szabotálása

Az isaszegi népi bizottság határjárása során kiderült, hogy a plébános és a kántor földjét még mindig sűrű gaz borítja. Az eklézsia híven végrehajtja Mindszenty népellenes pásztorleveleit: nem szántat. Az újgazdák és a dolgos parasztok, ha kell egylovas ekével szántják és két kezükkel vetik el az őszi gabonát. Az öntudatos falu kipellengérezzi soraiból a szabotőröket. A papság és kulákság minden mesterkedése ellenére a parasztság az őszi szántást 103 %-ra teljesítette.

Képleírás

Gaz a mezőn. Határjáró bizottsági tagok. Jegyzetelő bizottsági tagok.

Földet szántó paraszt.

Az isaszegi Községháza falán felállított versenytáblázat. Karikatúra.

6. Vasas autó- és motorverseny

Borongó őszi ködben rendezték a Vasasok országúti autó és motorversenyét a Hármashatárhegy lejtőin. A versenyzők és a közönség érdeklődése igen nagy volt, nem csoda, hiszen motorkerékpárjaink száma az 1938-as létszámnak háromszorosára emelkedett.

A 250 köbcentiméteres kategóriában a postás Szűcs lett a győztes. Az oldalkocsisok versenyét ifjú Gál, a Szabadságharcos Szövetség versenyzője nyerte. Nemcsak a motoros, de az autóversenyzők képességeit is próbára tette a rossz időjárás, a síkos út. Az átlagos eredmények épp ezért nem is valami kiválóak. 3:32-es idővel győzött Wilhelm, ami bizony nagyon messze van a Caracciola 2:42.8-as útvonalcsúcsától.

Képleírás

Rajtoló motorosok.

Motor a versenypályán. Befutó. Oldalkocsis verseny.

Autóverseny.

1948. december 2.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/38

1. Világ asszonyai a békéért

A Demokratikus Nők Világszövetségének kongresszusára megérkezett Eugenie Cotton, a Nőszövetség elnöke. Fogadására megjelentek a Magyar Nők Demokratikus Szövetségének vezetői. A világkongresszus céljait Madame Cotton sajtófogadáson ismertette. Az elnöki asztalánál foglaltak helyet többek között Zinaida Gurina, a Nőszövetség szovjet titkára, Dorothy Gottlieb, a Nőszövetség amerikai titkára, Lu-Cui a Nőszövetség kínai titkára. A Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség francia asszonyok kezdeményezésére alakult, mondotta Eugénie Cotton. A faszizmus ellen harcoló nők megértették, hogy a világ asszonyainak össze kell fogniuk, hogy megakadályozzák az imperialisták újabb háborús mesterkedéseit. A konferencia

Filmhíradók 1945-1949

után érkezett meg Nina Popova, a Szovjetunió legfelsőbb tanácsának tagja, a Világszövetség alelnöke, nagyszámú delegáció kíséretében. A budapesti Világkongresszus a világ asszonyainak hatalmas béketüntetése lesz.

Képleírás

Repülő száll le. Cotton kiszáll a gépből, kezét fog a megjelentekkel.

Cotton sajtóértekezleten beszél. Az említett külföldi növezetők.

Cotton közlőről. Különbözö nemzetiségü nők.

Popova érkezik a repülötéren. Kezet fog az öt fogadókkal.

2. Szeged, Tisza-híd avatás

Nemcsak a szegedieknek, még az átutazóknak is kín volt kivárni a pontonhíd egyirányú közlekedésén az átkelést. Érthető hát, ha az új híd öröme olyan nagy volt, hogy az első napon a szegediek így üdvözölték egymást: "Van hidunk."

Csorba János hídmunkás szavai után Gerő Ernő közlekedésügyi miniszter az ország első élmunkása mondott avató beszédet. Munkásaink 40 nappal a kitűzött határidő előtt fejezték be a híd építését. Ezentúl meggyorsul a forgalom, villamos is lesz majd, Szeged és Újszeged között. A szőke Tisza partján ívelő híd békés és boldog várossá egyesíti a két part lakosságát.

Képleírás

Autó hajt le a régi pontonhídról. Teherautó hajt fel az egysávos pontonhídra. Az új híd.

Tömeg a szegedi utcán. Gerő Ernő beszél. Arcok a tömegeből, tisztelgő katonák.

Gerő szalagot vág át. Zászlós tömeg vonul át az új hídon.

3. A görög hadsereg kiállítása

A Fővárosi Képtár termeiben Nógrádi Sándor miniszterelnökségi államtitkár nyitotta meg a szabadságharcos görög néphadsereg kiállítását. Az amerikaiak által pénzelt monarchofasizták városokat bombáznak, gyerekek és asszonyok ezreit teszik hajléktalanná. Markosz tábornok hős szabadságharcosai mégis eredményesen nyomulnak előre. Függetlenségi harcukban mellettük állnak a világ szabadságszerető népei.

Képleírás

Nógrádi beszédet olvas. A kiállítás megtekintése.

Felirat: "A görög szabadságharcosok fegyverrel küzdenek a világbékéért!"

4. Magyarországi görög gyermekeknél a Nemzetközi Újságíró Szövetség tagjai

A Nemzetközi Újságíró Szövetség végrehajtó bizottságának tagjai meglátogatták a görög gyerekeket. A külföldi újságírók maguk leplezték le a királypárti fasiszta görög újságírók híreszteléseit.

Nem erőszak és börtön, hanem szeretet és vidámság övezi a szabadságharcos görög szülők gyermekeit Magyarországon.

Képleírás

Nézelődő újságírók csoportja, mellettük görög gyerekek.

Újságíró gyerekekkel.

5. /Bajcsy-Zsilinszky emléktábla leleplezése Sopronkőhidán/ Hiányzik!

Sopronkőhidán a Függetlenségi Front pártjai leleplezték Bajcsy Zsilinszky Endrének a magyar függetlenség mártírjának emléktábláját. Az ünnepségen megjelent Dinnyés Lajos miniszterelnök, Dobi István és Darvas József miniszterek. Nógrádi Sándor államtitkár a Magyar Dolgozók Pártját képviselte. Nyárády Miklós pénzügyminiszter méltatta Bajcsy Zsilinszky Endre hazaszeretét és hősi önfeláldozását. Leleplezés után a kormány tagjai megkoszorúzták az emléktáblát. Majd utána koszorút helyeztek a sopronkőhidai fegyházban kivégzett kommunista mártírok síremlékére.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

HIÁNYZIK! Nincs képanyag

6. Újítás az expanderlemez-gyártásban

A balesetelhárító lemezeket eddig lyukasztották. Így nagy volt a selejt. Losinszki Andor olyan gépet szerkesztett, amely egyszerre vágja és nyújtja is a lemezt. Így készül selejt nélkül a két és félezer hosszabb, úgynevezett expander lemez. Az újítás 150 %-os selejt nélküli többtermelést eredményez.

Képleírás

A régi védőlemez. Losinszki új védőlemeze lejön a gépről.

A védőlemez felszerelése rendeltetési helyére.

7. A helyes közlekedés oktatása

A pesti ember állandóan siet. Az útkereszteződéseknél pedig már úgy rohan, mint az ámokfutó. Nem figyel eléggé a villanyrendőrt, csak megy. Hová? Jöjjön csak vissza barátom! Ide akar jutni? - A budapesti rendőrség nemcsak a rendetlen felnőtteket, hanem már a kicsinyeket is ötletes módon neveli a helyes közlekedésre. Amíg a gyermek a képeket nézegeti, meg is tanulja, hogyan kell járni a pesti utcán.

Képleírás

Pesti emberek az utcán. Tilosban átrohanó pesti ember. Integető rendőr. Fotók balesetet szenvedett emberekről. Rémuült arcú pesti ember.

Rosszul közlekedő gyerek átnevelése.

8. Mikulás a pesti utcán

Az Édességboltok Nemzeti Vállalata nagy-nagy mesélő Mikulással örvendeztette meg a pesti gyerekeket. Az államosított vállalatok Mikulás bácsija 10 napig rója a pesti utcákat. Most éppen Angyalföldre érkezett. Hatalmas puttonyából hét mázsa ingyen cukrot osztogat szét a jó gyerekeknek. A külvárosokban közel 10 000 gyerek kap az idén ajándékcsomagot, olyanok, akiknek a múltban csak virgács jutott.

Képleírás

Neonreklám: Édességbolt. Karácsonyi díszek, édességek. Mikulás-autó. Nevető gyerekarcok.

Gyerekek cukorkát kapnak. Kislány cukorkát eszik.

1948. december 9.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/39

1. A Nemzetközi Nőszövetség II. vilá kongresszusa

55 nemzet közel 100 millió asszonyának képviseletében, több mint 600 küldött jelenlétében nyitotta meg Jóború Magda, az MNDSZ főtitkára a Nemzetközi Nőszövetség második vilá kongresszusát.

/Jóború szinkron:/

"Tisztelt Kongresszus! Miközben mi, a világ demokratikus és békeszerető asszonyainak küldöttei a béke és a szabadság megőrzéséről tárgyalunk, a világ nem egy részében hatalmas dolgozó tömegek, köztük a férfiakkal egy sorban asszonyok is keményen és elszántan harcolnak a maguk és a világ minden dolgozójának szabadságáért és békéjéért. A békét nem a békegalamb hozza, hanem a békeszerető népek összefogása és elszántsága a háborús kalandorokkal szemben."

Dinnyés Lajos miniszterelnök a kormány nevében üdvözölte a békéért harcoló nők világparlamentjét. Percekig tartó lelkes taps fogadta a nemzetközi munkásmozgalom kiváló harcosát a Magyar Dolgozók Pártjának főtitkárát, Rákosi Mátyást.

/Rákosi szinkron:/

Filmhíradók 1945-1949

"Pártunk, a Magyar Dolgozók Pártja nevében meleg szeretettel üdvözlöm a Demokratikus Nők Világszövetségének második kongresszusát, és az egész mozgalmat, melynek zászlajára a béke, a népek barátsága, a nők egyenjogúsága és az új világháborús gyújtogatók elleni harc van írva. Mi, a Magyar Dolgozók Pártjának tagjai, magyar kommunisták, büszkén valljuk magunkat e békefront katonáinak." Demokratikus tömegszervezeteink jókívánságait és üdvözléseit a Nőszövetség elnöke Eugenie Cotton, a párizsi Sorbonne világhírű atomfizikus professzora köszönte meg. A kongresszus első napját Budapesten sohasem látott fáklyás felvonulás zárta be. 50 000 fáklya és a felvonuló 100 ezernyi nő lángoló békevágya beragyogta ünneplő fővárosunkat. A magyar nők zárt sorokban menetelnek együtt a világ haladó asszonyainak a népek békéjéért és szabadságáért folytatott harcában.

Képleírás

A Parlament épülete. Ülésterem. Farkas, Rákosi és Dinnyés az első sorban ülnek.

Jóború beszél

Külföldi küldött fülhallgatóval.

Dinnyés olvassa beszédét. Tapsoló, fejhallgató nők. Rákosi a tribünön.

Rákosi felolvassa beszédét. Andics jegyzetel.

Dinnyés gratulál Rákosinak. Rákosi a helyére megy, leül.

Egy úttörő beszél. Cotton olvassa fel beszédét.

Fáklyák és felvonuló sötét arcok a sötétben.

2. Az EMAG gyár műhelyeinek kibővítése

Az EMAG mezőgazdasági gépek gyáranak műhelyeit kibővítik. A régi műhelyben a gépek vasalkatrészeit gondosan elkészített formákba öntik. A magyar nehézipar mezőgazdasági gépei nemcsak belföldön nagyfontosságúak, hanem külföldön is, elsősorban a szomszéd államokban igen keresettek.

A cséplő és magtisztító gépek fa-alkatrészét saját asztalosműhelyben készíti el a gyár. A cséplő dobok termelését a bővítés után évi 120 darabról 1949 végére 1000-re növelik a munkások. A parasztok életszínvonalának fejlődését, a falu új arcát a használatban lévő gépek száma jelzi. Az új gépeket szállítás előtt bejáratják, hogy a nyár folyamán zavartalanul onthassák a gabonát.

Képleírás

EMAG gyár épülete. Vasöntés.

Munka az asztalosműhely gépein.

Munkások dolgoznak a gépsoron. Cséplőgép tesztelése.

3. A Kossuth Akadémia törzstiszti tanfolyamának megnyitása

A Kossuth Akadémia ünnepi díszben fogadta a törzstiszti tanfolyam megnyitására érkezett vendégeket. Farkas Mihály honvédelmi miniszterrel az élen megjelentek politikai életünk vezetői. A törzstiszti tanfolyam munkás hallgatói ismerkednek a hadvezetés tudományával. Az új néphadsereg irányítása ugyanis a munkásosztály és a parasztság legjobb fiainak kezébe kerül. A törzstiszti tanfolyam hallgatói szabadidejükben gyárakat látogatnak. Így állandóan fenntartják a szoros kapcsolatot a munkásosztállyal.

Képleírás

A Ludovika fellobogózott épülete Kossuth, Lenin és Sztálin portréjával. Farkas Mihály, majd Rajk érkezik, kezét ráznak a tisztekkel.

Munkáshallgatók egy előadáson, táblánál magyarázó tanár Katonai terepasztal. Gyárépület. Cigaretttázó munkás.

Gyárudvaron gyalogló katonák.

4. A gyöngyösi méntelepen

A háború után mindössze egy ló maradt meg. Ma pedig már 144 büszke paripával dicsekedhet a ménes. A gyöngyösi már a kilencedik méntelep, amelyet a Hároméves terv során állított helyre a földművelésügyi kormányzat. A tereplovaglás után 1600 méteres gyorsfutásban edzik a tüzes paripákat. A háborús kár a minőségi lótarítás terén a legnagyobb. Ezt igyekeznek pótolni az állami minőségi méntelepek.

Képleírás

A gyöngyösi méntelep. Lovak járatása. Tereplovaglás.

Nézők. Rajthoz készülődő lovak. Lóverseny. Tapsoló nézők. A győztes ló. Ló női lovassal.

5. Bolhacirkusz

Az ember azt hinné, hogy a bolhák csak kellemetlenséget és bosszúságot okoznak. Íme kiderült, hogy néha szórakoztatni is tudnak bennünket. Míg a fiatalok játszadoznak, az idősebbek komoly harci játékot tartanak. Nagy ágyúval támadnak, ezért kerüljük el őket messzire. Vannak azután olyanok is, amelyek tisztességes gyűjtögető munkát végeznek. Csikk helyett egész cigarettát találtak. Ezért megy a vigadalom. Egyesek még tánca is perdülnek.

Képleírás

Felirat: Bolhacirkusz. Szemüveges öregúr egy asztal mögött, pár néző.

Asztalon mozgó apró tárgyak.

6. Sport

A Magyar Szabadságharcos Szövetség motoros terepversennyel egybekötött céllövő versenyt rendezett. A Szövetség sportban edzett, bátor harcosokat nevel, hogy a nehéz akadályok között ugyanúgy megállják a helyüket, mint a műúton. Lóhátról ijjal lóttek őseink, motorról, pisztollyal gyakorolnak a modern harcosok. A céllövő tömegsport neveli az újabb olimpiai reménységeinket. A sokoldalúan képzett motorosok minden körülmények között megállják a helyüket és megoldják a legsúlyosabb feladatokat is.

Képleírás

Elrajtoló motorkerékpárok a hóban. Motorozás a nehéz terepen. Esés. Ujjongó gyerekarok.

Célba lövés álló motorról.

1948. december 16.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/40

1. Szakasits Árpád 60 éves

A Ház alelnöke Molnár Imre köszöntötte elsőnek a 60 éves Szakasits Árpádot. Pálffy György altábornagy, a Magyar Honvédség nevében fejezte ki jókívánásait. Balassa Gyula rendőr altábornagy a rendőrség nevében üdvözölte az államfőt.

Ezután a koalíciós pártok vezetői köszöntötték, élükön Rákosi Mátyással, a kőfaragó munkásból lett köztársasági elnököt.

További sikeres, jó munkát kívántak az egységes munkásosztály, a dolgozó magyar nép, a szocializmus ügyének felvirágoztatásáért. Puskin, a Szovjetunió nagykövete a diplomáciai testület nevében fejezte ki szerencsekívánatait a Magyar Köztársaság jubiláló elnökének. A bensőséges megemlékezést a fiatalság köszöntése zárta be.

Képleírás

Molnár Imre beszél Szakasitshoz, majd kezet ráznak. Szakasits beszél. Pálffy György gratulál, Balassa Gyula gratulál, majd Szakasits rendőrtisztekkel fog kezet.

Rákosi gratulál, mögötte Kádár. Ries majd Veres Péter gratulál mögötte Erdei vár a sorára.

Filmhíradók 1945-1949

Puskin portréja. Puskin gratulál. Kis úttörő virágcsokrot ad át, Szakasits meglegyinti a bal orcáját, majd felemeli és csókot ad a jobb orcájára.

2. Letette esküjét az új magyar kormány

Miniszterelnök: Dobi István, a Független Kisgazdapárt elnöke. A pénzügyminiszteri teendőkkal ideiglenesen Gerő Ernőt bízta meg az államelnök. Ortutay Gyula kultuszminiszter mellett Csala István ceglédi kisgazda az új földművelésügyi miniszter esküszik.

Képleírás

Rákosi, mögötte Erdei és két másik kormánytag. Kormánytagok egymás mellett: ... Ortutay, Gerő, Rajk, Farkas, Kádár ...

Dobi István az esküszöveget mondja.

Ortutay és Csala esküszik. Szakasits beszédet olvas fel.

3. Termelési újjítás

A gumiperemes kerékpárköpeny készítése eddig hosszadalmas, sok munkát igényelt. A Magyar Ruggyantaggyár bevezette a korszerűbb, drótperemes kerékpárköpeny gyártását. Gyártása gyorsabb, használata egyszerűbb, ezért hamarosan világszerte népszerűvé válik. Vulkanizálása teljesen azonos módon történik a gumiperemes köpeny vulkanizálásával. A drótperemes köpeny olcsóbb. Igen nagy exportot jelent és világszerte megbecsülést szerez a magyar iparnak.

Képleírás

Gumiperemes kerékpárköpeny készítése gépen. Drótperemes kerékpárköpenyt gyárt gép

Vulkanizáló gép félmeztelen munkásokkal.

Abronsra illesztik az új gumiköpenyt.

4. Bányáskongresszus

A Vasas székházban tartotta a Bányász Szakszervezet 14-ik kongresszusát. Marosán György, Rákosi Mátyás és a Magyar Dolgozók Pártja vezetősége nevében köszöntötte a kongresszust és külföldi vendégeit. Emlékeztette a bányászokat a 10 évvel ezelőtti helyzetre és életszínvonalunk 3 éves fejlődésének hatalmas eredményeire. Apró Antal a Szaktanács főtitkára a szakszervezeti dolgozók nevében köszöntötte hős bányászainkat. Ezután Zgyerka János, a Bányász Szakszervezet főtitkára megtartotta beszámolóját. Bányászaink továbbra is élen járnak az ország újjáépítésében, a szocializmus megerősítésében.

Képleírás

Zenekar játszik. Hosszú asztaloknál ülő bányászok. Marosán beszél.

Szigorú bányászarcok. Taps. Apró Antal beszél. Taps.

Zgyerka János beszél. Marosán az első sorban ül. Vastapsoló bányászok.

5. Az utolsó helyreállított 424-es mozdony a MÁV Istvántelki főműhelyében

Elhagyta a MÁV Istvántelki főműhelyét az utolsó 424-es típusú helyreállított mozdony. Üzemben lévő mozdonyaink száma ezzel 1400-ra emelkedett.

Képleírás

Feldíszített mozdony jön ki a műhelyből, felirata: A Békét és Szocializmust építő munkájáért a dolgozók vezérének, Rákosi Mátyásnak. Ünneplő munkások a mozdony körül.

6. A Phylaxia Állami Oltóanyagtermelő Intézet pulykafarmja

A Phylaxia Állami Oltóanyagtermelő Intézet Paskalin majorban pulykafarmot létesített. A jelenlegi kísérletek szerint ezekből az állatokból lehet a legjobb baromfipestis elleni szérumot kitermelni. Ez az első baromfipestis oltóanyagtermelő telep Európában. A már szérummal kezelt állatok megalvadt vérért

Filmhíradók 1945-1949

összetörik. A vér továbbkezelése a budapesti laboratóriumban történik. A megfelelően kezelt vér végül is centrifugális gépbe kerül, ahol a vérsavó elkülönül a vér többi alkotóelemeitől. A vérsavót konzerválják és kellő kipróbálás után, mint kész szérumot hozzák forgalomba. Az új oltóanyag körülbelül 100 milliós megtakarítást jelent nemzetgazdaságunknak.

Képleírás

Pulykafarm. Pulykák

Üvegekbe töltött vér

Laboratórium. Vércentrifugáló műszer.

Az oltóanyag üvegcséje.

7. Tüntetés Mindszenty bíboros ellen

Mindszenty bíboros érsek népellenes uszításait már megelégtelték a dolgozó katolikus tömegek. A budapesti gimnáziumok katolikus diákjai kivonultak a Rózsák terére. Pap-tanáraik vezetésével követelték, hogy olyan főpap vezesse a magyar katolikusokat, aki az evangéliumi tanok értelmében a népért, nem pedig a grófokért, bárókért dolgozik. A budapesti tanárok és tanítók az érseki helynök palotája elé vonultak. A tanárok bejelentették, hogy sem az ifjúság, sem a nevelői kar nem lesz a játékszere Mindszenty lélekromboló és háborúra uszító politikájának.

Képleírás

Templom a Rózsák terén. Transzparens: Mindszenty háborút, az ifjúság békét akar. Tüntető tömeg a templom előtt. Tüntető diákok. Szónok.

Gyerekarok a tömegből. Transzparens: Krisztussal a népi demokráciáért. Vonuló tüntetők.

8. Pillanatképek az FTC-MTK örökrangadó mérkőzésről

30 000 néző lelkes tapsa közepette fut ki a pályára a két csapat. Az MTK kezdi a játékot és az első támadást Bodola, az örökifjú balösszekötő indítja el. A labda azonban az oldalvonalon kívülre kerül. Az FTC támadások lelke, motorja Kocsis Sanyi. Ennél az akciónál azonban az alapvonalon kívülre viszi a labdát. Hol az egyik, hol a másik kapu van veszélyben. Most az MTK támad és Hidegkuti az MTK jobb összekötője lendíti lövésre a lábát, hogy a következő pillanatban Kéri szabadrúgása után csak a kapufélfa mentse meg az MTK kapuját a góltól. A főlsszabadító rúgás után továbbra is az FTC marad támadásban. Kocsis jó helyzetből emberbe lő, majd az előrevágott labdából Sándor teszi ügyesen lyukra Höfflinget, Csanádi azonban sokkal frissebb, rugalmasabb, mozgékonyabb és ő rúgja előre a labdát.

Gól! A másik félidő elején megszületett az MTK vezető gólja a 10 emberrel játszó FTC ellen. Továbbra is a kék-fehérek támadnak az FTC védelmének nagy nyomást kell kiállania, de a védők nagyszerűen küzdenek. A félidő közepén újra feljön a ferencvárosi csapat. Czibor lövése még az oldalhálóba akad, aztán 2-3 MTK játékos a földre is kerül, majd egy előrevágott labdából Kispéter majdnem gólt fejel. Az alapvonalon, a kapuvonalon álló Kocsis II. rúgja előre a labdát. A félidő végén kiegyenlít az FTC Kocsis ragyogó fejeséből.

Képleírás

Bevonulás a pályára. Közönség. Kezdőrúgás. Képek a mérkőzésről. Gólok.

1948. december 23.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/41

1. A Petőfi Honvéd Nevelőtiszti Akadémia megnyitása

Farkas Mihály honvédelmi miniszter jelenlétében nyílt meg a Petőfi Honvéd Nevelőtiszti Akadémia. A Vörös Csepel dolgozói zászlót ajándékoztak az akadémikusoknak. Nógrádi Sándor altábornagy avató beszédében arra intette a leendő tiszteket, hogy katonai szaktudásuk mellett vértessék fel magukat a politikai

Filmhíradók 1945-1949

tudományokkal is. A Marxizmus-Leninizmus a győzelem ideológiája. A Magyar Néphadsereg politikai nevelő tisztjelöltjei eskütétel után elvonultak a megjelent vendégek előtt.

Képleírás

Farkas Mihály elvonul a tisztelgő hadoszlopok előtt. Zászlóátadás.
Nógrádi Sándor altábornagy beszél a tribünön. Marosán György kucsmában
Díszszázad elvonulása.

2. MÁVAUT újítás

A Franciaországból vásárolt Chausson autóbuszok egyes hátsó kerékkel rendelkeztek. A MÁVAUT kocsiműhelyének dolgozói Harmati Sándor, Kelecsényi János és Straub Károly újfajta eljárással átalakítják a futóművet kettős hátsókerékre. Ezzel az újítással hazai készítésű gumiköpenyekkel pótolják az elhasználódott külföldi köpenyeket. Újításukkal üzembe helyezték a köpeny hiányában leállt húsz autóbuszt. A kettős kerekű kocsik közlekedése biztonságosabb, teherbírása nagyobb. A szállítható személyek száma 45-ről 55 főre emelkedik. Ötletes újításuk nemcsak valutáris szempontból, hanem rohamosan fejlődő közúti közlekedésünk szempontjából is nagy fontosságú.

Képleírás

MÁVAUT autóbuszok. MÁVAUT kocsiműhely épülete. A konstruktőrök.
Hegesztés. Szerelés.
Az új futómű felszerelése. Kettős kerekű MÁVAUT autóbusz.

3. Látogatás az első üzemi múzeumban (Ganz Villamossági Gyár)

A régi Kacska utca és Medve utca sarkán egy kis földszintes helyiség volt a Ganz gyár első villamos műhelye. Az 1880-as években itt született meg az első magyar dinamó. 1884-ben önműködő higanyos feszültség szabályozót szerkesztettek hozzá. Még ugyanebben az évben Bláthy Ottó Titusz fejlettebb dinamót készített. Két társával együtt megkonstruálta a transzformátort. Ezzel a nagyszabású találmányával teremtette meg a magyar elektrotechnikát. 1890-ben már Oroszországba is szállítottunk. Ma már a világ minden részébe eljutnak a Ganz Villamossági Gyár készítményei.

Képleírás

A múzeumban kiállított tárgyak: fotók, dinamó, transzformátor.

4. Magyar lovak visszaérkezése (az ausztriai szovjet övezetből)

Komáromban átvették a hatóságok az ausztriai szovjet övezetből hazaszállított magyar lovakat. A bécsi szovjet katonai parancsnokság közbenjárására Ausztria orosz zónájából összegyűjtik a magyarországi lovakat. A németek és nyilas bérenceik elhurcolták, a baráti Szovjetunió visszaadja a magyar nemzet tulajdonát. Eddig közel 1400 lovat gyűjtöttek össze. Nagyrésztük értékes lipicai és nóniusz fajta.

Képleírás

Komárom Déli pályaudvar állomás előtt elgördülő gőzmozdony. Ló a vagonban. Lovak szállnak ki a vagonokból. Lovak csoportja.

5. Újítás a bányafa kirakásnál

A Csepeli Szabadkikötőben a hajón érkezett bányafák kirakodása eddig egy darabban történt. A hatalmas rönkök kiszállítása hosszadalmas és nehéz fizikai munkát jelentett a rakodómunkásoknak. Ki törődött mindezzel a bányabárók idejében? Az államosított bányaipar változtatott ezen a helyzeten is. A Szénipari Igazgatóság főmérnökének, Török Sándornak újításával az uszályból a Dunába hengergetik a rönköket. A vízből pedig fogakkal ellátott gépi felvonószerkezet szállítja ki a hosszú rönköket a partra. A munka így könnyebb és gyorsabb is. A parton fűrészelő géppel földarabolják a kívánt hosszúságra. Ezáltal egy ember is gyorsan és könnyen szállíthatja a bányafát.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Bányafák uszályon. Lerakodó munkások.

Dunába görgetik a rönköket.

Felvonószerkezet emeli ki a rönköket. LánCFúrÉsszel darabolják a fát. Rakodó munkások.

6. A Láng Gépgyár SZIT-esei

A Láng Gépgyár rohambrigádos SZIT-esei üzemidő után az asztalos műhelyben dolgoznak, hogy nagy örömet szerezzenek a kisgyerekeknek. Az ifjúmunkás és tanoncmozgalom tagjai - ifjú kommunisták - elhatározták, hogy az üzemek dolgozóinak gyermekeit karácsonyra megajándékozzák. A mozgalomhoz csatlakoztak a demokratikus nőszervezet asszonyai. Igyekeznek minél több örömet belopni a múltban sok hideg és szegény karácsonyt átÉlt gyermekszÍvekbe. Az elkészült ajándékokat kis úttörő pajtások segítik kocsikba. Az ifjúmunkások nemcsak a munkások, hanem a dolgozó parasztok gyermekeit is megajándékozzák. Falun, az egységes parasztifjúsági szervezet az EPOSZ tagjai maguk is készülődnek a kicsinyek karácsonyi ünnepére. A magyar demokratikus társadalom, mint egy nagy család, megmozdult, hogy a szeretet ünnepére megajándékozza gyermekeinket. Városon és falun, fiatalok és felnőttek között egyre nagyobb bőségben és gazdagságban bontakozik ki dolgozó népünk békés és boldog karácsonya.

Képleírás

Szakasits, Rákosi és Révai portréja alatt dolgozó SZIT-esek.

Fajátékok készítése. A Kész játékok festése. Babák készítése. Nők MNDSZ karszalaggal.

LánCban rakodó úttörők

Falusi főutCán menetelő nők. Tésztagyúrás, sütemény készítés.

KézzeL varró nők.

7. /Bűvészmutatvány/ Hiányzik!

Hölgyeim és Uraim!

Bemutatunk Önöknek néhány egyszerű bűvészmutatványt. Nem kell hozzá semmi, csak néhány keveset használt zseletpenge és villanykörte. No és hogy jobban csússzon, egy pohár víz. Együnk még utána 3 méter villanydrótot is. Íme, ilyen egyszerű az egész. Van azután nehezebb mutatvány is. Akinek kedve van, próbálja meg otthon. Kezdeknek tanácsos fürdőkád fölött gyakorolni.

Képleírás

HIÁNYZIK! Nincs képanyag.

1948. december 30.

UMFI Magyar Filmhíradó 1948/42

1. Parasztkongresszus a Parlamentben

A Magyar Országgyűlés Háza a múltban a főurak és nagytőkések fellegvára volt. Ma a Parlamentben is a nép vitatja meg országos ügyeit. Parasztságunk jövőjéről tárgyaló küldöttek kongresszusát földmunkás miniszterelnök Dobi István köszönti:

"Kedves Barátaim! Azért gyűltünk itt össze, az ország különböző vidékeiről, a dolgozó kis- és középparasztoknak, a mezőgazdasági munkásoknak, általában a mezőgazdasági dolgozó embereknek a képviselői, hogy megalakítsuk a Dolgozó Parasztok és Földmunkások Országos Szövetségét."

Kádár János belügyminiszter a Párt főtítkárhelyettese hangsúlyozta:

"A Magyar Dolgozók Pártja azt vallja és véleményünk szerint ennek a paraszti tömegszervezetnek is ezt kell szem előtt tartania, hogy a falun a dolgozó parasztok milliós tömegeinek kell boldog és virágzó életet teremteni. Mezőgazdasági elmaradottságunkból a fejlett mezőgazdaság felé, dolgozó parasztságunk szép

Filmhíradók 1945-1949

emberi életének megteremtése felé, és a milliók gyarapodása felé, jelenlegi helyzetünkől a kiút a föld társas megművelése."

Erdei Ferenc államminiszter a Nemzeti Parasztpárt szerencsekívánatait tolmácsolta az egységes paraszti tömegszervezet jó munkájához.

Csala István földművelésügyi miniszter a Kisgazda Párt, Apró Antal a Szaktanács főtitkára a szervezett munkásság harcos üdvözetét adta át a Kongresszusnak.

Ezután Rác Gyula, a Szövetség főtitkára beszélt a parasztság új útjáról, a szövetkezetekről:

"Olyan fejlett mezőgazdaságot kell teremtenünk, amelyben a mainál jobbat, többet és olcsóbbat termeljük. Ezt pedig csak szövetkezeti termeléssel érhetjük el. Technikai eszközeink fejlesztésével és felhasználásával a korszerű mezőgazdasági tudomány széleskörű alkalmazásával, melyek lehetővé teszik a termelésátlagok emelkedését, a termelési költségek csökkentését."

A lelkes felszólalásokból kiderült, hogy Nagy Dániel a 20 holdas csongrádi kisgazda éppúgy a szövetkezetben látja a parasztság boldogulásának útját, mint Balog Imre, szatmár megyei mintagazda. A parasztnők ne csak a fakanál mellett, hanem a gazdálkodásban és a politikában is állják meg helyüket, mondotta Kovács Lajosné orosházi mintagazda.

Erdei Mihály, országgyűlési képviselő az új paraszti szövetség fontos politikai felvilágosító munkájáról beszélt.

Dögei Imre záróbeszédében hangsúlyozta, hogy a dolgozó parasztok, újjgazdák és földmunkások egységes szövetsége mérföldes lépésekkel viszi előre a parasztságot boldogabb jövője felé.

Képleírás

Parlament épülete. Ülésterem képviselőkkel. Feldíszített tribün közepén Rákosi portréja. Dobi a szónoki emelvényen

Dobi beszél. Megyei küldöttek

Vastaps. Sztálin portréja ez egyik erkélyen. Kádár beszél. Küldöttek közlőről

Olt, Szakasits, Farkas a kongresszuson.

Vastaps.

Erdei beszél. Csala beszél.

Apró Antal beszél. Rác Gyula beszél.

Rajk mellett Erdei. Rajk közlőről

Kádár ül. Parasztnők beszélnek a tribünön

Erdei Mihály beszél. Paraszttarcok

Dögei beszél. Az ülésterem. A Parlament épülete.

2. A „Talpalatnyi föld” bemutatása (Royal Apolló mozi)

A Royal Apolló ünnepi díszben fogadta a Dolgozó Parasztnők és Földmunkások Szövetségének első kongresszusára érkezett küldötteket. A Filmgyártó Nemzeti Vállalat a parasztnőknek mutatta be először a Talpalatnyi föld című új magyar filmet, amely két egymást szerető fiatal parasztnő küzdelmes sorsáról szól. Szabó Pál a filmtörténet regényének szerzője üdvözölte paraszttársait. Utána bemutatták az új magyar filmgyártás legnagyobb alkotását.

Képleírás

A Royal Apollo neonreklámja. A Talpalatnyi föld plakátja. A lépcsőn felgyalogló parasztnők nagy csoportja.

Fiatal parasztnő nézi a plakátot. Szakasits és felesége érkezik. Szabó Pál beszél a színpadon. Nézők a földszinten és a karzaton

Részlet a filmből.

3. Lispei földgáz Budapesten

Filmhíradók 1945-1949

A szabotáló vezetőktől megtisztított MAORT üzeimben meggyorsult a munka, fokozódott a termelés. Alig három hónap alatt sikerült - közvetlen csővezetékekkel - Budafokra vezetni a lispei földgázt. A csővezetékben együtt ömlik az olaj és a földgáz. Budafokon hármasszeváparátor választja el a gázt az olajtól. Világszerte ez az első ilyen irányú kísérlet. Az eddigi eredmények szerint az eljárás sikerült. Az újítás kb. évi 150 millió forintos megtakarítást jelent nemzetgazdaságunk számára. A munkásság újabb győzelmé hamarosan gázzal látja el a külvárosok és pestkörnyéki családok tűzhelyeit.

Képleírás

MAORT telep. Fúrószerkezetek
Csővezeték. Szeparátor.
Meggyújtják a gázt a cső végén.

4. Görög gyerekek előadása a Városi Színházban (olimpiai nap)

Az olimpiai napon lépett föl a magyarországi görög gyerekek együttese. Énekes játéka a görög nép szabadságharcát mutatja be a Dollár és a Font bűvöletében forgó monarcho-fasiszta tőkésével szemben. (A londoni Olimpián világraszóló győzelmet aratott csapatunk tiszteletére a Városi Színházban olimpiai napot rendeztek. Hegyi Gyula államtitkár megnyitójában a tömegsportról, a minőségi sportkultúra alapjáról beszélt. Utána a Testnevelési Főiskola tornászcsapata tartott bemutatót. A Vasasok tornacsapatának gúlája.)

Képleírás

Görög gyerekek előadása jelmezben, fegyverrel és énekkel

5. Újabb bemutatómozik

Újabb bemutatómozit kapott a munkásság. Kiszpesten a Royal mozgóban, Pesterzsébeten a Táttra moziban látja ezentúl a Belvárossal egy időben, a peremvárosok népe az új filmeket.

Képleírás

A Royal mozi bejárata a Talpalatnyi föld plakátjával. A Táttra mozi bejárata.

6. Jégsport (korcsolyázók edzése)

Filmoperatőrünk a felkelő nappal együtt jelent meg a városligeti műjégpályán. A gyorskorcsolyázó verseny résztvevői már a kora reggeli órákban edzést tartottak. Az 1500 méteres futamban, a külső körben Pajor Kornél, a belső körben Kilián János indult. A hideg időben tartott versenyt, mintegy 20 méteres előnnyel Pajor nyerte Kilián előtt.

Képleírás

Gyorskorcsolyázók a műjégen
Verseny. Kimerült korcsolyázók.

Boldog Ujévet Kiván!

A magyar filmhíradó szerkesztősége

1949 január

UMFI Magyar Filmhíradó 1949/43

1. A köztársasági elnököt köszönti a magyar kormány

(Eltűnt a sikerekben gazdag centenárius esztendő utolsó napja. A kandalló simogató fényénél még egyszer visszatekint, hogy aztán átadja helyét 1949 fiatal és boldog újesztendőjének.) A Magyar Köztársaság elnökét az új esztendő küszöbén Dobi István miniszterelnök vezetésével köszönti a magyar kormány. Az elmúlt

Filmhíradók 1945-1949

esztendő eredményeit az új esztendőben tovább növeljük, mondja a kormányelnök. Tovább erősítjük szoros szövetségünket, a munkások és parasztek szövetségét. Nógrádi Sándor altábornagy vezetésével honvédküldöttség adja át az államfőnek a Néphadsereg jókívánságait. Münnich Ferenc altábornagy a rendőrség nevében köszönti Szakasits Árpád köztársasági elnököt. Ezután a Magyar Dolgozók Pártjának politikai bizottsága Rákosi Mátyás főtitkár vezetésével üdvözli a magyar államfőt. (Tovább visszük 1848 forradalmi örökségét - mondja Rákosi Mátyás, - hogy az 1949-es esztendő sikereiben még gazdagabb legyen.) Első ízben történik a felszabadulás óta, hogy - Witz Béla érseki helynök vezetésével - a katolikus egyház vezetői az újév napján jókívánságaikat fejezik ki köztársaságunk munkájának felvirágoztatásához. A köztársasági elnök válaszában hangsúlyozza, hogy a jókívánságot első lépésnek tekinti a katolikus egyház és az állam viszonyának békés rendezéséhez. Ezután a többi egyház képviselői köszöntik köztársaságunk elnökét.

A tömegszervezetek üdvözlései után Puskin szovjet nagykövet vezetésével a budapesti külföldi követségek vezetői tolmácsolják jókívánságaikat az elnöknek és sok sikert kívánnak fiatal köztársaságunk további jó munkájához.

Képleírás

Szakasits Árpádot kézfogással köszöntik: Dobi a mikrofon előtt, Münnich Ferenc, Nógrádi Sándor, Rákosi Mátyás, Puskin, Rajk, Kállai Gyula, Ortutay Gyula, katonák, rendőrök.

Kézfogások, koccintás.

A végén iszogatók.

2. A szovjet parlamenterek emlékművének leleplezése

1944 decemberében példátlan hír járta be a világot: A németek és nyilasok orvul meggyilkolták a szovjet békeköveteket. A gyilkosság negyedik évfordulóján a főváros népe tízezres tömegekben vonul ki a vecsési határba, hogy lerója kegyeletét a hős szovjet parlamenterek emlékének. Az emlékmű felavatásán megjelentek a kormány, a politikai élet, a honvédség, a rendőrség képviselői, a diplomáciai testület tagjai, Puskin szovjet nagykövettel az élen, szovjet katonai küldöttség, és az üzemek dolgozói tízezres tömegben. Az emlékmű leleplezésénél Farkas Mihály honvédelmi miniszter mondott emlékbeszédet.

/Farkas szinkron:/

"Mi ezen a helyen, ahol négy évvel ezelőtt a Vörös Hadsereg parlamenterei hősi halált haltak, megfogadjuk, hogy olyan erővé és hatalommá tesszük barátságunkat és szövetségünket a nagy szovjet néppel, amely erő és hatalom úgy békés, mint viharos időkben minden akadályon át megvédi népünk szabadságát és függetlenségét és biztosítja szabad népünk számára a boldog, szocialista jövőt."

Zujev szovjet vezérőrnagy beszédében hangsúlyozta, hogy az emlékmű egyben figyelmeztetés a háborús uszítók számára. A békeszerető népek - élen a nagy Szovjetunióval - széttephetetlen egységgé kovácsolják soraikat. Az emlékművet a főváros nevében Kőből József a Törvényhatósági Bizottság elnöke vette át. Ezután Szakasits Árpád köztársasági elnök koszorújával a magyar nép kegyeletét jutatta kifejezésre. Dobi István miniszterelnök a magyar kormány nevében emlékezett a magyar származású hős szovjet kapitányra. A Magyar Néphadsereg koszorúját Farkas Mihály honvédelmi miniszter helyezte el. Puskin nagykövet a Szovjetunió népei nevében koszorúzta meg az emlékművet. Ezután a demokratikus pártok és tömegszervezetek képviselői fejezték ki kegyeletüket a bátor és hős szovjet katonák emlékének. Az emlékmű örökké hirdeti a magyar és szovjet nép széttephetetlen szövetségét a szovjet katonák példaadó, bátor önfeláldozását.

Képleírás

Katonai díszőrség a szobor mellett.

Az emlékmű közelében Szakasits, Münnich Ferenc, Rajk László, Marosán György.

Farkas Mihály beszédet mond, szinkron.

Képek a tömegről.

Filmhíradók 1945-1949

Szakasits koszorúz.

Dobi majd Farkas Mihály koszorúz.

Puskin követ koszorúz.

Majd a pártok és szakszervezetek helyezik el koszorúikat.

3. Munkás újítók a MÁV Központi Javítóműhelyében

A háborús robbantásokból visszamaradt selejt síneket és elkopott váltónyelveket eddig Diósgyőrbe küldték beolvasztásra. Gyimóti János főművezető újításával a robbantott sín koronáját gyalupadon levágják, azután pedig - egy - szintén selejtből nyert sintonre ráhegesztik. Ezzel az újítással 300 %-os költségmegtakarítást értek el. Az így felújított sínrészt már csak le kell gyalulni. Az elkopott nagy váltónyelvek másik felújítási eljárása: az elkopott részt legyalulják. (Ezzel nagyméretű váltónyelvből kisméretűt kapnak. Így hidalták át az öntött váltónyelvben mutatkozó hiányt a javítóműhely munkásújítói.)

Képleírás

MÁV embléma, körülötte szöveg: A magyar népért dolgozunk.

Munkálatok az Árpád hídnál.

4. Az Árpád-híd helyreállítása

(Az óbudai választópolgároknak a múltban minden képviselőjelölt hidat ígért. Mégsem lett hídjuk.) Gerő Ernő miniszteriumát nem az ígéretes, az új hidak sokasága jellemzi. A tél beállta előtt helyreállították az Árpád-híd megépített részének sérüléseit. A tavasz folyamán pedig megindul a híd felépítésének munkája.

Képleírás

5. Szüret decemberben

Skorka János budai kertész hosszas kísérletezés után fagyálló szőlőt termesztett. A kert már régen hótakaró borítja, de Skorka bácsi szőlőfürtjei még a szüreti hangulatot idézik fel.

Képleírás

Szőlőskert, deres szőlőtöveken hatalmas fürtök

6. Nemzetközi jégrevü Vajdahunyad várának tövében

A bemutató feleleveníti az egyes korok táncait. A 18. században vagyunk. Rokokóruhás hölgyek és urak lejtenek a síkos jégen. A modern embert már nem a sallangos ruhák díszé, hanem a kisportolt test szépsége jellemzi. A száguldó századok megrészegítették barátunkat. Száraz torkát a hegy levével locsolgatja. A zamatos tokaji után természetes, hogy ropogós csárda következik. Az ügyes artistáknak sikerült jégre csalni a spanyol bikát. Fátyoltánc. Az elmaradhatatlan nagy keringő. Csak a konfetti hiányzik és itt a farsang. A káprázatos jégrevüt lobogó fényű fáklyatánc zárta be.

Képleírás

Rokokó tánc

Modern jégtánc, csárdás.

Mókás torreador tánc, fátyoltánc. Fáklyatánc

1949 január

UMFI Magyar Filmhíradó 1949/44

1. A Néphadsereg és az irodalom viszonya

A Honvédek Házában Nógrádi Sándor altábornagy ismertette az irodalom és a Néphadsereg viszonyát. Honvédségünk a magyar történelem hős szabadságharcosainak örököse. Íróink pedig a legnagyobb magyar

Filmhíradók 1945-1949

írók hagyományait folytatják, - élen Petőfivel, amikor irodalmunkban feldolgozzák az új hadseregben a nép életét. Barabás Tibor az Írószövetség főtitkára a magyar írók nevében bejelentette, hogy az új magyar irodalom a toll fegyverével erősíti Néphadseregünket. Ezután Nógrádi Sándor altábornagy a megjelent vendégeknek bemutatta a honvédség új könyvszerzeményét. Közel százezer kötet értékes könyvet juttat el a Honvédelmi Minisztérium a különböző katonai alakulatoknak. Ma a kaszárnyák már nem az őrmesterek káromkodásától zajosak. A laktanyákban mindenféle művelődő katonákat látni. A komoly munka mellett szórakozó és sportoló, egészséges élet jellemzi hadseregünk megváltozott szellemét. Az alakulatok küldötteinek Nógrádi Sándor jelképesen a politikai tudományok legjobb fegyverét, Marx Károly Tókjét adta át.

Képleírás

Nógrádi Sándor beszél az egybegyűltekhöz.

Barabás Tibor beszél.

A katonáknak szánt könyvek: Marx, Sztálin, Ady kötetek.

Marx Károly Tókjét adta át.

Sakkozó, asztaliteniszező katonák.

Nógrádi Marx Tókjét adja át a katonáknak.

2. A Külügyi Akadémia megnyitása

A Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsészeti karának tanácstermében Vesselényi Miklós megnyitja a kétéves Külügyi Akadémiát. Rajk László külügyminiszter avató beszédében hangsúlyozza, hogy a föld, a gyárak és üzemek mellett a jövőben a diplomáciai szolgálatban is elfoglalják helyüket a dolgozó nép fiai. Nemcsak belföldön, hanem külföldön is elsősorban a munkások és parasztok képviselik a népi demokrácia államát.

Képleírás

Wesselényi Miklós megnyitója.

Rajk László avatóbeszéde.

Képek a megjelentekről, köztük Ortutay Gyula.

3. A MÉMOSZ székház építése

Országunkban megszakítás nélkül folyik az építkezés. Még ott is, ahol eddig szünetelt a tél miatt. A MÉMOSZ székházának építómunkásai a betonkeverék anyagát felmelegítik. Az építómunkások szakszervezetünk székházánál próbálják ki a téli építkezés újítását. Az emeletek külső falnyílásait nádburkolattal borítják be. Belülről pedig nagyméretű kokszkályhakkal tartják a levegő hőmérsékletét fagypont fölött. Így a beton kötése ugyanolyan, mint a nyári építkezéseknél. Ez az újítás nagy lépéssel viszi előre az egyébként is nagyarányú építkezéseket.

Képleírás

Kívülről: az állványokkal körülvett épület.

4. Parasztok jutalomüdvülése Galyatetőn

Parasztágunk legjobbjai nyári fáradságukat pihenik ki a Galyatetői híres Nagyszállóban. Ezek a parasztok nyújtották a legtöbbet a beszolgáltatási és a termelési versenyben. Ezért a Népjóléti Minisztérium - a Magyar Dolgozók Pártjának kezdeményezésére - a legkiválóbb háromszázat megjutalmazza kéthetes ingyenes üdüléssel. A múltban vékonypénzű ember a tájékára sem kerülhetett a híres főúri üdülőnek. Most, a kandalló melegénél parasztok és élmunkások barátkoznak. Vitatják a három éves terv utolsó esztendejének nagy feladatait. Jelképes volt a múltban, hogy a parasztot mindig leütötték a sakktábláról. De ma a parasztság egyszerre mozdul és ebbe királyok buknak bele. Még a szakácsok is nagyobb szeretettel készítik a finom ebédet. Tudják, hogy végre azokat szolgálják ki a föld termékével, akik megdolgoztak érte.

Filmhíradók 1945-1949

Ha bealkonyodik, a vidám társaság még tánkra is perdül. Két hét múlva pedig újult erővel folytatják falusi munkájukat.

Képleírás

Zúzmarás erdő, az üdülő épülete kívülről.

Erdőben sétáló emberek.

A szálloda étkezője, pihenő, olvasó, sakkozó emberek.

Szakács a konyhában, főzés közben.

Táncolás, mulatozás.

5. Munkásújtások

A vasanyagok nyújtása fáradságos, nehéz munkával sokáig tartott. Gyimóti János munkásújtó gépe a MÁV Központi Javítóműhelyében a felmelegített nyersanyagot egy kar mozgásával rövid idő alatt a kívánt hosszúságúra nyújtja. A kapcsolórúd készítés normájának egységideje ezáltal egyharmadára csökken.

Képleírás

Műhely: munkagépek, egy munkás dolgozik, vasnyújtás.

6. Hajtóvadászat Buda környékén

Karácsony hetében az ország összes vadásztársaságából meghívott kiküldöttek hajtóvadászatot rendeztek a Budai hegyekben. A vadászat a múltban csaknem kizárólag úri sportnak számított. Ma - szerte az országban - a nép fiai, munkások, parasztok veszik csővégre a mezei vadakat. Háborúban elpusztult vadállományunk már sokat fejlődött és a vadászat egyre szélesebb körben válik népszerűvé.

Képleírás

Havas erdő.

Vadászok, kutyák, lövöldözés, lelőtt nyulak.

7. Újoncok látogatása az Egyesült Izzóban

Az európai kontinens ötödik legnagyobb lámpagyárát az Egyesült Izzót a Dózsa György laktanya fiatal újoncai meglátogatják szabadidejükben. Az üvegyárból érkezett burákat gondosan ellenőrzik, nincs-e közöttük repedt. Azután az automata gép viszi útjára az Egyesült Izzó messze földön híres égőit. A villamosítási tervvel egyre gyorsabban fejlődik hazai villanyégő fogyasztásunk. De a gyár nemcsak belföldre termel. A Tungsram égők elterjedtek az egész világon. Miután az izzó szálait is behelyezik a burába, a lezárt gömbből a levegőt kiszivattyúzzák. A burát megtöltik éghetetlen gázzal. A csomagolás előtt ellenőrző előégetéssel megvizsgálják minden izzót. A gyár termelésének 75 %-át szállítja külföldre. Cserébe értékes valutát kapunk. Itt készülnek a filmgyártáshoz szükséges nagyméretű izzók is. Ma még egy munkásnő arca rajzolódik ki mögötte, holnap pedig már a gyári műterem színeit világítja meg a hatalmas égő.

Képleírás

Katonák látogatása a gyárban. Beszélgetnek a munkásokkal.

A villanyégő gyártás részletei, munkagépek, munkások munka közben.

8. MTK-Bratislava jégkorongmérkőzés

A Városligeti műjégpályán zajlott le a Bratislava-MTK jégkorongmérkőzés. A csehszlovák csapat gyors és szép játékkal ajándékozta meg a magyar főváros sportszerető közönségét. Az izgalmas mérkőzést a csehek nyerték a budapesti csapattal szemben.

Képleírás

Városligeti műjégpálya, mérkőzésképek, kevés közönség.

Vajdahunyad vára.

1949 január

UMFI Magyar Filmhíradó 1949/45

1. Az új kollektív szerződés aláírása

A Szaktanács székházában ünnepélyes külsőségek között írták alá az új kollektív keretszerződést. Apró Antal, a Szaktanács főtítkára az üzemek küldöttei előtt mondott beszédében hangsúlyozta, hogy ez az első kollektív szerződés, amely tőkésnek nélkül, kizárólag a dolgozók szempontjai szerint készült. Kossa István iparügyi miniszter kijelentette, hogy ez a szerződés egyúttal a magyar munkásosztály nagy győzelmének okirata.

Képleírás

A Szaktanács székháza (külső).

Ülésterem, Apró Antal beszél, képek a hallgatókról.

Kossa István beszél. Hatalmas Rákosi kép a falon.

Kossa és Apró aláírják a szerződést.

2. Révai József beszéde az új kollektív szerződésről és a normarevizióról

A Csepeli Sportcsarnokban gyűltek össze a Vörös Csepel dolgozói, hogy meghallgassák Révai Józsefet, a Szabad Nép főszerkesztőjét. Révai József az új kollektív szerződéssel és a normarevizióval kapcsolatos kérdéseket ismertette. Ma az országban a munkásosztály a gazda. Nemcsak szakszervezeti szempontok, hanem kormányzati szempontok is kell, hogy vezessék. A szocializmus győzelméhez nem elég sorra-rendre szétzúzni belső ellenségeinket, szükség van a munka termelékenységének emelésére. Ezért szükséges a normák felülvizsgálása, mondta Révai József. A szabatos normákkal ösztönzést adunk a termelés, a munkaszervezet rejtett tartalékainak felszínre hozatalára. A normarevizió végső soron arra szolgál, hogy a magyar dolgozó nép, a magyar munkásosztály életszínvonalát valóban gyorsan emeljük. A normarendezés során megtakarított összegek visszakerülnek a dolgozókhoz, fejezte be beszédét Révai József.

Képleírás

A csepeli sportcsarnok ülésterme. Révai József az emelvényen, beszédet mond.

Közönségképek.

3. Hordozható laboratórium a vérbaj kórokozójának felkutatására

Mandula Ferenc doktor, a Közegészségügyi Intézet osztályvezetője, könnyen hordozható kézi laboratóriumot szerkesztett a vérbaj kórokozójának felkutatására. A MÁVAG gyárban közel 4000 munkás vérének vizsgálják meg az új eljárással. A Mandula-féle eljárás jelentőségét Olt Károly népjóléti miniszter rádiónyilatkozatban méltatja. A régi Wassermann-féle vizsgálat eszközét nem lehetett kivinni az üzemek dolgozói közé. Nehézkes és költséges volt. A laboratóriumi kísérletek eredményei szerint az új eljárás tökéletesen megmutatja a vérbaj kórokozóit. Rövidesen országos szűrővizsgálat során kutatják fel a veszedelmesen fertőző vérbajos megbetegedéseket.

Képleírás

Vérvétel egy üzemben. Dolgozó munkások a gyárban.

Majd vizsgálatok a laborban.

4. Cipőgyári norma

Normák és az életszínvonal összefüggését vizsgáljuk meg a bakancsok készítésénél. Az Újpesti Cipőgyárban az úgynevezett előcvikkolást, a fárahúzást három munkás készíti elő a négy gép számára. Ugyanezt a munkát a Wolfner-féle gyárban egyetlen gép végzi el. Az államosított üzemek tapasztalatainak kicserélése után az Újpesti Cipőgyár is beállít egy előcvikkoló gépet. A norma ezzel csökken. Viszont napi 50 párral több

Filmhíradók 1945-1949

bakancs jut a dolgozóknak. Az Újpesti Cipőgyárban a bakancs sarokrészét több darabból állítják össze. Az elszámolásnál kitűnt, hogy a munkások 250 %-os túlteljesítést értek el. A túlteljesítmény titka az, hogy amikor az egész talpat egy darabból vágják ki, akkor is több darabos sarok normáját számolták el. Ezen változtatni kellett. A gépek beállítása, a munka jó megszervezése így növeli a termelékenységet, fokozza életszínvonalunkat és erősíti a szocializmust.

Képleírás

Cipőgyár, polcokra helyezett bakancsok.

A bakancsok készítése. Munkások a gépeknél.

Sámfánál dolgozó munkás

5. A MAORT mérnökeinek megjutalmazása

Kossa István iparügyi miniszter 5-5.000 forinttal jutalmazza meg Zupor Andor és Gyulai Zoltán mérnököket. A két MAORT mérnök tervezte és hajtotta végre a lispei földgáz Pestre való vezetését. A munkások állama így jutalmazza a termelésben kiváló szakembereket.

Képleírás

Kossa István pénzjutalmat ad át Zupor Andor és Gyulai Zoltán mérnököknek.

Gyulai Zoltán és Zupor Andor Kossa István miniszterrel beszélget az asztalnál.

6. Filmoperatőr Eszterházán, (a kastély és a birtok használatba vétele)

Filmoperatőrünk meglátogatja Eszterházát, Eszterházy Pál hercegnek, a hazaáruló Mindszenty bíboros barátjának volt birtokát. A közel 300 szobás kastélyban úgyszólván az év minden napját más-más szobában tölthette a herceg. Ezt az életet igyekezett visszaállítani Mindszenty József és összeesküvő barátai. A kastély előtt hatalmas kiterjedésű francia park és rózsákert védte a főurak nyugalmát. A kastély egyik szárnyában Állami Kertészeti Kísérleti Telep és középiskola működik. A park helyén a földosztás óta gyümölcsös áll. A Liszenkó-Micsurin féle tudományos kísérletek és a parasztság felvilágosodásának helye Eszterházy egykori birtoka. A 3 éves terv során épített melegházakban az ország legnagyobb diófacsemete telepe működik. Ezeket az eredményeket igyekezett megsemmisíteni Mindszenty hercegprímás. Lovai számára olyan palotát állíttatott Eszterházy, amelynek a költségéből egy kisebb községet lehetett volna felépíteni. Paripáinak márványvályút, a parasztoknak viszont csak rozszant viskót juttatott a főherceg úr. A lóistállóban ma a gépállomások traktorosai tanyáznak. A volt zselléreknek pedig az új házak egész sorát juttatja a demokrácia. Mindszenty József és barátai soha többé nem mozdíthatják ki parasztságunkat jogos örökségéből.

Képleírás

Az Esterházy kastély épülete.

A francia park, a rózsákert.

Az állami kertészeti kísérleti telep épülete.

A gyümölcsös.

A kastély egyik termében laboratórium.

A lovas istálló, kívül és belül.

Egy-két viskó.

Traktorok a lovas istállóban.

7. A Sertésforgalmi Nemzeti Vállalat petneházi telepe

A Sertésforgalmi N. V. petneházi telepén nagy falkákban több ezer südőt neveltet. A múltban csaknem kizárólag a nagygazdák és kulákok foglalkozhattak a jól jövedelmező sertéshízalással. A népi demokrácia kormánya a termelőszövetkezetbe tömörült dolgozó parasztokat juttatja hozzá szövetkezetük jövedelmének növeléséhez. Szállítás előtt a hízalásra szánt malacokat megmérlik és megvizsgálják. Ezeket a sertéseket a földművelésügyi kormányzat a termelő szövetkezetek részére kívánja eljuttatni. A pestis

Filmhíradók 1945-1949

gyanúsakat nyomban védőoltásban részesítik. Utána teherautókba rakják a süldőket és útnak indítják a környező falvakba.

Képleírás

Sertéskonda a mezőn.

Etetés a vályúnál.

Megméri, beoltják a sertéseket.

8. Pingponglabda-készítés

Készül a pingpong labda. Figyeljük csak meg, milyen gondos munkát igényel, amíg a fehér labdák a zöld asztalra kerülnek. A celluloid anyagból először csak félgömböket préselnek, azután az anyag a hűtőbe kerül. A hazai készítésű pingpong labdák ma már igen jók és nagy tömegben készülnek. A két félgömb összeragasztása után egy-kettőre útjára indulhat a sok-sok fehér labda. Az Országos Sporthivatal több százezer darabot kíván eljuttatni az üzemi dolgozóknak.

Képleírás

Asztaliteniszező férfiak.

9. Ifjúsági jégrevü

Rakétalövés nyitja meg a nagy budapesti ifjúság jégünnepélyét. Chaplin nemcsak a filmekben, hanem a jégen is a szórakoztatás nagymesterének bizonyul. A gyermekek a hideg ellenére is szívesen nézegetik mókáit. A Botond testvérek fiatalos fürgeséggel siklanak. Sok lány a táncparketten sem mozog olyan ügyesen, mint ez a szőke táncosnő a jégen. A műkorcsolyázásban a fiatal Nagy testvérpár csillogtatja a tudását. Az ifjak jégünnepélye a SZIT-esek fáklyás felvonulásával zárul be. A haladó szellemű ifjúság egyre nagyobb számban hódítja meg a téli sportokat is.

Képleírás

Jégrevü Budapesten, tűzijáték.

Chaplint utánzó jégtáncos.

A Botond-testvérek tánca.

Képek a közönségről.

A SZIT ifjak fáklyás felvonulása.

1949.01.21.

UMFI Magyar Filmhíradó 1949/46

1. Emlékezés Leninre, halálának 25. évfordulóján

A Városi Színházban gyűltek össze a magyar dolgozók és a politikai élet küldöttei, hogy Lenin halálának 25. évfordulójáról megemlékezzenek. Lenin politikai és emberi nagyságát Révai József, a Szabad Nép főszerkesztője méltatja.

/Révai szinkron: /

"Eltársaim! Egy negyed századon át Lenin és Sztalin tanításai nálunk Magyarországon csak egy pártot, a kommunista pártot nevelték és formálták. Most többről van szó. Arról van szó, hogy egy ország számára rakjunk új alapokat, egy népet neveljünk újjá, egy társadalmat szervezzünk át, Lenin és Sztalin eszméinek a jegyében. /Taps./ A szocializmus hajlék az oroszoknak, az ukránoknak, a kínainak, a franciáknak, a magyarnak egyaránt. Ezért az oroszé, az ukráné, a kínaié, a franciáé és a magyaré egyaránt a 25 éve halott, de halhatatlan Lenin. /Taps./ Ezért a mi vezetőnk és barátunk is, a mi tanítónk és útmutatónk is Lenin művének folytatója és befejezője, Sztalin. /Taps./ Lenin és Sztalin zászlaja alatt előre, a szocializmus győzelméhez Magyarországon és az egész világon!

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Emlékezés a Városi Színházban.

A színházterem, színpad.

A páholyban: Szakasits Árpád, Rákosi Mátyás, Rákosi Mátyásné, Nagy Imre, Gerő Ernő.

Révai József beszédet mond, szinkron

2. Az „Új Magyarország” című szovjet film bemutatója

Az "Új Magyarország" a szovjet és magyar filmművészet közös alkotása. Dobi István miniszterelnökkel az élen egymásután érkeznek a politikai élet vezetői a bemutatóra. Révai Dezső megnyitó szavai után Ries István igazságügy miniszter mond ünnepi beszédet. Puskin szovjet nagykövet a szovjet és magyar együttműködés hatalmas dokumentumát méltatja. Utána bemutatják felszabadult népünk életéről szóló dokumentumfilmet.

Képleírás

Mozi, vetítőterem.

Hatalmas tömeg.

Beszédet mond Révai Dezső, Ries István és Puskin követ.

Jelen van még Gerő Ernő, Dobi István.

Hajnali kép, a Szabadság-szobor, a csepeli gyárak kéményei.

3. Fogaskerékgyártás

A fogaskerékgyártás nehéziparunk egyik fontos területe. Csepelen minden gép mellett egy-egy munkás dolgozik. Ellenőrzi az automata működését. A Weiss Manfréd Művekben tízes-húszas szériában készülnek a fogaskerek. A Hofher és Schrantz gyárban a termelés 100-as szériában történik. Így egy ember egyszerre három gépet tud ellenőrizni. Tehát ugyanannak a fogaskeréknek a munkabére egyharmadára csökken. A munkaszervezés során előkerült rejtett erőforrások változtatják a normát és növelik nemzetgazdaságunkat.

Képleírás

Gyári gépek, munkások a munkagépeknél.

4. Munkások újításai a MÁVAG autóműhelyben

A MÁVAG autóműhelyében vagyunk. Még néhány hónapja a vasesztergályosok külön-külön vitték késeiket élezni. Sok idővesztést jelentett ez a munkások számára. A Nagymarosi Brigád megalakulása után, hozzálát a munka ésszerű megszervezéséhez. Két kést használva a fogaskerék-koszorú esztergályozásnak ideje 80 percről 65 percre csökkent. További újításuk a háromkéses esztergályos alkalmazása. A fejlett munkaszervezéssel a brigád három hónapos tervében 30 000 percet ajánlott fel a szocialista gazdálkodás számára. Ma már a késeket is egy ember gyűjti össze és élesíti. Sőt a bérelszámolást is a brigádvezető végzi. Így kovácsolódnak össze szoros egységbe az üzemek új tulajdonosai, a munkások. Végtelen szalagban jön a gépből a futótömlő a Ruggya-áruháznál. Az egy darabban kijövő autóbelsőt az előírt hosszúságúra felszabdadják. A tömlő két végét összeillesztés előtt elvékonyítják. A gépen történő vékonyításhoz a belső gumit hosszabbra kellett szabni. Ezáltal hulladék anyagot kaptak. Csikesz Lajos újítására a tömlőket az eredeti hosszakra szabják, mert a vékonyítást csiszoló kövön végzik. Ezzel az újítással teljesen kiküszöbölik a hulladék anyagot.

Képleírás

A MÁVAG autóműhelye

Munkások a gépek mellett, tanácskozás, új gépek bemutatása.

Bérelszámolás.

5. Tervszerű erdőirtás és fakitermelés

A múltban tervszerűtlenül letarolt erdő nyomában csakhamar kopár pusztaság támadt. Tervgazdálkodásunk az erdőirtást és fakitermelést is tervszerűsíti. Nagyszerű utakat vágnak az erdőben, hogy szállítani lehessen a szálfákat. Így biztonságosabb az utánpótlás és a föld kihasználása is gazdaságosabb. Az erdőirtást már részben gépesítette a Tervhivatal. Ezáltal a régi 12 %-kal szemben a kitermelt fa 40 %-a fordítható ipari célokra. Az emberi és állati munkát nemcsak a kitermelésben, hanem a szállításban is gépek váltják föl.

Képleírás

Letarolt erdő, új utak az erdőben, favágók munka közben.

Teherautókra rakják a kivágott fákat.

Lovas szekerekkel is szállítanak.

6. Ökölvívó csapatbajnokság

Megszólal a gong, forog a mutató: megkezdődik a küzdelem az ökölvívó csapatbajnokságért, az ezüstserlegért. Zsúfolt nézőtér előtt az Európa bajnok Bogáncs kergeti, úzi, hajtja ellenfelét. A csepeli fiú ragyogó formában van, mint egy balerina, úgy táncol el ellenfele ütése elöl. A fiatal Sári csak a levegőt spékeli. Nem így Bogáncs, aki egy jól irányzott ütéssel kiüti ellenfelét. A következő mérkőzés Barinka és László találkozója is lázba, izgalomba hozza a nézősereget.

Az FTC versenyző az első menetben sokkal jobb, de a második menetben a csepeli fiú fokozatosan erőre kap és úgy látszik, hogy kiüti ellenfelét. A harmadik menetben mégis feltámad az FTC szív és Barinka a zöld-fehérek egyetlen győzelmét szerzi. Döntő fontosságú a csapatbajnokság sorsa szempontjából a Piavera-Bicsák találkozó is. A két egyforma erejű ökölvívó küzdelméből a csepeli fiú kerül ki győztesen. A Csepel 11:5 arányban legyőzte az FTC-t és ezzel megszerezte az ökölvívó csapatbajnoki címet.

Olimpiai bajnok a szorítóban!

A Lokomotiv-Vasas találkozón a magyar ökölvívás félelmetes híró bajnoka Papp Laci a félnehézsúlyban Marton II-vel mérkőzik. Pappnak ma nincs ellenfele Magyarországon, hétről-hétre kiütéssel győz. Marton igyekszik is menekülni és védekezni Papp rettenetes erejű ütése elöl, de nem bírja sokáig: Papp a szorító mind a négy sarkában egyszer-egyszer földre küldi ellenfelét. Az 50. másodpercben tartunk, amikor beteljesedik Marton II. sorsa, Papp kiszorítja a kötelekhez, megsorozza és a Vasas ökölvívó elterül a földön. Papp Laci példája ragadós: Íme a jövő olimpiai bajnokai, egyelőre még csak a széksorok között.

Képleírás

Bokszmérkőzés a ringben, nézők

Részletek a mérkőzésekből, képek a szurkolókról.

1949 február

UMFI Magyar Filmhíradó 1949/47

1. Ady Endre 30 éve halott

Ady Endre 30 éve halott. Versei, írásai egy nagy forradalmár költő harcát mutatják be a szabadságért, népünk boldogulásáért. - Urak, papok gőgjét már eleget túrtük - írta egyik versében, de álmát csak a népi demokrácia valósította meg. Halála évfordulóján a Kerepesi temetőben megjelent Szakasits Árpád köztársasági elnök. A politikai és művészeti élet vezetői a nép szeretetét és megbecsülését fejezték ki egyik legnagyobb magyar költőnk emlékének.

A 4 éves demokratikus rendőrség jubileumi ünnepe.

Képleírás

Ady fénykép, kézirat, halotti maszk, síremlék.

Koszorúzás a Kerepesi temetőben, Szakasits Árpád koszorúz. Jelen vannak Ortutay Gyula, Kállai Gyula.

Filmhíradók 1945-1949

2. A 4 éves demokratikus rendőrség jubileumi ünnepe

A Szabadság-téri szovjet hősi emlékmű megkoszorúzásával kezdődik a négyéves demokratikus rendőrség jubileumi ünnepe. Az első koszorút Münnich Ferenc altábornagy helyezi el. A Zeneakadémia nagytermében megtartott ünnepélyt Balassa Gyula altábornagy nyitja meg. Négyéves rendőrségünk küzdelmes és eredményes munkájáról Zöld Sándor államtitkár emlékezett meg. A kormány nevében az első volt demokratikus belügyminiszter Erdei Ferenc államminiszter üdvözölte rendőreinket. Pálffy György altábornagy a honvédség barátságát és harcos szolidaritását tolmácsolta a rendőrségnek. A megemlékezések után a rendőrség legkiválóbb tagjainak Zöld Sándor államtitkár a 48-as díszérmeget nyújtotta át.

Képleírás

Münnich Ferenc koszorúz.

Zeneakadémia, Rákosi kép, Balassa Gyula megnyitó beszéde.

Majd Zöld Sándor beszél.

Erdi Ferenc majd Pálfi György a mikrofonnál.

Zöld Sándor kitüntetések oszta.

3. Hazai brikettgyártás

Végeláthatatlan kocsisorokban jön a szén a bányából. A darabos szén között ott rejtőzik a legapróbb szemcséjű szénpor is. A magyar-szovjet kereskedelmi szerződés értelmében szurkot kaptunk a Szovjetunióból és ennek a szuroknak a segítségével ismét megindulhatott a szénporból a hazai brikettgyártás. Felszállítják a szurkot az olvasztókemencébe. A porszenet futószalag viszi a keverőgéphez. 17 atmoszféra nyomással ömlesztik a melegtől folyékony szurkot a szénporra. Végül a jól összekevert massa présbe kerül. A szüntelen ömlő kész brikettet állandóan ellenőrzik, majd futószalag viszi a vasúti kocsikba. Így lesz a szénporból értékesebb fűtőanyag, így lesz a szovjet segítséggel melegebb a magyar dolgozók családi tűzhelye.

Képleírás

Csillék a bányából.

Munkások vagonokba lapátolják a szurkot.

Olvasztókemence.

4. Díjkiosztása mezőgazdasági verseny győzteseinek

A pesti Vármegyeháza nagytermében gyűltek össze az őszi mezőgazdasági termelési verseny helyezett gazdái. Házi Árpád, Pest vármegye alispánja üdvözölte a termelésben kiváló parasztokat. A szocializmus építése falun még fokozottabb jó munkát vár a parasztságunktól. Az új termelési verseny ütemétől függ életszínvonalunk emelkedése. Ebben a munkában a mintagazdáknak kell elöl járni jó példával. A Mezőgazdasági Versenyiroda kiküldötte átnyújtotta a múlt évi verseny díjait. A tavaszi kikelet már szorgalmasan versenyző parasztokat talál szerte az országban.

Képleírás

Ülés a pesti Vármegyeháza nagytermében.

Üdvözlőbeszéd, díjátadás a parasztnak.

5. Munkás újítások

A fogaskerekek edzés közben eltorzulnak, a kemény fogakat már csak köszörölni lehet. Amíg a darabot cserélték, a gép néha 2-3 percig állt, mert csak egy meghajtótárcsát használtak. A normarendezés során előkerült egy második meghajtótárcsa is. Így a munkadarabok cseréje másodpercek alatt megtörténik. A két meghajtótárcsa alkalmazásával a százas széria munka ideje alatt 6 darabbal többet tudnak gyártani.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Fogaskerék gyártás részletei.

Munkás a gyárban.

6. Az abonyi gépállomás élete

A téli alkony beálltával különös élet kezdődik a távoli tanyákon és falvakban. Figyeljük meg Csik István mintagazdát. Amint befejezte a jószág etetését, szaporán útnak indul a gépállomásra. A volt Vigyázó-féle Abonyi kastélyban a gépek beolajozva várják a tavaszi munkát. A gépállomáson azonban télen sem szünetel az élet. A környező tanyákból érkező parasztokat a főgépész a motorok ismeretére tanítja. Csik István mellett fiatal lányok és fiúk ismerkednek a parasztság új barátjával, a gépekkel. Mások a szemináriumi füzetekből, újságokból és könyvekből merítenek erőt, pótolják a múltban elmulasztottakat. A fiatal lányok inkább az írógéppel barátkoznak. Könyvek és rádió mellett így él esténként a parasztság a gépállomásokon. A gépállomás nemcsak a munkának, hanem a parasztság művelődésének is központja.

Képleírás

Tanyakép, kis házak.

Egy ember befejezi az állatok etetését.

Utcakép.

Az Abonyi kastélyban mezőgazdasági gépek.

Gépismeretet tanuló parasztok, lányok is.

Szemináriumi füzetet, újságot, könyvet olvasó parasztok.

Parasztlányok írógéppel tanulnak.

7. Motoros terepverseny

Ködös, zúzmarás téli reggelen kezdődött a csepeli MTK és a Szabadságharcos Szövetség motoros tereptorna verseny. A Királyerdőnél 23 versenyző állt rajthoz a bajnoki címért. A pálya igen jó volt és nagy ügyességet igényelt a versenyzőktől. Az 1800 méteres terepet azonban egy versenyző sem tudta hibapont nélkül végigfutni. A verseny tanúsága szerint a motorsport nemcsak férfiak, hanem sok nő között is egyre nagyobb teret hódít. A verseny három vasárnapon át tart. Az első nap eredményei nem jelentettek különösebb meglepetést.

Képleírás

Zúzmarás fák.

Motoros verseny a Király erdőben, versenyképek, szurkolók.

1949 február

UMFI Magyar Filmhíradó 1949/48

1. Három éves a Magyar Köztársaság

Hároméves a Magyar Köztársaság. Kikiáltásának évfordulóján népünk legjobb fiai gyűltek össze az Operaházban, hogy megünnepeljék a dolgozók államát. Az ünnepi beszédet Dobi István miniszterelnök mondja: "Ez a köztársaság a miénk. Megmutatkozik abban, hogy a munkások és parasztok mind nagyobb számban vesznek részt a maguk személyében is közös dolgaink irányításában, igazgatásában, nemzetgazdaságunk vezetésében. Felemelkedésünk záloga, úgy mint eddig, ezután is a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetsége és a demokratikus erők összefogása. Ennek a demokratikus összefogásnak új tartalmat és új keretet ad a Magyar Függetlenségi Népfront." /Taps./ A következő napon az új Városháza nagytermében négy éves fejlődésünk hatalmas munkájának bölcs vezetője, Rákosi Mátyás ismertette a Népfront programját. [Rákosi:] "A Magyar Függetlenségi Népfront céljával tűzi ki mindazon intézkedésének

Filmhíradók 1945-1949

és reformok megvalósítását, amelyek biztosítják, hogy dolgozó magyar népünk kizsákmányolástól mentesen, az ország minden alkotóerejének mozgósításával fejlődhessen a szocialista társadalmi átalakulás útján. A Függetlenségi Népfront csak úgy tud megfelelni feladatának, ha elismert és kifejezett vezetője, a munkásosztály, amely az elmúlt négy esztendő alatt annyi áldozattal, fegyelemmel, tudással és éberséggel mutatta meg, hogy erre a vezetésre rátermett. És mi (valljuk és) vállaljuk, hogy a Magyar Függetlenségi Népfront zászlaja alatt ezt a feladatot győzelmesen meg is oldjuk.” /Taps./

Képleírás

Ünnepség az Operában.

A páholyokban: Szakasits Árpád, Kádár János, Rákosi Mátyás, Rákosi Mátyásné, Nagy Imre. Dobi beszédet mond, szinkron.

Képek a jelenlevőkről.

Ülés a Városháza nagytermében, Rákosi beszél, szinkron.

Látható: Rajk László, Marosán György, Szakasits Árpád

2. Új lakás az élmunkásoknak

Újpesten újabb két modern bérház hirdeti büszkén azt a nagy fejlődést, amelyet a magyar dolgozók teremtettek a Hároméves Terv során. A lakásokat Döbrentei Károlyné, Újpest női polgármestere adja át az élmunkásoknak. A munkaversenyek, az élmunkásmozgalom és a brigádmozgalom így járulnak hozzá az életszínvonal emeléséhez. Régi rozszant lakásukat egymás után elhagyják az élmunkások. A termelésben kiváló dolgozókat a népi demokrácia igyekszik mielőbb rendezett körülmények közé juttatni. Az új lakásokban derült légkör, kényelmes családi otthon vár a munkából hazatérő családanyákra és családapákra. Ha a kisgyerek bemaszatolja magát, az sem okoz gondot a mamának, a jól felszerelt modern lakásban.

Képleírás

Az új házak kívülről.

Döbrentei Károlyné beszédet mond az egybegyűlt munkásoknak.

Régi rozszant házakból költözködő emberek

Egy új lakás, család kisgyerekkel.

3. Traktorvezetők tanítása traktorszerelésre

A munkásság és parasztság barátsága kovácsolódik a Hofherr gyár traktorszerelő műhelyében. A szerelés nem olyan ördögös mesterség, csak egy kis figyelem és odaadás kell hozzá. Ha egy-két ütés mellémeget, nem kell elkeseredni. Fog az menni. A Hofherr gyárban 50 traktorvezető tanulja a gépjavítás munkáját. Hogy ha szántás közben valami hibája kerül a traktornak, ne kelljen mindjárt a gépállomásra menni.

Képleírás

Traktorok szerelése a gyárban, oktatás, nők is részt vesznek az oktatásban.

4. Üvegfonal törmeléküvegből

Az üvegfonalat a jóformán használhatatlan törmeléküvegből készítik. A törmeléket előbb megmossák, azután kiválogatják az idegen anyagot. Fontos, hogy az olvasztóba teljesen tiszta és száraz üveg kerüljön. Az összezúzott üvegtörmeléket 1300-1400 fokon hevítik. A folyékony üveget apró nyíláson engedik le a tekercselő hengerre. A selyemszál vékonyságú üvegfonalat nyalábokba gyűjtik. Az üvegfonal felhasználása ma már a legkülönbözőbb módon történik. Az üvegfonal a legjobb hő és elektromos szigetelőanyag.

Képleírás

Üvegfonal gyártás részletesen bemutatva.

5. Tápiósáp [Szirtes Ádám színész szüleinél]

Filmhíradók 1945-1949

Tápiósáp. Szirtes néni reggelenként örömmel lép ki a baromfiudvarra, több a munka, de nagyobb a gazdagság. Igás lovat és háziállatokat vett a szüleinek Szirtes Ádám, a "Talpalatnyi föld" című film főszereplője. A múltban sztárok voltak a filmszínészek, villákat, földbirtokokat vettek. A "Talpalatnyi föld" című film főszereplője hatgyermekes újjazda fia. A tápiósápiak apraja-nagyja kivonult Tápiósülyre, a film bemutatójára. Ide gyűlt össze az egész környék népe, hogy megtekintsék az új magyar filmgyártás egyik legjelentősebb filmjét.

Képleírás

Tápiósáp. Parasztház, udvar állatokkal, Szirtes néni az állatokat eteti.

Megjelenik Szirtes Ádám.

Zászlókkal vonul a falu népe a film bemutatójára.

A mozi kapuján a film plakátja.

6. Téli Balaton

Téli Balaton. A magyar tenger februárban még az igazak álmát alussza. De felette a vadkacsák és vadlibák már észak felé húznak. A hullámzó Balaton partján ilyenkor kemény jégszklák és ritka vendégek sütkéreznek az alkonyi nap fényében. A jég hátán vidám gyerekek korcsolyáznak. Igyekeznek minél jobban kihasználni a tél örömeit. Ha megjön a nyár, ismét a magyar dolgozók veszik birtokukba a Balatont.

Képleírás

Befagyott Balaton, a parton jégszklák. Korcsolyázó gyerekek.

1949 február

UMFI Magyar Filmhíradó 1949/49

1. Jutalomsztás munkásoknak

A második munkaverseny jutalmait Apró Antal, a Szaktanács főtitkára osztotta ki a MÁVAG kolónia nagytermében. Ezekben a hetekben 5000 dolgozó 5 és fél millió forint értékű jutalmat kapott a népi demokráciától. A Nagymarosi brigád, a Dencs brigád és még két brigád vezetője megkapta a munka érdemrendjét, azonkívül pénzt és rádiót. A dolgozók állama jutalomban részesíti azokat a munkásokat, akik a termelés frontján jól harcolnak a szocializmusért. A rádió és a sok kerékpár kedves öröm a családnak és nagyobb lendülettel viszi előre a munkaversenyeket.

Képleírás

Nagygyűlés, Apró Antal beszél az összegyűlt munkásoknak.

Átadják a jutalmakat: rádiók, biciklik.

2. A szovjet kultúra hónapjának vendégei Budapesten

A szovjet kultúra hónapjának vendégei megérkeznek a budaörsi repülőtérre. A Szovjetunió kulturális, művészeti és tudományos életének kiválóságai egy hónapig maradnak a fővárosunkban. Örömmel jöttünk Magyarországra, - mondotta Sebanov miniszter, a küldöttség vezetője, - hogy bemutassuk azt a kultúrát, amelyet a szocializmus adott a Szovjetunió népeinek.

Képleírás

Repülőtér, a repülőből kiszálló vendégek, fogadás a reptéren.

Sabanov rövid beszédet mond.

3. Normarendezés a Weiss Manfréd Gyárban

A 100 köbcentiméteres kismotorok gyártása és szerelése futószalag rendszerrel történik a csepeli Weisz Manfréd gyártelepen. A motorszerelésben dolgozik a legjobb brigád. A szabatos normák megállapítása után

Filmhíradók 1945-1949

a brigád tagjai még szorosabbra fűzték soraikat. Ha szerelés közben valami fennakadás mutatkozik, azonnal kiségitik egymást. A Brigád tagjai ezzel a segítséggel elérték azt, hogy már 20 százalékkal túlteljesítik a normát. A szerelés minőségét pedig megjavították. A normák rendezése tehát szorosabbra fűzi a munkások, különösen a brigádtagok viszonyát. Serkenti találékonyságukat. Ezzel nagymértékben megnövelik az üzem termelékenységét. A termelékenység nagyobb számú és olcsóbb motorkerékpárt jelent. A brigádok jó munkája így segíti elő az új normák túlszárnyalását és az életszínvonal emelését.

Képleírás

A csepeli gyártelep, kismotorok gyártása, dolgozó munkások, munkagépek.

4. Lepsény [az ezredik szövetkezeti gyűlés]

Lepsény. A falu végén nagy a csend, de annál nagyobb a nyüzsgés a község belsejében. A főutcán nemcsak Lepsény, hanem az egész környék dolgozó parasztsága felvonul. A földosztás óta a magyar falu a dolgozó parasztok újabb és újabb diadalának a színhelye. Lepsényben már az ezredik egységes falusi szövetkezet közgyűlésre vonul fel a parasztság. Az egybegyűlteket Keresztes Mihály államtitkár üdvözli. A szövetkezetek többé nem a kulákság gazdagodásának színhelye, hanem a dolgozó parasztok felemelkedésének területe. Gerjesi Ferenc katolikus plébános az alsópapság felszabadulásáról beszél. Közgyűlés után a parasztság az átkos emlékű Hangya szövetkezet elé vonul. A 140 holdas kulák vezette álszövetkezetnek még a neve is eltűnik. Helyét átadja a dolgozó parasztok és mintagazdák vezetése alatt álló földműves szövetkezetnek.

Képleírás

Lepsény, falu széle, gémes kút, ludak az utcán.

A falu népe gyalog, biciklivel, lóháton megy a gyűlésre.

Keresztes Mihály államtitkár üdvözli.

Keresztes Mihály beszél az egybegyűltekhöz.

Gerjesi Ferenc plébános beszél.

Gyülekezés a HANGYA szövetkezet épülete előtt, a Hangya táblát lecserélik Földműves-szövetkezet táblára.

5. Politikai tisztek avatása a Petőfi Akadémián

Farkas Mihály honvédelmi miniszter jelenlétében avatták fel a Honvéd Petőfi Akadémia első tanfolyamának politikai tisztjeit. A politikai tiszt új típusú tiszt honvédségünkben. Példát mutat a nép iránti hűségben és harcra önfeláldozó hazaszeretetben. A lakatanyában Palotai László politikai tiszt népi demokráciánk kérdéseiről tartott előadást a legénységnek. A múltban még újságot sem olvashatott a honvéd. Ma művelt katonákat nevel néphadseregünk. A betegszobában tanácsaival segíti az előadásról távolmaradt honvédeket. Még a hazai bajok megoldásához is van egy-két kiegészítő szava Palotai bajtársnak. A politikai tiszt sok munkája mellett nem feledkezik meg a lakatanya konyhájáról sem. Bőven van cukor a paradicsomlevesben. Így jobban ízlik a honvédnek. De a politikai tiszt nem csak nevel. A gyakorlatoknál a csapattiszttel együtt hallgatja a jelentést, együtt irányítják a harcászati gyakorlatokat. A politikai tiszt nemcsak képzett politikus, hanem együttáll a legjobb katona is.

Képleírás

Petőfi Akadémia udvara, tisztavatási ceremónia, eskütétel.

Farkas Mihály beszédet mond.

Tanterem, oktatás. Betegszoba.

Konyha, egy kis kóstolgatás.

6. A Szovjetunió hadseregének ének- és táncgyűjtése Budapesten

A Városi Színházban szerepelt a Szovjetunió hadseregének ének és táncgyűjtése. Ezek a katonák megmutatták azt, hogy milyen fejlett a szovjet hadsereg kulturális és művészeti élete.

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

Városi színház, a színpadon Lenin és Sztálin kép.
Előadás: kórus, tánc.

1949 február

UMFI Magyar Filmhíradó 1949/50

1. Tagkönyvcseré a Ganz Vagongyárban

A Ganz Wagon hatalmas szerelőműhelye nagyjelentőségű ünnep színhelye volt. A gyár kommunistáinak itt osztja ki Gerő Ernő a Magyar Dolgozók Pártjának főtitkárhelyettese az első új tagkönyveket. Az első sorokban foglalnak helyet a "Vörös Brigád" tagjai. [Gerő:] "5 hónap telt el azóta, hogy pártunk politikai bizottsága meghozta nevezetes szeptember 2-i határozatát, amellyel elrendelte a párttagság általános felülvizsgálását. Hatalmas munka folyt pártunkban ezalatt az 5 hónap alatt, de ez a munka nemcsak párttagságunkat aktivizálta, nemcsak pártunk politikai és ideológiai színvonalát emelte, hanem magára vonta a pártunkon kívül álló dolgozó milliók figyelmét és érdeklődését is." Az első között büszkén veszi át tagkönyvét Tóth Árpád, a Vörös Brigád vezetője. Az új tagkönyvek kifejezésre juttatják a magyar nép vezetőjének, a magyar dolgozók Marxista-Leninista pártjának megnövekedett súlyát és tisztaságát.

Képleírás

Az első sorokban foglalnak helyet a Vörös Brigád tagjai.

Képek a hallgatókról.

Tóth Árpád átveszi a tagkönyvet Gerőtől.

2. Újítás és normarendezés a Röck Gépgyárban

A Röck Gépgyár egyik brigádjának vezetője Vinkó János élmunkás. A brigád a hatalmas hűtőberendezések csöveinek összeszerelését végzi. A régi eljárás hosszadalmas és nehézkes volt. Vinkó Jenő újítására a csöveket a bakraszerelés előtt helyezik egymásba. Ezzel az újítással a hűtőrész elkészítésének ideje 72 órától 44 órára csökken. Ez az idő lett az új norma alapja. A Vinkó-brigád tovább szervezte a jó munkát. Az átfolyócsövek behelyezésénél megtakarítottak egy munkamenetet. A csöveket sablon segítségével szorosan összefogják. Így a hegesztő folyamatosan végezheti munkáját. Az újítással már az új normát is 120 %-ra teljesíti a brigád. A nyomáspróba szerint az újítás bevált. A normák rendezése így fokozza a termelés lendületét.

Képleírás

Vinkó Jenő élmunkás munka közben.

Dolgozó munkások, munkagépek, hegesztés.

3. Analfabéták oktatása Etyeken

A Dunántúl lankás tájain fekszik Etyek. Boros néni még egy éve is csak a tyúktojásokat tudta megolvasni a juttatott ház baromfiudvarán. Ha a kósza szellő újságpapírt sodort az udvarra, abból bizony csak a képeket nézhette meg. Bántotta ez nagyon Boros nénit. Egy szép napon fogta magát, kislányával és kisfiával együtt elindult az állami iskolába. Az elsők között jelentkezett az analfabéta tanfolyamra. A tanító oktatása nyomán a házkörüli állatok csakhamar egy-egy betűt jelentettek. Az írással eddig ismeretlen, új világ tárul szemük elé. Tamás József újjgazda feleségével együtt próbálgatja a betűvetés nehéz mesterségét. Szerinte az országban 1200 tanfolyamon közel 20.000 ember igyekszik pótolni azt a tudást, amelytől a Horthy rendszer elzárta parasztságunkat. Nagy az öröm, amikor már az egyes szavakat meg tudják különböztetni. A táblánál még kicsit határozatlan Boros néni keze. De rövidesen olyan keményen fogja a tollat is, mint a fakanalat.

Képleírás

Etyek, kép a faluról.

Filmhíradók 1945-1949

Boros néni az udvarban, tojásokat számolna...
Egy újságpapír az udvaron.
Boros néni a táblánál.

4. Tiltakozás a nyugati rágalomhadjárat ellen Mindszenty perbefogása miatt

A Sportcsarnokban gyűltek össze Budapest dolgozói, hogy tiltakozzanak az ellen a rágalomhadjárat ellen, amelyet a külföldi imperialista rádió és sajtó indított Magyarország ellen. A nagygyűlés szónoka Révai József, a Szabad Nép főszerkesztője. [Révai]: "A per, a bírói tárgyalás Mindszenty ellen megtörtént, lefolyt annak rendje-módja szerint, a perrendtartás szigorú szem előtt tartásával, teljes nyilvánosság előtt. A pert a rádió közvetítette. Több, mint két tucat külföldi újságíró volt jelen a tárgyaláson. Nem áll jól az Amerikai Egyesült Államok elnökének, nem áll jól akasztott ember házában, ha kötélről beszél. Egy elnök, aki ígéreteit cserbenhagyja, ne kérje a mi népi kormányunktól számon, attól a kormánytól, amely a szavát és ígéretét mindig megtartotta, hogy nem a nép bizalmából ül a helyén. /Taps./ Mi egyformán mérünk, egyforma mértékkel a nagy bűnösöknek és a kis bűnösöknek, sőt súlyosabb mértékkel mérünk a nagy bűnösök felé. Elvtársak, ezután is megígérhetem azoknak, akiknek nem tetszik, hogy egy bíborost polgári bíróság elé állítottunk, hogy a magyar demokrácia azután is alkalmazni fogja azt az elvet, hogy ha bárki megsérti a köztársaság törvényeit, legyen az napszámos, vagy legyen az érsek, egyformán fog lakolni." /Taps./ [tömeg:] „Éljen Révai!”

Képleírás

Révai József beszél, szinkron.
Közben képek a jelenlevőkről.
Révai beszél.
A végén hatalmas taps, Révait éltetik.

5. A Pálvölgyi Cseppkőbarlang

A verőfényes napsugár egyre nagyobb számban csalja ki a budai hegyekbe fővárosunk dolgozóit. A természetbarátok egyik kedves portyázó helye a Pálvölgyi cseppkőbarlang. Kísérjük útjukra a tavaszi túrák első hírnökeit. Figyeljük meg az őstenger üledékéből képződött, mészkőből kialakult barlangjáratok szebbnél-szebb alakzatait. A járatokat a víz vegyi hatása, sodrása alakította és díszítette. Az őstengeri kagylók teljes épségben megmaradtak a mészkőbe ágyazva. A mészkövön átszivárgó talajvíz erősen oldja a kőzetet. Az oldott kőzet cseppenként lerakódva, álló és függő oszlopokat alkot. Ma még Karbid-lámpával világítanak a barlangban. A 3 éves terv végén már villanyvilágítás mellett gyönyörködhetünk a Pálvölgyi cseppkőbarlang szépségeiben.

Képleírás

Sétálók a Budai hegyekben.
Séta a cseppkőbarlangban.

6. Labdarúgó rangadó (MTK – Újpest)

Rangadóval kezdődött a labdarúgó bajnokság első tavaszi fordulója. Az újpesti stadionban ragyogó napfényes időben 40 ezer néző előtt csapott össze a két rivális az MTK és az Újpest csapata. Óriási iramban indult a mérkőzés és rögtön az újpest lépett fel támadólag. A lila fehér támadásokat azonban az MTK védelem Gellérel az élén rendre hártotta. Az 5. percben azonban Bódis lövésével szemben Gellér, az MTK kapusa tehetetlen volt, megszerezte tehát az Újpest a vezető gólt, s ezután a gól után az MTK csatársora óriási küzdelmet indított a kiegyenlítésért. Egyre-másra vezette veszélyesebb támadásait az újpesti kapu ellen, azonban Károly és Szűcs remekül tartották ezeket a támadásokat, és hártották. Rövid mezőnyjáték alakult ki, majd újra támadásba lendült az MTK, Sándor Hidegkutinak adja a labdát, s az ő lövését Károlyi csak nagy bravúrral tudja a kapu fölé küldeni. Szögletűgás után Szűcs röviden szabadít fel,

Filmhíradók 1945-1949

Így kerül a labda Hegedűshöz, Hegedűs elszalad, és beadására a ráfutó Hidegkuti nagyszerű ütemben érkezik, s lábáról védhetetlenül perdül a labda az újpesti hálóba. Kiegyenlített tehát az MTK. Óriási küzdelem indul meg ezután a győztes gólért. A 10 főre fogyatkozott MTK védelem óriási küzdelmet vív a megújuló újpesti támadásokkal szemben, (...) csatársora pedig 5 perccel a befejezés előtt megszerzi a győzelmet jelentő harmadik gólt. 3:2-re győzött tehát az MTK az újpest elleni rangadón, s a győztes csapat játékosai boldogan vonulnak az öltözőbe.

Képleírás

Részletek a mérkőzésből.

1949 március

UMFI Magyar Filmhíradó 1949/51

1. Munkaverseny-felhívás Diósgyőrben

Lelkes ünnepség színhelye volt február végén Diósgyőr. A Vasgár munkásai nevében Tomecz Rezső hívja szocialista munkaversenybe az ország dolgozóit: "Mi Diósgyőr Vasgár dolgozói felismertük a munkásosztály megváltoztatott új viszonyát az államhatalomhoz. Megértettük, hogy népi demokráciánk a proletárdiktatúra funkcióit tölti be. Ezek közül a szocializmus építéséért folyó harcban legfőbb dolog a termelésnek, a munka termelékenységének állandó fokozása, a szocialista munkaverseny további fejlesztésével." A versenyfelhíváshoz Kovács Ferenc vasmunkás szólott hozzá: "Én a gyár legöregebb munkása má', akit már a munka összetört, de mégis iparkodom. Elvtársaim, felvilágosíjjuk, és versenybe híjjuk az egész gyár dolgozóit. Elvtársaim, érdemes versenyben dolgoznunk elvtársaim akkor, amikor a szocializmus épül, elvtársaim. Ezt a versenyt pedig má' meg kell nekünk nyerni elvtársaim. Akárhogy is elvtársaim, mert a szocialista társadalomnak a fejlődését fogjuk megnyerni és előbbre vinni elvtársaim. Én kívánom, hogy így legyen. /Taps./ Szabadság!" A munkásság megmozdulása után Szakasits Árpád köztársasági elnök méltatta a munkaverseny jelentőségét. [Szakasits:] "A szocialista munkaverseny elválaszthatatlan a magyar dolgozó nép gazdasági és kulturális felemelkedésétől. Történelmünk folyamán most először vág egybe a nemzet és a nép fogalma, először valósult meg a haza és a dolgozó nép megbonthatatlan egysége. A hazafiasság most nyert igazi értelmet, most telt meg tartalommal." Ezután Apró Antal, a Szaktanács főtíkára üdvözölte a diósgyőri kezdeményezést: "Mutatja ez a versenykihívás azt is, hogy Diósgyőr hatalmasat fejlődött és a diósgyőri vasas prolikban van bátorság, van képesség, van szilárd meggyőződés, hogy amit elhatároztak, azt keresztül is viszik." /Taps./ [tömeg:] Úgy van! /Taps./ Éljen Apró! /Taps./ Éljen Rákosi! /Taps./ Éljen Szakasits!" /Taps./

Kemény harcban született a 31 éves hős Szovjet Hadsereg. Küzdelmes harcok során nemcsak a Szovjetunió népének békéjét védte meg. A Szovjet Hadsereg zúzta össze a fasizmust egész Európában. A Szovjet Hadsereg útját mindenfelé a népelnyomó tökések rendszerek összeomlása jelezte. A szovjet katonák segítségével és támogatásával indul meg az új élet a népi demokráciák megerősödése és felvirágoztatása. A szovjet katonák a kemény harcok és a békés építésnek egyaránt kiváló katonái. A Szovjet Hadsereg alapításának 31. évfordulóján megmozdul az egész ország, hogy lerója hálóját. A Szabadság-téren Marosán György, a Magyar Dolgozók Pártjának főtíkárhelyettese méltatja a Szovjet Hadsereg szerepét a nemzetközi proletármozgalom és a béke megőrzése terén. Népünk nevében a Köztársasági Elnök helyez el koszorút. A szovjet katonák emléke és példája előtt néphadseregünk kegyeletét rója le Farkas Mihály honvédelmi miniszter. Koszorúk sora jelzi a nép széles rétegeinek szeretetét és megbecsülését a szovjet katonák iránt. A Szovjet Hadsereg hatalmas ereje és szilárdsága az alapja a világ békéjének. A moszkvai Vörös téren felsorakozó szovjet katonák felé bátran és bizalommal tekintenek a világ szabadságszerető népei. A Szovjet Hadsereg a legnagyobb segítsége és támasza a népek felszabadulásának és a gyarmati népek függetlenségének. Ez a hadsereg a világ békéjének az őre.

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

Hatalmas tömeg az utcán.

Szakasits Árpád beszél, szinkron

Apró Antal beszél, szinkron.

Apró beszél, taps, éltetés.

2. A norma túlteljesítése a Láng Gépgyárban

A mintakészítő asztalosműhelyben készülnek az öntvények famintái. Államosítás előtt a művezető egyszerűen kiosztotta a mintaasztalosoknak a rajzokat elkészítésre. Az ötletszerű eljárás a termelékenység rovására ment. Ma már a Láng Gépgyárban a brigád vezetője veszi át a munkát. A brigádtagok megbeszélik a munka kivitelezését. Mindenki azt a részmunkát végzi, amire a legjobban áll a keze. Ez az ésszerű munkamódszer tette lehetővé, hogy már az új normát is 120 %-ra teljesíti a Láng gyár Szász Tibor brigádja.

Képleírás

Tervrajzokat tanulmányozó munkások.

Asztalosműhely, dolgozó munkásokkal.

3. Önkéntes ápolónők képző tanfolyam

Papp Margit a kétholdas nagylángi újgazda örömmel búcsúzik édesanyjától. Tanulni megy Budapestre. Azután újra visszatér a faluba. Mintha csak sejtene a Bodri. Ő nem is búcsúzik. Budapesten a Magyar Vöröskereszt önkéntes ápolónői képző kollégiumába megy Papp Margit. Alig barátkozik meg az új arcokkal, máris kezdődik a tanulás. A három hónapos tanfolyam elsősegélynyújtásra képezi ki a faluról jelentkező lányokat és asszonyokat. Az elméleti munka után a kórházakban végeznek gyakorlati munkát. Ma már az élet minden területén egyre több és több szakszerű segítséget kapnak falvaink. A tanfolyam végeztével Papp Margit és társai visszatérnek a faluba. Rendszerint gépállomásokon dolgoznak. Ha valaki megsérül munka közben, ők nyújtanak segítséget. A traktorkísérő kocsiból egy-kettőre előkerül a mentőláda. Papp Margit így hasznosítja a tanfolyamon szerzett tudását. A gépállomás tehát nemcsak a falu gazdasági és kulturális életének a központja, hanem a parasztság egészségének is a legvédehetőbb helye.

Képleírás

Papp Margit falujában, édesanyjától búcsúzik.

Ápolónők a gépállomásokon.

Papp Margit ismét a faluban, sérült munkást ápol.

4. Országos alapfokú sakkcsapatbajnokság

Az országos alapfokú sakkcsapat-bajnokságot Hegyi Gyula államtitkár nyitja meg a csepeli Sportcsarnokban. Ezek a napokon új lendületet kap a sakkozás szerte az országban. A napi munkában fáradt munkások, vidám úttörő pajtások ülnek le a fekete-fehér tábla mellé. A sarki kocsmák kártyaasztala helyett mind többen és többen figyelnek a sakkozók játékára.

Képleírás

Hegy Gyula megnyitó beszéde.

31 éves a Szovjet Hadsereg

Kemény harcban született a 31 éves hős Szovjet Hadsereg. Küzdelmes harcok során nemcsak a Szovjetunió népének békéjét védte meg. A Szovjet Hadsereg zúzta össze a fasizmust egész Európában. A Szovjet Hadsereg útját mindenfelé a népelnyomó tökések rendszerek összeomlása jelezte. A szovjet katonák segítségével és támogatásával indul meg az új élet a népi demokráciák megerősödése és felvirágoztatása. A szovjet katona a kemény harcnak és a békés építésnek egyaránt kiváló katonája. A Szovjet Hadsereg alapításának 31. évfordulóján megmozdul az egész ország, hogy lerója háláját. A Szabadság-téren Marosán György, a Magyar Dolgozók Pártjának főtitkárhelyettese méltatja a Szovjet Hadsereg szerepét a nemzetközi

Filmhíradók 1945-1949

proletármozgalom és a béke megőrzése terén. Népünk nevében a Köztársasági Elnök helyez el koszorút. A szovjet katonák emléke és példája előtt néphadseregünk kegyeletét rója le Farkas Mihály honvédelmi miniszter. Koszorúk sora jelzi a nép széles rétegeinek szeretetét és megbecsülését a szovjet katonák iránt. A Szovjet Hadsereg hatalmas ereje és szilárdsága az alapja a világ békéjének. A moszkvai Vörös téren felsorakozó szovjet katonák felé bátran és bizalommal tekintenek a világ szabadságszerető népei. A Szovjet Hadsereg a legnagyobb segítsége és támasza a népek felszabadulásának és a gyarmati népek függetlenségének. Ez a hadsereg a világ békéjének az őre.

Képleírás

Háborús képek, a lebombázott Budapest, fölrobbantott hidak.

Ünnepség a Szabadság téren, hadsereg, Szakasits Árpád és kísérete

Marosán György beszél.

Szakasits koszorúz.

Farkas Mihály koszorúz.

Moszkva: ünnep a Vörös téren.

1949 március

UMFI Magyar Filmhíradó 1949/52

1, A Magyar Tudományos Tanács megalakulása

Csúcsíves Parlamentünk minisztertanácsának termében gyűltek össze a magyar tudósok legjobbjai. Lukács György marxista esztétikus és Andics Erzsébet, történész, Rusznyák István, egyetemi orvostanár, Straub Brúnó a Kossuth-díjas biokémikus, Somos András egyetemi tanár, Mihalik Győz Kossuth-díjas műegyetemi tanár, Gilemont László, a technológia kiváló szakembere, és azok, akiknek hivatása a tudományos kutatások irányítása. Gerő Ernő pénzügyminiszter a Magyar Tudományos Tanács elnöke bejelentette, hogy a Tanács megalakulása döntő fordulatot jelent a magyar tudományok fejlődésében. Tudósaink megfelelő anyagi támogatás mellett a gyakorlati élettel szoros kapcsolatban végezhetik munkájukat. A tervszerű tudománynak a szocialista üzemek, a korszerű mezőgazdaság, az 5 éves terv végrehajtásában kell közreműködnie. A Tudományos Tanács konkrét feladatait Alexits György egyetemi tanár ismertette.

Képleírás

A Parlament épülete kívülről.

A Minisztertanács termében gyűlés.

Gerő Ernő beszédet mond. Mellette Ortutay Gyula.

Dobi István.

2. Női főispánok

Sátoraljaújhely. Az ódon vármegyeház falai között századokon keresztül a nagybirtok urai adták egymásnak a főispáni hivatalt. Irányították a tőkések államát. A főúri kastélyok helyett ma egyszerű munkás és paraszt házakból kerülnek ki az állam vezetői. Berki Mihályné ároktői parasztasszonyból lett az ország első főispánnője Zemplén megyében. Munkájában a nép kívánsága szerint jár el. Az olaszliszkai malmos feketén őrlött. Vármegyei ellenőrző körútja során Berkiné zároltatta a visszatartott lisztet. Figyeljük meg Juhász Imrénét, Szolnok főispánnőjét. A parasztok bátran előadják panaszait. Kikérik tanácsát. Tudják, hogy olyan emberrel állanak szemben, aki ismeri minden bajukat. A napi munka végeztével otthon tanulással tölti idejét a Juhász család. A népi demokrácia proletár vezetői igyekeznek minél alaposabban végezni a nép vezetését és irányítását.

Képleírás

Sátoraljaújhely, városkép, vármegyeház. Régi felvétel, főurakkal

Filmhíradók 1945-1949

Parasztházak.

Berki Mihályné bemutatása, munka közben a vármegyházában.

Velkiné az olaszliszkai malomban.

Juhász Imréné parasztasszonyt fogad az irodájában.

A Juhász család otthona, Juhászné tanulás közben. Lenin könyv az asztalán.

3. Mezőgazdasági munkaverseny Szentesen

A Diósgyőr vasgyáriak munkaverseny kihívása végighullámzott az országon. A szentesi gépállomáson a parasztok és traktorosok olvassák a hírt. Valamit csinálni kell nekünk is, - mondogatják. A szocialista munkaversenyből nem maradhat ki a falu parasztsága sem. Az elhatározást tett követte. A környező gépállomások traktorai hatalmas tömegben vonulnak fel a városban. Valamikor gumirádlis bricskák rohantak végig farsangkor a főutcán. Ma diadalmasan menetelő, új életet jelentő traktorok dübörgését visszhangozza a város főtere. Keresztes Mihály földművelésügyi államtitkár, a mezőgazdasági munkaverseny fontosságáról beszél. Elsősorban a gépállomások és traktorosok jó munkájától függ mezőgazdaságunk termelékenységének megnövelése. Dögei Imre, a DÉFOSZ ügyvezető elnöke kitünteti az őszi szántási versenyben legjobb eredményt elért traktorosokat. Azután Mészáros István, a gépállomás alközpontjának az ország összes alközpontjának dolgozóit. Traktorosok, brigádvezetők, állomásvezetők, alközpontvezetők, csatlakozatok szocialista munkaversenyünkhöz, tervszerű jó munkával legyünk biztos támaszai a munkás-paraszt szövetségnek."

Képleírás

Traktorokkal vonulnak Szentés utcáin, a traktorokon Sztálin képek, szlogenek.

Rezesbanda.

Keresztes Mihály beszél az összegyűlt parasztnak.

Dögei kitüntetések oszta.

Mészáros István beszél, szinkron.

Képek a tömegről.

4. Újítás a MÁVAG-ban

A MÁVAG öntőműhelyében fehéren izzik a fém. Fontos anyag ez. Ebből készül a mozdonyok csapágya. Turi Béla élmunkás kísérletet tesz az öntés régi módszerének megjavítására. Homokminta helyett fémmegatívot használ. A cél a 60 %-os selejt teljes kiküszöbölése, az önköltség nagymérvű csökkentése. A kísérlet sikerült. Turi Béla azonnal értesíti újításáról a Szabad Népet. A Szabad Nép munkáslevelező osztályára érkezik Turi Béla levele. A levél gondos áttanulmányozása után a helyszínen is meggyőződnek az újítás fontosságáról. Az öntés valóban selejtmentes és így nagy lépéssel viszi előre mozdonygyártásunkat. Az újítás ügyét magáévá teszi a Szabad Nép. Az eljárás a lapon keresztül valamennyi üzem, valamennyi dolgozó közkincsévé lesz. Így válik a Szabad Nép szerves részévé a termelésnek.

Képleírás

A MÁVAG-ban Turi Béla az öntődében dolgozik.

Turi Béla levelet ír a Szabad Népnek. A Szabad Nép szerkesztősége, nyomda.

"Turi Béla újítása" cikk a Szabad Népből, újságot olvasó férfi.

5. Farsang Mohácson

Mohács. A vén Duna mellett még fiatalos elevenséggel élnek a farsangi hagyományok. A napsütéses, enyhe farsangvasárnap nagy számban csalja utcára a fiatalokat és az öregeket egyaránt. Miközben a lányok az utcán sétálnak, a fiúk titokban készülődnek. Az ócska padlásról egymásután előszedik a farsangi maszkokat. Riadnak a tyúkok a baromfiudvaron, sikoltoznak a lányok a kapuk előtt. A farsangolók nagy lármával végigjárják az utcákat. A hagyomány szerint elűzik a régi rossz szellemet a faluból. A főtéren népes tömeg

Filmhíradók 1945-1949

szórakozik, incselkedik az álarcos busókkal. Szélesen hullámszik a jókedv és vidámság, ilyenkor farsang táján. A busók tréfája nem kíméli az átutazó idegeneket sem. A vidám falu fittyet hány minden régi bajra.

Képleírás

Riadnak a tyúkok a baromfiudvaron, sikoltoznak a lányok a kapuk előtt.

Sétáló lányok az utcán.

Padlásról előkerülő jelmezek.

Jelmezbe öltözött férfiak az utcákon.

Mulatozás Mohács főterén.

6. Kosárlabdázók edzése

A népi demokráciák sportbarátsága erősödik a magyar kosárlabdázók tavaszi edzésén. A baráti Románia és Lengyelország legjobb csapatának tagjai néhány hetes budapesti vendégségben a magyar fiúktól tanulják a kosárlabda játék technikáját. A tanulságokat a két vendégcsapat nyomban ki is próbálja. A lengyel sportolók melegítőben, a románok tornaruhában röpitik a labdát. A két baráti állam fiai gazdag tapasztalatokkal térnek vissza hazájukba.

Képleírás

Kosárlabdaedzés.

1949 március

UMFI Magyar Filmhíradó 1949/53

1. Nemzetközi nőnap

A komáromi Duna hídnál a békének, a nők szolidaritásának és összefogásának jegyében találkoznak a szlovák és magyar asszonyok. A Nemzetközi Nőnap alkalmával a világ minden részében szorosabbra fűzik soraikat a békeszerető asszonyok. A két népi demokratikus állam küldöttei a szovjet katonák emlékművét koszorúzzák meg. Budapesten a Sportcsarnokban gyűlnek össze a főváros asszonyai. A lelkes asszonytömeg előtt Jóború Magda, a Nőszövetség főtíkára ismerteti a nők feladatait.

Jóború szinkron:

"A demokrácia harcaiban megedződött, a szocializmus ügyéhez hű munkás- és parasztasszonyok foglalják el százával és százával állam apparátusunk és gazdasági életünk fontos posztjait. Ha mi asszonyok, akik az emberiség felét alkotjuk szilárdan és egységesen állunk ki a háborús uszítók ellen, nem lesz többé háború. Mi magyar asszonyok innen, a Nemzetközi Nőnapról üzenjük a világ minden asszonyának, hogy tudatában vagyunk a vállainkra nehezedő súlyos felelősségnek. Éppen ezért mindent megteszünk, hogy növeljük hazánkban a demokratikus és békeszerető asszonyok táborát. Éljen a világ békefrontjának vezetője a szocialista országok nagy vezére: Sztálin!"

Képleírás

Asszonyok zászlós felvonulása a komáromi hídon.

Koszorúzás a Szovjet Katona emlékművénél.

Jóború Magda beszél, szinkron.

Jelen van Szakasits Árpád, Rákosi Mátyásné.

2. A Láncchíd építése

Diósgyőr vasgyár műhelyében a munkaverseny óta nagyobb tempóval halad a munka. A diósgyőriek nemcsak elindították, meg is akarják nyerni a versenyt. A Láncchíd láncszemeinek anyagát melegen hengerlik. Az 50 mázsa súlyú acéltömböket hatalmas karok segítségével indítják a hengerek felé. A forró tömböket többszörös nyomással lapítják a kívánt vastagságúra. A kihűlt lemezekből, vágják azután ki a

Filmhíradók 1945-1949

Lánchíd láncszemeit. A diósgyőri vasasok munkaversenyben megszervezett jó munkája így segíti a hídépítő munkásokat. Ezalatt Budapesten már javítják a Lánchíd oroszlánjait. Letisztítják róluk az elmúlt évszázad sötét salakját. Megszólalni ugyan ma sem tud a régi oroszlán, de alapításának századik évfordulóján a régi fényében áll.

Képleírás

A diósgyőri vasgyárban készítik a Lánchíd láncszemeit, öntőde, munkások.

A diósgyőri Vasasok munkaversenyben megszervezett jó munkája így segíti a hídépítő munkásokat. Budapest, a Lánchíd oroszlánjainak javítása.

3. Rendőrtiszt-avatás

Demokratikus rendőrségünk tagjai egy szál puskával kezdték meg munkájukat. Az egyszerű civil ruhák mellett még ott váltakoztak a régi egyenruhák is. De új volt a rendőrség célja és szelleme. A férfiakat követték a munkás- és parasztnők. Így indult és erősödött rendőrségünk a négy év során. A fejlődésben ma már ott tartunk, hogy Európában is egyedülálló rendőr akadémiánk van. Jól képzett rendőrtiszteket avat népköztársaságunk.

Az Akadémia udvarát betöltik a munkás és paraszt szülők. Ratulovszky János rendőrvezérőrnagy megnyitó beszéde után a rendőrtisztek esküvel fogadják, hogy minden erejükkel megvédik a munkásosztály és a parasztság hatalmát. Avatás után emelt fővel, büszkén menetelnek az új tisztek. Ezek a tisztek valóban a nép rendjének őrei lesznek.

Képleírás

Rendőrok és rendőrnők sorfala, civil ruhában.

Rendőrtisztavatás, szülők az udvarban.

Ratulovszki János beszél, eskütétel. Jelen van Szakasits Árpád, Kádár János.

Tisztek felvonulása az utcán.

4. Újítás a mészke kitermelésénél

A felsőgallai hegyekből termelik ki a cementkészítés és a mészégetés legfontosabb alapanyagát a mészkeövet. A nagy, úgynevezett padrobbantásnál a munkások fél órára is elhagyják munkahelyüket. A nagy robbantás során lekerült mészke darabokat aprózó robbantással darabolják tovább. A cementgyártásnál és a mészégetésnél is csak bizonyos nagyságú mészkeövet tudnak felhasználni. Ezzel az eljárással sok selejt keletkezett. Mátyás Antal művezető újítására az aprózó robbantást ékeléssel helyettesítik. A fúrás után behelyezett vasékek segítségével aprózzák fel a mészkeövet. Ezáltal nagy költségmegtakarítást ér el az üzem. A munkásoknak nem kell megszakítaniuk a munkát. Mindezen felül pedig megnövekszik a hasznos kő kitermelése. Ezzel a látszólag egyszerű újítással az önköltség nagymértékű csökkentése mellett már az új normát is túlszárnyalják a felsőgallai kőbányászok.

Képleírás

Mészke kitermelés a felsőgallai hegyekben. Munkások, gépek. Robbantás.

5. Szlovák gyermekek kollégiuma

Kora hajnalban kellett elindulni a dermesztő hidegben, télben, sárban a békéscsabai tanyák szlovák gyerekeinek, hogy bejussanak az iskolába. Így sem igen tudtak tanulni. Ma a város belsejében szépen berendezett kollégium nyújt otthont a szlovák parasztság gyerekeinek is. Népi demokráciánk kultuskormányzata megadja a lehetőséget a szlovák nyelvű tanulásra. A kollégiumban nemcsak tanulnak a gyerekek, hanem teljes ellátást is kapnak. A kollégiumnak kultúregyüttese is van. A megnyitás napján Szávai Nándor államtitkárnak és a cseh követség tanácsosának mutatják be táncaikat.

Képleírás

Tanyavilág, télen. A havas utakon gyerekek gyalogolnak.

Filmhíradók 1945-1949

Az osztályterem falán Rákosi kép, alatta szlovák felirat.

Gyerekek ebéd közben.

Előadás a kollégiumban, néptáncoló gyerekek.

6. Műkorcsolyázó világbajnokság Párizsban

Párizsban rendezték a műkorcsolyázás világbajnokságát. Magyarországot a fiatal Kékesy-Király pár képviselte. Nagyszerű tudásuk messze felülmúlja az északi jeges országok és az amerikai versenyzők tudását. Az idei versenyeken a korcsolyázó sport a főiskolai világbajnokságok, a davosi Európa-bajnokság után Párizsban is nagy sikert szerzett népi demokráciánk hírnevének. A páros műkorcsolyázás világbajnokságát Kékesy Andrea és Király Ede nyerte meg.

Képleírás

Kékesy-Király páros a jégen, részlet.

A Kékesy-Király páros átveszi a díjat, körülöttük fényképezések.

1949 március

UMFI Magyar Filmhíradó 1949/54

1. Március 15. ünneplése Budapesten

Március 15-én, a nemzet nagy ünnepén az ország vezetői megkoszorúzzák Kossuth Lajos emlékművét. A Magyar Népköztársaság a magyar dolgozók vezetésével megvalósította és továbbfejleszti 1848-49 örökségét. Valóság már a szomszéd népek barátsága is. Kolarov bolgár miniszterelnök-helyettes, a bolgár nép hódolatát fejezi ki Kossuth emlékének. A magyar kormány és a Magyar Dolgozók Pártja nevében Farkas Mihály honvédelmi miniszter helyezi el koszorúját.

Népi demokráciánk ifjúsága köszönti dicső elődjének az 1848-as ifjúságnak halhatatlan vezetőjét, Petőfit. Népünk szabadságának és függetlenségének emlékünnepén adja át Szakasits Árpád köztársasági elnök a tudományos és építőmunka legjobbjainak a Kossuth díjat. A köztársasági elnök hangsúlyozza, hogy ez a nap a nép ellenségei ellen vívott harcnak és az alkotó munkának egyformán ünnepe. A kitüntetettek között látjuk Gerő Ernőt a magyar újjáépítés Európa híré szervezőjét. Révai József a Szabad Nép főszerkesztője, a legkiválóbb magyar közíró. Andics Erzsébet történész, Bruckner Győző egyetemi tanár, a szerves kémia Európa híré tudósa, Marek József állatorvos professzor belgyógyászati tankönyve kilenc idegennyelvű kiadással szerzett világhírnevet a magyar tudománynak. Stezserán László munkás újjító. Poór Bertalan a Párizsból nemrég hazatért Európa híré festőművész. Gillemot László, a hídépítés kiváló szakembere, Bencsik Mihály újjgazda és Vince Mihály DÉFOSZ titkár. A Magyar Köztársaság kilencven kiváló alkotómunkása részesült a magas kitüntetésben.

A Kossuth Akadémia udvarán négyszáz lelkes fiatal tisztjelölt, a 48-as honvédek méltó utódai sorakoznak fel az ünnepi napra. A szabadságharc évfordulójának alkalmával avatják tiszté a Kossuth Akadémia növendékeit. A leendő tiszt munkás- és parasztszülők gyerekei. Legyetek kemény harcosok és neveljétek kemény harcosokat, - mondja Révai Kálmán vezérőrnagy, az Akadémia parancsnoka. A fiatal tisztetek esküvel fogadják, hogy zászlóikat a szabadságharcos elődeik példáján lelkesülve győzelemre viszik. Ezután Szakasits Árpád szólott a fiatal tisztetekhez:

"Sohase felejtsetek el, hogy a munkásosztályból és parasztságból jöttetek és a néppel tűzön-vízen át meneteltek a szocializmus útján." Büszkén vonuló honvéd fiainkat népünk szeretete és megbecsülése kíséri. Minden áldozat, melyet hadseregünk fejlesztésére hozunk, hazánk szabadságát védi. Segíti a szocializmus felépítését és erősíti a béke táborát.

Filmhíradók 1945-1949

Március idusának reggelén a Hősök terén gyülekezik több, mint százezer ifjú, akárcsak száz évvel ezelőtt Petőfiék idején, borús, esős az idő. Fiatalságunk lelkesedése ma sem ismer határt. Tomboló lelkesedéssel köszönti a magyar nép nagy vezetőjét, Rákosi Mátyást.

Non György, a Magyar Ifjúság Népi Szövetsége elnökének üdvözlő szavai után százezer ifjú esküvel fogadja: "...hogyan követni fogom az 1848-as márciusi fiatalok szabadságharcos példamutatását: népemnek, hazámnak a Magyar Köztársaságnak hűségese munkása és harcosa leszek."

Farkas Mihály honvédelmi miniszter a fiatalokhoz intézett szavaiban hangsúlyozza, hogy 1848 egyetlen helyes továbbfejlesztése a szocializmus építése. Dicső szabadságharcunk végérvényesen csak akkor jut diadalra, ha visszavonhatatlanul győz nálunk a szocializmus. Tízezer egyenruhás ifjú fegyelmezett, zárt sorokban vonul el a magyar nép vezetői előtt. A fiatalok vállalják a rájuk váró feladatokat. Ifjúságunk szívvel-lélekkel, öntudatos és kemény munkával halad a szocializmus útján a boldogabb jövő felé.

Az ifjúság ünnepe után összeült a Sportcsarnokban a Magyar Függetlenségi Népfront Országos Kongresszusa. Az ország minden részéből több, mint kétezer küldött érkezett, a munkásság, a parasztság, a haladó értelmiség és a dolgozó magyar nép a Népfront zászlaja alá. A Népfront feladatát Rákosi Mátyás ismerteti.

"Innen a Magyar Függetlenségi Népfront Országos Kongresszusáról mondunk újra köszönetet felszabadítónknak, a hatalmas Szovjetunióknak és bölcs vezérének, a magyarság nagy barátjának, Sztálinnak, /Taps./ akik annyi évszázad után végre leverték kezünkről a bilincset és megnyitották előttünk a szabadság, az újjászületés útját. A Magyar Függetlenségi Népfront tudatában van ennek a történelmi lehetőségnek. Tudja, hogy amiért hiába küzdöttek Rákóczi kurucok, Kossuth honvédek, az 1919-es forradalom vörös katonái, azoknak a céloknak az elérését most a történelem lehetővé tette. Ez nyújt külön céltudatosságot és összetartást a Függetlenségi Népfrontnak és teszi lehetővé, hogy végre egy frontba tömörüljön minden magyar hazafi, aki hazáját valóban szereti és valóban szabaddá, boldoggá, függetlenné akarja tenni. A magyar dolgozó nép minden fia egy emberként álljon zászlónk alá és tömör sorban, megingathatatlanul kövessen bennünket a népi demokrácia útján, újabb sikerek, újabb győzelmek felé."

Rákosi Mátyás beszámolója után Kolarov bolgár miniszterelnök-helyettes sok sikert kíván a Népfront munkájához.

A Függetlenségi Kisgazdapárt nevében Dobi István miniszterelnök fogadja el a Népfront programját:

"Mi úgy indulunk a falusi osztályharcba, úgy fogunk hozzá a Népfront programjának megvalósításához, hogy a pártok versengését kizárjuk a magyar közéletből. Együtt akarjuk és kétségtelen, hogy együtt fogjuk szolgálni közös céljainkat, a dolgozó magyar nép javára."

A Nemzeti Parasztpár részéről Erdei Ferenc főtitkár csatlakozik a Népfront munkájához:

"Hogy mezőgazdaságunk elmaradottságát megszüntessük, falvaink és tanyáink életét magasabb szintre emeljük, hogy véget vessünk a nagygazda kulákok kizsákmányolásának, hogy dolgozó parasztságunk gazdasági felszabadulását és társadalmi felemelkedését teljessé tegyük, új úton kell továbbhaladnunk." A mindvégig lelkes hangulatban lezajlott kongresszus Rákosi Mátyást választja elnökévé. Vezetése alatt indul a Magyar Függetlenségi Népfront hatalmas feladatainak megvalósítására.

Képleírás

Március 15. ünneplése Budapesten.

Koszorúzás a Kossuth szobornál. Szakasits Árpád koszorúját helyezik el. Zászlós tömeg.

Ünnep a Petőfi szobornál, koszorúzás.

Emlékünnepség, Szakasits beszédet mond. Mellette ül Ortutay Gyula.

Kossuth Akadémia udvara, tisztavatás, katonák ágyúkkal felsorakozva.

Az emelvényen Rákosi, Nagy Imre, Szakasits Árpád.

Parasztszülők.

Díszfelvonulás a 48-as zászlókkal.

Révai Kálmán beszél. Eskütétel.

Filmhíradók 1945-1949

Parasztszülők.
Szakasits Árpád beszél
Díszfelvonulás az udvaron.
Az ifjak közös esküje
Non György mondja az eskü szövegét, a tömeg utána.
Farkas Mihály beszédet mond.
A tömegben Rákosi, Nagy Imre, Révai József.
Úttörők dobos felvonulása.
Fiatalok felvonulása.
Képek a résztvevőkről
Rákosi beszél.
Sztálint élteti a tömeg.
Jóború Magda a nézők között.
Rákosi Mátyás beszél.

1949 március

UMFI Magyar Filmhíradó 1949/55

1./ Megemlékezés a Tanácsköztársaság kikiáltásának 30. évfordulójáról

Március 21-én volt 30 éve a Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásának. Történetéről a Munkásmozgalmi Intézet díszes emlékalbumot állított össze. A Tanácsköztársaság dicsőséges harcainak való megemlékezés az intézet kiállításának megnyitásával kezdődik a Nemzeti Múzeumban. A Kommunista Párt mutatta mindig a helyes utat népünk felemelkedéséhez - mondotta megnyitójában Szakasits Árpád köztársasági elnök. A királyság leverésével megteremtettük a Szovjetunió után a második tanácsköztársaságot. A termelésnek, népünk felemelkedésének széles útja nyílt meg ekkor a magyar dolgozók számára. A magyar vörös hadsereg sikerei az imperialisták ádáz gyűlöletét váltották ki. Elsősorban a külső ellenségén múltott, hogy a Tanácsköztársaság elbukott, de céljai a szocializmus eszméi ma is élnek és diadalmaskodnak a Tanácsköztársaság egykori harcosainak, elsősorban Rákosi Mátyásnak irányítása alatt. A magyar vörös hadsereg szervezetének Landler Jenőnek emlékére elhelyezett emléktáblát Köböl József avatja fel. Landler Jenő emlékét azzal becsüljük meg, hogy erősítjük pártunkat, növeljük népünk erejét és harc készségét. Az 1919-es kommunista mártírok síremlékének megkoszorúzásánál Kádár János belügyminiszter mondott emlékbeszédet.

A magyar nép örökre szívébe zárta azokat a fiait, akik életüket áldozták szabadságunkért, a proletárok hatalmáért. A nép iránti hűségük örök példamutatás minden hazafi számára. A Tanácsköztársaság 30 éves jubileumának napján a Sportcsarnokban gyűltek össze a Magyar Dolgozók Pártjának nagy budapesti pártmunkásai. A nagygyűlésen megjelentek a Tanácsköztársaság egykori vezetői, élükön Rákosi Mátyással. Nyisztor György a Tanácsköztársaság földművelésügyi népbiztosa, Lukács György, Szántó Béla, Münnich Ferenc. Az ünnepi megemlékezést a Tanácsköztársaság egyik vezetője, Rudas László egyetemi tanár tartotta. Ma sokkal kedvezőbb körülmények között, mint 1919-ben, de ugyanazt a harcot folytatjuk, amelyet akkor megkezdtünk. Népi demokráciánk lényegében ugyanazt a szerepet tölti be, amit a magyar Tanácsköztársaság akart, a munkásosztály és a vele szövetséges parasztság hatalmának biztosításáért.

Képleírás

A Munkásmozgalmi Intézet kiállításának megnyitója.
Szakasits Árpád megnyitó beszédet mond.
A jelenlevők között látható Dobi István.
Kommunista újságok kiállítása.

Filmhíradók 1945-1949

Kiállítás a Vörös Hadsereg vezetőiről.

Landler Jenő emléktábla avatás. Beszédet mond Köből József, mellette Gerő Ernő. Koszorút helyeznek az emléktábla alá.

Hatalmas tömeg zászlókkal a kommunista mártírok síremlékénél. Kádár János beszél. Koszorúzás a síremléknél.

Nagygyűlés a Sportcsarnokban.

Az emelvényen Rákosi Mátyás.

Rákosit éltető tömeg.

Rákosi mellett: Nyisztor György, Lukács György, Szántó Béla, Münnich Ferenc, Szakasits Árpád, Gerő Ernő, Nagy Imre.

Rudas László beszédet mond.

2./ Bolgár-magyar barátsági és segélynyújtási szerződés/ Hiányzik!

A népi demokratikus államok szoros baráti kapcsolatainak újabb megerősödését jelenti a bolgár-magyar barátsági és segélynyújtási szerződés ratifikációs okmányainak kicserélése. Az okmányokat bolgár részről Vaszil Kolarov külügyminiszter, magyar részről Rajk László külügyminiszter írja alá. A baráti kézfogás megpecsételi a népeink között fennálló szövetséges kapcsolatokat. A népi demokráciák békeszerető államai egyre szorosabbra fűzik soraikat, hogy feltartóztathassák az imperialisták háborús törekvéseit.

Képleírás

Hiányzik!

3. Mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár

Az idei Mezőgazdasági Kiállítás és Tenyészállatvásár szövetkezeti és gépesített gazdálkodást folytató parasztságunk terepszemléje. Ez a kiállítás az első, - mondja Szakasits Árpád köztársasági elnök megnyitójában, amely bemutatja falvaink életében végbement forradalmi változást. Szövetkezetekbe tömörült parasztságunk állatainak pompás felvonulása örömmel tölti el a nézőket. Nemcsak mennyiségben, hanem minőségben is túlszárnyalja már a dolgozó parasztság jószágértartása grófok és kulákok régi bemutatóit. Az állami gazdaságok tenyészbikái biztosítják a minőségi tehénnevelést. A nagycsenki állami sertéstelep 510 kg-os disznaja vaskos tanúbizonyság az állami gazdaságok megváltozott vezetése mellett. A parasztok tudják jól, hogy az állami üzemekben is magának a népnek nevelik a jószágokat. A jószágok mellett hangoskodnak a parasztság új segítőitársai: a gépek. Otthon és kiállításon, nők és gyermekek egyaránt szívesen barátkoznak a különböző masinákkal. Ezek segítik a dolgozó parasztságot a fejlettebb és gazdagabb élethez. A vásár tartalma alatt honvédfiaink lovasbemutatóval szórakoztatják a nézőket. Nem úrlovasok és grófkisasszonyok ülnek a lovon. Keménykötésű munkás- és parasztyerekek. Az övéiket szórakoztatják és az övéiket védik minden tudásukkal.

Képleírás

Szakasits Árpád megnyitó beszédet mond.

Hatalmas tömeg, zászlók.

Tenyészállatok bemutatása: tehének

Sertés bemutató.

Mezőgazdasági gépek kiállítása: traktorok.

Ismét lovasbemutató.

4. A postás szakszervezet autóba épített mozgókönyvtára

A Postás Szakszervezet autóba épített mozgókönyvtárat adott át nagybudapesti dolgozóinak. Katona Antal munkás vezérigazgató üdvözlő szavai után Apró Antal a Szaktanács főtitékára a dolgozók kulturális munkájának fontosságát méltatta. A tanulást és oktatást szolgálja ez a mozgókönyvtár is. Az autóban közel

Filmhíradók 1945-1949

1500 válogatott könyv áll a tanulni és szórakozni vágyók rendelkezésére. A kocsik első útja a főposta elé vezet, ahol nyomban megkezdik működésüket.

Képleírás

Apró Antal beszédet mond az utcán egybegyűlteknek.

5. Budapest-Moszkva sakkverseny

A Budapest - Moszkva városok közötti sakkmérkőzés első része Budapesten zajlott le a Magyar-Szovjet Kultúra Hónapjának során. A versenyt Kossa István iparügyi miniszter nyitja meg. Nagy kitüntetés a magyar sakkozók részére, hogy tudásukat összemérhetik a világ legjobb sakkozóiival, a szovjet nagymesterekkel. A szovjet nagymesterek minden ország csapatával szemben megnyerték a versenyt. A kemény küzdelemben a magyar csapat érte el eddig a legjobb eredményt: 38:24. Sem Amerika, sem Anglia csapatai nem tudtak ilyen eredményt elérni a szovjet játékosokkal szemben. A verseny második részét Moszkvában folytatják.

Képleírás

Kossa István megnyitó beszédet mond a sportolók előtt.
Részletek a sakkversenyből.

6. Tanácsköztársasági jubileumi kerékpárverseny

A tavaszi időjárás még igen szeszélyes. De ez nem akadályozza már a kerékpárosokat. Március 20-án népes csoport áll rajthoz. A Magyar Szabadságharcos Szövetség a Tanácsköztársaság emlékére jubileumi emlékversenyt rendezett. A küzdelem felveszi a versenyt a híres francia kerékpárversenyekkel. Az utcák szélén több ezer néző követi a pedálok mozgását. A verseny győztese Kovács, Csepel. Az emlékverseny után a lapkihordók állnak az induláshoz. A rikkancsok versenyre kelnek saját híreikkel. A komoly versenyben első lett a Ludas Matyi.

Képleírás

Kerékpárverseny Budapest utcáin.
Az utcák szélén hatalmas tömeg nézelődik.
A verseny győztese: Kovács.
Lapkihordók kerékpárversenye.

1949. április

Magyar Filmhíradó 1949/15

1. Tiltakozás az amerikai háborús uszítás ellen - 78 m
2. Kísérletek az Agrártudományi Egyetemen - 43 m
3. Stezserán László Kossuth-díjas munkásújíító - 35 m
4. Termelőszövetkezet Baj községben
5. Úttörők jótanulási versenye - 40 m
6. Nemzetközi motoros salakpályaverseny - 35 m

1. Tiltakozás az amerikai háborús uszítás ellen

A Magyar Értelmiség Nemzeti Bizottsága és a magyar Nők Demokratikus Szövetsége a Sportcsarnokban hatalmas nagygyűlésen fejezte ki tiltakozását az amerikai imperialisták új háborús uszító törekvéseivel szemben. Jóború Magda a Nőszövetség főtitkárának megnyitó szavai után Révai József a Szabad Nép főszerkesztője mond beszédet:

„Ezekben a napokban a hetekben nemcsak a magyar nép áll ki a béke mellett. Az egész világon hatalmas, minden országot és népet, Keletet és Nyugatot egyaránt felölelő békemozgalom bontakozik ki és szólítja csatasorba az egyszerű dolgozó embereket. Felnőtt magyarok egy emberöltő alatt két világháborúban

Filmhíradók 1945-1949

katonáskodtak. Nem akarnak egy harmadik világháborút. De ha imperialista kalandorok mégis felgyújtják a világot, akkor ellentétben az első és második világháborúval, amikor idegen ügyért véreztünk, úgy harcolunk, mint szabad népek küzdenek a maguk ügyéért, hazájuk szabadságáért és függetlenségéért. /taps./ Ha a keresztény egyházak komolyan veszik saját hitvallásukat, akkor nem habozhatnak ők sem és odaállnak a békéjét és szabadságát védelmező nép nagy nemzeti egységfrontjába.”

A protestáns egyházak nevében Berecki Albert református püspök szólal fel:

„Mi, a magyarországi egyházak őrállói, meg vagyunk győződve arról, hogy a sokak által emlegetett új háború nem elkerülhetetlen, mert ha mindazok, akik féltik a világot az új háború borzalmaitól és a világ fejlődését egy új háború hátráltató és romboló hatásától, összefognak és a maguk országaiban elég tisztán és hatalmasan hallatják magukat, megmenthetik a békét.”

Képleírás

Sportcsarnok, nagygyűlés, hatalmas tömeg.

Jóború Magda a mikrofonnál.

Révai beszél, szinkron.

Tapsoló tömeg.

Berecki Albert beszél. (Szinkron) közben Kodály Zoltán látható.

2. Kísérletek az Agrártudományi Egyetemen

A tudomány mai munkáját a gyakorlati élet követelményei vezetik. Az Agrártudományi Egyetem melegágyaiban kikísérletezik legfontosabb ipari növényeink egyikének a gyapotnak legrövidebb tenyészidejű fajtáját. A bolgár gyapot már bimbózik, míg a vele egyidős amerikai jóval kisebb. A kellő mennyiségű napfényt éjjel különleges fényösszetételű neoncsövekkel pótolják. A laboratóriumban az egyes fajták rosttartalmát vizsgálják meg. Az egyetem kertészetének másik részében a leghasznosabb melegágyi köztes növényeket állapítják meg. Megvizsgálják az egyes növényfélék vitamintartalmát. Megállapítják a különböző trágyaanyagok nevelő hatását. A növénynemesítésre a magyar tudósok a két világhírű szovjet tudósok, Micsurinnak és Lisenkónak eljárását alkalmazzák. A kétféle paradicsom tulajdonságai oltás után átöröklődnek. A mezőgazdasági tudományok gyakorlati kísérleteinek jelentős részét a nagytétényi gazdaságban folytatják. Agrártudósainknak az a célja, hogy parasztságunk a kísérletek alapján fejlessze tovább mezőgazdaságunkat.

Képleírás

Gyapotermesztési kísérletek az egyetem melegházában.

Laboratóriumi munkák.

Kísérletek paradicsompalántákkal.

3. Stezserán László Kossuth-díjas munkásújíró

A csiszolókorongok készítésénél megrepedezett darabokat eddig nem tudták mire felhasználni. Rengeteg kárt jelentett ez a Solus gyárban és így az egész országnak. Stezserán László munkás ebbe nem nyugodott bele. Egy fúróberendezésre marótárcsát szerelt. Így a legegyszerűbb úton a megrepedezett darabokból kisebb méretű csiszolókorongokat készített. Másik újításával a használt csiszolókorongokat, a köszörűköveket kettéfűrészezi. Ezáltal kisebb méretű, de az újjal egyenértékű csiszolókorongot kapnak. A két újítás kb. évi 150.000 forint megtakarítást jelent nemzetgazdaságunknak. A kiváló munkást március 15-én a kormány Kossuth-díjjal jutalmazza meg. Nagy az öröm odahaza. Stezserán László szépen berendezte lakását. Az ésszerűsítések, újítások által megtakarított összegek így jutnak vissza a dolgozókhöz.

Képleírás

A Solus gyárban, Stezserán László az új csiszolókoronggal dolgozik.

Ortutay Gyula Kossuth díjat ad át Stezseránnak.

Stezserán a családjával.

Filmhíradók 1945-1949

4. Termelőszövetkezet Baj községben

Tata mellett fekszik Baj község. Az egyesben gazdálkodó Bíró András korán kel és minden munkát maga végez. Nehéz így a munka és nem is elég gazdaságos. Ezért a falun dolgozó parasztjai termelőszövetkezetet alapítottak. Az idei tavaszon már a szövetkezet 5 pár ígás jószága után egyszerre mozdulnak a gépek. A termelőcsoport táblás művelést folytat. Ez a csírja a mezőgazdaság nagyüzemi termelésének. A lucerna tábla mellett fekszik az 54 tagú termelőcsoport bolgár kertészete. Míg a szövetkezet férfijai vetnek, az asszonyok, lányok a kertészettel foglalkoznak. A nyáron az apró pici parcellák helyett nagy karajokban virít a baji határ.

Képleírás

Kép a faluról.

Bíró András lovas ekével a földet szántja, egyedül.

TSZ munka: a parasztok közösen szántják a földeket.

5. Úttörők jótanulási versenye

A tanuló ifjúság munkaversenye a jó tanulás. A tanító néni szavaira felfigyelnek csepeli Katona József általános iskola növendékei. Az élmunkás szülők gyerekei egy-kettőre megértik a teendőket. Az óra végeztével a hangos zsvajgás felveri az udvart. A fiúk gondtalanul hancúroznak. Ők még nem tudják, hogy a lányok már megindították a tanulási versenyt. A kis Bayer Irén úttörő őrsé a megbeszélésen elhatározza, hogy ezentúl együtt tanulja a leckét. A közösen végzett munka sokkal jobb. A tanulási eredményeket rajonként összesítik. Minden gyerek szeretné megnyerni a legjobban tanuló iskola díját, a Rákosi-zászlót. A VASAS székházban a nagy kitüntetés a csepelieket éri. Bayer Irén büszkén veszi át a Rákosi-zászlót. A csepeli kislányok megfogadják, hogy további jó tanulással lesznek méltókká az ország vezetőjéhez, Rákosi pajtáshoz. Ugyanakkor 200 pesti úttörő éltanuló jelvényt kap. Az ifjúság a jó tanulással építi a népi demokráciát, amely mindennel ellátja gyerekeit.

Képleírás

Osztályterem, tanítónő gyerekekkel.

Szünet, játék az udvaron.

Tanterem, közös tanulás.

A Vasas székházban díjkiosztó ünnepség, Rákosi-zászlók.

Éltanuló jelvények kiosztása

6. Nemzetközi motoros salakpályaverseny

Mindenki örömmel hallotta, hogy a magyar motorok árát leszállították. De különösen a motorsportkedvelők. Így egyre több utánpótlás nevelődik a nagy versenyekre. Azért ma még kiváló régi versenyzők indulnak a nemzetközi salakpályaversenyen, a Beszkárt-pályán. A magyar Domján. az osztrák Killmeyer testvérekkel méri össze erejét. Régi ellenfelek, de minden összecsapás új izgalmat jelent. Ebben a sportban feszült figyelemre és nyugodt idegekre van szükség. A legkisebb bizonytalanság komoly veszélyt okozhat. No de azért nem történt semmi. A versenyt ez alkalommal az osztrák Leopold Killmeyer nyerte meg.

Képleírás

Készülődés a versenyre, rajt.

Képek a motorversenyről.

Esés.

Az osztrák győztes: Leopold Killmeyer.

1949. április

Magyar Filmhíradó 1949/16

1. Az ország felszabadulásának ünnepe - 35 m
2. Látogatás a Szabad Nép szerkesztőségében - 37 m
3. Ócskavasgyűjtés - 35 m
4. Törhetetlen üvegek gyártása - 29 m
5. Katonák részvétele a tavaszi faültetésben - 20 m
6. A „Munkára, harcra kész” sportmozgalom megindulása - 64 m

1. Az ország felszabadulásának ünnepe

Az ország felszabadulásának előestéjén a budai Gellérthegy tetejéről káprázatos tűzijáték köszönti a fővárost, üdvözi a felszabadítókat, a dicsőséges szovjet hadsereget. Április 4-én délelőtt a fővárosban és vidéken a szovjet katonák hősi emlékműveinél emlékeznek meg az ország a felszabadulásról.

A Szabadságtéren a köztársasági elnök vezetésével megjelennek a politikai élet vezetői. Nógrádi Sándor altábornagy, a honvédelmi miniszter helyettese mondott emlékbeszédet. A Szovjetunió hadserege meghozta számunkra a békés építőmunka korszakát. Ezért állunk szilárdan a Szovjetunió vezette békefront oldalán. Az egész magyar dolgozó nép egy emberként száll síkra a szabadság és függetlenség megvédése mellett. Koszorúk sora jelzi a nagy szeretetet és megbecsülést, amellyel a magyar nép körülveszi a felszabadító hős szovjet katonák emlékét.

Képleírás

Tűzijáték a Gellérthegyen.

Ünnepség a Parlamentnél és a Szabadság-téren.

Zászlós felvonulás, hatalmas tömeg.

Nógrádi Sándor beszél.

Koszorúzás.

Jelen van Nagy Imre, Szakasits Árpád.

2. Látogatás a Szabad Nép szerkesztőségében

A múlt hét folyamán élüzemi dolgozóink egy csoportja meglátogatta a Szabad Nép székházát. Nézzük meg, mit láttak az ország legnagyobb lapjának szerkesztőségében! Szűk folyósokon, avult csigalépcsőkön bonyolódik le a Szabad Nép hatalmas forgalma. Így bizony nehéz, felelősségteljes újságírói munkát végezni: két telefon csilingel, kattog az írógép, közben az egyik újságíró a holnapi cikket diktálja. A szomszéd szobában sem jobb a helyzet. A szorosan összetolt asztaloknál vezércikk íródik és fontos kulturális beszámoló. A munkáslevelezők is belátogatnak, az érkező posta pedig újabb feladatokról ad hírt. Ide fut be a Szabad Nép hatalmas levelezése. Ide kapcsolják az ország minden részéből befutó telefonokat. A gondnok bemutatja az új épület terveit. Tágasabb, egészségesebb, munkahely kell a nyomda, a szerkesztőség, és a kiadóhivatal dolgozóinak. Mert az ország irányt mutató lapja csak így tarthat lépést az egyre növekedő olvasótábor igényeivel és csak így adhat megfelelő helyet az új írógenerációnak, melyet a dolgozó nép küld a dolgozó nép irányítására. A terv valósággá válik: a dolgozók forintjaiból épül a Szabad Nép új otthona.

Képleírás

A Szabad Nép szakháza kívülről.

Munkások látogatása a szerkesztőségben.

Újságírók munka közben.

Az új épület terveit.

Építkezés.

3. Gyűjtsük az ócskavasat

A kallódó vasdarabok és a háború maradványai eddig gazdátlanul heverték szerte az országban. Ócskavasat, ócskavasat! – hangzik a kiáltás a pesti bérházakban. A Szaktanács felhívására a SZIT fiataljai országos mozgalmat szerveztek a vashulladék összegyűjtésére. Az eldobott házi holmiból új gépek készülnek a szocializmus számára. Az üzemek munkásai szabadidejükben külön vasnapot rendeznek. Ezekből a hulladékokból beolvasztás után több ezer traktor készül. Így pótolja a munkásosztály kezdeményezése nehéziparunk nyersanyagát. Olvasztóba kerülnek a határban heverő tankok is. Aki még ezentúl is elhagyott tank nyomára vezet, jutalmat kap. A nagy munkával készült hadigépek percek alatt részeikre hullanak. De azért még egy ilyen kis darab is 6-8 mázsa súlyú. A gyűjtés eredményeiből máris több száz vagon ócskavas kerül a magyar ipar olvasztókemencéibe.

Képleírás

Ócskavasgyűjtés.

Vasgyűjtők a pesti bérházakban. Gyerekek vasdarabokkal.

Gyár: beolvasztás előkészítése.

Tankok begyűjtése.

4. Törhetetlen üvegek gyártása

A magyar ipar már biztonsági üveget is készít. Alapanyaga ugyanaz, mint a rendes üvegé, kvarc, homok és szóda. Kiszabdadják a nyers üveget a kívánt méretre, azután magas hőkezelésnél edzik. Egy kilogrammos ez a súlygolyó és a megedzett üvegnek kutya baja. Ebből kellene gyerekpoharakat készíteni! Nagyobb súly alatt egyszerűen meghajlik, mint az acéllemez. A biztonsági, úgynevezett Ichor üveget főleg autó- és vonatablaküvegekre használják. Előnye az, hogy a legnagyobb ütéstől sem hull szilánkokra, csak felmorzsolódik. Így nem sérti meg a testet. A magyar biztonsági üveg ellenállása nagyobb az összes külföldi biztonsági üvegeknél.

Képleírás

Üvegyártás képei, kemencék.

Az új üveg kipróbálása.

5. Katonák részvétele a tavaszi faültetésben

Néphadseregünk tagjai minden munkájukkal építik az országot, akkor is, amikor szabadidejükben a polgári lakosságnak segítenek. Bekapcsolódnak a Kossuth Akadémia tagjai a főváros tavaszi faültetési munkájába. A csákányok nyomában porzik a föld, mélyül a gödör. Szorgos kezek munkája után egy-kettőre sudár facsemeték jelzik a néphadsereg nyomát. Honvédségünk az építő munkának s a béke védelmének a hadserege. A fiuk jól végezték munkájukat. Egy nap 300 darab fát ültettek el.

Képleírás

Fákat ültető katonák a főváros utcáin.

6. A „Munkára, harcra kész” sportmozgalom megindulása

Az Üllői úti Fradi pályán közel 40.000 ember jelenlétében indult meg a Munkára, harcra kész sportmozgalom. Nők és férfiak, fiatalok és öregek lelkes tömege népesíti be a pályát. A mozgalom céljairól Marosán György, a Magyar Dolgozók Pártjának főtitkárhelyettese beszél:

„Kis nép vagyunk ugyan, de ez nem zárja ki, hogy a termelés, a kultúra, a sport területén ne kerülhessünk mások, a nagyok elé, miképpen eddigi eredményeink is bizonyítják. A Munkára Harcra Kész mozgalom a magyar sport területén eddigi eredményeinket nemcsak meg akarja tartani, hanem növelni, fokozni és gyarapítani akarja. Lebegjen szem előtt Pártunk nagy harcának győzelme és eredménye a dolgozóknak, hogy Pártunk célkitűzése a magyar nép boldogulására, felemelkedésére, hazánk nagy tanítómesterének vezetésével, Rákosi Mátyással célba jusson.” /taps/ A Testnevelési Főiskola bemutatója után a tízszer

kétszáz méteres női váltófutás csapatai mérik össze erejüket. Atlétáinknak ez az első tavaszi bemutatója. A mindvégig izgalmas versenyt a Postások csapata nyeri meg. A tizenötször négyszáz méteres férfi váltóban mindjárt a VASAS tör előre. Az Újpest csapata erősen szorítja a Vasasokat. A versenyt azonban Szilágyi befutásával a Vasasok nyerték.

Képleírás

Fradi pálya, tribünképek.

A nézők között Ortutay Gyula és Rákosi Mátyás.

Sportolók bevonulása.

Marosán György beszél, szinkron.

Futóverseny, női és férfi.

1949. április

Magyar Filmhíradó 1949/17

1. Gerő Ernő - a Magyar Dolgozók Pártjának főtitkárhelyettese - beszéde a 3 éves terv eredményeiről és az 5 éves terv feladatairól - 90 m
2. Magyar-csehszlovák barátsági szerződés - 42 m
3. Kossuth 100 éve mondta ki a Habsburgok trónfosztását gyűlés a debreceni Nagytemplomban – 65 m
4. Tavaszi örömök - 25 m
5. Cseh-magyar labdarúgó-mérkőzés - 23 m

1. Gerő Ernő – a Magyar Dolgozók Pártjának főtitkárhelyettese – beszéde a 3 éves terv eredményeiről és az 5 éves terv feladatairól

A 3 éves tervet még be sem fejeztük, a M.D.P. máris új tervet dolgozott ki. Elégedett munkások a terv nagyarányú beruházásait latolgatva sietnek az előadásra. A háziasszonyok az áruval teli vásárcsarnokokból mennek a még nagyobb bőséget jelentő 5 éves terv ismertetésére. Gerő Ernő, a Magyar Dolgozók Pártjának főtitkárhelyettese, a magyar nemzetgazdaság fáradhatatlan szervezője ismerteti a 3 éves terv eredményeit, és az 5 éves terv feladatait.

„Hároméves tervünk országunk talpra állásának, nemzeti függetlenségünk megszilárdulásának, népünk felemelkedésének döntő eszköze volt. Az eredményt köszönhetjük annak, hogy valóra vált a kommunisták jelszava: Tiéd az ország, magadnak építed. /taps/. A rideg számoknál is ékebben beszél erről népünk ellátásának gyökeres megjavulása, a piacon mutatkozó élelmiszerbőség és számos élelmiszer árának állandó és fokozatos lemorzsolódása. És most fejlődésünkben új fejezet kezdődik. Népgazdaságunk újjáalakulásának, továbbfejlesztésének a szakasza. Ezt az új szakaszt, új fejezet jelenti az 5 éves terv, melynek során acéltermelésünket az 1949. 800.000 tonnáról több mint másfélmillió tonnára fogjuk emelni. A villamos energiatermelésünk 5 év alatt a jelenlegi 2.2 milliárd kilowattórától 4.2 milliárd kilowattórára emelkedik, tehát csaknem megkétszereződik. Hat nagy új villamos erőművet építünk, többek között nagy vízi erőművel hajtott erőművet a felső Tisza vidékén. Hatalmas fejlődő iparunk munkaerő szükségletének a kielégítésére az 5 év alatt 300.000 új ipari munkásra lesz szükség. /ritmikus taps/ A gépállomások számát a jelenlegi 130-ról 500-ra növeljük, a gépállomások traktorainak számát 1.300-ról 20.000-re emeljük. /taps/ Az 5 éves tervünk az életszínvonal emelkedését a háború előtti 1933 évi életszínvonalat másfélszeresére irányozza elő az 5 éves terv utolsó éve. Öt éves tervünk sikerének fontos biztosítéka mindezekon kívül a nemzet minden hazafias és alkotó elemének összefogása, a Függetlenségi Népfronttal a munkásság és dolgozó parasztság szövetségének megerősítése az országépítő munkában és harcban a reakció, a kizsákmányolók és az idegen imperialisták ellen.”

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

Gyárat elhagyó munkások. Árubőség egy közértben.
Gerő beszél, az asztalnál a párt vezetői. Szakasits a haját igazítja.
Arcok a tömegeből.
Kohászati üzem.
Villanygyár.
Traktorok.
Arcok a tömegeből.

2. Magyar-csehszlovák barátsági szerződés

Az ország határától Budapestig őszinte barátság és megbecsülés kísérte a Csehszlovák kormány különvonatát. Az ünnepi díszbe öltözött Keleti pályaudvaron megjelent fogadásukra a magyar kormány teljes számban. Dobi István miniszterelnök a magyar nép és magyar kormány nevében üdvözlö a csehszlovák kormánydelegációt. Egy nyelvet beszélünk – mondja válaszában Zapotocky cseh miniszterelnök – a népi demokráciák nyelvét. Országaink szoros barátsága mindkét nép boldogulásához vezet. A kormányküldöttek ellátogatnak a Ganz Vagongyárba. Az üzem munkássága lelkesen üdvözlö a csehszlovák minisztereket. Zapotocky régi szakszervezeti harcos, elsősorban a két nép munkásosztályainak és kommunista pártjainak köszönhető, hogy ma szoros szövetség fűzi Össze a két szomszéd népet. A kölcsönös barátsági, segélynyújtási és együttműködési szerződést a miniszterelnökség tanácstermében írják alá. Magyar részről Dobi István miniszterelnök. Csehszlovák részről Zapotocky miniszterelnök. Ezután Zapotocky átadja a Cseh Köztársaság elnökének kitüntetéseit a magyar kormány tagjainak. A barátsági szerződés újabb sikere a Függetlenségi Népfront külpolitikájának. Biztosítéka országépítő munkánknak, megszilárdítása a békeszerető népek táborának.

Képleírás

A Keleti pályaudvar. Rákosi köszönti a vendégeket.
Dobi, majd Zapotoczký beszél.
Gyárlátogatás.
Előadás a gyárban, hatalmas munkástömeg.
Dobi aláír.
Rákosi és Dobi kitüntetését vesznek át.

3. Kossuth 100 éve mondta ki a Habsburgok trónfosztását - gyűlés a debreceni Nagytemplomban

Debrecen két ízben volt az ország fővárosa. 1849. április 14-én és 1944 decemberében. Kossuth Lajos 100 évvel ezelőtt a református nagytemplomban mondta ki a Habsburgok trónfosztását. Ma a népi demokrácia vezetői, Rákosi Mátyás a Népfront elnöke jöttek ide a nagytemplomba, hogy hitet tegyenek Kossuth szabadságharca mellett. Nagy Imre megnyitó szavai után Révész Imre református püspök emelkedik szólásra.

„1949. nagycsütörtökén úgy érezzük, hogy a magyarországi református egyházaknak félreérthetetlenül bizonyosságot kell tennie az ország és nép színe előtt erről, hogy azt az új állami, társadalmi és gazdasági rendet, amelyben magyar hazánk és nemzetünk fejlődőben van, mélyen bibliai gyökerének tartja, sokkal inkább, mint eddig bármikor. Legyen áldott a debreceni nagytemplomot teljes egészében újjáépítő, annyi más szentegyházunkat újjáépíteni segítő, vallásunkat szabad gyakorlását biztosító és védelmező, egyházunkat anyagilag is bőkezűen támogató magyar köztársaság és az az atlaszként vállain bárányt hordozó fiatal, de alkotásaiban máris felejthetetlennek bizonyult magyar népi demokrácia.” /taps/
Dobi István miniszterelnök a népi demokrácia Kossuth szellemében megvalósított vívmányait és új feladatait ismerteti.

„Szabadságunknak és függetlenségünknek egyik legfontosabb biztosítéka, hogy a hatalmas Szovjetunió szövetségesei vagyunk és barátsági szerződésünknek sora jelent nagy értékű kapcsolatokat közöttünk és a

Filmhíradók 1945-1949

többi népi demokrácia között. Különös gondot fordítsunk arra, hogy minden jó szándékú erőt fogjunk össze annak az országépítésnek a szolgálatába, a népi demokráciának, a szocializmus felé való fejlődésnek a szolgálatába, amire külön-külön a magunk személyében, a magunk pártjaival és együtt a munkásosztály vezetésével a Magyar Függetlenségi Népfrontban hittel és meggyőződéssel vállalkoztunk. Őrizzük a nemzetnek egyszer végre elnyert szabadságát és függetlenségét, és minden uszítással, provokációval szemben őrizzük meg a népünknek az építőmunka békességét."

Képleírás

A Nagytemplom.

Kossuth Lajos szobra.

A templom belseje.

Rákosi érkezik, tapsolnak.

Nagy Imre a szószéken. Révész Imre beszél.

Hallgatóság, a kormány tagjai az első sorban.

Dobi István beszél.

Az utcán is hallgatják a beszédet.

4. Tavasz öröme

A várva várt tavasz végre megérkezett. A tereket benépesítik a boldog vidám gyerekek. A főváros terein kívül a Buda környéki tisztások is egyre inkább benépesednek labdázó gyerekekkel.

Képleírás

Virágzó fák, virágok.

Parkban játszó gyerekek.

Csigaverseny.

Labdázó, játszó, hintázó gyerekek.

5. Cseh-magyar labdarúgó-mérkőzés

A csehszlovák és magyar labdarúgó mérkőzés közel 60.000 néző előtt zajlott le Prágában. A mérkőzésen megjelent a csehszlovák kormány és tábornoki kar több tagja. A magyar fiúk sötét, a csehek fehér vállrészes mezben játszanak. Igen gyorsak és ügyesek a csehszlovákok. A fiúk nehezen veszik fel a küzdelmet. Ez alkalommal bizony a csehszlovák csapat tagja voltak ügyesebbek.

Képleírás

Stadion, nézők.

Zászlócsere.

Képek a mérkőzésről. Gólok.

1949. április

Magyar Filmhíradó 1949/18.

1. Rákosi Mátyás beszéde a Láng Gépgyárban - 135 m
2. Épülő öntözőmű Tiszakeszin - 26 m
3. Új bírónő Sarkadon - 39 m
4. Ifjúsági túra Csillebércre - 50 m

1. Rákosi Mátyás beszéde a Láng Gépgyárban

1946 májusában Rákosi Mátyás a Magyar Kommunista Párt főtitkára a Láng-gyár sporttelepén bejelentette a stabilizációt. Megszűnt az infláció és lett jó forint. Egy évvel később a Hároméves Terv érdekében

Filmhíradók 1945-1949

követelte a bankok államosítását. Államosítottuk a bankokat, így nyitottuk meg a Hároméves Terv nagyarányú fejlődésének útját. 1949. áprilisában a dolgozók figyelme ismét a Láng-gyár felé fordul. Rákosi Mátyás a Népfront elnöke szól az országhoz. Szava határkő országunk fejlődésében. A magyar nép munkájának eredményeiről és új feladatairól beszél.

[Rákosi szinkron:] „Eddigi munkánk eredménye: romok helyén virágzó élet, urak országából dolgozók hazája. Az elmúlt esztendőik eredményeképpen államunk döntően a dolgozó nép államává fejlődött és országunkban a hatalmat ma már a dolgozó parasztsággal szövetséges munkásosztály gyakorolja. Ezért nézünk nyugodtan a választások elé, mert biztosak vagyunk benne, hogy eddig elvégzett munkánkat a dolgozó nép helyesli és jóváhagyja. /Éljen Rákosi, Tapssal/ Kedves Elvtársak! Ötéves tervünk célkitűzéseit, ma már nyilvánosságra hoztuk. Elsősorban meg akarjuk gyorsítani hazánk iparosodását, meg akarjuk szüntetni mezőgazdaságunk elmaradottságát és ezzel együtt fokozatosan el akarjuk tüntetni a város és falu közti különbséget. De a mi számunkra a tervben nem kevésbé erőteljesen emelni kell dolgozó népünk életszínvonalát és biztosítani akarjuk a munkásosztály és a vele szövetséges dolgozó parasztság további gyors kulturális felemelkedését. A közös lista természetesen közös programon alapszik és azon a közös jövődönkőn, amelyben minden magyar demokrata megegyezik az Ötéves Terv megvalósításával és a béke megőrzésének szükségességén. A közös lista, mint a Magyar Függetlenségi Népfront is, egyben azt is mutatja, hogy a demokratikus erők összefogása, mely a múltban is annyi eredménnyel járt, a jövőben is tovább folytatódik. Amit Kossuth, Petőfi, Táncsics 100 évvel ezelőtt zászlójukra tűztek, de nem tudtak megvalósítani, azt mi most végre tudjuk hajtani, és tovább tudjuk fejleszteni, ha élünk a történelem adta lehetőséggel. A magyar dolgozó nép élén nagy pártunkkal el van szánva, hogy ezt a történelmi alkalmat nem szalasztja el, hanem minden erejével megragadja és kihasználja. /Éljen Rákosi, ütemes taps./ Abban a mértékben, ahogy rendet csináltunk saját portánkon, ahogy megszilárdítottuk a népi demokrácia alapjait, olyan mértékben nőtt meg hazánk nemzetközi súlya és tekintélye. Ez a megnövekedés kifejezésre jutott azokban, a barátsági és kölcsönös segélynyújtási szerződésekből, amelyeket a népi demokráciák államaival és elsősorban felszabadítóinkkal, a hatalmas Szovjetunióval kötöttünk. /taps/ A választáson nemcsak arról dönt a magyar nép, hogy helyes-e amit az elmúlt esztendőikben tettünk, hogy jó-e az Ötéves Tervünk és hogy támogatja-e következetes békepolitikánkat, hanem arról is akar-e élni ezzel a történelmi lehetőséggel, amely hosszú századok óta először kínálkozik számára. Ez a mi választási programunk és biztosak vagyunk benne, hogy a magyar nép egy emberként áll mögéje, mert érzi és tudja, hogy hazánk így lesz boldog, erős, művelt és szabad. /Éljen Rákosi, taps./

Képleírás

2. Épülő öntözőmű Tiszakeszin

Tiszakeszi mellett épül az Alföld öntözésének egyik erőműve. Az öntözőmű még a Hároméves terv során elkészül és már a nyár folyamán jelentősen csökkenti a nagy szárazság káros hatását. A szivattyútelep hatalmas csövei másodpercenként 5000 liter vizet emelnek ki a folyóból. A szivattyú berendezés előnye az, hogy megfordítható. Ez azt jelenti, hogy nagy esőzések idején a belvizet bevezeti a Tiszába. Ezen a nyáron már 20.000 hold földet öntöznek az erőmű segítségével. Ez a szám mutatja a Magyar Dolgozók Pártja tízéves öntözési tervének nagy jelentőségét.

Képleírás

3. Új bírónő Sarkadon

Sarkad.

Nemcsak a jó szövetkezetéről nevezetes. Arról is, hogy itt dolgozik évek óta Takó Jánosné a kétholdas egyszerű parasztasszony. Jellemző rá a szorgalmas munka és az, hogy munka közben is gyakran felkeresik tanácsért a szomszédok. Afféle falu esze Takó néni. Nők és férfiak egyaránt tőle kérnek útbaigazítást ügyes-bajos dolgaikhoz. Takó néninek van is mindenkihez hasznos tanácsa, ő maga munkája végeztével mindig

Filmhíradók 1945-1949

eljár a pártba is. A párt segíti őt a tudáshoz. A fakanál és a kapa mellett egyre gyakrabban forgat könyvet is a kezében. Ezért a bírói szék megüresedésével az egész község kívánságára Takó Jánosné választották meg községi bírónak. Ma már nemcsak Sarkadon, hanem az ország több községében is mind gyakrabban lehet látni fontos helyen parasztasszonyokat is. Jóságos anyaként vigyáznak a népi demokrácia rendjére, őrzik a békés építőmunka nyugalmát. A kutak mellett pletykázó asszonyok csoportját egyre több és több faluban a politizáló asszonyok beszélgetése váltja fel.

Képleírás

4. Ifjúsági túra Csillebércre

Húsvét másodnapján a budai hegyek tavaszi csendjét közel tízezer kiránduló, vidám ifjú hangja veri fel. A Magyar Ifjúság Népi Szövetsége az Úttörő Köztársaság területén rendezte meg a Nagybudapesti ifjúság túráját. Heti munkában elfáradt ifjúmunkások, tanulásban kiváló diákok, egészséges derűs szórakozással töltik a napot. Lepényevéstől kezdve minden található itt, ami a gyerekeknek örömet nyújt. A kicsinyek legszívesebben a bábjáték előadásban gyönyörködnek. A fiúk éppen hadijátékokkal versenyeznek, amikor megjelenik a kirándulók között Farkas Mihály honvédelmi miniszter és Marosán György országgyűlési képviselő. Marosán György be is áll a fiatalok közé röplabdázni. A virágkedvelő kislányok mezei vadvirágokkal kedveskednek majd a városban maradtoknak. Vidám, derűsen szórakozó ifjúságunk a késő délutáni órákig maradt a Csillebérc tétjén.

Képleírás

1949. május

Magyar Filmhíradó 1949/19

Május 1. ünneplése – 450 m

A pirkadó nap fénye ünnepi díszbe borítja a Hősök terét az ötödik szabad május 1-én. A világ dolgozóinak nagy ünnepén itt sorakoznak fel a honvédség díszalakulatai. Vágtatva érkezik a térre Illy Gusztáv altábornagy. Jelentést tesz Pálffy György altábornagynak, a honvédség felügyelőjének. A honvédség felügyelője üdvözli a díszalakulatokat. Jó reggelt bajtársak! Erőt, egészséget! Hajrá! Hajrá! A szemle után Farkas Mihály honvédelmi miniszter szól a honvédekhez:

„A magyar munkásosztály, dolgozó népünk az idej május elsejét népi demokráciánk újabb fényes győzelmének jegyében ünnepli meg. Igen, és mi ezt büszkén jelentjük ki, erősödik, izmosodik, terebélyesedik a magyar demokrácia politikailag, gazdaságilag és hadi tegyem hozzá, katonailag is.”
Himnusz és ágyúlövések. Néphadseregünk hatalmas seregszemléjét a 48-as és 19-es hősi küzdelmek zászlai nyitják meg. Néphadseregünket úgy a szívébe zárta a nép, mint Rákóczi kurucait és a 48-as Kossuth honvédeket. Mindenki látni akarja őket, mindenki gyönyörködni akar délceg fiai felvonulásában. A vezetővel összeforrott hadsereg szeretete csillog minden honvéd szemében. Felvonult a hadsereg minden fegyverneme, már napok óta lázas izgalommal készültek erre a nagy napra. Repülők és páncélosok, egyaránt boldog részesei a felejthetetlen nap ünnepi sikerének, öntudatos, derűs katonák köszöntik Rákosi Mátyást, a Népfront elnökét. Szakasits Árpád köztársasági elnököt, Farkas Mihály vezérezredest, honvédelmi minisztert. A honvédség felvonulását rendőrség csapatai követik. A nép rendőrsége a világ dolgozóinak nagy ünnepén együtt menetel a munkásosztállyal. Felvonulnak az új egyenruhát kapott államvédelmi hatóság alakulatai is. A katonai felvonulás ideje alatt gyönyörű fővárosunk utcáit és tereit egyre nagyobb számban benépesítik az üzemek és kerületek dolgozói. Budapest népe május elsején a Hősök tereire vonul, hogy kifejezze ragaszkodását és szeretetét az ország vezetői iránt. Az üzemek felvonulását Csepel nyitja meg. Ezen a napon a Hősök terét az ország igazi honfoglalói népesítik be. Angyalföld dolgozói követik Rákosi Mátyásnak, a Magyar Dolgozók Pártja főtitkárának útmutatását. Követik

Filmhíradók 1945-1949

a Népfrontot, erősítik az ország egységét, megvalósítják az Ötéves Tervet, védik a békénket. Mindenfelől derűs munkasarcok, boldog asszonyok integetnek a nép vezetői felé. A város különböző területeiről végeleáthatatlan sorokban újabb és újabb tömegek vonulnak a Hősök terére. Budapesten közel 3/4 millió ember vonul fel ezen e napon. Kivonulásukkal bizonyítják, hogy helyes az az út, amelyen a magyar dolgozó nép halad. Egyúttal ígéretet tesznek, hogy ezt a munkát tovább folytatják a Népfront zászlaja alatt. A szocialista munkaverseny győztesei, a Hofherr gyár dolgozói. Ragyognak a napbarnította arcok, örömtől sugároznak a szemek ezen a felejthetetlen győzelmi napon. Munkások, parasztok, értelmiségiek, nők és férfiak együtt menetelnek, együtt örvendeznek népi demokráciánk diadalának. Mi folytatjuk ezt a munkát, amelyet szüleink, elkezdtek. Ez az ígéret árad az úttörők egetverő lelkesedéséből. Követjük Rákosi Mátyás példamutatását, felépítjük a szocialista Magyarországot. A gyerekek ígéreteihez csatlakoznak a demokratikus nők. A magyar asszonyok érzik és tudják, hogy mit jelent számukra a népi demokrácia. A nők felvonulása egyike a május elsejei ünnepségek legszebb részének. Asszonyaink harcos kiállása, hatalmas tábora bizonyítja, hogy helyeslik a magyar munkásosztály, a Magyar Dolgozók Pártjának politikáját. Azé a jövő, akié az ifjúság. És ez a derűs, május elseje megmutatta, hogy győztünk a fiatalok arcvonalán is. A nap fénypontjához tartozott fiataljaink csodálatos, minden elragadó felvonulása. Az üzemek fiataljai együtt egy táborban menetelnek az egyetemek és az iskolák fiaival. Soha még magyar fiatalság nem vonult fel ilyen népes táborban. Ez a nap megmutatta, hogy a magyar ifjúság szívvel-lélekkel a munkásosztály vezetői mögé sorakozik föl. A fiatalok után sportolóink következnek. Tarka sokaságban a késő délutáni órákig tartott a hatalmas felvonulás. A pompás felvonulás után jólesik a harapnivaló. A bőven ömlő napfény elől, a liget öreg fáinak árnyékába húzódnak a sétálók. De idetelepszene az elfáradt idősebbek is a kisgyerekekkel együtt. Az ízes falatok meg az üdítő sör még jobb kedvre hangolja a dolgozókat. Persze a csöppségek itt sem hagyják abba a játékot, hancúroznak. A vendégek élvezik a különböző szabadtéri színpadok műsorát. Itt van az Opera balettkara. Legjobb táncsoportunk mind a dolgozók szórakozását szolgálja. Vígán forog, nagyokat lendül estefelé a hinta. Siklik a hullámvasút. Kedvükre szórakoznak még késő éjszaka is a szabad május elsejét ünneplő magyar dolgozók.

Képleírás

Hősök tere hajnalban. A honvédség felvonulása. Hatalmas tömeg a téren.

Farkas Mihály beszédet mond, szinkron. Rákosi és Szakasits.

Díszfelvonulás: gyalogság, lovasság, repülő, tankok - díszlövészek.

Díszrepülés. Tankok felvonulása. Szakasits és Rákosi integetnek.

Légifelvétel Budapestről. Munkások felvonulása: Vörös Csepel, Angyalföld.

Munkások zászlós vonulása a Budapest utcáin. Éljen Rákosi!-kiáltják.

A Hofherr gyár dolgozóinak felvonulása.

Népviselőbe öltözött férfiak és nők.

Úttörők felvonulása. Rákosi és Szakasits az emelvényen. Kodály a tömegben, talán.

Fiatal lányok és fiúk felvonulása. KIOSZ felvonulása.

Zászlós felvonulás a Hősök terén. Majális a Ligetben. Falatozó emberek, játszó gyerekek. Táncbemutató, balett, néptánc.

Tűzijáték.

1949. május

Magyar Filmhíradó 1949/20

1. A Népfront vezetőinek beszéde Celldömölkön - 190 m
3. Anyák napja - 33 m
2. Olajtermelés Lispén - 44 m

Filmhíradók 1945-1949

4. Magyar-osztrák labdarúgó-mérkőzés - 42 m

1. A Népfront vezetőinek beszéde Celldömölkön

Rákosi Mátyás celldömölki útja felejthetetlen diadalmenet volt végig az egész Dunántúl. Amerre elhalad, a felnőttek és gyermekek egyaránt örömmujjongással és hatalmas lelkesedéssel üdvözli a magyar nép szeretett vezérét. A várpalotai bányászok üdvözlése után gyors egymásutánban peregnek a szebbnél szebb dunántúli tájak képei. Veszprém, majd Sümeg után Zalabér parasztjai üdvözlik a Népfront elnökét. A zalabéri határban Orbán János újgazdát látogatja meg a Magyar Dolgozók Pártjának főtitkára. A földhöz juttatott parasztok örömmel fogadják vendégüket. Rákosi Mátyás a jó gazda szakértelmével beszélget a tavaszi munkákról. Elégedetten vizsgálja a zalai határban szépen zöldellő roztáblákat. Celldömölkön közel 200.000 ember gyűlt össze, hogy meghallgassa a Népfront vezetőinek beszámolóit. Elsőnek Dobi István miniszterelnök szólal fel.

[Dobi hang:] „Örömmel üdvözlöm a katolikus püspöki kar legutóbbi állásfoglalását a Népfront választás mellett. Grósz József kalocsai érsek levelet intézett a Függetlenségi Népfront Választási Bizottságához, közölve azt, hogy a püspöki kar felhívta a katolikus híveket: éljenek szavazati jogukkal. A püspöki kar – úgymond – szívesen támogatja azokat a törekvéseket, amelyek az ország igazi javát és magyar népünk életszínvonalának emelését szolgálja. Helyes az a politika, amit a Magyar Függetlenségi Népfront és a Népfrontban a Független Kisgazdapárt az Ötéves Tervvel hazánk gazdasági felemelkedésének, népünk boldogulásának érdekében folytat. Helyes az a politika, amit a Népfront kormánya a békéért folyó harcban, Magyarország békéjének megőrzése érdekében visz. Rákosi Mátyásnak a vezetésével boldog, erős, szabad és független Magyarországot építünk. A munkások és parasztok boldog hazáját építjük. Éhhez a nagy építőmunkához kérem a magyar parasztság segítségét!”

A miniszterelnök beszéde után Rákosi Mátyás ismerteti dolgozó népünk új feladatait:

[Rákosi hang:] „A választásra elsősorban azért van szükség, hogy megkérdezzük a magyar dolgozó népet, jóváhagyja-e azt az utat, amelyen az utolsó két esztendőben jártunk. Az elmúlt két év óriási változásokat hozott és ideje, hogy megkérdezzük a nemzetet, helyesli-e ezeket a változásokat. A választáson felhatalmazást akarunk kérni a magyar munkásoktól, a dolgozó parasztoktól, az értelmiségiektől arra, hogy folytassuk-e eddigi politikánkat. Ezek miatt tartottuk szükségesnek az új választások kiírását. Én arra kérem a Dunántúl dolgozó népét, és rajtakeresztül az egész országot, hogy támogassa május 15-én szavazatával egy emberként támogassa a Függetlenségi Népfront és annak vezetőit, a magyar kommunistákat, a Magyar Dolgozók Pártját. Mi rajta leszünk, hogy az így kapott megbízást becsülettel, jó munkával, az Ötéves Terv végrehajtásával és békénk megőrzésével fogjuk viszonzni sokat szenvedett hazánk felemelkedésére, nemzetünk függetlenségének, szabadságának megőrzésére, dolgozó népünk üdvére és boldogulására.”
Befejezésül Erdei Ferenc, a Nemzeti Parasztpárt főtitkára szólal fel:

„Új meg új paraszti tömegek ébredtek öntudatra, akiket meggyőztek népi demokráciánk igazságai és országépítésünk eredményei. Ez év március 15-én a Népfront kongresszusa és legutóbb május elsejének megünneplése már megmutatta munkánk eredményét, egész dolgozó népünk gondolkodásának és politikai öntudatának tömeges megváltozását.”

Képleírás

Gyár látképe. Ünneplő tömeg, úttörők.

Rákosi ajándékot vesz át. Veszprém látképe, a sümegi vár romjai.

Tapsoló tömeg, Rákosi integet.

Rákosi parasztokkal ráz kezet a határban.

Rákosi rozskalászokat vizsgál.

Dobi István beszél.

Tapsoló tömeg.

Rákosi Mátyás beszél.

2. Olajtermelés Lispén

1948. őszén a lispei olajmezőkön kiaknázatlanul heverő gépek és olajkutak jelezték az amerikai befolyást. Szabotáltak a gyár imperialista zsoldban álló fasiszta vezetői. Az éber munkásság azonban leleplezte a nemzetellenes merényletet, maga vette kezébe a gyár irányítását. Ezzel megindult a nagyarányú olajtermelés. Ma már van elég benzinünk. Néhány hónappal később a gyár két mérnökének újítására az olajvezetékeken Pestre vezették az értékes lispei földgázt. A munkásvezetés így nemcsak az ország olajtermelését, hanem a pesti gázellátását is jelentősen megnöveli. Kossa István, iparügyi miniszter a kormány nevében értékes pénzjutalomban részesíti a két mérnököt. A Gázgyár dolgozói pedig elhatározzák, hogy május elsejére Budafokról Óbudára vezetik a lispei gázt. Közel 16 kilométer hosszúságban 48 vagon csövet helyeznek el. Munkájukat határidő előtt fejezik be. Így az ötödik szabad május 1-nek előestéjén fáklyás futók viszik végig a Duna parton a munkásság örömtűzét. Meggyújtják a gázfáklyákat. Ez az eset ismét bebizonyította, hogy a munkásosztály vezetése segíti elő a dolgozó nép jólétét.

Képleírás

Olajkutak, fúrótornyok.

Gázvezeték. Kossa István cigarettára gyújt.

Gázvezeték építése.

Gázfáklya a sötétben.

3. Anyák napja

Az új Városháza tanácstermében Olt Károly népjóléti miniszter üdvözli a sokgyermekes családanyákat. Vidékről és a fővárosból összesen száz anya részesül értékes pénzjutalomban. Népi demokráciánk egyik legfontosabb feladatának tartja a nők politikai és anyagi támogatását. A kitüntetettek között látjuk Lerner Istvánnét. Pilisszentiványi bányász felesége és kilenc élő gyermek boldog anyja. Nagy gond ez a sok gyerek, mégsem adná egyiket sem örökbe. Fekete Jánosné első nagy öröme az volt, amikor rozzant házukból új lakásba költöztek. Látták, hogy a demokrácia valóban a dolgozók számára épít. 12 gyermeke közül ma az egyik a Kossuth Akadémia hallgatója. Gyula pedig demokratikus rendőrségünk tagja. Boldogan veszi át a jutalmat Feketéné. Ez a kitüntetés nemcsak neki szól, hanem minden magyar anyának és asszonynak.

Képleírás

Olt Károly beszél.

Anyák gyermekekkel.

Szoptató anya.

Nő kitüntetést vesz át.

Új lakások. Reggeliző család.

4. Magyar-osztrák labdarúgó-mérkőzés

50.000 néző szurkolta végig az újpesti stadionban a 91-ik magyar-osztrák labdarúgó mérkőzést. A magyar csapat meggyipirosban, az osztrák csapat fehér mezben fut ki a pályára. A két csapat játékosai felállnak a díszpáhollyal szemben, hogy üdvözöljék Szakasits Árpád köztársasági elnököt, Farkas Mihály, Vas Zoltán, Marosán Györgyöt, Gerő Ernőt. A mérkőzés ünnepélyes virágcsokor cserével kezdődik. Balog Sanyi a magyar csapat kapitánya és Joksch, az osztrák kapitány cseréli ki a virágokat. Vlcek, a csehszlovák játékvezető sípjelére máris az osztrák csapat támad, de Balog Sanyi hazaadással tisztázza a veszélyes helyzetet. Henni Géza kirúgása után Deák, a magyar középcsatár ellenállhatatlan erővel tör előre és az első percben bevágódik az osztrák hálóba az első magyar gól. 1:0 arányban vezetünk. Az első gólt további követi. Kocsis Sanyi remekbe szabott gólja után Puskás Öcsi tör előre, szögletre szerelnek. Budai beívelt szögletét Puskás pompás fejessel küldi a hálóba. 3:0 a magyar csapat javára. A második félidőben folytatódnak a magyar rohamok. Deák már az első percben megszerzi a 4-ik magyar gólt. A 4-ik magyar gól után kicsit

Filmhíradók 1945-1949

enged az iramból a magyar csapat. Feljönnek az osztrákok. Melchior az osztrák jobbszélső különösen veszélyes. Most is ő támad, kicselezi Rudast, de Henni parádés pompás védelemmel tisztázza a helyzetet. Melchior újra támad, kicselezi Puskást, aki éppen hátrahúzódott, de Börzseivel szemben alul marad. Börzsei kemény legény, nagyszerűen játszik, Melchior továbbra is támad és sikerült gólt elérnie, az osztrák csapat egyetlen gólját. Ezt az első osztrák gólt két további magyar gól követi. A magyar csapat tehát végeredményben 6:1 arányban győzött.

Képleírás

Befutnak a focisták.

Virágcsokor-csere.

Képek a mérkőzésről.

1949. május

Magyar Filmhíradó 1949/21

Választ a nép [A Magyar Függetlenségi Népfront győzelme] – 401 m

Készült: a Magyar Filmgyártó Nemzeti Vállalat gyártelepén.

1949. május 15-én sorsdöntő napra virradt a magyar nép – az országos választások napjára. A felszabadulás óta harmadszor járulnak az urnák elé a magyar dolgozók. De ez az első olyan választás, ahol nem demagóg kortes beszédek, hanem hatalmas eredményeket s új építő terveket mérlegel a választó. A Lehel téri új munkásházak lakói vidám zeneszóra, együttesen vonulnak a szavazásra. A dolgozó nép vezetője, a munkásosztálynak legjobbjai, élmunkásaink döntenek jövőjük felől. Saját életükön mérhetik le leginkább: az elmúlt négy esztendő a munka igaz megbecsülését jelentette. Ma már a dolgozó nép a hatalom birtokosa – ezzel az öntudattal, ezzel a büszke érzéssel készülődnek a szavazásra az ifjúmunkások is. Számukra is új otthon, munka és tanulási lehetőséget adott a népi demokrácia. Jól tudják, hogy minden egyes szavazat az ifjúság útját egyengeti: tíz és tízezer új munkást, új ifjúmunkás-otthonokat, népi kollégiumokat jelent a Népfront győzelme. A választás napján a várpalotai bányászok is új otthonukat ünneplik. Négy esztendővel ezelőtt számukra is megnyíltak a szabad emberi élet kapui. Nem kétséges, hogy szavazataikkal a dolgozók hatalmas tömörülését, a Népfrontot támogatják. A hajdani grófi kastélyok udvara sem az ingyenélők duhajkodásától hangos. Traktorok dübörögnek itt, a gépállomások dolgozói indulnak a szavazásra. Lelkes örömmel köszönti őket a falu népe. Szívébe zárta az új gépeket, szívébe zárta a munkásokat, akik ezeket a traktorokat küldték segítségül a dolgozó parasztság munkájának megkönnyítésére. Bukta Balázs sem lehetett volna mintagazda, ha a népi demokrácia nem juttat földet számára. Mintha lakodalomra készülne, úgy indul el a szavazásra. Ő és vele együtt a dolgozó parasztság millióinak szavazatai igazolása annak a politikának, amely megszabadította a földesurak uralmától, a bankárok szipolyozásától a dolgozó parasztságot. Diósgyőr. Ettől a névtől rettegett a fasiszta Magyarország urai. Diósgyőr dolgozói hirdették meg a felszabadulás után a második munkaversenyt. Úgy sietnek a szavazással, mintha ezt is versenyben csinálnák. Verseg község parasztsága, a hajdani summások, színpompás menetben vonulnak az urnák elé. Felvonulásuk is példázza: megbonthatatlanul szilárd a munkásság és parasztság szövetsége, dolgozó népünk egysége. Az asszonyok, lányok is jól tudják, mit jelent a mai nap. Tudják, hogy minden Népfrontra adott szavazat a békét erősíti, nemcsak hazánkban, hanem mindenütt világon, Négy esztendő építő munkáját elismerik az egyházak vezetői és a papjai is. A híveit szerető lelkipásztor támogatja azt a politikát, amely jólétet és békességet teremt a népnek. Lelkes, öntudatos választók százezrei bizonyítják: minden fronton győzelmet aratott a népi, demokrácia. S a dolgozókkal együtt leszavaznak a győzelmes harc szervezői és vezetői: népünk nagy vezetője és tanítómestere, Rákosi Mátyás, a Népfront elnöke, Köztársasági elnökünk, Szakasits Árpád. Farkas Mihály honvédelmi miniszter. Dobi István miniszterelnök. Erdei Ferenc, a Nemzeti

Filmhíradók 1945-1949

Parasztpárt főtitkára. Honvédeink, békés függetlenségünk őrzői szavaznak. S a békét, az Ötéves Tervet szentesítik értelmiségünk legjobbjai. Mihailik Győző Kossuth-díjas műegytemi tanár. Kodály Zoltán világhírű zeneszerzőnk. Major Tamás, a Nemzeti Színház igazgatója. Kmetty János, Kossuth-díjas festőművész. Már a délutáni órákban hatalmas ünnepélyeken nyilvánul meg a dolgozók lelkesedése. Rögtönzött színpadokon kultúregyüttesek szórakoztatják az összesereglett dolgozókat. Mire leszáll az est, pattogó tűz fényénél újra összegyűlik a falu népe. Nyáron sült ökörpecsenye illata tölti be a levegőt. S a finom falatok után tánra perdülnek a lányok és a legények. A pesti utcán késő éjszakáig tart a dolgozók diadalmas örömnépe. Végleg eldőlt ezen a napon: nem az imperialista szolgásgot, hanem a szabadságot, a függetlenséget választotta a magyar nép. Öt millió szavazó, a választók 95 és fél százaléka szavazott a Népfontra. Vidám farsangi felvonulással ünneplik meg a győzelmes választást a dolgozók. Ilyen karnevált se ért még Budapest népe!

A választást követő napon Budapest népe egy emberként vonul a Köztársaság térre, hogy meghallgassa győzelmes harc vezetőjét.

[Rákosi Mátyás:] „Kedves elvtársak, Nagybudapest dolgozó népe! Forró szeretettel üdvözlöm önöket, a Magyar Függetlenségi Népfront elsöprő választási győzelme alkalmából. Az ország dolgozó népe mindenütt egyöntetűen mögöttünk áll. Csak most mutatkozhatott meg azoknak a politikai harcoknak az eredménye, amelyek következtében hazánk többé nem az uraké, hanem, a dolgozó népé. Ha meg akarjuk szilárdítani a belénk helyezett bizalmat, akkor egy pillanatra sem szabad megszédülnünk a választás riadalmas sikerétől, hanem erőt merítve dolgozó népünk egyhangú lelkes támogatásából, új lendülettel, új elszántsággal gyürkőzzünk neki az előttünk álló hatalmas feladatoknak, az Ötéves Terv megvalósításának, a béke megvédésének és megszilárdításának!” [Taps.]

Képleírás

Országgyűlési választások.

Katonazenekar az utcán. Lezárják az urnákat.

Emberek lépnek a szavazófülkébe. Egy szavazóbizottság.

Tömbházak. Zászlókkal vonuló tömeg.

Transzparenszekkel vonuló bányászok, bányászzenekar.

Kastély. Traktoros felvonulás transzparenszekkel.

Emberek átveszik a szavazólapokat, szavaznak, és behelyezik a lapokat az urnákba.

Parasztcsalád szavazni indul, majd megérkezik és eladja a szavazatát.

1949. május

Magyar Filmhíradó 1949/22

1. Tiltakozó nagygyűlés Gerhard Eisler antifasiszta harcos elrablása ellen - 42 m
2. Sörösüveggyártó és -töltő automata Salgótarjánban - 36 m
3. Tanulmányi segély osztása - 56 m
4. Német gyermekek nyaraltatása Magyarországon - 25 m
5. A Magyar Honvédség Ének- és Táncegyüttesének megalakulása - 63 m
6. Magyar-belga teniszmérkőzés - 30 m

1. Tiltakozó nagygyűlés Gerhart Eisler antifasiszta harcos elrablása ellen

A Magyar Értelmiség Nemzeti Bizottsága és a Szakszervezetek Országos Tanácsa, az Újvárosháza nagytermében tiltakozó gyűlést tart. Gerhart Eisler, a faszizmus elleni harc kipróbált harcosának elrablása ellen. A tiltakozó gyűlés szónoka Darvas József építésügyi miniszter.

Filmhíradók 1945-1949

[Darvas József:] „Gerhart Eisler, amikor Southampton kikötőjében az amerikai hivatalnokok kíséretében lévő angol rendőrök elhurcolták a hajóról, ezt mondta: Én vagyok az Atlanti Szövetség első foglya. Gerhart Eisler valóban az Atlanti Paktum foglya s elrablása csak egy része annak a hadjáratnak, amelyet a nyugati imperialisták a háborús uszítók folytatnak országaikban a béke, a haladás, az igazi demokrácia harcosai ellen. Gerhart Eisler ügye mindenkinek ügye tehát, aki a béke, a szabadság, a haladás hívének vallja magát. A magyar haladó értelmiség és a magyar dolgozók hatalmas tábora csatlakozik azokhoz, akik ma világszerte követelik Gerhart Eislernek, az imperialisták és lakáj demokraták foglyának a szabadon bocsátását.”

Képleírás

Arcok a gyűlés résztvevői közül.

Darvas József beszél.

2. Sörösüveggyártó és -töltő automata Salgótarjában

A salgótarjáni üveggyárba egyre nagyobb számban érkezik megrendelés sörösüvegekre. Ezért az üzemi négyeség ismét üzembe helyezi a palackkészítő automatát, amely már 1944 óta nem működött. Az automata gép naponta húszezer darab üveget készít. Nagyarányú termelését eddig nem lehetett gazdaságosan kihasználni. Sörfogyasztásunk ma már messze túlszárnyalja az 1938-as mennyiséget. Így a nagyarányú üvegrendelést csak az automata géppel lehet kielégíteni. A gépből vörös izzásban kikerülő üvegeket hűtőkemencébe rakják. A kész üvegeket a gyártelep raktárából szállítják el a különböző sörgyárakba. Sörfogyasztásunk nagymértékű növekedése újabb bizonyítéka az életszínvonal emelkedésének, országunk fejlődő jólétének.

Képleírás

Az üveggyár bejárata. Gépsor.

Üvegek rakodása. Munkások és munkásnők.

Palacktöltő gépsor.

3. Tanulmányi segély osztása

A csepeli Sportcsarnokban Horváth Márton, a Szabad Nép szerkesztője osztja ki a tanuló ifjúság részére a tanulmányi segélyeket.

[Horváth Márton:] „Ahogy a termelésben kiegészíti egymás munkáját minden dolgozó, legyen az munkás, paraszt, vagy értelmiségi, ahogy a politikában a Népfront táborában megtalálja egymás közét minden becsületes demokrata, úgy tanuljanak együtt, játszanak együtt, örüljenek a demokratikus szabadság áldásainak a dolgozók gyermekei a középiskolákban is. Az állam segítő keze elsősorban munkásgyermekek felé nyúl, azok felé, akik a múltban a legkiszorítottabbak voltak, azok felé, akiknél legtöbb a bepótolni való, azok felé, akik majd ha felnőnek, erős, széles vállaikon emelik az országot a szocialista fejlődés beláthatatlan magasságai felé.” /taps/

A Kultuszminisztérium 16 millió forint segélyt ad a dolgozók gyermekeinek, hogy középiskolákba és egyetemekre jussanak.

Képleírás

Horváth Márton beszél.

Tömeg, arcok a tömegből-

Úttörők átveszik a segélyeket.

Egy úttörő olvassa fel a beszédét.

4. Német gyermekek nyaraltatása Magyarországon

Németország szovjet megszállási övezetéből 250 gyermek érkezett Magyarországra a Népjóléti Minisztérium meghívására. Kis vendégeinket a kormány és a Magyar Vöröskereszt budapesti és vidéki üdülőkben helyezi el. A Fácánoskerti nyaralójukban Losonci Gáza államtitkár, Farkas Mihályné, a

honvédelmi miniszter felesége látogatja meg a gyermekeket. Vigyétek haza népi demokráciánk jólétének és fejlődésének hírért, mondotta búcsúztatásukkor Farkas Mihályné.

Képleírás

Keleti pályaudvar, gőzös érkezik.

Gyereksereg. Losonczy és Farkasné a nyaraló udvarán, gyerekek között.

Farkas Mihályné ajándékot oszt

5. A Magyar Honvédség Ének- és Táncegyüttesének megalakulása

Megalakult a Magyar Honvédség ének- és táncegyüttese. Néphadseregünk a béke megvédése mellett fontos feladatának tartja kultúránk terjesztését is. Kalotaszegi népi táncok. Tánc a kelet-európai népek baráti összefogásáról.

Képleírás

Közönség. Táncbemutató.

Páholyban Farkas Mihály, Szakasits Árpád, Dobi István, Nagy Imre.

6. Magyar-belga teniszmérkőzés

A Gázművek Tomcsányi úti pályáján zajlott le a magyar-belga teniszmérkőzése. A két csapat utoljára 1937-ben mérte össze erejét. A mérkőzést akkor a belgák nyerték meg 3:2 arányban. Asbóth egyes játéka a belgák legjobb játékosával, Vacherrel. A magyar versenyzőkre jó hatással volt az egyhónapos Szovjetunióban töltött edzés. Minden játszmát fölényesen nyernek, Ádám és a belga Peten küzdelméből is honi győzelem születik. A magyar fiúk nemcsak az egyes, hanem a páros mérkőzést is megnyerték. A páros mérkőzésben az Asbóth-Ádám kettős játszik a Vacner-Brisaun kettőssel. A végső eredmény 4:1 a magyar csapat javára.

Képleírás

Képek a mérkőzésről.

1949. május

Magyar Filmhíradó 1949/23

1. Budavár elfoglalásának 100. évfordulója (1849. május 21.) - 74 m
2. Látogatás a Kádár Kata Népi Kollégiumban - 37 m
3. A tiszalóki vízlépcső kicsinyített mása - 34 m
4. Parasztküldöttség utazása a Szovjetunióba - 29 m
5. Salgótarjáni üveggyártás - 36 m
6. Természetbarátok budai túrái
7. Budapest-Eger vízipóló mérkőzés - 34 m

1. Budavár elfoglalásának 100. évfordulója [1849. május 21.]

Száz évvel ezelőtt 1849. május 21-én 48-as honvédeink dicsőséges tavaszi hadjáratuk során felszabadították Budavárát. Kossuth honvédei ragyogó győzelmet arattak a császári seregek fölött. A százados évforduló alkalmával megnyílt a várban a Hadimúzeum. A kiállítás bemutatja a dicsőséges harcok vezetőjét és az egykorú katonai emlékeket. Ezek a zászlók vezették szabadságharcos küzdelemre a 48-as honvédséget. Ezek szellemét ápolja és erősíti ma a demokratikus néphadsereg. A Hadimúzeum külön teremben mutatja be a népek szabadságának mai harcosait és vezetőit. A budavári honvédszobornál felsorakozott díszalakulatokat megtekinti Szakasits Árpád köztársasági elnök, Dobi István miniszterelnök és Farkas Mihály honvédelmi miniszter. Sólyom László altábornagy ünnepi beszédében hangsúlyozza, hogy a magyar néphadsereg ápolja

Filmhíradók 1945-1949

a felszabadítók emlékét, és szellemüket továbbfejleszti azon az úton, amelyet Budavár végleges felszabadítói, a hős szovjet katonák mutattak. Szakasits Árpád aranykoszorúval fejezi ki a Népköztársaság kegyeletét a 49-es győzelmet hirdető Kossuth-zászló előtt. Koszorúk sora jelzi a magyar nép hódolatát, a budavári harcok hőseinek emléke előtt. Az ünnepi megemlékezést néphadseregünk alakulatainak elvonulása zárja be. Ez a hadsereg mindenben méltó utóda a dicső 48-as elődöknek.

Képleírás

Archív képek.

A kiállítás képei.

Tisztek tekintik meg a kiállítást. Szakasits Árpád.

Díszünnepség a Várban.

Szakasits Árpád és Ortutay Gyula az ünnepségen.

Sólyom László beszédet mond.

Szakasits koszorút köt egy 48-as zászlóra. Szakasits, majd Dobi, aztán Farkas Mihály koszorúz.

Katonai díszfelvonulás.

2. Látogatás a Kádár Kata Népi Kollégiumban

Látogatás a Kádár Kata középiskolás leány népi kollégiumban. Valamikor a Belvedere szálló előkelő vendégei élvezhették innen a budai táj szépségeit. Ma munkás- és parasztlányok szorgoskodnak az egykori főúri hotel szobáiban. Szabó Teri zalai parasztlány sem gondolta még pár évvel ezelőtt, hogy ilyen szépen berendezett kollégium lesz az otthona. Az iskolai tanítás végeztével tágas, világos termek fogadják a tanulni vágyó kollégistákat. A kollégium segítette Szabó Terit is ahhoz, hogy ma az éltanulók kitüntető jelvénye csillog a szíve fölött. Ha akad egy kis házimunka azt is szívesen végzik a lányok. Egyébként a népi kollégiumok napi 70 fillérért ellátást adnak tagjaiknak. A kollégium az ifjúságé. Éppen ezért szabadidejükben szívesen csinosítják a kertet és az udvart. Munka után jól esik a vidám játék. Az ősz folyamán 500 népi kollégium várja a dolgozók gyermekeit, hogy a középiskolákban és egyetemeken tanulhassanak. Estefelé rendszerint a kollégium udvarán lévő szökőkút körül gyűlnek össze a lányok. A vidám nótázás a dolgozó nép győzelmét zengi.

Képleírás

Budai hegyek, az egykori Belvedere szálló épülete.

Kollégiumi szobabelső.

Tanulószoba. Diáklányok.

Kertépítő lányok.

Játék az udvaron. Éneklő lányok.

3. A Tiszalöki Vízlépcső kicsinyített mása

Az Országos Vízgazdálkodási Hivatal Tervei alapján a Műegyetem Vízépítéstani tanszékének laboratóriumában elkészítették a Tiszalöki Vízlépcső kicsinyített mását. A tanszék professzora és tanársegédei a 75-ször kisebb modellen tudományos kísérletekkel állapítják meg az erőmű legjobb és leggazdaságosabb felépítésének tervét. A Tiszalöki Vízlépcső az Ötéves Terv egyik fontos vízi építménye. Öntözővizet szolgáltat a Hortobágy vidék nagy felületének, lehetővé teszi a Tisza felső szakaszán a kisvízi hajózást és egy 14.000 lóerős vízierőtelep beépítésével évenként 50 millió kilowattóra áramot termel. A hónapokon keresztül folytatott kísérletek eredményeit átszámítják a Tisza méreteire. Az Ötéves Terv beindulásának idejére az Országos Vízgazdálkodási Hivatal már teljesen kidolgozott és ellenőrzött építési tervet ad át a kivitelező szakembereknek és munkásoknak.

Képleírás

Az erőmű makettje.

Tudományos kísérletek végzése.

Filmhíradók 1945-1949

4. Parasztküldöttség utazása a Szovjetunióba

A Szovjet földművelésügyi miniszter meghívására 80 tagú parasztküldöttség egyhónapos tanulmányútra utazik a Szovjetunióba. A küldötteket a kormány nevében Csala István földművelésügyi miniszter búcsúztatja. Nagy megtiszteltetés ez a meghívás a magyar parasztság számára. Dolgozó parasztok, gépállomás vezetők, traktorosok, közelről tanulmányozhatják a világ legfejlettebb mezőgazdaságát. Értékes tapasztalatuk nagyban elősegíti a fejlődő magyar mezőgazdasági kultúrát. Parasztjaink nagy része a múltban a falu határát se léphette túl. Ma pedig első osztályú, kényelmes hálókocsiban teszik meg a nagy utat. Az elutazók örömeivel együtt egész parasztságunk örül a nagy kitüntetésnek.

Képleírás

Parasztok a pályaudvaron.

Csala István búcsúztat.

Kalauz kezeli a jegyeket felszállás előtt.

Induló vonat. Integető parasztok.

5. Salgótarjáni üveggyártás

Már évszázadokkal ezelőtt így kezdték és lényegében ma is ugyanazokkal a módszerekkel végzik az üvegfúvást. A kidolgozás módja azonban ma már sokat fejlődött, figyeljük meg a csiszolt serlegek készítésének munkáját. A magyar csiszolt üveg ma már jó hírű és igen keresett cikk a világpiacon, népszerűsége vetekszik az ismert külföldi csiszolt üvegek hírnevével. Kivitelünk eléri az évi 6-8 millió forintot belőle. A nemes valutáért értékes gépeket és beruházási felszereléseket tudunk vásárolni. A magyar csiszolt üveg különösen Angliában és Amerikában keresett áru.

Képleírás

Üvegfúvók munka közben.

Üvegcsiszolók munka közben.

6. Természetbarátok budai túrái (Hiányzik!)

A tavaszi vasárnapok reggelén hátizsákokkal megrakott emberek hagyják el a Buda környéki villamosok végállomásait. Csatlakozunk hozzájuk és kísérik végig túrájukon. Természetbarátok! A név valakikor az illegális kommunisták megjelölésére szolgált. A magyar munkások a fasizmus idején csak a hegyekben beszélhettek szabadon. Ma a heti munka fáradalmait pihenik ki egészséges levegőn a főváros dolgozói. A kirándulás mindenki számára könnyen elérhető, egészséges sport. A sziklamászás külön élvezet. Ehhez már nemcsak a természet szeretete kell. Bátorság, erő és ügyesség is szükséges hozzá. A sziklacsúcsról nyíló szép kilátás azonban minden fáradságot gazdagon jutalmaz. A sikerült kirándulás után jól esik a hazai koszt.

Képleírás

Hiányzik!

7. Budapest-Eger vízipóló mérkőzés

A nyári vízipóló évad a harmadik kerületi TVE és az egeri SZTK csapatainak mérkőzésével indul a Császárfürdőben. Eger csapata gyorsan támad és Baranyai révén vezetéshez jut. A pesti fiúk pompás ellentámadás után Kalapos lövésével kiegyenlítenek. Eger játékosai, köztük az olimpiai helyezett Kádassal, gyors leúszásokkal igyekeznek újabb eredményt elérni, de támadásaik sorra elakadnak. Kalapos mesterhármasával már 3:1-re vezet a harmadik kerület. Fordulás után ismét Kalapos lő gólt. A végső eredmény 6:1 a budapesti csapat javára. A lelkes szurkolók örömmel várják a további bajnoki vízipóló mérkőzéseket.

Képleírás

Vízipólósok fürdőköpenyben.

Filmhíradók 1945-1949

Képek a mérkőzésről.

1949. június

Magyar Filmhíradó 1949/24

1. Könyvnap - 26 m
2. A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség Végrehajtó Bizottsága Budapesten - 70 m
3. Fiatal munkások segítése - 45
4. Új gyermekkórház a Péterffy Sándor utcában - 29 m
5. Magyar atlétikai viadal - 64 m

1. Könyvnap

A magyar könyv ünnepét június 1-én nyitotta meg Szakasits Árpád köztársasági elnök. Az üzemek és falvak dolgozóinak áldozatos munkája tette lehetővé, hogy egyre nagyobb a könyvtermelésünk. Dolgozó népünk boldog életének alapjait építjük ezzel is és véljük tudósaink, íróink, művészeink támogatását ebben a munkában mondotta a köztársasági elnök. A könyv fegyver a dolgozók kezében. Az idei könyvnap egyik fő jellemvonása, a dolgozók érdeklődése a könyvek iránt. A jövő reménységei, a fiatalok sem maradtak el szüleik mögött. Diósgyőr vasgár munkássága is június elején rendezte meg a könyv ünnepét. Szabó Pál író üdvözlő beszédében hangsúlyozta, hogy a dolgozók életéből születik az új magyar irodalom. A diósgyőriek egymással versengve vásárolták a könyveket. A munkásság nemcsak a politikai harcban, hanem tudásának fejlesztésében is élen jár. Ekkora csomag könyv elolvasásához rengeteg idő kell. Barátunk azonban nemcsak a maga részére vásárolt. A szomszédos gépállomásra viszi csomagját. Nagy az öröm a gépállomáson! A nyáron is, de különösen a téli estéken lesz elég olvasnivaló.

Képleírás

Szakasits Árpád a könyvnapon.

Dolgozók könyvvel a kézben.

Gyerekek a standoknál.

Diósgyőr látképe.

Szabó Pál beszél.

Arcok a tömegből.

Traktorral viszik a könyveket egy gépállomásra.

2. A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség Végrehajtó Bizottsága Budapesten

A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség – a békéért és szabadságért harcoló ifjúság világszervezetének végrehajtó bizottságának tagjai – Budapestre érkeztek. A szovjet delegációt Mihail Perszjak, a Szovjetunió Antifasiszta Ifjúsági Bizottságának alelnöke vezette. Randjit Gua, az indiai ifjúság kiküldötte. Francis Damon, az amerikai ifjúság küldötte. Perszjak rádiónyilatkozatában kijelentette, örömmel jött fővárosunkba, hogy megismerje a magyar ifjúság életét. A világszövetség elnökét, Guy de Boissont, a Keleti pályaudvaron fogadja a magyar ifjúság vezetősége és az ifjúmunkások küldöttsége. A Végrehajtó Bizottság ülésén Non György, a Magyar Ifjúság Népi Szövetségének elnöke üdvözlöi külföldi vendégeinket.

[Non György:] „Különös jelentőséggel bír a Végrehajtó Bizottság ülése azért is, mert napirendjén szerepel a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség kongresszusának, valamint az augusztusi hatalmas világifjúsági találkozóknak, a Fesztiválnak megszervezése. Mindkét világméretű jelentős esemény színhelye a mi hazánk fővárosa, Budapest lesz. A magyar ifjúság nevében ez alkalommal is köszönetet mondok a bennünket ért nagy megtiszteltetésért. Ígérjük, hogy minden erőnkkel azon fogunk dolgozni, hogy erre a nagy megtiszteltetésre méltóknak bizonyuljunk.”

Filmhíradók 1945-1949

Boisson válaszában megköszöni a Végrehajtó Bizottság és az ifjúság millióinak nevében a vendégszeretetet, amellyel a magyar ifjúság, a magyar nép és a kormány fogadta a külföldi vendégeket. A Végrehajtó Bizottság tagjai meglátogatják az ifjúmunkásokat, a Rákosi Mátyás ifjúmunkás városban. Örömmel látják, hogy a népi demokrácia a lehető legnagyobb támogatásban részesíti az ifjúságot.

Képleírás

Budaörsi repülőtér.

Az érkezők üdvözlése.

Az érkezők üdvözlése a Keleti pályaudvaron.

Nonn György beszél.

A küldöttek.

Boisson beszél franciául.

A Végrehajtó Bizottság látogatása a Rákosi Mátyás Ifjúmunkás Városban.

3. Fiatal munkások segítése

Amikor egy fiatal munkás került be a műhelybe, valósággal el kellett lesnie a tapasztaltabb szakemberek munkamódszerét. Nagy kitüntetés volt, ha segédkezhettek is a munkában. Látta ezt Manek Gyula a Hofherr gyár vasesztergályosa. Kezdeményezésére mozgalom indult, hogy tervszerű segítséget nyújtsanak a kevésbé fejlett munkamódszerrel dolgozó szaktársak részére. A hengerfúró egyik munkása a legnagyobb igyekezet mellett sem tudta a normáját 80%-nál többre teljesíteni. Rossz volt a munkamódszere. Munkatársa a váltáskor bemutatja neki, hogyan tartja rendben ő a szerszámait. Felhívja figyelmét a gép fokozottabb karbantartására. Ezzel a módszerrel ma már mind a ketten 125, sőt 130 %-ra teljesítik a normát. A szocialista tapasztalat átadása újabb lendületet jelent a termelés fokozásában, nemzetgazdaságunk fejlesztésében.

Képleírás

Ifjú munkás segédkezik.

Munkások a gyárban.

Gyári munkaeszközök

4. Új gyermekkorház a Péterfy Sándor utcában

Az OTI és a MABI összevonása után a MABI Péterfy Sándor utcai palotájának volt Irodahelyiségeiben gyermekkorház létesült. A bürokrácia helyét fiatal életek kacagása, vagy éppen sírása tölti be. A kórház egyelőre 52 ágyas. A csecsemők egészségének védelmét fülkeberendezéssel oldották meg. A látogatók így nem fertőzik meg az újszülöttet. A csecsemőkórház a legmodernebb felszereléssel rendelkezik. Gép végzi az üvegek mosását. Steril tejkonyhában készítik a gyermekek táplálékát. A csecsemőosztály mellett működik a gyermekosztály. Tágas, levegős szobák állanak itt a gyógyuló gyermekek rendelkezésére. Az Ötéves Terv végére népjóléti kormányzatunk számos gyermekkorházat létesít a dolgozók gyermekeinek gyógyítására.

Képleírás

Parkban játszó gyerekek.

A MABI épülete.

Gyermek és orvos. Gyermekágy.

Kórházi eszközök, gépek.

Orvosi vizit. Gyerekek a kórteremben.

Szökőkút.

5. Magyar atlétikai viadal

A csepeli MTK rendezte a nyári évad első nemzetközi atlétikai viadalát. Négyszáz méteren a román Koina volt a verseny nagy esélyese. Heves küzdelemben Bánhalmi lett a győztes 49,9 másodperces idővel.

Filmhíradók 1945-1949

Rúdugrásban a román Dragomir és a Vasas Homonnay küzdöttek az elsőségért. A szép stílusú román bajnokot balszerencse üldözte. A verseny nyertese Homonnay 330 centiméteres magassággal. A 80 méteres női gátfutásban kiváló olimpiai bajnoknőnk mérte össze tudását az osztrák Oberbreierrel. Gyarmati a verseny elején élre tör és győz. Gerelyvető bajnoknőnk, Rohonci Juditnak sem volt szerencséje. Négy centiméterrel lemaradt az olimpiai bajnok Hermina Bauma 40 méteres dobása mögött. A 100 méteres síkfutás döntőjében a román Lupsa Egon mellett a legjobb magyar sprinterek indulnak. Hatalmas küzdelem után Lupsa győz 11,1 másodperces idővel. Második Csányi UTE 11,2 másodperccel. Kalapácsvető olimpiai bajnokunk Német Imre 57 méter 31 centis győztes dobásával ismét bebizonyította verhetetlenségét.

Képleírás

Lassított felvételek is. Díjátadások.

/Ffi 400 m síkfutás.

Rúdugrás.

80 m női gátfutás.

Gerelyvetés, nők.

Ffi 100 m síkfutás.

Kalapácsvetés./

1949. június

Magyar Filmhíradó 1949/25

1. Az országgyűlés megnyitása - 60 m
2. Az új kormány fogadalomtétele - 24 m
3. Új típusú Diesel-motoros traktor - 30 m
4. Puskin-émlékünnepség, születésének 150. évfordulóján - 40 m
5. Magyar-olasz válogatott labdarúgó-mérkőzés - 90 m

1. Az országgyűlés megnyitása

A régi parlament csak nevében őrizte országos jellegét. Valójában a főurak, nagytőkések és lakáik bitorolták a törvényhozás színhelyét. A Népfront választási győzelme tette visszavonhatatlanul a dolgozó nép testületévé a magyar országgyűlést. Az ünnepélyes megnyitáskor az ország legjobb küldötteit fogadja a Parlament. Munkások, parasztok, haladó értelmiségiek, a nép hivatott képviselői alkotják ezentúl a törvényeket. A Parlament is ünnepi díszbe öltözött erre a nagy napra. Az építőmunkás képviselők szakszerűen vizsgálják a díszes kupolacsarnokot. Ezentúl a népé lesz a Parlament is. Az új országgyűlés tagjainak 78%-a munkás és paraszt. Dékány Margit munkásnő és hozzá hasonlóak készítik a népi demokráciánk államának törvényét. Az új országgyűlés elnöke Olt Károly. A képviselőház folyosóján öntudatos munkásarcok öröme árad. Régen a Tisztelt Ház folyosóján csak adomákban és a szobrok között szerepelt a paraszt. Most itt vannak együtt a munkásokkal, hogy lerakják a munkásság és parasztság államának a népköztársaságnak alapjait. Az első nap örömmünnepe minden képviselő Rákosi Mátyással, a választási győzelem vezetőjével igyekezett szót váltani. Mindenki tervekről, a Három Éves Terv befejezéséről, az Ötéves Terv feladatairól beszél. Rákosi Mátyás és Dobi István miniszterelnök az asszonyoknak azt ígéri, hogy a jövőben még harcosabban küzdenek a békéért. A bányászok is szívesen hallgatják Rákosi Mátyástól a bányáipar jövő terveit. Az új Parlament a munkahelye. A dolgozók küldöttei itt folytatják a nép között végzett munkájukat.

Képleírás

A Parlament épülete. Archív képek.

Nők, munkások érkeznek a Parlamentbe. Kádár János érkezik. Gerő érkezik.

Filmhíradók 1945-1949

Ülésterem. Taps

Folyosói beszélgetés Vas Zoltánnal, Rákosival, Dobival.

2. Az új kormány fogadalomtétele

A Köztársasági Elnöki palotában fogadalmat tesz az új magyar kormány. Szakasits Árpád köztársasági elnök miniszterelnökké Dobi Istvánt nevezte ki. Államminiszter és a Népgazdasági Tanács elnöke Gerő Ernő. Külügyminiszter Kállai Gyula, népművelésügyi miniszter Révai József. Nehézipari miniszter Zsofinyecz Mihály vasmunkás. Könnyűipari miniszter Marosán György. Az első magyar női miniszter Ratkó Anna textilmunkásnő, a népjóléti tárca vezetője. Az új kormány összetétele biztosítja annak, hogy a népi demokráciánk eredményesen és szilárdan halad a szocializmus megvalósítása felé.

Képleírás

Esterházy-palota.

Szakasits Árpád érkezik egy terembe, ahol az új kormány tagjai várják.

Csoportkép.

3. Új típusú Diesel-motoros traktor

A szocialista munkaversenyben győztes Hofherr-gyár dolgozói elkészítették az első új típusú dieselmotoros traktort. Az 50 lóerős traktor 8 sebességgel rendelkezik. Három sebesség a szántáshoz, három a vontatáshoz, kettő pedig a hátramenethez szól. Vontatási sebessége a jó úton eléri a 20 kilométert. Az új traktor nyersanyagfogyasztása azonos teljesítmény mellett 30 %-kal kevesebb az eddig készített legjobb traktor típusnál. Az Ötéves Terv nagyarányú mezőgazdasági gépesítésénél ez jelentős nyersanyag megtakarítást jelent. A próbaszántás eredménye szerint 20 cm-es mélység mellett óránként egy hold földet lehet vele felszántani. Az első példányt további mintadarabok követik. Az ötéves Tervben pedig megkezdődik az új típusú traktor tömeges gyártása.

Képleírás

Traktor. Munkások állják körül a traktort.

Próbajárat.

Próbaszántás.

4. Puskin-émlékünnepség, születésének 150. évfordulóján

150 évvel ezelőtt született Alekszandr Szergejevics Puskin, a világhírű forradalmár, orosz költő. Emlékére a Magyar-Szovjet Társaság kultúrhónapot rendezett. Az ünnepségeket a Nemzeti Szalon emlékkiállításával nyitja meg. Szakasits Árpád köztársasági elnök. Megérem-e, hogy új korszak köszönt a népre, megdől a cári önkény és rabszolgaság? – írta egyik versében a költő száz évvel ezelőtt. Célját ő nem érte el, de megvalósította azt a szovjet nép és vezetői. Puskin művei közül Anyegint már régóta ismerte a magyar olvasóközönség. Forradalmiságát elhallgatva, csak szerelmes költőt csinált belőle is a hivatalos irodalomtörténet, akárcsak Petőfiből. Operáit és regényeit a múltban elzárták a magyar nép elől. Puskin könyve ma már minden szovjet ember könyvtárában fellelhető. A nagy forradalmár-költőt a magyar nép is szívébe zárja. Emlékének nem nyújthattunk volna méltóbb elégtételt annál, hogy éppen az Esterházy hercegről nevezett utca hirdeti ezentúl a főúri elnyomás ellen harcoló költőzseni emlékét.

Képleírás

Szakasits Árpád érkezik.

Kiállítás képei.

Emléktábla felavatása. Utcatábla.

5. Magyar-olasz válogatott labdarúgó-mérkőzés

Százezrek érdeklődése kísérte a 21. magyar-olasz válogatott labdarúgó mérkőzést. Július 12-e szeles, esős délutánján futott ki nagy taps közepette a két csapat a pályára. Középen felállt a két csapat, 50.000 néző üdvözölte őket. A himnuszok alatt feszes vigyázzba merednek. Balról a harmadik olasz játékos Tognon közepén a három játékező, íme a magyar csapat: Puskás, Lakat, Kocsis, Budai, Szusza, Börzsei és a többi. A himnuszok után sorsolnak. A sorsolásnál az olaszoknak kedvez a szerencse és a magyar csapat óriási szél ellen kezd. Első percben az olaszok támadnak, ők kapnak jobban lábra és Garapellese, a balszélső kapja a labdát, azután Amadei a középcsatár vezeti a támadást. Amadaei lő és Henni Géza minden tudására szükség van, hogy védeni tudja a rendkívül veszélyes lövést. Megint az olaszok támadnak, ott van bal szélsőnél a labda, szögletről íveli befelé, de Rudas ment, megint az olaszok jönnek föl, hihetetlen sok a lendület bennük. Most a jobb összekötőnél van a labda, ő viszi előre a labdát. Átvágja keresztben. A 12. percben Garapellese lövése a jobb felső sarokba száll. 1:0-ra vezetnek az olaszok. Rendre támadnak. Az olasz csapat most kitűnően játszik. Amadeinél van a labda, ő ugrik ki most, hihetetlenül fürge, Balog Sanyi nem tudja szerelni. Bonipertihez, a jobbszélsőhöz kerül a labda, aki hátrafelé cselez, lemegy egészen a 16-os vonalig, onnan beívelt át a túlsó oldalra Carapellesenek. Carapellese és Rudas csatájából a magyar fiú kerül ki győztesen. A magyar kaputól egészen felviszi a labdát az olasz térfél közepéig, vagy 50 méteren keresztül, most Budainak ad, Budai finoman Kocsis elé teszi a labdát, Deák már lő, gól! 1:1-re áll a mérkőzés. A magyar csapat kiegyenlített, a közönség leírhatatlan örömmel, ujjongása közepette. Állandóan ott tanyáznak az olaszok kapuja előtt, az olaszok nem jutnak a félpályán túl, ha igen, akkor is ott van Rudas, Börzsei és Balog Sanyi, akik mindent menteni tudnak. De nincsen szerencsájük, az olaszoknak azonban van. Rendkívül jól védekeznek, Szuszánál van a labda, Szusza mesteri csellel kiteszi Puskásnak a labdát, Puskás azonban leállítja, sokáig vár, aztán végre bead, de még mindig nem Szuszánál a labda, lövése lepattan emberről s így megy ez 45 percen keresztül. Az olaszok sokszor 9 emberrel védekeznek, most is Moro szerezte meg a labdát. Kocsis lábáról pattan le, azután szöglet következik, de fölé fejelik és így megy ez folyton fölé-mellé száll a labda. Puskásnál van, azonban soká céloz, Deáknak adja, végül is Deák bombája hajszállal zúg el a kapu fölött. Haj, ha ez bement volna, de nem nincs szerencsénk! Az olasz csapat rendkívül jól és keményen tud védekezni. A magyar fiúk az utolsó percben is támadnak, Deák, Kocsis Puskás, Szusza, mindannyian akarnak. Kocsis lövését Moro, az olasz kapus szögletre védi. S szögletet azonban ismét menteni tudják az olasz védők. Megint csak előre lendülnek, ott pattog a labda szinte percekig az olasz kapu előtt, de nincsen senki, aki berúgja a labdát. Végeredményben 1:1 arányban eldöntetlenül végződött a mérkőzés.

Képleírás

Kifutnak a csapatok.

Közönség.

A magyar csapat a Himnusz alatt.

Képek a mérkőzésből.

Dobi István a nézőtéren.

1949. június

Magyar Filmhíradó 1949/26

1. Angyalföldi általános iskolák évzárója - 27 m
2. Román képzőművészeti kiállítás a Szépművészeti Múzeumban - 33 m
3. Békekonferencia a Parlamentben - 228 m

1. Angyalföldi általános iskolák évzárója

Angyalföld általános iskoláinak tanulói a Láng-gyár sporttelepén tartották évzáró ünnepélyüket. Egész évi szorgalmas munkájuk után Apró Antal, a Szaktanács főtítkára üdvözölte a proletár kerület ifjúságát.

Filmhíradók 1945-1949

Fordulat következik iskolapolitikánkban is. A múltban a munkáskerületekben nem épültek gimnáziumok. A jövőben elsősorban a dolgozók gyermekei számára épülnek középiskolák. Ünnepség után Apró Antal 720 kiváló tanuló számára osztotta ki a tanulmányi segélyeket. Az állam segíti a dolgozók gyermekeit. A munkásoknak pedig kötelességük, hogy gyermekeiket minél nagyobb számban küldjék középiskolákba.

Képleírás

Kisiskolás tömeg.

Apró Antal beszél.

Gyerekarok. Tapsoló úttörők.

Apró Antal kezét ráz diakkal.

2. Román képzőművészeti kiállítás a Szépművészeti Múzeumban

A Szépművészeti Múzeumban ünnepélyes külsőségek között megnyílt a román képzőművészet kiállítása. A megnyitó után Ortutay Gyula kultuszminiszter román és magyar vendégek kíséretében megtekinti a kiállítást. A termekben román és romániai magyar művészek képei és szobrai sorakoznak egymás mellett. A dolgozók munkájával és napi problémáival foglalkozó képek érthetően fejezik ki mondanivalóikat: a munka szeretetét. A nagy érdeklődéssel kísért kiállítás a román és magyar népek közötti barátság jele.

Képleírás

A Szépművészeti Múzeum főhomlokzata.

Képek, szobrok.

Ortutay magyaráz, vendégek.

3. Békekonferencia a Parlamentben

A Parlamentben félezer ember gyűlt össze az ország minden részéből, hogy tiltakozzon az imperialisták háborús uszítása ellen. A párizsi és prágai békekongresszusok után itt hazánkban is felsorakoznak a dolgozók, hogy kifejezzék harcos békeakarataikat. Mihályfi Ernő megnyitó szavai után Paul Eluard a világhírű francia költő üdvözölte a magyar békekonferenciát. Ezután Losonczy Géza miniszterelnökségi államtitkár mondotta el beszámolóját.

[Losonczy Géza:] „A háborús uszítók – a békés emberiség és hazánk ez átkozott ellenségei – mögött az amerikai monopóliumok, az amerikai kulcs-iparágak és nagyvállalatok az amerikai bankár és tőzsdéskörök állanak. A New York Star című újság egyik száma bevallja: 'Számos üzletember attól tart, hogy a Szovjetunióval megkötött béke, és ennek következtében a katonai költségvetés csökkentése, agyonsújtáná üzleti tevékenységüket.' A mi gazdasági életünk a béke és az élet, nem a halál és pusztulás szolgálatában áll. Mi arról beszélünk, hogy hároméves tervünk befejezésekor, majd ötéves tervünk befejezésekor, hány új üzemünk lesz, hány új géppálmást adunk a falunak, mennyire fokozzuk kenyérgabonánk holdankénti átlaghozamát, milyen új, hasznos növénykultúrákat honosítunk meg, hány új kórházi ágyat adunk a tüdőbaj és a népbetegségek leküzdésére, hány százalékkal emelkedik dolgozó népességünk életszínvonala, hogyan keletkeznek új városok és városrészek, hogyan adhatunk több kultúrát a munkásnak és a parasztnak, hogyan szervezzük át közoktatásunkat, hogyan fejlesszük sajtónkat, rádiókat könyvkiadásunkat, filmgyártásunkat? Hány tízezer és hány százezer új szakemberre lesz szükség? Arról beszélünk, hogyan fog haladni nemzetünk öt év alatt annyit, mint az előző ötven év alatt. Minden győzelem a munkaversenyben, minden lépés előre a munkafegyelemben, a termelés emelésében, a szövetkezeti gazdálkodás előmozdításában: győzelem és siker egyben a békéért vívott harcban. Teendőnk: az egészséges hazafiság és a békéért való aktív küzdelem jegyében fejleszteni demokratikus honvédségünket. Demokratikus honvédségünk a béke fegyveres ereje.”

Darvas József építésügyi miniszter a Szovjetunióval a népek békéjéért és szabadságáért folytatott harcát ismertette.

Filmhíradók 1945-1949

[Darvas József:] „A második világháború befejezése után a Szovjetunió tovább folytatta és folytatja ma is következetes békepolitikáját. A békeszerződések megkötésében, a német kérdés megoldására irányuló javaslatokban, a fegyverkezés csökkentésére irányuló kezdeményezésében, a támadó blokkok alakítása elleni fellépésben az atombomba betiltását célzó javaslatban, legutóbb pedig a berlini blokád feloldásában, és most a Külügyminiszterek Tanácsa új összehívásában, tehát a világpolitika minden adott és adódó kérdésében, a tartós béke megteremtésének a szándéka vezette és vezeti a Szovjetuniót. Mindenki, aki békét akar, tudja ma már, hogy a béke ügye és a Szovjetunió elválaszthatatlanok egymástól. Aki a békét akarja, az legyen bármilyen párti, valljon akármilyen világnézetet, tartozzon akármelyik vallásfelekezethez, annak ma már világosan kell látnia, hogy a Szovjetunió mellett a helye, mert aki a Szovjetunió mellett áll, az a béke ügye mellett áll, aki a Szovjetunió ellen uszít, az a béke ellen uszít.”

A lelkes hozzászólások a magyar nép harcos békeakarátát mutatják. Munkások, parasztok, nők, az ifjúság és az egyházak küldöttei mind-mind egységesen sorakoznak fel népi demokráciánk békepolitikája mellé. Nett Lajos honvédtizedes néphadseregünk nevében ígéri a béke védelmét („...szocializmus ügye a mi népünk ügye és jó védelmezőkre van bízva. A védelmezők között itt állunk mi is, a demokratikus néphadsereg katonái.”)

A békekonferencia levélben köszöntötte Sztálin generalisszimust, a békeszerető népek táborának nagy vezetőjét. A konferencia végeztével Budapest dolgozó népe a Kossuth Lajos téren gyülekezett, ahol Marosán György miniszter ismertette a béke védelmének feladatait.

[Marosán György:] „Valamennyien megfogadjuk, hogy tántoríthatatlan hűséggel megyünk azon az úton, amelyet a Szovjetunió mutat a világ valamennyi szabadságszerető népének. (Megfogadjuk, hogy szétbontthatatlan mély kapcsolatokat teremtünk valamennyi népi demokráciával és a világ munkásosztályával és a haladó erővel.) Megfogadjuk a magyar nép szeretett vezérének, Rákosi Mátyásnak, hogy úgy vigyázunk eddigi minden győzelmünk megszervezőjére, győzelemre vivőjére, a Pártra, és annak egységére, mint a szemünk fényére és azt az új jelszót, hogy éljen a párt, amely megfogta a magyar milliókat, még jobban el fogjuk mélyíteni, hogy minden magyar dolgozó épp úgy, mint május 15-én kövesse a párt útmutatását és a párt vezetését. Elmélyítjük, megszilárdítjuk a pártból kisugárzó nagy lenini-sztalini elméletet és politikát, mert ezzel felfegyverezzük és legyőzhetetlenné tesszük a magyar népet.

Képleírás

A Parlament épülete Buda felől.

Ülésterem, munkások, katonák a padsorokban.

Eluard beszél.

Losonczy beszél az emelvényen.

Dobi István ül és hallgat. Kádár is.

Gyárák.

Traktoros felvonulás. Aratás képei.

Kórházépület, kórterem.

Osztályterem.

Veres Péter ül és hallgat.

Taps

Darvas József a mikrofon mögött. Somlay Artúr az ülésteremben. Darvas József beszél. Taps.

Tapsoló küldöttek. Vastaps.

Hozzászólók az emelvényen. Taps.

Tömeg a Kossuth téren.

Marosán György beszél. Taps. Éljenzés. "Éljen Sztálin!" "Éljen Rákosi!"

Zászlós tömeg. Taps. "Éljen a párt!" Éljenzés. Taps.

1949. június

Magyar Filmhíradó 1949/27.

1. Magyar-csehszlovák segélynyújtási és barátsági szerződés - 100 m (Forgács Ottó)
2. Búzanemesítés Eszterházán - 46 m
3. Cséplési előkészületek a gépállomásokon - 32 m
4. Új állatok az állatkertben - 32 m
5. Nemzetközi motorverseny - 58 m

1. Magyar-csehszlovák segélynyújtási és barátsági szerződés

A magyar kormányküldöttség az ország határaitól a cseh fővárosig ünnepélyes fogadtatásban részesült. Prágában a küldöttség fogadására a főpályaudvaron megjelent a csehszlovák kormány élén Zápotocky miniszterelnökkel. A magyar küldöttség tagjai: Dobi István miniszterelnök, Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettes, Gerő Ernő államminiszter, Kállai Gyula külügyminiszter. A népi demokráciák baráti szerződése – mondotta üdvözlő beszédében Zápotocky miniszterelnök – a Szovjetunió békeszerető politikájára támaszkodnak. Dobi István válaszában hangsúlyozta, hogy a magyar és csehszlovák nép közös úton halad. Prága és Budapest egyaránt a békefront szilárd bástyája. A főpályaudvar előtt, a kora reggeli idő ellenére, nagy tömeg gyűlt egybe. Lelkesen köszöntötték Rákosi Mátyást és a kormányküldöttséget. Prága népe a csehszlovák-magyar barátságot ünnepelte. A magyar kormány tagjai a névtelen katona sírjánál kegyeletüket fejezték ki a cseh nép szabadságának hősei előtt. A Szovjetunió felszabadító harcai és győzelme, a szabadságharcosok áldozata és mindkét népnek a reakció felett aratott győzelme alapozta meg a két nép megbonthatatlan szövetségét. A küldöttség meglátogatta Husz János emlékművét. Ezután a magyar kormányférfiak ellátogattak Klement Gottwald, a Cseh Köztársaság elnökének Prága melletti nyaralójába. A köztársasági elnök szívélyesen elbeszélgetett a magyar vendégekkel. A látogatás utolsó napjának délelőttjén írták alá a barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási szerződés ratifikációs okmányainak kicseréléséről szóló okiratot. Az okmányokat csehszlovák részről Klementis külügyminiszter, magyar részről Kállai Gyula külügyminiszter írták alá. Délután a prágai iparcarnokban gyűltek össze a csehszlovák főváros dolgozói. Lelkesen ünnepelték a magyar vendégeket, éltették Rákosi Mátyást. Siroky miniszterelnök-helyettes beszéde után Rákosi Mátyás mondott beszédet. „E szerződés nagy győzelme a szocializmust építő népeknek és súlyos veresége az imperialista frontnak.”

Képleírás

Induló vonat, Rákosi integet.

Prága látképe. Hradzsini utcakép. Megérkezés a prágai pályaudvarra. Zápotocky üdvözli Dobit, Rákosit, Gerőt és Kállait.

Zápotocky beszél, mellette a magyar kormányküldöttség.

Dobi István beszél. Zápotocky közeli.

Dobi lép ki először, mögötte Rákosi, aki megáll és ünnepelteti magát kicsit.

Rákosi, Gerő, Kállai és Dobi koszorúz.

Rákosi és Gerő a Husz-szobornál.

A Hradzsini a Moldva felől. Át a Károly-hídon.

Gottwald nyaralója. Dobi és Rákosi a palota lépcsőházában.

Gottwald és felesége üdvözlik a magyarokat.

Kállai aláír

Tömeg.

Rákosi beszél.

2. Búzanemesítés Eszterházán

Filmhíradók 1945-1949

Eszterháza. A herceg egykori birtokán ma fontos növénykísérleti telep működik. Micsurinnak és Liszenkónak, a világhírű szovjet biológusoknak felfedezéseik alapján folynak a kísérletek. A telep büszkesége a gazdag szemtermésű ágasbúza. Ma még egész Magyarországon mindössze ötven kalász van belőle. A kísérletek célja, hogy a különböző búzafajtáknak az egyszerű, magyar búzának, a kemény szemű búzának, a timof-fehéri orosz búzának, a szpeltabúzának, a tömör búzának, a közönséges szálkás búzának és a közönséges tarbúzának legjobb tulajdonságait átszarmaztassák a bő termés hozamú ágasbúzába. A tulajdonságok átvitele beporzással történik. Előbb kiemelik a nemesítendő búza porzóját. Az idegen beporzástól celofánzacskóval védik. Egy nap múlva pedig megtermékenyítik a megfelelő búza porzójával. Az ágasbúza igen fejlett művelési kultúrát igényel. Terméshozama viszont háromszorosa az egyszerű magyar búzának. A kísérletek további feladata, hogy keresztezésekkel az ágasságot belevigyék a legjobb minőségű búzafajtákba.

Képleírás

Fertőd látképe. Az Esterházy-kastély.

Búzamező.

Búzakalászkok.

Megtermékenyítés kézzel. Egy dolgozó kézzel porozza be a kalászt.

Búzatábla.

3. Cséplési előkészületek a gépállomásokon

Az ország minden gépállomásán lázas igyekezettel folynak a cséplési előkészületek. A traktorosok a jó gazda gondosságával megvizsgálják és kijavítanak minden cséplődobot. Az idei termés bővebbnek ígérkezik minden eddiginél. A gépállomás munkásai arra törekcsenek, hogy a kövér szemekből ne maradjon semmi a szalmában. Különösen a kalásztörő dobot ellenőrzik nagy gondossággal. De nincs olyan része a cséplőgépnak, amelyet vizsgálatlanul és javítatlanul hagynának. Az üzemanyag már megérkezett. A gépek indulhatnak, hogy részt vegyenek a dús termés betakarításában.

Képleírás

Fegyverneki kúria, gépállomás.

Cséplőgépek átvizsgálása.

Üzemanyagtartályok.

4. Új állatok az állatkertben

A háborúban elpusztult állatkertünk lakóinak pótlására a főváros új állatokat vásároltat. Az első szállítmány Hollandiából indult Budapestre. Hat darab majom, két darab kis oroszlán, egy kenguru, két antilop és számos apróbb madár érkezett ez alkalommal. Pár nappal később operatőrünk meglátogatta őket. A kis oroszlán bizony még visszakíváncsozik a dzsungelbe. Daisy, a majom viszont akkor dühös, ha nem engedik emberek közé. Az állatkert többi lakói vígan élnek és örömmel látják, hogy a látogatóiknak száma állandóan növekszik.

Képleírás

Integető gyerekek, mögöttük Szakasits képe.

Teherautó érkezik. Bepakolják a ketrecek.

Oroszlán gondozóval.

Majom gondozóval. Látogatók a tevéknél.

Vizilovat etető látogató. Elefánt.

5. Nemzetközi motorverseny

A Városligeti tó mellett ragyogó napfényes időben rendezte meg a Motorsportszövetség és a Mogyúrt nemzetközi, meghívásos sebességi versenyét. A nagy érdeklődéssel kísért küzdelem egyik fő száma a

háromszázötven köbcentiméteres kategória meghívásos versenye. Olasz és osztrák versenyzők is indultak. Szabó László a Mogürt, és Lukavec Ferenc a Vasas versenyzője a kezdetben élre tör, maguk mögött hagyva a külföldi versenyzőket. A húsz körös verseny második felében már csak kettőjük között zajlott a küzdelem. A győztes Szabó László. Az ötszáz köbcentiméteres kategóriában a magyarok mellett olasz, osztrák és lengyel versenyzők álltak starthoz. Ebben a kategóriában is a magyar fiúk arattak sikert. Az olasz versenyző kezdetben szorította Szabó Lászlót. Szabó azonban biztosan tartotta előnyét és így megnyerte a versenyt az ötszáz köbcentiméteres kategóriában is.

Képleírás

Városligeti-tó, Vajdahunyadvár. Hősök tere a tó felől.

Motorversenyzők rajthoz készülődnek.

Versenyző motorosok.

Befutó.

Tapsoló gyerek.

1949. július

Magyar Filmhíradó 1949/28.

1. Politikai tiszt avatás a Petőfi Akadémián - 101 m
2. Kínai szak szervezeti küldöttség Magyarországon - 27 m
3. Újítás a hídépítésben - 26 m
4. Parasztküldöttség hazatérése a Szovjetunióból - 21 m
5. Nemzetközi kerékpárverseny - 65 m

1. Politikai tisztavatás a Petőfi Akadémián

Várkonyi László vasmunkás a Hubert és Sigmund gyárban dolgozott. Ebédidejében és szabadidejében munkástársai politikai nevelésével foglalkozott. A Párt erősítése vezette szándékában akkor is, amikor a Petőfi Akadémia politikai tisztképző tanfolyamára jelentkezett. Péter-Pál napján már századosi egyenruhában köszöntötte társaival együtt az avatásra érkező Nógrádi Sándor altábornagyot. A Petőfi Akadémia politikai tisztjei megfogadják:

„A Magyar Köztársaságot minden külső és belső ellenség ellen életem feláldozásával is megvédem.”

Ezután Nógrádi Sándor altábornagy, a honvédelmi miniszter helyettese szólt a felavatott tisztetekhez:

„A magyar dolgozó népet és benne demokratikus hadseregünket a szeretet és ragaszkodás eltéphetetlen szálai fűzik felszabadítónkhoz, a hatalmas Szovjetunióhoz és a demokratikus Magyarország nagy barátjához, Sztálin generalisszimuszhoz. S ezek az erős érzések egyben a fokmérői a magyar dolgozók s a magyar honvédek igazi hazaszeretetének, akik tudják, hogy a Szovjetunió és az általa vezetett békefront a biztosítéka függetlenségünknek és szocialista jövőnknek.”

A felavatottak nevében Várkonyi László százados, az évfolyam első hallgatója szólalt fel:

„Mi, akiket most politikai tisztekké avattak, a magyar dolgozó nép fiai vagyunk. Pártunk hívó szava munkapadok mellől a hadseregbe szólított, és azzal bízott meg, hogy a forradalmi helyállás szellemét kommunista lendületet vigyünk a csapatok életébe, és azok harci értékét az elérhető legmagasabbra fokozzuk.”

Politikai tisztetek, dolgozó népünk fiai, fegyelmezett szép sorokban tisztelegnek vezetőik előtt. Avatás után Várkonyi százados bajtárs első útja régi munkástársaihoz vezetett. Új munkahelyén is a munkásosztály hatalmának és a Párt megerősítését tekinti legfontosabb feladatának. A néphadsereg politikai tisztjei békés építő munkánk védelmére nevelik honvédeinket.

Képleírás

Filmhíradók 1945-1949

Munkás a gyárban. Munkás szórólapot oszt ebédelő társainak.

Nógrádi Sándor elvonul a tisztjelöltek előtt.

A tisztjelöltek esküsznek.

Nógrádi Sándor beszél. Farkas Mihály, Gerő és Szakasits az avatáson. Sztálin nevének hallatára abbahagyják a magánbeszélgetést, tapsolni kezdenek, és felállnak.

Arcok a tömegeből.

Várkonyi László beszél.

A felavatott tisztek díszlépésben vonulnak el. Farkas Mihály tiszteleg, Nógrádi Sándor közeli.

Várkonyi gyárlátogatáson.

2. Kínai szakszervezeti küldöttség Magyarországon

Távolkeleti vendégeink

Budapestre érkezett a demokratikus szabad Kína szakszervezeteinek harminctagú küldöttsége. A budaörsi repülőtéren Ratkó Anna népjóléti miniszter és a Szaktanács vezetősége fogadta őket. A reakciós olasz kormány megtagadta a demokratikus Kína küldötteitől a beutazást a milánói szakszervezeti világkongresszusra. A világ dolgozóinak szolidaritását azonban nem lehet megakadályozni. A magyar nép szeretettel és szolidaritással kíséri a hős kínai nép szabadságharcát. Kínai vendégeink ellátogattak a Szaktanács balatonlellel üdülőjébe. Az üdülőben csehszlovák és bulgár munkások is nyaralnak. A népi demokráciák dolgozóinak szoros barátsága a világ minden részében növeli a szabadságért és függetlenségért harcoló népek erejét.

Képleírás

Budaörsi repülőtér, repülő száll le.

Kínai vendégek szállnak le a repülőről, Ratkó Anna üdvözli őket.

IBUSZ autóbusz.

A balatonlellel üdülő. A Balaton. Ratkó Anna és a kínaiak a Balaton-parton.

3. Újítás a hídépítésben

Népi demokráciánk hídépítése ma már európai hírű. Szakembereink igyekeznek tovább fokozni az eddigi gyors eredményeket. A hídépítés egyik fontos részlete a szegecselés. Eddig magasan a víz felett, gyakran veszélyes helyzetben több ember nehézkes és megfeszített munkája kellett hozzá. Fekete András, élmunkásmérnök szegecselő szerkezetet készített a munka elvégzésére. Az új szerkezet nem rázza össze a munkást és az első módszernél sokkal nagyobb a teljesítménye. Nehéz és fáradtságos fizikai munkától szabadítja meg a hídépítőket. Így valósul meg tervgazdálkodásunk egyik fontos elve: legfőbb érték az ember. A találmány három nagy hídépítő műhelyünkben évente több mint 1 millió forint megtakarítást jelent.

Képleírás

Hídépítés, munkások munka közben.

Szegecselőgép. Bemutató.

4. Parasztküldöttség hazatérése a Szovjetunióból

A Nyugati pályaudvaron ünnepélyesen fogadták a Szovjetunióból hazatért parasztküldöttséget. Öt hétig tanulmányozták a szocialista szovjet mezőgazdaságot. Saját szemükkel győződtek meg a kollektív mezőgazdaság előnyeiről és nagyobb jövedelmezőségéről. Donát Ferenc a Magyar Dolgozók Pártja nevében üdvözölte a küldötteket. Erdei Ferenc földművelésügyi miniszter arra kérte a parasztküldöttség tagjait, legyenek szószólói annak a csodálatos mezőgazdasági fejlődésnek, amelyet a nagy Szovjetunióban láttak.

Képleírás

Üdvözlő felirat.

Filmhíradók 1945-1949

Csoportkép virágokkal.

Donáth Ferenc beszél.

Erdei Ferenc beszél.

5. Nemzetközi kerékpárverseny

Péter-Pál napján indultak az ötnapos magyar kerékpáros körverseny résztvevői. Hazai versenyzőkön kívül francia, lengyel, román és osztrák kerékpárosok szálltak nyeregbe, hogy az ezer kilométeres úton összemérjék erejüket. A verseny esélyesei a híres francia kerékpárosok. A körverseny első szakaszában észak-Magyarország városain haladnak keresztül. Az első nap célja Debrecen. Debrecenből Miskolc felé visz tovább az út. Amerre elhaladtak a versenyzők, mindenütt élénk érdeklődés és nagy lelkesedés kísérte útjukat. A második nap győztese román versenyző. A harmadik napon a budapesti millenáris pályára igyekeznek kerékpárosaink. A magyar Kovács nyomon követi a francia versenyzőt. Befogni azonban nem tudja és így másodikként ér célba. A következő napon Budapest utcáin keresztül a Balaton körüli útszakaszra rajtolnak. A negyedik nap végcélja Keszthely. A győztes ismét francia versenyző. A hűvös szeles idő ellenére, az egész országban nagy érdeklődés kísérte a körversenyt. Az ötnapos körverseny csapatversenyében első lett Franciaország csapata.

Képleírás

Versenyző kereket szerel. Gyerekek kisbiciklivel.

Rajt.

Steinmetz-szobor. Híd. Debreceni Nagytemplom.

Nézelődők egy faluban. Itallal kínálják a versenyzőket.

Miskolci utcakép. Kereket cserélő versenyző.

Szabadság-híd.

Balaton. Keszthelyi utcakép. Befutó.

1949. július

Magyar Filmhíradó 1949/29.

1. Meghalt Georgi Dimitrov, a Bolgár Kommunista Párt főtitkár a - 61 m (Purczel Miklós, Török Vidor)
2. Az új szovjet nagykövet bemutatkozása - 28 m (Kerti Lajos, Vancsa Lajos)
3. Aratás Baj községben - 36 m (Kerti Lajos)
4. Terménybegyűjtési verseny Kunszentmártonban - 42 m (Purczel Miklós, Farkas Kálmán)
- . Hármás ikerborjú Baj községben - 20 m (Kerti Lajos)
6. Magyar-lengyel válogatott labdarúgó-mérkőzés - 60 m (Török Vidor, Forgács Ottó)

1. Meghalt Georgi Dimitrov, a Bolgár Kommunista Párt főtitkára

Súlyos veszteség érte a világ dolgozóit. Meghalt Georgi Dimitrov, a Bolgár Kommunista Párt főtitkára, Bulgária miniszterelnöke. A bolgár nép gyászában a magyar nép is osztozik. Kegyeletes megemlékezéseken búcsúzott a proletár nemzetköziség kiváló harcosától. A Ganz Vagonyárban Kovács István, a nagybudapesti pártbizottság titkára mond emlékbeszédet. [Kovács szinkron:] „Mély fájdalommal értesültem a nemzetközi munkásmozgalom, a bolgár nép, a Bolgár Kommunista Párt, Lenin és Sztálin egyik legjobb tanítványa, a magyar nép nagy barátjának, a mi szeretett Dimitrov elvtársunknak a haláláról. Joggal búcsúztatta Dimitrov elvtársat a Szovjetunió Bolsevik Pártjának Központi Bizottsága a következőkkel: Georgi Mihajlovics Dimitrovnak Lenin és Sztálin hűséges fegyvertársának, a kitartó forradalmárnak és antifasiszta harcosnak élete kimagasló példaként szolgál mindazoknak, akik a békéért, a demokráciáért és a kommunizmusért küzdenek. Mi megfogadjuk Dimitrov elvtárs eltávozásakor, hogy minden erőnkkel építeni és erősíteni fogjuk

Filmhíradók 1945-1949

pártunkat, és úgy vigyázunk pártunk egységére, mint a szemünk fényére. Megfogadjuk, hogy minden ellenséggel szemben, akár kívül van, akár befészkelődött soraink közé, keményen és kímélet nélkül fogunk elbánni. Elvtársak, megfogadjuk Dimitrov elvtársnak, hogy magasra emeljük a párttag megtisztelő címét. A marxista-leninista szellemben nevelve tagunkat példát veszünk Dimitrov elvtárs életéről, és mi is olyan hű katonái leszünk a munkásosztálynak, a pártnak, mint Dimitrov elvtárs.”

Képleírás

Dimitrov fényképei. Újságok címlapjai Dimitrov haláláról.

Gyűlés, Kovács István a mikrofon mögött, beszél.

Arcok a tömegből.

2. Az új szovjet nagykövet bemutatkozása

A köztársasági elnök palotája előtt Honvéd díszzászád fogadja A. V. Tiskovot, a Szovjetunió újonnan kinevezett budapesti nagykövetét. Kíséretében érkeznek a szovjet nagykövetség tagjai. Az elnöki palotában Szakasits Árpád köztársasági elnök fogadja az új nagykövetet. A Szovjetunió népei rokonszenvvel kísérik a baráti magyar nép munkáját, és a nagykövet minden erejével e barátság elmélyítésén dolgozik, mondotta megbízó levelének átadásakor. A magyar nép szilárd és megingathatatlan ragaszkodással viseltetik a nagy Szovjetunió iránt, hangsúlyozta beszédében a köztársasági elnök. Ezután a nagykövet bemutatta a követség tagjait a köztársasági elnöknek.

Képleírás

Díszzászád a nagykövet fogadására.

Esterházy-palota. Szakasits Árpádnak olvas fel a szovjet követ. Kezet ráznak.

Szakasits olvassa fel a beszédét.

Szakasits kezet ráz a megjelentekkel.

3. Aratás Baj községben

A törpebirtokos parasztság nadrágszíz vékonyságú földdarabjain az aratás munkája nehezebben halad. A táblás művelésben gazdálkodó szövetkezeti parasztok csoportosan indulnak a határba. Közösén jobban esik a munka. Az ország egyik legfejlettebb harmadik típusú szövetkezete a baji parasztoké. Aratáskor 15-20 kasza, állt neki a 115 holdas gabonátáblának. Ilyen kövér búza még nem nőtt a baji határban, mint ezen a nyáron. A szövetkezetben gazdálkodó parasztok termése sokkal jobb, mint az egyéni gazdálkodást folytatott parasztoké. Együtt egy csoportban gyorsabban halad a munka, hamarabb végeznek. Munka után vidám nótaszóval térnek vissza a faluba.

Képleírás

Nadrágszíz-parcellák.

Búzatábla. Parasztnak vonulnak kaszákkal búzatáblák között.

Aratás kaszával és sarlóval.

Kévekötés.

Hazafelé baktató parasztnak.

4. Terménybegyűjtési verseny Kunszentmártonban

Kunszentmárton.

Az Alföld parasztsága nemcsak az aratásban, hanem a termény begyűjtésében is élen jár. Július 10-én a gépállomás traktorosai, a község és a környék parasztnai népes felvonulással gyülekeztek a Főtéren. A falu apraja-nagyja ott volt a jelentés kezdeményezésén. Kunszentmárton dolgozó parasztnai terménybegyűjtési versenyre hívják ki az ország dolgozó parasztnáját. A Népfront Elnökének megnyitó szavai után a DÉFOSZ elnöke egyéni begyűjtési versenyre hívta ki parasztnársait. Ezután Vince Mihály Kossuth-díjas parasztna

Filmhíradók 1945-1949

kunszentmártoni szövetkezet versenyfelhívását mondotta el: „Terménybegyűjtési versenyre hívjuk ki az ország valamennyi termelő csoportját. Mi szövetkezeti parasztok elől akarunk járni, példát akarunk mutatni az ország dolgozóinak és parasztságának a terménybegyűjtésben.” Kovács Sándor újjazda a község nevében az ország valamennyi községét kihívta a gabonabegyűjtés mielőbbi teljesítésére. A begyűjtés eredményes végrehajtása újabb jelentős lépés a munkás-paraszt szövetség megerősödése felé.

Képleírás

Felvonulók transzparenssekkel: "A békéért harcolunk!" traktoros felvonulás.

Valaki beszédet olvas fel.

Arcok a tömegből.

Taps. Vincze Mihály beszél. A háttérben Rákosi Mátyás portréja.

5. Hármás ikerborjú Baj községben

Baj községben az egyik gazda tehene hármás ikerborjúnak adott életet. A kis borjúk már háromhetesek. Vidámak és egészségesek. Hasonló esetről fél évszázadra visszamenően nem emlékezett meg az állatorvosi tudomány.

Képleírás

Három borjú.

Szopnak a borjak.

Gyerek játszik az egyik borjúval.

6. Magyar-lengyel válogatott labdarúgó-mérkőzés

Debrecen városának nagy napja volt július 10-e. Még a fürdőzők is átvonultak a strandról a nagyerdei stadionba, hogy tanúi legyenek az első vidéki válogatott nemzetek közötti labdarúgó mérkőzésnek. 30.000 néző lelkes tapsa közepette futott ki a pályára a lengyel és a magyar csapat. A fehérmezes lengyelek kezdték a játékot, de rögtön a magyar lépett fel támadólag. Íme Egresi Csöpi a fürge jobbszélső kicselezi a ráfutó lengyeleket. Keszthelyinek adja a labdát, ő beadja Lakatnak, Lakat előreküldi Deák felé és az egyik lengyel játékos lábán irányt változtatva a hálóban az első magyar gól. Ezt az első gólt továbbiak követik. A lengyel csapat védelme nem áll feladata magaslatán. Igaz, hogy most a lengyelek támadnak. A jobb összekötőnél van a labda, ő keresztbevágja a 10-es számot viselő Kohuthoz kerül a labda, a lengyelek legjobb játékosa utjára indítja a lengyel támadást, de a magyar védelem könnyedén tisztáz, sőt íme máris a magyar csapat támad. Deáknál van a labda, lövését védik, de aztán lepattan Keszthelyi elé a labda és 2:0-ra vezet lövése nyomán a magyar csapat. Keszthelyi a szőke magyar jobb összekötő keresztbevágja át a magyar labdát. Most leveszik szépen Puskás öcsiék a labdát, ott van Egresi előtt, 3:0-ra vezet a magyar csapat. Parpan a hosszú szőke nyurga kullancs veszi ki szomorúan a hálóból a labdát, de utána vígad, mert a lengyelek támadnak. Ezt a támadást azonban a magyar védelem tisztázza, és rögtön utána Puskás öcsi lövése nyomán rezdül meg a háló,- de a lengyel hátvéd kiszedi a hálóból, utána azonban Puskás lövése már a 4-ik magyar gólt hozza. A második féldőben továbbra is a magyar csapat támad. Egresinél van a labda, kiteszi Deáknak, Deák keresztben küldi át Puskás fejére, onnan lepattan Deák elé, Deák elé kerül és 5:0-ra vezet a magyar csapat. A lengyel kapus szomorúan hozza ki a labdát, de Bozsik újra támadásba küldi a magyar csapat csatársorát a lengyel kapus azonban most kiugorva kapujából tisztázza a helyzetet. Újra Puskás öcsi lendül támadásba., dobásból küldi előre Czibor felé a labdát, a fürge magyar fiatal balszélső megszerzi, szépen leveszi, odateszi újra Puskásnak és Öcsi, mint valami motor, úgy indul el a labdával, ott van a 16-oson belül, újra Czibornak adja, keresztbe küldi Deákhhoz 6:0-ra vezet a magyar csapat. Tehát végeredményben a magyar csapat a lengyelek elleni válogatott mérkőzésen 8:2 arányban győzött.

Képleírás

Debreceni városkép.

Strand.

Filmhíradók 1945-1949

Futballpálya.

Jelenetek a mérkőzésről, gólok.

1949. július

Magyar Filmhíradó 1949/30

1. Magyar ipari kiállítás Moszkvában - 65 m
2. Cséplés Nagykőrösön - 51 m (Török Vidor)
3. Új lakások átadása a budatétényi barlanglakóknak - 31 m (Megyer Tibor)
4. A Székesfővárosi Zenekar Prágában - 49 m
5. Francia-magyar Davis-kupa teniszmérkőzés - 58 m (Török Vidor, Nagy László)

1 .Magyar ipari kiállítás Moszkvában

Moszkva.

A Gorkij parkban rendezte a felszabadult Magyarország első ipari kiállítását a Szovjetunióban. A kiállításon megjelent Molnár Erik nagykövet és Mencsikov szovjet külkereskedelmi miniszter is. Rónai Sándor magyar külkereskedelmi miniszter megnyitójában hangsúlyozta, hogy a felszabadító Szovjetunió támogatása és a magyar nép nagy vezetőjének Rákosi Mátyásnak irányítása alatt a kommunisták politikája erősítette meg országunkat. Moszkva népe élénk érdeklődéssel kísérte a magyar ipar fejlődésének kiállítását. A nehézipari csarnokban nagy sikere volt a MAVAG kicsinyített modelljeinek. Volt olyan nap, hogy 35.000 látogató nézte végig a kiállítást. A csepeli WM legújabb motorkerékpár típusait mutatta be a szovjet főváros lakosságának. A textilipari kiállítás anyaga is jelentősen megnövelte a magyar ipar jó hírnevét. Különösen azok az ízléses színű és mintájú anyagok nyerték meg a szovjet lakosok tetszését, amelyeket a dolgozók könnyen megvásárolhatnak. A 2 hetes kiállítást végig élénk érdeklődés kísérte. Erről tanúskodnak a vendégkönyvek bejegyzései, örömmel és boldogan látom, – írja egy vendég – hogy a szabad magyar nép a Dolgozók Pártjának vezetése mellett, szabadon építi új és boldogabb életét.

Képleírás

Képek Moszkváról.

A kiállítás megnyitó ünnepsége: jelen van Molnár Erik, Rónai Sándor.

Rónai Sándor beszél az egybegyűlteknél. Képek a tömegről. Rónai megnyitja a kiállítást, szalagvágás.

Képek a kiállításról: különböző gépek, autó makettek.

Motorkerékpárok kiállítása.

Textíliák kiállítása.

Vendégkönyvi bejegyzések.

2. Cséplés Nagykőrösön

Nagykőrös.

Könnyebb ma már a dolgozó parasztság munkája a réginél. A közösben termelő csoportoknál gép segít a hordás munkájában is. Bent a városban ünnepélyes felvonulással, próbacsépléssel kezdődik a begyűjtés. A gépállomás dolgozói kijavították a kulákok eldugott gépeit. A kulákok felett aratott győzelmét és a jó termést ünnepli most a dolgozó parasztság. Az egyéni gazdálkodást folytató parasztnak holdankénti átlaghozama 7 mázsa. A termelő csoportoknál 10 mázsa az átlag. A cséplés első eredményét ünnepi menetben begyűjtik a szövetkezet raktárába. Ez a felvonulás azt mutatja, hogy a parasztság magáénak tekinti a népi demokrácia államát. A begyűjtéssel saját sorsát erősíti, s a mezőgazdaság további gyors fejlődését segíti elő. Erősíti az ötéves tervet. Szerinte a határban is megindul a cséplés. Az idej esztendő terméshezama a leggazdagabb a felszabadulás óta.

Filmhíradók 1945-1949

Képleírás

Nagykőrösi képek.

Ünnepi felvonulás a városban (lovakkal, tehennel).

Szénásszekerek. Gépállomás.

Aratás, cséplés, zsákolás, mérés.

Begyűjtés a szövetkezet raktárában.

3. Új lakások átadása a budatétényi barlanglakóknak

Temető mellett, barlanglakásokban élt a 130 budatétényi család. Ez a körülmény is jellemző a Horthy-rendszer népelnyomó politikájára. Ezekben az egészségtelen lakásokban élt hosszú éveken keresztül Nagy Pálné is nyolcgyeremes családjával. Népi demokráciánk nagyarányú fejlődése meghozta számunkra is az egészséges emberi életet. Július 10-én Házi Árpád Pest vármegye alispánja 80 család részére átadta az újonnan épített házakat. Nagy Pálné az elsők között veszi át a lakáskulcsokat, kimondhatatlanul boldog nap ez a barlanglakók számára. Hosszú évek kínlódása után végre emberhez méltó környezetbe jutottak.

Képleírás

Temető. Mellette barlanglakások.

Mosó nő, játszó gyerekek, vizet hordó férfi.

Nagy Pálné a gyerekekkel.

Az új házak, átadási ünnepség.

Házi Árpád átadja az új házak kulcsait.

Az új házak külső falán Rákosi kép.

4. A Székesfővárosi Zenekar Prágában

A csehszlovák-magyar barátság újabb elmélyítését jelenti a Székesfővárosi Zenekar prágai vendégszereplése. Kodály Zoltán Hány János című operájából a közzenét adják elő, vezényel Ferencsik János.

Képleírás

Részlet Kodály Zoltán Hány János című művéből.

Vezényel Ferencsik János.

5. Francia-magyar Davis-kupa teniszmérkőzés

Közel 10.000 néző feszült érdeklődéssel kísérte végig a francia-magyar Davis Cup teniszmérkőzést. Az első napon Asbóth József, a világhírű magyar versenyző a franciák legjobb játékosával, Bernarddal méri össze erejét. A Millenárison külön teniszpályát építettek erre az alkalomra. Bernard ma Európa egyik legjobb játékosa. Asbóth kitűnően játszott és francia ellenfelét 3:1 arányban fölényesen verte. Ugyanezen a napon Ádám és francia Abdessalam összecsapása a magyar csapatnak balsikert jelentett. Ádám elvesztette mérkőzését. A következő napon az Asbóth-Fehér kettős a francia Bernard-Bolelli párossal játszott. A mérkőzést a magyar fiúk elvesztették. A csapatversenyt 3:2 arányban a franciák nyerték meg.

Képleírás

Stadion, teniszpálya.

Részletek a mérkőzésekből.

Tribüneképek.

Asbóth József.

1949. július

Magyar Filmhíradó 1949/31

Filmhíradók 1945-1949

1. Pongrácz Kálmán polgármesteri beiktatása - 78 m (Kerti Lajos, Török Vidor)
2. Begyűjtési versenyfelhívás Kunszentmártonban - 28 m (Kerti Lajos, Török Vidor)
3. Új, fagyálló gyapot hazai termesztése - 32 m (Kerti Lajos)
4. Előkészületek a VIT-re - 78 m (Kerti Lajos, Török Vidor)
5. Előkészületek a X. Főiskolai Világbajnokságra - 50 m (Kerti Lajos, Török Vidor)

1. Pongrácz Kálmán polgármesteri beiktatása

A Ganz Vagongyár 545-ös esztergaműhelyében dolgozott Pongrácz Kálmán vasesztergályos, a gyár egyik legjobb szakmunkása, munkástársainak politikai nevelője és szervezője. A Horthy-rendszer alatt 12 évig, mint a gyár főbizalmija szervezte és vezette a munkások harcát. Munkatársai közül ma már 48 kádert emelt ki a Párt, vezető állásokba, ő maga a felszabadulás után Ú.B. elnök, majd a gyár népszerű munkás vezérigazgatója lett. Ez alatt az idő alatt is állandóan képezte magát. Jó munkájának elismerését jelenti, hogy július 20-án, Rákosi Mátyás miniszterelnök-helyettes, és a kormány több tagjának jelenlétében beiktatták a főváros polgármesteri székébe. A főváros első munkás polgármestere Pongrácz Kálmán, alpolgármestere Köböl József. A hivatali eskü után Pongrácz Kálmán mond beszédet. [Pongrácz szinkron:] „Az én polgármesterré választásom, valamint elvtársam és barátom, Köböl József alpolgármesterré választása a magyar nép számára azt jelenti, hogy vezető osztálya, a munkásosztály, újabb komoly pozíciókat foglalt el és vezető szerepét ismét megerősítette. Előttünk a Városháza vezető tisztviselői előtt, hatalmas feladatok állanak. Pártunk célul tűzte ki, hogy 1950. január 1-re megvalósítja a pestkörnyéki dolgozók százezreinek régi vágyát, Nagybudapestet. Munkánkban nagy segítségünkre lehet, ha tanulmányozzuk példaképünknek, a nagy Szovjetunióknak városépítését és városgazdálkodását. A Szovjetunió mindenben példaképünk, és ha a Szovjetunió tapasztalataira támaszkodunk, úgy szilárd alapra támaszkodunk. De mindenekelőtt az ad nekem erőt és önbizalmat az előttem álló nagy és felelősségteljes feladatok sikeres megoldására, hogy mindenkor szilárdan támaszkodhatom a hatalmas erőre, osztályomra, a munkásosztályra. Pártomra, a Magyar Dolgozók Pártjára, és vezérünkre, Rákosi Mátyás elvtársra, akinek irányítása mellett megteremtjük a szocialista Budapestet.”

Képleírás

Ganz Vagongyár, külső és belső képek. Pongrácz Kálmán, mint gyári munkás.

Képek a gyárból: munkagépek, munkások, Pongrácz a munkásokkal.

Pongrácz otthon, könyvet olvas. (Lenin kötet). Nagygyűlés: Pongrácz és Köböl beiktatása.

Pongrácz a mikrofonnál. Pongrácz beszél, szinkron.

Közeli kép Rákosiról és Kádárról.

Pongrácz beszél, szinkron. A végén taps, "Éljen Rákosi!" kiáltás.

2. Begyűjtési versenyfelhívás Kunszentmártonban

Katona Boldizsár 14 holdas kunszentmártoni középparaszt július 10-én begyűjtési versenyre hívta ki az ország dolgozó parasztságát. Csépléskor mindjárt a gép mellől szállítja be felajánlott búzáját. Tudja jól, hogy minden mázsa beadott gabona új gépállomásokat, villanyt és bekötőutakat jelent a falunak. Szép, acélos búzája jól termett, és bőven jut belőle az állam részére is. Kimérik a kenyérgabonát és a vetőmagot, azután kocsira rakják a begyűjtésre szánt mennyiséget. Kétszáz százalékot vállalt Katona Boldizsár, de a jó termésből 240 %-ra teljesíti a begyűjtést.

Képleírás

Nagygyűlés Kunszentmártonban, Katona Boldizsár beszél az egybegyűltekhöz.

Cséplés, zsákolás, mérés.

Lovas szekerekkel szállítják a búzát.

3. Új, fagyálló gyapot hazai termesztése

Az országban ma már 600 hold területen termelnek gyapotot. Az Újpesti Magyar Pamutiparban ünnepélyes külsőségek között megkezdődött a Szovjetunióból nyert fagyálló gyapot első hazai termésének feldolgozása. A Makó, Szeged és Csongrád környéki gyapot minősége felveszi a versenyt a külföldiekével. A feldolgozás megindításának ünnepségén Ratkó Anna, a textilmunkásból lett népjóléti miniszter, lelkes taps közepette tette az első gyapotköteget a kártológépbe. A gyapot ma már otthonossá vált a magyar talajon. Az ötéves terv végére kétszázezer holdon termelünk gyapotot. Ebből hazai szükségletünk jelentős részét tudjuk fedezni.

Képleírás

Gyapotföld. Gyár: gyapotfeldolgozás.

Ünnepség a gyárban, Ratkó Anna munkaközben.

4. Előkészületek a VIT-re

A magyar társadalom és világ ifjúságának figyelme a budapesti Világifjúsági Találkozó felé irányul. A VIT városligeti központjával szemben már épül a kiállítási csarnok. Az augusztusi ifjúsági találkozó nagyarányú kiállításon mutatja be a világ ifjúságának mai életét, a szabadságért és békéért folytatott küzdelmét. A résztvevő magyar ifjúságunk elsősorban a termeléssel készülnek a kiállításra. A Ganz villanygyár ifjúságának 3200 munkárait, közel 1 millió Forint értékben ajánlottak fel az Ifjúsági Találkozó számára. A Ganz-ifik mellett bolgár és görög fiatalok készítik ajándéktárgyaikat. A mezőkövesdi parasztfiatalok matyó hímzéseket készítenek a találkozó külföldi tagjainak. A kis Szilvási Bori egy szovjet lány számára készíti a szép, matyó terítőt. A Képzőművészeti Főiskola növendékei freskókészítéssel igyekeznek hozzájárulni a Világifjúsági Találkozó sikeréhez. A Találkozó a Világ Ifjúságának harcos kiállása lesz a béke megvédése mellett. A Margitszigeten már tatarozzák a szabadtéri színpadot. A részt vevő nemzetek ifjúságai itt mutatják be énekeiket, táncaikat. A MÁVAG kultúregyüttese Tatán készül a Hány János toborzójával.

Képleírás

A VIT emblémája. Építkezések a Városligetben.

Gyárakban dolgozó fiatalok, különböző ajándékokat készítenek.

Népviselőbe öltözött lányok hímzés közben.

Fiatalok freskó festés közben.

Margit-sziget, tatarozási munkák a szabadtéri színpadnál.

Tata: a MÁVAG táncgyüttese, próba. (Hány János toborzótánc, részlet).

5. Előkészületek a X. Főiskolai Világbajnokságra

Lillafüred.

A X. Főiskolai Világbajnokság sportolói a Palotaszállóba vonultak, 3 hetes edzőtáborba. A híres, főúri üdülőben most a dolgozók fiai készülődnek, hogy újabb sikert szerezzenek a népi demokrácia sportkultúrájának. Az edzést már a táborozás első napjában megkezdték. Az ökölvívók meg sem várják a kötelek felszerelését, máris kezdődik a bemelegítés. A gyönyörű vidék mindenkit a parkba csal. A Főiskolai Világbajnokság tagjai remélik, hogy a londoni Olimpiához hasonló jó eredménnyel szerepelnek. A tornában most nemcsak a férfiaknak, hanem a nőknek is sikerük lesz. Legalább is erre mutatnak női tornászaink szorgalmas előkészületei az Ifjúsági Világtalálkozó és a vele egyidőben megrendezett Főiskolai Világbajnokság újabb sikerét és újabb elismerését jelenti népi demokráciánk fejlődésének.

Képleírás

Lillafüred, Palotaszálló. Busszal érkező fiatalok.

Edzések a szálloda parkjában: Futók, ökölvívók, birkózók, tornászok.

1949. augusztus

Magyar Filmhíradó 1949/32

1. Mezőgazdasági akadémia Zsámbékon - 69 m (Kerti Lajos)
2. A váci Forte Gyár munkája - 73 m (Megger Tibor)
3. Petőfi halálának 100. évfordulója - 70 m (Farkas Kálmán, Kerti Lajos)

1. Mezőgazdasági akadémia Zsámbékon

A zsámbéki határban a harmadik típusú, közösben termelőszövetkezet, már aratógéppel végzi a rozs betakarítását. A mezőgazdaság tovább fejlesztéséhez azonban nemcsak gépekre van szükség. Fokozni kell a szaktudást is. Tudja ezt Igriczi László, a szövetkezet tagja. Éppen ezért nagy az örömük, amikor megnyílik a zsámbéki Mezőgazdasági Akadémia. Igriczi is tanulni megy. Szövetkezeti társai elkísérik a megnyitó ünnepségre. Erdei Ferenc, földművelésügyi miniszter avatóbeszédében hangsúlyozza, hogy mezőgazdaságunk fejlesztésében a nagy Szovjetunió példája nyomán kell haladnunk. Mezőgazdasági iskoláinkat a szocializmus építésére, az igazi mezőgazdasági tudomány számára szervezzük. Az Akadémiának 260 hallgatója van. Dolgozó parasztok, gépállomások traktorosai. A hallgatóság behatóan tanulmányozza a marxizmus-leninizmust, a szocialista építésének tudományát. Tanulókörökben és szemináriumokon vitatják meg az anyagot. A korszerű mezőgazdaság kérdéseiről modern szakkönyvekből szerzik ismereteiket. Az Akadémia tagjai nemcsak elméleti, hanem gyakorlati kiképzésben is részesülnek. Az Akadémiáról kikerülő mezőgazdasági szakemberek a magyar mezőgazdaság szocialista fejlődésének lesznek képzett harcosai.

Képleírás

Roszs betakarítása a zsámbéki határban.

Férfiak a mezőn. A zsámbéki akadémia épülete, gyülekező.

Erdi Ferenc az avatóünnepségen.

Tanterem, fiatalokkal.

Tanterem, előadás. Kiscsoportos beszélgetések az akadémia udvarán.

Gyakorlat egy farmon, lovak, tehenek.

2. A váci Forte Gyár munkája

Fásított park közepén fekszik Közép-Európa egyetlen fényérzékeny anyaggyára, a váci Forte Gyár. Csak portalanított, tiszta levegőben lehet fotóanyagot gyártani, a fényképezéshez használt értékes nyerspapírt e munka kezdetén fehér fény mellett alaprétteggel vonják be. Egy ilyen tekercs több mint egy méter széles és kilencszáz méter hosszú. Ezüst üstökben a pontosan megadott hőfokok mellett főzik a papír és film fényérzékeny anyagát. A fényérzékeny anyagot, az úgynevezett emulziót géppel öntik az alapozott papírra. Az öntött papír hetven méter hosszú folyóson halad keresztül, amíg megszárad és feltekerceslik. Ugyanilyen módon történik a 6x9-es filmtekercsek öntése is. Az államosítás után a munkások újításaikkal megoldották a film gyártását is. A rendelés szerinti méretekre vágják a papírt és a filmeket. Itt már használatból jól ismert 6x9-es Forte filmet tekercesznek. A gyár termelésének 25 %-ával kielégíti a hazai szükségletet, amíg a kapacitásának a többi részét exportálja. A Forte Gyár nemcsak film és papíryanagokkal látja el a fényképező dolgozókat, hanem a széles néprétegek számára, gondoskodott az olcsó és jó fényképezőgép gyártásáról is. Népi demokráciánk fejlődésének újabb sikerét jelenti, hogy megoldottuk hazánkban a film és olcsó fényképezőgép gyártását.

Képleírás

Park, a Forte gyár kéménye (szennyezi a friss levegőt).

Munkagépek.

Film és papírgyártás részletei.

Filmhíradók 1945-1949

Tekerceselés.

Az olcsó fényképezőgép.

3. Petőfi halálának 100. évfordulója

Kiskőrös.

Zsuppfedeles parasztházban született a világirodalom egyik legnagyobb és legbátrabb forradalmi költője. Örökmécs hirdeti halhatatlanságát. Egész élete, költészete kérlelhetetlen harc az elnyomók ellen. Korában a jobbágyoknak megfeszített munka és deres jutott. A nemesség pedig tobzódott a jobbágyok munkájából. Ezért állt a fiatal Petőfi az elnyomók elleni küzdelem élére. Az 1848-as szabadságharcnak azonban nem csak elindítója, hanem mindvégig bátor harcosa is Petőfi Sándor. Előre hát mind, aki költő a néppel tűzön vízen át. Átok reá, ki elhajtja kezéből a nép zászlaját – írta egyik ismert versében. Halálának 100 éves évfordulójára Budapestre érkeztek a világirodalom kiváló forradalmár költői és a népi demokratikus országok íróküldöttei. Sztjepán Scsipacsov és a szovjet íróküldöttség. Magyarországon kívül Petőfi sehोल sem kapott annyi szeretetet és megbecsülést, mint a Szovjetunóban. Paul Eluard a francia nép világhírű harcos költője. Pablo Neruda a forradalmár Chilei költő. Petőfi halálának 100 éves évfordulója ünnep számunkra. Elmondhatjuk, hogy a munkásosztály a Magyar Dolgozók Pártjának vezetésével megvalósította Petőfi célját, új munkáslakásokból indulnak már a csepeli dolgozók Petőfi szobrához, hogy erőt merítsenek harcos hazaszeretetéből. Haza és szabadság, ez a két szó melyet először tanuljon dajkájától a gyermek, és ha a csatában a halál eléri utószor e két szót mondja ki a férfi – írja Petőfi. A csepeli munkások koszorúi azt mutatják, hogy megértették és követik Petőfi útmutatását. Budapest népe a Duna-parti Petőfi szoborhoz vonult, hogy ezzel is kifejezésre juttassa azt, továbbfolytatja Petőfi munkáját.

Pongrácz Kálmán, a főváros munkáspolgármestere ünnepi beszédében hangsúlyozta, hogy a harc, amelyet Petőfi kezdett meg, teljes győzelemmel fog végződni, mert a magyar nép vette a kezébe, mert a magyar népet a magyar munkásosztály élcsapata, a Magyar Dolgozók Pártja vezeti. Andrej Maliskov szovjet író beszéde után a szovjet íróküldöttség helyezi el koszorúját. Ezután Orbán László, a Magyar Dolgozók Pártja nevében fejezi ki hódolatát Petőfi emlékének. A honvédség koszorúja azt a szeretetet és ragaszkodást fejezi ki, amellyel a néphadsereg tagjai körülveszik Petőfit. Ezután a külföldi íróküldöttségek tagjai helyezik el népük nevében koszorúikat. A cseh íróküldöttség Jan Drda vezetésével. Severin Polak, lengyel író. Nico Rost, Hollandiából. Bianchi Bandinelli, a baloldali olasz író. A koszorúk sokasága híven tükrözi viasza azt a nagy szeretetet és ragaszkodást, amellyel dolgozó népünk körülveszi és ápolja Petőfi szellemét.

Képleírás

Kiskőrösi kép, majd Petőfi szülőháza, emléktáblával.

Rajzok a jobbágyok és nemesek életéről.

Festmények az 1848-as forradalomról. Petőfi kézirat.

Budapest, az évfordulóra érkező vendégek

Kiállítás, Petőfi képek, versek. Látogatók a kiállításon.

Szakasits a kiállításon.

Csepeli lakótelep, zászlós felvonulók.

Ünnepség Kiskőrösön a Petőfi szobornál, koszorúzás.

Budapest, Petőfi szobornál ünnepség, hatalmas tömeg. Pongrácz Kálmán az emelvényen.

Képek a tömegről.

Koszorúzás. Orbán László koszorúz.

Koszorúzások.

1949. augusztus

Magyar Filmhíradó 1949/33

Filmhíradók 1945-1949

1. Gabonabegyűjtés Győr megyében - 39 m (Török Vidor, Kerti Lajos)
2. A MÁV Istvántelki Főműhelyének kitüntetése - 101 m (Török Vidor, Kerti Lajos)
3. Földművelésügyi miniszter első országos közgyűlése - 108 m (Török Vidor, Kerti Lajos)
4. Népi motorcsónakverseny - 30 m (Vancsa Lajos, Illés György)

1. Gabonabegyűjtés Győr megyében

Győr megye dolgozó parasztsága már 110%-ra teljesíti gabonabegyűjtését. Mi nem tudunk gyárakat emelni, traktorokat, ekéket készíteni – mondta az egyik dunántúli paraszt – hanem ami erőnkből telik, kenyeret adunk az országnak. A begyűjtési verseny üteme azt bizonyítja, hogy az ország dolgozó parasztsága hasonlóképpen gondolkodik. A begyűjtési verseny legjobbjainak a Nép gazdasági Tanács 2 millió forint jutalmat szavazott meg. Budapesten a malmok munkásai ünnepélyesen fogadják a dolgozó parasztság versenymunkájának eredményét, a begyűjtött gabonát. Augusztus 1-től kezdve pedig a kenyérgyárakban fehér és olcsóbb kenyér készül a dolgozóknak. A kenyérgyári munkások a minőség fokozásával növelik a dolgozó parasztság eredményes munkáját. A kenyérgyárakból ezentúl a friss fehér cipó 1 forinttal olcsóbb árban jut a dolgozók asztalára.

Képleírás

Vasútállomás, tehervagonok, gabonával megrakott szekerek érkeznek a pályaudvarra.

Zsákoló férfiak.

Budapestre érkezik a tehervonat, a vonaton Rákosi kép.

Kenyérgyár, dagasztás. Képek a kenyérgyárból, a frissen sült kenyér.

Egy asszony kenyeret szel.

2. A MÁV Istvántelki Főműhelyének kitüntetése

A MÁV Istvántelki Főműhelye nyerte el a szocialista munkaverseny győztes üzemének kitüntető címét. A Szaktanács vörös selyem vándorzászlaját Apró Antal főtitkár adja át a kiváló üzemnek.

[Apró Antal szinkron:] „Munkásosztályunk a termelésben és politikai küzdelmekben elért eredményeit azoknak a meg nem alkuvó, szívós harcoknak és küzdelmeknek köszönheti, amelyek a munkásosztályunk élén, a Magyar Dolgozók Pártja és mindannyiunk szeretett vezére, Rákosi elvtárs vezetésével elértük. Elvtársak! A magyar munkásosztály a dolgozó parasztság megfeszített munkával elért eredményeit, országának, szabadságát, függetlenségét és napról-napra emelkedő jólétét, biztonságát, elsősorban felszabadítónknak, a hatalmas Szovjetunióknak köszönheti. A Főműhelyben dolgozó munkások, mérnökök munkáját, eredményeit, az egész ország elé állítjuk oda példaképpül, hogy vegyenek példát arról a munkáról a többi üzemek dolgozói, amelyet itt az elvtársak az utóbbi hónap alatt elértek. Itt az ideje, hogy a kevesek mozgalmából a százezrek mozgalma legyen, és a munkaverseny-mozgalom az egész munkásosztályt mobilizálja, mozgósítsa, az ország előtt álló tervek eredményes végrehajtására. A munkásosztály nemzetközi viszonylatban is támadásban van. Egymás után érnek el hatalmas eredményeket a kínai dolgozók. Közel 300 millió ember szabadult fel az utóbbi időben, a kínai szabadságharcosok, a kínai néphadsereg önfeláldozó, bátor kiállása következtében. A mi kötelességünk, a magyar munkásosztály kötelessége, hogy helytálljunk mi is a béke frontjának ráncos szakaszán, ezt pedig elvtársak úgy tudjuk teljesíteni, ha továbbfejlesztjük országunk iparát, fokozzuk a munka termelékenységét, hogy minél gyorsabban eltüntessük a háborús romokat és az újjáépítés befejezése után elkezdhessük 5 éves tervünket, amely országunkat fejlett iparral, fejlett mezőgazdasággal rendelkező szocialista állammá alakítja át. Csak úgy tudunk becsületesen tovább haladni ezen az úton, úgy tudjuk eredményeinket újabb eredményekkel tetézni, ha egy emberként zárkózunk fel pártunk, a Magyar Dolgozók Pártja és szeretett vezérünk, Rákosi elvtárs mögött.”

Apró Antal beszámolója után Vereckei János, termelési felelős ismerteti a Főműhely versenyteljesítményét.

Filmhíradók 1945-1949

[Vereckei szinkron:] „Brigádjaink közül ki kell emelnem Apró Antal elvtársunkról elnevezett brigádot. A brigád tagjai az ócska romokból összegyűjtött fékalkatrészekből állítják össze és szerelik fel a HIKDL-fékeket teherkocsijainkra. Ezzel a munkájukkal jelentős mértékben hozzájárultak a fogólap forgásának meggyorsításához és a 4 hónapos szocialista munkaverseny alatt mintegy 110 ezer forintot takarítottak meg nemzetgazdaságunknak. Ezért a brigád valamennyi tagja jutalomban részesül. Az üzem a brigádtagok és kiváló munkások teljesítményei mutatják, hogy dolgozóink helytállanak a termelés frontján, népi demokráciánk pedig gazdag ajándékokkal jutalmazza meg a termelésben kiváló harcosait. A kitüntetett munkásokat dolgozó társaik is szeretettel veszik körül, és munkájukat példának tekintik.

Képleírás

Az Istvánfalvi Főműhely épületei. Nagygyűlés az üzemben. Apró Antal átadja a vándorzászlót.

Apró Antal beszél, (szinkron).

Képek a beszédet hallgató munkásokról.

Apró beszél, (szinkron).

Éljen Rákosi! Kiáltások, taps. Vereckei János beszél, (szinkron).

Munkaképek, vashegy, munkások.

Munkagépek. Újra a gyűlésteremben.

Apró Antal kitüntetések ad át.

3. Földműveszövetkezetek első országos közgyűlése

Budapesten az Újvárosháza Tanácstermében tartották a Földműves szövetkezetek küldöttei első országos közgyűlésüket. Gazdag ajándékok fejezik ki parasztságunk szeretetét és megbecsülését a szövetkezetek iránt. A közgyűlésen megjelentek a baráti népi demokratikus országok küldöttei is. A szövetkezetek eddigi munkájáról Dégen Imre, a SZÖVOSZ főtitkára számol be.

[Dégen szinkron:] „Az országban jelenleg 2837 községben 3010 földműves szövetkezet működik. A földműves szövetkezetek tagságában fúzióval és azt követő tagtoborzási kampánnyal ugrásszerű szaporulat következett be. Míg 1948. decemberében a szövetkezeteknek csak 425.000 tagjuk volt, addig ma már a taglétszám a 870.000 főt elérte. Külön rá kell mutatni arra, hogy míg az egész taglétszám mintegy 100 %-kal növekedett, ezen belül a parasztasszonyok és fiatalok számának növekedése mintegy 170%-ra tehető. A 870.000 holdra kötött termelési szerződés, a gépállomások munkájának szervezettebbé és gazdaságosabbá tételében való közreműködés, a falu nemesített vetőmaggal, műtrágyával való ellátása, a szerződéses hízalás és tenyésztés széles körben való megszervezése, mindezek a földműves szövetkezet termelési tevékenységének nemcsak megnövekedéséről, de helyes irányba való fejlődéséről is bizonyítást tesznek. Széleskörű nevelő és felvilágosító munkával segítse elő a földműves szövetkezet a falu és város olyan viszonyát, mely megkönnyíti és elmélyíti a haladás élenjáró tömegek és a dolgozó parasztság közötti kapcsolatot, a falu dolgozóinak a szocialista építés munkájába való bevonása, az elmaradt tömegeknek a haladás élen járó tömegek színvonalára való emelése, a falu és város közötti különbség megszüntetése érdekében.”

Donáth Ferenc a Magyar Dolgozók Pártja nevében kíván eredményes munkát a szövetkezetek további építésében. Ökrös Sándorné, rajkai bíróné és szövetkezeti vezető, hozzászólásában a nők szövetkezeti tevékenységét ismerteti.

[Ökrös szinkron:] „Mi, parasztasszonyok sokan vagyunk már olyanok, akik bebizonyították azt, hogy vezetéshez is értünk. Ott is egyenrangú társai vagyunk a férfiaknak. Éppen ezért megkérem az itt megjelent szövetkezeti vezetőket, hogy ha náluk még mindig volna ilyen régi gondolkodás, azok meggyőzésére példával mutassanak rá arra, hogy az asszonyok képesek a saját családjuk nevelése mellett még a szövetkezet gazdasági életét is vezetni.”

A nagyjelentőségű gyűlés lelkes hangulata azt bizonyítja, hogy parasztságunk világosan látja a szövetkezeti gazdálkodás jelentőségét, és a közgyűlés után még szélesebb körben igyekeznek a szövetkezeteket megvalósítani.

Képleírás

A Városháza tanácsterme, nagygyűlés. Népviseletbe öltözött asszony babákat osztogat.

Dégen Imre beszél, (szinkron).

Képek a jelenlevőkről. Néhányan jegyzetelnek.

A beszéd után taps.

Donáth Ferenc a mikrofonnál, őt követi Ökrös Sándorné, (szinkron).

A beszéd közben nők vezető munkáját bemutató képek: nők az irodákban, a begyűjtéseknél.

A beszéd után taps. Éljen Rákosi!

4. Népi motorcsónakverseny

A Margitszigeti Duna-ágban népi motorcsónakverseny újabb állomása sportágaink demokratikus fejlődésének. Ma már munkatársaink körében is egyre népszerűbb a motorcsónak. A Duna habjaiban száguldó motorok a múltban kizárólag a gazdagoknak nyújtottak szórakozást. Az első népi motorcsónakversenyen főleg munkásversenyzők indultak. A Duna menti üzemi klubházak szaporodásával növekszik a munkás vízi sportolók száma.

Képleírás

Motorcsónakok a Dunán, a parton báméskodó emberek.

1949. augusztus

Magyar Filmhíradó 1949/34

1. A diósgyőri vasgyár Felföldi brigádja - 74 m (Kerti Lajos)
2. A magyar alkotmánytervezet - 34 m (Forgács Ottó)
3. Küldöttségek érkezése és a budapesti Világifjúsági Találkozó megnyitása - 165 m

1. A Diósgyőri Vasgyár Felföldi brigádja

Diósgyőr Vasgyár gyárában dolgozik a Felföldi-brigád. Naplója az ország legjobb brigádjának munkájáról számol be. Nézzük meg, hogyan dolgoznak! Reggelenként röpgyűléssel kezdődik a munka. Felföldi Zoltán, kohómérnök-brigádvezető, a brigádtagjaival, Mészáros István technikussal, Gácsi Miklóssal, Mogyoróssi Lászlóval, Ipacs Lajossal és a többiekkel megbeszéli a napi feladatokat. A technikus tagok felszabadulás előtt szakmunkások voltak. A népi demokráciában a kohóipari szakiskolán érettségi bizonyítványt szereztek. A tűzkohászati brigád tagjai a kohókemencék tüzeléstechnikai hibáit javítják ki. Imrich István tüzelési ellenőrnek – azelőtt kohókőműves – Gerő olvasztár jelenti, hogy rosszul ég a kemence, nagy a légkicsapódás. A füstgázelemzés megmutatja a hibáit. De látszik az a vastagon kiömlő kéményfüstön is. Imrich István a levegő és a gáz arányának helyreállításával azonnal kijavítja a hibát. Mogyoróssi László tüzelési felelősnek, Doják János élmunkás-forrasztár a gáznyomás csökkenéséről panaszodik. A brigád tagjai gyors közbelépéssel kiküszöbölik ezt a hibát is. Csaknem valamennyi tagnak van újítása. Újítási és ésszerűsítési javaslataikkal megtakarított összeg egymillió hatszázezer forint. Gácsi Miklós, a durvahengermű tüzelési felelőse. Újításával a martinból 600 fok helyett ma már 800 fokkal hozzák az önteteket. Ezzel az izzítási költséget 25 %-kal csökkentették. Újítási és ésszerűsítési javaslataikkal megtakarított összeg: egymillió hatszázezer forint. A brigád jó munkájának eredményeként augusztus 1-jén a napló bejegyzése arról tanúskodik, hogy elnyerték a köztársasági elnök legjobb brigádjának vándorzászlaját. Az ünnepségen Szakasits Árpád köztársasági elnök, a Felföldi-brigád jó munkáját – benne a

Filmhíradók 1945-1949

műszaki értelmiség és a munkások összefogását – az ország valamennyi brigádja elé példaként állította. A zászló átvételekor megfogadják, hogy ezentúl még tovább fokozzák jó munkájukat, és igyekeznek megtartani a vándorzászlót.

Képleírás

A Diósgyőri Vasgyár kohászbrigádjának egy napja: közös tanácskozás.

Érettségi bizonyítványok bemutatása.

Imrich ellenőrző körúton, egy égő kemence mellett.

Különböző munkagépek bemutatása.

A brigádnapló, bejegyzésekkel.

Ünnepség, Szakasits Árpád beszédet mond.

Szakasits átadja a vándorzászlót a diósgyőri munkásoknak.

2. A magyar alkotmánytervezet

Dolgozó népünk örömmel és lelkesedéssel olvasta a népköztársaság alkotmányának tervezetét. A Czizer Ferenc ácsbrigád tagjai korábban mentek munkahelyükre, hogy megvitassák az alkotmány pontjait. Czizer brigádvezető magyarázza, hogy a főurak és tőkésék alkotmánya kiváltságosokra és elnyomottakra osztotta az ország lakóit. A népköztársaság alkotmánya kimondja, hogy Magyarország a munkásság és parasztság állama. Minden hatalom a dolgozók kezében van. Ma vasmunkásból is lesznek miniszterek. Gondoljunk Zsofinyecz Mihály nehézipari miniszterre, Pongrácz Kálmán személyében munkáspolgármestere van a fővárosnak. Az alkotmány teljes egyenjogúságot biztosít a nőknek is. Ratkó Anna textilmunkásnő példája bizonyítja, hogy miniszter is lehet belőlük. Berki Mihályné parasztasszony, főispán. A munkásság együtt gyakorolja a hatalmat a dolgozó parasztsággal. A népköztársaság alkotmánya törvényesen biztosítja a szocializmus felé vezető utat.

Képleírás

Újságot olvasó ácsmunkások.

Czizer Ferenc magyaráz a többieknek, közben az Alkotmánytervezet egy része látható. Szabad Nép.

Pongrácz Kálmán egy gyűlésen, Ratkó Anna a textilgyárban.

Berki Mihályné az irodájában.

3. Küldöttségek érkezése és a budapesti Világifjúsági Találkozó megnyitása

A szélrózsa minden irányából, a világ minden tájáról jönnek fiatal külföldi vendégeink a világ ifjúságának budapesti találkozójára. A bolgár fiatalok hajón érkeznek. Távol-Kelet hős ifjai vonaton tették meg a nagy utat, hogy személyesen mondhassák el a mi fiainknak győzelmes harcuk történetét. Bolgár, kínai, koreai és mongol ifjúnak egy a célja: a béke! A szolnoki ifjak saját maguk készítette mozdonnyal indulnak a nagy találkozóra. A mi fiaink a termelés lendületéről, a szocializmus építéséről számolnak be a világ ifjúsági küldötteinek. Augusztus 11-én Záhonynál lépte át a határt az a fiatalság, akiket mindannyian legjobban vártunk, a Lenini Komszomol küldöttsége. A Komszomol példamutatása a Szovjetunió ifjúságának részvétele a világtalálkozó sikerének legfőbb biztosítója. Amerre elhaladnak, útjuk felejthetetlen diadalmenet, keresztül az egész országon, a lelkes fogadtatásban és örömujjongásban kifejezésre jutott az a nagy szeretet és ragaszkodás, amellyel a magyar ifjúság és az egész dolgozó nép körülveszi a szabadságát adó Szovjetuniót és fiait. A Keleti pályaudvar érkezési oldalán virágcsokor és virágeseő árasztja el a Lenini Komszomol küldötteit. Első ízben érkezik hozzánk a Komszomol küldöttsége és fiaink örökre szívükbe zárták ezt a találkozót. Augusztus 14-én délután 4 órakor harsonaszó jelzi a békéért harcoló ifjúság nagyarányú seregszemléjének kezdetét. 70 nemzet színpompás zászlajával, magyar ifjúmunkások nyitják meg a menetet, mindenki felemelkedik a helyéről, a kezek lelkes tapsra verődnek. Felejthetetlen szép napja ez a Világ Demokratikus Ifjúsága testvériségének, a proletárnemzetköziségnek. 70 ország küldöttei, 60 millió ifjú nevében tüntetnek a mi hazánk fővárosában a béke mellett. Franciaország fiai ismét bizonyosságot tesznek,

hogy nem fognak háborút viselni az amerikai imperialisták céljaiért. A szabad Görögországot a Grammosz hegyeinek szabadságharcosai képviselik. A népek szabadságának és függetlenségének ifjú katonái, a béke védelmezői vonulnak fel ezen a napon a világ minden részéről. A tomboló lelkesedés forró hangulata újabb hullámokat ver, amikor Távol-Kelet hős fiai, szabad Kína ifjúsága megjelenik a vonulók között. Ez a találkozó kitörülhetetlenül a szívébe véste minden küldöttnek a szabadság és a békeharcos, elszánt védelmét. A tapsoló tenyerek egészen átforrósodtak, a tomboló lelkesedés tetőfokára emelkedett, amikor megjelent a lenini Komszomol ifjúságának küldöttsége. Lenin és Sztálin tanításain nevelt ifjúság a példa minden demokratikus ifjú számára. A Komszomol munkája és a Komszomol példája mulatja meg minden ország fiatalsága részére a békéért és a szabadságért folytatott küzdelem diadalmas útját. Az ifjúság felvonulása után Guy de Boisson, a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség főtitkára üdvözli a találkozó résztvevőit. Joseph Grohmann, a Nemzeti Diákszövetség nevében szólalt fel. Nyikolaj Alekszandrovics Mihajlov, a Komszomol főtitkára a Szovjetunió ifjúságának harcos üdvözlését tolmácsolja. Non György, a Magyar Ifjúság Népi Szövetsége nevében kíván sok sikert a békeharcos fiatalságának. Az üdvözlő beszédek elhangzása után 50.000 torokból, 70 nyelven csendül fel a Világ Demokratikus Ifjúságának himnusza, amely kifejezi a világ ifjúságának a célját: Egy a jelszónk: a Béke!

Képleírás

A kínai fiatalok vonattal érkeznek.

Szolnok, vasútállomás, indul a feldíszített vonat, integető tömeg a pályaudvaron.

A záhonyi vasútállomás, integető fiatalok a vonatban. A pályaudvaron Rákosi, Lenin, Sztálin képek.

A szovjet fiatalok vonatját mindenhol hatalmas tömeg várja.

Keleti pályaudvar, hatalmas tömeg, virágcsokrok, zászlók, Sztálin, Rákosi képek.

A találkozó megnyitó ünnepe, felvonulások.

Népviseltben vonulnak a különböző nemzetiségű fiatalok. A franciák felvonulása.

A görögök.

A kínaiak felvonulása. Közben hatalmas taps.

A szovjetek, hatalmas Sztálin képpel.

Rákosi, Dobi, Gerő az emelvényen.

Szakasits beszédet mond, őt követi Nyikolaj Alekszandrovics.

Non György beszél.

Az ifjúsági himnusz

1949. augusztus

Magyar Filmhíradó 1949/35

Országgyűlés – az alkotmánytervezet tárgyalása, a Magyar Alkotmány életbelépése

-245 m (Megyer Tibor, Török Vidor, Kerti Lajos)

Az országgyűlést – az ügy jelentőségéhez méltóan – ünnepi hangulat tölti be, a Népköztársaság alkotmánytervezetének tárgyalásakor. A padsorok benépesültek, dolgozó népünk képviselői nagy figyelemmel hallgatják végig Rákosi Mátyást, a törvényjavaslat előadóját:

„Évtizedes harcokban megedződött munkásosztályunk vezetésével, az 1919-évi szocialista forradalom tapasztalataival gazdagodva, a Szovjetunióra támaszkodva, népünk megkezdte a szocializmus alapjainak lerakását, s országunk a népi demokrácia útján halad előre, a szocializmus felé. E küzdelem és országépítő munka már megvalósult eredményeit országunk gazdasági és társadalmi szerkezetében végbement alapvető változásokat fejezi ki, és a további fejlődés útját jelöli meg a Magyar Köztársaság alkotmánya. A Magyar Népköztársaságban minden hatalom a dolgozó népé, ezért szegezi le a tervezetet, hogy nálunk a termelési eszközök zöme már társadalmi tulajdonban van. Ezért állapíthatja meg, hogy a Magyar

Filmhíradók 1945-1949

Népköztársaságban minden hatalom a dolgozó népé, ezért szögezi le a tervezetet, hogy nálunk a termelési eszközök zöme már társadalmi tulajdonban van. Ezért állapíthatja meg, hogy Magyar Népköztársaság társadalmi rendjének alapja a munka és minden munkaképes polgár joga, kötelessége és becsületbeli ügye, hogy képességei szerint dolgozzék. A Magyar Népköztársaság ezekkel a jogokkal együtt biztosítja polgárai számára a munkához, a pihenéshez, az üdüléshez és a művelődéshez való jogát. Védi a dolgozók egészségét és segíti a dolgozókat munkaképtelenségük esetén. Alkotmánytervezetünknek ez a része újra aláhúzza, hogy a dolgozó kisemberek a szocializmus építésétől nincs mit tartania. Ellenkezőleg, munkájával szerzett, vagy öröklött tulajdonát az alkotmány biztosítja. Senkit vallásos meggyőződése, vagy vallásának gyakorlása miatt nem üldöztek. Ez így volt a múltban és így kell lenni e jövőben is. De a demokrácia megfelelően védekezik azok ellen, akik az egyház palástjával takarózva próbálták aláásni demokráciánkat, és az ilyen kísérleteket a jövőben meg fogjuk torolni. Végül, de nem utolsósorban az alkotmánytervezet védi a házasság és a család intézményét. A hazát ezer esztendőn keresztül verejtékével, vérével építő és ezer esztendőn át mellőzött, elnyomott és dolgozó magyar nép elégtétele és megtiszteltetése az új címer. Népi demokráciánk minden sikerének, minden eredményének kiinduló pontja a Szovjetunió felszabadító harca és az a segítség, amelyet a magyarság megértő nagy barátja, a bölcs Sztálin nyújtott és nyújt nekünk. Kívánom, a magyar dolgozó népnek, az egész magyar nemzetnek, hogy az alkotmány jegyében annyi balsors és szenvedés után a jövő századokon át éljen békében, erőben, boldogan és szabadon.”

A törvényjavaslat betervezése után, a Ház folyosóján, dolgozó népünk lelkesen ünneplő képviselői veszik körül Rákosi Mátyást, az alkotmány készítőjét. A Magyar Dolgozók Pártjának, Rákosi Mátyás bölcs irányításának és fáradhatatlan munkásságának köszönheti dolgozó népünk boldogulásának újabb, nagy sikerét. Szünet után Losonczy Géza, a Magyar Dolgozók Pártja és a Népfront nevében méltatja a nap történelmi jelentőségét.

„Az alkotmány, tisztelt országgyűlés, nem valami véletlen ajándékként hullott az ölünkbe, négy év, de nyugodtan mondhatnám 4 évszázad küzdelmeinek és szabadságharcainak gyümölcse.”

Mihályfi Ernő a Független Kisgazdapárt nevében, Nánássy László a Nemzeti Parasztpárt részéről, Balog István a Független Magyar Demokratapárt, Harrer Ferenc a Magyar Radikális Párt nevében szólalt fel, és fogadja el lelkesedéssel az alkotmány törvényjavaslatát. A Népfrontba tömörült Pártok szónokai után Vigh Pál, a nagyüzemi munkásság nevében szól hozzá és fogadja el a törvényjavaslatot. Kókai Jánosné a nők hálóját tolmácsolja a törvényesen biztosított egyenlőségért. Seregélyi József a dolgozó parasztság nevében. Rusznyák István egyetemi tanár, a haladó értelmiség részéről. Szalai Béla a magyar ifjúság, Ilku Pál Néphadseregünk nevében szól hozzá népköztársaságunk alkotmányának törvényjavaslatához. A mindvégig lelkes felszólalások után Molnár Imre, a Ház alelnöke veszi át a szót:

[Molnár szinkron:] „Kimondom a határozatot, hogy az országgyűlés a törvényjavaslatot a bizottság szövegezésében, általánosságban, a részletes tárgyalás alapjául, nagy lelkesedéssel egyhangúlag elfogadja.” Augusztus 20-án, az alkotmány életbelépésének napján és az új kenyér örömnepén csillogó fényáradat borítja el fővárosunkat. A parlament előtt a Kossuth teret, végig az egész Duna-partot, a főváros tereit és utcáit örömittasan táncoló és ünneplő emberek népesítik be. Dolgozó népünk felszabadultan ünnepli a győzelmes harcok eredményét, szocialista fejlődésének újabb zálogát, a Népköztársasági Alkotmányt. A magyar nép örömeiben osztoznak a Világifjúsági Találkozó külföldi fiataljai is. Dolgozóink a kemény harcok megérdemelt gyümölcset, fiaink a biztos jövőt ünneplik az alkotmányban. Méltó befejezése a napnak, a káprázatos Gellérthegy tüzijáték. A rakéták fénye messzire bevilágítja azoknak a hős szovjet katonáknak az emlékművét, akiknek véraldozata hozta meg mindannyiunk számára a szabadságot, és a boldog jövőt.

Képleírás

A Parlament épülete kívülről.

Kép az üres, majd megtelt ülésteremről.

Rákosi Mátyás beszél, (szinkron).

Rákosi beszél, (szinkron), képek a jelenlevőkről. Taps.

Filmhíradók 1945-1949

Közeli kép Rákosiról.

Rákosi (szinkron). Taps, közönségképek.

Rákosi beszéd. A Szabadság szobor. Szakasits tapsol.

Képek egy vasgyárból, a mezőn dolgozó asszonyokról, játszótérről. Majd ismét az ülésterem. Marosán György, Gerő Ernő, Dobi.

A parlament folyósán beszélgető emberek, köztük Rákosi.

Ülésterem, Losonczi Géza beszél, (szinkron).

Mihályfi Ernő, Nánási László, Balogh István, Harrer Ferenc szólalnak fel.

Víg Pál beszél, majd Pókai Jánosné szólal fel.

Seregélyi József, Ruzsnyák István, Szalai Béla, Ilku Pál felszólalásai. Kép Rákosiról és Gerőről.

Egy pillanatra látható Ortutay Gyula. Molnár Imre beszél, (szinkron).

Rákosi, Gerő, Dobi egymás mellett tapsolnak.

Esti képek Budapestről: a Parlament, hajók a Dunán, tömeg az utcán.

Táncoló emberek az utcán.

Tűzijáték.

1949. augusztus

Magyar Filmhíradó 1949/36

1. Ünnepség a Román Népköztársaság felszabadulásának 5. évfordulóján - 23 m
2. Parasztok kitüntetése Hortobágy-pusztán - 27 m
3. A Világifjúsági Találkozó kultúrcsoportjai vidéken - 42 m
4. VIT záróünnepség - 173 m

1. Ünnepség a Román Népköztársaság felszabadulásának 5. évfordulóján

A baráti Román Népköztársaság felszabadulásának 5 éves évfordulója alkalmából a Nemzeti Színházban rendezett ünnepi estet a Kultúrkapcsolatok Intézete. Kovács István, a Magyar Dolgozók Pártja nagybudapesti titkára mond ünnepi beszédet. A Szovjetunió felszabadításának köszönhetjük, hogy népeink ma baráti kezet szorítanak. Utána Aurél Manasanu budapesti román követ tart megemlékezést. Népeink közös úton haladnak a szocializmus felé.

Képleírás

Ünnepség a Nemzeti Színházban. A színpadon: énekkar.

Kovács István ünnepi beszédet mond. A páholyban Szakasits Árpád, Dobi István.

A román követ (Aurel Manasanu) beszél.

Kállai Gyula páholyban.

Tapsoló nézők.

2. Parasztok kitüntetése Hortobágy-pusztán

Hortobágy mellett Ohat-pusztán. Még augusztus végén is eső áztatja, varjú járja egyes kiscgazdaságok árpakeresztjeit. A keresztek tetején már a szem is kicsirázott. Az állami gazdaságban a legnagyobb rendben áll az elcsépeelt szalma és takarmány. A gazdaság jó munkájának híre ment a környékre, de fel Budapestre is. Augusztus 20-án a közeli Hortobágy-pusztán dolgozó parasztsága összejön, megünnepelni a két legjobb brigád megjutalmazását. Élén járnak a pusztaiak, ahol az asszonyoknak ma már kórusuk van. A férfiak mellett itt vannak a lányok, mind az EPOSZ tagjai. Új élet pezsdül az állami gazdaságokon. Erre gondolt Hadobás Mihály brigádvezető, amikor felhúzzák a DÉFOSZ vörös selyem vándorzászlaját. A brigádtagnak 22 ezer forint jutalmat ad át a DÉFOSZ kiküldötte. Nagy lesz az öröm Tóth Imrééknél, a második brigád

Filmhíradók 1945-1949

vezetőjénél, Patai Ferencéknél, György Annáéknál, Lakatos Jánosnéknál és a többiekénél. Bana János bácsi 22 éve él a pusztán, de igazi örömöknek csak most, a népi demokrácia kialakult, szocialista mezőgazdaságában lehetett részese.

Képleírás

Hortobágyi képek. Parasztok felvonulása, hatalmas Rákosi képpel.

Ünnepség, a puszta népe összegyűlve, valaki az emelvényen beszél.

Felhúzzák a zászlót. Jutalom átadás.

Az öreg Bana János.

3. A Világifjúsági Találkozó kultúrcsoportjai vidéken

A Világifjúsági Találkozó kultúrcsoportjai ellátogattak vidékre is. A szovjet ifjúság küldöttsége Salgótarjánban. A Lenini Komszomol fiataljait az egész magyar dolgozó nép megismerte és megszerette. Különösen a szívébe zárta a legnépszerűbb szovjet táncsoport, a népi táncverseny győztesének, a moszkvai Nyírfácska együttesének tagjait.

Képleírás

Salgótarján, hatalmas tömeg fogadja a szovjet fiatalokat.

Szovjet táncsoport előadást tart.

4. VIT záróünnepség

Augusztus 23-án a Parlament előtt a Kossuth téren gyülekezett a Világifjúsági Találkozó fiatalsága. A menet a Lenini Komszomol vezetésével haladt végig fővárosunkon. A színpompás felvonulás méltó befejezése a nagy találkozónak, a világ minden részének demokratikus ifjúsága a Lenini Komszomol vezetésével szoros egységben halad előre a tartós békéért és a népek szabadságáért folytatott küzdelemben. Az Operaház előtt a párt és a kormány képviselői szemlélik meg a fiatalság felvonulását. Szűnni nem akaró lelkes taps és hatalmas ünneplés kíséri az Andrássy úton végig a fiatalokat. A világ haladó ifjúsága ezen a napon ismét hitet tett a proletár nemzetköziség és a béketábor mellett. Kifejezte elszánt akaratát: nem hajlandó az imperialista tőkésék zsoldjában harcolni. Az ünnepi felvonulással egy időben a Hősök-terén gyülekezett Nagybudapest ifjúsága is. Több mint 100 ezer ifjú teljesen benépesítette a teret, hogy meghallgassa a magyar nép bölcs vezetőjét, az ifjúság nagy tanítóját, Lenin és Sztálin egyik legjobb tanítványát, Rákosi Mátyást.

[Rákosi szinkron:] „A magyar dolgozó nép nevében meleg szeretettel üdvözlöm az itt összegyűlt 84 nemzet ifjúságának képviselőit. Az Ifjúsági Világtalálkozó az volt a célja, hogy hitet tegyen az emberi haladás legfontosabb ügye, a tartós béke mellett és fokozza a harcot a kardcsörtető, nyugati imperialisták ellen, akik egy harmadik, szörnyű világháborút készítenek elő. Több mint 80 ország ifjúságának képviselőiben több mint 10 ezer kiküldött jött el fővárosunkba. E küldöttségek a világifjúsági találkozó útján megismerték saját növekvő erejüket, szervezettségüket, kicserélték tapasztalataikat, és felkészültek az ifjúság nagy ügyének, a békének további védelmére és erősítésére. A világ ifjúságának képviselői azzal a felemelő tudattal térhetnek haza, hogy újra saját tapasztalatukból győződhetnek meg róla, hogy a béke erői ellenállhatatlanul nőnek, hogy a béke erőt nem lehet legyőzni. És még egyet tapasztalhattak. A békefrontnak az a szakasza, melynek megőrzése a magyar dolgozókra, a magyar ifjúságra van bízva, erős és szilárd. Ránk bizony számíthatnak mindenütt, ahol a békét kell védeni, ahol a békéért folyik a harc. Útravalóul azt kívánja kedves vendégeinknek, a 84 ország ifjúságának, a felszabadult magyar nép, hogy jövőnk küzdelmeiket mindenben teljes siker koronázza. Fűtse őket harcaikban az a lelkesedés, a meggyőződés az az olvasztó lángja, mely a világ haladó ifjúságának élcsapatából, a lenini Komszomolból kiárad, és amely bizony győzelemre viszi az egész haladó ifjúság, az egész haladó emberiség nagy ügyét, a teremtő, a tartós békét.”

Képleírás

Gyülekező a Kossuth téren. Az élen a Komszomol hatalmas Sztálin képpel.

Filmhíradók 1945-1949

A fiatalok felvonulása.

Az Operaház erkélyén pártvezetők, (nem látszanak)

Gyülekező a Hősök terén is.

Rákosi beszédet mond a Hősök terén, (szinkron).

Rákosi beszél, közben képek a tömegről.

A beszéd végén taps, éljenzés.

1949. szeptember

Magyar Filmhíradó 1949/37

1. Az új kormány tagjainak eskütétele - 20 m (Kerti Lajos)
2. Élmunkás kitüntetés a Ganz Villamossági Gyárban - 48 m (Forgács Ottó, Török Vidor)
3. Az Árpád-híd építése - 35 m (Török Vidor)
4. Wesselényi emlékverseny a Balatonon - úszás - 48 m (Nagy László)
5. Magyar-csehszlovák-olasz atlétikai viadal - 59 m (Török Vidor, Kerti Lajos, Megyer Tibor, Forgács Ottó)

1. Az új kormány tagjainak eskütétele

Népköztársaságunk Elnöki Tanácsa megválasztotta a kormányt. A Minisztertanács tagjai személyében változás nem történt. A kormány tagjai: Szakasits Árpád, az Elnöki Tanács elnöke kezébe letették az esküt.

Képleírás

Az új kormány tagjai, beszélgetnek, majd eskütétel.

Dobi, Révai József, Rákosi Mátyás, Farkas Mihály, Kádár János, Marosán György, Rónai Sándor, Kállai Gyula, Gerő Ernő, Darvas József, Ortutay Gyula, Szakasits Árpád.

2. Élmunkás kitüntetés a Ganz Villamossági Gyárban

A Hároméves Terv egyik jelentős eredménye a budai Ganz Villamossági gyár modern gépműhelye. Itt dolgozik Grimm János vasesztergályos. Egy fogaskerék marásához 120 percre volt szüksége, mert a régimódi gép beállítása igen körülményes és fárasztó volt. A bonyolult munka ellenére sem pontos a fogak marása. Grimm János látta ezeket a hibákat, és segített rajtuk. Szabadidejét arra használta fel, hogy Kertész Imre csoportvezetővel egy használaton kívül álló, hiányos automata gyalugépet helyreállítson. Ennél a gépnél két kés végzi a munkát. A hosszabb kísérletezés és fárasztó munka meghozta az eredményt. Ezzel a géppel már 20 perc alatt lehet a régebbi 120 perc helyett egy fogaskereket elkészíteni. A nyers fogaskerék behelyezése gyorsan megy. A beindulás után minden munkafolyamatot automatikusan elvégez a gép. Szeptember elején, mikor az ország üzeimiben, bensőséges ünnepeken átadták az új élmunkás kitüntetések, Grimm János is átvette megérdemelt jutalmát, ő is tudja, akárcsak a többi élmunkás, hogy a magasabb életszínvonal alapja a több és jobb munka. Az élmunkás kitüntetés a dolgozó magyar nép megbecsülése mindazok iránt, akik élen járnak a termelés frontján.

Képleírás

A Villamosági Gyár épülete (külső, belső).

Grimm János munkaközben, munkagépek. Grimm az új gépen dolgozik.

Munkagépek.

Gyűlés az üzemben, munkások.

Grimm János jutalmat vesz át.

A kitüntetés.

Filmhíradók 1945-1949

3. Az Árpád híd építése

Fővárosunk nagyarányú építkezései közül kiemelkedik a hídépítés. Az Árpád híd szárnya, amelyik Óbudát a Margitszigettel összeköti, ez év decemberére elkészül. Az új híd hossza a feljárókkal együtt 2 kilométer. Ez lesz az ország leghosszabb hídja. Különösen a két proletárkerület, Angyalföld és Óbuda dolgozóinak közlekedését könnyíti meg. A pesti hídfő építésénél az alapozás kutak segítségével történik. A gépesített állványozást először alkalmazzák ebben az összeállításban. A vasbeton kutak belsejét szigetelő kátránylemezzel bélelik. Ezzel védik a beömléstett betont a talajvíz bomlasztó hatása ellen. A betonszállítást és bedolgozást is gépesítették. Az építőipari dolgozók a gépesítéssel és a munka jó megszervezésével is igyekeznek végrehajtani a minisztertanács határozatát.

Képleírás

Hídépítési munkálatok.

Daruk, szigetelés, egyéb munkálatok.

4. Wesselényi emlékverseny a Balatonon – úszás

A siófoki sportegyesület ez évben is megrendezte a Balaton hagyományos bajnoki úszóversenyét. Ragyogó időben 124 versenyző indult a Wesselényi emlékverseny díjáért. A küzdelem Tihanyból indul és a cél Balatonfüred. A színes versenyben a férfiak győztese Kettesi Gusztáv. Az ifjúsági versenyt Jó Sándor nyerte. A női bajnok Szőke Kató. A következő napon a Balaton átúszó verseny résztvevői startolnak. A 14 kilométeres távolság Füredtől Siófokig, komoly küzdelmet jelent a 17 úszó számára. A Balaton vize mindvégig csendes nyugodt volt. A szép küzdelem nyertese Vörös Ferenc a Vasas egyesületének tagja 3 óra 55 másodperces idővel. A női győztes Stefán Judit lett, megelőzve a tavalyi bajnokot.

Képleírás

Hajó a Balatonon, startoló versenyzők.

Nézők a Balaton partján. Újabb start.

Vitorlások a vízen.

A győztesek parthoz érnek: Vörös Ferenc, Stefán Judit.

5. Magyar-csehszlovák-olasz atlétikai viadal

Rendkívül élénk érdeklődés kíséretében több mint tízezer néző jelenlétében zajlott le a magyar-csehszlovák-olasz nemzetközi atlétikai viadal. A csehszlovák csapat vezetője Zatopek, a világhírű hosszútávfutó. Az olaszokat Consolini, a diszkoszvetés olimpiai bajnoka vezeti. Várszegi József, a magyar csapat kapitánya. 110 méteres gátfutásban élénk küzdelem alakult ki. A mindvégig izgalmas versenyben első lett Toznár (Csehszlovákia), a második Albanese (Olaszország). Diszkoszban a szépstílusú magyar Zarics 49 méter 64 centimétert dobott. A verseny győztese Consolini, az olaszok világrekorder olimpiai bajnoka, 51 méter 60 centiméteres dobással. Feszült érdeklődés kíséri az 5 ezer méteres síkfutás rajtját. Zatopek mindjárt a start elején élre tör, és előnyét mindvégig megtartja. A közönség lelkesen ünnepli az eredeti stílusú csehszlovák bajnokot. Zatopek ideje 14 perc 35,2 másodperc. Rúdugrásban a magyar fiúknak kedvez a szerencse. Első lett Zsitvai Tibor javítás nélkül, 4 méteres magasugrással. A 200 méteres síkfutásban a csehszlovák és az olasz versenyzők között alakul a küzdelem, amelyet holtversenyben nyernek. A 2 napos küzdelem csapatversenyében első Magyarország, második Csehszlovákia, harmadik Olaszország.

Képleírás

Sportpálya, a csapatok bemutatása: csehszlovák, olasz és a magyar csapat.

Gátfutás.

Diszkoszvetés.

Síkfutás.

A győztes Zatopek célba érése.

Rúdugrás.

Filmhíradók 1945-1949

Tribüneképek.

1949. szeptember

Magyar Filmhíradó 1949/38

A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség II. kongresszusa Budapesten - 320 m

(Czóbel Anna, Kerti Lajos, Vancsa Lajos, Török Vidor)

A város még visszhangozza 84 nemzet fiainak a Világifjúsági Találkozón tett békefogadalmát, s a világbékéért küzdő, a békéért minden áldozatra kész ifjúság ismét seregszemlére gyűlt össze a Parlamentben. A világ haladó ifjúságának legjobbjai gyülekeznek itt, hogy határozzanak a béke megvédése ügyében. Megjelentek a hős Lenini Komszomol küldöttei. Itt van köztük Mareszjev ezredes, a legendás hírű igaz ember. Iván Kozsedub repülő alezredes, a Szovjetunió háromszoros hőse, Natalja Koroljeva kolhoz munkásnő, a szocialista munka hőse, itt vannak a grammoszi hősök, a görög ifjúság képviselői, szabad Kína harcos ifjúságának küldöttei, Franciaország sztrájkokban edződött ifjúsága. A kongresszus megnyitása előtt a Parlament folyosóján a világ haladó ifjú munkásai, parasztfiataljai és diákjai cserélik ki tapasztalataikat, vitatják meg a békéért folytatott harc elkövetkező feladatait. Kezdetét veszi a kongresszus. Guy de Boisson, a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség elnökének megnyitó szavai után Farkas Mihály üdvözli a Kongresszust.

[Farkas szinkron:] „A második világháború után kialakult békemozgalom a harc mozgalma. Az Ifjúsági Világtalálkozó harcos, lelkes és elszánt légköre is mutatja, hogy a mai ifjúság kész tettekkel is küzdeni a békéért és el van szánva arra, hogy minden nehézséggel szembeszáll, és minden nehézséget leküzd a béke biztosításának érdekében, Mi nem a békéért könyörgünk, hanem a békéért harcolók mozgalomát építjük. Ilyen békemozgalmat épít a világ demokratikus ifjúsága is. Ennek a biztosítéka, hogy az ifjúság békemozgalmanak az élén ott halad Lenin, Sztálin hős ifjúsága, a dicső Komszomol. Éljen a népek békéért folyó harcának nagy és bölcs szeretett vezére a nagy Sztálin!”

A békétábor vezére, a Szovjetunió és bölcs vezetője Sztálin iránti forró szeretetben, lelkes éljenzésben elemi erővel nyilatkozik meg az egygyé forrott ifjúság ereje. A Magyar Ifjúság Népi Szövetsége: nevében Non György üdvözli a Kongresszust.

[Non szinkron:] „Világszerte szerveznek a sötét erők az ifjúság ellen. A gyarmatokon, Görögországban, Spanyolországban, Jugoszláviában, börtönbe, halálba küldik azokat a fiatalokat, akik a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség programját, a mi programunkat vallják, és annak szellemében cselekszenek. Ez a kongresszus kell, hogy megszabja a Demokratikus Ifjúsági Világszövetségbe tömörült 60 millió fiatalnak célkitűzéseit az elkövetkezendő esztendőkre.”

A magyar úttörők is üdvözlik a Kongresszust.

[Úttörő kislány:] „Mi szabad hazában építünk és népünk Rákosi pajtás gondoskodása folytán szép és vidám életet él, de tudjuk, a kötelességünket. Valamennyi magyar úttörő nevében ígérem és fogadom a világ haladó ifjúságának, hogy a békéért és a szebb jövőért jó tanulásunkkal mi is harcolunk, ahogyan azt a szovjet úttörő pajtásainktól tanultuk.”

Jiří Hronek, az imperializmus ellen küzdő nemzetközi újságíró szövetség főtitkára üdvözli a kongresszust. A békéért folytatott harcban a haladó újságírók kiveszik részüket. Guy de Boisson elnöki referátumában beszámol a Demokratikus Ifjúsági Világszövetség eddigi munkájáról, eredményéről, majd a további feladatokról beszél. A Világszövetség tevékenységének központjában a békevédelme áll. A fiatal dolgozók jogaiért folyó küzdelmet össze kell kapcsolni a békéért folyó harccal. Az egész világ ifjúságának meg kell ismernie a Szovjetunió, a szocializmus országának egyedülálló eredményeit és a népi demokráciák fejlődését. Meg kell erősíteni az ifjúság egységét a nemzetközi szolidaritás szellemében. Az ifjúság kész

Filmhíradók 1945-1949

harcolni a békéért és tudja, hogy ebben a küzdelemben a Szovjetunió jár az élen. Határtalan az a szeretet, amivel az ifjúság Mihajlovnak, a Komszomol főtitkárának beszámolóját várja. Szavai útmutatást jelentenek az világ ifjúságának. A béke és a népek közti barátság leghűbb, legőszintébb és legkövetkezetesebb harcosa a Szovjetunió. A nemzetközi életben két erő működik: a Szovjetunió vezette demokratikus erők, és az Egyesült Államok vezette antidemokratikus erők. Minden olyan szóbeszéd, hogy meglehet maradni a két erőn kívül, hazugság és becsapás. A jugoszláv kormány, amely elárulta a demokrácia ügyét, nemcsak a Szovjetunió ellensége, hanem ellenfele az egész demokratikus frontnak. Eljön majd a pillanat, amikor Tito és Rankovics véres bandája felelni fog súlyos bűntetteiért. Az imperializmus pusztítja az emberiséget, mint egy rettenetes járvány, undorító fekély. Csak az ellene való éles harcban lehet megvédeni a békét, a demokráciát, a népek nemzeti függetlenségét. Minden becsületes embernek, minden fiatalnak kötelessége, hogy szeresse hazáját, hű legyen népéhez, és mindent megtegyen, hogy népe szabad és boldog legyen. A Szovjetunió fiatalága minden erejével azon lesz, hogy az ifjúság demokratikus mozgalmának egységét megerősítse, s támogasson minden olyan kezdeményezést, amely a békéért, a demokráciáért, a népek nemzeti függetlenségéért és az ifjúság jobb jövőjéért folytatott harc érdekét szolgálja. A népi demokráciák közül Dimitrov Bulgáriájának nevében Jero Grozev szól. Gheorghe Florescu a román ifjúság életéről és munkájáról számol be, a magyar ifjúság nevében Hollós Ervin beszél. Egy a jellege valamennyi beszámolóban. A termelés fokozásával harcolunk a békéért. Mi a népi demokráciák ifjúsága a legtöbbet kaptuk a Szovjetuniótól: szabadságunkat. Minden erőnkkel a békéért dolgozunk, de ha valaki megtámadná hazánkat, egy emberként harcolunk, hogy megvédjük mindazt, amit a népi demokrácia jelent. Tien-Csin felszabadítójának, a hős Hsiao-hua tábornoknak elnökletével tartja meg Mongólia küldötte beszámolóját. A marshallizált országok fiataljai, az osztrák, az olasz ifjúság és Latin Amerika képviselői beszámolnak az amerikai imperializmus és saját elnyomó kormányuk ellen vívott harcukról. Nyugat-Afrika, India, Dél-Korea kiküldöttei az angolszász kizsákmányolásról, borzalmas terrorról beszélnek. Észak-Korea képviselője pedig megragadóan válaszolja, hogy ugyanakkor milyen hatalmas fejlődést ért el a felszabadító Szovjetunió támogatásával Észak-Korea népe. Grigorisz Farakosz, a görög demokratikus hadsereg kapitánya a következőket mondja: Minden erőnkkel küzdünk mindaddig, amíg meg nem szabadítjuk országunkat és népünket az imperialisták gyilkos terrorjától. A Komszomol nagyszerű példája lelkesít bennünket a fasiszták elleni harcunkban. Vu-Csing a hős kínai népnek küldötte szólal fel. Annak a kínai népnek, mely Mao-Ce-Tung vezetésével bebizonyította, hogy az amerikai imperializmus ereje nem legyőzhetetlen. Kína felszabadítása az egész világ dolgozó népének győzelme. A kongresszus hangulata egyre izzóbb, lelkesültebb. Az új vezetőség megválasztása után a küldöttek megajándékozzák az elnökséget és egymást. A demokratikus ifjúság rendületlenül bízik ragyogó jövőjében. Ezt mutatja az a határtalan lelkesedés, amivel a kongresszus véget ért. A kongresszust az ifjúság hatalmas fáklás felvonulása zárja be. Szilárd egységbe kovácsolódott ezen a kongresszuson a világ haladó ifjúsága, hogy megvívja harcát a tartós békéért, a demokráciáért, s a népek nemzeti függetlenségéért és a jobb jövőért.

Képleírás

A Demokratikus Ifjúsági Világszövetség II. kongresszusa Budapesten

Képek a Parlamentről, külső. Érkező küldöttek. Mareszjev, Ivan Kozsedub és mások.

A Parlament folyosója, tele fiatalokkal.

Guy de Boisson beszédet mond. Farkas Mihály beszél, szinkron.

Képek a hallgatókról.

Farkas Mihály beszéd, (szinkron). Küldöttek közlőről. A beszéd után taps, Sztálint éltetik.

Non György beszél, szinkron. Közben különböző országok küldöttei közlőről.

Úttörők vonulnak be a gyűlésterembe, egy kislány beszédet mond, szinkron.

A beszéd után taps.

Jiří Hronek, Guy de Boysson beszél. Képek a jelenlevőkről.

Hatalmas tapsvihár a Komszomol főtitkár felszólalása előtt.

Filmhíradók 1945-1949

Mihajlov a Komszomol főtitkár beszél. Küldöttek közelről.

A bolgár küldött (Grozev) beszél, őt követi a román küldött (Gheorghe Florescu), majd a magyar küldött (Hollós Ervin) szólal fel.

Más küldöttek is felszólalnak. (mongol, osztrák, olasz, Latin-Amerika, Nyugat-Afrika, India, Dél-Korea Észak-Korea képviselői)

A görög küldött (Grigorisz Farakosz) felszólalása.

Wu Csing (Kína) felszólalása.

A küldöttek megajándékozzák egymást. Konfettik a levegőben.

Fáklyás felvonulás.

1949. szeptember

Magyar Filmhíradó 1949/39

1. Tanévnnyitás az iskolákban - 58 m (Török Vidor)
2. Látogatás a vasszilvágyi termelőcsoportnál - 65 m (Török Vidor)
3. A Bortkiewicz-féle gyorsvágókén meghonosítása - 50 m (Kerti Lajos)
4. A színházi évad kezdete, színházbérletek - 27 m (Török Vidor)
5. Repülőnap - bemutató a budaörsi repülőtéren - 62 m (Török Vidor, Zsigmondi Borbála)

1. Tanévnnyitás az iskolákban

Bensőséges ünnepségekkel kezdte meg az új tanévet az ország ifjúsága. Különös szeretettel fogadta az iskola új lakóit, a kis elsőosztályosokat. A kicsinyek bizony félénken lépegetnek még. Újpesten Döbrentei Károlyné polgármester üdvözli őket. Pártunk - mondotta - A munkásosztály vezető szerepét csak úgy tudja betölteni, ha az állami, gazdasági és más vezető funkcióba a munkásság jól képzett, művelt gyermekei kerülnek. Van, aki nagy figyelemmel hallgat, van, aki elpityeredik, pedig még nem is kapott szekundát. Nagy dolog a tanulás! A munkásosztály gyermekei végre a középiskolákban is elfoglalhatják méltó helyüket. Németh Feri nagyban készülődik az ünnepségre testvérével, Margitkával. Kemény Ferenc géplakatos éltanuló fia, Imre is elindul az ünnepélyre, hogy a nyári vakáció után, újult erővel lásson neki az új feladatoknak. A kőbányai ifjúság is rohamra indul a tudomány várai ellen. A Szent László Gimnázium megnyitó ünnepélyén Pongrácz Kálmán, Budapest város polgármestere szól a fiatalokhoz. Ez a tanévnnyító a szülők és az iskola kapcsolatait is szorosabbra fűzte. A dolgozók megfeszített munkájának eredménye, hogy a régi tizenhatszerről, harmincezerre emelte a középiskolai helyek számát, módot adva minden tanulni vágyó fiatalnak, hogy képzettségével, magas fokú műveltségével rohamléptéssel vigye előre népi köztársaságunkat, a szebb jövő felé.

Képleírás

Egy csoport első osztályos kisdíák érkeznek az iskola udvarába.

Újpesti iskola udvara, Döbrentei Károlyné köszöntő beszéde. Rákosi, Lenin és Sztálin képek. Gyerekek, szülők az iskolaudvaron. Egy sírdogáló kisgyerek.

Család otthon, az anya készíti fiát az iskolába.

Imrét édesanyja kikíséri az utcára, a fiú elindul.

Lakótelep, diákok az utcákon.

Megnyitó ünnepség a Szent László Gimnáziumban. Pongrácz Kálmán beszél.

Diákok, szülők a gimnázium udvarán.

2. Látogatás a vasszilvágyi termelőcsoportnál

Filmhíradók 1945-1949

Ezernyi termelőszövetkezet működik az országban. A vasszilvágyi harmadfokú csoport a legkiválóbbak között van. Nap, mint nap érkeznek a látogatók, hogy okuljanak a vasszilvágyiak munkájából. Az utolsó osztag cséplésekor érkeznek a telekesiek. Meg van már a pontos termény eredmény: 24 vagon gabonája termett a szilvágyi csoportnak. De nem akármilyen gabona ez! Minőségi vetőmag ömlik a zsákokba, amiből már 15 vagonra valót, jó áron beszolgáltatott a szövetkezet. Tóth elvtárs elmondja, milyen volt a talaj előkészítés, hogy háromszor kapott műtrágyát a gabona. De nemcsak a gabona hozott szépen a szövetkezetnek, hanem a tengeri is. A burgonyatermelésben már tavaly is fészektrágyázással 135 mázsás holdankénti átlagot értek el. 30 jól tejelő fiatal jószágból áll a törzstenyészet, amelyik most az erdei legelőt járja. Csak az utolsó félevesi szaporulat 16 borjuk volt utánuk. Hozzá még a birka farka meg a sertésállomány jó hasznot ígér. Cseri elvtárs csoportelnök elmondja, hogy ebben a gazdasági évben beruházásra meg tartalékokba 210.000 Forintot szán a szövetkezet. 32.000-et visszafizet hitelekre, s így is a tagság családonkénti részesedése átlagban túlhaladja a 8.600 forintot. Jól működik a szövetkezet, gyarapszanak a tagok is. A betongyűrű az új artézi kúthoz kell. A házakat – 26 tag építkezik egyszerre – már alapozzák. Szép tágas kétszobás, fürdőszobás otthonhoz jutnak a volt cselédek, faluszéli zsellércsaládok. De gondolnak a jövőre is. Itt épül az új iskola óvodával, napközi otthonnal, meg a kultúrház. Ilyen hatalmas lendületet ad a falu fejlődésének a jó szövetkezet.

Képleírás

Vasszilvágyi helységnévtábla.

Cséplési munkák.

Tóth beszél a körülötte álló parasztokhoz.

Tengeriszedés. Burgonyaföld.

Legelő tehének, birkák.

Beszélgető asszonyok és férfiak.

Betongyűrű lerakása, munkaképek.

Házak alapjait rakják.

3. A Bortkievics-féle gyorsvágókés meghonosítása

Alig két hete, hegy elhangzott Rákosi elvtárs beszéde a Nagybudapesti Pártválasztmány értekezletén, az öntudatos magyar munkásság máris hozzálátott a hibák kiküszöböléséhez, az új feladatok teljesítéséhez. Orosz Lajos esztergályos évek óta dolgozik a gépén, a Hofherr-gyár nagyrevolver esztergaműhelyében, a traktorközvetítő kerekek megmunkálásán, átlagosan 207 %-on dolgozott, de nem volt megelégedve a vágás gyorsaságával. Egy nap váratlan vendégek érkeztek az üzembe: Baranyai Endre, Horváth Ede, Kék Zoltán esztergályosok a győri vagongyárból. Ők már meghonosították munkahelyükön a Szovjetunióban használt Bortkievics-féle gyorsvágókést. Útjuk célja, hogy tapasztalatcserével, Budapest üzemeiben, így a Hofherr-gyárban is bevezessék a Bortkievics-kés használatát. Ez az új kés nemcsak munkabíróbb, mint a régi, úgynevezett holkeres kés, hanem gyorsabban is vág, és ezáltal a munkateljesítményt is nagyban fokozza. Baranyai Endre elmagyarázza Orosz Lajos szaktársnak a kés előnyeit és használatát. Horváth Ede és Kék Zoltán műszakilag ellenőrzik a késbehelyezést és a gép működését. Orosz Lajos örömmel dolgozik az új késsel, amely lehetővé tette a termelékenység emelését. A Ganz Vagon és a Hubert és Sigmund esztergályosaival közös megbeszélésen értékelik ki a kölcsönös tapasztalatcsere eredményeit, hogy a maguk részéről ezáltal is biztosítsák a 3 éves terv idő előtti befejezését.

Képleírás

Szabad Nép néhány oldala.

Gyár, Orosz Lajos esztergályos munkaközben.

Látogatók a győri gyárból, Oroszt figyelik.

Felszerelik az új kést.

Orosz Lajos az új késsel dolgozik.

Filmhíradók 1945-1949

Megbeszélés a gyárban.

4. A színházi évad kezdete, színházbérletek

Kezdődik a színházi évad. Az államosított budapesti színházak művészei sorra látogatják a munkáskerületeket. Ez a mozgalom is mutatja a népművelés frontján beálló változásokat. A dolgozóké már a színház is. A színészek szavakat, rögtönzött előadásokat tartanak. Ízelítőt adnak államosított színházaink értékes műsorából. Az a nagy szeretet és érdeklődés, amellyel dolgozóink fogadták a színészeket, azt bizonyítja, hogy az állami színházakban új közönség toborzódik. Előadás után a színházbérletek megrendelőlapjait osztják szét a közönség között. Dolgozó népünk felhasználja azt a lehetőséget, amelyet a népi demokrácia nyújt neki a művelődés és a kultúra területén.

Képleírás

Szabadtéri színpad egy munkáskerületben.

Előadások a színpadon: hegedülő férfi, szavaló nő.

Közönségképek: főleg gyerekek és asszonyok. Megrendelőlapok szétosztása.

Ruttkai Éva a megrendelő lapot magyarázza.

5. Repülőnap - bemutató a budaörsi repülőtéren

Több mint százezer néző jelenlétében tartotta meg az Országos Magyar Repülőegyesület nagyszabású repülőnapját a budaörsi repülőtéren. Egymás után vonulnak fel a legjobb vitorlázó és motoros repülőink. A sztálini repülőnemzedék példája lebeg előttünk, azoké a bátor férfiaké, akik olyan hősokeket adtak a szovjet hazának, mint Mareszjev ezredes, az „igazi ember”. A jövő repülői is felvonulnak maguk alkotta modelljeikkel. A földi felvonulást légi felvonulás követi, majd a nézők feszült érdeklődése mellett vitorlázó repülőink bemutatják a szebbnél szebb, nehezebbnél nehezebb mutatványokat. A vitorlázó műrepülés után a motorosok jönnek. Legyező, óriáskerék, hátton repülés követik egymást. Az ejtőernyősöket szállító utas gép is elindul a repülőtér felé. Az ejtőernyősök tömeges ugrása, a nap egyik fénypontja. Solymossi Ferenc, a magyar ejtőernyősök legjobbja, kitűnik pompás ugrásával. A repülőnap nagy sikere megmutatta, hogy a népi fiai a repülésben is megállják helyüket, s ha kell, a levegőben is megvédik a dolgozó nép államát.

Képleírás

Budaörsi repülőtér, nagy tömeg, repülősoke felvonulása.

Gyerekek felvonulása repülő modellekkel a kezükben.

Repülőmutatványok. Vitorlázó repülők.

Farkas Mihály távcsővel szemléli a légi bemutatót.

Motoros repülők bemutatója.

Légifelvétel Budapestről.

Ejtőernyősök. Révai József gyerekekkel nézi az ejtőernyősöket.

Marosán György a nézők között.

1949. szeptember

Magyar Filmhíradó 1949/40

1. Budapesti nemzetközi őszi vásár - 100 m
2. A gépállomás kitüntetése Szolnokon - 37 m (Nagy László)
3. Mozgalom a pontosság és a munkafegyelem betartására - 66 m (Kerti Lajos)
4. Szovjet ajándékkönyvek kiosztása a Ganz Hajógyárban - 25 m (Török Vidor)
5. MTK-FTC labdarúgó-mérkőzés - 46 m (Török Vidor)

Filmhíradók 1945-1949

1. Budapesti Nemzetközi Őszi Vásár

A Budapesti Nemzetközi Őszi Vásáron a Városliget ragyogó külsővel fogadja szocialista iparunk gazdaságát, a tervszerű gazdálkodás bőségét. A vásárt Szakasits Árpád, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke nyitja meg. Ez a vásár népünk legyőzhetetlen élni akarását, munkásaink, dolgozó parasztjaink és alkotó értelmiségünk tehetségét, öntudatát, hazaszeretetét, a szocialista tervgazdaság, szocialista munkaverseny győzelmét hirdeti – mondotta az elnök. A vendégek először a diadalmas Szovjetunió pavilonjának kiállítását tekintik meg. Gyönyörködnek a Szovjet nehézipar lenyűgöző hatású gépeiben. Ezek hatalmas gépek, vásár után, a magyar ipart gazdagítják. 384 orsós gyűrűsfonógép, percenként 12.000 orsósfordulattal. Az optikai művek között a szovjet fényképezőgépek és filmgépek keltettek élénk érdeklődést. Ebből a vetítőgépből csak a film hiányzik. Mások a szovjet motorkerékpárokban gyönyörködnek. Különösen megcsodálták a ragyogó szépségű autókat. A szovjet kiállítás szabadtéri részén, a világ leghaladottabb mezőgazdaságának gépeit szemlélik meg a látogatók. Elsősorban a kombájn, a magánjáró arató-cséplőgép arat nagy sikert. Mester István élmunkás traktorvezető, a fűkaszalógépet mutatja be. Egyszerre 10 méter széles rendet vág, és napi 50 holdat kaszál le. Gazdag anyaggal szerepelnek a népi demokratikus országok is. A csehszlovák pavilonban nagy az érdeklődés a repülőmotorok iránt. A női látogatók kedvence a gépháziasszony. Egyszerre tésztát gyúr és habot ver, összesen 16-féle munkát tud elvégezni. A vásárt naponta több ezres tömeg látogatja. A mezőgazdasági kiállítás gazdag anyaga, falvaink jövőjét mutatja be. Az úri kastélyok árnyékában sýnylódó rozzant viskóházak helyébe modern egészséges lakásokat teremt a népi demokrácia, a gépesített és szövetkezeti gazdálkodást folytató falu parasztsága. A kiállítás leglátogatottabb része a magyar ipar büszkesége, a nehézipar pavilonja. Közlekedésünk már eddig is nagy arányokban fejlődött. A MÁVAG gyár készítményei az ötéves terv további fejlődésére mutatnak. Dolgozóink tudják, hogy a nehézipar a szocializmus építésének egyik alapja, ezért szeretettel és megelégedéssel nézik a nehézipar termékeit. A nehézipar ad traktorokat a falunak, hogy ezzel is segítse a falu szocialista fejlődését. A Csepel motor egymás után szerez világsikereket. A távolsági autóbuszunk a bécsi kiállításon már első díjat nyert. Az idei kiállítás 3 éves tervünknek, szocialista iparunknak seregszemléje, egyben beszédes bizonyítéka annak, hogy az 5 éves tervvel még többszörösen megnöveljük országunk erejét, gazdagságát és jólétét.

Képleírás

Vásártér a Városligetben.

Szakasits Árpád megnyitó beszédet mond.

Révai, Kádár.

A beszéd után taps.

A szovjet pavilon megtekintése, nehézipari gépek, fonógép, fényképezőgépek.

Vetítőgép, motorkerékpárok.

Autók.

Mezőgazdasági gépek.

Csehszlovák pavilon.

Háztartási gépek.

Lakásmakettek.

A magyar pavilon.

Nehézipari gépek.

Traktorok.

Autóbuszok.

2. A gépállomás kitüntetése Szolnokon

Szolnok. Szeptemberi vasárnap délelőtt. A Tisza-menti parasztság a gépállomásokat ünnepli ezen a szép őszi vasárnapon. A környék parasztságának felvonulását traktorok dübörgése követi. A szolnoki gépállomási alközpont nyerte a tavaszi mezőgazdasági munkaversenyt. Boldogan és büszkén tekintenek traktorosainkra

a parasztok. A jó idő mellett a gépek jó munkája nagyban hozzájárult az idei esztendő bő terméséhez. A munkásosztály szövetségét és segítségét ünnepük a gépekben. A múlt ősszel a szentesiek nyerték el a győztes zászlót. A tavaszi szántás-vetés munkájában a szolnoki alközpont volt a legjobb. Ezért ők kapják meg a DÉFOSZ vándorzászlaját. A szolnokiak azonban nem pihennek babérjaikon. A fegyverneki Mester-brigád vezetője, versenyre hívja ki az alközpont traktorosait. Suszter Zsigmond, a kunmadarasiak nevében elfogadja a kihívást. Munkaversennyel, alapos és lelkiismeretes munkával igyekeznek a gépállomások segíteni a dolgozó parasztságot, támogatni a falu szocialista fejlődését.

Képleírás

Szolnok, felvonulás a városban.

Traktorokkal felvonuló parasztok.

Képek a felvonulásról.

Átadják a győzteseknek járó vándorzászlót.

Suszter Zsigmond beszédet mond.

Tapsoló tömeg.

3. Mozgalom a pontosság és a munkafegyelem betartására

A termelékenység emelésének fontos alkotórésze, a munkafegyelem. Munkakezdet idején, 10-20 perces késés is nagy kiesést jelent a termelésben. Különösen komoly károkat okoznak a felelőtlen hiányzások. A Hofherr-gyár hengeröntő műhelyében, Bognár Pál brigádvezető bosszankodva állapítja meg, hogy valaki ismét hiányzik. A fontos munka elvégzésére, mást kell beállítani, mert munkahelyén el sem kezdődött a magösszerakás. Vág József élmunkás, magkésztető közismert pontosságáról és gyorsaságáról. A brigádvezető őt kéri meg a munka folytatására. Vág József igyekszik pótolni az elmaradást. A párt nagybudapesti választmányának határozatára gondol. Arra, hogy egy ember felelőtlen mulasztása, vagy késése is milyen jelentősen akadályozza a termelést. Ebédszünetben a Bognár- és Kékesi-brigád tagjainak megvilágítja a késések és a hiányzások következményeit. Hiába szállítják időben a kész formákat, ha a formaösszerakóban rosszul halad a munka. Nehéz három embernek elvégezni öt ember feladatát. Pedig ha nem végzik el, újabb eltolódás áll be a szétszedésnél és a tisztításnál. A pontosság és lelkiismeretes munka mindnyájunk érdeke. A termelés emelésével az egész ország dolgozóinak életszínvonalát emeljük. Babarik János előtt így válik világossá, hogy eddigi késéseivel munkatársait károsította meg. Vág Józsefnek nehezen ugyan, de mégis sikerült elvégeznie a magösszerakást. Saját maga önti le a formákat. A pontosság és a munkafegyelem betartása mozgalommá vált a Hofherr-gyárban. Másnap 3/4 7-kor a munkába sietők között látjuk Babarik János brigádtagot is.

Képleírás

Hofherr Gyár, munkások munkaközben.

Egy gép üresen áll.

Vág József átveszi a hiányzó munkás helyét.

Ebédelő munkások.

Munkaképek.

Vág József munkaközben.

Reggel: érkező munkások.

4. Szovjet ajándékkönyvek kiosztása a Ganz Hajógyárban

Bensőséges ünnepségek kíséretében veszik át a szovjet ajándékkönyveket a nagyüzemek dolgozói. A szovjet írók könyvei magyar kiadásának tiszteletdíját felajánlották az üzemi könyvtárak támogatására. A Ganz Hajógyárban Bóka László államtitkár méltatja az adomány jelentőségét. Szovjet emberek szovjet művészek népünk iránti barátságából és szeretetéből származnak e könyvek. Ezekről a lapokról a szocialista Szovjetunió fiai szólnak hozzánk, a szocialista munka, a szocialista hazafiság hősei. Ezeknek a könyveknek a

tanulmányozása, nagyban elősegíti dolgozó népünk legjobbjainak kommunista fejlődését, és elmélyítik a szovjet és magyar nép barátságát.

Képleírás

Ganz Hajógyár udvara, ünnepség. Bóka László államtitkár beszél.

Előtte az átadásra kerülő könyvek

A munkások a könyveket lapozgatják.

5. MTK-FTC labdarúgó-mérkőzés

Az örök rangadó ismét 40.000 főnyi nézősereget vonzott az Üllői úti sporttelepre. Ragyogó verőfényes őszi időben került sor az MTK-FTC, a kék-fehér, és a zöld-fehér csapat találkozására. Mindkét csapatban egész sor válogatott játszik. Íme most is Hidegkúti, az MTK jobbösszekötője tör előre. Ördögös cseleivel becsapja a ráfutó ferencvárosi védelmet. Keresztbe rúgja a labdát, ott Kovács, a balszélső kerül jó helyzetbe. De elidegeskedi és Henni Géza, a kapus könnyen véd. Kapukirúgás után ismét az MTK támad, de ezt a támadást azonban a ferencvárosi védelem szereli. Hiába küldi azonban előre ez a védelem, a támadó sort a ferencvárosi ötös fogatnak, ezen a mérkőzésen nem megy a játék. Az MTK kitűnően védekezik, a félidő végén ismét a kék-fehér csapat lendül támadásba. Parázs, izgalmas jelenetek alakulnak ki a ferencvárosi kapu előtt. Kovács Imrénél a labda, lő, gól! Kovács Imre ritkán látott, csodaszép góllal szerezte meg az MTK kék-fehér csapat számára a vezetést. A második félidő a már megszokott ferencvárosi rohamokkal kezdődik. Rögtön az első percben Deák lő és máris 1:1 az eredmény. Kiegyenlített tehát a ferencvárosi csapat. Nem soká örülhetett azokban a zöld-fehér csapat a kiegyenlítő gólnak. Az MTK kitűnően játszik. Sándornál a labda. Sándor beküldi tovább Bencsiknek, Bencsik ismét kiadja Sándornak. A jobbszélső elmegy vele, középre íveli a labdát, újra megszerzi azt a fiatal középcsatár Bencsik, lő és a gólrá tartó labdát Szabó csak nehezen tudja menteni. Tizenegyes. Halálos néma csend, s lő, gól: 2:1, s az MTK vezetés után továbbra is a kék-fehér csapat marad támadásban. Hidegkútinál a labda. Hidegkúti Sándornak adja. Sándor beküldi középre és máris 3:1 az eredmény, ami a továbbiakban nem is változik

Képleírás

Üllői úti sportpálya, nézők a tribünön.

Jelenetek a mérkőzésről.

1949. október

Magyar Filmhíradó 1949/41

A nép válaszol [az ötéves tervekölcsön jegyzése] - 270 m

A Magyar Népköztársaság kormányának felhívása az ötéves tervekölcsön jegyzésére megmozgatta az egész országot. A felhívást a legnagyobb magyar gyár, a Vörös Csepel munkássága, hatalmas lelkesedéssel fogadja. Mezei Boldizsár elvtárs, a gépgyár párttitkára szól elsőnek. A tervekölcsönnel a szocializmust építjük, az ötéves tervet segítjük. Ezért a tervekölcsön jegyzésében nekünk munkásoknak kell elől járni. Ezt várja tőlünk a párt és a népköztársaságunk kormánya. Csermák István a Kisgépgyár munkása jegyzési versenyre hívja a Nagygépgyárat. Zsámboki Antal SZIT titkár vállalja, hogy az ifjúmunkások minden erejükkel, lendületükkel hozzájárulnak a tervekölcsön sikeréhez. Muszka Imre élmunkás arra buzdít, hogy munkában elért győzelmeinkhez hasonlóan vigyük győzelemre a tervekölcsönt is. A 3 éves tervet a mi martinosaink fejezték be elsőnek, legyünk elsők a jegyzésben is! Muszka Imre esztergapadját méltán díszíti az élmunkás-zászló. A nagyszerű szovjet sztahanovisták gyorsvágási módszerének alkalmazása és számos újítása, az egyéni munkaversenyben az élre állította. Mennyit jegyez Muszka elvtárs? 1600 forintot. Most ez a válaszom a hazaáruló Rajk-bandának. A szomszédos esztergapadnál dolgozik Farkas István, a Muszka-brigád tagja. Az ő esztergapadját is élmunkás-zászló díszíti, mert Muszka Imre átadta neki munkamódszerét. Farkas

Filmhíradók 1945-1949

István örömmel követi Muszka Imre példáját a tervekölcsönjegyzésben is. A munka másik nagyszerű hőse a csepeli gyárban Czeglédi László, a kiváló újító. Míg azelőtt nyolc perc alatt csináltak egy menetmetszőt, most 7 perc alatt hármát készít el, és ezzel túlszárnyalta a 300 %-ot. Czeglédi elvtárs 1500 forintot jegyez. És így megy ez az egész hatalmas, csepeli gyárban. A kis Varga Erzsébet tanuló heti fizetésének tizenhatszorosát jegyzi. A Jacquard szövőgyárban szünet nélkül dübörögnek a gépek. A gyár munkásai megértették a párt felhívását. Döntő lépést tettek a munkafegyelem megerősítésére. Bene Ferencné élmunkásnő kezdeményezésére a gyár szövőnői elhatározták, hogy váltáskor nem állítják le a gépeiket, hanem munkaközben adják át. Ezzel a havi termelést 16.000 méterrel növelik, és kétszázezer forintot takarítanak meg. Bene Ferencné nagy örömmel fogadja a jegyzésgyűjtőket. Gondosan összehajtogatja értékes igazolásukat. Dolgozó parasztságunk is határtalan lelkesedéssel fogadta a kormány felhívását. Nagyecséd feldíszített főterén már kora reggel összegyűlt az egész község népe. Mi eddig csak kaptunk a demokráciától, most mi is adunk neki. Százszorosán visszakapjuk azt, amit adunk – mondják a parasztok. Rákosi Mátyás mindig megtartotta a szavát. Az Ötéves terv értünk van, nekünk ad traktort, mezőgazdasági gépeket, nemesített vetőmagot, falunknak villanyt, telefont, kultúrát, gyermekeinknek iskolát, mindannyiunknak jólétet. Ezt ne támogatnánk? Már a kora reggeli eredmények azt mutatják, hogy lelkes verseny alakult ki a parasztok között is. A gépállomások dolgozni nemcsak jó munkájukkal segítik a dolgozó parasztságot. Már kora reggel, munka előtt összegyűlnek, hogy jegyezzenek, és ezzel is segítsék a mezőgazdaság gépesítését, az ország szocialista fejlődését. Sorra jegyeznek Gulyás Mária, Puskás János és a többi traktoristák. Azután vidáman indulnak a mezőre, hogy folytassák az őszi szántást. Dr. Somos András egyetemi tanár, a Mezőgazdasági Tudományos Központ vezetője, Micsurin és Liszenkó szovjet tudósok csodálatos eredményeit juttatják el dolgozó parasztságunkhoz. Hatezer forint értékű tervekölcsönt jegyez. A magyar értelmiség legjobbjai sorra részt kérnek a tervekölcsön jegyzéséből, dr. Rusznyák István, a kiváló orvosprofesszor ugyancsak 6000 forintot jegyez. Major Tamás, a Nemzeti Színház Kossuth-díjas igazgatója tizenkétezer forintot jegyez. [Néphadseregünk tagjai óriási lelkesedéssel fogadják a tervekölcsön bejelentését. Adorján Gyula százados bajtárs, volt salgótarjáni bányász elmondja, mit ad az ötéves terv az ország dolgozóinak, hogyan tesszük országunkat a Párt és Rákosi Mátyás vezetésével erőssé, a béketábor szilárd bástyájává. Mindannyiunk kötelessége, hogy tervekölcsön jegyzésével segítsük az ötéves terv megvalósítását. Néphadseregünk már az első nap délutánján tizenötmillió forintot jegyzett.] Nemcsak az üzemek és falvak dolgozói, hanem kisemberek százezeréi is örömmel jegyeznek tervekölcsönt. Tudják, hogy a tervekölcsön jó befektetés, visszakapják azt és nyereséggel, vagy kamattal kapják vissza. A csepeli orosz tagozatú Rákóczi Ferenc általános iskola tanári karának, az igazgató ismerteti a kormány felhívását. Szavait nagy helyesléssel hallgatják, mert mindannyian látják, hogy milyen hatalmas, egyre növekvő segítséget nyújt népköztársaságunk az iskoláknak. Örömmel és lelkesedéssel jegyeznek tervekölcsönt a nevelők is. A nyolcadik osztály tanulói felhasználják az első szünetet, kora reggeltől érlelődő tervük megvalósítására. Az osztály egyik eltanulója elmondja társainak mindazt, amit a tervekölcsönről és az ötéves tervről tud. Szüleiktől, a csepeli gyár munkásaitól és tanáraiktól már mindannyian hallottak a tervekölcsönről. Tudják, hogy a tervekölcsön értük van, az ő jobb jövőjükért, szebb, boldogabb életükért. Már hullik is forintonként egy tervekölcsönkötvény ára. Hullanak a forintok, amelyből iskola lesz, igazi tudományt terjesztő tankönyv, nagyszerű gyárak, új, derűs, világos otthonok épülnek, füves játszótérek és tágas sporttelepek. Minden forint ezerszer visszatérül számukra. A salgótarjáni Acélgár dolgozói is erre az új, mind szebbé váló életre gondolnak ezen a napos, őszi délutánon. Az asszonyok vidám arccal, népes csoportokban keresik fel férjüket, hogy együtt ünnepeljék ezt a napot, a tervekölcsön napját, amely előre mutat az ötéves terv nagyszerű alkotásai felé. Száll a dal, a világfújóság indulója, a fiatalok örömeinek legszebb kifejezője. A falvak utcái is vidám zeneszótól, a fiatalok énekétől hangosak, ünnep van ma az egész országban. Zászlók lobognak, feldíszített kocsik szekerek, traktorok vonulnak, lelkes, kipirult arccal ünneplik dolgos férfiak, gyermekük jövőjében biztos anyák, vidám fiatalok győzelmeinek szervezőjét, dolgozó népünk nagy vezérét Rákosi Mátyást és világ békéjének őrét, a nagy Sztálint!

Képleírás

A csepeli gyár bejárata munkásokkal
Munkásgyűlés a gyár udvarán.
Mezei Boldizsár beszédet mond.
A beszéd után lelkes taps.
Éljen Rákosi, éljen a párt kiáltások.
Csermák István felszólalása.
Zsámboki, majd Muszka Imre beszél.
Taps, kiáltások.
Nők virágcsokrokkal a kezükkel hadonásznak.
Muszka Imre a munkapadnál. Munkaközben.
Farkas István az esztergapadnál.
Ceglédi munkaközben.
Jegyzésgyűjtő nő a munkások között.
Tanuló lány az esztergapadnál.
Képek a szövőgyárból.
Nők munka közben.
Nagyecséd: parasztyűlés.
Az emelvény fölött Rákosi, Lenin és Sztálin képek.
Éljen Rákosi, Éljen a párt kiáltják.
Egy tábla nevekkal, jegyzésekkel.
Gépállomás reggel.
Munkába induló traktoristák, nő a traktoron.
Rusznayk István laboratóriuma, tervekölcsönzés jegyzése.
Major Tamás.
Suszter a kaptafánál.
Mindenki tervekölcsönt jegyez:
A csepeli iskola tanári kara.
Diákok az udvaron megbeszélést tartanak.
Az egyik diák sapkájába gyűjti az aprópénzt.
Diákok pénzgyűjtés közben.
A salgótarjáni Acélgyárba nők érkeznek.
Falusi képek, felvonulások, ünneplés. Feldíszített kocsik, zászlók.

1949. október

Magyar Filmhíradó 1949/42

1. Békegyűlés a nemzetközi békenap ünnepén - 102 m (Kerti Lajos, Török Vidor)
2. Magyar ösztöndíjas diákok utazása a Szovjetunióba - 32 m (Megyer Tibor)
3. Az Orlov-féle falazási eljárás - 52 m
4. Őszi szántás és vetés - 52 m
5. A női kézilabda világbajnokság döntője Budapesten [Csehszlovákia-Magyarország 3:1] - 33 m (Török Vidor)

1. Békegyűlés a nemzetközi békenap ünnepén

Filmhíradók 1945-1949

Október 2-án a nemzetközi békenap ünnepén, Budapest dolgozó népe a Szabadság téren tartott nagygyűlést. A nemzetközi politikai helyzetet és a béke védelmének feladatait Révai József népművelési miniszter ismerteti. [Révai szinkron:] „Az amerikai háborús uszítók az utolsó években elsősorban arra építettek, hogy azt hitték, hogy az övük, egyedül az övük az atombomba titka”. [tömeg:] „Atombomba nem titok, béketábor győzni fog.” [Révai:] „Most az Egyesült Államok elnöke, Truman maga kénytelen bevallani, hogy Amerika atommonopóliuma a múlté. A Szovjetunióknak is van atombombája. Az imperialisták tollnokai, rádióbemondói azt mondják, itt minálunk, a népi demokráciákban a bomlás jelei mutatkoznak. Hadd mondják, hadd higgyék! Éhes disznó – tudvalevőleg – makkal álmodik. Talán akkor voltunk erősek, amikor Rajk maszkkal, álarcval az arcán még ott ült a sorainkban, és talán azzal gyengültünk, hogy lerántottuk arcáról az álarcot és lesújtottunk bandájára? Gyengülés vajon, hogy lealcáztuk, bíróság elé állítottuk, elítéltük és meg fogjuk semmisíteni az imperialisták titóista kémeit? Elvtársak! Az Ötéves tervekölcsön erőnk jele, elvtársaim. Népünk zöme, milliói megértették, hogy miről van szó, hogy azt a kölcsönt az ötéves terv során kamatos kamattal kapja vissza. Ez a kamat a béke lesz. A békétől, a béke ügyétől nem lehet bennünket, dolgozó magyar népet eltántorítani, ugyanúgy nem lehet bennünket eltántorítani a Szovjetuniótól. Hűek vagyunk, hűek leszünk a Szovjetunióhoz, mert felszabadított bennünket, mert lehetővé tette, hogy rálépjünk a szocializmus építésének az útjára, mert függetlenségünk biztosítéka, mert népi hatalmunk védelmezője.”

Képleírás

Nagygyűlés a Szabadság téren. Révai József beszél a tömeghez, (szinkron).

Képek a tömegről.

Tapsoló tömeg, valakit vagy valamit éljeneznek.

Révai folytatja beszédét.

Dobi István a hallgatóság soraiban. Egy óriás Rákosi kép.

Taps, kiáltások, hurrogás, fütty.

Révai beszél. Lelkes taps.

2. Magyar ösztöndíjas diákok utazása a Szovjetunióba

Elutazik a Szovjetunióba 187 ösztöndíjas magyar diák. Tilajka Gábor textilmunkás, az ösztöndíjasok nevében megfogadja, hogy jó tanulással méltók lesznek a szovjet nép nagyszerű ajándékára. A búcsúzás perceit örömmé változtatja az a remény, hogy néhány nap múlva a szocializmus országában lesznek. A boldog utazók szívét nem az elválás gondolata, hanem a szovjet emberekkel, a szovjet fiatalokkal való találkozás reménye tölti be. Új élet nyílik meg előttük. Sélei Ferenc ifjómunkás műszaki főiskolán fog tanulni. Az elutazók öt év alatt mindannyian képzett mérnökké, mezőgazdásszá, orvosokká, nevelőkké, legkülönbözőbb szakemberekké válnak. Az Ifjú Gárda fiataljainak és az igaz embereknek hazájában művelt, népünkhöz hű kommunistákká nevelődnek.

Képleírás

Pályaudvar, hatalmas tömeg, búcsúztatják az útra kész fiatalokat.

Integető fiatalok a vonatablakokban.

Elindul a vonat, hatalmas Rákosi képpel az oldalán.

3. Az Orlov-féle falazási eljárás

Az építőiparban a minisztertanács határozata és a párt bírálata után, fokozottan megindul a gépesítés és a munka ésszerű szervezése. Igen egyszerű, és mégis jelentős a malterkeverőgép. Egy ember teljesítményének ötszörösét végzi el. További újítása a ládák lépcsőzetes elhelyezése. Az alsó ládából pillanatok alatt megtelik a malteros láda. Azelőtt percekig tartott, míg telemergették. Az építőipar egyik komoly kérdése a szakmunkáshiány. [Az építkezések nagyarányú lendülete folytán már ebben az évben 4 ezer új szakmunkást kell kiképezni.] Somogyi István Holzbauer Irénnek a kőművesmesterséget magyarázza.

Nőket és kiváló segéd munkásokat képeznek át szak munkásokká. Az építkezések nagyarányú lendülete folytán már ebben az évben 4 ezer új szak munkást kell kiképezni. A kőműves mesterek termelését növeli Orlovnak, a kiváló szovjet sztahanovistának falazási eljárása. Az Orlov-módszer lényege a brigád. Egyik segéd munkás a maltert helyezi el, a másik a téglát adogatja, a mester pedig rakja. Ilyen módon egy kőműves, közel 3 szak munkás teljesítményét végzi el. Ez az eljárás nagyban fokozza a szak munkáshiány leküzdését, az ötéves terv során, azonban még így is 30 ezer új szak munkás beállítására lesz szükségünk.

Képleírás

Építkezés, munkások. Malterkeverő.

Malterosládák lépcsőzetesen elhelyezve.

Női malterkeverő betanítása. Falazás.

Az Orlov falazási módszer bemutatása.

4. Őszi szántás és vetés

A Fejér megyei Martonvásár határában fekszik Gábormajor. A Dreherek volt úri birtokán most 17 család gazdálkodik a saját földjén. Ma már minden újgazdának van tehene, de bizony nemcsak fejésre tartják őket, hanem igavonásra is. Reggelenként a csorda nem a legelőre megy, hanem a határba hajtják, nehéz munkára. Kövi József újgazda is, mint a többi társa, eddig két fiatal üszővel szántott. A járom alaposan nyomja a jószágot, de az eke mégsem forgatja meg elég mélyen a termőföldet. Nem is beszélve Csermák bácsiról, aki meg egy lóval kénytelen szántogatni. Ezen változtat a gépállomás. Kövi József sok más társával együtt termelési szerződést kötött a szántási és vetési munkák elvégzésére. Idén ősszel már a gépállomás traktorosa nyomában omlik a jó porhanyós föld. Kövi József meglegedetten nézi, hogy jól dolgoznak a traktorosok, megvan mindenütt a 25 cm-es mélység. Szerte az országban 240 gépállomás segíti a dolgozó parasztságot az őszi szántási és vetési munkák elvégzésében.

Képleírás

Gábor-major bemutatása.

Tanyavilág: istállók, tehének, szekerek az udvaron.

Szántás tehennel.

Gépállomás, szerződést kötő parasztok.

Szántás traktorral.

Kövi ellenőrzi a szántás mélységét.

5. A női kézilabda világbajnokság döntője Budapesten [Csehszlovákia-Magyarország 3:1]

A csepeli pályán zajlott le a női kézilabda világbajnokságok utolsó mérkőzése. Csehszlovákia és Magyarország csapatai küzdenek az elsőségért, a döntőben. A két csapat legutóbb Prágában mérkőzött, ahol 10:2-re győzött a magyar válogatott. A csehszlovák lányok azóta sokat javultak. Gyors, ötletes és gólerős játéuk, komoly feladatot jelent a magyar védelemnek. A magyar lányok frissességét azonban nem tudják túlszárnyalni. A végső eredmény 3:1 Magyarország javára. Így a világbajnokság győztese Magyarország csapata.

Képleírás

Csehszlovákia-Magyarország kézilabda VB.

Részlet a mérkőzésből. Tribünképek.

1949. október

Magyar Filmhíradó 1949/43

1. A központi MÁVAUT autóbuszállomás megnyitása - 59 m (Kerti Lajos)

Filmhíradók 1945-1949

2. Szovjet képzőművészeti kiállítás a Nemzeti Szalonban - 50 m (Megyer Tibor)
3. Pártoktatási munka - 43 m (Kerti Lajos)
4. Újírtási és találmányi kiállítás a Múcsarnokban - 66 m (Megyer Tibor, Kerti Lajos, Török Vidor)
5. A Cseh Filharmóniai Zenekar hangversenye a Zeneakadémián - 54 m (Kerti Lajos, Megyer Tibor)

1. A központi MÁVAUT autóbuszállomás megnyitása

A budapesti Sztálin téren megnyílt a MÁVAUT központi autóbusz állomása. Az ünnepélyes megnyitáson Pálinkás István MÁVAUT élmunkás megköszöni az építőmunkásoknak a pályaudvar elkészítését. Ezután Bebrits Lajos közlekedésügyi miniszter átadja a forgalomnak az új állomást. Közlekedési hálózatunk állandó növekedése egyre jobban erősödő népgazdaságunk örvendetes jele. 1938-ban 1 millió kilométeren két és félmillió utast szállított a MÁVAUT. 1945-ben az évi forgalom körülbelül 100000 személy. 1949-ben 18 millió kilométeren 16 millió utast szállítanak autóbuszaink. A Sztálin téri állomás Európa egyik legkorszerűbben felszerelt autóbusz pályaudvara. Mindenben kényelmes és ötletes segédeszközök állnak az utazók és a dolgozók rendelkezésére. Zárt fülke biztosítja a zavartalan jegyváltást. A csomagfeladással sincs nagy nehézség. A pályaudvari felvonós szerkezet közvetlenül az autóbusz tetejére szállítja a bőröndöket. A menetrendszerű indulásig kényelmes váróteremben tölthetik idejüket az utazók. Íme elérkezett a várt pillanat. Beszállás! A MÁVAUT 120 kocsija naponta 5000 embert szállít a fővárosból az ország minden részébe. Autóbuszaink a legtávolabbi községeket is bekapcsolják az ország vérkeringésébe, szorosabbra fűzik falvaink és városaink dolgozóinak kapcsolatát.

Képleírás

Ünnepség az autóbusz állomás megnyitása alkalmából. Pálinkás István beszédet mond.

Bebrits Lajos megnyitó beszédet mond. Hatalmas tömeg a megnyitón.

Térkép: Magyarország úthálózatával.

A pályaudvar belseje, pénztárakkal, utasokkal.

Felvonó segítségével elhelyezik a csomagokat. Váróterem. Induló buszok.

Dombos vidéken kanyargó busz.

2. Pártoktatási munka

Ez a hatalmas gyár is a mi kezünk munkája és a Párt segítségével építettük. Munkából jövet erre gondolnak a Ganz Villanygyárban az elvtársak és arra, hogy ezt a munkát tovább kell fokozni. Most az a feladatunk, hogy tanuljunk és a munkások mindig nagyobb számban könnyvel térjenek haza. Tóthné nem állhatja meg, hogy bele ne lapozzon a füzetébe. Igen, nekik köszönhetjük eddigi eredményeinket. Az elméleti tudás fejlesztésével pedig megsokszorozzuk öt éves tervünk nagyszerű céljait. A Bláthy-teremben Víg Pál párttitkár ismerteti az őszi oktatási munka fontosságát. A termelés emeléséért csak úgy tudunk eredményesen harcolni, ha állandóan növeljük elméleti tudásunkat. A marxizmus-leninizmus elmélyítése, a Bolsevik Párt történetének tanulmányozása a legjobb útmutató az éberség fokozására, Pártunk és népünk megerősítésére. Előadás után az üzembem, s az üzemek és falvak százaiban megindulnak a szemináriumok. Száz és százezer munkásarc hajlik jegyzetfüzetek fölé, hogy a politikai és gazdasági eredmények mellé most az elméleti tudás, a marxizmus-leninizmus elsajátítása terén érjenek el újabb nagy sikereket.

Képleírás

Munkások gyárból kijövet könyveket vesznek magukhoz.

Víg Pál előadást tart a munkásoknak.

Szemináriumok munkásoknak. Jegyzetelő munkások

3. Szovjet képzőművészeti kiállítás a Nemzeti Szalonban

Kulturális életünk hatalmas jelentőségű eseménye a szovjet képzőművészet kiállítása a Nemzeti Szalonban. Megnyitó beszédet Révai József népművelési miniszter mondott. A mi festőinknek szakítaniok kell az

impreszionizmussal, a formalizmussal, a tartalom nélküli dekadens, polgári művészettel. A szovjet festészet példája nyomán forduljanak a mai valóság felé, találják meg ők is, mint a Szovjetunió festői az utat a néphez. Ezután Szmirnov szovjet nagykövetségi tanácsos üdvözölte a vendégeket. A kiállított értékes képek bemutatják a szovjet realista festőművészet útját, a Nagy Októberi Forradalom óta. A forradalom vezetői mellett látjuk magát a népet. Megjelennek a vásznon a puszták meghódítói, a föld urai. A nagy honvédó háború idejéről szol Laktionov „Levél a frontról” című festménye. A szovjet festők bemutatják a dolgozó ember munkáját, harcait, örömeit. A szovjet művészek a szovjet ember életének minden kérdésével foglalkoznak. A kiállítás iránt sohasem tapasztalt érdeklődés mutatkozik. Látogatók ezrei csodálják meg a szovjet festők művészetét, amelyekből a nép szeretete árad. A nép és vezetőinek kapcsolatát mutatja a „Sztálin és Molotov gyermekek között” című festmény. A szovjet képzőművészek kiállítása ismét szorosabbra fűzte a magyar és szovjet nép megbonthatatlan barátságát.

Képleírás

Nemzeti Szalon, megnyitó ünnepség, Révai József beszél. Jelen van Szakasits Árpád, Dobi István. Farkas Mihály.

Szmirnov szovjet követ beszél. Egy nagy Lenin portré és más festmények.
Látogatók a kiállításon.

4. Újjítási és találmányi kiállítás a Múcsarnokban

Az újjáépített Múcsarnokban megnyílt az első országos újjítási és találmányi kiállítás. Apró Antal, a Szaktanács főtitkára megnyitójában elmondotta: ez a kiállítás egyik döntő bizonyítéka annak, hogy munkásaink viszonya a termeléshez alapján megváltozott. Munkásaink megértik, hogy a szocializmus építésének meggyorsítása csak a munka termelékenységének fokozásával érhető el. A kiállítás előcsarnokában hatalmas freskó mutatja, hogy újjítóink és élmunkásaink az élen járó sztahanovistáktól tanulnak. Pető Sándor és Genda István, a Ganz Vagon munkásai a sztahanovista Bortkevics gyorsvágási módszerét mutatják be. Az eljárás lényege a régi késekkel szemben az új kés hajlatainak szöge és a köszörülés módja. Egy ilyen menet vágási ideje a régi 27 perccel szemben 47 másodperc. Bruckner Lajos Kossuth-díjas élmunkás újjítása 100 %-kal emeli a cérnázógépek teljesítményét. Nagy érdeklődés kíséri a Szemán-féle réselőgépet, amely a résből 85 %-os darabos szemet termel. A bányászok már meg is rendelték, az építőipar újjításai között ez a modellház 27 építési újjítást mutat be. A Találmányi Hivatal gazdag kiállítása csak egy része az újjítási javaslatoknak. Az utolsó 8 hónapban 36 ezer újjítást nyújtottak be, ezzel munkásaink 180 millió forintot takarítottak meg nemzetgazdaságunknak. A mezőgazdasági találmányok közül kiemelkedik a burgonya ültetőgép. A kiállítás egyik népszerű darabja a Klein-Gál-féle miniatűr táskairógép. A kiállítás gazdag anyaga, az érdeklődők nagy száma azt bizonyítja, dolgozóink tettekkel vegyenek részt a szocialista Magyarország felépítésében.

Képleírás

Megnyitó ünnepség a Múcsarnokban.

Apró Antal beszédet mond.

Közönségképek.

Az új eszközök bemutatása, gyorsvágás az új géppel.

Az új gép részletes bemutatása. Cérnázógép.

Építőipari eszközök bemutatása.

Mezőgazdasági gépek.

A táskairógép.

5. A Cseh Filharmóniai Zenekar hangversenye a Zeneakadémián

A Zeneakadémia nagytermében a csehszlovák-magyar barátság jegyében hangversenyezett a Cseh Filharmoniai Zenekar. Karel Šejna vezényel, Smetana „Eladott menyasszony” című operájának nyitányát adják elő.

Képleírás

Zeneakadémia nagyterme, közönséggel.

A cseh filharmonikusok játszanak.

Kodály Zoltán a nézőtéren. Szakasits egy páholyban.

1949. október

Magyar Filmhíradó 1949/44

1. Az új falazási eljárás elterjedése - 90 m (Farkas Kálmán, Kerti Lajos)
2. Szarvasmarhatartás Pilisborosjenőn - 36 m (Kerti Lajos)
3. Új kórház Ózdon - 38 m (Kerti Lajos)
4. Almaszüret a Nyírségben - 47 m (Barcs Sándor)
5. Gyorsasági motorverseny a Várban - (Nagy László, Kerti Lajos, Barcs Sándor)

1. Az új falazási eljárás elterjedése

Építőiparunk a 3 éves terv során a múltban sohasem tapasztalt arányokban fejlődött. Ötéves tervünk nagyarányú feladatainak végrehajtásához azonban új, az eddiginél tökéletesebb munkamódszerekre van szükség. Ezek között döntő fontosságú az a falazási eljárás, amelyet Pozsonyi Zoltán és társai mutatnak be a Késmárki utcában. Török János, a MÉMOSZ főtitkára ismerteti jelentőségét. [Török szinkron:] „Ezzel az új módszerrel Pozsonyi Zoltán elvtárs és lelkes követői megdöntötték az évszázadok óta kialakult munkamódszert, s azt a maradi felfogást, hogy az építőiparban forradalmi újításokat bevezetni nem lehet. Ez az a munkamódszer, amellyel a termelékenységet nagymértékben növelni lehet, és amely az eddigieknél lényegesen magasabb fokú termelési forma.” Pozsonyi Zoltán a szovjet sztahanovista építőmunkásoktól tanult módszerét, a régi eljárással egyidejűleg mutatta be. Ez a régi munkamódszer, ahol a kőműves maga végzi a fal malterozását, a téglaszedégetést és az elhelyezést. Ez a munka így lassú és nehézkes. Pozsonyi Zoltán sztahanovista módszerénél brigád végzi a munkát, amely a mesterből és két betanított szakmunkásból áll. A mester csak a téglák elhelyezését végzi. Természetesen igen fontos, hogy a téglák gyorsan álljanak rendelkezésre, és a mesternek ne kelljen forgatnia. Pozsonyi Zoltán egyik első tanítványa Ternai Sándor, a futósor tégláit kettesével rakja. Az új falazási eljárás lényegesen meggyorsítja és olcsóbbá teszi az ötéves terv hatalmas építkezéseit. Ezzel a módszerrel napi 8 órás munkaidő mellett egy kőművesmester teljesítményének hatszorosát végzi a brigád. Szerre az országban ma már több mint 50 brigád dolgozik ezzel az eljárással. A bemutató után Pozsonyi Zoltán a MÉMOSZ székházában ismerteti módszerét. Nekünk tanulnunk kell a kiváló szovjet munkásoktól, a sztahanovistáktól, hogy ötéves tervünk építkezéseit a szocialista Magyarország felépítését gyorsabbá tegyünk. A lelkes hozzászólók: Németh Ferenc, a Lakásépítési NV munkása, Cselényi Jenő, a Miskolci Magasépítési, Weisz Ottó a Székesfehérvári Építkezési NV.-től, Meidlinger Magda ifjúmunkás a Középiparépítési NV.-től bejelentették, hogy az építőipar kommunisztái felismerték az újítás forradalmi jelentőségét, és minden igyekezetükkel azon lesznek, hogy minél szélesebb körben megvalósítsák.

Képleírás

Épülő és már kész lakótelepek

Az új falazási módszer bemutatása. Török János beszédet mond, (szinkron).

Építőipari munkások hallgatják Török János beszédét.

Egyedül dolgozó falazó munkás.

Filmhíradók 1945-1949

Csoportosan dolgozó munkások. Szakasits Árpád figyeli a dolgozókat.
Nagygyűlés, Pozsonyi beszél a munkásokhoz.
Néhány munkás felszólal.

2. Szarvasmarhatartás Pilisborosjenőn

Pilisborosjenő. A Tenyészállatforgalmi Nemzeti Vállalat telepeiről egyre több és több tenyészállat kerül a dolgozó parasztság szövetkezeteinek istállóiba. Az óbudai állomáson a pilisborosjenői termelőcsoport tagjai veszik át a szarvasmarhákat. A termelőcsoportok megalakulása óta több mint 8 ezer darab tehén került dolgozó parasztságunkhoz. A múltban a jószágartatás főleg a kulákok kiváltsága volt. Ma egyre több és több falu utcáján vonulnak a szövetkezetek állatai. A dolgozó parasztságnak nemcsak földet, gépeket, hanem tenyészállatokat is juttat a népi demokrácia. A pilisiek szépen berendezett istállókkal várják a teheneket. Beszélnek is a faluban, hogy a szövetkezetiek az istállóikat is nagyobb becsben tartják, mint sok más ember a házáat. A termelőszövetkezeti csoportok nemcsak a föld megmunkálásában, hanem a jószágartatásban is példát mutatnak.

Képleírás

Teljes kép Pilisborosjenőről.
Óbudai állomás, a parasztek átveszik a tenyészállatokat.
Falu, az utcán tehenek. Az új pilisi istálló.

3. Új kórház Ózdon

Ózd. Egyik legnagyobb ipartelepünk több mint 20 ezer, nehéz és veszélyes fizikai munkát végző dolgozójának, eddig mindössze egy kisméretű kórháza volt. A 3 éves egészségügyi tervünk során felépült a hatalmas, modern ózdi kórház. Az új kórházat Ratkó Anna népjóléti miniszter adja át a szén és vasmedence dolgozóinak. Népi demokráciánk fontos feladatának tartja, hogy a nehéz munkát végző vas- és bányamunkások egészségének védelmére, minden segítséget megadjon. Ez is bizonyítja a szocializmus egyik fontos elvét: számunkra legfőbb érték az ember. A kórház 220 ágyas és a legmodernebb orvosi berendezésekkel rendelkezik. Jelenleg 150 ággyal indul, de január 1-re már a teljes kórház üzemben lesz. A kórház büszkesége a csecsemőosztály. Munkásaink életkedvét, egészséges optimizmusát mutatja, hogy 4 nap alatt 22 csecsemő látott napvilágot.

Képleírás

Az ipartelep látképe.
Az új kórház épülete. Ratkó Anna ünnepi beszédet mond.
"Ez a kórház a 3 éves terv eredménye" felirat a kórházon. Kórtermek, betegekkel.
Újszülött osztály.

4. Almaszüret a Nyírségben

Szüret a nyírségi almaerdőben. A Szabolcs és Szatmár megyei homokföldeken terem az ország almatermésének egyharmada. Az állami gyümölcsstelepeken brigádokban folyik a szüretelési munka, és a szedőbrigádok versenyben állanak egymással. Az idei esztendő gyümölcsstermése felszabadulás óta a legdúsabb. Egyedül a nagykállói gazdaságban körülbelül 7 ezer mázsa jonatan alma termett. Az állami gazdaságban a napszamosok ebédszünetben Szabad Nép negyedórát tartanak, vagy rádióhallgatással töltik pihenőjüket. A leszüretelt és beszállított almát az osztályozóban gondosan megválogatják és csoportosítják. Nyírségben az idén közel 90 ezer mázsa alma termett. A magyar alma külföldön igen keresett exportcikk. Csehszlovákiába és a demokratikus Német Köztársaságba több mint 400 vagonnal szállítunk.

Képleírás

Almaszüret.
A leszüretelt almát ládába rakják.

Filmhíradók 1945-1949

Ebédszünet, újságot olvasó, rádiót hallgató szüretelők.
Osztályozzák az almát.

5. Gyorsasági motorverseny a Várban

A Budai vár festői környezetében rendezte az Előre Sportegyesület az évad utolsó pontszerző gyorsasági motorversenyét. A csehországi és angliai versenyeken nagy sikert aratott magyar és külföldi kismotorok startjával kezdődik a bajnoki küzdelem. A hagyományos városligeti tereppel szemben ez az első, a várban rendezett motorverseny. Közel 70 ezer néző gyönyörködött a mindvégig izgalmas és szép küzdelemben. A 350 köbcéntiméteres motorok versenyében a 7-es számot viselő Szalkai Béla volt a nap esélyese. Jól sikerült startját körről-körre növelte. [Így megszerezte Magyarország 1949. évi bajnokságát. Befejezésül az oldalkocsis motorkerékpárok versenye zajlott le.] A versenyzők értékes díjakat kaptak s ezzel véget ért Magyarország 1949. évi motoros bajnoksága.

Képleírás

Motorverseny a Várban, rajt
Részlet a versenyről.
Nézők a várfalakon.
A díjak. Díjátadás.

1949. november

Magyar Filmhíradó 1949/45

1. Előkészületek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójára - 39 m (Török Vidor)
2. Sztálin műveinek kiadása - 80 m (Török Vidor)
3. Megemlékezések a Komszomol fennállásának 31. évfordulóján - 32 m (Purczel Miklós)
4. 125 éves a Kis Színház - 80 m (Kerti Lajos, Török Vidor, Barcs Sándor)
5. Magyar-bolgár válogatott labdarúgó-mérkőzés - 49 m (Török Vidor, Nagy László, Forgács Ottó)

1. Előkészületek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójára

A magyar dolgozó nép igyekszik méltóképpen megünnepelni a szovjet nép legnagyobb ünnepét, az egész világ munkásosztályának legjelentősebb történelmi évfordulóját. A Dekorációs Nemzeti Vállalat műtermeiben készülnek a hatalmas képek, amelyek felelevenítik az Októberi Szocialista Forradalom történelmi napjait. Az Októberi Szocialista Forradalom és vezetői mutatták meg az utat a szocialista társadalom felépítéséhez. Példát mutattak a nemzetközi munkásosztálynak és az elnyomott népeknek a szabadság kivívására. Innen szállítják ki a főváros utcáinak és tereinek díszítéséhez szükséges anyagot. Üzemi dolgozóink is lázas igyekezettel készülnek a nagy esemény megünneplésére. Munkásaink elsősorban a termelés emelésével válnak méltókká a forradalmi örökségre, de erre a napra műhelyeik és gyáraik külsejét a lehető legszebbé varázsolják. Népi demokráciánk, a munkásosztálynak juttatott gyárak, népköztársaságunk, mind-mind a Nagy Októberi Forradalom eredményei.

Képleírás

Rajzoló, plakátokat készítő emberek. Rákosi, Sztálin és Lenin képek.
A dekorációk kiszállítása a helyszínre.
Gyáraikat díszítő munkások.

2. Sztálin műveinek kiadása

A Csepeli Papírgyár dolgozói, külön erre az alkalomra hófehér famentes papír készítését vállalták. Gacsai István a 44-es brigádból, szinte óránként ellenőrzi a gépet. Selejtnélküli, a legfinomabb papírt ajánlották a

Filmhíradók 1945-1949

nagy Sztálin könyvei számára. Séder András brigádvezető féltő gonddal vizsgálja a kész papírt. Munkásaink tudásuk legjavát adják a nagyjelentőségű munka minden részéhez. A Franklin nyomdában, az ország legnagyobb monotyp szedőparkjában végzik a szedést. Takács Sándor, aki 4 évig élt Krasznodonban, kitüntető és megtisztelő feladatnak érzi ezt a munkát. A gépterem nyomdászai termelésük növelésével igyekeznek hozzájárulni, hogy a nemzetközi proletariátus nagy tanítómesterének útmutatásai mielőbb eljussanak dolgozóinkhoz. Ilyen gondossággal, szeretettel, és odaadással, amilyennel Sztálin műveinek első kötetét nyomják, még nem készült könyv Magyarországon. Különösen a Lenin Brigád emelkedik ki jó munkájával. Termelését egy hét alatt 14 %-kal emelte. Nyomdászaink mindenben méltó módon járulnak hozzá a mű megjelenésének országos jelentőségéhez. Dolgozóink legjobbjai, a pártmunkások és élmunkások előjegyzéssel biztosítják a könyvet. Az előjegyzés egyúttal feljogosít az összegyűjtött művek további 15 kötetének vásárlására is. A Ganz Hajógyárban a párttitkár elvtárs adja át a nagy megtiszteltetésben részesített munkásoknak, közöttük Nagy Dezső élmunkásnak Sztálin művét. A könyv megjelenését sohasem tapasztalt érdeklődés kíséri. Mindenki ismerni akarja a ma Leninjének, Sztálinnak tanításait, a marxizmus-leninizmusról. Nagy Dezső élmunkás büszkén mutatja feleségének az értékes, díszes kiállítású könyvet. A könyv útmutató, iránytű, párttagjaink elméleti színvonalának emelésére, a szocializmus további megerősítésére.

Képleírás

Csepeli Papírgyár dolgozói munkaközben.

Hófehér papírt gyártanak.

A Franklin nyomda dolgozói, nyomtatás.

Nyomdai munkák.

A Lenin brigád munka közben.

Raktár az elkészült Lenin könyvekkel. Kikötő, munkások előjegyeztetik a Sztálin könyvet.

A Ganz Hajógyárban jutalomként Sztálin könyvet adnak a munkásoknak.

Nagy Dezső otthon a feleségével a Sztálin kötetet tanulmányozza.

3. Megemlékezések a Komszomol fennállásának 31. évfordulóján

Tokaji János, a MÁVAG vasöntő ifjú élmunkása, október végén 154 %-ra teljesítette normáját. Hesz János ipari tanuló élmunkás 130 %-ot ért el. Ifjúságunk a termelés emelésével ünneplik meg méltóképpen a Lenini Komszomol fennállásának 31 éves évfordulóját. Tokaji János nemcsak a termelésben, hanem a nevelőmunkában is példát mutat. Tevékeny tagja a Komszomol-sarok elkészítésének. Október 29-én a MÁVAG hídműhelyében tartott megemlékezésen az ifjúság előtt Kádas István, a Magyar Ifjúság Népi Szövetségének nagybudapesti titkára ismerteti a Komszomol harcának és példamutatásának fontosságát. Tokaji János felszólalásában kifejtette, hogy a magyar ifjúság, élükön az ifjúságokkal, a politikai harcban, a nevelés és termelés munkájában egyaránt a hős Komszomolt tekintik példaképüknek.

Képleírás

A MÁVAG műhelyben fiatal fiúk dolgoznak.

Készülődés az ünnepségre, plakátokat festenek.

Nagygyűlés a MÁVAGBAN.

Tokaji János ifjúságunk is felszólal

4. 125 éves a Kis Színház

A magyar színházak dolgozói a Nemzetiben tartottak közös megemlékezést. Major Tamás nevében Gobbi Hilda ismerteti a Kis Színház forradalmi jelentőségét. [Gobbi szinkron:] A Kis Színház története a legizgalmasabb tanulság, 125 esztendő harc, diadal sorozata a reakciós erők ellen, a kozmopolitizmus, az előkelő, az élettelen művészet, a színészek tudatlansága, a sablon, az emberi magatartás hiánya ellen. A legmagasabb, a legélőbb művészet kapcsolata a leghaladóbb erővel és a néppel". Színházaink küldöttei

Filmhíradók 1945-1949

harcos üdvözlötüket küldik a moszkvai Kis Színház dolgozóinak és megfogadják: a magyar színészek tanulnak a Szovjetunió művészetéből, hogy jól teljesítsék komoly hivatásukat. Az ünnepi műsorban Somlay Artúr, Ladomerszky Margit Gorkij világhírű színművének a „Jegor Bulicsov”-nak egyik jelenetét adják elő: [Ladomerszky:] „Te ne előttem, ne az emberek előtt tarts bűnbánatot, hanem Isten előtt. Az emberek nem bocsátanak meg, de Isten irgalmas. Tudod, rablók egész életükben bűnöztek, de aztán megadták Istennek, ami az Istené, és akkor a lelkük megmenekült.

[Somlay:] Értem, értem. Hogyha egész életedben loptál, raboltál, hogyha összelopkodtál egy egész vagyont, de aztán az egyházra hagyod, akkor nem tolvaj vagy, hanem hívő.”

Befejezésül az Operaház balettkara a Poloveci táncokat mutatja be, Borogyin, Igor herceg című operájából.

Képleírás

Nemzeti Színház, ünnepség, Gobbi Hilda beszél, (szinkron).

Színpadon: Somlay Artúr és Ladomerszky Margit, részlet Gorkij művéből.

Az Operaház balettkara, részlet az előadásból. Közönségképek.

5. Magyar-bolgár válogatott labdarúgó-mérkőzés

Vasárnap délután az újpesti stadionban 40 ezer néző előtt mérkőzött a két baráti népköztársaság, Bulgária és Magyarország válogatott labdarúgó csapata. A bolgár csapat piros ingben, fehér nadrágban, a magyar csapat pedig népköztársasági címeres, tiszta fehér mezben játszott. A magyar csapat rögtön, az első perctől kezdve átvette a játék irányítását. A magyar csatársor remekül adogatott, nagyszerűen játszott és támadásait igen szívesen tapsolta a 40 ezer néző serege. Azonban támadásaikat, lövéseiket, nem kísérte szerencse, nem tudták bevenni Kosztov kapus hálóját, ragyogóan védett. A bolgár csapat kapusa egyik lövést a másik után tette ártalmatlanná. Akár magas labda volt, akár mély, akár éles, vagy pedig ejtett labda a bolgár kapus mindent hárántani, mindent védeni tudott, és nagyszerű védésével megmutatta kivételes tehetségét. 20 méterre a magyar kaputól Rudas ível szabadrúgást. Kosztov azonban ezt is ragyogó védéssel le tudja húzni, s utána sokáig tapsol neki a közönség. A 17. percben Puskás vezet nagyszerű támadást. A 16-osnál ott pattog a labda, Deákhoz pöccinti, Deák cselez, csinál, cselez, gól! Az első félidő 17. percében tehát Deák szép, egyéni akciója után megszületett a magyar csapat első, és egyben vezető gólja. A magyar gól után azonban nem következtek a többiek. Visszaesett a magyar csapat, a bolgárok vették át a játék irányítását. Jobb összekötő Szpaszov indította útjára labdát, Henni Gézának nagy szerencséje volt most is, mert a labda elsurran az üres kapu előtt. A második félidőben feljavult a magyar csapat, különösen a csatársor, Budai lövése teremtette a második magyar gólt, a második félidő első percében. Utána támadtunk, egyre támadtunk, megjött a harmadik gól is, majd a befejezés előtt szöglethez jutunk, közvetlenül a kapu előtt kavarodás, Puskásnál a labda, gól! Puskás lövése nyomán tehát megszületett az ötödik gól. Beállítottuk a végeredményt: Magyarország 5:0-ra győzött Bulgária ellen.

Képleírás

Újpesti stadion. Részletek a mérkőzésből.

Puskás támadása, Deák gólja.

Újabb magyar gól.

Puskás gólja.

1949. november

Magyar Filmhíradó 1949/46

1. „A Bolsevik Párt útja” - kiállítás a Károlyi Palotában - 46 m
2. Tervfelbontás a termelékenység emeléséért - 68 m
3. Népi ülnökök az igazságszolgáltatásban - 31 m

Filmhíradók 1945-1949

4. Szovjet sztahanovista kőműves Diósgyőrben - 34 m
5. A MÁVAG munkásai falujáráson - 63 m
6. MHK-próbák a MÁVAG-ban - 38 m

1. „A Bolsevik Párt útja” - kiállítás a Károlyi Palotában

A Károlyi palotában nyílt meg a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság kiállítása a Bolsevik Párt harcainak útjáról. A kiállítást Bíró Zoltán, a Magyar Dolgozók Pártja, Országos oktatási osztályának vezetője nyitotta meg. A képek bemutatják az orosz munkásmozgalom fejlődését, az első marxista tanulóköröktől napjainkig. Lenin és Sztálin első találkozása az 1905-ös Tammerhostban [Bolsevik Konferencián]. Lenin sajátkezű írása, mellyel útjára indította az emberiség legnagyobb proletárforradalmát. Ezzel megkezdődött a bolsevikok sikereiben gazdag, dicső harcainak sorozata. A forradalom bolsevikjainak harci erénye győzedelmeskedett a Nagy Honvédő Háborúban is. A szovjet hadsereg Sztálin és a Bolsevik Párt vezetésével vívta ki a világtörténelem egyik legjelentősebb katonai győzelmét. A Honvédő Háború után a termelés frontján vívják újabb sikereiket, az orosz bolsevikok. A sztálini ötéves tervek során a Szovjetunió ipara és mezőgazdasága, hatalmas arányokban fejlődik. A Bolsevik Párt harcainak és iránymutatásának köszönhetjük, hogy ma már a világ egyharmada tartozik a Szovjetunió vezette szilárd és megdönthetetlen béketáborhoz.

Képleírás

Lépcsőház. Bíró Zoltán beszél. Vendégek.
A vendégek megtekintik a kiállítást.
A kiállítás képei.

2. Tervfelbontással a termelés fokozásáért

Ha az ember munkához kezd, első dolga, hogy pontosan meghatározza, mit kíván elvégezni. Ebből indult ki Gács Pál, a Ruggyantaárugyár autóköpeny üzemének munkása. Minden hónap elsején napokra elosztotta és zsebkönyvébe jegyezte a műhely termelésének ráeső részét. Azután igyekezett meghaladni előző napi teljesítményét. Normáját így állandóan 200 % körül teljesítette. Gács Pál ötlete nyomán ma már a műhely minden munkása kartonra jegyzi az emberekre és gépekre felbontott tervet. Ezzel a tervszerűségnek és termelékenységnek lényegesen magasabb fokát érték el. Ezentúl több tömlő jut a vulkanizáló üzembe. Állandóan emelkedik a hatalmas autó és traktor ballonok száma. A tervfelbontás óta az üzem teljesítménye több mint 30 %-kal emelkedett. A kartonokat hét végén a művezető összegyűjti és ebből állapítja meg az összesített eredményt. Így az üzem minden munkása, egyéni versenyben áll. A verseny állását, [a normák teljesítését és a fizetések emelkedését, külön] táblázat mutatja. A Ganz villanygyáriak felhívása megmozgatta az autóköpeny készítő üzem dolgozóit is. A rögtönzött röpgyűlésen vitatják meg Sztálin 70. születésnapjának megünneplését. Gács Pál és társai termelésük 10 %-kal való felemelését ajánlották fel. Dolgozóink a termelés emelésével ünneplik a legméltóbban Sztálinnak, a magyar nép nagy barátjának, a béketábor vezérének születésnapját.

Képleírás

Munkások munka közben a gumigyárban.
Jegyzetelő munkás.
Vulkanizálás. Kerékabroncsok raktárban.
Versenytáblázat.
Gyűlés. Arcok a tömegeből.

3. Népi ülnökök az igazságszolgáltatásban

Népköztársaságunk alkotmányának értelmében átszervezik az igazságszolgáltatást. A hajdani királyi kúriában ezentúl gyári munkások, a nép választott bírái fognak ítélni. Mészáros Bertalanok, Schönfeld Ferencek, (...) az Egyesült Izzó munkásai, Grósz Antalné a Magyar Pamutiparból. A felsőbbíróság

Filmhíradók 1945-1949

tanácsstermében a népi ülnökök esküt tesznek, hogy ítéleteiket mindig a nép érdekeinek szem előtt tartásával hozzák. A megválasztott munkásbírák nevében Grósz Antalné szólal fel: „Mi dolgozók büszkék vagyunk arra, hogy nekünk jutott az a nagy megtiszteltetés, hogy elsők lehettünk az ülnökök között, és ígérjük, hogy Pártunkhoz híven, becsülettel és igazságosan fogjuk a dolgozó nép érdekeit képviselni.

Képleírás

Sztálin portréja a Legfelsőbb Bíróság épületében.

Eberek mennek fel a lépcsőn.

Esküt tesznek az emberek.

Grósz Antalné beszél.

4. Savljugin, szovjet sztahanovista kőműves bemutatója

Diósgyőrben mutatta be építőiparunk legjobb kőműveseinek Savljugin sztahanovista kőműves falazási módszerét. Savljugin 5 tagból álló brigáddal dolgozik. Vastagabb habarcsot használ, melyet nagy kanállal helyez el a falra a segédmunkás. Savljugin első mester rakja elől a téglákat. Kőműveskalapácsot nem használ, csak simítókanállal igazítja a maltert. A második mester Juhász Gábor, ifjúmunkás, hatszoros újtó, az első mester útján haladva, mindig a szemben lévő sor tégláit rakja le. Két segédmunkás téglát adogat, egy a maltert helyezi el. Az újtókongresszuson megjelent sztahanovista munkások mindegyike, szakmai bemutatót tartott, magyarországi szaktársai részére. E bemutatók újabb bizonyítékai annak, hogy a hatalmas Szovjetunió és a szovjet emberek mindenben segítik a magyar dolgozókat.

Képleírás

Diósgyőri gyár látképe.

Férfi micisapkában. Maltert lapátolnak. Falaznak.

5. A MÁVAG falujárói Faddon

A MÁVAG mozdonyszereldejében dolgozik Schulcz Ernő élmunkás, vasesztergályos. Nemcsak a termelőmunkában emelkedik ki, hanem a népnevelő munkának is kiváló harcosa. Felszabadulás óta falujáró. Műhelyének falujáró felelőse Lódi Antal. A MÁVAG munkásai a legszorgalmasabb falujárók közé tartoznak. Szombatonként 12 teherautó indul falujárókkal a szélrózsa minden irányába. Schulcz Ernő és társai a Tolna megyei Fadd községben végzik népnevelő munkájukat. Munkásosztályunk a termelés állandó emelése mellett fontos feladatának tekinti falvaink dolgozóinak felvilágosítását. A helyi népnevelőkkel való rövid megbeszélés után kezdődik a házi agitáció. Munkásaink családonként vitatják meg a szocializmus építésének kérdéseit. Schulcz Ernő Dobos Józsefneval, Váci János 5 holdas útgazdát látogatja meg. Váci még nem tagja a termelőcsoportnak, de a falujárók felvilágosítása nyomán már meggyőződött a közös gazdálkodás előnyeiről. Lódi Antal vezetésével a falujárók egy része a termelőszövetkezeti csoportot látogatja meg. A csoportot a falujárók szervezték és azóta is rendszeresen támogatják termelőszövetkezeti csoport tagjait. Az Eposz részére a falujárók hoztak röplabda felszerelést. Munkásosztályunk a politikai harc és gazdasági segítség mellett nevelőmunkával is állandóan erősíti parasztságunk szocialista fejlődését.

Képleírás

Munkás az esztergapadnál.

Eberek teherautókra szállnak.

Falusi utcakép.

Vendégek érkeznek egy parasztházhoz. Paraszti szobabelső. Közös Szabad Föld-olvasás.

Parasztcsalád.

Röplabdajáték.

6. MHK próbák

A MÁVAG dolgozói tartották az első MHK próbát. Népi demokráciánk nemcsak a munkához való jogot biztosítja dolgozóinknak, hanem igyekszik egészséges, sportszerű életre is nevelni. Az MHK mozgalom egyik fő célja a dolgozók testi ügyességének fejlesztése. Szakszerű irányítás mellett, a Testnevelési Főiskola hallgatóinak ellenőrzésével, a legkülönbözőbb sportágakban próbát tesznek az üzemi munkások. Ma már tudjuk, hogy az MHK próbák során sok meglepő sporttehetség tűnt fel. A nyár és az ősz folyamán a próbák állandóan tovább folytatódtak, az MHK mozgalom kiszélesedett. Meghonosították itt is, az üzemi páros versenyt. Ennek során a MÁVAG dolgozó a Ganz Vagonyáriakat hívták ki versenyre. A sok kedves, humoros jelenetekben bővelkedő küzdelem a Ganz győzelmével végződött.

Képleírás

Sportolók felvonulása. Súlylökés.

Magasugrás. Jegyzetelő versenybíró.

Távolugrás.

Eredményeket vizsgáló sportolók.

1949. november

Magyar Filmhíradó 1949/47

1. Felajánlások Sztálin 70. születésnapjára - 41 m
2. Őszi mélyszántás - 39 m
3. Önkéntes ápolónők képzése - 43 m (Kerti Lajos, Barcs Sándor)
4. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32. évfordulója - 158 m

1. Felajánlások Sztálin 70. születésnapjára

A Ganz Árammérő N.V. dolgozói Sztálin 70. születésnapjára 2000 darab fogyasztásmérő elkészítését ajánlották fel. Az üzemi dolgozók jó munkájának eredménye, hogy a gyár 1 éve önálló nemzeti vállalattá alakult. Azóta az üzem rohamosan fejlődött. A dolgozók nem felejtik el, hogy Sztálin elvtársnak és a Szovjetunióknak köszönhetik ezeket az eredményeket. Ezért vállalják a 2000 új óra elkészítését. Az acélmágnesező műhelyben 10 %-kal több termelést vállaltak. A Tencsik brigád az automata gépeken a norma 10%-kal való túlteljesítését vállalta. Az üzem műhelyeiben mindenütt Sztálin emléklakett lelkesíti a dolgozókat a termelés fokozására. A számdob műhely felajánlása 5%. Az árammérőgyár öntudatos dolgozói jó munkájának eredménye, hogy a jövő évben hatalmas, új gyártelepet kapnak. A futószalag szerelde Pataki brigádja 134 %-os normáját 5 %-kal emeli. A nagy Sztálin születésnapjára készített árammérőket külön plakettel jelölik meg. Hirdesse ez is, hogy a magyar dolgozók jólétüket a népgazdaság fejlődését a Szovjetunióknak és Sztálin elvtársnak köszönhetik.

Képleírás

Gépkezelő munkás.

Munkások munka közben.

Sztálin-emléklakett a műhelyben.

Összeszerelő-műhely.

Sztálin-plakett.

2. Őszi mélyszántás a jövő évi termésért

A bábolnai állami méntelep gazdaságnak ma dolgozó parasztember, Földi István a vezető igazgatója. Horthyék alatt a belső udvarra sem tehetette be a lábát parasztember. Ma pedig saját maguk vezetik a 15000 holdas gazdaságot. Az üzemi bizottság megalakulása óta különösen fellendült a munka. Az őszi vetést október 10-ig befejezték. Sasvári főgépezés most az őszi mélyszántás gyors elvégzését javasolja. A sorjára

Filmhíradók 1945-1949

zöldellő búzavetés mellett éjjel-nappal traktorok hangja veri fel a határt. A bábolnai állami gazdaság dolgozói az őszi mélyszántást határidő előtt fejezik be. A gazdaság büszkesége a szovjet Sztalinec traktor. Egyezzerre 8-as ekét vontat. A Szovjetunió, a nagy Sztálin juttatta parasztságunknak ezt a gépet. Sztálin 70. születésnapját ezért azzal ünneplik, hogy az őszi mélyszántást november 20-ig befejezik.

Képleírás

Épület. Iroda.
Bizottsági ülés.
Traktoros szántás.
Láncfalpas traktor.

3. Önkéntes ápolónők képzése

Budapest egyik legszebb helyén, a Hieronymi úton fekszik a Magyar Vörös kereszt önkéntes ápolónőképző tanfolyamának kollégiuma. A tanfolyam hallgatói munkás és parasztszülők gyermekei, gyári munkás és dolgozó paraszt lányok. Egy tanfolyam 3 hónapig tart. Délelőttönként orvosok mellett folytatnak kórházi gyakorlatot az ápolónőjelöltek. Csikesz Erzsébet és társai azért tanulnak, hogy segítségére legyenek dolgozó társaiknak esetleges baleseteknél. A kórházi gyakorlatot elméleti oktatással egészítik ki. Az esetleges problémákat a vezető orvosok világítják meg. A hallgatók tanulócsoportokban dolgozzák fel az anatómiai, belgyógyászat, sebészet, gyermekgyógyászat és a szülészet alapelemeit. Emellett részletesen megismerkednek a marxizmus-leninizmus alapelemeivel is. A tanulás versenyben folyik. Csikesz Erzsébet örömmel hallja, hogy a brigádjuk a legutóbbi kiértékelés szerint első helyen áll. A három hónap elteltével a tanfolyam hallgatói visszatérnek munkahelyükre. Csikesz Erzsébet a Standard gyár gépműhelyének revíziójában folytatja tovább munkáját. A Magyar Vörös kereszt dolgozóink egészségének védelmével segíti a szocializmus építését.

Képleírás

Budapest látképe. Tornagyakorlatok egy balkonon. Tömött sorokban elvonuló ápolónők.
Sebkötözés.
Szív ábrája a táblán: ápolónő-jelölt magyaráz.
Tanulószooba.
Ápolónő összeszerelő üzemben.

4. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 32. évfordulója

A forradalom évfordulójának előestéjén a Minisztertanács és a Magyar-Szovjet Társaság az Operaházban tartott ünnepi megemlékezést. Dobi István a Minisztertanács elnöke ismertette eredményeinket, majd így folytatta: „Fejlődésünk motorja, győzelmeink kovácsa, munkásosztályunk és dolgozó népünk élcsapata, a Magyar Dolgozók Pártja. Az Októberi Forradalom és a Szovjetunió lelkének, a nagy Bolsevik Pártnak a tanítványa, népünk és a Magyar Dolgozók Pártja bölcs és szeretett vezetője, Rákosi Mátyás.” [tömeg:] „Éljen Rákosi!”

Külön öröm számunkra – mondotta a miniszterelnök – hogy Sztálin generalisszimusz 70. születésnapja előestéjén állunk – majd így fejezte be: [Dobi:] „Ma már mi elmondhatjuk: az Októberi Forradalom győzelme, a nagy Sztálin által vezetett Szovjetunió győzelme, gyökeres fordulatot jelent a mi történetünkben is. Gyökeres fordulatot szabadságunkért vívott harcunkban, gyökeres fordulatot mindennapi életünkben, kultúránkban és ideológiánkban. Gyökeres fordulatot az elnyomás és a nyomor korszakából a szabadság, a felemelkedés, az alkotás korszaka felé. Ezt köszönhessük a Szovjetunióknak, ezt köszönhessük a nagy Sztálinnak.” [tömeg:] „Sztálin, Rákosi!”

Az ünnepi műsorban a honvédség táncgyűjtése „Falusi bál” című táncjátékát adja elő, amely a dolgozó parasztnak a kulákok feletti győzelmét és örömét mutatja be. November 7-én a fővárosban és vidéken a szovjet katonák emlékműveinél fejezte ki dolgozó népünk háláját és szeretetét a Szovjetunió iránt. A

Filmhíradók 1945-1949

Szabadság téren Zsofinyecz Mihály nehézipari miniszter emlékbeszédében hangsúlyozta, hogy a magyar dolgozó nép jól tudja, mit köszönhet Sztálinnak és a Szovjetuniónak. Ezért készülnek olyan nagy lelkesedéssel Sztálin elvtárs 70. születésnapjának megünneplésére. A magyar nép nevében Szakasits Árpád, az Elnöki Tanács elnöke helyezi el koszorúját. Dobi István a Minisztertanács nevében. A Magyar Dolgozók Pártja nevében Olt Károly, az Elnöki Tanács titkára fejezi ki a Szovjetunió hősei iránti kegyeletét. Az ünnepséget katonai díszszemle zárja be. A világot formáló forradalom kemény harcban született. Ezt a harci keménységet kell fejleszteni nekünk is, hogy megvédjük békés építőmunkánkat, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom eredményeit.

Képleírás

Operaház: színpad és nézőtér.

Dobi István beszél.

Páholyok.

Szakasits és Rákosi a színpadi tribünön. Mellettük Marosán is.

Vastaps.

Dobi István beszél.

A színpadi díszlet.

Képek a hallgatóságról.

Rákosi és Szakasits tapsol. Vastaps. Dobi Tapsol.

Néptáncbemutató.

Ünnepi plakát. Szovjet emlékmű. Felvonulók transzparenssekkel, zászlókkal. Zsofinyecz szónokol.

Szakasits, majd Dobi koszorúz. Olt Károly koszorúz. Katonák sorfala.

Katonai díszszemle. (sötét, éjszakai képek)

1949. november

Magyar Filmhíradó 1949/48

1. Tölgymakk gyűjtés - 35 m (Farkas Kálmán)
2. Porcelánipari újítások - 75 m (Kerti Lajos)
3. Látogatás a Csillagvizsgáló Intézetben - 55 m (Kerti Lajos)
4. Magyar-svéd válogatott labdarúgó-mérkőzés - 64 m (Török Vidor, Forgács Ottó, Illés György, Nagy László)

1. Tölgymakk-gyűjtés

5 éves erdősítési tervünk során 240.000 hold földet telepítünk be erdővel. Ehhez körülbelül másfél milliárd facsémete szükséges. Ezért az ősz folyamán tölgymakk-gyűjtési mozgalom indult. Az erdős vidékek falvainak apraja-nagyja bekapcsolódik a hasznos munkába. Az öreg tölgyek árnyékában az embercsemeték versenyre kelnek a nagyokkal. Különösen a SZIT-esek, EPOSZ-osok, úttörők végeznek jó munkát. Az erdészek megmagyarázzák az egészséges és csíráképtelen makk közötti különbséget. A zsákokba öntött makkot, központi gyűjtőhelyen tárolják. Innen azután kiszállítják a telepítés helyére. 5 éves tervünk első évében 38 ezer hold földet telepítünk be facsémetékkel.

Képleírás

Demonstrálók transzparenssekkel.

Teherautó érkezik az erdőszélre, rajta emberek transzparenssekkel. Gyerekek szaladnak az erdő felé. Makkot gyűjtő gyerekek.

Tölgyszüret. Elszállítják a zsákokat. Magok elvetése.

Filmhíradók 1945-1949

2. Porcelánipari újítások

Ötéves tervünk eredményeként minden falunak lesz köves útja, telefonja, villanya. A magasfeszültségű vezetékek szigetelőcsigáit eddig Amerikából kellett behozatni. Az utóbbi időben megszűnt a behozatal. Dolgozóink szaktudása segített e fontos népgazdasági területen. A füzérradványi hegyek mélyéből, hosszú évek óta bányásszák a fehér ilitet. Anyagából durva minőségű kőedényeket készítettek. A bánya ma a világ legnagyobb ilitelőhelye. Matyasovszky Zoltán vegyész mérnök a füzérradványi ilit és Fejér megyei aplit keverékéből kísérleti úton olyan anyagot állított elő, amellyel pótolni tudjuk az eddig Amerikából behozott porcellán alapanyagot. Húzószilárdsága lényegesen nagyobb a külföldi kaolinból készült szigetelőcsigáknál. Égetéséhez az eddigi 1400 fokkal szemben mindössze 1200 fok szükséges. Az újítás 43 millió forint megtakarítást jelent az ötéves terv során. Ezt az újítást kiegészítette Mogyorósy Ferenc, a Zsolnay-gyári munkás újítása. Rájött, hogy 1200 fokos égetésnél csak a kemence tűznyílását kell külföldi anyaggal bélelni. Egyébként használható a magyar samott téglá. Újításának megtakarítása 3 millió forint. Az újítások során ma már áttértek a szigetelő csigák hazai tömeggyártására. A porráőrölt ilitet és aplitot összekeverik. Azután gépek segítségével finom masszává gyúrnak. A kaolinmasszát formázás előtt kézzel átdolgozzák, hogy teljes légmentes masszát kapjanak. Égetés után minden egyes szigetelőcsigát 150 ezer volt feszültséggel kipróbálnak. A magyar kaolinból készült kitűnő minőségű szigetelőcsigák fedezik a hazai szükségletet és ma már külföldre is szállítunk.

Képleírás

Gyár látképe. Áramvezeték.

Hegyvidéki látkép. Bányászok munkában a föld alatt.

Csillét tolnak ki a bányából. Mérnök a laboratóriumban. Porcelán szigetelőcsiga formázása.

Szigetelőcsiga kemencébe helyezése, kiégetése.

Kemencefalazás.

Porcelángyári gépek. Formázó munka közben.

Raktár, késztermékek a polcokon.

Szigetelőcsigák elektromos tesztelése.

3. Látogatás a Csillagvizsgáló Intézetben

Az építőmunkások önkéntes munkával újjáépítették a Szabadság-hegyi intézet egyik kupoláját. Ezzel jelentősen elősegítik a természettudományos kutatásokat. Az intézet múzeumának könyvei szerint az égitesteket még a XV. században is a Krisztus előtti vallások emberi és állati alakjaival személyesítették meg. A hitregei alakokat a középkorban a szentek és a szellemek behelyettesítése követte. A természettudományok és a materialista gondolkodás fejlődésével került közelebb az ember a csillagok világának megismeréséhez. Az intézet múzeumában látható a XVII. századból való diopter, a mai távcső őse. A távcsövek tökéletesítésével keletkezett csillagvizsgáló az 1800-as évekből. Az intézet tagjai kutatómunkájukat a legfejlettebb tudomány, a szovjet csillagászok legújabb felfedezéseinek alapján folytatják. Négy csillagvizsgáló kupola működik az intézetben. Hatalmas távcsövek segítségével vizsgálják az égitesteket. Ma már tudjuk, hogy a hold tőlünk 385.080 kilométerre fekszik, és felületen kráterek vannak. A kutatás mai célja a holdtól 100 ezer fényévnnyire fekvő csillagmilliárdok világa. Az ember ma már a csillagászati kutatások eredményeit is felhasználja a tudományok fejlesztésében és a gyakorlati életben.

Képleírás

Csillagvizsgáló kupolák. A Szabadság-hegyi Csillagvizsgáló Intézet Főépülete.

Régi nyomtatványok grafikus ábrázolásai a csillagképekről.

Múzeumi tárgyak.

Kutatók Könyvekkel a kezükben. Orosz nyelvű szakkönyv.

Kutatók távcsőt kezelnek.

Égi fényképek.

Filmhíradók 1945-1949

4. Marxista-leninista tudással emeljük a termelést /Hiányzik!/

A Magyar Dolgozók Pártja pártiskoláiban a dolgozók ezrei sajátítják el a marxizmus-leninizmust. Az elméleti tudás jelenti a legnagyobb segítséget a termelés emelésében is. Ezzel válik el az elvtársaktól Farkas Mihály, a MÁVAG vasmunkása. Munkatársai szeretettel fogadják az 1 hónapos pártiskola után. A műhelyben ismét erősebb lett a Párt és emelkedik a termelés. Valóban, Farkas Mihály normáját a Pártiskola előtti 80-90 %-kal szemben, a 300 körül teljesíti. Sztálin születésnapjára 25%-ot ajánlott föl. Emellett rendszeresen időt szakít az ifjúmunkások nevelésére is. Legutóbb már 334 %-ot ért el, és heti keresete 520 forintra emelkedett. Farkas Mihály vasmunkás az egyik Állami Áruházban télikabátot vásárol magának. Feleségének és kislányának már vett, most rajta a sor. Az elméleti tudás emelése a többtermeléshez, a többtermelés pedig dolgozó népünk növekvő jólétéhez vezet.

Képleírás

/Hiányzik!/

5. Svéd-magyar labdarúgó-mérkőzés

Vasárnap az újpesti stadionban zsúfolt nézőtér előtt játszott a labdarúgó válogatott ez évi utolsó mérkőzését, Svédország csapata ellen. A magyar labdarúgók ezen a találkozón is bebizonyították, hogy jó formában vannak, hiszen ritkán látott nagyszerű játékban, meglepő fölényrel fektette két vállra olimpiai bajnok, svéd ellenfelüket. Erre a vasárnapra, a nagy mérkőzésre elállt a hetek óta tartó eső, kisütött a nap is és így pompás eszményi labdarúgó időben indította útjára labdát Jepszon, a csapat középcsatára. A magyar csapat lépett fel rögtön támadóan, már az első perc végén Deákhhoz kerül a labda, ő azonban közvetlen közletről, nagy helyzetből kapu mellé küldi a labdát. Továbbra is a magyar csapat marad támadásban, ragyogóan játszik a magyar ötös fogat, szépen adogat s így közelítik meg a svédek kapuját. Kocsis hozza fel most a labdát, középre játszik, ismét hozzákerül a labda, cselt csinál, lő, gól! A kilencedik percben tehát tombolva ünnepelheti a közönség az első magyar gólt, Kocsis gólját. Majd utána ismét a jobbösszekötő hozza fel a labdát. Budaival játszik össze, ő középre keveredik, nagy tumultus a svédek kapuja előtt, a magyar csatárok rálövik, ismét kipattan a labda, megint Kocsis hozza föl, ő próbálják buktatni. Kocsis azonban átverekszik magát a védelmen, rálövi a labdát, a svéd kapus kiöklözi a labdát, majd Bozsik fejel, Kocsis megtoldja a labdát még egy fejessel és a svéd védőknek a bal fedezetnek és a kapusnak bizony csak nagy szerencsével sikerül tisztázni a helyzetet. A szögletet Budai ívelte oda, Kocsis lábáról pattan a labda oda a svéd kapura, azonban menteni tudnak. Puskásé a labda, ő rálövi, gól! Félidő derekán tehát Puskás lövése nyomán megszületett a második magyar gól is. És ez a gól újabb lendületet adott a magyar csapat támadásainak. Egyre-másra zúdultak a lövések a svéd kapu kapusának kapujára, azonban a svéd játékosok ebben a félidőben második felében nem álltak hadilábon a szerencsével, sikerült megúszniuk két góllal. A második félidőben azonban tovább javult a magyar csapat. Még jobban kidomborodott nagyobb játéktudásuk és különösen Bozsik volt az, aki állandóan támadásba küldötte, csatába küldötte csatárait. Puskás lövését védi most a svéd kapus, majd utána ismét Bozsik hozza fel a labdát, a svéd térfél közepén Puskáshoz játszik, ő visszaadja a labdát Bozsiknak, Bozsik állítgat, állítgat, Kocsisnak küldi, Kocsis lő, gól! Utána még 2 magyar gól, és végeredményben 5:0 arányban győzünk Svédország ellen.

Képleírás

Befutnak a csapatok.

Dobi István és Marosán a tribünön.

Pénzfeldobás a pályán.

Képek a mérkőzésről, gólok.

Dobi tapsol.

1949. december

Magyar Filmhíradó 1949/49

1. A Lánchíd felavatása - 113 m (Megyer Tibor, Barcs Sánctor, Török Vidor, Purczel Miklós)
2. A Magyar Munkásmozgalmi Intézet kiállítása - 75 m (Purczel Miklós, Molnár István)
3. A marxista-leninista tudás emeli a termelést - 43 m (Törölt Vidor)
4. A földművesszövetkezetek egymilliomodik tagja - 28 m (Préda Tibor, Kerti Lajos)
5. Magyar-csehszlovák-lengyel vívómérkőzés - 30 m (Török Vidor)

1. A Lánchíd felavatása

November 20-án, a hetek óta tartó esőzést ragyogó napsütés váltotta fel. Dolgozó népünk újabb nagy győzelmét, a Lánchíd felavatását százezres tömegekkel együtt ünnepelte a természet is. Hatalmas tapsorkán fogadja minden győzelmünk szervezőjét, népünk nagy vezérét, Rákosi Mátyást. A hídpítők nevében Fa György élmunkás üdvözölte a dolgozókat, beszédét így fejezte be: „Barátunk, szövetségesünk vigyáz ránk, a dicsőséges Szovjetunió és minden ország dolgozójának vezére, Sztálin elvtárs”. Ezután Bebrits Lajos közlekedés és postaügyi miniszter mond ünnepi beszédet: „Az újjáépítés kemény probléma volt. Idézzük csak vissza emlékezetünkbe, hogyan festett a felrobbantott híd. Százezrek nézték sokszor a tökéletes pusztulás képét: a megtépetten vízelölő láncsorokat, a pillérek tátongó sebeit, amelyet a lövedékek és kiszakított láncok ütöttek rajtuk. Az újjáépített Lánchíd avatásánál letöröljük a gyalázatot. A feudális reakció rég a történelem szemétdombján, odahányjuk most a kapitalista világ maradványait is. Magyarország szabad! A szabadsághoz a nagy Szovjetunió és annak dicső hadserege segített hozzá. Nagybudapest közönsége nevében Pongrácz Kálmán veszi át a hidat: „3 éves tervünk befejezése előtt áll és a tervezőbizottságnak, szocializmus felé haladó népünk munkájának világos, látható bizonyítéka ez a híd. Ma szabad és boldog magyar dolgozók tízezrei nézik végig boldog örömmel népi demokráciánk új alkotását. A hídon a munkásosztály, a dolgozó nép vezetői és képviselői mennek át elsőnek. Dolgozó népünk a késő délutáni órákig örömittasan ünnepelte a Lánchidat. Ünnepelte a magyar munkásosztály, a Magyar Dolgozók Pártja építőmunkájának lenyűgöző erejét, alkotásának eredményét.

Képleírás

Lánchíd. Tömeg a Roosevelt téren. A Budavári Palota.

Rákosi érkezik. Tapsoló tömeg.

Fa György beszél. Rákosi felállva tapsol.

Bebrits Lajos beszél.

A Lánchíd romokban (archív) a Clark Ádám tér felől, majd Pestről, háttérben a Budavári Palota.

Taps.

Pongrácz Kálmán beszél.

A hídpillér az új címerrel.

Szalag átvágása. A tömeg elindul a hídra. Rákosi halad elől.

A tömeg zászlókkal átkel a hídon.

Lánchíd esti fényben.

2. A Magyar Munkásmozgalmi Intézet kiállítása

A Lánchíd felavatásának napján megnyílt a Munkásmozgalmi Intézet kibővített múzeumának kiállítása. Kállai Gyula külügyminiszter megnyitójában hangsúlyozta: a felszabadulással elérkezett az ideje, hogy munkásmozgalmunk igazi története, minél előbb egész dolgozó népünk közkincsévé váljék. A kapitalizmus kialakulása után, fokozódik a dolgozó nép elnyomása. A május elsejét ünneplő szegényparasztra sortűzzel lövetnek. Lovas rendőrök verik szét a sztrájkoló postásokat. Az 1905-ös orosz forradalom utat mutat a magyar munkásosztálynak a forradalmi harcban. Az 1907-es és 08-as években munkásaink egyre

Filmhíradók 1945-1949

gyakrabban folytatnak nyílt harcot jogaikért. 1912. május 23-a a magyar munkásosztály forradalmi tűzkeresztségének napja. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom hatására megmozdult a magyar munkásosztály is. Megvalósult a proletariátus diktatúrája. Rákosi Mátyás a Tanácsköztársaság hős népbiztosa. A jobboldali szociáldemokraták elárulják a munkásosztály ügyét a nagybirtok és nagytőke urainak. 1925-ben perbe fogják munkásosztályunk és egész dolgozó népünk vezetőjét, Rákosi Mátyást. A szegedi Csillagbörtön eredeti cellája, ahol Rákosi elvtárs fogságát töltötte. 1930. szeptember 1-jén ismét fellángolt a munkásosztály harca, amelyet Horthy pribékjei vérbefojtottak. Azt a harcot, amelyért munkásosztályunk legjobbjai életüket áldozták, a nagy Sztálin vezette Szovjetunió vitte diadalra. Ma Rákosi Mátyás, a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével halad előre népünk ragyogó jövője, a szocializmus felé.

Képleírás

Épület Rákosi hatalmas portréjával. Kádár János és Dobi István a megnyitón.

Kállai Gyula beszél.

Egy kiállítás képei.

Vas Zoltán nyit be a múzeumi cellába.

Kádár és Kállai, mint a kiállítás látogatói.

3. Elméleti tudásunk fokozása erősíti a termelés frontját

A Magyar Dolgozók Pártja politikai bizottságának határozata után, dolgozóink körében kiszélesedett az elméleti tudás elsajátításának munkája. Városi és falusi szemináriumokon, egyéni tanulással, pártiskolákban ezrek és tízezrek sajátítják el a marxizmus-leninizmust. Ezzel a termelőmunka lendületét is fokozzák, erősítik az osztályharc frontját. Ezzel a gondolattal tér vissza munkahelyére Farkas Mihály, a MÁVAG vasmunkása is. Munkatársai szeretettel fogadják az egyhónapos pártiskola elvégzése után. A műhelyben ezzel erősebb lesz a Párt és a termelés frontja. Valóban, Farkas Mihály a régebbi 80 -90 %-os normáját ma már 300 körül teljesíti. Sztálin születésnapjára, termelésének 25%-kal való növelését ajánlotta fel. Emellett rendszeresen időt szakít az ifjúmunkások nevelésére is. Legutóbb már 334 %-ot ért el és a heti keresete 520 forintra emelkedett. Az elméleti tudás elmélyítése többtermeléshez, a többtermelés pedig dolgozó népünk növekvő jólétéhez vezet.

Képleírás

Olvasó, jegyzetelő emberek

Pártiskolából távozó emberek.

Munkások a műhelyben.

Munkás a gép mellett.

Utcakép.

4. A földművesszövetkezetek 1.000.000 tagja

A Szolnoki Városi Színházban, a földműves szövetkezetek megyei nagyválasztmánya ünnepi ülésen iktatja tagjai sorába Gregor Antalné nagykorú paraszttasszonyt, a földműves szövetkezetek 1 milliomodik tagját. Gregor Antalné falujában a szövetkezet taglétszáma a kezdeti 80 főről 1100 főre emelkedett. A falu parasztjai Sztálin születésnapjára felajánlották, hogy december 21-re minden dolgozó paraszt tagja lesz a földműves szövetkezetnek. A megyei választmány előtt Dégen Imre, a SZÖVOSZ főtítkára tart beszámolót. A SZÖVOSZ főtítkára díszes emléklappal tünteti ki Gregor Antalné. Asszonytársai szeretettel és büszkén veszik körül a földműves szövetkezetek milliomodik tagját. A szövetkezet megerősödése nagymértékben a paraszttasszonyok felvilágosító munkájának eredménye.

Képleírás

Színházépület.

Parasztok transzparenszekkel a nézőtéren. Tapsoló parasztok.

Dégen Imre kezét ráz Gregornéval.

Filmhíradók 1945-1949

Gregornét üdvözlük szövetkezeti tagtársai. Gregor Antalné emléklapja.

5. Magyar-csehszlovák-lengyel vívómérkőzés

A VASAS sportegyesület Pasaréti úti telepen zajlott le a magyar-csehszlovák-lengyel nemzetközi kard- és törvívó verseny. A három baráti nemzet csapatainak küzdelme hat magyar győzelmet szerzett. Törvívásnál a játékosokra szerelt elektromos jelzőkészülék mutatja a találatot. A csehszlovák törvívók ellen 9:7 arányban győztünk. Kardvívásban is hasonló sikereket értek el versenyzőink. A lengyelek ellen 9:2 arányban, a csehszlovákok ellen pedig 9:7 arányú győzelmet aratott a magyar csapat. A verseny a szomszédállamok vívói és a magyar csapat részére egyaránt sok tanulságot adott. Ennek tapasztalatait fogják felhasználni vívóink a hagyományos magyar-olasz rangadón.

Képleírás

Vasas sporttelep bejárata. Csapatok a verseny előtt.

Vívás a páston.

Münnich Ferenc a nézők között.

1949. december

Magyar Filmhíradó 1949/50

1. Az alberttelepi magyar bányászsztahanovisták 1000%-os normája - 57 m (Kerti Lajos, Barcs Sándor)
2. Készül a karácsonyi szaloncukor - 40 m (Purczel Miklós, Berek Oszkár)
3. Kultúrhét Békés megyében - 108 m (Molnár István, Török Vidor, Purczel Miklós)
4. A magyar nép ajándéka Sztálin 70. születésnapjára - (Molnár István, Kerti Lajos, Török Vidor, Berek Oszkár)

1. Az alberttelepi magyar bányász-sztahanovisták 1000%-os normája

A borsodi szénmedence bányászteljesítményének híre futótűzként terjedt el az országban. Az alberttelepi vájárok ezer %-on felül teljesítették normájukat. Az alberttelepi bányászok a szovjet sztahanovistákkal méltó eredményeiket a frontfejtés bevezetésével és a jól megszervezett, együttes munkával érték el. Így ért el Vavrik István 1062%-ot, Bosteale Ernő 1028%-ot, Mráz Lajos 1160%-ot. Hornyák Lajos ugyancsak 1160%-ra teljesítette normáját. Ezzel ünneplik méltóképpen Sztálin 70. születésnapját. A kiemelkedő teljesítmény hírére, az ország minden bányavidékéről megérkeznek a szaktársak, a tapasztalatok kicserélésére. Lengyel János Várpalotáról, Per János Tatabányáról, Fejes József Sajószentpéterről. A bányák meglátogatása után, a bányászok Ormospusztán a Népszava parlamentjén cserélték ki tapasztalataikat. Pothornik József a Bányász szakszervezet elnöke arra intette szaktársait: Olyan munkát végezzenek, hogy méltók lehessenek a magyar sztahanovista elnevezésre. Az alberttelepi bányászok és az egybegyűltek megígérték, hogy a termelés lendületét december 21-e után sem csökkentik, hanem tovább fokozzák, hogy ezzel is erősítsék a béke táborát.

Képleírás

Szénbánya látképe. Bányászok dolgoznak a felszínen.

Futószalagra lapátoló bányászok. Csákányozó bányászok.

Bányászok kezet ráznak.

Gyűlés. Hallgatóság. Arcok a hallgatóságból. Taps.

2. Készül a karácsonyi szaloncukor

Az államosított Stühmer gyár Veress brigádja Sztálin születésnapjára, 3 és fél vagonnal több kakaóbab feldolgozását vállalta. Ezzel a felajánlással több csokoládédísz kerül dolgozóink gyermekeinek

Filmhíradók 1945-1949

karácsonyfájára. Mindannyiunk kedvence a szaloncukor, az idén minden eddiginél nagyobb mennyiségben készül. Stubnya Zoltán munkaéremrenddel kitüntetett munkás 10%-al több termelést ajánlott fel Sztálin születésnapjára. A folyékony szaloncukrot rizsporformákba öntik. Ha megkeményedett, rázógéppel különválasztják a cukrot a rizsportól. A csomagolás futószalag rendszerű, modern gépekkel történik. A múlt évi 30 vagonnal szemben, az idén 90 vagon szaloncukrot készít az államosított édesipar a dolgozók számára.

Képleírás

A Stühmer Gyár épülete. Csokoládéba mártott keksz készítése.

Gyári futószalag. Csomagológép.

Szaloncukrok dobozolása. Dobozokat teherautókra rakják.

3. Kultúrhét Békés megyében

Békés. A forradalmi hagyományokban bővelkedő Viharsarok, országos kulturális kezdeményezés színhelye. A Népművelési Minisztérium vármegyei kultúrhét során Békésen avatta fel az ország első kultúrotthonát. Losonczy Géza népművelési államtitkár tart megnyitó beszédet: „Első falusi kultúrotthonunkat avatjuk, nem lehetnek még tehát gazdag tapasztalataink, de ezen a téren is – mint minden területen – bőven meríthetünk a nagy Szovjetunió kultúrklubjainak tapasztalataiból”. [A kultúrház avatóünnepének műsorában a békéscsabai SZIT táncgyűttese népi táncokat ad elő.] A műsort a békéstarhosi énekiskola növendékeinek kórusa fejezte be. A kultúrház 1200 kötetes, hatalmas könyvtárral rendelkezik. Mellette tágas olvasóterem. Falvainkban a hosszú és unalmas téli estét ezentúl a művelődés, a kultúra és szórakozás estéi váltják fel.

Gyula. A magyarországi románok kultúrszövetségének 120 kötetes román könyvtárat adományozott a Népművelési Minisztérium. A román dolgozók anyanyelvükön olvashatnak az amerikai kizsákmányolókról, a gyarmati népek szabadságharcáról, élvezhetik Majakovszkij költeményeit. Negru bácsi Petőfi életét tanulmányozza román nyelven. Népi demokráciánk minden támogatást megad a nemzetiségek kultúrájának fejlesztésére is.

Képleírás

Békés látképe. Békési kultúrotthon épülete. Losonczy érkezik, kezét ráz egy helyivel.

Losonczy Géza beszél, mögötte Rákosi portréja.

Énekkar előadása.

Tapsoló öreg nénik.

Könyvtár olvasóval. Olvasóterem, rádióhallgató asszonyok.

Gyula látképe. A román kultúrház, kétnyelvű hivatali tábla. Román nyelvű könyvek.

Könyvet lapozgató öregember.

4. A magyar nép ajándékai Sztálin 70. születésnapjára

Dolgozó népünk szeretetteljes érdeklődése mellett nyílt meg a Sztálin generalisszimusz 70. születésnapjára készített ajándéktárgyak kiállítása. Apró Antal, a Szaktanács főtitkára mondotta megnyitójában: A magyar dolgozó népnek, Sztálinhoz való ragaszkodását, hűségét és szeretetét fejezi ki ez a kiállítás is, s azok az ajándékok, amelyet munkásaink, dolgozó parasztjaink, ifjúságunk, Sztálin elvtársnak küldenek. Az ózdi vasgyár dolgozói kohójuk kicsinyített mását küldik a nagy Sztálinnak. A salgótarjániak, vasveretű állólámpával kedveskednek. A terítők és szőttesek, az asszonyok és anyák szeretetét és ragaszkodását fejezik ki, a béketábor nagy vezére iránt. Népköztársaságunk minisztertanácsának ajándéka. Sztálinnak köszönjük szabadságunkat, népi demokráciánk boldog jelenét, és a szocializmushoz vezető utunk fényes jövőjét. Ezek az ajándékok, népünk háláját és szeretetét tolmácsolják. Egyúttal beszámoló arról, hogy jól gazdálkodtunk a sztálini tanítással. Épül már, hatalmas lendülettel épül nálunk is a szocializmus. Dolgozóink a nap minden órájában tömött sorokban látogatták a kiállítást. Még egyszer megtekintették, szeretetükkel

körülövezték az ajándéktárgyakat. Érezze, tudja meg Sztálin elvtárs, hogy országunk minden dolgozója, a legnagyobb szeretettel gondol rá, a világ békéjének, az emberiség szabadságának legfőbb őrére.

Képleírás

A Múcsarnok épülete.

Apró Antal tart megnyitóbeszédet. Szakasits, Kádár és Marosán a hallgatóság soraiban.

Vendégek megtekintik a kiállítást.

A kiállítás képei. Makettek, szobrocskák, szöttesek, festmények.

A lánchíd makettje.

1949. december

Magyar Filmhíradó 1949/51

Hiányzik!

1. „A nagy Sztálin harcos élete” - kiállítás a Nemzeti Múzeumban - 70 m (Török Vidor, Hildebrand István)
2. Az Oszipov szovjet népzenekar Csepelen - 49 m (Török Vidor, Purczel Miklós)
3. A győri vagongyár sztahanovistái - 39 m (Kerti Lajos)
4. 5 éves tervvel a szocializmus felé [az 5 éves terv törvénybe iktatásának javaslata az országgyűlésen] - 122 m (Kerti Lajos, Török Vidor, Molnár István)

1. „A nagy Sztálin harcos élete” – kiállítás a Nemzeti Múzeumban

A nagy Sztálin harcos élete.

A Nemzeti Múzeum történelmi falai között még nem volt kiállítás, amely jelentőségében és szépségében összemérhető a nagy Sztálin harcos életének kiállításával. Szakasits Árpád az Elnöki Tanács elnöke mondotta megnyitójában: Sztálin neve összeforrott az új Magyarországgal, hazánk függetlenségével és szabadságával, a Magyar Népköztársaság szocializmust építő erejével. A nagy szeretettel és gondossággal készített kiállítás röviden bemutatja Sztálin élettörténetét. A gyermek Sztálin és a grúziai szülői ház szobája. Sztálin már fiatalkorában a tifliszi vasúti műhely marxista tanulókörét vezeti. A munkásokkal való közvetlen kapcsolata a forradalom élére állítja. Lenin mellett nemcsak az orosz munkásosztály, hanem az egész nemzetközi munkásság harcait is szervezi, irányítja. Lenin távollétében vezeti a Bolsevik pártot. A nemzetközi nagytőke intervenciók háborújában a Vörös Hadsereg egyik zseniális katonai vezetője. Sztálin nevéhez és munkásságához kapcsolódik a világtörténelem első szocialista alkotmánya, amely a népi demokráciák alkotmányának példája lett. A sztálini hadvezetés és haditudomány aratja a második világháború súlyos harcaiban a történelem egyik legnagyobb katonai győzelmét. Sztálin és a sztálini öt éves tervek során ma a kommunizmus felé halad a szovjet nép. A népgazdaság eddig elképzelhetetlen mértékben fejlődik. A szovjet tudomány ma már az atomenergia felhasználásával a természet átalakítására készíti nagyszabású terveket. De Sztálin nemcsak a szovjet nép, hanem a nemzetközi munkásosztály harcainak is legfőbb vezetője és nevelője. A művészetek nagy barátja és pártfogója, Sztálin nevével indulnak harcba a világ dolgozói a békéért, Sztálin nevével halad előre az emberiség boldogabb jövője felé. Sztálin nevével épül a világ!

2. Az Oszipov szovjet népzenekar Csepelen

A híres szovjet zenekar magyarországi hangversenykörútja során meglátogatja a munkásnegyedeket is. Részlet a csepeli hangverseny műsorából. A korobejnyiki orosz népdal témájára írott fantázia Oszipov feldolgozásában, vezényel a szerző.

Filmhíradók 1945-1949

3. A Győri Vagongyár sztahanovistái

A sztálini munkafelajánlások országos versenyében sorra születnek a magyar munkások sztahanovista teljesítményei. Horváth Ede győri vasesztergályos Sztálin születésnapjára normateljesítményének 240%-ra való felemelését vállalta. December 9-én már 2350%-os teljesítménnyel büszkélkednek a győriek, sőt a legújabb jelentések már 2500%-ról számolnak be. Ezen a napon közel 800 forintot keresett. Horváth Ede eredményeit a Bortkevincs-féle szovjet sztahanovista módszer alkalmazásának köszönheti. Munkatársa Kék Zoltán segítőtársával két gépen dolgozik egyszerre. A második gépet közelebb építtette az elsőhöz, hogy az időt minél gazdaságosabban kihasználja. Azonkívül gépén négy kést alkalmazott, így ért el 1350%-os teljesítményt. Munkaverseny mozgalmunk a sztálini felajánlások során fejlődésének új, a sztahanovista teljesítmények szakaszába lépett.

4. 5 éves tervvel a szocializmus felé [az 5 éves terv törvénybe iktatásának javaslata az országgyűlésen]

Az országgyűlés ünnepi ülésén tárgyalta öt éves tervünk törvénybeiktatásának javaslatát. Lelkes érdeklődés közepette Gerő Ernő elvtárs államminiszter, országépítésünk fáradhatatlan hőse méltatja a törvényjavaslatot:

E néhány, valóban történelmi esztendő alatt az egész ország gazdájává vált nép, a munkásosztály, a kommunisták pártjának, Rákosi Mátyásnak vezetésével, a Szovjetunió baráti segítségével, a Szovjetunió tapasztalataival gazdagodva, a Szovjetunióra támaszkodva a népi demokráciák országaival, az új Magyarországon eddig töretlen útra lépett: a szocializmus építésének útjára. Most a főfeladat abban áll, hogy országunk iparának megvalósításával, s elsősorban a nehéz- és gépipar gyors fejlesztésével biztosítjuk a könnyűipar nagyarányú fejlődését. Közlekedésünk korszerűsítését, mezőgazdaságunk gépesítését, honvédelmünk, nemzeti függetlenségünk megszilárdítását. A főfeladat, mint a törvényjavaslat mondta azt, hogy országunkat agrár-ipari országból, ipari-agrár országgá változtassuk, vagyis olyan országgá, melyben az ipar súlya döntő, de amelynek fejlett, korszerű mezőgazdasága van. Általánosságban szólva az öt éves népgazdasági terv fő feladata az, hogy lerakjuk a szocializmus alapjait egész népgazdaságunkban, nemcsak a városban, hanem a falun is, hogy lényegében győzelemre vigyük a szocializmus ügyét, az egész magyar népgazdaságot. A törvényjavaslat szerint a munka termelékenységének az iparban 5 év alatt 50%-kal kell növekednie, a termelés önköltségének pedig 25%-kal kell csökkennie. Az iparban az öt éves terv időszaka alatt csaknem félmillió új fizikai és szellemi dolgozót kell munkába állítani. Az életszínvonal emelkedését az öt éves tervről szóló törvényjavaslat 35%-ban irányozza elő, ami annyit jelent, a tervidőszak végére az átlagos életszínvonal eléri a háború előttinek 185%-át. Országuk nem egyedül épít szocializmust. Fejlődésünk záloga, tisztelt országgyűlés, hogy minden téren elmélyítsük a baráti együttműködést az imperialistaellenes béketábor vezetőjével, a Szovjetunióval, a haladás demokratikus erőivel, az egész világon a béke megvédésére építő munkánk biztosítására bizton fogunk haladni előre, az öt éves tervvel a szocializmus felé.

1949. december

Magyar Filmhíradó 1949/52

1. Csökkenő árak – 60 m
2. Rendőrtisztek avatása (Hiányzik!)
3. Magyar-cseh ökölvívó-merközés - 50 m (Török Vidor)
4. „Az ország legjobb vasöntője” címért [verseny] - 52 m (Török Vidor, György István, Kerti Lajos, Berek Oszkár)
5. Az őszi szántási és vetési munkák győztes megyéje [Vas megye] - 38 m (Berek Oszkár, Kerti Lajos)
6. Előkészületek Sztálin 70. születésnapjára - (Kerti Lajos, Török Vidor, Molnár István)

Filmhíradók 1945-1949

1. Csökkenő árak

Nehéziparunk a szocialista munkaverseny következtében már november 30-a óta túlteljesíti a 3 éves tervet. Textiliparunk december 10-én befejezte a 3 éves tervet. Üzemek tucatjai jelentik azóta is Rákosi elvtársnak, hogy határidő előtt végrehajtották 3 éves tervüket. Dolgozó parasztságunk a gabonabegyűjtés versenyével járult hozzá népgazdaságunk fejlesztéséhez. Dolgozóink versenymunkájának eredménye az életszínvonal állandó emelkedése. Augusztusban megszűnt a kenyérjegy és fehér kenyér került a dolgozók asztalára. Decemberben olcsóbb lett a péksütemény és szabad lett a fehér liszt. A szocialista munkaverseny tömegmozgalmának, termelékenység növelésének eredménye, hogy olcsóbb lett a szövet és textil is. A selyemfélék árát méterenként 20 forinttal szállították le. A vásárlók boldog arcán a tervgazdaság sikerének eredményeid tükröződnek. A hús és zsírfélék árát is jelentős mértékben leszállította népköztársaságunk kormánya. Karácsonyra két forinttal lett olcsóbb a disznóhús. 3 éves tervünk jólétet, bőséges karácsonyt adott. A havas hegyekből a pesti utcára került karácsonyfát megelégedett, dolgozók vásárolják, öt éves tervünk pedig minden eddiginél boldogabb újesztendőt hoz.

Képleírás

Gyártelep. Munkások gépek mögött. Munkásnők textilgyárban.

Újságcikkek.

Zsákot pakoló emberek.

Péküzem. A három éves tervet reklámozó transzparens. Pékáru kosarakban.

Tumultus egy szövetboltban.

Eladó méretre vágja a szövetet.

Húsbolt.

Hentesárubolt.

Fenyőfavásár a Szabadság híd hídfőjénél.

2. Rendőrtisztek avatása (Hiányzik!)

A Rendőrtiszti Főiskolán december elején első ízben avattak munkások és dolgozó parasztok fiaiból törzstiszteket. Kádár János belügyminiszter szemléje után a tanfolyam hallgatói esküt tesznek a Magyar Népköztársaság rendjének védelmére. Ruzsvai Gyula, vasesztergályos és társai esküvel fogadják, hogy éberren őrködnek a dolgozók rendje és nyugalma felett. Kádár János elvtárs beszédében arra intette a munkás- és a parasztszármazású törzstiszteket, legyenek méltóak munkásszüleikhez. Minél magasabb rangot érnek el, annál inkább erősítsék kapcsolataikat a dolgozó osztályokkal és a Párttal. Az avatást díszszemle zárta be. A dolgozók államának rendőrsége a nép ügyét védi minden cselekedetében.

Képleírás

Hiányzik!

3. Magyar-cseh ökölvívó-mérkőzés

A Sportcsarnokban ünnepélyes külsőségek között rendezték meg a magyar ökölvívók nagy erőpróbáját, a cseh-magyar viadalt. A magyar csapat 10:6 arányban nagy küzdelem után diadalmaskodott Csehszlovákia ellen. A közönség érdeklődése a két olimpiai bajnok küzdelmének Torma II. és Papp László küzdelmének szólt. Váltósúlyban a csehszlovák olimpiai bajnok, Torma II. bebizonyította kivételes tudását, ragyogó technikáját. 3 menetben keresztül kergette ellenfelét a magyar Fehért. Fehér azonban hősiességgel védekezett. Védekezés közben jutott ereje az ellentámadásra is. Ezek ellen az ellentámadások ellen azonban Torma II.-nek mindig sikerült kitérnie, sikerült jól védekeznie. A mérkőzés végén is Torma II. volt imponáló fölényben, kergette, ütötte-verte jobbal-ballal ellenfelét, Fehérnek azonban sikerült elkerülni a kiütést. A következő mérkőzésen a középsúlyban Papp olimpiai bajnokunk, a tőle megszokott fergeteges irammal kezdte a mérkőzést. Már az első percekben lerohanta ellenfelét, jobbal-ballal nagy ütéseket vitt be Svarkónak a

Filmhíradók 1945-1949

fejére, balkezes ütésétől el is terült a csehszlovák. A mérkőzésvezető számolni kezdett Svarko felett. 4-5-6-7-nél azonban a csehszlovák újból küzdelemre jelentkezett. Rögtön megrohanja, majd újabb balkezes ütéstől elesik Svarko, hátrafelé támolyog a szorító kötélhez. Papp pedig a sarokban várja, a közönség nagy izgalma közepette azt a pillanatot, amikor újra Svarkóra rohan. Rá is rohan Svarkóra, újra nagy ütést mért a csehszlovákra, 3-nál azonban tovább tudja folytatni. Papp várja azt a pillanatot, amikor újra Svarkóra rohanhat. Rá is rohan Svarkóra, újra nagy ütést mér a csehszlovákra. Papp várja azt a pillanatot, amikor újrárohanhat és kiütheti ellenfelét. Irgalmatlan beharcba keverednek, jobbal-ballal csépel ellenfelét és kergeti a szorító sarkába. Svarko azonban eltáncol előtte, balkezes ütése nem sikerül. Nem talál be Pappnak, Svarko tovább védekezik, tovább hátrál, Papp tovább támadja. Balkezes ütéstől elterül Svarko, a játékvezető, mérkőzésvezető számol, 6-7, gong közbe harsog és így Svarko megmenekült a kiütéstől.

Képleírás

Versenyzők a verseny előtt.

Közönség.

Bokszmérkőzés.

Lelkes arcok a közönség soraiból.

Gong.

4. „Az ország legjobb vasöntője” címért [verseny]

Nehéziparunk fejlesztésének fontos területe a vasöntés. Ebben az iparágban a kisebb selejt is jelentős népgazdasági kárt jelent. Cefli Antal, a Láng gyár vasöntője, sokat töprengett emiatt. Egy rossz öntvény árából 36 pár cipőt, másikeből családi házat lehetne beszerezni. Munka közben is ez a kérdés nyugtalanította. Így született meg felhívása az ország legjobb vasöntője címért. Felhívására az öntők nemes versengésbe fogtak, amit különösen fokozott a sztálini felajánlások versenye. A győri vagongyárban – a sztahanovista teljesítmények gyárában – Ferenczy Zoltán 855%-ot teljesített. Munkamódszerét a lehetőségig leegyszerűsítette. A formaszekrényt a legnagyobb gonddal készíti, így naponta 4 darabbal többet termel. Az országos versenyből nem maradnak ki a nők sem. Harányi Istvánné a MÁVAG öntője 462%-ra, Rajnák Sándorné magkészítő pedig már 1345%-ot ért el. Öntőink sztahanovista teljesítményeiket Sztálin születésnapjának ünneplésére érték el. Ezzel is elősegítik az ötéves tervet, a szocializmus építését.

Képleírás

Gyártelep, füstölő kémények. Vasöntőde, munkások.

Selejtes öntvények, rajtuk plakátok hirdetik, mekkora veszteség érte a nemzetgazdaságot.

Munkások.

Munkásnők munka közben.

5. Az őszi szántási és vetési munkák győztes megyéje [Vas megye]

A vasi határban már december óta felszántva feketélik a föld. Vas megye nyerte az őszi munkálatok versenyét. A gépállomásokon azért nem áll meg az élet! A traktorosok a jó gazda gondosságával elrakják télire az ekéket. A kommunisták így becsülik a nép államának vagyonát. Nem pihennek a traktorok sem. A dombos vidéken talajjavítási munkálatokat végeznek velük. Földgátakat húznak a tavaszi olvadás és esőzés vízmosása ellen. Az őszi szántási és vetési munkák versenyében első díjat nyert megye parasztsága, Sárváros ünnepli a tervszerű mezőgazdasági munka terén elért sikereket. Keresztes Mihály földművelésügyi államtitkár vándorzászlóval jutalmazza a megyét. A vasiak megígérték, hogy a zászlót nemcsak megnyerték, hanem további jó munkával meg is fogják tartani.

Képleírás

Szántó. Eketisztítás.

Traktor a szántón.

Sárvári utcakép. Felvonulás, nagygyűlés.

Keresztes Mihály beszél egy tribünön. Zászlóátadás. Tapsoló emberek. A vándorzászló.

6. Előkészületek Sztálin 70. születésnapjára

Dolgozóink mélyes szeretettel és odaadó lelkesedéssel készülnek december 21-e történelmi napjára. A gyárak belsejében már napokkal előbb lázas munka folyik. Dolgozóink Sztálin rövid élettörténetének faliújságjával díszítik üzemüket. Sztálin élettörténetéből tanulják a sztálini munkástilust, a szocializmus fáradhatatlan építését. Diósgyőr munkásképzőművészei hatalmas Sztálin mellszobrot készítenek. Ezzel fejezik ki Sztálin történelmi és emberi nagyságát a munkásosztálynak nyújtott segítségért és tanításokért. A Szikra nyomdában színes mélynyomású képsorozat készül Sztálinról. Az üzemekbe és lakásokba juttatott képek még jobban elmélyítik dolgozóink szeretetét a béketábor nagy vezére iránt. Az ünnepi előkészületek műsorából kiemelkedik a Vasas kórus hangversenye a Városi Színházban. „Dal a Kremlről”, Tyitov szovjet zeneszerző műve.

Képleírás

Ötágú csillagot szerelnek egy épületre. Sztálin kamara kiállítás.

Textilgyár.

Sztálin mellszobrot farag három szobrász.

Nyomdai gépek. Sztálin-képeket nyomnak.

Színházi előadás. Vegyeskórus énekel.

Tapsoló közönség. Sztálin-portré mellől integető kóristák.

1949. december

Magyar Filmhíradó 1949/53

A nagy Sztálin 70. születésnapjának ünnepe - 437 m

(Purczel Miklós, Kerti Lajos, Török Vidor, Farkas Kálmán, Barcs Sándor, Czóbel Anna, Forgács Ottó, Vancsa Lajos, Megyer Tibor, Hildebrand István, Illés György)

1949. december 21-e, a nagy Sztálin 70. születésnapja, dolgozó népünk egyik legnagyobb öröme a felszabadulás óta. A történelmi jelentőségű születésnap méltó megünneplésére az egész ország felkészült. Budapest törvényhatósága díszüléssel ünnepli a magyar nép nagy barátjának, fővárosunk megmentőjének születésnapját. Pongrácz Kálmán polgármester bejelenti: „Budapest főváros dolgozó lakossága mérhetetlen hálával emlékszik meg Sztálin generalisszimusz 70-ik születésnapján mindarról, amit a Szovjetunió lángeszű vezetője, amit a mi fővárosunkért tett. Ezért a főváros díszközgyűlése elhatározza, hogy Budapest legszebb útját, az Andrássy utat Joszif Visszárionovics Sztálin generalisszimusz, a Szovjetunió minisztertanácsának elnökéről, az egész haladó, békére törekvő emberiség lángeszű vezetőjéről Sztálin útnak nevez el.” Nagybudapest közönsége ezenkívül és emlékművet állíttat Sztálin generalisszimusz tiszteletére. A Sztálin vezette Szovjetunió nagylelkű támogatásának újabb jele a szovjet trolibuszok üzembe helyezése december 21-én. 70-es számot viselnek a kocsik, emlékül Sztálin születésnapjára. Épülő szépülő fővárosunk újabb díszé, büszkesége a Szovjetunióból kapott trolibusz. Új város, új ország épül mindenfelé. Mindezt Sztálinnak, népünk nagy barátjának köszönhetjük. A Nemzeti Múzeum kiállítási termeiben a nagy Sztálin harcok életének bemutatásával jutottak közelebb dolgozóink a Sztálini eszme megismeréséhez, a sztálini példa követéséhez. Tanulni, megint csak tanulni, elsajátítani a leninizmust. Ez Sztálin tanítása a fiatalsághoz. És a mi fiaink megértik a bölcs tanítást. A felnőttek ezreivel együtt szorgalmasan látogatták az emberi haladás vezetőjének életéből rendezett kiállítást. Ifjúságából, harcaiból a látogatók erőt merítenek boldog szocialista jövőjük megvalósításához. A boldog és művelt szovjet ifjúság példája nyomán, a Komszomol útján halad előre a mi ifjúságunk is. Ezt Sztálinnak köszönhetik, és a mi fiataljaink erről sohasem

Filmhíradók 1945-1949

feledkeznek meg. Követik a Sztálin nevelte ifjúság példáját, ezt ígérik születésnap ajándékkal, erről szólnak a vendégkönyv bejegyzései. A születésnapra ünnepi díszbe öltözött az ország és a fővárosa. Dolgozóink Sztálin iránti szeretete fejeződik ki gyáraink és házaink homlokzatának gyönyörű díszítésében. De mindennél több az a forradalmi lendület, az az odaadó szeretet, melyet dolgozóink a termelésben értek el a proletariátus lánglelkű vezérének, Sztálinnak 70. születésnapjára. Munkásosztályunk a szocializmus sztálini zászlaja alatt döntő rohamra indult a termelés frontján. Már jókor reggel munkába siető öntudatos arcok elárulják, hogy ez a nap különb minden eddiginél. A Ganz Villanygyárban vagyunk. Innen indult el az országos felhívás Sztálin születésnapjának munkával való megünneplésére. Az előre elkészített nyersanyag halmaz azt mutatja, hogy a Ganz Villanygyáriak a műszak versenyében minden eddigit felülmúló teljesítményt kívannak elérni. Ezzel fejezik ki a hálát és ragaszkodást a béke táborának nagy vezéré iránt. Ezért dolgozik örömmel Gimpl János is, aki termelését 470%-ról 970%-ra emelte. Sztálin iránti szeretet növeli meg Molnár Zoltán esztergályos termelését is. 100%-ról, közel 1200%-ra emelte normáját. A nemes versenyből nem maradnak ki a nők sem. Klatyil Ferencné 246%-ról 470%-ra emelte normateljesítményét. Grimm János egyszerre 5 gépen dolgozik. A teljesítmény felfokozásával, a többgépes munkával a szovjet sztahanovisták példájának követésével ünneplik munkásaink a nemzetközi proletariátus bölcs tanítójának születésnapját. A csepeli WM gyárban új szerszámgépek jelzik a munkásosztály alkotó erejét, hozzájárulását a szocializmus felépítéséhez. Különösen az ifjúmunkások emelkednek ki teljesítményükkel. A csepeli ifjak az ország valamennyi üzemének ifjúmunkását versenybe hívták a sztálini műszak idejére. A Marján brigád a munka jó megszervezésével a brigádvezető állandó segítségével 413%-os átlagteljesítményt ért el. A csepeli WM gyár sztahanovistái közül Knechtl Nándor esztergályos 3052%-os teljesítménnyel vezetett. A műszak nemes versengésében Binjek József azonban megelőzte 3120%-os átlaggal. A felnőtt szakmunkások példáját követik az ifjúmunkások. Mácsai Ferenc 1215%-os teljesítménnyel fejezte ki Sztálin iránti forró szeretetét, lelkesedését. A tömegméretűvé vált sztálini felajánlási verseny hozta létre e minden eddiginél nagyobb termelékenységet. A sztálini műszak során a WM gyárban kétszerannyi motorkerékpárt termeltek, mint egyébkor. Könnyűipari üzemünk közül a Kistextben is az előre elkészített hengerek, a csomóba gyűjtött orsók tömege jelzi a sztálini műszak előkészületeit, a munka jó megszervezését. A Sztálin tiszteletére felajánlott műszakban az asszonyok és lányok méltó versenyre keltek a férfiakkal Sztálin adott jogot és egyenlőséget a nőknek. Most a műszak idején az eddigieket túlszárnyaló teljesítményekkel bizonyítják be, hogy méltóak a sztálini ajándékokra. Mindössze két hónapja alakult a Duna Cipőgyár, a Wolfner bárók idejében évtizedekig dolgoztak egészségtelen műhelyekben. Ma tágas, világos termekben futószalag rendszerű gépek mellett folyik a cipőgyártás. A gyár dolgozói a munka fokozott termelékenységevel köszönik meg az iparfejlesztés sztálini útmutatását: 670 pár cipő elkészítését vállalták egy műszakban. De a munka jó megszervezésével 1025 pár cipőt készítettek. Ez a legnagyobb teljesítmény, amit eddig a magyar cipőiparban értek. Tudósaink is segítségére siettek a sztálini műszak termelő munkájának fokozására. Gillemot László, Kossuth-díjas műegyetemi professzorunk december 21-re 100 tonnás szakító gép tervezését és elkészítését vállalta. Ezzel járult hozzá népgazdaságunk, öt éves tervünk szocialista iparának megteremtéséhez. A Győri Vagongyárban is lázas igyekezettel zajlik a sztálini műszak munkája. Iparunkban a sztálini műszak során, Sztálin születésnapjának ünneplésére egymásután születnek a kiemelkedő forradalmi teljesítmények. Horváth Ede ifjúmunkás esztergályos 4500 %-os eredményt ért el. Eredményét a szovjet sztahanovisták gyorsvágási módszerének köszönheti. Jakab Sándor két gépen dolgozik. Az üzem mérnöke kiszámítja, hogy a műszak első két órájában 3900%-ot ért el. És ez így megy üzembről-üzemre, munkásról-munkásra. Munkásosztályunk Sztálin 70. születésnapjának tiszteletére hatalmas frontátörést hajtott végre a termelékenység területén. Baranyai András esztergályos 3750%-os teljesítményt ért el. Nyitrai Jenő fűrészes ésszerűsítésének köszönheti, hogy a sztálini műszak során teljesítményét 3786%-ra fokozta. Munkásaink elsősorban nehéziparunk fejlesztésével járulnak hozzá öt éves tervünk megvalósításához, a szocializmus alapjainak lerakásához. Ezzel a mindent elsőprő termelési fölényrel ünnepeljük a legméltóbban a nemzetközi munkásosztály vezérének, Sztálin elvtársnak 70.

születésnapját. December 21-én este népköztársaságunk minisztertanácsa és a Magyar-Szovjet Társaság az Operaházban rendezett díszelőadást Sztálin generalisszimusz tiszteletére. Az ünnepi beszédet Gerő Ernő államminiszter mondta. „A Sztálin vezette Szovjetunióhoz való viszony nemcsak minden kommunista, minden szocialista, minden igaz demokrata próbaköve, hanem egyben próbaköve annak is, hogy ki melyik táborhoz tartozik. Aki a Szovjetunió, aki Sztálin oldalán áll, az a humanizmus, a haladás, a béke oldalán áll. Aki pedig a túlsó oldalon foglal helyet, az akarva vagy akaratlanul az embertelen, gonosz háborús gyűjtogatók szekértologatója, a népelnyomó imperialisták szolgája, a béke és az emberiség ellensége. Az egész haladó emberiséggel együtt ünnepel a mi országunk, a mi népünk is. Népünk hálás Sztálinnak, mert az ő erős keze adta vissza nemzeti függetlenségünket. Lehetővé tette, hogy burzsoá nemzetből a magyar munkásosztály által vezetett szocialista nemzetté fejlődjünk.”

A műsor befejező száma Alekszandrov Sztálin kantátája. Oszipov vezényletével a zenekar és az egyesített kórus adja elő.

Ifjúságunk fáklyás felvonulást rendez a magyar fiatalság és az egész világ haladó ifjúsága nagy barátjának és bölcs tanítójának tiszteletére. Sztálin nevével, Sztálint éltetve vonulnak végig a Sztálin úton a Hősök terére. Lobognak a kézben a fáklyák, de még jobban lobog a szívekben a szeretet a Szovjetunió, a béke tábora, a nagy Sztálin iránt. Az ő lángelméje mutatja a jobb jövőt, a népek szabadsága, a világ békéje felé vezető utat. Este a Gellérthegy ormán néphadseregünk tűzijátékkal köszönti a nagy napot. Sztálin életének nagy tetteiben gazdag 7 évtizede világítótorony. Mutatja az utat az emberiség boldogabb jövője felé. Sztálin lángra lobbantja és a kommunizmus felé lendíti az emberi szíveket.

Képleírás

Budapest látképe dél felől.

Budapesti Városháza ülésterme. Szakasits, Dobi és Farkas Mihály az első sorban ül. Gerő és Kádár egymás mellett.

Pongrácz Kálmán a szónoki emelvényen beszél.

Az Andrássy út látképe. Utcatábla lecserélése.

Vastaps.

Trolibuszok hagyják el a garázst. Trolibuszmegálló utasokkal. Trolibusz-sofőr.

Látogatók özönlenek fel egy lépcsőn. gyermekarcok.

Egy kiállítás képei: festmények, fényképek.

Gyerekek írnak a vendégek könyvébe.

Plakátok, orosz épületeket idéző makettek, Sztálin-portrék a házak homlokzatán.

Gyár bejárata felé özönlő munkások. A munkások blokkolnak.

Gyári műhely. Késztermékek. Munkások gépek mellett munka közben.

Munkásnő gépet kezel.

Gyárbejárat. Műhelycsarnok.

Munkások dolgoznak kézi szerszámokkal.

Ifjú munkások dolgoznak gépeken.

Kész motorkerékpárok.

Gyárépület homlokzata. Orsók. Szövőgépek. Munkásnők. Szövetek porciózása, csomagolása.

Gyárépület, gyárbejárat.

Cipők, gépek, munkások. Talpvarrás, szegecseles. Kész cipők dobozolása.

Fehér köpenyes tudósok.

Gyárépület. Műhely, munkások, gépek.

Az ünnepi est műsorfüzete. Színpadi tribün.

Gerő beszél a színpadon.

Vendégek bólogatnak az erkélyen. Taps.

Marosán, Farkas, Szakasits, Dobi, Kádár a színpadi díszasztalnál.

Filmhíradók 1945-1949

Arcok a közönségből.

Taps felállva.

Kórus a színpadon. Díszlet: Sztálin-profil érmen koszorúval keretezve, fénysugarak áradnak belőle.

Fáklyák éjszakai sötétben.

Sztálin-portré ötágú lámpacsillagban.

Fényfelirat: "Éljen Sztálin!"

Tűzijáték.